I Falami Kasafnè
(New Testament)

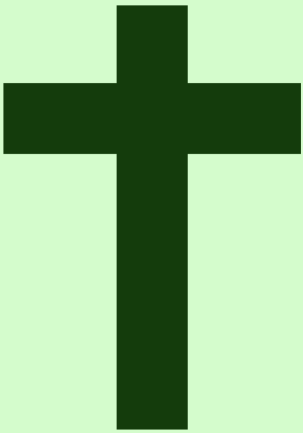

New Testament in Blaan, Koronadal

I Falami Kasafnè (New Testament)
New Testament in Blaan, Koronadal

copyright © 1995 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koronadal Blaan (Blaan, Koronadal)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.
You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:
You must give Attribution to the work.
You do not sell this work for a profit.
You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.
Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Blaan, Koronadal

© 1995, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.
This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:
You include the above copyright and source information.
You do not sell this work for a profit.
You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 29 Jan 2022
14bc4c76-f8e3-589b-ae5a-218cf6de169a

Contents

Matyu 1
Mark 57
Luk 93
Dyan 152
Dad Nimò 192
Roma 243
I Korintu 263
II Korintu 285
Galasya 299
Ifisu 307
Filipus 315
Kolosas 321
I Tésalonika 326
II Tésalonika 331
I Timoti 334
II Timoti 340
Titus 344
Filimun 347
Hibru 349
Dyém 364
I Piter 370
II Piter 376
I Dyan 380
II Dyan 386
III Dyan 387
Dyud 388
Ta Fite 390

I Fye Tulen Gablà di ku Dyisas Krayst, i Sulat Matyu

I dad gutambul Dyisas Krayst
(Luk 3:23-38)

1 Ani sén i dad dagit i gutambul Dyisas Krayst, i bel Harì Dabid, dunan i bel
Abraham.
2 Mdà Abraham, kenen i mà Isaak, na Isaak i mà Dyékob, na Dyékob i mà
Dyuda na i dad flanekan.
3 Na Dyuda i mà Péris na Sérah, na yé dagit i yêla Tamar. Na mdà Péris, kenen
i mà Hésron, i mà Ram.
4 Na Ram i mà Aminadab, na Aminadab i mà Nason, na Nason i mà Salmon.
5 Na Salmon i mà Boas, na yé dagit i yê Boas dunan Rahab. Na mdà Boas,
kenen i mà Obéd, na yé dagit i yê Obéd dunan Rut. Na mdà Obéd, kenen i mà
Dyési.
6 Na Dyési i mà Harì Dabid. Na mdà Harì Dabid, kenen i mà Solomon, na
yé yê Solomon i yaan Uraya.
7 Na mdà Solomon, kenen i mà Rihoboam, na Rihoboam i mà Abadya, na
Abadya i mà Asa.
8 Na Asa i mà Dyihosafat, na Dyihosafat i mà Dyoram, na Dyoram i mà
Usaya.
9 Na Usaya i mà Dyotam, na Dyotam i mà Ahas, na Ahas i mà Hésékaya.
10 Na Hésékaya i mà Manasi, na Manasi i mà Amon, na Amon i mà Dyosaya.
11 Na Dyosaya i mà Dyékonaya, na i dad flanekan lagi. Di dad du atù, i dad to
mdà di banwe Babilon, kanfèla ale gagin i dademela Dyu, na nebela ale ditù
di Babilon.
12 Na kanto ale kel di Babilon, nun ngà Dyékonaya, na yé dagitan Saltiyél.
Na Saltiyél i mà Sorubabél.
13 Na Sorubabél i mà Abayud, na Abayud i mà Ilaykim, na Ilaykim i mà
Asor.
14 Na Asor i mà Sadok, na Sadok i mà Akim, na Akim i mà Ilayud.
15 Na Ilayud i mà Éliasar, na Éliasar i mà Matan, na Matan i mà Dyékob.
16 Na Dyékob i mà Dyosip, i yaan Méri, dunan i yê Dyisas, i dnagit Krayst.
17 Yé duenam man, yé kdee kastugad i to mdà di ku Abraham kel di ku Harì
Dabid dunan sfalò fat. Na mdà di ku Harì Dabid kel di kgebe i dad to Israél
salu ditù di Babilon, yé kdee kastugad i to lê sfalò fat. Na mdà di kgebe i dad
to Israél salu di Babilon kel di ksut Dyisas Krayst, lê sfalò fat i kdee kastugad.

I ksut Dyisas Krayst
(Luk 2:1-7)

18 Ani santulen gablà di ksut Dyisas Krayst. Mdà i yêan, Méri, nun yaan ton,
yé dagitan Dyosip. Bay di lamla là swè, gadèan ta maltien kenen fagu di Mtiu
Tulus Dwata.
19 Na Dyosip i satu to too tluh, bay là mayèan ku fyàan Méri di kanfe i kdee
dad to, taman, yé fandaman là fanlesan dun di landè dademe to gmadè.
20 Bay di lam Dyosip famdam ani, nun satu kasaligan i Dwata msut di
kenen fagu di kna, manan, “E Dyosip, bel Harì Dabid, nang ge likò msong
ku Méri du i ngà lantienan mdà di Mtiu Tulus.

21 Mngà kenen lagi, na yé dagitam dun Dyisas, du falwàan i dad ton di dad salàla.”
22 Na mgimò i kdee ayé du fye gdohò i ta gman Dwata di munan fagu di satu tugadan, manan,
23 “Tadè maltien i satu sawang libun, na mngà kenen lagi, na yé katlola kenen Imanyuél.” Na yé gumtatek Imanyuél dunan, “Ta dini Dwata sagin di gito.”
24 Kanto mukat Dyosip, ta nimenan i flau i kasaligan Dwata di kenen na nsongan Méri.
25 Bay silang sgafat i lawehla ta fnge sut i ngà Méri. Na kanto sut i ngà ayé, yé dagit Dyosip dun Dyisas.

2

I klauy dad to fulung meye sablà i kagu i dad blatik

1 Na sut Dyisas ditù di Bétléhém, i satu lunsud glam di Dyudiya di dad du i kagot Harì Hérod. Na kanto kenen sut, nun dad to salu ditù di Dyérusalém mdà di gusut i du fulung meye dad blatik.
2 Na kanto ale kel di Dyérusalém, smalek ale, manla, “Nè gumnè i ngà sut, i mgimò Harì i dad Dyu? Ta teenmi i blatik di gusut i du ilè i ta ksutan. Na yé duenmi salu dini du mangamfù gami di kenen.”
3 Na kanto linge Harì Hérod ani, too msamuk i nawan, na balù i kdee dademe dad to di Dyérusalém.
4 Na fastifun Harì Hérod i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man i dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis du snalekan ale, manan, “Nè gusut i Mgalék Dwata?”
5 Na tmimel ale, manla, “Ditù di Bétléhém glam di Dyudiya, du ani man i tugad Dwata di sulatan di munan,
6 ‘Ge, Bétléhém, glam di banwe Dyuda, ise ku ge i too mdanà di kdee dad banwe nagot i dad ganlal di Dyuda du too nun btasam, du mdà di ge i satu ulu, na kenen malak i dad togu, dunan Israél.’ ”
7 Na fatlo Harì Hérod i dad to too fulung ayé di landè to gmadè dun, du snalekan ale ku kilen kitela i blatik.
8 Na dekan ale salu ditù di Bétléhém, na manan dale, “Mdà gamu, na tooyu fanngabal i ngà ayé. Na ku ta teenyu, fgadèyu di do i gusablàan du fye lê agu do gatù mangamfù di kenen.”
9 Na kantola linge i man Harì Hérod, ta mdà ale. Na i blatik ta teenla di gusut i du, magu gsen munala, na silang fanak di sablà gumnè i ngà.
10 Na di kitela i blatik ayé, too ale lehew.
11 Na kanto ale kel di gumnè ayé, teenla i ngà di saféd i yêan Méri, na lkuad ale mangamfù di kenen. Na nukalla i dad mabtas nebela du bléla di ngà ayé. Yé bléla dun blawen, na dad fangbun dnagit insénso, na mira.
12 Na kafnge ayé, mulê ale di banwela, bay ta mahal i dalanla du ta fgadè Dwata di dale fagu di kna nang ale samfulê di ku Harì Hérod.

I kilah ale Méri salu ditù di Idyip

13 Na kanto mdà i dad to fulung ayé, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip fagu di kna, manan, “Mték ge. Nebem i ngà na i yêan, na milah gamu ditù di banwe Idyip du fanngabal Hérod i ngà du kayèan fnati. Silang gamu mulê dini ku ta man-gu di gamu.”

14 Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mdà ale
milah di lam i kifuh salu ditù di Idyip.
15 Na déé gufanakla kel di kfati Hérod. Na fagu déé, gdohò i man Dwata
fagu di tugadan di munan, “Tlogu i Ngàgu lamwà fdu di banwe Idyip.”
16 Na yé duenam man, kanto gadè Harì Hérod ta mafgaw kenen du mdà di
nimò i dad to fulung meye dad blatik, too kenen malbut. Na fafatin i kdee
dad ngà lagi mdà di dad ngà falami sut kel di dad ngà lwe fali i ktuala mnè
di Bétléhém, na lê man di dademe banwe mdadong déé. Lalòan i man dad to
fulung meye dad blatik du fye gadèan ku dét ta kalbong i ngà kayèan fafati.
17 Na mdà di kfati i kdee dad ngà ayé, ta gdohò i man Dwata di munan fagu
di satu tugadan dnagit Dyérimaya, manan,
18 “Nun mugak linge di banwe Rama du nun dad to too mngel na lmanu.
Nngel Rakél i dad ngàan, na landè gamlala kenen du ta mati ale.”

I kulêla fdu di Idyip

19 Kanto mati Hérod, nun kasaligan i Dwata msut di ku Dyosip déé di Idyip
fagu di kna,
20 na manan, “Mték ge, nebem i ngà na i yêan, na mulê gamu ditù di banwe
Israél du ta mati i dad to mayè fmati i ngà ayé.”
21 Na yé duenam man, mték Dyosip, na neben i ngà na yêan, na mulê ale
ditù di Israél.
22 Bay linge Dyosip ta yé tamlas ku Harì Hérod di kagotan di Dyudiya dunan
i ngàan Arkilas, na yé duenam man, likò kenen mnè ditù di Dyudiya. Na mdà
di kaflau Dwata kenen fagu di kna, baling ale salu ditù di banwe Galili.
23 Na yé banwe balingla gumnè di Galili dunan i lunsud Nasarét. Na fagu
déé, gdohò i man Dwata fagu di dad tugadan di munan, “Yé katlola kenen to
Nasarét.”

3

Dyan Gal Munyag
(Mark 1:1-8; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Na di dad du atù, nun to gatù di Dyudiya di banwe landè to mnè ditù, yé
dagitan Dyan. Tdòan i dad to salu di kenen,
2 na manan, “Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, du ta mdadong i Kagot
Dwata.”
3 Na Dyan ayé i ta man Dwata fagu di ku Isaya, i satu tugadan di munan,
“Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, ani manan fagu di fléd, ‘Fatla-
gadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun.’ ”
4 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf kamél, na yé galingan kulit lmanaf. Na yé
knaanan tlangas na tnab.
5 Na nun dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di Dyérusalém na di kabal
probinsya Dyudiya, na balù kel di kdee dad banwe mdadong di Éél Dyordan.
6 Na kanto ale kel déé, tulenla i dad salàla, na fbunyag ale di kenen.
7 Bay nun dee dad to mdà di lwe kafaglut i dad Dyu, dunan i dad Farisi na
dad Sadusi, na fdadong ale ditù du mayè ale fbunyag di kenen. Na di kiten
dale, manan, “Gamu dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu di
flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu.
9 Na nangyu fdatah i ktoyu di kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham, na balù là
msal gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa

i dad batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu.
10 Ku fkahta di to mbek kayu, ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là menge fye, nbekan na snakufan di lifoh.
11 Bnunyagta gamu di éél du ilè i ta ksalyu, bay nun tmadol di do. Là gablà agu kmitin talumfàan du too agu mdanà di kenen. Kenen i munyag gamu di Mtiu Tulus na di lifoh.
12 Na fakayta man ta sanan nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa, snakufan di lifoh landè sen."

I kafbunyag Dyisas
(Mark 1:9-11; Luk 3:21-22)

13 Na lê salu Dyisas di Éél Dyordan mdà di Galili du fye fbunyag ku Dyan.
14 Bay fan là mayè Dyan munyag dun, na manan, "Gablà ge i munyag do. Kan ku baling ge fbunyag di do?"
15 Na tmimel Dyisas, manan, "Faloham i knayègu du fye gimenta i kdee knayè Dwata." Na yé duenam man, ta mayè Dyan, na bnunyagan Dyisas.
16 Na kanto fbunyag Dyisas, di kalwàan di lam éél, tadè mgukà i langit, na teenan i Tulus Dwata tufa na mdaf di kenen gambet abun.
17 Na nun talù mdà di langit, manan, "Ani Ngàgu i toogu kando. Too fye nawagu dun."

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Mark 1:12-13; Luk 4:1-13)

1 Na kafnge ayé, nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù du tnilew Satanas kenen.
2 Na fat falò du na fat falò butang là kmaan Dyisas, taman ta bitil kenen.
3 Na kafnge ayé, salu Satanas di kenen du tnilewan, manan dun, "Ku ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fanbalingam fan i dad batu ani."
4 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta gsulat di Tnalù i Dwata, 'Ise ku lo knaan gamlawil i dad to, bay lê man i tnalù Dwata.' "
5 Na kafnge ayé, lê nebe Satanas kenen salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
6 Na manan di kenen, "Ku ge i Ngà Dwata, kamyaf ge mdà dini, du ta gsulat sa di Tnalù Dwata, 'Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge, du snamalla ge fye là gtadè i blìam di dad batu, na landè glumfakam.' "
7 Bay tmimel Dyisas, manan, "Ta lê gsulat sa di Tnalù Dwata, manan, 'Nangam tnilew i Amu, dunan i Dwatam.' "
8 Na lê nebe Satanas kenen di satu bulul too mdatah, na fiten dun i kdee dad banwe nagot i dad to di tah tanà, na i bong kafyela.
9 Na manan di ku Dyisas, "Blégu di ge i kdee ani syan ku lkuad ge, na mangamfù ge di do."
10 Bay tmimel Dyisas, manan, "Nang ge dini, Satanas! Du ta lê gsulat sa di Tnalù i Dwata, manan, 'Mangamfù ge di Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.' "
11 Na kafnge ayé, tnagak Satanas Dyisas, na nun dad kasaligan Dwata kel du nifatla kenen.

I katbù Dyisas tamdò
(Mark 1:14-15; Luk 4:14-15)

12 Di là mlo, fablanggùla Dyan. Na kanto gadè Dyisas, samfulê kenen di
Galili.
13 Na ta là mnèan di Nasarét, bay ditù gumnèan di lunsud Kapernaum di
kilil i bong lanaw Galili mdadong di Sibulun na Néftali.
14 Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya di munan,
15 “Déé di Sibulun na Néftali, yé gumnè i dad to ise Dyu mdadong di bong
lanaw Galili ditù di faltù Dyordan.
16 Na i dad to ayé, balù ku tagnè ale mnè di gukmifuhan, teenla i bong lwa.
Na balù ku mlo ale mnè di kakifuh i fati, ta gafat di dale i neng salò.”
17 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas tamdò, manan, “Msal gamu du ta
mdadong i Kagot Dwata.”

I kalékan i fat to fmukat
(Mark 1:16-20; Luk 5:1-11)

18 Di satu du, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na nun teenan lwe
lagi saflanek. Yé dagit i satu Simon Piter, na i flanekan Andru. Na yé nimòla
fmukat ale du yé knalamla nimò.
19 Na man Dyisas di dale, “Yé galyu nimò ani fmukat nalaf. Fye fa ku baling
gamu magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.”
20 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i dad fukatla, na magin ale di
kenen.
21 Na kanto ale fles magu, lê nun teen Dyisas lwe lagi saflanek. Yé dagitla
Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di aweng magin di màla
du fatlagadla dad fukatla. Lê tlo Dyisas ale,
22 na tadèla tnagak i aweng na i màla du magin ale di ku Dyisas.

I katdò Dyisas di dad banwe di Galili
(Luk 6:17-19)

23 Na lanngab Dyisas i probinsya Galili du tamdò di dad gumnè gal gustifun
i dad Dyu. Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata na fan-gulêan i kdee
dad to nun sahal tduk.
24 Na mbel i santulen gablà di kenen di kabal i probinsya Sirya. Na yé
duenam man, nebela di kenen i kdee dad to nun sahal tduk, na i dad to
maflayam du mdà di sasè katduk, na i dad nun busaw, na i dad banlak, na i
dad to là galyak i lawehla, na fan-gulê Dyisas ale.
25 Na too dee dad to magin di ku Dyisas mdà di dad sahal banwe. Nun mdà
di Galili, na Dikapolis*, na Dyérusalém, na Dyudiya, na lê man dademe dad
banwe di faltù i Éél Dyordan.

5

I katdò Dyisas di tah bulul
(Luk 6:20-23)

1 Na kanto teen Dyisas i kdee dad to, mnagad kenen di satu bulul, na
sudeng déé. Na stifun di safédan i dad to galan tdò.
2 Na tambù kenen tamdò di dale, manan,
3 “Nun kafye i dad to dmilè i ktola na landè dale gnagan lmalò di Dwata,
du gagin ale di Kagotan ditù di langit.
4 Nun kafye i dad to mlidù nawa du lnala Dwata ale.
5 Nun kafye i dad to fdanà i ktola, du gdawatla i ta fakang Dwata.
6 Nun kafye i dad to bitil na malinum di katluh Dwata, du fabsol Dwata ale.

* **4:25** 4:25 Yé gumtatekan dad sfalò syudad.

7 Nun kafye i dad to kamdo i dademe to du lê ale man kando.
8 Nun kafye i dad to tluh i nawala, du site ale i Dwata.
9 Nun kafye i dad to samfye i dademe to, du matlo ale dad ngà Dwata.
10 Nun kafye i dad to falnayam mdà di tluh nimòla, du gagin ale di Kagot i
Dwata ditù di langit.
11 Nun kafyeyu ku baling nadoy dad to gamu, na falnayamla gamu, na
dnalamla gamu di kdee dad sasè nimò du mdà di ksasatuyu di do.
12 Du yé nimòla di dad tugad Dwata di munan. Yé duenam man, too gamu
flehew du bong lubayyu ditù di langit.

Guflingen gablà di kahì na salò
(Mark 9:50; Luk 14:34-35)

13 "Di kagbolyu di dad to di tah tanà, salngad gamu kahì. Bay i kahì, ku ta
là mahìan, ta landè kibò lê fahì dun. Yé duenam man, fakay bat na glék i dad
to.
14 "Na di kagbolyu di dad to di tah tanà ani, lê gamu salngad salò. Ku nun
syudad di tah bulul, là ti gbunin.
15 Na ku nun to mtam salò, là sa snukuban dun been. Bay kahan di
gumefen du fye mite i kdee dad to.
16 Na yé duenam man, tooyu fneng i salòyu di bleng i dad to, du fye teenla
i dad fye nimòyu na dnayenla i Màyu ditù di langit.

I tdò Dyisas gablà di dad uldin Dwata fagu di ku Mosis

17 "Nangyu fandam ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku falmogu i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad tugadan di munan. Là sa falmogu dun,
bay fitegu i glut kfagu mimen dun.
18 Na too glut i man-gu di gamu ani, di laman nun tanà na langit, landè ti
lnius di dad uldin Dwata, balù tukay, du mti gdohò i kalbong kdee.
19 Na ku simto lmafà i satu uldin Dwata, balù ku too tukay, na ku lêan tdò i
dademe lmafà dun, too kenen mdanà di Kagot i Dwata ditù di langit. Bay ku
simto mimen i kdee dad uldin Dwata na ku lêan tdò i dademe mimen dun,
too kenen mdatah di Kagot i Dwata ditù di langit.
20 Na ani man-gu di gamu, silang gamu gfusuk di Kagot Dwata ditù di langit
ku midul fa i gamu katluh di katluh i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis.

I tdò Dyisas gablà di kalbut

21 "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, 'Nang ge manò. Ku simto
manò, là fakay ku là falnayam kenen.'
22 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto falbut di dademe to, gablà kenen
falnayam. Na ku simto talù di dademe, na manan, 'Snawang ge,' gablà kenen
nukum i dad ganlal. Na ku simto talù di dademe to, na manan, 'Kaldam ge
lmanaf,' gablà kenen falnayam Dwata ditù di lanaw lifoh.
23 "Na yé duenam man, ku gatù ge di gudamsù du nun blém di Dwata, bay
nun gafaldamam salàam di dademe to,
24 tnagakam déé funa i blém ayé. Gatù ge di to ayé na safye gamu klom
samfulê na blém i dsùam di Dwata.
25 "Na ku nun to fan tmifù ge di ganlal, fye ku mlal gamu safye. Yé fye,
stulen gamu di lamyu là fa gafat di gusukum tàan ge blé di to mukum, na i to
mukum, faflesan ge di pulis, na i pulis tmusuk ge di blanggù.

26 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku ta yé mkel di ge, silang ge galwà di
blanggù ku ta fngem bnayad i salàam.

I tdò Dyisas gablà di klafà i yaan

27 "Ta lingeyu sa i man Dwata di dad to di munan, 'Nang ge lmafà yaan.'
28 Bay ani i man-gu di gamu. Ku simto meye di satu libun na nibalan,
salngad kenen lmafà yaan di fandaman.
29 Na kaflingenta dun, ku i matam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé
baling fye ku tanwilam na batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di laweham
na nun nawam landè sen, bay too ti sasè ku sikof i laweham, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh.
30 Na kaflingenta dun, ku i sigalam gsen di kwanan mebe ge di kagsalà, yé
baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku lanah i satu alel di laweham
na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i laweham, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh.

I tdò Dyisas gablà di kaskah to malay
(Matyu 19:9; Mark 10:11-12; Luk 16:18)

31 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku nè i lagi mkah yaanan, là fakay ku là blén
di kenen i kalatas gugsulat gugmadè dun ta kahan.'
32 Bay ani i man-gu di gamu, ku nun lagi, kahan i yaanan, na là lmen i libun
lmafà dun, gamsalà i lagi ayé di Dwata. Yé duenan gamsalà du ku lê nun lagi
mwè i libun ayé yaan, ta glafà i libun ayé i muna yaanan du mdà di kakahan
dun. Na i lagi mwè i libun ayé, lê kenen gamsalà.

I tdò Dyisas gablà di kasdagè

33 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'Ku samdagè ge, toom dnohò i ta gmanam di
Dwata.'
34 Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu samdagè. Là fakay ku yé dnagityu
i langit di kasdagèyu, du déé gusudeng Dwata.
35 Là fakay ku yé dnagityu i tanà di kasdagèyu, du déé gumlékan. Na là
fakay ku yé dnagityu Dyérusalém di kasdagèyu, du yé syudad Dwata, dunan i
too mdatah Harì.
36 Na là fakay ku yé dnagityu i uluyu di kasdagèyu, du là ti gaganyu fafitam
ku demen fbukay i wakyu.
37 Bay ku mayè gamu, yé manyu, 'Hee,' na ku là, yé manyu, 'Là,' du ku
samdagè gamu, yé gumdà i tnùyu ayé di ku Satanas.

I tdò Dyisas gablà di kbalas
(Luk 6:29-30)

38 "Ta lingeyu sa i galla flau, 'I to fatduk mata i dademe to, lê fatduk i kenen
mata. Na i to falmo kifan i dademe to, lê falmo i kenen kifan.'
39 Bay ani i man-gu di gamu, nang gamu malas sasè di to mimò sasè di
gamu. Bay ku nun dmafì di bali bawehyu, lêyu fdafì i balin.
40 Ku nun to mebe gamu di kasfala du fye gwèan i saulyu fukal sigal, lêyu
fagin blé i saulyu tahà sigal.
41 Ku nun to fmeges gamu mebe i kalyakan satu kilumitru i kawagan,
nebeyu dun lwe kilumitru.
42 Ku nun to mni di gamu, banléyu kenen. Na fandemyu i to mayè mdem
di gamu.

I tdò Dyisas gablà di to mnang gamu nawa
(Luk 6:27-28,32-36)

43 “Ta lingeyu sa i galla flau, ‘Kandoyu i dademeyu sgalak, na knangyu
nawa i to mnang gamu nawa.’
44 Bay ani i man-gu di gamu, kandoyu i dad to mnang gamu nawa, na
dnasalyu i dad to falmayam gamu.
45 Ku yé nimòyu, too dilè na ngà gamu i Dwata di langit. Du i Dwata,
fnengan i du na fulenan di dad to tluh na lê di dad to sasè.
46 Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to kamdo gamu, landè lubayyu
di nimòyu ayé, du balù i dad to too gamsalà gambet i dad to mwè bayad i
buhis, yé kandola i dad to kamdo dale.
47 Na ku lo yé dademeyu stulen i to dademeyu sgalak, landè sa gusahalan
di nimò i dad to too gamsalà, du balù i dad to là gmadè i Dwata, stulen ale sa
di dademela sgalak.
48 Yé duenam man, too gamu fatluh du i Màyu ditù di langit too tluh.”

6

I tdò Dyisas gablà di kablé

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Ku mimò gamu i dad nimò i dad to ftoo,
là fakay ku yé duenyu mimò ayé du loyu fite di dad to, du ku yé duenan, landè
lubay gdawatyu mdà di Màyu di tah langit.
2 “Yé duenam man, ku tnabengyu i dad to landè knun, nangyu dag salngad
i nimò dad to fagdag di kabléla di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil
dalan. Lo yé duenla mimò dun du fye dag i dad to ale. Bay too glut i man-gu
di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.
3 Bay gamu, ku tnabengyu i dad to landè knun, nangyu fgadè di dademe
to, balù di dademeyu sgalak,
4 du fye gbuni i kabléyu. Na ku yé nimòyu, banlé Màyu gamu lubay du
teenan i kdee nimòyu di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Luk 11:2-4)

5 “Ku dmasal gamu, nangyu ganbet i dad to flingu, du ku dmasal ale, too ale
mayè tadag di dad gumnè gal gustifun i dad to, na di kilil dalan du dee dad
to mite dale. Na too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.
6 Bay ku dmasal gamu, fusuk gamu di snifilyu, na tnakabyu, na dmasal
gamu di Màyu Dwata i là teen. Na fagu déé, yé mite i nimòyu di gugbunin i
Màyu, na banlén gamu lubay.
7 Na ku dmasal gamu, nangyu too fdee dad talùyu gambet i dad to dmasal
di ise glut dwata, du yé man nawala ku fdeela i dad talùla, toon ale falninge.
8 Nangyu ale ganbet du ta sana gadè Màyu i kalnidùyu balù di lamyu là fa
mni di kenen.
9 Bay gambet ani i fye kdasalyu,
‘Màmi di tah i langit, kayèmi moon ku mangamfù di ge i kdee.
10 Na kayèmi ku ge magot i kdee, na ku gdohò i kdee knayèam dini di tah tanà
salngad i kagdohòan déé di tah langit.
11 Blém di gami i gablà knaanmi di mdu ani.
12 Fnasinsyam i dad salàmi, salngad i kfasinsyami salà i dad to gamsalà di
gami.
13 Nangam faloh di gami i dad tilew gamgebe gami di salà, bay kanlungam
gami di ku Satanas, gumdà i kdee sasè.’

14 “Ku fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, lê fnasinsya Màyu di
langit i gamu salà.
15 Bay ku là fnasinsyayu salà i dad to ta gamsalà di gamu, là lê fnasinsya
Màyu i gamu salà.

I tdò Dyisas gablà di kafwasa

16 “Na ku fwasa gamu, nangyu flidù i bawehyu gambet i dad to flingu, du
yé nimòla fdilèla di bawehla na bitil ale du fye dilè i dad to ta fwasa ale. Bay
too glut i man-gu di gamu ani, ta gdawatla i kdee lubayla.
17 Bay ku fwasa ge, samwat ge na flauf ge,
18 du fye là dilè i dad to i kafwasam. Na ku yé nimòam, lo yé gmadè i
kafwasam i Màam dunan Dwata là teen. Na yé duenam man, banlén ge lubay
du teenan i kdee dad nimòam di gugbunin.

I tdò Dyisas gablà di knun
(Luk 12:33-34)

19 “Nang gamu samtifun knun dini di tah tanà, du falmo i kanok na tnéé
na tnaku i dad to.
20 Bay yé fye gusamtifunyu knun ditù di tah langit du ditù landè kanok
falmo dun, na là tnéén, na landè to gfusuk ku tmaku dun.
21 Yé fye nimòyu du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé gal gumnè i fan-
damyu.

I salò di laweh
(Luk 11:34-36)

22 I matam, yé gambet salò di laweham. Ku mtiu i keyem, fakayta man na
langub lwa i kabal laweham.
23 Bay ku sasè i keyem, fakayta man na langub kmifuh i kabal laweham.
Yé duenam man, ku ta kmifuh i salò mnè di nawam, ta too ti sasè kakifuhan.

Landè kibòto fafasak di lwe amu
(Luk 16:13; 12:22-31)

24 “Landè kibò fafasak di lwe amu, du magfeges kenen malék ku simto di
dale i nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu di dale nimenan na satu i
dnuenan. Landè kibòyu fafasak di Dwata, na lê man di knun.
25 “Yé duenam man, ani man-gu di gamu, nang gamu mlidù gablà di knèyu
dini di tah tanà na i knaanyu na i ninumyu dini. Na nang gamu mlidù gablà
di lawehyu na di klaweh lsakyu. Du ku fandamyu dad kalnidùyu di knèyu
di tah tanà, nun sa too mabtas fa di knaan. Na ku fandamyu i kdee dad
kalnidùyu di laweh, nun sa too mabtas fa di klaweh lsakyu.
26 Fandamyu dad anuk mayeng. Là sa mlah ale, na là kamtu ale, na landè
fol galla gusamtifun i ulê dad flahla. Bay yé famkaan dale dunan i Màyu di
langit. Na gamu too mabtas fa di dad anuk.
27 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu di tah tanà ani, balù lo sudaf klon fagu
di kafdamyu i dad kalnidùyu.
28 Na nang gamu mlidù gablà di dad klawehyu. Fandamyu dad bulek
tmabò di lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò ale falnas fye nun klawehla.
29 Bay ani man-gu di gamu, balù Harì Solomon di kafye knèan, landè
klawehan salngad di kafye baweh i satu bulek.
30 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani, too fye kbelan, bay fayah ta mlanas
na fakay ntam. Na ku nifat Dwata dad bulek i là too mabtas, midul déé fa
i kablén gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyu.

31 Na yé duenam man, nang gamu mlidù gablà di knaanyu, ku demen i
ninumyu, na i klawehyu.
32 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé sén i fandamla dale, bay ta sana gadè i
Màyu na yé kalnidùyu.
33 Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata na i katluhan,
na blén di gamu i kdee kalnidùyu.
34 Na yé duenam man, nang gamu flidù gablà di du fayah, du dee i dad
klidùyu di mdu ani. Silangyu fandam i dad klidùyu ku ta kel.”

7

I tdò Dyisas gablà di kukum i dademe to
(Luk 6:37-38,41-42)

1 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Nangyu nukum i dademe to du fye là
nukum Dwata gamu.
2 Ku dét ukumyu di dademe to, yé lê ukum Dwata gamu. Na ku dét kablat
ukumyu i dademe dad to, yé lê kablat i ukum Dwata gamu.
3 “Kan ku neyem i fuling di mata i flanekam, bay tadèam bayà i bateng di
ge mata?
4 Kan dé ku manam, ‘E, nwèta kun i fulingam,’ na blaam sana kdéé i bong
bateng di ge mata?
5 Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam alì too fye kitem mwè fuling i
flanekam.
6 “Nangyu blé di dad ayem i dad mtiu knun nfun Dwata, du keng balingla
gamu nakét. Na nangyu blé di dad sdè i dad mabtas slah dnagit pérlas, du
keng balingla sanslék.

I tdò Dyisas gablà di kafni di Dwata
(Luk 11:9-13)

7 “Mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu na fiten gamu i
fanngabalyu. Mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab.
8 Ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite
Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun
i takab.
9 Gamu dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu fan, ise ku yé bléyu di kenen batu.
10 Na ku mni kenen nalaf, ise ku yé bléyu di kenen ulad.
11 Na balù ku sasè gamu, knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà
ayé, midul fa déé kfulung i Màyu di langit mlé kafye di dad to mni di kenen.
12 “Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to di gamu, yé funayu nimò di
dale, du yé gumtatek i gsulat di uldin Dwata fagu di ku Mosis na i dademe
dad tugad i Dwata.

I lwe dalan nalék dad to
(Luk 13:24)

13 “Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay takab du mabal i gufusuk na
mlahil i dalan salu di lanaw lifoh, na dee dad to i magu déé.
14 Bay du tukay i gufusuk na mlimah i dalan salu di nawa landè sen, na là
dee dad to magu déé.

Gablà di fye to na i sasè to
(Luk 6:43-44)

15 “Too gamu fgeye du nun dad to flingu tmulen i Tnalù Dwata. Gambet
ale i mnalam agaf dnagit bilibili, bay yé too glut kagkahla, salngad ale i dad
tuyun.
16 Ku fkahta di kayu, yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti mengen grép,
na i banal, là ti mengen fig.
17 Na salngad ayé, i fye kayu menge fye, na i sasè kayu lê menge sasè.
18 I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè kayu, là mengen fye.
19 Na kat satu kayu là menge fye, fakay nbek na bat di lifoh.
20 Yé duenam man, yé gudmilè i dad to flingu di dad nimòla.

I dad to là dilè Dyisas di fulé du
(Luk 13:25-27)

21 “Là ti sdulê gfusuk di Kagot Dwata di langit i kdee dad to tamlo do ‘Amu,’
bay lo yé gfusuk i dad to mimò knayè Màgu di langit.
22 Na ku ta kel i du Dwata mukum, bong dee dad to fakdo, manla di do, ‘E
Amu, ta tdòmi i Tnalù Dwata fagu di dagitam, na ta falwàmi dad busaw, na ta
gamgimò gami dad tnikeng.’
23 Bay yé man-gu di dale, ‘Là ti dilèta gamu. Fawag gamu di do, gamu dad
to gamsalà.’

I lwe to fdak gumnè
(Luk 6:47-49)

24 “Yé duenam man, i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku nimenla,
salngad ale di to too fulung fdak gumnè du yé gufdakan dun di tah batu.
25 Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong ulen na ta dmunuk, na too kamgis
i nus sloban i gumnè ani. Bay là ti bekan du yé gugafdakan di tah batu.
26 Bay i kdee dad to lminge i dad man-gu ani na ku là nimenla dun, salngad
ale di satu to snawang du yé gufdakan dun di falak.
27 Na kanto fnge i gumnè, nun kel ulen, na ta dmunuk, na too kamgis i nus
sloban i gumnè ani. Na ta bek i gumnè na mti malbà.”
28 Na kafnge Dyisas man ayé, too tikeng i dad to di katdòan
29 du ku tamdò, too dilè i kaltulusan, na là salngadan di dad to gal tamdò i
uldin Dwata fagu di ku Mosis.

8

I kafgulê Dyisas i to nun fdas mumuh
(Mark 1:40-45; Luk 5:12-16)

1 Na kanto flasok Dyisas di bulul gutamdòan, na too dee dad to magin di
kenen.
2 Na nun satu lagi nun fdas mumuh salu di kenen, na lkuad di munan,
manan, “Amu, gadègu gaganam agu fan-gulê ku beg ge mayè du fye too
mlaneb i kulitgu.”
3 Na nagot Dyisas kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na tadè
mkah i fdasan mumuh ayé.
4 Na fnge, dek Dyisas kenen, manan, “Nangam ti tulen ani balù simto dun.
Bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem
ditù i dsùam gambet i dek Dwata di dad sulat Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè
i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”

I kafgulê Dyisas i fasak satu ganlal i dad sundalu
(Luk 7:1-10)

5 Na salu Dyisas di Kapernaum. Na kanto kel déé, nun satu ganlal i dad
sundalu mdà di Roma samsite di ku Dyisas du mni tabeng di kenen.
6 Na manan, “E Amu, là gték i fasakgu ditù di gumnè du là galyakan i
lawehan, na too sasè kaflayaman.”
7 Na man Dyisas di kenen, “Salu agu déé du fan-gulêgu.”
8 Bay man i ganlal ayé, “E Amu, là gablà agu fafusuk ge di gumnègu. Bay lo
ge talù, na fagu di talùam mgulê sa i fasakgu.
9 Gadègu ani, du balù do, nun ganlal mdatah di do, na lê nun dad sundalugu
mdanà di do. Ku dekgu i sundalugu magu, mdà sa kenen. Na ku man-gu di
satu, ‘Gadini ge,’ na mimen sa kenen. Na balù dét fimògu di satu, yé nimòan.”
10 Na kanto linge Dyisas i manan ayé, too kenen tikeng, na manan di kdee
dad to magin di kenen, “Too glut i man-gu di gamu ani, là lmen-gu mite di
dad to Israél i kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.
11 Na ani manta gamu, kadang di fulé du, nun dee dad to ise Dyu kel mdà
di klamang banwe, mdà di gusut i du na di gusdafan, na kmaan ale di saféd
Abraham, na Isaak, na Dyékob di Kagot Dwata di langit.
12 I dad Dyu moon i mnè di langit, bay baling bat Dwata ale di lwà di
gukmifuhan, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.”
13 Na kafnge ayé, lê talù Dyisas di ganlal i dad sundalu ayé, manan di
kenen, “Mulê ge, du mgimò sa i ta fantoom ayé.” Na gdohò i man Dyisas du
salngan di kmanan dun, tadè mgulê fasak i ganlal.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Mark 1:29-34; Luk 4:38-41)

14 Na salu Dyisas di gumnè Piter. Kanto fusuk déé, teenan i tewe Piter libun.
Milè kenen du too ti minit i lawehan.
15 Na fdadong Dyisas di kenen, na nagotan i sigalan. Na tadè mkah i
kinitan, na mdà ayé, mték na fles mimò dale knaan.
16 Na di kasdaf i du, nun dee dad to nun busaw nebela di ku Dyisas.
Falwàan i dad busaw fagu di talùan na fan-gulêan i kdee dad to nun dad sahal
tduk.
17 Yé duenan mkel ayé du fye gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya, “Fan-
gulêan ato du nwèan i dad fdasto.”

I dad to fan magin ku Dyisas
(Luk 9:57-62)

18 Na di satu du, kanto teen Dyisas i kdee dad to stifun di saféden, yé manan
di dad to galan tdò, “Mdà ato mifal di lanaw.”
19 Bay salu di kenen satu to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
na manan, “E Sér, magin agu di ge balù nè gusalum.”
20 Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad balos, nun gumulêla, na i dad anuk
mayeng, nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè gumnègu, balù gumilè,
landèan.”
21 Na lê nun fa satu to di dad tdòan, manan ku Dyisas, “Amu, faloham agu
mulê funa du lbanggu mà.”
22 Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to mati. Yé lambang dun i dad to
sawe mati. Bay ge, fles ge magin do.”

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Mark 4:35-41; Luk 8:22-25)

23 Na kafnge ayé, ta myak Dyisas di aweng, na magin dad to galan tdò.

24 Na di lamla maweng, ta nkel ale too kamgis nus di talà, na ta nuléh lwek
i awengla. Bay ta kudang Dyisas.
25 Na i dad to galan tdò, nukatla kenen, na manla, “E Amu, tnabengam
gami! Ta fan ato mlimas!”
26 Na talù Dyisas, manan, “Kan ku likò gamu? Too tukay ksaligyu.” Na
kafnge ayé, mték kenen, na nngakan i nus na dad lwek, na ta too mtanak i
lanaw.
27 Too tikeng i dad lagi ayé, na sasalek ale, manla, “Dét klasi to ani? Balù i
nus na lê malbang lwek, nimenla.”

I kafgulê Dyisas i dad lwe lagi nun busaw
(Mark 5:1-20; Luk 8:26-39)

28 Kanto kel ale Dyisas di banwe Gadara ditù di faltù i lanaw, nun smitong
dun lwe lagi nun busaw. Yé gumdàla di dad ilib gulambang i dad to. Too ale
labè, taman, landè to gagu di dalan ayé.
29 Tadè ale mkit, manla, “E Ngà Dwata, dét i kibòam gami? Keng yé duenam
salu dini du falnayamam gami balù là fa kel i bangmi maflayam.”
30 Na là too mawag déé, nun dee dad sdè mateb.
31 Na fakdo dad busaw, manla, “Ku falwàam gami, dekam gami fusuk di
dad sdè.”
32 Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu.” Taman lamwà i dad busaw di dad
lagi ayé, na fles ale fusuk di dad sdè, na mti milah i dad sdè flasok di bilil, na
tatek ale di lanaw, na sdulê ale mlimas.
33 Milah i dad to mifat i dad sdè ayé salu di lunsud, na tulenla i kdee na i ta
mkel di dad lagi nun busaw.
34 Na i kdee dad to mdà di lunsud ayé, salu ale ditù di ku Dyisas. Na kitela
kenen, fakdo ale du fye tnagakan i banwela.

9

I kafgulê Dyisas i satu to là galyakan i lawehan
(Mark 2:1-12; Luk 5:17-26)

1 Di satu du, lê smakay ale Dyisas di aweng, na nifalla i bong lanaw ayé, na
salu ale di banwe gumdàan.
2 Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela satu to là galyakan i lawehan, milè
di igeman. Na kanto teen Dyisas i bong ksalig i dad to mebe dun, manan di
to ayé, “E Tò, fan-galam i nawam. Ta magfasinsya nan dad salàam.”
3 Na nun dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis déé. Na di kman
Dyisas ayé, yé mnè di fandamla, “Ta nladan i kdatah Dwata.”
4 Na gadè Dyisas i mnè di fandamla. Na yé duenam man, manan di dale,
“Kan ku baling sasè i mnè di fandamyu?
5 Man nawayu ku landè glalgu fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè na
nun glalgu ku ta man-gu di kenen, ‘Mték ge na magu ge,’ na gagu kenen.
6 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di
tah tanà fmasinsya salà.” Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là
galyak, na manan, “Mték ge, nwèam i gumilèam, na mulê ge.”
7 Na tadè tadag i to ayé na mulê.
8 Kanto teen i kdee dad to i nimò Dyisas ayé, too ale likò na dnayenla i
Dwata du mdà di kablén gnagan salngad ani di satu to.

I klak Dyisas ku Matyu
(Mark 2:13-17; Luk 5:27-32)

9 Na lê mdà ale Dyisas, na ligòla magu, nun teenan satu lagi, yé dagitan
Matyu. Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du yé sén i
knalaman nimò. Na man Dyisas di kenen, “Magin ge do.” Na ta tadag Matyu,
na fles magin ku Dyisas.
10 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Matyu. Na di ligòla kmaan, lê nun kel déé
dademe dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to gal lmafà i uldin
Dwata, na kmaan ale di saféd Dyisas.
11 Na lê nun dad Farisi déé, na kantola teen ayé, snalekla i dad to gal tdò
Dyisas, manla, “Kan ku kmaan i to tamdò gamu di saféd i dad to gal mwè
bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i uldin Dwata?”
12 Na linge Dyisas i manla ayé, na manan, “I to fandas, nun gukmamun i to
mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung.
13 Na tooyu fandam i gumtatek i man ani di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku yé toogu
knayè i kabléyu dad dsù, bay yé kayègu i kasakdoyu.’ Ise ku i dad to tluh i
fanngabalgu, bay yé fanngabalgu i dad to gamsalà.”

I salek gablà di kafwasa
(Mark 2:18-22; Luk 5:33-39)

14 Na nun dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, salu ale di ku Dyisas, na smalek
ale, manla, “Kan ku là fwasa i dad to galam tdò? Bay gami na i dad Farisi, gal
gami fwasa.”
15 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku fkahta di dad to nlak magin
samsong, là mlidù ale ku sana kdéé di safédla i lagi sansong. Bay nun du
kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

16 “Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du ku saksang
i klafang ayé, na ta baling bong i kasêan.
17 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit na
malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di
falami kulit.”

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh litèan na i ktékan i ngà mati
(Mark 5:21-43; Luk 8:40-56)

18 Di lam Dyisas talù, nun fdadong di kenen satu ulu di gumnè gal gustifun
i dad Dyu. Na kanto kel déé, lkuad kenen di muna Dyisas, manan, “Falami
mati i ngàgu libun. Beg ge magin do, na nagotam kenen du fye mték.”
19 Na tadag Dyisas du magin, na lê man dad to galan tdò.
20 Na di kagula, nun satu libun déé ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan.
Fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan kilil i saulan,
21 du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.”
22 Na di kagotan i saul Dyisas, kmangél Dyisas, na manan dun, “Fan-galam
i nawam. Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do.” Na di kman Dyisas ayé,
tadè mgulê i libun ayé.
23 Na kanto kel ale Dyisas di gumnè Dyairus, dunan i ulu di gumnè gal
gustifun i dad Dyu, fusuk kenen, na teenan i dad to salmali gal magin di
kalbang, na i dademe dad to mugak mdà di klidùla.
24 Na manan di dale, “Lamwà gamu. Là sa mati i ngà ani, bay lo kudang.”
Na balingla kenen nadoy.
25 Kanto lamwà dad to, fles Dyisas fusuk di snifil gumilè i ngà ayé klon
magot i sigalan, na tadè mték i ngà.

26 Na too mbel i santulen gablà di nimò Dyisas di kabal i banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i lwe lagi butè

27 Fles ale Dyisas magu mdà di banwe ayé. Na di kagula, nun lwe lagi butè
tmadol ku Dyisas, manla, “E bel Dabid, begam gami kando.”
28 Na kanto fusuk ale Dyisas di satu gumnè, lê magin i lwe butè ayé. Na
snalekan ale, manan, “Ftoo gamu kè na gaganta gamu fan-gulê?” Na tmimel
ale, manla, “Hee, Amu.”
29 Na nagotan i dad matala, na manan, “Mgulê gamu du mdà di kaftooyu.”
30 Na mdà déé, ta mite ale. Bay too falnau Dyisas ale, manan, “Là fakay ku
tulenyu ani di balù simto dun.”
31 Bay knèan, baling ale magu di kabal i banwe ayé du tulenla i ta mkel di
dale.

I kafalwà Dyisas i busaw di to umu

32 Na di ta kdà i dad lagi ayé, lê nun dademe dad to kel du nun nebela di ku
Dyisas satu lagi umu du mdà di knè i busaw di kenen.
33 Na kafnge Dyisas falwà i busaw ayé, ta gtalù i to ayé. Na too tikeng i kdee
dad to, na manla, “Landè fa lmento teen gambet ani di kabal i banwe Israél.”
34 Bay talù i dad Farisi, manla, “Yé mlé kenen glal falwà dad busaw dunan
i gumdatah i dad busaw.”

I kakdo Dyisas di dad to

35 Na magu Dyisas di kdee dad syudad na dad malnak banwe du tamdò
kenen di dad gumnè galla gustifun. Yé tdòan i Fye Tulen gablà di Kagot
Dwata, na fan-gulêan i kdee dad to di dad sahal tdukla.
36 Na kanton teen i kdee dad to, too sè kakdon dale du too ale maflayam na
magakdo ale, na salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale.
37 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Too mabal i kantu, bay kulang i dad
to kamtu.
38 Yé duenam man, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun
dademe dekan kamtu.”

10

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Mark 3:13-19; Luk 6:12-16)

1 Na tlo Dyisas di safédan i dad sfalò lwe to galan tdò, na banlén ale glal
falwà dad busaw mnè di dad to, na famgulê i dad to nun sahal tduk.
2 Ani dagit i dad sfalò lwe to dekan. Yé tnaninan Simon, dunan i dnagit
Piter, na i flanekan Andru, na Dyém na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi,
3 na lê Filip, na Bartolomyu, na Tomas, na Matyu, dunan i satu to gal mwè
bayad i buhis, na Dyém, dunan i ngà Alfyus, na Tadyus,
4 na lê Simon, dunan i msen i banwen, na Dyudas Iskariyot, dunan i baling
makal ku Dyisas.

I kafngewe Dyisas di dad to dekan
(Mark 6:7-13; Luk 9:1-6)

5 Na di kdek Dyisas i dad sfalò lwe to ayé, ani fngewen dale, manan, “Nang
gamu salu di dad to ise Dyu na lê man di dad banwe glam di Samarya.
6 Bay yé gusaluyu di dademeyu Dyu, dunan i bel Israél du salngad ale di
dad bilibili ta tlas.
7 Na di kaguyu, tamdò gamu, manyu, ‘Ta mdadong i Kagot Dwata.’

8 Na ani i nimòyu, fan-gulêyu i dad to nun tduk, na ntékyu i dad to mati,
na fan-gulêyu i dad to nun fdas mumuh du fye mlaneb i kulitla, na falwàyu i
dad busaw. Du ta gamdawat gamu landè bayad, taman lê gamu mlé di landè
bayad.
9 Na nang gamu mebe filak, i baling filak blawen, ku demen filak blawen
bukay, ku demen filak tambaga.
10 Na di kaguyu, nang gamu mebe kuyut, ku demen tugad. Na lo yé nebeyu
saul na talumfà i tagnè lsakyu, du i to talbahò, là fakay ku là banlé kenen
lubay.
11 "Na ku nè lunsud ku demen tukay banwe gugtadèyu, mngabal gamu to
mgafè i mayè dmawat gamu, na déé gufanakyu kel di lêyu kdà.
12 Ku fusuk gamu di satu gumnè, manyu di mfun gumnè, 'Mulà moon mnè
di gamu i ktanak nawa.'
13 Ku dnawatla gamu, mnè di dale i ktanak nawa nebeyu ayé. Bay ku là
dnawatla gamu, mulê di gamu i fye manyu ayé.
14 Na ku là dnawatla gamu na là mayè ale flinge di tdòyu, di ktagakyu i
banwe ku demen gumnè ayé, kakesyu i kfung di blìyu.
15 Na too glut i man-gu di gamu ani, di Du Kukum Dwata i dad to, ku
maflayam i dad to di Sodom na Gomora, midul déé fa kaflayam i dad to di
banwe ayé."

I dad kaflayam gnagu i dad to ftoo dini di tah tanà
(Mark 13:9-13; Luk 21:12-17)

16 Na lê talù Dyisas, manan, "Flinge gamu. Dekta gamu salu di dad labè to,
du salngad gamu i dad bilibili gbol di dad tuyun. Taman, too gamu fafulung
salngad i ulad, na fnunyu ldamyu salngad i abun.
17 Na too gamu fgeye du kanfèla gamu, na bléla gamu di dad to mukum, na
nfasla gamu di lam i dad gumnè gal gustifun.
18 Na mdà di ksasatuyu di do, ftadagla gamu di muna i dad gubirnador na
lê man i dad harì. Yé kadang i kdalanyu tmulen di dale na lê man di dad to
ise Dyu gablà di dad nimò Dwata di gamu.
19 Bay ku kanfèla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu dale, ku
demen i fye kibòyu man dun di dale, du di ktadagyu déé, blé Dwata di gamu
i fye timelyu.
20 Du ise ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Tulus i Màyu Dwata.
21 Na di dad du ayé, nun dademe dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad
ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala, na fafatila ale.
22 Na nang nawa i kdee dad to gamu du mdà di ksasatuyu di do. Bay ku
simto i gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.
23 Na kaflingenta dun, ku falnayamla gamu di satu banwe, milah gamu di
dademe banwe. Na too glut i man-gu di gamu ani, na là fa galngabyu i kdee
dad syudad di Israél, ta kel agu, dunan i dnagit Ngà To.
24 "Mdatah i to tamdò di to tdòan, na mdatah i amu di fasakan.
25 Yé duenam man, gablà moon ku fye nawa i to tdò ku glalòan i to tamdò
kenen. Na i fasak, gablà moon ku fye nawan ku glalòan i amun. Na do sa i
Amuyu, na yé katlola do Bélsébul, Taman, too sasè fa i katlola gamu, dunan i
dad to nfun-gu.

Simto i gten kalnikò?
(Luk 12:2-7)

26 “Na yé duenam man, nang gamu likò di dale. I kdee dad gbuni di mdu
ani, nun du kadang teen, na i kdee là gadè di mdu ani, nun du kadang gadè.
27 Ku dét man-gu di gamu di gukmifuhan, tulenyu di gumalwan, na ku dét
i ta lingeyu di gugbunin, tooyu falbong i talùyu di ktulenyu dun di lwà.
28 Nang gamu likò di dad to, du lo yé gaganla fnati i lawehyu, bay là gaganla
falmo i layefyu. Bay yé gablà kalnikòyu i Dwata du gaganan falmo i lawehyu
na lê man i layefyu di lanaw lifoh.
29 Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla.
Bay balù ayé, silang nun tatek di tanà ku faloh i Màyu di langit.
30 Na gamu dad to, balù i kdee wakyu, ta gse Dwata.
31 Taman, nang gamu likò du di fandam Dwata, mas mabtas gamu fa di
dad kalsidaw.

I kfun ku Krayst na i kbalew dun
(Luk 12:8-9)

32 “Ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to na do i mfun kenen, lêgu fgadè di
kanfe i Màgu di langit na kenen i nfun-gu.
33 Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lêgu dun
fgadè di kanfe i Màgu di langit na kenen i nfun-gu.”

Ise ksasatu nawa bay sundang
(Luk 12:51-53; 14:26-27)

34 Na fadlug Dyisas tamdò, manan, “Na nangyu fandam ku yé duen-gu salu
dini di tah tanà ku mebe agu ksasatu nawa. Ise, bay yé nebegu sundang du
baling snang nawa i dad to mdà di do.
35 Mdà di ksalugu dini, i ngà lagi dnuenan màan, na i ngà libun dnuenan
yêan, na i libun tmewe, dnuenan tewen libun.
36 Na yé kadang baling too dmuen i dad to nfun-gu dunan i dad to glam di
familyala.
37 “I to kamdo i màan na yêan midul di kakdon do, là gablàan mgimò togu.
Na i to kamdo i ngàan lagi ku demen i ngàan libun midul di kakdon do, lê là
gablàan mgimò togu.
38 Na ku nun to là mayè lmifet i kton na tmiang i krusan, lê là gablàan
mgimò togu.
39 Na ku simto kambong nawa i kton, baling lanah i nawan. Bay ku simto
mati du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.

I lubay blé Dwata
(Mark 9:41)

40 “Ku simto i dmawat gamu, lêan agu dnawat. Na ku simto i dmawat do,
lêan dnawat i Màgu, dunan i mdek do.
41 Na ku nun dnawatyu tugad i Dwata du mdà di kdek Dwata kenen, lê nun
gdawatyu lubay gablà blé di dad tugad i Dwata. Na ku nun dnawatyu to tluh
du mdà di katluhan, lê nun gdawatyu lubay gablà blé di dad to tluh.
42 Nangyu glifet ani. Ku nun bléyu di satu mdanà to magin di do, balù ku lo
satu basù éél tno, nun lubay gdawatyu.”

11

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Luk 7:18-35)

1 Di kafnge Dyisas falmau i dad sfalò lwe to galan tdò, ta mdà kenen tamdò
di dademe dad banwe mdadong déé.
2 Na Dyan Gal Munyag, ta blanggù kenen. Na kanton linge gablà di dad
nimò Krayst, ta dekan dademe dad to tdòan salu ditù.
3 Na ani snalekla di kenen, “Ge kè sanfatanmi i ta gman Dyan, ku demen
ise?”
4 Na tmimel Dyisas, manan, “Samfulê gamu di ku Dyan, na tulenyu kenen
i kdee ta lingeyu na i ta teenyu.
5 Mite i dad butè, na gagu dad kimay, na mgulê i dad to nun fdas mumuh,
na lminge i dad bakong, na mték i dad mati, na i dad to landè knun, lingela i
Fye Tulen.
6 Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun
kafye gfunan.”
7 Na di kdà dad to dek Dyan, talù Dyisas di dad to stifun déé gablà di ku
Dyan, manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe landè to mnè ditù, dét kayèyu
teen? Ise ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus.
8 Du ise yé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu lagi
kalmaweh fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye di dad malbang gumnè
i dad harì.
9 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad i
Dwata kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad tugad i Dwata.
10 Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i
snaliggu muna di ge na fatlagadan i dalanam.’ ”
11 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut di
tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan Gal Munyag. Bay ku simto i gfusuk
di Kagot Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan.
12 Mdà di katbù Dyan tamdò kel ani, too teen kgis i Kagot Dwata. Na i dad
to labè, too ale fgal du fye gfusuk ale.
13 Na balù i Tnalù Dwata fagun di dad tugadan na lê man i uldin fagun di
ku Mosis, toola santulen i Kagot Dwata di lam Dyan là sut.
14 Na ku loyu fantoo moon i manla di munan, ta gadèyu na yé to manla fan
kel gaflingen di ku Ilaydya dunan Dyan.
15 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”
16 Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye guflingen-gu i dad to di mdu ani? Yé
guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè ale magin
sagwas, na ani man i dademela di dale,
17 ‘Fmalandag gami di klehew, bay knèan là magin gamu madal. Lingagmi
i lingag di mati, bay là mngel gamu.’
18 Salngad gamu i dad ngà là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan. Gal kenen
fwasa, na là minuman binu, bay yé manyu gablà di kenen bnusaw.
19 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu, na minum, na yé manyu gablà di do,
‘Neyeyu, tyan kenen, na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè to mwè
bayad i buhis na dad lo lmafà i dad uldin Dwata.’ Bay, déé gumite i gnadè
Dwata di ulê i dad nimòan.”

I dad to là msal
(Luk 10:13-15)

20 Na kafnge ayé, nngak Dyisas i dad to di dad banwe gumimòan dee
tnikeng du là ti msal ale, manan,

21 “Magakdo gamu, dad to di banwe Korasin na lê man di banwe Bétsayda.
Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe Tiro na Sidon, ku dale mite i dad
tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale, na ta sanala fite i ksalla fagu di kalsakla
saul sakù na i kbubulla abu di tah ulula.
22 Balù ku maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum
Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé i kaflayamyu.
23 Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too gamu mayè mbatun, bay
knèan fan gamu gtufa salu di lanaw lifoh. Kaflingenta dun, i dad to di banwe
Sodom, ku dale mite i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale na kel ani là
malmo i banwela.
24 Yé duenam man, man-gu di gamu, ku maflayam dad to di banwe
Sodom di Du Kukum Dwata i dad to, bay gamu di Kapernaum, midul déé i
kaflayamyu.”

Salu gamu di do na ftud gamu
(Luk 10:21-22)

25 Na di du ayé, dmasal Dyisas, manan, “E Mà, ge i Amu, dunan magot i
langit na i tanà. Dnayenta ge du ku dét i ta bunim di dad mdatah to too gmadè
na i dad to too fulung, yé ta fgadèam di dad to mdanà salngad i dad malnak
ngà.
26 Yé duenam mimò ani du ani knayèam.”
27 Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan, “Ta salig Mà di do i kalbong kdee.
Lo yé gmadè i Ngà dunan i Màan. Na lo yé gmadè i Mà dunan i Ngàan na lê
man i dad to knayèan gufdilè i Màan.
28 “Gamu dad to ta mlungay mdà di blat nebeyu, salu gamu di do na banléta
gamu kaftud.
29 Lakatyu i kukunggu* na fatdò gamu di do du fye balugu na toogu fdanà
i ktogu. Ku yé nimòyu, nun sa fye kaftudyu,
30 du too fye i kukunggu, na là blat i ftianggu gamu.”

12

Gablà di Du Kaftud
(Mark 2:23-28; Luk 6:1-5)

1 Na di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad
to galan tdò, ta bitil ale, taman, beg ale kambang là dee dad kigan trigo, na
fnilula du knilewla i msehan.
2 Na kanto teen dad Farisi i nimòla, manla di ku Dyisas, “Neyem. Kamtu
dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldin fagun di
ku Mosis.”
3 Bay man Dyisas di dale, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid
du mdà di kbitilan na i dademen?
4 Ani i nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad
ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen.
5 Na keng là gbasayu di uldin i nimò dad ganlal di kafaglut. Kat Du Kaftud,
galla lnafà i uldin gablà di Du Kaftud, bay landè salàla di nimòla ayé.
6 Ani man-gu di gamu na nun to dini mabtas fa di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata.

* **11:29** 11:29 Ku demen famatu na kungkung di dademe to (yugu di Bsayà).

7 Ani man di Tnalù i Dwata, ‘Ise ku dsù i dad lmanaf i kayègu, bay kasakdo.’
Ku loyu glabat moon, là ti falnayamyu i dad to landè salà,
8 du yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

I lagi fikot sigalan
(Mark 3:1-6; Luk 6:6-11)

9 Na ta mdà Dyisas, na fles kenen fusuk di satu gumnè gal gustifun i dad
Dyu.
10 Na nun lagi déé fikot i sigalan. Nun dad to déé mayè tmifù ku Dyisas,
taman, snalekla kenen, manla, “Mdà di uldin Dwata fagu di ku Mosis, fakay
famgulê di Du Kaftud, ku là?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun bilibiliyu mtatek di mngalam sol di
Du Kaftud, là kè falwàyu dun?
12 Na too mabtas fa i satu to di bilibili. Na yé duenam man, fakay di uldin
Dwata fagu di ku Mosis ku tnabengto i dademe to.”
13 Na kafnge ayé, manan di to fikot i sigalan, “Bankeham i sigalam.” Na
kanton bankeh, tin tadè bkeh salngad di balin.
14 Bay i dad Farisi, lamwà ale, na santulenla ku dét kibò kfatila ku Dyisas.

I snalig ta mgalék i Dwata

15 Na kanto gadè Dyisas i ayèla fmati kenen, ta mdà di banwe ayé. Na too
dee dad to magin dun, na fan-gulêan i dad to nun tduk,
16 na yé fnangan dale nangla tulen ku simto kenen.
17 Na fagu déé gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,
18 “Ani i snaliggu ta mgalékgu. Toogu kenen kanbong nawa, na fye nawagu
dun. Fnègu i Tulusgu di kenen, na fgadèan di kdee dad to gablà di
kukumgu too tluh.
19 Là ti mbetan sbalew, na là faltêan, na là sa falbongan i talùan di dalan.
20 Na i dad to mnè di klungay, tnabengan salngad i law ta bluk là flesan tanfò
dun, na i salò fan mati là sa nyufan dun. Fantahàan i nawan kel di bang
i katluh fmisan i sasè.
21 Kenen i fanden i kdee dad to di klamang banwe.”

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Mark 3:20-30; Luk 11:14-23)

22 Na nun nebela di ku Dyisas satu to nun busawan. Butè kenen na umu
mdà di busaw, bay fan-gulê Dyisas kenen du fye gtalù na mite.
23 Na too ti tikeng i kdee dad to, na smalek ale, manla, “Dunan ani kè i bel
Dabid?”
24 Na kanto linge dad Farisi ani, manla, “Yé duenan gmagan falwà i dad
busaw du mdà di ku Bélsébul, i gumdatah i dad busaw.”
25 Ta gadè Dyisas i fandamla, na manan dale, “Ku fkahta di satu banwe,
ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu
syudad ku demen familya, ku gal ale sfati, baling malbà i kasgalakla.
26 Na kaflingenta dun, ku sanfati Satanas i kton, masbalét i dad ton, na
malmo i kagotan.
27 Kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét
i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul
i dale kgagan kè? Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du
ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu.

28 Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu
i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata.”
29 Na nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Ku nun to kamgis na bnantayan
i gumnèan, landè gamwè i knunan. Silang nun gamwè dun ku funan bnakus
i to kamgis.
30 “Ku simto là msen do, knangan agu. Na ku simto là tmabeng do samtifun
i dad to, balingan ale sanbalét.
31 Yé duenam man, man-gu di gamu na balù dét salà i satu to ku demen dad
sasè manan, gagan fnasinsya Dwata. Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus,
là ti fnasinsya Dwata i salàan.
32 Balù simto to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay ku
simto talù sasè gablà di Mtiu Tulus, là ti fnasinsya Dwata i salàan, balù di mdu
ani na kel di landè sen.

I kayu na i bengen
(Luk 6:43-45)

33 “Ku nun fye kayu, lê fye bengen. Na ku nun sasè kayu, lê sasè i bengen,
du yé gudmilè i kayu di bengen.
34 Gambet gamu dad ulad du lo slame sasè i mnè di nawayu. Yé duenam
man, landè kibòyu talù fye du ku dét i mnè di nawa satu to, yé lamwà di bàan.
35 I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee fye busekan di
nawan. Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé gumdàan di kdee sasè
busekan di nawan.
36 Bay ani man-gu di gamu na di Du Kukum, toon snalek i dad to gablà di
kdee dad talùla landè gukel.
37 Du ku fye i talùyu, là sa falnayaman gamu. Bay ku sasè i talùyu,
falnayaman gamu.”

I tnikeng fni dad Dyu
(Mark 8:11-12; Luk 1:29-32)

38 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na talù ale di kenen, manla, “E Sér, yé kayèmi teen
ku mimò ge tnikeng.”
39 Bay tmimel kenen, manan, “Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni
tnikeng bay landè fitegu ani, senan satu ilè gambet i mkel di ku Dyona, i satu
tugad i Dwata di munan.
40 Yé klo Dyona di lam i tien i bong nalaf tlu du na tlu butang. Na salngad
ayé i mkel di do, i dnagit Ngà To, du tlu du na tlu butang i klogu mnè lam tanà.
41 Di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale mdà di katdò Dyona dale.
Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè di dad to
di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di katdòta
gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Dyona.
42 Na lê man di munan, nun satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù
mawag i gumdàan, knèan salu kenen di ku Harì Solomon du fye falningen i
gnadè Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun, na mgimò
ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal
di katdòta gamu. Na blaam, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Luk 11:24-26)

43 “Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan. Mngabal kenen gufanakan
di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan,

44 ani manan di kton, ‘Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.’ Na ku ta kel i
busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i gumnè landè ton na
too mlaneb na maftifas.
45 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad
busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé, na fles ale
mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw
di katbùan. I dad sasè to mnè di tah tanà di mdu ani, salngad ayé i mkel di
dale.”

Yê Dyisas na i dad flanekan
(Mark 3:31-35; Luk 8:19-21)

46 Lam Dyisas tamdò di dad to stifun déé, tadag yêan na i dad flanekan ditù
di lwà du mayè ale stulen di kenen.
47 Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, “Ta déé yêam na dad flanekam di
lwà, du kayèla stulen di ge.”
48 Na man Dyisas di dad to ayé, “Simto kè i yêgu na dad flanekgu?”
49 Na tdòan dad to gal magin di kenen, manan, “Ani i yêgu na dad flanekgu.
50 Du ku simto mimò i knayè Mà, yé mgimò flanekgu lagi na flanekgu libun
na yêgu.”

13

I fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na di du atù, ta lamwà Dyisas di gumnè, na sudeng kenen di kilil i bong
lanaw.
2 Too dee dad to stifun di safédan, taman myak kenen di satu aweng du déé
gusudengan, na tadag dad to di kilil i lanaw.
3 Na too dee tulenan di dale fagu di dad fléd. Ani manan, “Nun to salu di
dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad
anuk mayeng.
5 Na nun dademe bnê gtadè di gudee batu na landè alì tanàan. Too mlal
msut di tah i tabòla du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas du là toon dmalil.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun sual. Na kanto tahà i bnas,
ta mlimas dad tabò i dad bnê.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani,
na yé ulêan mlatuh i dademe, na nam falò i dademe, na tlu falò i dademe.”
9 Na kafngen tmulen i fléd, manan, “Ku simto i nun klinge, fye ku too
flinge.”

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Mark 4:10-12; Luk 8:9-10)

10 Na fdadong i dad to galan tdò di kenen, na smalek ale, manla, “Dét i
duenam tamdò di dad to fagu di dad fléd?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di
Kagot Dwata, bay là faglabatgu dun di dademe.
12 Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen, du
fye too ti bong. Bay ku simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata
balù i tukay ta glabatan.

13 Na ani i duen-gu tamdò dale fagu di fléd “Du fye balù meye ale, knèan là
mite ale, na balù ku flinge ale, là lminge ale na là galmabat ale.”
14 Na fagu déé, gdohò i man Dwata fagu di ku Isaya,
‘Balù ku too gamu flinge, knèan là sa galmabat gamu. Na balù ku too gamu
meye, là sa mite gamu.
15 Du i dad to ani, ta too magéng ulula, na ta balingla nsang dad klingela, na
ta fafidangla dad matala fye là mite ale. Ku ise ani moon nimòla, fakay
ale mite, na lminge, na galmabat, na fagu déé, fakay ku msal ale du fye
fan-gulêgu ale.’
16 Bay gamu dad to galgu tdò, too nun kafye gdawatyu du gal mite dad
matayu na gal lminge dad klingeyu.
17 Du too glut i man-gu di gamu ani, nun dee dad tugad i Dwata di munan na
dademe dad to i Dwata, toola kayè teen i ta teenyu gamu, bay landè kibòla
mite dun, na toola kayè linge i ta lingeyu gamu, bay landè kibòla lminge dun.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Mark 4:13-20; Luk 8:11-15)

18 “Yé duenam man, tooyu falninge na fan-glabat i gumtatek i fléd gablà di
to smabul bnê.
19 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i tdò
gablà di Kagot i Dwata, bay là glabatla dun. Salu Satanas di dale na nwèan i
ta gsabul di nawala.
20 I tanà gugsabul i dademe dad bnê di gudee batu, dunan i dad to too gasil
dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun na too ale lehew di katbùan.
21 Bay landè too dalilla, taman là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah
ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù Dwata, knagolla i kaftoola.
22 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan i
dad to lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù i Dwata di nawala du mdà
di klidù nawala, na i kiballa i knun. Na mdà déé, là menge i Tnalù Dwata di
dale.
23 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to galmabat i
Tnalù Dwata di kaklingela dun. Too fye ulêla, slaan mlatuh, slaan nam falò,
na slaan tlu falò.”

I fléd gablà di dad bnas di dnaru

24 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd, manan, “Yé guflingen-gu i Kagot Dwata
di satu to mlah too fye bnê di tanàan.
25 Bay di lamla kudang di satu kifuh, nun satu to muteh dun nawa salu déé
di tanà ayé, na snabulan benge bnas too sasè, na kafnge ayé klon mdà.
26 Kanto tmabò dad bnê na ta fan mbugal i fusùan, yé klom dmilè bnas.
27 Na ta fdadong i dad snaligan di kenen, na smalek ale, manla, ‘Sér, fye bnê
i ta flaham di tanàam. Bay nè gumdà i dad bnas ani?’
28 Na tmimel kenen, manan, ‘Nun to muteh do nawa, kenen i smabul bnas
ani.’ Na lê smalek i dad snaligan, manla, ‘Mayè ge kè ku ndotmi i dad bnas
ani?’
29 Bay tmimel kenen, manan, ‘Nang, du ku ndotyu dad bnas ani, keng gagin
i dademe dad flahgu.
30 Falohyu ale salnok kel di bang kamtu. Na di bang ayé, fakaygu flau di
dad to kamtu fye funala santifun i dad bnas na bnakasla klola smakuf dun,
bay i ulê i dad flahgu, nebela di lam i folgu.’ ”

I fléd gablà di tukay bnê
(Mark 4:30-32; Luk 13:18-19)
31 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad di too
tukay lam mustasa fele satu to di tanàan.
32 Balù ku too tukay i bnê ani di kdee dad bnê, bay kanto tmabò, ta mbaling
too bong fa di kdee dad fele na déé gumdaf na gusmalal i dad anuk mayeng
di dad fangan.”

I fléd gablà di bulung falnok fan
(Luk 13:20-21)
33 Lê nun tulenan dale satu fléd, manan, “I Kagot Dwata salngad bulung
falnok fan nwè i libun du bolan di sgantang arina di kimòan fan du fye too
lamnok.”

I kgamit Dyisas dad fléd
(Mark 4:33-34)
34 I kdee tdò Dyisas di dale slame fagun di fléd, na landè tdòan di dale ku là
fagun di fléd.
35 Na fagu déé, gdohò i man satu tugad i Dwata di munan,
“Yé katdògu fagu di dad fléd, na tulen-gu i dad gbuni mdà di kimò Dwata i
klamang banwe.”

I gumtatek i fléd gablà di dad bnas
36 Na kafnge ayé, ta tnagakan i gudee dad to, na fusuk kenen di lam i
gumnè. Na fdadong i dad to galan tdò, manla, “Tulenam gami ku dét i
gumtatek i fléd gablà di dad bnas di tanà i to mlah bnê.”
37 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé mlah i fye bnê dunan i dnagit Ngà To.
38 Na yé tanà gumlahan i bnê dunan i klamang banwe, na yé gumtatek i
dad fye bnê dunan i dad to magin di Kagot Dwata. Na yé gumtatek i dad
bnas dunan i dad to nfun Satanas.
39 Na i to muteh do nawa, dunan Satanas, i smabul dad benge bnas too
sasè. Na yé gumtatek i kaktu dunan gusen i banwe, na yé kamtu dunan dad
kasaligan i Dwata.
40 I dad bnas santifunla na snakufla di lifoh, salngad ayé i mkel di gusen i
banwe.
41 Ani nimò i dnagit Ngà To. Dekan i dad kasaliganan du fye nwèla i kdee
gamgebe i dad to di kagsalà na i kdee dad to mimò sasè.
42 Batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na gukminggat i kifanla.
43 Na kafnge ayé, i dad to tluh di kite Dwata, too ale mneng di Kagot i Màla
Dwata gambet neng i du. Ku simto nun klinge, fye ku too flinge.

I fléd gablà di knun
44 “I Kagot Dwata salngad di satu too mabtas knun lbang di tanà. Kanto
nun to gamgakol dun, lêan lnimun na too bong klehewan fabli i kdee knunan
du fye gbayadan i tanà ayé na fagu déé gwèan i too mabtas knun.

I fléd gablà di satu slah too mabtas
45 “I Kagot Dwata salngad di satu to gal mayad dad slah too mabtas.
46 Kanto nun teenan satu slah too ti mabtas, ta fablin i kdee dad knunan
du fye gbayadan i too ti mabtas slah ayé.

I fléd gablà di fukat
47 “I Kagot Dwata salngad di fukat ftatekla di bong lanaw na baling gamwè
dad sahal nalaf.

48 Na kanto fnò i fukatla, ta dyolla salu di kilil lanaw. Na kafnge ayé, ta
sudeng ale du sansahalla dad nalaf. I dad fye nalaf, kahla di lam alatla, bay
dad sasè nalaf, batla.
49 Na yé i kagkah di gusen i banwe. Salu dini dad kasaligan dek Dwata, na
sansahalla i dad to sasè na i dad to fye.
50 Na i dad sasè to, batla ale di lifoh too minit, na déé gumngella na
gukminggat i kifanla."

Dad labi tdò na dad falami tdò

51 Na smalek Dyisas, manan, "Ta glabatyu kè i kdee ani gine?" Na tmimel
ale, manla, "Hee."
52 Yé duenam man, ta manan dale, "Ku nun satu to tagnè tamdò dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, bay ku ta magin di Kagot i Dwata, salngad kenen di
satu to nun dee knunan di lam i gumnèan. Nun falami fakayan gnamit, na lê
nun labi."

Knangla Dyisas di Nasarét
(Mark 6:1-6; Luk 4:16-30)

53 Na kanto fnge Dyisas tmulen i dad fléd, ta tnagakan i banwe ayé.
54 Na samfulê kenen di banwe gulamnokan. Tamdò kenen di gumnè
galla gustifun, na too tikeng i dad to lminge dun. Sasalek ale, manla, "Nè
gugamwèan i gnadèan ani? Na nè gumdà i kfulungan mimò dad tnikeng?
55 Dunan ani kè i ngà fanday atù? Ise Méri kè i yêan, na Dyém, na Dyosip,
na Simon, na Dyudas i dad flanekan?
56 Sana kdini kdee dad flanekan libun. Nè gumwèan i kfulungan ani?"
57 Na i dad to di banwe ayé, knangla kenen. Bay man Dyisas di dale, "Lo yé
gulà mgafè i satu tugad i Dwata di kenen banwe di bleng i dademen."
58 Na là dee dad tnikeng nimòan di banwe ayé du là too ale ftoo di kenen.

14

I kfati Dyan Gal Munyag
(Mark 6:14-29; Luk 9:7-9)

1 Na di dad du ayé, ta linge Harì Hérod, i gumdatah di banwe Galili, gablà
di kdee mgimò Dyisas.
2 Na manan di dad to snaligan, "Ta mték Dyan Gal Munyag di fati. Yé
duenam man, gaganan mimò dad tnikeng."
3 Di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta fikatan na fablanggùan. Yé duenan
mimò ani du mdà di ku Hérodiyas, yaan i flanekan Filip.
4 Ta gal man Dyan di ku Hérod, "Là fakayam nlad yaan i flanekam."
5 Taman, too mayè Hérod fmati ku Dyan, bay likò kenen di dad to, du yé
kafaldamla ku Dyan na kenen i satu tugad Dwata.
6 Na kanto kel i du kafaldam i ksut Harì Hérod, sayew i ngà Hérodiyas libun,
na too bayan Hérod meye dun.
7 Na yé duenam man, makang kenen di ngà libun ayé, manan, "Ani
sdagègu, balù dét i fnim, blégu di ge."
8 Na nimenan i flau yêan di kenen, manan di ku Hérod, "Yé kayègu blém do
i ulu Dyan Gal Munyag, kaham di tah fligo."
9 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan là mayè
du ta guna i kasdagèan, na myà ku là dnohòan i fakangan du ta linge i kdee
dad to kmaan di safédan. Yé duenam man, dekan i dad snaligan du fye gablén
i fni ngà ayé,

10 na faklangan i ulu Dyan déé di blanggù.
11 Na fkahla i ulu Dyan di tah i satu fligo, na bléla di ngà libun ayé, na flesan
nebe di ku yêan.
12 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé gine, salu ale déé na nwèla i
lawehan na lbangla. Na kafnge ayé, mdà ale du tulenla ku Dyisas i ta mkel
di ku Dyan.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Mark 6:30-44; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

13 Na kanto linge Dyisas gablà di kfati Dyan, ta mdà kenen maweng du salu
di satu banwe lon satu. Bay kanto gadè dad to i gusalun, ta mdà ale tmanà
lmalò kenen.
14 Na kanto dmuung déé, teenan i kdee dad to stifun, na too sè kakdon dale,
na fan-gulêan i dad to nun dad sahal tduk.
15 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di kenen i sfalò lwe to galan tdò, na manla,
“Ta flabi nan, na landè gumnè mdadong dini. Fye ku dekam dad to ani salu
di dad malnak banwe du fye mayad ale knaanla.”
16 Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù là mdà ale. Gamu i famkaan dale.”
17 Na manla di kenen, “Nun dini lo lime batù fan, na lwe batù nalaf.”
18 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini di do.”
19 Na fsudengan dad to di bnas, klon mwè i lime batù fan na i lwe batù
nalaf, na lngalà kenen di langit du fasalamat di Dwata. Falnakan i fan na
nalelan di dad sfalò lwe to galan tdò, na dale i lê malel dun di kdee dad to.
20 Na kmaan i kdee dad to déé, na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò
i lukasla, na fnò i sfalò lwe been.
21 Yé kdee dad lagi déé mdadong lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà
gagin kmaan, bay là faginla ale nse.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Mark 6:45-52; Dyan 6:15-21)

22 Na kafnge ayé, dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal di bong
lanaw. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.
23 Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal.
Kel di kifuh lo kenen déé.
24 Na kanto ale ditù di talà, ta sankusu lwek i awengla du gsitongla i nus.
25 Di mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu di tah i lanaw.
26 Na kantola teen kenen magu di tah i lanaw, too ale ti likò, na manla, “Kyò.
Lmagol sa ayé.” Na mkit ale mdà di klikòla.
27 Bay talù Dyisas di dale, manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang
gamu likò.”
28 Na talù Piter, manan, “Amu, ku ge ayé, fsalum agu déé di ge magu di tah
i lanaw.”
29 Na man Dyisas, “Flal ge!” Yé duenam man, ta tufa Piter di aweng, na
tambù kenen magu di tah i lanaw salu di ku Dyisas.
30 Bay kanton galyalo kamgis i nus, ta likò kenen, na ta tanbùan galnab. Na
manan, “E Amu, tnabengam agu!”
31 Na gasil snabà Dyisas i sigal Piter na dyolan, manan dun, “Tay, too tukay
i ksaligam. Kan ku lwe nawam?”
32 Na ta myak ale di aweng, na ta fanak i nus.
33 I dademe dad to gal tdò Dyisas sudeng di aweng, too ale mangamfù di
ku Dyisas, manla, “Too ti glut kadì, ge i Ngà Dwata.”

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét
(Mark 6:53-56)

34 Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét.
35 Na dilè i dad to déé Dyisas. Taman, nngéla i dad to nun tduk mdà di dad
sahal banwe glibut déé du nebela ale di ku Dyisas.
36 Na fakdo ale di ku Dyisas fye ku began ale fagot balù lo di kilil i saulan.
Na ku simto gmagot i saulan, mgulê.

15

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla
(Mark 7:1-13)

1 Na kafnge ayé, nun dad Farisi na dademe dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis mdà di Dyérusalém salu di ku Dyisas. Smalek ale,
manla,
2 "Kan ku lnafà dad to tdòam i adat i dad gutambulto? Là funa ale malob di
kakaanla."
3 Na tmimel Dyisas, manan, "Na balù gamu, kan sa ku tnagakyu i uldin
Dwata du fye gimenyu i adatyu?
4 Ani uldin Dwata, 'Nafèyu màyu na yêyu,' na 'Ku simto to talù sasè di màan
ku demen i yêan, là fakay ku là fnati dun.'
5 Bay yé galyu tdò na ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, fakayan
man, 'Kene Dwata ani.'
6 Na ku yé manan, balù ta là fiten i afèan di dale fagu di tabengan ani. Yé
duenam man, ta knagolyu i Tnalù Dwata du fye lalòyu i dad adatyu.
7 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata. Too ti glut i
man Dwata fagu di ku Isaya gablà di gamu. Ani i fsulatan,
8 'I dad to ani, nafèla agu fagu di talùla, bay too mawag i fandamla di do.
9 Landè gukmamu i kfangamfùla di do, du yé gumdà i dad flaula di dad to
balù ku yé manla mdà di Dwata.' "

I dad gamfagsik di to
(Mark 7:14-23)

10 Na ta tlo Dyisas i dad to di safédan na talù kenen fagu di fléd, manan, "Too
gamu flinge na tooyu fan-glabat ani di ktoyu.
11 Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i
lamwà di bàan."
12 Na too fdadong dad to galan tdò di kenen, manla, "Tamduk nawa i dad
Farisi mdà di gmanam gine."
13 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku dét i ise fele Mà, nsò kadang
gagin i dalilan.
14 Bayàyu dad Farisi ayé. Balù ku malak ale, salngad ale i dad to butè malak
i dademela butè. Na ku yé salak slame butè, sdulê ale tatek di sol."
15 Na talù Piter, manan, "Na kun. Begam nubad di gami i flédam gine."
16 Na tmimel Dyisas, manan, "Balù gamu, là fa kadì galmabat.
17 Gablà ku ta gadèyu na ku dét i fusuk di bà i satu to, yé guflesan di tienan,
na fnge lê lamwà.
18 Bay i kdee lamwà di bà i satu to, yé gumdàan di nawan, na yé gamfagsik
kenen.
19 Du mdà di nawan, nun dad sasè fandam, na i kbanò, i klafà yaan, i ksaféd
di to ise yaanan, i ktaku, i ktulen kéng, na i ktalù sasè gablà di dademe to.

20 Yé gamfagsik i satu to. Bay ku là funan malob di kakaanan, ise ku yé i
gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu
(Mark 7:24-30)

21 Na tnagak Dyisas i banwe ayé, na fles kenen ditù di banwe mdadong di
dad syudad Tiro na Sidon.
22 Nun libun mnè déé, na ise kenen Dyu, bay yé gumdàan di banwe Kanaan.
Fdadong kenen di ku Dyisas, manan, “E Sér, Bel Dabid, begam agu kando du
nun busaw i ngàgu libun, na too sasè kagkahan.”
23 Bay là talù Dyisas di kenen. Taman, ta fdadong dad to galan tdò, na
manla di kenen, “Gasilam blé di kenen i fnin du fye gasil mdà, du toon ato
lalò na sigi kenen mugak.”
24 Na tnimel Dyisas i libun ayé fagu di fléd, manan, “Lo yé gumdek Dwata
do di dad bilibili ta lanah di Israél.”
25 Na kanton linge i man Dyisas ayé, lkuad kenen di saféd blìan, manan,
“Amu, begam agu tnabeng.”
26 Bay lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “Là fakay nwè i knaan i dad ngà
ku blé di dad ayem.”
27 Na tmimel i libun, manan, “Hee, Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad ayem,
beg nun gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad
funla.”
28 Na talù Dyisas di libun ayé, manan, “Too bong ksaligam. Blégu di ge i
fnim.” Na mdà déé, ta mgulê i ngàan.

I kafgulê Dyisas dee dad to

29 Na lê tnagak Dyisas i banwe ayé, na magu kenen di kilil i Lanaw Galili.
Na fles kenen mnagad di satu bulul na déé gusudengan.
30 Na too dee dad to salu di kenen, na nebela dad to là galyak i lawehla, na
dad butè, na dad kimay, na dad umu, na balù dademe. Fkahla i dad to ani di
saféd Dyisas, na fan-gulêan ale.
31 Na too tikeng i dad to du yé teenla na ta gtalù dad umu, na ta mgulê dad
kimay, na ta gagu dad to là galyak i lawehla, na ta mite dad butè. Na toola
dnayen Dwata i dad to Israél.

I kafkaan Dyisas fat libu dad to
(Mark 8:1-10)

32 Na tlo Dyisas i dad to galan tdò, na manan di dale, “Toogu kando i dad to
stifun ani, du ta tlu dula fanak di saféd gu, na ta landè knaanla. Là mayè agu
fulê dale ku landè knaanla du keng bek ale di dalan mdà di kbitilla.”
33 Na smalek dad to galan tdò, manla, “Nè gumngabalto knaan di banwe
ani i gablà fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”
34 Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu déé?” Na tmimel ale,
manla, “Fitu batù, na nun dad malnak nalaf, bay là deen.”
35 Na dekan sudeng di tanà i kdee dad to.
36 Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan na lê man i dad nalaf, na kafngen
fasalamat di Dwata, falnakan na blén di dad to galan tdò, na dale lê malel
dun di kdee dad to.
37 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun i dad to galan tdò i lukas.
Na yé kdeen, fitu been fnò.

38 Yé kdee dad lagi kmaan fat libu, na lê gagin kmaan dad libun na dad ngà,
bay là faginla ale nse.
39 Na kafnge Dyisas fdà i dad to ayé, smakay kenen aweng salu di banwe
Magadan.

16

Gablà di dad to mni tnikeng
(Mark 8:11-13; Luk 12:54-56)

1 Na nun dad Farisi na dad Sadusi salu di ku Dyisas du tnilewla kenen fagu
di kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan di langit.
2 Na tmimel kenen, manan, “Ku fan sdaf i du, galyu man, ‘Too fye tanà
fayah du fulè i langit.’
3 Na di flafus, galyu man, ‘Sasè tanà kadang du fulè i langit na too lmabun.’
Ta fulung gamu meye di langit du fye gadèyu i kagkah i tanà, bay là fulung
gamu meye dad ilè nimò Dwata gugmadèyu i fan mkel.
4 Tay, too ti sasè i dad to di mdu ani, na landè kaftoola di Dwata. Mni gamu
tnikeng di do, bay landè fitegu di gamu, senan lo satu ilè gambet i ta mkel di
ku Dyona, i satu to di munan.” Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas ale na mdà
kenen.

I kafngewe Dyisas gablà di dad Farisi na dad Sadusi
(Mark 8:14-21)

5 Bay kanto ale mdà mifal i bong lanaw, ta glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe
bnatu.
6 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale, “Fan-geyeyu i galò bulung
falnok fan mdà di dad Farisi na di dad Sadusi.”
7 Na stulen ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas man ani du là mebe ato
bnatu.”
8 Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan ku santulenyu i klandè
bnatuyu? Tay, too tukay i ksaligyu.
9 Là kè galmabat gamu? Ta glifetyu gablà di lime batù fan, na kakaan i dad
lime libu dad to, na i kdee been fananòyu mdà di lukasla?
10 Na ta glifetyu kè gablà di fitu batù fan na kakaan i fat libu dad to, na i
kdee dad been fananòyu lê man mdà di lukasla?
11 Kan ku là glabatyu dun na ise ku btal fan i man-gu di gamu ani? Bay yé
man-gu di gamu, fan-geyeyu i gambet bulung falnok fan i dad Farisi na dad
Sadusi.”
12 Na yé klola galmabat ise ku btal bulung falnok fan i manan, bay yé fye
fan-geyela i tdò dad Farisi na dad Sadusi.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Mark 8:27-30; Luk 9:18-21)

13 Na kafnge ayé, salu ale Dyisas di dad malnak banwe mdadong di lunsud
Sisarya Filipus. Na snalekan i dad to galan tdò, manan, “Dét man i dademe
dad to gablà di do? Simto agu kun?”
14 Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe ge Dyan Gal Munyag, na i
dademe, manla ge Ilaydya, na i dademe, manla ge Dyérimaya, ku demen satu
di dademe tugad Dwata.”
15 Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu. Di fandamyu, simto agu kè?”
16 Na tmimel Simon Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata.
Na ge sa Ngà i Dwata too mto.”

17 Na talù Dyisas, manan, “Simon, ngà Dyona, too nun kafyem mdà di
Dwata, du ise ku to i faglabat dun di ge, bay i Màgu ditù di langit.
18 Na ani man-gu di ge. Ge Piter i satu batu, na di batu gufdak ani i
guftadaggu i gumnègu. Na landè ti gamfisan dun, balù i fati.
19 Na blégu di ge i kunsì i Kagot Dwata di langit. Ku dét i fnangam dini di
tah tanà, yé lê fnang Dwata di langit. Na ku dét i faloham dini di tah tanà, yé
lê faloh Dwata di langit.”
20 Na kafnge ayé, lê fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun na kenen i
Mgalék Dwata.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Mark 8:31–9:1; Luk 9:22-27)

21 Na mdà di du ayé, tambù Dyisas fgadè di dad to galan tdò gablà di fan
mkel di kenen, manan, “Là ti fakay ku là gatù agu di Dyérusalém, na dee
kaflayam mkel di do ditù mdà di dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal
di kafaglut, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na fnati
dad to agu, bay lê agu mték di gatlun du.”
22 Na nebe Piter kenen di kilil, na nngakan, manan, “Nangam man ayé. Là
fakay ku yé mkel di ge, Amu.”
23 Bay kmangél Dyisas, na manan di ku Piter, “Fawag ge di do, Satanas.
Fanam nsang i knayè Dwata du ise mdà di Dwata i fandamam ayé, bay mdà
di dad to.”
24 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Ku simto mayè magin di
do, là fakay ku là lnifetan i kton, na tniangan i krusan, na magin do.
25 Du ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati
du mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.
26 Dét i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i
nawa landè sen? Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.
27 Do, i dnagit Ngà To, fan agu samfulê, na mnè i kdatah Màgu di do, na
magin dad kasaliganan. Na di du ayé, bnalasgu kat satu to mdà di dad
nimòan.
28 Too glut i man-gu di gamu ani. Nun dademe dad to tadag dini, là mati
ale kel di kakel i Ngà To mgimò Harì.”

17

I kgilih i baweh Dyisas
(Mark 9:2-13; Luk 9:28-36)

1 Na kafnge nam butang, lo yé fagin Dyisas Piter, Dyém, na Dyan, dunan i
flanek Dyém, du salu ale di tah i satu mdatah bulul, lo dale.
2 Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela dun. Too mneng i bawehan
salngad neng i du, na tadè bukay i klawehan na samfilà.
3 Na tadè nun msut déé di dale lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen
ale Dyisas.
4 Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Ku mayè ge, fdak
agu tlu slung dini, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”
5 Na lam Piter talù, nun labun too mneng tadè lmimun dale. Na nun talù
mdà di labun ayé, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too fye
nawagu dun. Falningeyu kenen.”
6 Kantola linge i talù ayé, too ale likò, na tadè ale bek, na galfan ale di tanà
mdà di klikòla.

7 Bay fdadong Dyisas, na nagotan ale, na manan, “Mték gamu. Nang gamu
likò.”
8 Na kanto ale meye, ta lo Dyisas i teenla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu
ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”
10 Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen man i dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na too mabtas ku muna kel Ilaydya
klo i Mgalék Dwata?”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan
i kdee.
12 Bay ani man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya na là gadèla ku simto kenen,
na ta nimòla di kenen i kdee knayèla nimò di kaflayamla kenen. Na salngad
ayé i nimò dad to di do, dunan i dnagit Ngà To, du lêla agu falnayam.”
13 Na kanto linge dad to galan tdò i manan ayé, man nawala ku Dyan Gal
Munyag i manan.

I kafgulê Dyisas i satu ngà nun busaw
(Mark 9:14-29; Luk 9:37-43a)

14 Na kanto ale samfulê di kdee dad to stifun, nun lagi fdadong di ku Dyisas,
na lkuad di munan, manan,
15 “E Amu, begam kando i ngàgu. Banlak kenen, na too sasè kaflayaman di
tdukan ani, du tadè gal bek di lifoh na di lam éél.
16 Ta nebegu di dad to galam tdò, bay là gaganla dun.”
17 Na talù Dyisas, manan, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta
là manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay
knèan, sana là fa kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé.”
18 Na kanto kel i ngà ayé di safèd Dyisas, dek Dyisas i busaw lamwà, na ta
lamwà, na mgulê sa i ngà.
19 Na fdadong i dad to gal tdò Dyisas di kenen, lo dale, na smalek ale, manla,
“Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?”
20 Na tmimel Dyisas, manan, “Du too tukay i ksaligyu. Too glut i man-gu di
gamu ani, balù ku lo yé kalbong ksaligyu salngad i too tukay bnê mustasa,
fakayyu man di bulul ani, ‘Mgilih ge mdà dini salu ditù,’ na mgimò i manyu
ayé. Ku gambet ayé ksaligyu, gaganyu i kdee.
21 (Bay lo fagu di kdasal na di kafwasa gafalwàyu i busaw salngad ayé.”)

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Mark 9:30-32; Luk 9:43b-45)

22 Na kanto stifun i kdee dad to gal tdò Dyisas di Galili, manan di dale, “Do,
i dnagit Ngà To, fanla agu blé di kagot i dad to,
23 na fnatila agu, bay di gatlun du, lê agu mték di fati.” Na yé duenam man,
too mlidù nawa i dad to galan tdò.

I bayad gal tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

24 Salu Dyisas na i dad to galan tdò ditù di Kapernaum. Na nun dad to déé
gal mwè i tabeng di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na smalek ale di
ku Piter, manla, “I to gal tamdò gamu, gal kenen mlé tabeng di Bong Gumnè
i Dwata?”
25 Na tmimel Piter, manan, “Mlé sa.”
Na kanto fusuk Piter di lam i gumnè gufanakla, yé muna talù Dyisas,
manan, “Simon, dét i ge fandam? Dini di tah tanà, simto i gal mlé bayad i
buhis di harì, i dad ngàan ku demen i dademe dad to mnè di banwe ayé?”

26 Na tmimel Piter, manan, “I dademe dad to mnè di banwe ayé.” Na man
Dyisas, “Ku yé, balù ta là mlé i dad ngà Harì.
27 Bay là mayè ate ku mahal fandam i dad to mwè tabeng ani. Taman, gatù
ge di lanaw, na dmulé ge. Na dyolam i tnanin nalaf gwèam, na banngatam i
bàan, du déé gumitem filak bléta. Nwèam na blém di dale.”

18

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Mark 9:33-37; Luk 9:46-48)

1 Na di du ayé, fdadong dad to gal tdò Dyisas di kenen, na smalek ale,
manla, “Simto i too mdatah di Kagot i Dwata?”
2 Na tlo Dyisas satu tukay ngà, na ftadagan di blengla,
3 na manan, “Too glut i man-gu di gamu ani. Silang gamu gfusuk di Kagot
Dwata di langit ku matlas i ktoyu na salngad gamu i dad malnak ngà.
4 Yé too mdatah di Kagot Dwata dunan i to toon fdanà i kton salngad i ngà
ani.
5 Na ku simto dmawat i satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di do, lêan
agu dnawat.

Gablà di kgebe di salà
(Mark 9:42-48; Luk 17:1-2)

6 “Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam.
Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad
mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na fnge bat kenen di talà
mahin.
7 Magakdo i dad to di klamang banwe du nun gal gamftatek dale di salà.
Bay too magakdo i to gumdà i dademe dad to baling gamsalà, du too kenen
falnayam.
8 Na kaflingenta dun, ku bali sigalam ku demen bali blìam mebe ge di
kagsalà, yé baling fye ku kanlangam na batam. Tumù fa ku fatok ge na nun
nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i sigalam na blìam, na baling ditù
gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
9 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam na
batam. Tumù fa ku landè i bali matam na nun nawam landè sen, bay too
sasè ku sikof i matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh.

I fléd gablà di bilibili lanah
(Luk 15:3-7)

10 “Too gamu fgeye du fye là mdanà keyeyu i dad ngà gambet ani. I dad
kasaliganla ditù di langit, klola to mnè di saféd Màgu.
11 (Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu dini di tah tanà du falwàgu i dad
to ta lanah.)
12 “Di gamu fandam, dét i nimò satu to ku mlatuh i kdee dad bilibilin
na baling lanah i satu? Tnagakan i syem falò syem di gumatebla du
fanngabalan i lanah.
13 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku teenan i satu bilibili ayé, too kenen
lehew. Baling tukay fa klehewan di syem falò syem i là lanah.
14 Na salngad ayé, là mayè Màyu di langit ku nun lanah di dad ngà gambet
ani.”

Gablà di flanekam gamsalà di ge

15 “Ku nun dademe to gamsalà di ge, gatù ge di kenen, na faglabatam dun di
lo gamu lwe ku dét i gugamsalàan di ge. Ku falningen ge, ta gebem i flanekam
ayé.
16 Bay ku là falningen ge, mebe ge satu ku demen lwe dademe dad to, na
samfulê ge di kenen du fye nun lwe ku demen tlu to glam di kastulenyu.
17 Na ku là falningen ale, tulenam di dad to ftoo. Na ku là falningen i dad
to ftoo, yé fye kibòyu dun fasalngadyu di dad to là ftoo ku demen dad to gal
mwè bayad i buhis.

I kfaloh na i kafnang

18 “Too glut i man-gu di gamu ani, ku dét i fnangyu dini di tah tanà, yé lê
fnang Dwata ditù di langit. Na ku dét i falohyu dini di tah tanà, yé lê faloh
Dwata ditù di langit.
19 Na lêgu tulen di gamu, ku lwe gamu dini di tah tanà nun ksasatu nawayu
gablà di satu fniyu, blé i Màyu di langit i fniyu ayé.
20 Du balù nè gustifun i lwe ku demen tlu to du mdà di ksasatula di do, déé
agu di safédla.”

I fléd gablà di snalig là fulung kamdo

21 Na fdadong Piter di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “E Amu, file
dulêgu fmasinsya salà i dademe to? Fitu dulê kè?”
22 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ise ku lo fitu dulê, bay kel di fitu falò dulêan
fitu.
23 Yé duenan du i Kagot Dwata nun gusalngadan di satu harì meye dad
uteng i dad snaligan di kenen.
24 Na di katbùan meye dad uteng ani, nun nebela satu snaligan di kenen.
Yé utengan dad file lagsà filak.
25 Na kanto là gbayadan i utengan ani, taman yé flau i amun di dademe
dad to na fablila i to nun uteng ani salngad i fasak, magin yaanan, na dad
ngàla, na balù i kdee knunla du bayad i bong utengan.
26 Bay lkuad i snalig ani di muna i amun, na too fakdo, manan, ‘Begam
fantahà i nawam di do du bnayadgu i kdee utenggu.’
27 Na kando i amun, taman fnasinsyan i kdee utengan, na falwàan kenen.
28 “Na ta mdà i satu snalig ani, na nun gsitongan satu di dademen snalig
nun tukay utengan di kenen. Fanlangan i snalig ani, na manan, ‘Bnayadam
i utengam di do!’
29 Na lkuad i snalig ani di munan, na fakdo kenen, manan, ‘Begam fantahà
i nawam di do du bnayadta ge.’
30 Bay là mayèan, na yé balingan nimò fablanggùan i snalig ani kel di
kagbayadan i utengan.
31 “Na kanto gadè dademe dad snalig gablà di mkel ayé, too ale mlidù, na
gatù ale di amula du tulenla.
32 Na ta fatlo amu i tnanin snaligan ayé, na manan, ‘Landè gukelam. Ta
fnasinsyagu i too bong utengam lo mdà di kafakdom di do.
33 Na gablà ku lêam kando i dademem, salngad kakdogu ge.’
34 Too ti flabè i amu, na fablanggùan i snaligan ayé fye maflayam kenen kel
di kagbayadan i kdee utengan.”
35 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ani, manan, “Salngad ayé nimò i Màgu di
langit di kat satu gamu ku là mdà di nawayu fmasinsya salà i dademe to.”

19

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Mark 10:1-12)

1 Kafnge Dyisas tamdò, tnagakan Galili, na salu kenen ditù di Dyudiya di
faltù Éél Dyordan.
2 Na dee dad to lmalò kenen, na fan-gulêan dad to nun tduk.
3 Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla, “Fakay kè ku i lagi
kahan i yaanan, balù dét i duenan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù
ku Dyisas.
4 Na man Dyisas di dale, “Là lmenyu kè masa gablà di nimò Dwata di
kimòan i klamang banwe di munan? Di katbùan, nimò Dwata lagi na libun.
5 Ani manan, ‘Ani duen i lagi tmagak i màan na yêan na sasatu kenen di
yaanan, na lwe ale mgimò satu.
6 Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu. Yé duenam man, ku dét i ta sansatu
Dwata, là fakay ku nun to samkah dale.’ ”
7 Na lê smalek i dad Farisi, manla, “Ku yé kagkah, dét duen Mosis faloh i lagi
smulat di yaanan gugmadè dun na ta kahan na kafnge ayé, fakayan fdà?”
8 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé duen Mosis faloh gamu mkah yaanyu du
magéng uluyu. Bay mdà di katbù i klamang banwe, ise ku yé kgagun.
9 Na yé duenam man, man-gu di gamu, nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè
mahal libun balù là lnafà yaanan dun, kenen i lmafà.”
10 Na man dad to galan tdò di kenen, “Ku gambet ayé i kagkah, tumù fa
nang ato mwè yaan.”
11 Na tmimel Dyisas, manan, “I manyu ayé, là gdawat dademe dad to dun.
Lo yé gmagan lmalò i manyu ayé i dad to gumlé Dwata dun.
12 Du nun dad sahal duen i dad to là mwè yaan. I dademe, nun gukulang di
lawehla mdà di ksutla. Na nun dademe knafun. Na nun dademe, là mwè ale
yaan du mdà di kabléla i ktola di Kagot i Dwata. Na ku simto gmagan mimò
ani, fye ku dnawatan i tdògu ani.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Mark 10:13-16; Luk 18:15-17)

13 Na kafnge ayé, nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan
ale na dnasalan. Bay i dad to galan tdò, nngakla i dad to ayé.
14 Na man Dyisas, “Falohyu i dad ngà salu di do na nangyu ale fnang du i
dad to nun ksalig salngad i dad ngà ani, gfusuk ale di Kagot Dwata.”
15 Na kafngen magot dale du banlén ale kafye, ta lê mdà.

I lagi nun bong knun
(Mark 10:17-31; Luk 18:18-30)

16 Di satu du, nun lagi salu di ku Dyisas, na smalek kenen, manan, “Sér, dét
i fye nimògu fye gfun-gu i nawa landè sen?”
17 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam smalek do ku dét i fye? Lo satu
i fye, dunan Dwata. Ku mayè ge gamdawat nawa landè sen, nimenam i kdee
dad uldin Dwata.”
18 Na smalek kenen, manan, “Dét i dad uldin i manam ayé?” Na tmimel
Dyisas, manan, “Nang ge manò, nang ge lmafà yaan, nang ge tmaku, na nang
ge tmulen kéng.
19 Nafèam i màam na yêam, na kanbongam nawa i dademe to salngad
kalbong nawam i ktom.”
20 Na man i lagi ayé, “Ta nimen-gu i kdee uldin ayé. Dét fa i gdè nimògu?”

21 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku mayè ge na too ge tluh, mdà ge na fablim
i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na mdà déé, nun
bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do.”
22 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta mdà kenen na mlidù nawan
du too bong knunan.
23 Na yé duenam man, man Dyisas di dad to galan tdò, “Too ti glut i man-gu
di gamu ani. Too mlimah gfusuk di Kagot Dwata di langit i dad to nun bong
knun.
24 Glut ani, du ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i
dalum, mas mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata.”
25 Na kantola linge i manan ayé, too ale tngah, na smalek ale, manla, “Ku
gambet ayé, simto i fakay galwà?”
26 Na too meye Dyisas di dale, na manan, “Di dad to, là gagan ani, bay di
Dwata gagan i kdee.”
27 Na talù Piter, manan, “Neyem, ta tnagakmi kdee du magin gami di ge.
Dét i gdawatmi?”
28 Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani. Di kfalami
Dwata i kdee, na do dnagit Ngà To, sudeng agu di trunugu. Na di bang ayé,
gamu dad to galgu tdò, lê gamu sudeng di sfalò lwe dademe trunu du gamu
mukum i dad to mdà di dad sfalò lwe lumbuk bel Israél.
29 Na nè i to tmagak i gumnèan, ku demen i dad flanekan, ku demen màan,
ku demen yêan, ku demen dad ngàan, ku demen tanàan du mdà di ksasatun
di do, too ti bong gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen
nawa landè sen.
30 Bay dee dad to mdatah di mdu ani mbaling ale mdanà kadang di fulé du.
Na dee dad to mdanà di mdu ani mbaling ale mdatah kadang di fulé du.

20

I fléd gablà di dad to talbahò di lam dad fele

1 “I Kagot Dwata di langit salngad di kagot satu to mfun tanà gumelen
dad benge grép. Lamwà kenen di too flafus, na nun nalékan dademe dad to
fakayan fatalbahò di tanàan.
2 Yé fakangan di dale na yé kalbong sukéyla i gal sukéy di sdu, na dekan ale
tambù i nimòla di tanàan ayé.
3 Na kanto tngà mnagad i du, lê kenen lamwà, na nun teenan dad to di
fadyan, lo tadè ale tadag na landè nimòla.
4 Na talù kenen di dale, manan, ‘Magin gamu talbahò di tanàgu, na tanblàgu
i sukéyta gamu.’
5 Taman, ta mdà ale. Na di ltu du na lê man di tngà masol i du, lê salngad
ayé i nimòan di dademe dad to teenan.
6 Na di fan kasdaf i du, lê kenen salu di fadyan, na lê nun teenan dademe
dad to lo tadè tadag na landè nimòla. Na snalekan ale, manan, ‘Dét i duenyu
lo fanak tnadak i du?’
7 Na tmimel ale, manla, ‘Du landè fatalbahò gami.’ Na manan dale, ‘Magin
gamu talbahò di tanàgu.’
8 Na kanto kifuh, man i amu di to magot i sukéy, ‘Tlom dad to talbahò na
snukéyam ale. Funam snukéy i dad fulé tambù na sngé kel di dad muna
tambù.’

9 Na kanto kel dad to tambù talbahò di ta fan kasdaf i du, yé sukéy gwèla i
gal sukéy di sdu.
10 Taman, kanto kel dad to muna tambù di flafus, yé fandamla ku bong fa
déé i dale sukéy. Bay kat satu dale, yé gwèla i gal sukéy di sdu.
11 Na di kdawatla dun, ta tambù ale sungag gablà di nimò i to mfun i tanà.
12 Manla, 'I dad to fulé tambù, lo satu oras i klola talbahò, bay fasalngadam
ale di gami, na blaam ta tnadakmi i du talbahò di bong kinit.'
13 Bay tmimel kenen, manan di satu di dale, 'Flanek, là sa lnumìta gamu.
Ise glut kè, na yé kasafnèto na i gal sukéy di sdu, yé sukéyta gamu?
14 Nwèyu sukéyyu na mdà gamu. Yé kayègu ku dét i blégu di gamu, yé lêgu
blé di dad to fulé kel.
15 Landè ktoogu kè magot i filakgu? Mafè nawayu kè du too agu mayè mlé?'
16 Yé duenam man, nun dad to fulé baling dale guna, na nun dad to muna
baling dale gfulé."

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Mark 10:32-34; Luk 18:31-34)

17 Na mnagad ale Dyisas ditù di Dyérusalém. Na di laman magu, neben
fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò, na manan di dale,
18 "Ta fan ato kel di Dyérusalém, na do, i dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na nukumla agu di fati.
19 Na bléla agu di dad to ise Dyu, du nadoyla agu, na nfasla agu, na fnatakla
agu di krus. Bay di gatlun du, lê agu mték di fati."

I fni i yê ale Dyém na Dyan
(Mark 10:35-45)

20 Na kafnge ayé, fdadong di ku Dyisas i yaan Sébidi, dunan i yê Dyém na
Dyan, na magin dad ngàan. Lkuad kenen di muna Dyisas na fakdo di kenen.
21 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i kayèam?" Na manan, "Makang ge di do
na yé gufsudengam i lwe ngàgu ani di safédam ku ta gdawatam i kdataham
kadang di fulé du, satu gsen di kwananam na satu gsen di bibengam."
22 Bay man Dyisas di dale, "Là gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì
minum di basù guminumgu, dunan i dad kaflayam gnagugu?" Na tmimel
ale, manla, "Gaganmi sa."
23 Na man Dyisas di dale Dyém na Dyan, "Too glut, gamginum gamu di basù
guminumgu, bay landè ktoogu fsudeng ku simto gsen di kwanan-gu na gsen
di bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà di dad to gutmagàan dun."
24 Kanto gadè i sfalò dademe dad to gal tdò Dyisas gablà di fnila ayé,
lanbutla i lwe saflanek ani.
25 Na santifun Dyisas i kdeela, na manan di dale, "Ta gadèyu i gal nimò dad
ganlal dini di tah tanà. Galla lnumì i dad to mdanà, na toola ale gal dek.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto mayè mdatah, là fakay ku
landè nimòan di dademe.
27 Na ku simto i mayè mdatah, là fakay ku là fafasakan i kton di dademe.
28 Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat
agu di dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad to na blégu i ktogu
di fati mayad dad salà du fye dee dad to galwà."

I kafgulê Dyisas i lwe to butè
(Mark 10:46-52; Luk 18:35-43)

29 Na mdà ale Dyisas fdu di banwe Dyériko, na nun mlabung dad to magin
di dale.
30 Na nun lwe to butè sudeng di kilil dalan. Kantola linge na Dyisas i magu
déé, mkit ale, manla, “E Amu, Bel i Harì Dabid, begam gami kando.”
31 Bay nngak i dad to ale du kayèla ku fanak ale, bay baling midul kbong
kitla, manla, “E Amu, Bel Dabid, begam gami kando.”
32 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na tlon ale, klon smalek dale,
manan, “Dét i kayèyu nimògu di gamu?”
33 Na tmimel ale, manla, “Amu, yé kayèmi moon ku mite gami.”
34 Na kando Dyisas ale, na nagotan dad matala. Na tadè ale mite, na fles
ale magin ku Dyisas.

21

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Mark 11:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Ta mdadong ale Dyisas di Dyérusalém, na ta kel ale di tukay banwe Bétfagi
di Bulul Olib. Na dek Dyisas muna lwe dad to galan tdò,
2 na manan di dale, “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel
gamu ditù, nun teenyu dongki batangla déé magin i ngàan. Ntehyu ale, na
nebeyu dini.
3 Na ku nun to smalek gamu, manyu dun, ‘Nun gukmamu i Amu dun,’ na
yé klon mayà dun gamu.”
4 Yé duenan mkel ani du fye gdohò i man Dwata fagu di satu tugadan di
munan,
5 “Fgadèam di dad to di Dyérusalém, manam, ‘Neyeyu, du kel i Harìyu di gamu.
Toon fdanà i kton, na yé snakayan ngà i dongki.’ ”
6 Na ta mdà dad to dekan ayé, na nimenla i man Dyisas di dale.
7 Nebela i dongki na i ngàan salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe
dad klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Di lamla magu, nun dee dad to mbel i klawehla di bà dalan, na i dademe,
nkahla dad fanga kayu du mdà di kdayenla di ku Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas na nun dademe tmadol, na tamlo ale,
manla, “Dnayento i Bel Dabid! Magdayen i To salu dini di dagit i Dwata!
Magdayen i Dwata du too mdatah.”
10 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, too tikeng i dad to déé, na smalek
ale, manla, “Simto i to ani?”
11 Na tmimel i dad to magin, manla, “Dyisas ani, i Tugad Dwata mdà di
Nasarét di Galili.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 11:15-19; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

12 Fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà
i kdee dad to sbayad déé. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak na lê
man gusudeng i dad to gal fabli dad abun galla dsù.
13 Na manan di dale, “Ta gsulat di Tnalù Dwata, manan, ‘I Gumnègu ani, yé
gukmamu dun gal gudmasal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.”
14 Na nun dad butè na dad kimay fdadong di kenen déé di gumnè ayé, na
fan-gulêan ale.
15 Bay baling malbut dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad to gal tamdò
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé duenla malbut du ta teenla dad tnikeng
nimòan, na ta lingela i katlo dad ngà di kmanla, “Magdayen i Bel Dabid.”

16 Na smalek ale di ku Dyisas, manla, “Là lingem kè i man dad ngà ani?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Hee sa. Sawe là lmenyu masa ani di Tnalù i Dwata,
manan, ‘Tdò Dwata dad ngà, balù i dad too malnak, du fye dnayenla kenen.’
”
17 Na tnagakan ale, na lamwà kenen di syudad du fles ditù di banwe Bétani,
na déé gumilèan di kifuh.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Mark 11:12-14,20-24)

18 Di too flafus, ta mdà ale Dyisas samfulê di Dyérusalém. Na di kagun gatù,
ta bitil kenen.
19 Na nun teenan kayu dnagit fig di saféd dalan, na fdadong kenen déé,
bay landè benge teenan lo doon. Na man Dyisas di kayu ayé, “Ta là fakay ge
menge.” Na di kmanan ayé, tadè mlanas i kayu ayé.
20 Kite dad to galan tdò ayé, tikeng ale, na smalek ale, manla, “Dét duen i
kayu ani too mlal mlanas?”
21 Na tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, ku ftoo gamu
na là lwe nawayu, gaganyu nimò i ta nimògu di kayu ani gine. Na ise ku
lo ayé, bay fakayyu man di bulul ani, ‘Magket ge na mgilih ge gatù di talà
mahin,’ na gdohò i manyu ayé.
22 Ku ftoo gamu, balù dét i fniyu di dasalyu, gdawatyu.”

I salek gablà di glal Dyisas
(Mark 11:27-33; Luk 20:1-8)

23 Lê samfulê ale Dyisas di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na
di laman tamdò, salu di kenen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua
gal mebe i dad Dyu. Na smalek ale, manla, “Dét i ktoom mimò i kdee nimòam
dini? Na simto mlé ge glal?”
24 Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu,
lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.
25 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit,
ku demen mdà di dad to di tah tanà?” Na stulen ale, manla, “Ku yé manto,
‘Mdà di Dwata di langit,’ snalekan gito, na manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’
26 Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad to,’ du likò ato di dademe dad to
du yé man i kdeela na Dyan i satu tugad Dwata.”
27 Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi dun.” Na manan di dale,
“Lê là tulenta gamu ku dét ktoogu mimò i dad nimògu.

I fléd gablà di dad lwe ngà lagi

28 “Dét i fandamyu gablà ani? Nun satu lagi, lwe ngàan. Manan di twege,
‘Tò, mdà ge talbahò di tanàgu.’
29 Na tmimel i ngàan, manan, ‘Là mayè agu,’ bay baling matlas i fandaman
na mdà kenen talbahò.
30 Na lê salngad man i lagi di ngàan twali. Na tmimel i ngàan ayé, manan,
‘Hee, Mà,’ bay là nimòan dun.
31 Di dad lwe ngà ani, simto i mimen di knayè i màla?” Tmimel ale, manla,
‘I twege.’ Na man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, i dad to man
nawayu too sasè gambet i dad to mwè bayad i buhis na i dad libun gal mkat
lagi, muna ale di gamu gfusuk di Kagot Dwata.
32 Du Dyan Gal Munyag, yé duenan salu dini du fye fiten di gamu dalan i
katluh, bay là fantooyu dun. Baling yé ftoo di manan i dad to mwè bayad i

buhis na i dad libun gal mkat lagi. Na balù teenyu i dale kaftoo, knèan là msal gamu na là ftoo gamu di tdòan.

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Mark 12:1-12; Luk 20:9-19)

33 "Lê gamu flinge di satu fléd. Nun satu lagi mfun tanà, na mele kenen walad dnagit grép. Lnabatan i dad felen, na makol kenen di bong batu du gumlék i bengen. Na lêan fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu kenen di satu banwe.
34 Na kanto kel di bangla mles i bengen, dekan i dad fasakan salu ditù di tanàan du fye nwèla i kenen alel.
35 Bay i dad to gufagotan i felen, kanfèla dad fasakan. Nfasla satu, fnatila satu, na ndakla batu i satu.
36 Na lêan dek dademe dad fasakan, ta too ale dee, na lê salngad i nimòla di dale.
37 Na kanto kel di gusenan, dekan i ngàan salu di dale. Na yé manan di kton, 'Nafèla sa i ngàgu.'
38 Bay kantola teen i ngàan, stulen ale, manla, 'Ani ngà i to mfun dad fele. Fnatito kenen du fye ku ta mati màan, ta gito gamfun i dad felen.'
39 Yé duenam man, kanfèla kenen, na nebela ditù di lwà i tanà gumele grép klola fmati dun."
40 Na smalek Dyisas, manan, "Ku ta kel i mfun fele ani, dét kè kibòan i dad to gufagotan i felen?"
41 Na tmimel ale, manla, "Yé nimòan di dad sasè to ani, fnatin i dad to gufagotan dad felen, na tanlasan ale. Na yé tlasan dunan dad to mayè mlé i kenen alel."
42 Na lê talù Dyisas di dale, manan, "Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata, manan, 'Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé baling knang i dad to fdak gumnè. Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.'
43 Na yé duenam man, ani man-gu di gamu, lê nawì i Kagot Dwata di gamu na blén di dad to menge fye.
44 Ku simto gdauf di batu ani, malmo kenen, na ku simto tankan i batu ani, mlunah kenen."
45 Na kanto linge dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na dad Farisi i dad fléd Dyisas ani, gadèla na dale i gugtadèan.
46 Mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, bay likò ale di dademe dad to du yé manla na kenen satu tugad Dwata.

22

I fléd gablà di klak di ksong
(Luk 14:15-24)

1 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan,
2 "I Kagot Dwata di langit salngad di satu harì mimò fista di ksong i ngàan lagi.
3 Dekan dad snaligan du nngéla dad to nlakan, bay là mayè ale.
4 Na kafnge ayé, ta lêan dek dademe dad snaligan, manan di dale, 'Tooyu tulen di dale na ta gatlagad i bong knaan. Ta ftatêgu i dad malbang safìgu na lê man i dad ngà safì ta fabùgu. Ta gatlagad i kdee. Tooyu ale fagin gadini.'

5 Bay là falningela i dad snaligan ani, na baling ale mdà. I satu salu di
tanàan, na i satu di tindan.
6 Na i dademe, kanfèla dad snaligan, na fatdukla ale, na fnatila ale.
7 Na too malbut i harì ani. Dekan dad sundalun fmati dad to ani, na mtam
i syudad gumnèla.
8 Na kafnge ayé, ta manan di dad snaligan, 'Ta gatlagad i knaan di ksong
ani, bay i dad to munagu nlak, là gten ale magin.
9 Gatù gamu di dad dalan, na nlakyu i kdee dad to teenyu.'
10 Yé duenam man, ta mdà dad snaligan ani, na salu ale di dad dalan du
santifunla i kdee teenla, balù fye to ku demen sasè to, na ta fnò to i gumnè
gufista.
11 Na ta fusuk i harì du dnawatan i dad to salu déé, bay nun teenan satu to
là lamsakan klaweh di ksong.
12 Na manan, 'E flanek, dét kibò kagfusukam dini du là lamsak ge klaweh
di ksong?' Na là gtalù i to ayé.
13 Na tlo harì i dad snaligan, manan, 'Bnakusyu dad sigal na dad blì i to
ani, na batyu kenen ditù di lwà di gukmifuhan, dunan di gumngel dad to na
gukminggat i kifanla.'
14 Na fannge Dyisas i flédan, manan, "Dee dad to nlak, bay là dee i mgalék."

I salek gablà di bayad i buhis
(Mark 12:13-17; Luk 20:20-26)

15 Na kafnge ayé, lamwà dad Farisi du santulenla i kfagula kamfè ku Dyisas
fagu di ksalekla kenen.
16 Dekla dademe dad to galla tdò na lê man dademe dad to gal msen ku
Hérod. Na i dad to dekla ayé, yé manla di ku Dyisas, "E Sér, ge satu to too
gsalig, na too ti glut i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man
dad to di ge du là sa mabtas di ge ku dét i glalla.
17 Dét i fandamam? Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami
bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?"
18 Bay gadè Dyisas i sasè fandamla, taman manan, "Gamu dad to flingu.
Kan ku lnimanyu agu?
19 Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di Roma." Na mwè ale satu filak
na fitela ku Dyisas.
20 Na snalekan ale, manan, "Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun
dagit i ta gsulat dini?"
21 Na tmimel ale, manla, "Ku Sisar." Na manan di dale, "Ku dét i nfun Sisar,
bléyu ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, blêyu di Dwata."
22 Na kantola linge i timelan ayé, too ale tikeng. Na yé duenam man,
tnagakla kenen na ta mdà ale.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Mark 12:18-27; Luk 20:27-40)

23 Na di du ayé, nun dad Sadusi salu di ku Dyisas. (Dale i dad to man dun
na landè mték di fati.)
24 Na smalek ale, manla, "E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku
nun lagi mati bay landè ngàla, là fakay ku là nwè twalin lagi i libun ayé du
fye nun tubad i twegen.
25 Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay mati na
landè ngàla. Na yé duenam man, lê nwè i twalin.

26 Salngad ayé i lê mkel di twalin ayé na di galwen na sngé kel di sangal twali.
27 Na kafnge ayé, ta mati i libun ayé.
28 Ani i snalekmi. Di któk i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?”
29 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gsalà i fandamyu du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan.
30 Ku ta mtók i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan, balù lagi ku demen libun. Bay yé ta kagkahla salngad ale di dad kasaligan di langit.
31 Na gablà di któk i dad mati, sawe là lmenyu masa man Dwata ani di gamu,
32 ‘Do i Dwata fnangamfù Abraham, Isaak na Dyékob.’ Na yé kayèan man dini kenen Dwata fnangamfù i dad to mlawil fa, ise ku i dad mati.”
33 Na kanto linge i kdee dad to ayé, too ale tikeng di katdòan.

I too mabtas uldin Dwata
(Mark 12:28-34; Luk 10:25-28)

34 Na kafnge ayé, ta stifun dad Farisi du ta lingela na ta là gtalù i dad Sadusi du mdà di dad timel Dyisas.
35 Na nun satu di dale i too gmadè dad uldin Dwata. Tnilewan Dyisas fagu di salek, manan,
36 “E Sér, di kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?”
37 Na tmimel Dyisas, manan, “ ‘Kanbongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu.’
38 Ani i too mdatah na too mabtas di kdee uldin Dwata.
39 Na i gamtadol uldin too mabtas, nun gusalngadan di muna, na dunan ani, ‘Kanbongyu nawa i dademe to salngad kalbong nawayu i gamu kto.’
40 I lwe uldin ani, yé gumdà i kdee dademe dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lê man dademe dad tdò i dad tugad Dwata.”

I salek gablà di Mgalék Dwata
(Mark 12:35-37; Luk 20:41-44)

41 Na di tlabo stifun i dad Farisi, snalek Dyisas ale, manan,
42 “Dét i fandamyu gablà di Mgalék Dwata? Simto gutambulan?” Na tmimel ale, manla, “Kenen i Bel Dabid.”
43 Na manan di dale, “Ku gambet ayé, kan ku nalak Tulus Dwata Dabid tamlo di kenen ‘Amu’? Ani i manan di munan,
44 ‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan falel blìam.’ ”
45 Ku yé katlo Dabid di Mgalék Dwata, ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?”
46 Na landè gamtimel, na mdà di du ayé, ta landè lê mlas smalek kenen.

23

I kafngewe Dyisas gablà di dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi
(Mark 12:38-39; Luk 11:43,46; 20:45-46)

1 Na kafnge ayé, talù Dyisas di mlabung dad to, na lê man di dad to galan tdò, manan,
2 “I dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na lê man dad Farisi, dale i nun glal mubad i dad uldin Dwata.

3 Yé duenam man, là fakay ku là nimenyu i kdee dad uldinla. Bay, nangyu
ganbet dad nimòla du là maslalò i nimòla di dad tdòla.
4 Salngad ku nun blat ftiangla di dad to, bay là ti tnabengla ale mebe, balù
tukay.
5 Toola falbang dad gufkahla i gusmulatla Tnalù Dwata galla batang di
ulula na di sigalla. Na ftahàla i fayolla di kilil i klawehla. Yé duenla mimò
i kdee ani du lola fite di dad to.
6 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i
dad to mdatah di dad fista na di dad gumnè gal gustifun i dad to.
7 Na yé toola kanbayan ku nafè i dad to ale di fadyan, na ku yé katlo dale
'Sér.'
8 Bay là fakay ku yé katlo dad to gamu, 'Sér,' du saflanek gamu na lo satu i
Tamdò gamu.
9 Na là fakay ku yé katloyu di dademe to 'Mà,' du lo satu Màyu, dunan i mnè
di tah langit.
10 Na lê là fakay ku yé katlo dad to gamu, 'Amu,' du lo satu Amuyu, dunan
i Mgalék Dwata.
11 Yé too mdatah di kdeeyu, dunan i to fafasak di gamu.
12 Ku simto fdatah i kton, yé baling mdanà, na ku simto fdanà i kton, yé
baling mdatah."

I kngak Dyisas i kaflingu
(Mark 12:40; Luk 11:39-42,44,52; 20:47)

13 Na man Dyisas, "Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis na dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Nsangyu
i dalan dad to fusuk di Kagot Dwata di langit. Là mayè gamu fusuk na ku
simto i mayè, là ti falohyu dun.
14 (Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad
Farisi du too gamu flingu. Lnumìyu dad libun balu du fye gwèyu dad knunla,
na flingu gamu mimò fye fagu di tahà dasalyu. Na yé duenam man, too ti
sasè i kaflayamyu kadang.)
15 Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na
dad Farisi. Too gamu falnayam mdà di kaflinguyu. Gal gamu magu di tah
tanà na di talà i mahin du fye gamgebe gamu to. Bay ku ta nun gebeyu,
matnù fa i ksasèan di gamu, na midul i kagtenan salu ditù di lanaw lifoh.
16 Magakdo gamu, du salngad gamu di to butè gal malak i dademe to.
Ani tdòyu, 'Ku nun to samdagè, na yé kbagal i sdagèan i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan
i blawen di lam i Bong Gumnè ayé, là fakay ku là dnohòan dun.'
17 Salngad gamu di to butè, na landè kaglabatyu. Dét i mabtas, i blawen,
ku demen i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata gumdà i blawen matfing?
18 Na ani i lêyu tdò, 'Ku nun to samdagè na yé kbagal i sdagèan i gudamsù,
balù ku là dnohòan dun. Bay ku yé kbagal i sdagèan i blé ta mlasà di tah i
gudamsù ayé, là fakay ku là dnohòan dun.'
19 Too gamu butè. Dét i mabtas, i blé mlasà di tah i gudamsù, ku demen i
gudamsù gumdàan matfing i blé ayé?
20 Na yé duenam man, ku simto samdagè fagu di gudamsù, ise ku lo yé
fakufan i gudamsù, bay lê man i kdee mlasà di tahan.
21 Na ku simto samdagè fagu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, ise
ku lo yé fakufan i Bong Gumnè ayé, bay lê man i Dwata mnè di laman.

22 Na ku simto samdagè na yé kbagal sdagèan i langit, lêan fakuf i trunu
Dwata na lê man i Dwata sudeng di tahan.
23 “Magakdo gamu, dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na
dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Gal gamu mlé gasfalò
di Dwata mdà di malnak bol utenyu, bay ta tnagakyu i katluh na i kakdo na i
kagsalig. Fye moon ku too gamu tluh, na ku fulung gamu kamdo, na ku gsalig
gamu, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.
24 Salngad gamu di to butè gal malak i dademe to. Yé guflingen-gu i nimòyu
di satu to ku tnafisan i dad lifat di ninuman, bay flohan i bong lmanaf dnagit
kamél.
25 Magakdo gamu, dad to tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis na dad
Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Galyu nalob i basù na
fligo di kililan, bay ditù di laman, sana kagsikan, du too gamu lmumì na lom
gamu.
26 Too gamu butè, dad Farisi. Yé fye nimòyu, funayu nalob lam i basù na i
fligo, na fagu déé lê mlaneb i kililan.
27 “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Salngad gamu i
fantyun gutmusuk i lungun na fninturala bukay du too fye baweh mite dun
di lwà, bay ditù di lam fnò tulan i dad to mati na i kdee ta balok.
28 Na salngad ayé i gamu, du di kite i dad to gamu, too gamu tluh, bay ditù
di lam i nawayu too bong i kaflinguyu na too gamu gamsalà.

Falnayam Dwata i dad flingu
(Luk 11:47-51)

29 “Magakdo gamu dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
na dad Farisi. Too gamu falnayam du mdà di kaflinguyu. Yé galyu nimò
fandakyu ilè gulambang i dad tugad Dwata, na nkasyu dad lbang i dad muna
to too tluh.
30 Na ani galyu man, ‘Ku lo gami gasalngan moon di dad gutambulto ayé,
là sa magin gami fmati dad tugad Dwata.’
31 Na fagu di manyu ayé, nfunyu na gamu bel i dad to manò dad tugad
Dwata.
32 Na yé duenam man, fadlugyu snikof i ta tanbù dad gutambulyu.
33 “Salngad gamu dad ulad du yé gutambulyu di dad ulad. Yé man nawayu
kè ku gaganyu niwas i lanaw lifoh?
34 Yé duenam man, dekgu gadéé di gamu i dad tugad Dwata na dad to too
fulung na dad to tamdò. Nun dademe di dale, balingyu fnatak di krus, ku
demen fnatiyu ale. I dademe, balingyu ale nfas di dad gumnè galyu gustifun,
na dluhyu ale balù nè gusalula milah.
35 Na fagu déé, falnayam Dwata gamu du gagin gamu di galla kfafati i kdee
dad to landè gumaslen, mdà di ku Abél na kel di ku Sakaraya, i ngà Barakaya,
dunan i bnanòla di bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata.
36 Na too glut i man-gu di gamu ani, i kaflayam Dwata i dad to di mdu ani
too ti gdohò kadang di fulé du.”

I kalbong nawa Dyisas di dad to di syudad Dyérusalém
(Luk 13:34-35)

37 “E, dad to di Dyérusalém, gamu i gal fmati dad tugad Dwata, na mdak batu
i dad to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu nan mayè samtifun gamu
gambet i anuk mliton du lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè gamu.

38 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di gamu i banweyu ani,
39 na silangyu agu lê teen ku ta kel i bang kmanyu dun, ‘Magdayen i To salu
dini di dagit Dwata.’ ”

24

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Mark 13:1-2; Luk 21:5-6)

1 Na lamwà Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na di kdàan,
i dad to galan tdò fdadong ale na tdòla di kenen i dad gumnè glam di Bong
Gumnè ayé.
2 Bay manan di dale, “Fye du teenyu kdee ani. Too glut i man-gu di gamu,
nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

I kasfati na dad kaflayam
(Mark 13:3-13; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, na sudeng déé. Na fdadong dad to galan tdò
di landè dademe to lminge dun, manla, “Begam tulen gami ku kilen kagdohò
i manam ayé, na ku dét mkel gugmadèmi kasfulêam na gusen i banwe.”
4 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
5 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu,
‘Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,’ na fagu déé, dee dad to mafgaw.
6 Nun lingeyu dad kasfati ta kel, na lingeyu i dad santulen gablà di dademe
dad kasfati fan kel, bay nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee ayé,
bay balù ku ta gdohò ayé, ise ku yé i ta gusenan.
7 Sfati dad sahal to, na lê man dad malbang banwe. Na mkel i kbitil na dad
linol di dee dad banwe.
8 Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan mkel i gusenan salngad di libun
maltien ta tamduk i tienan du fan sut i ngàan.
9 “Kafnge ayé, kanfè dad to gamu, na nebela gamu di dad to mukum du
falnayamla gamu na fnatila gamu. Na i dad to di kdee dad banwe, knangla
gamu nawa du mdà di ksasatuyu di do.
10 Na di dad du ayé, nun dee dad to kmagol i kaftoola di Dwata. Na dademe,
sakal ale, na snang ale nawa.
11 Na lê nun dee dad to flingu tmugad i Tnalù Dwata na dee dad to mafgaw.
12 Du ta matnù i kdee dad sasè, yé duenam man, dee dad to, ta tno i kakdola.
13 Bay ku simto i gamtayud kel di gusenan galwà kenen.
14 Na funa gatdò i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata du fye magtulen i kdee
dad to di kdee dad banwe, na yé klon kel i gusenan.

I sasè kalnikò
(Mark 13:14-23; Luk 21:20-24)

15 “Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadag di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, dunan i ta fala man Dwata fagu di ku Danyél, i satu
tugadan di munan. Ku simto masa ani, fye ku toon fan-glabat di fandaman.
16 Na ku teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to di Dyudiya ditù di dad bulul.
17 Na ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang kenen lê tufa du
mwè i dad knunan.
18 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku ta nang mulê du mwè i saulan tahà
sigal.
19 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà.

20 Taman, too gamu dmasal du fye là kelan di bang ksasè i tanà ku demen
di Du Kaftud.
21 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kagatbù i klamang banwe sngé kel di
mdu ani, là gasalngadan i ksasè i mkel ani.
22 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè
to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di
dad to ta mgalékan.
23 “Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, ‘Neyeyu, ta dini Krayst, i
Mgalék Dwata,’ ku demen manan, ‘Ta ditù’ nangyu fantoo.
24 Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun Mgalék Dwata, blaam ise.
Na yé man dademe na dale kun i dademe dad tugad Dwata, blaam ise. Na
mimò ale dad gamtikeng du fan-gawla i dad to, balù i dad to ta mgalék Dwata
ku gagan, bay là.
25 Ani nangyu glifet, ta falagu tulen di gamu i kdee ani di laman là mkel.
26 “Na yé duenam man, ku nun to man di gamu, ‘Ta ditù kenen di banwe
landè to mnè ditù,’ nang gamu gatù. Na ku nun man di gamu, ‘Ta dini kenen
di lam snifil,’ nangyu fantoo.
27 I kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di gusut i du kel di gusdafan.
28 Na yé satu guflingen-gu dun, ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad
wak du knaanla*.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Mark 13:24-27; Luk 21:25-28)

29 “Na kafnge i bong klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là mneng i
bulen. Na mtatek dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee dad mnè di langit.
30 Na yé klon msut di langit ilè i kasfulê Ngà To, na sdulê mngel i kdee bung
to di tah tanà. Na teenla Ngà To kel fagin di dad labun, na too kenen maltulus
na mneng.
31 Na salngan di bong uni féw dekan i dad kasaliganan gatù di kdee sahal
banwe di tah tanà, balù nè gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalék Dwata.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Mark 13:28-31; Luk 21:29-33)

32 “Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê
dmoon, yé gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.
33 Gambet ayé, ku ta teenyu ta kel dad ta falagu tulen di gamu, yé
gugmadèyu dun na too mdadong nan i kakel Ngà To.
34 Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee dad to di bang ani.
Silang ale mati ku ta gdohò i kdee dad tulen-gu.
35 Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Landè gmadè i du kasfulêan
(Mark 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

36 “Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu, balù i dad kasaligan di langit, ku
demen i Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun Mà.
37 I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di ta mkel di dad
to di du Nowa di munan.
38 Di laman là kel i dunuk, lo yé nimò i dad to kmaan na minum. I dad
lagi, mwè ale yaan, na dad libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong
aweng.

---

* **24:28** 24:28 Kayèan man ku ta sdulê gdohò i dad ilè i kasfulê Dyisas, yé ta dun samfulê.

39 Na là ti gadèla ku dét i fan mkel. Galì ale tamwan ta kel i bong dunuk na
tangalan ale. Gambet ayé kagkahan ku ta samfulê i Ngà To.
40 Nun lwe lagi di dnaru. Nwè i satu na tagak i satu.
41 Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu na tagak i satu.
42 Yé duenam man, too gamu fgeye du là ti gadèyu ku dét i du kasfulê i
Amuyu.
43 Fan-glabatyu ani di fandamyu. Ku gadè i to mfun gumnè i bang i to
tmaku kel di lam i kifuh, too kenen fgeye moon fye là gfusuk i to tmaku.
44 Yé duenam man, too gamu fgeye, du do, i dnagit Ngà To, yé kasfulêgu di
du i là kfatanyu do.

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Luk 12:41-48)

45 "Simto kè snalig too fduf na too fulung? Dunan i snalig gufagot i amun
kdee dademe dad snaligan du fye nalelan dale i knaanla ku ta kel i bang.
46 Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò.
47 Too glut man-gu di gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun i kdee
knunan.
48 Bay kaflingenta dun, ku sasè balu i snalig ani, na manan di kton, 'Tay
kléét i amugu,'
49 na balingan fatduk i dademen dad snalig, na lo tadè kmaan na minum
di saféd i dad to flangal, ani mkel di kenen.
50 Yé kakel i amun di du i là kfatanan, dunan bang i làan lyalo† dun.
51 Na ani kibò i amun kenen, toon kenen falnayam, du fnèan kenen di saféd
i dad to flingu, dunan di gumngel na gukminggat i kifanla."

25

I fléd gablà di dad sfalò sawang libun

1 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot
Dwata di sfalò sawang libun mebe dad salòla du snitongla i lagi sansong.
2 I lime libun, là fulung ale. Bay i lime, fulung ale.
3 I dad là fulung, nebela salòla, bay là fatlagad ale tnù i fngalola.
4 Bay dad libun too fulung, nebela dad salòla, na lê ale fatlagad tnù i
fngalola.
5 Léét kel i lagi sansong, na yé duenam man, ta gfilot ale, na fles ale
gkudang.
6 Na kanto ta tngà butang, nun lingela tamlo, manan, 'Ta déé i lagi sansong.
Lamwà gamu, na snitongyu.'
7 Na mukat i kdee dad sawang libun ani, na fatlagadla dad salòla.
8 Na talù dad libun là fulung di dad libun fulung, manla, 'Banléyu gami
fngalo du ta fan mati dad salòmi.'
9 Bay tmimel ale, manla, 'Landè kibò du keng kulang i gami ku banlémi
gamu. Bay mdà gamu mngabal gumayadyu fngalo.'
10 Na yé duenam man, ta mdà ale. Na di lamla ditù, ta kel i lagi sansong,
na ta magin dad libun ta gatlagad salu di ksong. Na kanto ale fusuk déé, ta
tmakab i lagi sansong.
11 Na di là mlo, ta lê kel i lime libun là gatlagad, manla, 'E Sér, begam nukà
gami i takab.'
12 Bay tmimel kenen, manan, 'Là ti dilèta gamu.' "

† **24:50** 24:50 Ku demen twan.

13 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duenam man, too gamu fatlagad du là
sa gadèyu i du ku demen i bang kasfulêgu.”

I fléd gablà di dad tlu snalig
(Luk 19:11-27)

14 Na lê talù Dyisas, manan, “Di fulé du kadang, yé gusalngad i Kagot Dwata
di satu lagi mdà magu. Na di laman là mdà, fatlon dad snaligan du fagotan
dale i dad knunan.
15 Yé blén di satu, lime libu filak, na ye blén di galwen lwe libu, na di gatlun
mlibu. Yé gufdàan mlé dale di kagsalig dale magot filak. Na kafnge ayé, ta
mdà kenen.
16 I snalig fnagotan lime libu, gasil mdà dmagang, na yé untungan lê man
lime libu.
17 Na lê salngad ayé i snalig fnagotan lwe libu, fagu di kdagangan, yé
untungan lê lwe libu.
18 Bay i snalig fnagotan mlibu, mdà kenen, makol di tanà, na lbangan i filak
ta fagot i amun dun.
19 “Na kanto mlo, ta mulê i amula du situng ale.
20 Na i snaligan fnagotan lime libu, neben i lime libu untung i ta nimòan,
na manan di amun, ‘Sér, yé fagotam do lime libu, na neyem, yé untungan lê
lime libu.’
21 Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du
gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di
klehewgu.’
22 Na lê kel i snalig fnagotan lwe libu, na manan, ‘Sér, yé fagotam do lwe
libu, na neyem, yé untungan lê lwe libu.’
23 Na tmimel i amun, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye na gsalig. Du
gsalig ge di tukay nimò, falbonggu i fagotta ge. Fusuk ge dini, na magin ge di
klehewgu.’
24 Na kafnge ayé, ta kel i snalig fnagotan mlibu, na manan, ‘Sér, gadègu na
too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise ge fele.
25 Yé duenam man, likò agu na balinggu lbang i filakam di lam i tanà.
Neyem, ani filakam.’
26 Na talù i amun di kenen, manan, ‘Too ge sasè, na too ge malweh. Ta
gadèam sa na too agu labè na galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise do
fele.
27 Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku du fye di kulêgu, ta nun ngàan.
28 Nwèyu i filak di kenen, na lêyu blé di to snalig i ta nun sfalò libu.
29 Du ku simto i fulung magot i ta nfunan, lê tananù glukas fa di kalnidùan.
Bay ku simto là fulung magot i tukay nfunan, lê nwè di kenen.
30 Na batyu i snalig landè gukel ayé ditù di gukmifuhan di lwà na déé
gumngelan na gukminggat kifanan.’ ”

I kukum Dyisas di kasfulêan

31 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ku samfulê i Ngà To di bong kdatahan,
magin i kdee dad kasaligan, sudeng di trunun du kenen i Harì.
32 Na i dad to mdà di kdee dad banwe, santifunan ale di kanfen, na
sansahalan i dad to salngad di nimò i to mifat bilibili du fahalan i dad bilibili
di dad kambing.
33 I dad bilibili, kahan gsen di kwananan. Bay i dad kambing, kahan gsen
di bibengan.

34 Na talù i Harì di dad to gsen di kwananan, manan, ‘Flal gamu, du too
nun kafyeyu mdà ku Mà. Dnawatyu i kagot tagàan gamu mdà di kagatbù i
banwe.
35 Du di kbitilgu, fankaanyu agu, na di kalinumgu, finumyu agu. Na
kantogu kel di banweyu, balù mahal to agu, fyakyu agu.
36 Kanto landè klawehgu, banléyu agu klaweh, na di kafdasgu, nifatyu agu,
na di kablanggùgu, lnauyyu agu.’
37 Na tmimel dad to tluh ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil na
fankaanmi ge, ku demen malinum na finummi ge?
38 Kilen i ksalum di banwemi, na balù mahal to ge, ta fyakmi ge? Kilen i
klandè klaweham na banlémi ge?
39 Kilen i kitemi ge fandas ku demen blanggù na lnauymi ge?’
40 Na tmimel i Harì, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku dét
i nimòyu di dad flanekgu balù ku too ale mdanà to, salngad ku di do i
gumimòyu dun.’
41 Na kafnge ayé, talù i Harì di dad to gsen di bibengan, manan, ‘Fawag
gamu di do, du gablà gamu falnayam, na ditù gusaluyu di lanaw lifoh landè
sen ta tagà Dwata di ku Satanas na lê dad snaligan.
42 Du di kbitilgu, là ti fankaanyu agu, na di kalinumgu, là ti finumyu agu.
43 Na kantogu kel di banweyu, là ti fyakyu agu du mahal to agu. Di klandè
klawehgu, là ti banléyu agu, na di kafdasgu, na di kablanggùgu, là ti lnauyyu
agu.’
44 Na tmimel dad to ani, manla, ‘Amu, kilen i ta kitemi ge bitil ku demen
malinum ku demen mahal to ku demen landè klaweh ku demen nun fdas
ku demen blanggù, na là tnabengmi ge?’
45 Na tmimel i Harì, manan, ‘Too glut i man-gu di gamu ani, na ku dét i là
nimòyu di dademe dad togu too mdanà, salngad ku là nimòyu dun di do.’
46 Na i dad to ayé, faflesan ale salu di gumaflayamla kel di landè sen, bay i
dad to tluh, ditù gufaflesan dale di nawa landè sen.”

26

I fandamla fmati ku Dyisas
(Mark 14:1-2; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Kanto fnge Dyisas tamdò i kdee ayé gine, ta manan di dad to galan tdò,
2 “Ta gadèyu na lo lwe butang mdà ani kel i Du Kaglius, na do, i dnagit Ngà
To, bléla agu di kagot i dad to du fnatakla agu di krus.”
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad tua gal mebe i dad Dyu,
stifun ale di bong gumnè Kayafas, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglutla.
4 Na yé santulenla déé ku dét i fye kibòla kamfè ku Dyisas du fafatila di
landè to gmadè dun.
5 Bay yé manla, “Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na
balingla gumdà too smamuk.”

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Mark 14:3-9; Dyan 12:1-8)

6 Na déé Dyisas di tukay banwe Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas
mumuh di munan.
7 Na di lam Dyisas kmaan, nun libun fdadong di kenen, na nun neben
sabuy malung fnò fangbun too mabtas. Kokan i fangbun ayé di ulu Dyisas.

8 Na kanto teen dad to galan tdò, too ale malbut, na manla, “Kan ku falmon
i fangbun ayé?
9 Tumù fa ku fablin du too bong wèan, na fakayan blé i wèan di dad to landè
knun.
10 Bay gadè Dyisas i manla, na tmimel kenen, manan, “Kan ku nangawyu
i libun ani? Too fye sa i nimòan di do.”
11 Du gal nun dad to landè knun di safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù ku
dét du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu.
12 Di kakokan i fangbun di do, falan fatlagad i lawehgu di lbang.
13 Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di
klamang banwe, lêla tulen i nimò libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Mark 14:10-11; Luk 22:3-6)

14 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan
Dyudas Iskariyot, na salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.
15 Na smalek kenen, manan, “Dét i bléyu do ku blégu di gamu Dyisas?” Na
mse ale tlu falò batù di filakla du bléla ku Dyudas.
16 Na mdà di du ayé, mngabal kenen kfagu mlé ku Dyisas di dale.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Mark 14:12-21; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

17 Di tnanin du i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, fdadong ku
Dyisas i dad to galan tdò, na smalek ale, manla, “Nè gumdekam gami fatlagad
knaanto di Du Kaglius?”
18 Na man Dyisas di dale, “Mdà gamu salu di satu lagi mnè di syudad, na
manyu di kenen, ‘Yé man i To Tamdò na ta kel i bangan dmohò i kdee ta
gmanan, na yé gukmaanan kun di lam gumnèam magin dad to galan tdò.”
19 Na nimenla i man Dyisas, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.
20 Na kanto kifuh, ta sudeng Dyisas na i dad sfalò lwe to galan tdò du kmaan
ale.
21 Na lamla kmaan, talù Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani,
nun satu di gamu i makal do.”
22 Na too mlidù nawala, na man kat satu di kenen, “Ise do, man, Amu?”
23 Na tmimel Dyisas, manan, “I to song di do lamnab fan di tukung, yé
makal do.
24 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsulat gablà di do. Bay magakdo
i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa to ayé ku là sutan.”
25 Na lê talù Dyudas, dunan i makal kenen, manan, “Ise do kè, Sér?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Hee, dunan sa, ge.”

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Mark 14:22-26; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

26 Na lamla kmaan, nwè Dyisas fan, na fasalamat kenen di Dwata, klon
falnak dun, na blén di dad to galan tdò, manan, “Nwèyu ani na knaanyu. Ani
lawehgu.”
27 Na kafnge ayé, lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat kenen di Dwata,
klon mlé dun di dale, na manan, “I kdeeyu, sansinumyu ani.
28 Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee dad to du yé
fambagal i kasafnè Dwata di dale.

29 Na too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu minum binu ani.
Silang agu lê minum ku ta kel i du kinumgu i falami binu di Kagot Màgu, na
gamu i dademegu.
30 Kafngela lmingag dmayen di Dwata, ta lamwà ale, na salu ale di Bulul
Olib.

I kfafgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Mark 14:27-31; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

31 Na talù Dyisas di dale, manan, “Kadang kifuh, i kdeeyu baling milah na
tnagakyu agu, du ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’
32 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.”
33 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.”
34 Bay tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di ge ani na kadang kifuh, di
là fa kalmeet i anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun na làam
agu dilè.”
35 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti
bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Mark 14:32-42; Luk 22:39-46)

36 Na salu Dyisas na i dad to galan tdò di satu tanà dnagit Gétsémani. Na
manan dale, “Sudeng gamu dini du salu agu ditù du dmasal.”
37 Na faginan Piter na i lwe ngà Sébidi salu di gudmasalan. Na too flunuh
Dyisas na mlidù i nawan.
38 Na manan di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu. Fanak
gamu dini na too gamu fgeye magin do.”
39 Na fles kenen magu, là mawagan di dale, na tadè lamfan di tanà, na
dmasal, manan, “E Mà, ku nun kibò, begam nwè i kaflayam fan mkel di do
ani. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”
40 Na lê kenen samfulê di dale Piter, na teenan ale gkudang. Na snalekan
Piter, manan, “Kan? Là gaganyu famgal nawayu di kaginyu di do di là mlo?
41 Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i
nawa, bay gal mlungay i laweh.”
42 Na lê kenen mdà du dmasal, manan, “E Mà, ku landè kibò mwè i
kaflayamgu ani, du silang magwè ku ta gnagugu, ge knayè i gdohò.”
43 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di dale na ta lêan ale teen kudang,
du too ale malkudang.
44 Na lê man kenen mdà dmasal di gatlun dulê, na lê salngad i dasalan.
45 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, samfulê kenen di dad to galan tdò, na
manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Neyeyu du ta kel nan i
bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla na bléla agu di kagot i dad to gamsalà.
46 Mték gamu du mdà ato. Ta mdadong i to makal do di fati.”

I kakfè ku Dyisas
(Mark 14:43-50; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

47 Na di lam Dyisas talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò.
Na dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad
tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.
48 Na i to makal ayé, ta falan tulen dale ku dét ilè fgadè dale ku simto Dyisas.
Ani ta falan man, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu.”

49 Na fdadong Dyudas di ku Dyisas, manan, “E Amu, fye kifuh,” na ta
nalakan i bawehan.
50 Na talù Dyisas, manan, “Leg, fabaltikam nimò i knayèam.”

Na kafnge ayé, ta fdadong i dademe magin ku Dyudas, na nagotla Dyisas
du kanfèla kenen.
51 Na satu di dad to magin di ku Dyisas, nwèan sundangan, na tnibehan
fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek bali klingen.
52 Na man Dyisas di to ayé, “Tusukam di lumàan i sundangam, du ku simto
gmamit tek, lê mati di tek.
53 Là kè gadèam dun na fakay agu ftabeng di ku Mà fye dekan gadini dee
libu dad kasaliganan tmabeng do?
54 Bay ku yé nimògu, là ti gdohò i ta gsulat di Tnalù Dwata gablà di kfatigu.”
55 Na kafnge ayé, talù Dyisas di kdee dad to ayé, manan, “Kan, to tmaku
agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do? Kat dugu sudeng na
tamdò déé di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na là sa kanfèyu agu.
56 Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i ta gsulat i dad tugad Dwata.” Na
kafnge ayé, i kdee dad to galan tdò, tnagakla kenen na mdà ale milah.

I ksalek dademe ganlal kenen
(Mark 14:53-65; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

57 Mdà i dad to kamfè ku Dyisas, nebela kenen salu di gumnè Kayafas, ulu
i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i dad to gal tamdò i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu.
58 Na lê lmalò Piter, bay kibò kenen fawag kel di nasel gumnè Kayafas.
Fusuk kenen déé na sudeng di saféd i dad to mantay du fye gadèan ku dét
i mkel.
59 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale
meye kfagu gutadagla tmifù na fafati ku Dyisas.
60 Bay landè teenla salàan, bay du nun dad to tmulen kéng gablà di kenen.
Na di gusenan, nun lwe to fdadong,
61 na manla, “Yé man i to ani, ‘Lanbàgu i Gumnè Gumangamfù di Dwata,
na lêgu ftadag di lam i tlu du.’ ”
62 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, ta tadag kenen, na snalekan
Dyisas, manan, “Landè timelam kè? Dét i duenla talù gambet ani gablà di
ge?”
63 Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Mdà ayé, lê smalek i ulu dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Fagu di dagit i too
mdatah Dwata, samdagè ge na tulenam gami ku ge i Mgalék Dwata, dunan i
Ngàan.”
64 Na tmimel Dyisas, manan, “Dunan i manam. Na man-gu di gamu, di
fulé du kadang teenyu agu, dunan i dnagit Ngà To, na sudeng agu di kwanan
i Dwata too maltulus, na kel agu mdà di langit fagin di dad labun.”
65 Bay knasê i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kenen saul du too sè
kalbutan, na manan di dad to, “Nladan i kdatah Dwata! Ta landè kamuto
smalek i dademe dad to gablà di kenen du ta lingeyu i sasè manan.
66 Dét i fandamyu gamu?” Na yé timel i dad to, manla, “Gablà kenen fnati.”
67 Na kafnge ayé, dnulàla i bawehan, na snuntukla kenen. Nun dademe
tamfiling kenen,
68 na manla, “Ku ge Mgalék Dwata, tansabam ku simto tamfiling ge.”

I kbalew Piter
(Mark 14:66-72; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

69 Na sana ksudeng Piter di nasel. Na nun libun fasak salu di kenen,
manan, “Ge sa i satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Galili.”
70 Bay malew Piter di kdeela déé, manan, “Là gadègu i manam ayé.”
71 Na salu Piter gatù di bà takab. Na lê nun satu libun fasak mite kenen, na
manan di dad to déé, “I to ani, lê kenen magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.”
72 Bay lê malew Piter, na samdagè kenen, manan, “Là dilègu i lagi ayé.”
73 Na di là mlo, i dad to tadag déé, fdadong ale di ku Piter, manla, “Dunan
sa, ge satu di dale du dilèmi talùam.”
74 Baling kenen samdagè, manan, “Falnayam Dwata agu ku tmulen agu
kéng. Là dilègu i lagi ayé.” Na ta kalmeet i anuk.
75 Na gafaldam Piter i ta man Dyisas di kenen, “Di là fa kalmeet i anuk, ta
sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam
man, ta lamwà kenen na too ti mngel.

27

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Mark 15:1; Luk 23:1-2; Dyan 18:28-32)

1 Kanto flafus, i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe
i dad Dyu, yé fnaleh nawala fafatila Dyisas.
2 Na bnakusla kenen, na nebela ditù di ku Pilato, dunan i gubirnador, du
bléla di kagotan.

I kfati Dyudas
(Dad Nimò 1:18-19)

3 Na Dyudas, dunan i makal ku Dyisas, kanton gadè na ta nukumla Dyisas
di fati, gsal kenen, na fulêan i tlu falò batù filak di dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu na di dad tua gal mebe i dad Dyu.
4 Manan di dale, “Ta gamsalà agu du ta nakalgu i to landè salà.” Bay tmimel
ale, manla, “Landè labetmi déé. Ge i gmadè ayé.”
5 Na bat Dyudas i filak ayé di lam i Gumnè Gumangamfù di Dwata klon
mdà. Na di kdàan, ta fles mikat lial.
6 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, nulutla filak ayé, na manla, “Là fakay
ku tnùto i filak ani di filak galto busek di Gumnè Gumangamfù di Dwata, du
i filak ani bayad lawil i satu to.”
7 Na yé duenam man, yé fnaleh nawala yé gukmamula i filak ani bayadla
tanà gal gumakol i dad to mimò kulang du fye nun gulambangla dad to mdà
di dad mahal banwe ku déé gumatila di Dyérusalém.
8 Na yé duenam man, yé dagit i tanà ayé kel di du ani, dunan, “I tanà
bnayad litè.”
9 Na fagu déé gdohò i man Dyérimaya, i satu tugad i Dwata di munan,
“Nwèla i tlu falò batù filak, dunan i btas kayè blé dad to bel Israél di kbayadla
kenen.
10 Na yé gukmamula dun bayadla tanà gal gumakol i dad to mimò kulang, du
yé dek i Amugu di do.”

I ksalek Pilato di ku Dyisas
(Mark 15:2-5; Luk 23:3-5; Dyan 18:33-38)

11 Na kantola nebe Dyisas salu di gubirnador, tadag kenen di munan, na
snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Ta manam sa.”
12 Na dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu,
tnifùla Dyisas, bay là tmimelan.
13 Na smalek Pilato, manan, “Là lingem i kdee sasè manla ayé gablà di ge?”
14 Bay là tmimel Dyisas balù dét tifùla dun. Na yé duenam man, too tngah
i gubirnador ayé.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayamla ku Dyisas
(Mark 15:6-15; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

15 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di blanggù. Ku simto knayè
i kdee dad to, yé falwàan.
16 Na di bang ayé, nun satu to di blanggù too gadè i kdee dad to, yé dagitan
Barabas.
17 Na yé duenam man, kanto stifun i kdee dad to, snalek Pilato ale, manan,
“Simto knayèyu falwàgu, Barabas ku demen Dyisas, i dnagit Krayst?”
18 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagot Pilato du mafè nawala ku Dyisas.
19 Na di ksudeng Pilato di gusudeng i to mukum, nun sulat febe yaanan di
kenen, manan, “Nang ge lmabet di to ayé du landè salàan. Balbutang too agu
maflayam di kaknagu kenen.”
20 Bay dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad tua gal mebe i dad Dyu,
banlétla i dad to du fye yé fnila falwà Barabas na fafatila Dyisas.
21 Na lê smalek i gubirnador, manan, “Simto di lwe ani kayèyu falwàgu?”
Na tmimel ale, manla, “Barabas.”
22 Na smalek Pilato, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i dnagit Krayst?”
Na tmimel i kdeela, manla, “Fnatakam di krus.”
23 Na smalek Pilato, manan, “Kan? Dét i salàan?” Bay baling matnù kakitla,
manla, “Fnatakam kenen di krus.”
24 Na gadè Pilato na landè kibòan du fan ale mimò samuk mdà di kalbutla.
Na yé duenam man, mwè Pilato éél, na naloban tnalòan di muna i kdee dad
to, manan, “Landè labetgu di kfati to ani. Gamu nan i gmadè.”
25 Na tmimel dad to, manla, “Hee, gami na dad belmi i tmimel gablà di kfati
i to ani.”
26 Na kafnge ayé, falwàan Barabas di dale. Bay fafasan Dyisas, na blén
kenen di dad sundalun, du fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Mark 15:16-20; Dyan 19:2-3)

27 Na nebe dad sundalu Dyisas fusuk di bong gumnè Pilato, na ta salnibutla
kenen.
28 Na nlusla dad klawehan, na nun falsakla dun klaweh mitam fulè du
fagbetla kenen harì.
29 Na mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla kyangen na
sukubla di ulun. Na lêla kenen banlé tugad gambet i gal nagot dad harì, na
lkuad ale di munan, na nadoyla kenen, manla, “Kumusta ge, harì i dad Dyu!”
30 Na dnulàla kenen, na lêla nwè i tugad du bagulla di ulun.
31 Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla dun
i kenen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Mark 15:21-32; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

32 Na di kalwàla, nun lagi gsitongla, yé dagitan Simon mdà di banwe Sirini.
Fnegesla kenen mebe i krus Dyisas.
33 Na yé gusalula di satu banwe dnagit Golgota. Yé gumtatek Golgota,
dunan banwe klakub ulu.
34 Na banléla kenen binu sanboolla bulung féét, bay kanto tilew Dyisas, là
ninuman dun.
35 Na kafngela fmatak kenen di krus, nalel dad sundalu i dad klawehan
fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.
36 Na kafnge ayé, sudeng ale du bnantayla kenen.
37 Nun sulat kahla gsen tah i ulun tifùla kenen, manan, “Ani Dyisas, Harì i
dad Dyu.”
38 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di safédan, satu gsen di kwananan na
satu gsen di bibengan.
39 Na i dad to magu déé, lêla kenen nadoy, na kmiling ale, manla,
40 “Ha, ge i to mayè lambà i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê
ftadag dun di lam i tlu du, falwàam i ktom, na tufa ge mdà di krus ku ge Ngà
i Dwata.”
41 Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu, du
toola kenen nadoy.
42 Ani manla, “Galan falwà dademe dad to, bay kenen kto là gafalwàan dun.
Kenen i Harì di Israél kun. Ku tufa kenen mdà di krus, fantooto kenen.
43 Toon ti snalig i Dwata na yé manan Ngà i Dwata kun. Na neyeto ku falwà
Dwata kenen.”
44 Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di krus, lêla nadoy.

I kfati Dyisas
(Mark 15:33-41; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

45 Na mdà di ltu du kel di tngà masol i du, tadè kmifuh i klamang banwe.
46 Na kanto tngà masol i du, too falbong Dyisas i talùan, manan, “Iloy,
iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatek ani, “E Dwatagu, Dwatagu, dét duenam
kmagol do?”
47 Kanto linge dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Ta tlon Ilaydya.”
48 Na gasil mwè falnas i satu to, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du
ulukan di bà Dyisas na fsafan dun.
49 Na man dademe, “Bayàyu kenen. Neyeto ku kel Ilaydya na falwàan
kenen.”
50 Na mkit Dyisas, na ta ftoh i nawan.
51 Na tadè kasê di gutngàan i bong kurtina di Gumnè Gumangamfù di
Dwata mdà di tah kel di dungan. Na kmangkal i tanà, na btù dad batu.
52 Na mgukà i dademe lbang, na mték mdà di fati i dademe dad to Dwata.
53 Lamwà ale di lbangla, na kafnge i kték Dyisas di fati, salu ale di
Dyérusalém du fitela i ktola di dee dad to.
54 I ulu dad sundalu na lê i dad sundalun magin dun di kbantayla ku Dyisas,
kantola galyalo kmangkal i tanà na teenla i kdee dademe mkel, too ale likò,
na manla, “Too glut, kenen Ngà i Dwata.”
55 Na nun dee dad libun déé damweng mdà di gumawagan. Tagnè ale
magin di ku Dyisas fdu di Galili du galla kenen tnabeng.

56 Magin déé Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém na Dyosip, na yê dad ngà Sébidi.

I kalbangla ku Dyisas
(Mark 15:42-47; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

57 Kanto kifuh, nun satu lagi kel, yé dagitan Dyosip mdà di banwe dnagit Arimatiya. Too bong knunan, na kenen satu to gal tdò Dyisas.
58 Salu kenen di ku Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Yé duenam man, mdek Pilato du fye bléla i laweh Dyisas di ku Dyosip.
59 Na ta nwè Dyosip i laweh Dyisas, na lnabédan falnas bukay.
60 Nun lbang ta fala fakol Dyosip di lfidas gugdak i bulul du gulambangla ku Dyosip ku ta mati. Na déé gutmusukan i laweh Dyisas. Na nun lulidan bong batu du sangan di bà i gufusuk di lbang na kafnge ayé, ta mdà kenen.
61 Na Méri Magdalin na lê man i satu Méri, teenla i nimò Dyosip du déé gusudengla mdadong di lbang.

I kbantayla i lbang Dyisas

62 Na di tmadol du, dunan i Du Kaftud, salu di ku Pilato i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad Farisi.
63 Na manla, "Sér, gafaldammi na di là fa mati i to tmulen kéng ayé, yé manan, 'Kafnge tlu du, lê agu mték.'
64 Yé duenam man, fye ku fbantayam i lbang kel di tlu du tà tnaku i dad to galan tdò i lawehan na fnge ayé, yé manla di dad to, 'Ta mték kenen di fati.' Ku dee mgebe di kéngla di munan, midul kadang di bong kéngla di fulé ani."
65 Na man Pilato di dale, "Mebe gamu dad to mantay ditù di lbang na tooyu fanbagal i lbang na tooyu bnantay."
66 Na yé duenam man, gatù ale di lbang du fye fan-gatla. Nsangla batu i bà lbang, na tnagakla déé i dad to mantay.

28

I kték Dyisas mdà di fati
(Mark 16:1-10; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Kafnge i Du Kaftud, di too flafus Linggu, mdà Méri Magdalin na i satu Méri salu di lbang du neyela.
2 Na tin tadè lminol du nun kasaligan Dwata mdà di langit tufa déé di lbang. Na lulidan i bong batu di bà i lbang, na sudeng kenen di tahan.
3 Yé kbawehan gambet silà, na too ti bukay i klawehan.
4 Na kankal i dad to mantay mdà di klikòla di kasaligan ayé, na gambet ale dad to mati.
5 Na man i kasaligan di dad libun, "Nang gamu likò, du gadègu na yé fanngabalyu Dyisas, dunan i fnatakla di krus.
6 Ta là dinin du ta mték mdà di fati salngad i ta manan di gamu. Flal gamu. Neyeyu i gufilèla dun.
7 Na gasil gamu salu di dad to galan tdò, na manyu di dale, 'Ta nték kenen mdà di fati, na muna kenen di gamu salu di Galili. Ditù gumiteyu dun.' Yé man-gu di gamu."
8 Na yé duenam man, gasil mdà dad libun fdu di lbang. Likò ale, bay lê ale too lehew. Too ale sadluh du fye tulenla di dad to gal tdò Dyisas.
9 Na snitong Dyisas ale, manan, "I ktanak nawa samnagin di gamu." Na fdadong ale di kenen, na nagotla i blìan mangamfù di kenen.

10 Na man Dyisas di dad libun ayé, “Nang gamu likò. Mdà gamu, na dekyu
dad flanekgu fye gatù ale di Galili, du ditù gusamsitegu dale.”

I tulen dad to mantay

11 Di lamla magu, nun dademe dad to mantay salu di syudad du tulenla di
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu i kdee ta mkel.
12 Na dad ganlal ayé, stulen ale di dad tua gal mebe i dad Dyu, na nun fnaleh
nawala. Banléla dad sundalu mantay too bong filak,
13 na yé flaula dale, “Ani manyu, ‘Di lammi kudang di kifuh, ta kel dad to
galan tdò na tnakula i lawehan.’
14 Na ku linge i gubirnador ani, fansyemi stulen di kenen du fye là
falnabèan gamu.”
15 Yé duenam man, nwè dad sundalu mantay i filak, na nimenla i flau dad
ganlal di dale. Na i tulen dad ganlal ayé, ta too mbel di dad Dyu, balù kel di
mdu ani.

I kfite Dyisas i kton di dad to galan tdò
(Mark 16:14-18; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

16 Na ta mdà dad sfalò satu to galan tdò gatù di Galili. Na fles ale di bulul i
ta fala man Dyisas dale.
17 Na di kitela dun, mangamfù ale di kenen, bay nun di dale lwe nawa.
18 Na fdadong Dyisas di dale, manan, “Ta blé Dwata di do i kdee glal di tah
langit na di tah tanà.
19 Yé duenam man, mdà gamu gatù di dad to di kdee dad banwe di tah tanà,
na fanbalingyu ale dad to tdògu. Na bnunyagyu ale di dagit i Mà, na i Ngà, na
i Mtiu Tulus.
20 Na lêyu ale tdò du fye nimenla i kdee dad dekgu di gamu. Na nangyu
glifet na gal agu samnagin di gamu kel di gusen i banwe.”

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Mark

Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Luk 3:1-18; Dyan 1:19-28)

1 Ani i katbù i Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst, dunan Ngà i Dwata.
2 Du ani i fsulat Dwata ku Isaya, i satu tugadan di munan, gtadè di Ngàan,
manan, “Dekgu i snaliggu muna di ge du fatlagadan i dalanam.
3 Di banwe landè to mnè ditù, tamlo kenen, ani manan fagu di fléd,
‘Fatlagadyu i dalan i Amu, na tanluhyu i gumagun!’ ”
4 Na i to ayé, dunan Dyan. Tamdò kenen di banwe landè to mnè ditù, na
manan di dad to, “Nsalyu na tnagakyu i dad salàyu, na fbunyag gamu, na ku
yé nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu.”
5 Na yé duenam man, nun dee dad to salu déé di gutamdò Dyan mdà di
banwe Dyudiya, na lê man mdà di syudad Dyérusalém. Na tulenla i dad salàla,
na fbunyag ale di Éél Dyordan.
6 Yé gal lsak Dyan bul i lmanaf dnagit kamél, na yé galingan kulit lmanaf.
Na yé knaanan dunan tlangas na tnab.
7 Na ani man Dyan di dad to, “Nun kel satu to tmadol di do, na too kenen
mdatah di do. Là gablà agu mteh i ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen.
8 Bnunyagta gamu di éél, bay kenen i munyag gamu fagu di Mtiu Tulus.”

I kbunyag na i ktilew ku Dyisas
(Matyu 3:13—4:11; Luk 3:21-22; 4:1-13)

9 Là mlon, salu Dyisas di Éél Dyordan, na yé gumdàan di Nasarét glam di
banwe Galili. Na fbunyag kenen di ku Dyan.
10 Kanto kenen fbunyag, di kalwàan di lam éél, ta teenan i langit mgukà.
Na lêan teen i Mtiu Tulus tufa na mdaf di kenen gambet abun.
11 Na nun talù mdà di langit, manan, “Ge i Ngàgu i toogu kando. Too fye
nawagu di ge.”
12 Na gasil nebe i Mtiu Tulus Dyisas salu di banwe landè to mnè ditù.
13 Na fat falò butangan déé, na tnilew Satanas kenen. Na lê nun dad lmanaf
labè di banwe ayé, bay yé mifat ku Dyisas i dad kasaligan Dwata.

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:12-22; Luk 4:14-15; 5:1-11)

14 Di là mlo, fablanggù Harì Hérod Dyan, na samfulê Dyisas di Galili, du
tdòan i Fye Tulen mdà di Dwata.
15 Ani man Dyisas, “Ani ta kel nan i du kagdohò gman di Tnalù i Dwata di
munan du ta mdadong nan i Kagot Dwata. Nsalyu i dad salàyu, na tnagakyu
i dad sasè nimòyu, na ftoo gamu di Fye Tulen.”
16 Na di satu du, magu Dyisas di kilil i bong lanaw Galili, na nun teenan
lwe lagi saflanek, yé dagitla Simon na Andru. Yé nimòla fmukat ale du yé
talbahòla.
17 Man Dyisas di dale, “Yé galyu nimò ani, fmukat nalaf. Fye fa ku baling
gamu magin di do du tdòta gamu fmukat dad to du fye magin ale di do.”
18 Na di kman Dyisas ayé, tadèla tnagak i dad fukatla, na magin ale di
kenen.

19 Na kanto fles ale Dyisas magu, lê nun teenan lwe lagi saflanek, yé dagitla
Dyém na Dyan, i dad ngà Sébidi. Na yé gusudengla di awengla. Yé nimòla,
fatlagadla dad fukatla.
20 Tadè tlo Dyisas ale, na tnagakla déé di aweng i màla Sébidi na i dad to
snukéy du magin ale di ku Dyisas.

I kafalwà Dyisas i busaw
(Luk 4:31-37)

21 Di kagula, salu ale di lunsud Kapernaum. Kanto kel i Du Kaftud i dad
Dyu, fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu na tamdò.
22 Too tngah i dad to di katdòan du là salngadan di katdò i dad to gal tamdò
i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bay Dyisas kenen, too nun kaltulusan di
katdòan.
23 Lam Dyisas tamdò, nun satu lagi tadè kel nun busawan. Mkit kenen,
manan,
24 "E Dyisas mdà di Nasarét, landè labetam di gami. Fanam gami falmo kè?
Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà di Dwata."
25 Bay nngak Dyisas i busaw, na manan, "Fanak ge. Lamwà ge di kenen."
26 Too fakakal i busaw i lagi ayé, na mkit klon lamwà.
27 Too ti tngah i kdee dad to, na sansmanla, "Too ti tnikeng ani. Nun falami
tdò dini na magin déé i knun kaltulusan. Dekan i dad busaw, na mimen ale."
28 Na too mlal mbel i santulen gablà ku Dyisas di kabal Galili.

I kafgulê Dyisas i tewe Piter na i dademe to
(Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41)

29 Na mdà ale Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na salu ale ditù di
gumnè Simon na Andru. Na lê magin Dyém na Dyan.
30 Na milè tewe Simon libun du too ti minit i lawehan. Na gasilla tulen ani
di ku Dyisas.
31 Fdadong kenen di libun ayé, na nagotan i sigalan, na ntékan kenen. Tadè
mkah i kinitan, na fles mimò dale knaan.
32 Di kasdaf i du, nebe dad to déé di ku Dyisas i kdee dademela nun tduk,
na i dad to nun busaw.
33 Na too ti dee dad to mdà di banwe ayé stifun di saféd i gufusuk di gumnè
ayé.
34 Na yé duenam man, nun dee dad to fan-gulê Dyisas di dad sahal tduk.
Na lêan falwà dee busaw. Na là ftalùan ale du gadèla ku simto kenen.

I katdò Dyisas di Galili
(Luk 4:42-44)

35 Na too flafus di tmadol du, di fa làan too malwa, ta mték Dyisas, na mdà
kenen salu di satu banwe landè to mnè ditù du dmasal.
36 Na ta lê mdà ale Simon du fanngaballa kenen.
37 Na di ta kitela dun, manla, "Fanngabal i kdee dad to ge."
38 Bay man Dyisas di dale, "Fles ato di dademe dad banwe mdadong dini
du fye lêgu tdò i Fye Tulen ditù, du yé sa i duen-gu salu dini di tah tanà."
39 Na taman, lanngab Dyisas i banwe Galili. Tamdò kenen di dad gumnè
gal gustifun i dad Dyu, na falwàan dad busaw di dad to.

I kafgulê Dyisas i satu lagi nun fdas mumuh
(Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16)

40 Na nun satu lagi nun fdasan mumuh salu di ku Dyisas, na lkuad di
munan, na too fakdo, manan, “Ku beg ge mayè, gadègu gaganam agu fan-
gulê du fye too mlaneb i kulitgu.”
41 Too bong kakdo Dyisas dun, taman nagotan, na manan, “Mayè agu sa.
Mgulê ge nan.”
42 Na tadè mkah i fdasan mumuh ayé, na ta too mlaneb i kulitan.
43 Gasil Dyisas fdà kenen, na toon ti dek, manan,
44 “Nangam ti tulen ani balù simto dun, bay mdà ge, na fitem i laweham di
ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem ditù i dsùam gambet i uldin Dwata di
dad sulat Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè i kdee dad to dun na ta mgulê ge
na ta mlaneb i kulitam.”
45 Bay di kdà i lagi ayé, balingan too tulen gablà di kgulêan, na too ti mbel i
santulen ani. Yé duenam man, ta là too gfite Dyisas di dad banwe du gal dee
dad to stifun di safédan. Lon gal salu di dad banwe gulà dee dad to, bay knèan
gal dee dad to salu di kenen mdà di dad sahal banwe.

2

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan
(Matyu 9:1-8; Luk 5:17-26)

1 Na kafnge file du, lê samfulê Dyisas di Kapernaum. Na linge i dad to déé
na ta lê kenen kel.
2 Yé duenam man, too ti dee dad to stifun déé, na fital i gumnè kel di lwà.
Na tdò Dyisas ale i Tnalù Dwata.
3 Na nun fat lagi kel déé, na nun nebela to là galyakan i lawehan, santiangla
magin i gumilèan.
4 Du landè kibòla fdadong di ku Dyisas du mdà di kdee dad to stifun,
lanketla i dademe ataf gsen tah i gutamdò Dyisas klola fayol kenen magin
i gumilèan.
5 Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla, manan di to là galyak, “E Tò, ta
magfasinsya nan i dad salàam.”
6 Na nun dad to sudeng déé i gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
yé mnè di fandamla,
7 “Kan ku talù i to ani gambet ayé? Mlad kenen du landè dademe gmagan
fmasinsya i salà, lo senan Dwata.”
8 Na ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan di dale, “Kan ku ani
fandamyu?
9 Nun klahilan ku yé man-gu, ‘Ta magfasinsya nan i dad salàam.’ Bay baling
mlimah ku yé man-gu di to là galyak, ‘Mték ge, nwèam i gumilèam, na magu
ge,’ du fakayyu gadè ku nun glalgu demen ku landè.
10 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di
tah tanà fmasinsya salà.” Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là
galyak, na manan,
11 “Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na mulê ge.”
12 Na tadè tadag i to ayé, na ta nwèan i gumilèan, na lamwà di bleng i kdee
dad to. Na tngah i dad to déé, na dnayenla i Dwata, manla, “Landè lmento
teen galò ani.”

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Na lê mdà Dyisas salu di kilil i bong lanaw. Na too dee dad to stifun di safédan, na tdòan ale.
14 Di laman magu, nun teenan satu to dnagit Libay, i ngà Alfyus. Déé kenen di gutalbahò i dad to gal mwè bayad i buhis du yé sa i knalaman nimò. Na man Dyisas di kenen, "Magin ge di do." Na ta tadag Libay, na fles magin ku Dyisas.
15 Na kmaan ale Dyisas di gumnè Libay. Na yé kmaan di saféd Dyisas na i dad to galan tdò dee dademe dad to gal mwè bayad i buhis, na lê dademe dad to lmafà dad uldin Dwata du ta dee ale i gal magin di kenen.
16 Na i dademe dad to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis i glam di dad Farisi, kantola teen na yé dademe ale Dyisas kmaan i dad to gal mwè bayad i buhis na dademe to gal lmafà i uldin Dwata, manla di dad to tdòan, "Kan ku kmaan Dyisas di saféd i dad to gal mwè bayad i buhis na dademe to gal lmafà i uldin Dwata?"
17 Kanto linge Dyisas i manla ayé, tmimel kenen fagu di fléd, manan, "I to fandas, nun gukmamun i to mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung. Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to gamsalà."

I salek gablà di kafwasa
(Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Di satu du, fwasa i dad to gal tdò Dyan na lê man i dad to gal tdò i dad Farisi. Nun dademe dad to salu di ku Dyisas, na smalek ale, manla, "Mdà dad to gal tdò Dyan Gal Munyag, na balù i dad to gal tdò dad Farisi, gal ale fwasa. Bay i dad to tdòam ge, kan ku là fwasa ale?"
19 Tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, fwasa ale kè ku sana kdéé di safédla i lagi sansong? Là. Là tayò ale fwasa ku sana kdéé i lagi sansong.
20 Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong, na yé klola fwasa.

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad muna tdò na i dad falami tdòan

21 "Là fakay klafang i falami falnas di labi klaweh ta baltok du tà saksang i klafang ayé, na ta baling bong i kasêan.
22 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu du keng btù i kulit du kmadok fa i binu, na malmo i binu na lê man i kulit. Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit."

I katdò Dyisas gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Di lamla magu, yé nimò i dad to galan tdò beg ale kambang là dee dad kigan trigo.
24 Na man dad Farisi di ku Dyisas, "Neyem. Ta kamtu dad to tdòam di Du Kaftud. Là fakay ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis."
25 Na man Dyisas di dale, "Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid du mdà di kbitilan na i dademen?
26 Di kagot Abiatar, dunan i ulu i dad ganlal di kafaglut di munan, ani nimò Dabid. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na ta banlén i dademen."

27 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé duen Dwata mimò i Du Kaftud du
tabengan di dad to. Du yé funan nimò dunan i dad to, na fnge, blén i uldinan
gablà di Du Kaftud. Yé gugmadèto dun na mabtas fa i dad to di dad uldin.
28 Yé duenam man, yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

3

I kafgulê Dyisas i satu lagi fikot i sigalan
(Matyu 12:9-14; Luk 6:6-11)

1 Di satu du, lê fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad Dyu. Nun teenan
déé satu lagi fikot i bali tnalòan.
2 Na nun dademe dad to déé, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla
tmifù ku Dyisas, taman, toola kenen tnanul du neyela ku fan-gulêan i to ayé
di Du Kaftud.
3 Na talù Dyisas di lagi fikot i tnalòan, na manan, “Tadag ge di muna.”
4 Na smalek Dyisas di dad to, manan, “Dét man i uldin Dwata fagu di ku
Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i dademe to, ku
demen fnatito ale?” Bay tadè ale fanak.
5 Tamduk nawa Dyisas meye dale. Na sasè nawan du magéng ulula. Na
manan di lagi fikot i sigalan ayé, “Bankeham i sigalam.” Kanton bankeh, tin
tadè bkeh na ta mgulê.
6 Bay gasil lamwà dad Farisi, na stifun ale magin di dad to gsen di ku Harì
Hérod, du santulenla ku dét i kibòla fmati ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i dad to di kilil i bong lanaw

7 Mdà ale Dyisas na i dad to galan tdò di banwe ayé, na salu ale di bong
lanaw. Na too dee dad to magin di dale mdà di dademe dad banwe, dunan
mdà di Galili,
8 na di Dyudiya, na di syudad Dyérusalém, na di banwe Idumya, na balù
fa di dademe banwe mdà di faltù i Éél Dyordan, na mdadong di dad banwe
dnagit Tiro na Sidon. Yé duenla salu gatù du ta lingela gablà di dad nimò
Dyisas.
9 Du too dee dad to déé, ta dek Dyisas i dad to galan tdò fye ku nun falala
tagà dun aweng i fakayan gumyak tà kenen fital.
10 Ta dee nan i dad to fan-gulêan, taman gal saglad i dad to nun tduk magot
di kenen.
11 Na i dad to nun busaw, ku teenla kenen, gal ale lkuad lamfan, na mkit
ale, manla, “Ge Ngà i Dwata.”
12 Bay too fnang Dyisas ale tmulen ku simto kenen.

I kalék Dyisas i sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16)

13 Na mnagad Dyisas di satu bulul, na tlon di safédan i dad to nalékan, na
fdadong ale di kenen.
14 Yé nalékan sfalò lwe to, yé katlon dale dad to galan dek. Mgimò ale dad to
gal samnagin di kenen, na lêan ale dek tamdò i Fye Tulen di dademe banwe.
15 Na lêan ale banlé glal falwà dad busaw mnè di dad to.
16 Ani dagit i dad sfalò lwe to nalékan, Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter,
17 na lê Dyém, na i flanekan Dyan, dunan i dad ngà Sébidi. Dnagit Dyisas
ale Boanigis, yé gumtatekan dunan i dad to gambet kilet.

18 Na lêan fagin nalék Andru, na Filip, na Bartolomyu, na Matyu, na Tomas,
na Dyém dunan i ngà Alfyus, na Tadyus, na Simon dunan i msen i banwen.
19 Na lêan nalék Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

20 Na ta lê mulê Dyisas di banwe gumdàan. Na lê nun dee dad to stifun déé,
na yé duenam man là gasleng Dyisas kmaan na i dad to galan tdò.
21 Kanto gadè dad flanekan ani, salu ale di kenen du nngéla, du yé man
dademe dad to gablà di kenen ta book kun.
22 Na lê nun kel fdu di Dyérusalém i dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis. Yé manla gablà di ku Dyisas, "Yé ta mnè di kenen Bélsébul,
i gumdatah i dad busaw, na yé duenan gmagan falwà i dad busaw."
23 Yé duenam man, tlo Dyisas ale, du talù di dale fagu di dad fléd, manan,
"Là gagan Satanas falwà i kton.
24 Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i
banwe ayé.
25 Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.
26 Na salngad ku Satanas, ku sanfatin i kton, ta maskah kenen. Ta là
gmaganan, na yé ta gusen i kagotan.
27 Ku nun to kamgis na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan.
Silang nun gamwè dun ku funan bnakus i to kamgis ayé.
28 "Too glut i man-gu di gamu ani, gagan Dwata fmasinsya i kdee salà i dad
to na i kdee sasè manla gablà di kenen.
29 Bay i to talù sasè gablà di Mtiu Tulus i Dwata, là fnasinsya i salàan, balù
kel di landè sen. Too blat i salàan, gten kenen falnayam kel di landè sen."
30 Yé duen Dyisas man ani du yé ta manla gablà di kenen na nun busawan.

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21)

31 Na di lam Dyisas tamdò, ta kel i yêan na dad flanekan. Tadag ale di lwà,
na fngéla kenen.
32 Na nun dee dad to sudeng di safédan, na manla, "Ta déé yêam na dad
flanekam di lwà, na snalekla ge."
33 Na man Dyisas di dad to ayé, "Simto kè i yêgu na i dad flanekgu?"
34 Neyen i dad to sudeng di safédan, na manan, "Ani i yêgu na dad flanekgu.
35 Du ku simto mimò i knayè Màgu, yé mgimò flanekgu lagi, na flanekgu
libun, na i yêgu."

4

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Luk 8:4-8)

1 Na lê tamdò Dyisas di kilil i bong lanaw, na too dee dad to stifun déé.
Taman, myak kenen di aweng du déé gusudengan na lamtew i aweng ayé.
Na déé dad to di kilil i lanaw.
2 Na dee dad tdò Dyisas di dale fagu di dad fléd. Ani manan,
3 "Too gamu flinge. Nun to salu di dnarun du smabul bnê.
4 Kanton sabul, nun dademe dad bnê gtadè di bà dalan, na fti tnukè dad
anuk mayeng.

5 Nun dademe dad bnê gtadè di gudee batu, na landè alì tanàan. Too mlal
msut di tah i dad tabòla, du mngifi i tanàan.
6 Bay kanto msut i du, ta mlanas na mati du là too ale dmalil.
7 Lê nun dademe dad bnê gtadè di lam dad bnas nun sual. Na kanto tahà i
bnas, ta mlimas dad tabò i dad bnê. Taman là menge ale.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê ani,
na mlal tahà, na too menge. Yé ulê i dademe dad bnê ani tlu falò, na dademe
nam falò, na dademe mlatuh."
9 Na kafnge Dyisas tmulen i fléd ayé, manan, "Ku simto i nun klinge, fye ku
too flinge."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10)

10 Kanto là dee dad to, ta fdadong i sfalò lwe to galan tdò na lê man dademe
dad to, na snalekla Dyisas gablà di dad fléd.
11 Na man Dyisas di dale, "Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot i
Dwata. Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad tdògu,
12 du fye balù ku meye ale, knèan là mite ale, na balù ku lminge ale, knèan
là galmabat ale, tà ale msal na fnasinsya Dwata i dad salàla."

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Luk 8:11-15)

13 Na smalek Dyisas, manan, "Là gadèyu gumtatek i fléd ayé? Ku là glabatyu
dun, dét kibòyu galmabat i dademe dad fléd?"
14 Na nubadan di dale i fléd ayé gine, manan, "I bnê sabul i to ayé dunan
Tnalù i Dwata.
15 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to lminge i
Tnalù i Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé na nwèan i Tnalù ta gsabul di
nawala.
16 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gunun dee batu, dunan i dademe
dad to too mlal dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela dun, na too ale lehew di
katbùan.
17 Bay là ale too dmalil, taman, là too ale mlo ftoo du ku ta nkel ale i klimah
ku demen kaflayam du mdà di kdawatla i Tnalù i Dwata, knagolla i kaftoola.
18 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gtadè lam bnas nun sual, dunan i
dademe dad to lminge i Tnalù i Dwata.
19 Bay mlimas i Tnalù Dwata di nawala du mdà di klidù nawala, na i kiballa
knun, na dademe knayè i ktola. Taman, là menge i Tnalù Dwata di dale.
20 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan dad to dmawat i Tnalù
Dwata di kaklingela dun, na too fye kbengen. Nun dademe, tlu falò i ulêla,
na nun dademe nam falò, na dademe mlatuh i ulêla."

I kaglabat blé Dwata
(Luk 8:16-18)

21 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ku nun to fusuk mebe salò, là snukuban
dun been, na là kahan dun di dungan i katri. Bay yé nimòan, kahan di
gumefen.
22 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu ani, teen kadang di satu du na
gadè i kdee là fa gadè di mdu ani.
23 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge."

24 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Tooyu fkah di nawayu i lingeyu, du nè
kalbong kaglabat dnawatyu, yé sa kalbong kaglabat blé Dwata di gamu, na
lêan tananù.
25 Ku simto fkah di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen.
Bay ku simto là fkah dun di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay ta
glabatan.”

I fléd gablà di ktabò i bnê

26 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, “Yé guflingen-gu i kbel i Kagot
Dwata di ktabò i bnê sabul i satu to di tanàan.
27 Laman kudang di kifuh na laman bliwal di mdu, ta tmabò i bnê ayé na
lamnok, bay là gadè i to ayé i kibòan lamnok.
28 Yé gumdàan lamnok du mdà di knèan di tanà. Yé muna msut i muhad
foonan, na tmadol i fusùan, kafnge ayé, i bengen.
29 Ku ta tagah i bengen, yé klo kamtu dun du ta kel i bulenan gafat.”

I fléd gablà di bnê mustasa
(Matyu 13:31,32,34; Luk 13:18-19)

30 Lê talù Dyisas, manan, “Dét guflingenta i Kagot Dwata? Ku demen, dét
fye fléd fbateng dun?
31 I kagotan gambet i bnê too tukay dnagit mustasa fele i satu to di tanàan.
32 Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu. Too ti malbang i dad fangan, na
déé gufgalung i dad anuk mayeng, na gusmalalla.”
33 Na fagu di dee dad fléd gambet ayé tdò Dyisas i Tnalù Dwata. Ku dét i
gaganla ganbet, yé tdòan di dale.
34 Landè tdòan di gudee dad to ku là fagun di fléd. Bay ku ta lo yé dademen
i dad to galan tdò, ta nubadan di dale gumtatek i dad fléd.

I kngak Dyisas i nus na lwek
(Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25)

35 Kanto sdaf i du, talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Mdà ato mifal i
lanaw.”
36 Na yé duenam man, tnagakla i dad to déé, na smakay ale di aweng tagnè
gusudeng Dyisas, na faginla kenen. Na lê nun dademe dad to maweng magin
dale.
37 Di lamla maweng, ta nkel ale i kamgis nus di talà lanaw. Kanto mbugal
i malbang lwek gtadè di awengla, ta fan fnò éél.
38 Bay déé Dyisas di ulin i aweng. Kudang kenen na kmama. Ta nukatla na
manla, “E Sér, ta fan ato galnab. Mayè ge kè ku mlimas ato?”
39 Na yé duenam man, ta mték Dyisas, na nngakan i nus na lê i dad lwek,
manan, “Ta batongyu nan.” Na tadè fanak i nus na mtanak i lanaw.
40 Na manan di dad to galan tdò, “Kan dé ku likò gamu? Là smalig gamu
kè?”
41 Too ale tngah, na sasalek ale, manla, “Simto i to ani? Balù i nus na lê i
malbang lwek mimen di kenen.”

5

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Luk 8:26-39)

1 Na fles ale mifal di lanaw kel di banwe i dad to di Gérasin.
2 Na di ktufa Dyisas di aweng, snitong i satu lagi nun busaw. Yé gumdà i
lagi ayé di dad ilib gulambang i dad to mati.

3 Na yé gufanak i lagi ayé di dad ilib gulambang, na landè kibòla mikat
kenen, balù sangkalì.
4 Ta dee dulêla bnakus kenen di blìan na di sigalan, bay tadèan gal fantoh
i dad sangkalì di sigalan, na tanfòan i dad tek di blìan. Na landè to gmagan
mafas dun.
5 Di kifuh na di mdu, déé kenen di dad gulambang na di dad bulul, na gal
kenen mkit na sneeyan batu i lawehan.
6 Tlabo mawag fa, ta teenan Dyisas, na gasilan snitong, na fles lkuad di
munan.
7 Na mkit kenen, manan, “Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam
do? Samdagè ge di do fagu di dagit i Dwata na là falnayamam agu.”
8 Yé duenan man ayé du ta man Dyisas di busaw, “Lamwà ge di kenen.”
9 Na snalek Dyisas kenen, manan, “Dét i dagitam?” Na tmimel kenen,
manan, “Yé dagitgu salagsà du too gami dee.”
10 Na too kenen fakdo du fye là dek Dyisas ale lamwà di banwe ayé.
11 Na nun mdadong déé di dale dee dad sdè mateb di bulul.
12 Na fakdo i dad busaw di ku Dyisas, manla, “Dekam gami gatù di dad sdè
ayé na fafusukam gami di dale.”
13 Na falohan ale, taman, ta lamwà ale di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad
sdè. Mdadong di lwe libu i kdee dad sdè ayé, na mti ale milah flasok di bilil,
na kamyaf ale di kbe, na fles di lanaw, na sdulê ale mlimas.
14 Milah dad to gal mifat i dad sdè ayé salu di lam i lunsud na di lwà i lunsud
du tulenla i ta mkel ayé. Na i dad to gutmulenla dun, gasil ale gatù du neyela.
15 Na kanto ale kel di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i dad busaw, na tadè
kenen sudeng déé, na ta kalmaweh, na ta fye fandaman. Na too ale likò.
16 Na i dad to ta mite i dad mgimò di lagi ayé na lê man di dad sdè, tulenla
di dad to falami kel.
17 Na yé duenam man, too fakdo dad to di ku Dyisas du fye tnagakan i
banwela.
18 Na di kyak Dyisas di aweng, too fakdo i lagi gulamwà i dad busaw du
kayèan magin.
19 Bay fnang Dyisas kenen, manan dun, “Mulê ge di dademem, na tulenam
dale i kdee dad nimò Dwata di ge na i bong kakdon ge.”
20 Yé duenam man, ta mdà i lagi ayé, na tulenan di banwe dnagit Dikapolis
i dad nimò Dyisas di kenen. Na too ti tikeng i kdee dad to.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati (Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56)

21 Kanto lê mifal Dyisas di lanaw, nun dee dad to stifun déé di safédan. Déé
kenen fa di kilil i lanaw,
22 na fdadong di kenen i satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu yé dagitan
Dyairus. Na kanto kel déé, ta fles lamfan di saféd blì Dyisas.
23 Na too kenen fakdo, manan, “Ta fan mati i tukay ngàgu libun. Beg ge
magin do, na nagotam kenen du fye mgulê.”
24 Na yé duenam man, magin Dyisas di kenen. Lê nun dee dad to lmalò ku
Dyisas, na fan là gagun du mdà di kasgat i dad to.
25 Na nun satu libun magin ta sfalò lwe fali klo i litèan sigi maloh.
26 Ta too sasè kaflayaman feye i tdukan di dad to mulung, na ta mti i
filakan. Bay là sa mkah tdukan, na ta baling matnù i ksasèan.

27 Ta lingen gablà ku Dyisas, taman, fdadong kenen di kagolan, na nagotan
i saulan,
28 du yé fandaman, “Ku logu gagot i saulan, mgulê agu.”
29 Kanton gagot i saul Dyisas, tadè tlag kaloh i litèan, na galyalon na ta mkah
i tdukan.
30 Na lyalo Dyisas ta nun kgagan lamwà di kenen. Yé duenan kmangél di
dad to glibut di kenen, na smalek kenen, manan, “Simto magot di saulgu?”
31 Na tmimel i dad to galan tdò, manla, “Gadèam na dee dad to gihok di ge
mdà di kasgatla, na kan dé ku snalekam ku simto magot ge?”
32 Bay too meye Dyisas du fye teenan ku simto i ta magot di kenen.
33 Na gadè i libun ayé i ta mkel di kenen, na fdadong di ku Dyisas, na lamfan
di saféd i blìan. Kankal kenen di klikòan, na tulenan i kdee.
34 Man Dyisas di kenen, “Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do. Mulê
ge, na i ktanak nawa mnè di ge du ta landè tdukam.”
35 Na di lam Dyisas talù, nun dademe dad to kel fdu di gumnè Dyairus,
dunan i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, manla di ku Dyairus, “E Sér,
ta là gumaham i ngàam du ta lanah. Ta nangam snamuk nan i To Tamdò.”
36 Bay tadè bayà Dyisas i manla, na manan di ku Dyairus, “Nang ge likò,
bay lo ge ftoo.”
37 Kafnge ayé, ta lo yé falohan magin dunan Piter, na Dyém, na Dyan, dunan
i flanek Dyém.
38 Kanto ale kel di gumnè Dyairus, linge Dyisas i ugak i dad to. Nun dee dad
to mngel na lmanu.
39 Na fusuk Dyisas, na manan dale, “Kan ku mugak gamu na mngel? Là sa
mati i ngà ayé, bay lo kudang.”
40 Na nadoyla kenen. Dek Dyisas i dad to ayé lamwà, bay neben fusuk dad
tua i ngà ayé, na lê man i dad tlu to tdòan. Fusuk ale di snifil gumilè i ngà ayé.
41 Nagot Dyisas i sigalan, na manan dun, “Talitha koum.” Yé gumtatekan
dunan, “Bì, man-gu di ge, mték ge.”
42 Tadè mték i ngà ayé, na fles magu. Ta sfalò lwe falin. Too tikeng i dad to.
43 Bay too fnang Dyisas ale tmulen di dad to, na dekan i dad tuan mlé knaan
di ngà ayé.

6

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Luk 4:16-30)

1 Na mdà Dyisas salu di banwe gulamnokan, na magin dad to galan tdò.
2 Kanto kel i Du Kaftud i dad Dyu, tamdò kenen di gumnè gal gustifun i
dad Dyu, na too tikeng i dad to lminge i katdòan. Sasalek ale, manla, “Nè
gugamwèan i gnadèan ani? Nè gumdà i kfulungan? Dét kibòan mimò dad
gamtikeng ayé?
3 Ise ani kè i fanday ayé, i ngà Méri, na i flanek ale Dyém na Dyosis na
Dyudas na Simon? Sana kdini di gito i dad flanekan libun.” Na i dad to déé,
knangla kenen.
4 Bay man Dyisas di dale, “Lo yé gulà mgafè i satu tugad Dwata di kenen
banwe di bleng i dad flanekan na i dademen.”
5 Na là toon gamgimò dad tnikeng di banwe ayé. Lon nagot i dademe to
nun tduk du fan-gulêan ale.

6 Na too tikeng Dyisas du là ftoo ale di kenen. Na kafnge ayé, magu Dyisas
di dad malnak banwe du tamdò.

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6)

7 Na tlo Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na dekan ale mdà men lwe, na banlén
ale glal falwà i dad busaw mnè di dad to.
8 Na yé flaun dale, na lo tugad i fakay nebela di kagula. Nang ale mebe
bnatu, ku demen kuyut, ku demen filak.
9 Falohan ale tmalumfà, bay fnangan ale mebe galwe saul.
10 Na ani lêan flau dale, manan, "Ku nè gumnè gufusukyu, fanak gamu déé
kel di lêyu kdà.
11 Na ku là dnawatla gamu di satu banwe, na ku là mayè ale flinge di tdòyu,
di kdàyu, kakesyu i kfung di blìyu du yé ilè dun na dale tmimel i sasè nimòla
di Dwata."
12 Yé duenam man, ta mdà ale tamdò, manla, "Msal gamu na tnagakyu dad
sasè nimòyu."
13 Na dee dad busaw falwàla mdà di dad to, na dee dad to nun tduk nkokla
fngalo du fan-gulêla ale.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9)

14 Linge Harì Hérod gablà di kdee mgimò Dyisas, du ta too tatel i dagit
Dyisas. Na yé man dademe dad to na yé kun gumdà i kgaganan di ku Dyan
Gal Munyag du ta mték kenen mdà di fati.
15 Na yé man dademe to gablà ku Dyisas, "Kenen Ilaydya, i satu tugad i
Dwata di munan." Na nun dademe yé manla, "Kenen i satu tugad i Dwata
gambet dademe tugad i Dwata di munan."
16 Bay di kaklinge Harì Hérod gablà ayé, manan, "Dyan Gal Munyag sa ayé.
Ta faklanggu ulun, bay ta lê mték di fati."
17 Du di munan, ta fakfè Hérod Dyan, na ta fikatan na fablanggùan. Yé
duenan mimò ani du mdà di atul Hérodiyas, yaan i flanekan Filip. Du ta nlad
Harì Hérod sa Hérodiyas ayé.
18 Du gal man Dyan di ku Hérod, "Là fakayam nlad yaan i flanekam."
19 Na yé duenan too nang nawa Hérodiyas ku Dyan, na kayèan fmati kenen,
bay landè kibòan.
20 Du mdà di klikò Harì Hérod, yé duenam man tnamangan Dyan du gadèan
na kenen i satu to too tluh na too mtiu. Too mayè Hérod gal flinge di ku Dyan,
bay lê gal msamuk i nawan.
21 Bay ta kel i du fatan Hérodiyas, na nimòan i knayèan, dunan slà di du
kafaldam i ksut Harì Hérod. Ta mimò Hérod bong fista, na nlakan dad ganlal
di gubirnu, na ulu i dad sundalu, na dademe mdatah to di banwe Galilì.
22 Fusuk i ngà Hérodiyas libun, na sayew kenen, na too ti bayan ale Hérod.
Na manan di ngà ayé, "Dét kayèam fni? Balù détan, blégu di ge."
23 Na samdagè kenen, manan, "Fakanggu di ge na balù dét i fnim, kel di
tngà i kdee dad nagotgu, blégu di ge."
24 Na lamwà i ngà ayé, na snalekan yêan, manan, "Dét i fnigu kè?" Tmimel
i yêan, manan, "Yé fnim i ulu Dyan Gal Munyag."
25 Na gasil samfulê i ngà ayé di harì, na manan dun, "Yé kayègu blém do i
ulu Dyan Gal Munyag, kaham di fligo."

26 Too mlidù nawa Harì Hérod di kafni i ngà ayé, bay landè kibòan du ta
guna i kasdagèan na ta linge i dad to kmaan di safédan.
27 Na yé duenam man, gasilan dek i satu sundalun mwè i ulu Dyan. Na ta
mdà i sundalu, na kanlangan i ulu Dyan di blanggù,
28 na kahan di fligo, na neben déé, klon mlé dun di ngà libun ayé. Na mdà
i ngà ayé, ta blén di yêan.
29 Na kanto linge i dad to gal tdò Dyan ayé, ta salu ale déé du nwèla i
lawehan, na lbangla di ilib gal gulambang i dad to mati.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Dyan 6:1-14)

30 Kanto mulê i dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, tulenla di kenen i kdee dad
mgimòla na i kdee dad tdòla.
31 Na mdà di gal kdee dad to magin di dale, là gaslengla kmaan. Yé duenam
man, man Dyisas di dale, “Fatfing ato gito di satu banwe mtanak du fye
gaftud gamu.”
32 Na ta mdà ale maweng salu di satu banwe landè to mnè déé.
33 Bay nun dee dad to ta mite i kdà ale Dyisas, na du dilèla ale, ta gasil ale
tmanà mdà di kdee dad lunsud déé, na ta baling dale muna kel.
34 Na kanto dmuung ale Dyisas, teenan i kdee dad to ayé, na too sè kakdon
dale. Salngad ale i dad bilibili landè to mifat dale. Na yé duenam man, dee
dad tdòan di dale.
35 Kanto flabi, ta salu di ku Dyisas i dad to galan tdò. Manla di kenen, “Ta
flabi nan, na landè gumnè mdadong dini.
36 Dekam dad to ayé mdà du fye mayad ale knaanla di dad gumnè na di
dad malnak banwe ditù.”
37 Bay man Dyisas di dale, “Gamu i famkaan dale.” Smalek ale, manla,
“Mayè ge kè ku mayad gami knaan gablà fkaan di kdee dad to ani? Ku yé
nimòmi, i btas i knaan salngad di sukéy i satu to di lwe latuh du klon.”
38 Na snalekan ale, manan, “File batù fanyu? Mdà gamu na neyeyu.”
Kantola neye, samfulê ale, na manla, “Lime batù fan, na lo lwe batù nalaf.”
39 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu dad to di bnas di dad
sahal lumbuk.”
40 Na slumbuk ale sudeng, men mlatuh i dademe na men lime falò i
dademe.
41 Na nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di
langit, na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén di dad to galan tdò du
fye nalella di dad to. Na lêan nalel i lwe batù nalaf di kdeela.
42 Na ta kmaan i kdeela, na bsol ale.
43 Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i lukas fan na nalaf. Na yé kdeen,
sfalò lwe been fnò.
44 Na yé kdee dad lagi kmaan lime libu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Dyan 6:15-21)

45 Na kafnge ayé, gasil dek Dyisas i dad to galan tdò muna maweng mifal
di bong lanaw salu di banwe Bétsayda. Na ftagak Dyisas du fdàan i dad to.
46 Na kafngen fdà dad to, mnagad kenen di satu bulul lon satu du dmasal.
47 Na kanto kifuh, ta ditù i dad to maweng di talà i lanaw, na lo satu Dyisas
déé di kilil.

48 Na teenan dad to galan tdò, na too sasè kaflayamla kamwah i awengla du
gsitongla i nus. Kanto mayè fayah, salu Dyisas di dale, na tadè kenen magu
di tah i lanaw. Na ta fanan ale lnius.
49 Bay kantola teen kenen magu di tah i lanaw, man nawala ku lmagol, na
mkit ale,
50 du ta kdeela mite dun, na too ale likò. Bay gasil talù Dyisas di dale,
manan, “Fan-galyu nawayu. Do sa ani. Nang gamu likò.”
51 Na myak kenen di aweng magin dale, na tin tadè fanak i nus. Na too ale
tikeng,
52 du balù ta teenla i gamtikeng nimòan di fan ayé, bay là glabatla, du là fa
mgukà i fandamla.

I kafgulê Dyisas i dademe dad to di Génésarét (Matyu 14:34-36)

53 Na fles ale mifal di lanaw, na dmuung ale di banwe Génésarét, na ikatla
i awengla.
54 Kanto ale tufa di aweng, dilè i dad to di banwe ayé Dyisas.
55 Na balù nè gusalun di banwe ayé, gasilla nwè dad to nun tduk, na nebela
ale magin i dad gumilèla salu di kenen.
56 Na balù nè gusalun di dad malnak banwe, ku demen di dad lunsud, na
di dad gumnè, nebela i dademela nun tduk salu di gal gustifun i dad to. Na
fakdo ale di ku Dyisas du fye began ale fagot balù lo di kilil i saulan. Na ku
simto gmagot i saulan, mgulê.

7

I ktagakla i uldin Dwata fagu di dad tdòla (Matyu 15:1-9)

1 Na ta kel fdu di Dyérusalem dademe dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na stifun ale di saféd Dyisas.
2 Teenla kakaan i dademe to gal tdò Dyisas, là funa ale malob du là lalòla i
tdò dad Farisi.
3 Du silang kmaan i dad Farisi na lê man i kdee dademe Dyu ku funala too
nalob i tnalòla du yé knalamla nimò glalòla di dad gutambulla.
4 Na ku kel ale fdu di fadyan, silang ale kmaan ku funa ale too malob. Na
lê nun dee dademe nimòla, salngad kalob i dad basùla, na i dad tabùla, na i
dad kulangla.
5 Yé duenam man, smalek i dad Farisi na i dademe to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, manla ku Dyisas, “Là funa malob i dad to galam tdò
di kakaanla. Kan ku là lalòla i flau dad gutambulto?”
6 Tmimel Dyisas, manan, “Too glut i man Dwata fagu di ku Isaya di munan
gablà di gamu dad to flingu. Ani i fsulatan,
‘I dad to ani, toola agu nafè fagu di talùla, bay too mawag i fandamla di do.
7 Landè gukmamu i kfangamfùla di do du yé gumdà i dad flaula di dad to balù
ku yé manla kun mdà di Dwata.’ ”
8 Na fanles Dyisas i manan di dale, “Ta tnagakyu i uldin Dwata, na yé lalòyu i
flau dad to.
9 Tay kfulungyu tmagak i uldin Dwata du fye glalòyu i adatyu.
10 Kaflingenta dun, yé uldin Dwata fagu di ku Mosis, manan, ‘Nafèyu i màyu
na i yêyu,’ na ‘ku simto to talù sasè di màan ku demen di yêan, là fakay ku là
fnati dun.’

11 Bay yé galyu tdò ku nun tabeng fan blé satu to di dad tuan, fakayan man
di dale, ‘Korban,’ yé gumtatekan, ‘I fan-gu blé di gamu, ta balinggu blé di
Dwata.’
12 Na mdà di manan ayé, ta galyu faloh kenen balù ku là fiten i afèan di dale
fagu di tabengan ani.
13 Mdà di katdòyu i gamu adat, ta flandèyu btas i Tnalù Dwata. Na nun fa
dademe nimòyu salngad ayé.”

Gumdà i salà
(Matyu 15:10-20)

14 Na lê tlo Dyisas i dad to di safédan, na talù di dale fagu di fléd, manan, “I
kdeeyu, too gamu flinge, na tooyu fan-glabat ani di ktoyu.
15 Ise ku yé gamfagsik i satu to i fusuk di bàan. Bay yé gamfagsik kenen i
lamwà di bàan.
16 Ku simto i nun klinge, fye ku too flinge.”
17 Tnagak Dyisas i dad to, na fusuk kenen di lam i gumnè. Magin dad to
galan tdò, na smalek ale gablà di fléd ayé gine.
18 Na man Dyisas di dale, “Balù gamu, là fa kadì galmabat. Gablà ku ta
gadèyu na ise ku i fusuk di bà i satu to i gamfagsik kenen.
19 Du ku dét fusuk di bà i satu to, yé guflesan di tienan, na fnge lê lamwà.
Na ise ku yé dalanan di nawan.” Di kman Dyisas ayé tulenan dale na landè
magsik di kdee dad knaan.
20 Na fanlesan i talùan, manan, “Yé gamfagsik i satu to i lamwà di bàan.
21 Du mdà di lam i nawan, nun dad sasè fandam, na i ksaféd di to ise
yaanan, i ktaku, i kbanò,
22 i klafà yaan, i klom, i ayè mimò sasè di dademe to, i kafgaw, i klandè kyà,
i kafè nawa, i ktalù sasè gablà di dademe to, i kafdatahan i kton, na i klandè
ldam.
23 Yé gumdà i kdee sasè ani di nawa i satu to. Yé gamfagsik kenen.”

I kaftoo i libun ise Dyu
(Matyu 15:21-28)

24 Kafnge ayé, tnagak Dyisas i banwe ayé, na fles kenen di banwe mdadong
di syudad Tiro. Fusuk kenen di satu gumnè, na yé kayèan ku landè gmadè na
déé kenen di lam, bay là gbunin i kton.
25 Na nun satu libun déé, nun ngàan libun nun busaw. Kanto linge i yêan
na déé Dyisas, ta gasil kenen salu déé na lkuad lamfan di saféd i blì Dyisas.
26 Na ise Dyu i libun ayé du ise ku Israél i gumdàan, bay di banwe dnagit
Fonisya glam di Sirya. Na fakdo kenen di ku Dyisas fye falwàan i busaw di
ngàan ayé.
27 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Fye ku funagu fankaan i dad
ngà, du là fakay nwè i knaan i dad ngà na blé di dad ayem.”
28 Na man i libun ayé, “Hee Amu, gadègu ayé. Bay balù i dad ayem, beg nun
gwèla du gamkaan ale samel mtatek mdà di lamisa gukmaan i dad ngà.”
29 Na man Dyisas di kenen, “Du mdà di kafye i manam, mulê ge nan du ta
lamwà i busaw di ngàam.”
30 Ta mulê i libun ayé, na kakelan di gumnèan teenan i ngàan lo milè du ta
lamwà i busaw.

I kafgulê Dyisas i lagi bakong na umu

31 Kafnge ayé, ta tnagak Dyisas Tiro, na yé dalanan magu kamlang di
banwe Sidon, na fles kenen di Lanaw Galili, na yé dalanan salu ditù magu
di Dikapolis.
32 I dad to déé, nebela di ku Dyisas i satu lagi bakong na mlimah ktalùan.
Na yé fnila ku nagot Dyisas kenen fye mgulê.
33 Yé duenam man, nebe Dyisas kenen mdà di dad to, na klilukan i dad
knamatan di sbalà klinge i bakong ayé. Na fnge, fnafêan ibal i dad tnalòan,
na ihokan di dilàan.
34 Lngalà Dyisas di langit, na falbongan kalnawan, na manan, “Ifata.” Yé
gumtatekan, “Mgukà nan.”
35 Di kmanan ayé, tadè mgukà i klinge i bakong ayé, na salngad ku ta
magteh i dilàan du ta fye i ktalùan.
36 Fnang Dyisas ale tmulen i dad nimòan ayé. Bay balù ku galan ale fnang,
baling midul fa i ktulenla dun.
37 Na too ti tikeng i kdee dad to lminge gablà di mkel ani, na manla, “Too ti
fye i kdee dad nimòan. Balù i dad bakong na i dad umu fan-gulêan.”

8

I kafkaan Dyisas i fat libu dad to
(Matyu 15:32-39)

1 Di satu du, ta lê nun dee dad to stifun. Na du landè knaanla, tlo Dyisas i
dad to galan tdò, na manan di dale,
2 “Toogu kando i dad to stifun ani, du ta tlu dula fanak di safédgu, na ta
landè knaanla.
3 Ku fulêgu ale di là ale fa kmaan, keng bek ale mdà di kbitilla du mawag
gumulê dademe.”
4 Na smalek i dad to galan tdò, manla, “Nè gumwèto knaan di banwe ani i
gablà fkaan i kdee dad to ani? Fye ku nun dad to mnè mdadong dini.”
5 Na lê smalek Dyisas, manan, “File batù fanyu déé?” Tmimel ale, manla,
“Fitu batù.”
6 Na dekan sudeng i dad to di tanà. Na kafnge ayé, ta nwèan i fitu batù fan,
na fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén di dad to galan tdò du fye dale
i malel dun. Na ta nwèla i fan ayé, na nalella di kdee dad to.
7 Na lê nun dad malnak nalaf, bay là deen. Lêan fnasalamat i nalaf ani klon
falel dun.
8 Na ta kmaan i kdeela na bsol ale. Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas i
lukas. Na yé kdeen, fitu been fnò.
9 Yé kdee dad to kmaan nun dad fat libu. Na kafnge ayé, ta fdà Dyisas ale.
10 Na gasil myak Dyisas di aweng magin dad to galan tdò, na salu ale di
banwe Dalmanuta.

I kafni dad Farisi tnikeng di ku Dyisas
(Matyu 16:1-4)

11 Na nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na sanbalewla kenen. Tnilewla
kenen fagu di kafnila tnikeng du gugmadèla dun na yé gumdàan di langit.
12 Falbongan i kalnawan, na manan, “Kan ku mni i dad to di du ani dad
tnikeng? Too glut i man-gu ani na landè tnikeng fitegu di gamu.”
13 Na kafnge ayé, lê tnagak Dyisas ale, na myak di aweng du mifal di bong
lanaw.

I kafngewe Dyisas gablà di tdò i dad Farisi na i tdò Hérod
(Matyu 16:5-12)

14 Na glifet i dad to gal tdò Dyisas mebe bnatu di aweng. Lo salbatù fan i
nebela.
15 Na talù Dyisas fagun di fléd, manan dale, “Fan-geyeyu i gambet bulung
falnok fan mdà di dad Farisi na mdà di ku Harì Hérod.”
16 Na stulen ale lo dale, na manla, “Yé duen Dyisas man ani du là mebe ato
bnatu.”
17 Gadè Dyisas i santulenla, na manan dale, “Kan ku santulenyu i klandè
bnatuyu? Fa là gadèyu dun kè? Magéng uluyu fa?
18 Nun sa matayu, bay sawe là mite gamu. Nun sa klingeyu, bay sawe là
lminge gamu. Kan? Là gafaldamyu dun kè?
19 Di kafalnakgu i lime batù fan du fkaan di lime libu dad to, file been
fananòyu?” Na tmimel ale, manla, “Sfalò lwe.”
20 Na lê kenen smalek, manan, “Na di kafalnakgu i fitu batù fan du fkaan
di fat libu dad to, file been fananòyu?” Na tmimel ale, manla, “Fitu.”
21 Na man Dyisas di dale, “Na kan ku là fa glabatyu?”

I kafgulê Dyisas i lagi butè di Bétsayda

22 Kafnge ayé, ta salu ale Dyisas di Bétsayda, na nun dademe dad to déé,
nebela i satu lagi butè di ku Dyisas. Na fakdo ale fye nagotan na fan-gulêan.
23 Nagot Dyisas sigal i butè ayé, na nalakan kenen lamwà di tukay banwe
ayé. Nihokan ibal i matan, na nagotan kenen. Na kafnge ayé, ta snalek Dyisas
kenen, manan, “Nun teenam?”
24 Na kanto tukeng i butè ayé, manan, “Nun teen-gu dad to, bay yé kitegu
dale gambet i dad kayu magu.”
25 Lê man nagot Dyisas i dad matan. Too meye i lagi, na ta mgulê, na ta too
mtiu i kiten.
26 Na dek Dyisas kenen mulê, na manan dun, “Nang ge lê samfulê di tukay
banwe ayé.”

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-20; Luk 9:18-21)

27 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas na dad to galan tdò. Salu ale di dad malnak
banwe glam di Sisarya Filipus. Na di kagula salu ditù, snalekan ale, manan,
“Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?”
28 Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe to na ge Dyan Gal Munyag, na i
dademe, manla ge Ilaydya, na i dademe, manla ge i satu tugad i Dwata.”
29 Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu? Di fandamyu, simto agu kè?” Na
tmimel Piter, manan, “Ge sa i Krayst, dunan i Mgalék Dwata.”
30 Na fnang Dyisas ale tmulen di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Luk 9:22-27)

31 Na tambù kenen fgadè di dad to galan tdò gablà di fan mkel di kenen,
manan, “Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do, dunan i dnagit Ngà To. Na
i dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu, na fnatila agu, bay di gatlun
du, lê agu mték di fati.”
32 Na toon fbateng i manan ayé di dale. Na yé duenam man, nebe Piter
kenen di kilil na nngakan.

33 Bay kanto kmangél Dyisas, na teenan dademe to galan tdò, ta nngakan
Piter, na manan, “Fawag ge di do, Satanas, du ise mdà di Dwata i fandamam
ayé, bay mdà di dad to.”
34 Na ta tlo Dyisas dee dad to, na lê déé dad to galan tdò. Na manan
di kdeela, “Ku simto mayè magin di do, là fakay ku là lnifetan i kton, na
tniangan i krusan, na magin do.
35 Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du
mdà di kaginan di do na i kaftoon di Fye Tulen, nun nawan landè sen.
36 Dét i fye untung i satu to ku gfunan i klamang banwe bay là gfunan i
nawa landè sen?
37 Landè fakayan blé ku lulukan i nawa landè sen.
38 Nun dee dad to di bang ani mimò sasè na knangla i Dwata. Na ku nun
to ftoo di do gbol di dad to ayé, na kyàan agu na i dad dekgu, do i dnagit Ngà
To, lêgu kenen kyà ku ta samfulê agu di kdatahgu na i kdatah Màgu na i dad
kasaligan too mtiu.”

9

Mgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36)

1 Na fadlug Dyisas talù, manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu ani, nun
dademe dad to tadag dini, na silang ale mati ku ta teenla i kaltulus i Kagot
Dwata.”
2 Kafnge nam butang, fagin Dyisas Piter na Dyém na Dyan, du salu ale di
tah i satu mdatah bulul, lo dale. Na tadè mgilih i baweh Dyisas déé di kitela
dun.
3 Na samfilà i klawehan di kbukay. Landè to di klamang banwe gmagan
fbukay klaweh salngad ayé.
4 Na tadè msut déé di dale lwe to, dunan Ilaydya na Mosis, na stulen ale
Dyisas.
5 Na man Piter di ku Dyisas, “Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami
tlu slung, satu di ge, satu ku Mosis, na lê satu ku Ilaydya.”
6 Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dét i fye manan du too ale likò.
7 Na lam Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimunan ale. Na nun talù
mdà di labun ayé, manan, “Ani Ngàgu toogu kanbong nawa. Falningeyu
kenen.”
8 Na gasil ale meye lmibut, na ta landè dademe dad to teenla, lo Dyisas déé
di safédla.
9 Di kaflasokla di bulul, man Dyisas di dale, “Nangyu tayò tulen i ta teenyu
ayé gine. Silangyu tulen ku ta mték agu di fati, dunan i dnagit Ngà To.”
10 Na nimenla i man Dyisas ayé, bay ku ta lo dale, ta yé galla santulen ku
dét gumtatek i manan ayé, “Mték di fati.”
11 Na smalek dad to galan tdò di kenen, manla, “Dét duen i dad to gal
tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis man dun na too mabtas ku muna
kel Ilaydya klo i Mgalék Dwata?”
12 Na tmimel Dyisas, manan, “Too sa, na yé muna kel Ilaydya du fatlagadan
i kdee. Bay, dét kè duen i dad tugad Dwata di munan fala smulat gablà di do, i
dnagit Ngà To, na manla là fakay ku là dee kaflayam i mkel di do na lê knang
nawa i dad to agu?
13 Ani i man-gu di gamu, ta kel sa Ilaydya, na ta nimòla di kenen i kdee
knayèla nimò di kaflayamla kenen gambet i ta fala fsulat Dwata.”

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43a)

14 Kanto samfulê ale Dyisas di saféd i dademela, ta nun dee dad to stifun déé. Na yé nimò i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, sanbalewla
i dad to gal tdò Dyisas.
15 Kanto teen i dad to Dyisas, too ale tikeng, na gasilla snitong na dnawatla
kenen.
16 Na snalek Dyisas ale, manan, "Dét i sanbalewyu?"
17 Na nun satu lagi gbol di kdee dad to ayé, manan, "Sér, ta nebegu i ngàgu
di ge du nun busaw i gamfumu dun.
18 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tadèan gal tudà di tanà. Na gal mulak i
bàan, na kminggat i kifanan, na tadè magéng i lawehan. Ta beg agu fakdo di
dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là gaganla dun."
19 Na man Dyisas di kdeela déé, "E tay gamu dad to là ftoo. Ta là manam i
klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu, bay knèan sana
là kaftooyu. Nebeyu di do i ngà ayé."
20 Na ta nebela kenen di ku Dyisas. Kanto teen i busaw Dyisas, fakakalan i
ngà ayé, na tadè kenen bek, na flulid di tanà, na mulak i bàan.
21 Na snalek Dyisas mà i ngà ayé, manan, "Ta mlo kè i tdukan?" Tmimel i
màan, manan, "Tagnè mdà di ktukayan.
22 Ta dee dulêan gbat di lifoh na di lam i éél du kayè i busaw fmati dun. Bay
ku gaganam, begam gami kando na tnabengam gami."
23 Na man Dyisas di lagi ayé, "Kan dé ku manam, 'Ku gaganam?' Gagan
Dwata mimò balù détan di dad to ftoo di kenen."
24 Na falbong i lagi ayé i talùan, manan, "Ftoo agu sa, bay là fa sikofan.
Taman, toom agu tnabeng du fye matnù i kaftoogu."
25 Na kanto teen Dyisas na ta dee dad to gasil salu di kenen, ta nngakan
i busaw, manan, "Ge busaw fbakong na fumu, man-gu di ge, lamwà ge di
kenen, na ta nang ge lê samfulê."
26 Ta mkit i busaw, na fakakalan i ngà ayé, klon lamwà. Man nawam ku ta
mati i ngà ayé. Na man dee dad to, "Ta kfatin sa ayé."
27 Bay nagot Dyisas sigalan du ntékan, na ta fles tadag i ngà ayé.
28 Kanto fusuk Dyisas di lam i gumnè, na ta lo kenen na i dad to galan tdò
déé, ta smalek ale, manla, "Dét i duenmi là gmagan falwà i busaw atù gine?"
29 Na tmimel Dyisas, manan, "Lo fagu di kdasal gaganyu falwà i busaw
salngad ayé."

Lê fala fgadè Dyisas gablà di kfatin
(Matyu 17:22-23; Luk 9:43b-45)

30 Tnagakla i banwe ayé, na yé dalanla magu di Galili. Là mayè Dyisas ku
nun dademe dad to gmadè,
31 du ta lo yé tdòan i dad to galan dek, manan dale, "Do, i dnagit Ngà To,
fanla agu blé di kagot i dad to, na fnatila agu, bay di gatlun du lê agu mték di
fati."
32 Bay là glabatla gumtatek i manan ayé, na likò ale smalek dun.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48)

33 Kafnge ayé, ta salu ale di Kapernaum. Na kanto fusuk ale Dyisas di lam
i gumnè, snalekan i dad to galan tdò, manan, "Dét i san-gilyu gine di dalan?"

34 Bay tadè ale fanak du yé san-gilla di dalan du san-gladla ku simto di dale
i too mdatah di kdeela.
35 Kanto sudeng Dyisas, tlon dad sfalò lwe to galan dek, na manan, “Ku
simto i mayè mdatah, fye ku fdanàan i kton, na tnabengan i kdee.”
36 Na mwè kenen ngà du ftadagan di kanfela. Na kafnge ayé, lkafan i ngà,
na manan di dale,
37 “Ku simto dmawat satu ngà gambet ani du mdà di ksasatun di do, ta lêan
agu dnawat. Na ku simto dmawat do, ta lêan dnawat i Màgu, dunan i mdek
do.”

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Luk 9:49-50)

38 Na man Dyan di ku Dyisas, “Sér, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad
busaw fagu di dagitam. Fanmi fnang du là glaman di gito.”
39 Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang du ku simto mimò tnikeng fagu
di dagitgu, mlimah di kenen talù sasè gablà di do.
40 Du ku simto là mnang gito, nsenan ato.
41 Too glut i man-gu di gamu ani, ku simto mlé gamu balù lo satu basù éél
tno du mdà di ksasatuyu di do, dunan i Mgalék Dwata, nun lubay gdawatan.

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2)

42 “Ku simto i baling gumdà i dademe gamsalà, too kenen falnayam.
Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad
mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di mahin.
43 Kaflingenta dun, ku bali sigalam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku
kanlangam. Tumù fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku
sikof i sigalam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
44 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat*, na là mati i lifoh.
45 Na ku bali blìam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku kanlangam. Tumù
fa ku fatok ge na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i blìam, na
baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
46 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh.
47 Na ku bali matam mebe ge di kagsalà, yé baling fye ku tanwilam. Tumù
fa ku landè bali matam na nun nawam landè sen, bay too sasè ku sikof i
matam, na baling ditù gugtadèam di lanaw lifoh landè sen.
48 Du ditù di lanaw lifoh là sa mati dad safat, na là mati i lifoh.
49 I kdee dad to tnilew ale fagu di lifoh†.
50 I kahì too fye, bay ku ta là mahìan ta landè kibò lê fahì dun. Fye ku
salngad gamu di kahì mangnem, ku demen fye ku sansatuyu nawayu di
dademeyu.”

10

I katdò Dyisas gablà di kaskah i malay
(Matyu 19:1-12; Luk 16:18)

1 Kafnge ayé, tnagak Dyisas Kapernaum, na salu kenen ditù di Dyudiya di
faltù Dyordan. Na lê dee dad to stifun di safédan, na tdòan ale du yé knalaman
nimò.

---

* **9:44** 9:44 Ulad kmaan laweh i dad mati.

† **9:49** 9:49 Dunan i dad kaflayam gnaguto di tah tanà.

2 Na nun dad Farisi salu di kenen du snalekla, manla dun, “Fakay kè ku i
lagi kahan i yaanan?” Snalekla ani du ani nimòla dalan tmifù ku Dyisas.
3 Tmimel Dyisas fagu di salek, manan, “Dét man i uldin Mosis di gamu?”
4 Na tmimel ale, manla, “Falohan i lagi smulat di kalatas du yé gugmadè
dun na ta kahan i yaanan, na kafnge ayé, fakayan fdà.”
5 Na man Dyisas di dale, “Yé duen Mosis man ayé du magéng uluyu.
6 Bay mdà di kimò Dwata i kdee ta nimòan di kagatbùan, yé kibòan mimò i
to satu lagi na satu libun.
7 Ani duen i lagi tmagak i màan na i yêan na sasatu kenen di yaanan,
8 na lwe ale ta mbaling lo satu. Na ta ise ku lwe ale, bay ta lo ale satu.
9 Yé duenam man, ku dét i ta sansatu Dwata, là fakay ku nun to samkah
dale.”
10 Na di kfusukla di lam i gumnè, ta lê smalek i dad to galan tdò gablà di
manan ayé.
11 Na man Dyisas di dale, “Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè mahal libun,
ta gamsalà du lnafàan i muna yaanan.
12 Na salngad i libun, ku kahan i yaanan na lê mwè satu lagi, ta gamsalà du
lnafàan i muna yaanan.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17)

13 Na nun dad to mebe dad ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale, bay i dad
to galan tdò, nngakla ale.
14 Kanto teen Dyisas ayé, malbut kenen, na manan dale, “Falohyu i dad ngà
salu di do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i dad ngà ani,
gfusuk ale di Kagot i Dwata.
15 Na too glut i man-gu di gamu ani, ku i ksalig satu to, là salngadan di ksalig
i dad ngà ani, là glaman di Kagot i Dwata.”
16 Na kafnge ayé, lkafan i dad ngà ayé, na nagotan ale du banlén ale kafye.

I lagi nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Luk 18:18-30)

17 Di ta kdà Dyisas magu, nun satu lagi gasil salu di kenen, na lkuad di
munan, na smalek, manan, “E Sér, too fye balum. Dét i fye nimògu fye gfun-
gu i nawa landè sen?”
18 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam man do fye agu? Lo satu i fye,
dunan Dwata.
19 Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge manò, nang ge lmafà yaan,
nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng, nang ge lmumì, na nafèam i màam na
yêam.”
20 Na man i lagi ayé, “Sér, ta nimen-gu i kdee manam ayé mdà di ktukaygu.”
21 Na kanto neye Dyisas kenen, toon kando, na manan, “Lo satu guku-
langam. Mdà ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to
landè knun. Na mdà ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé,
magin ge di do.”
22 Too blat baweh i to ayé du mdà di man Dyisas. Ta mdà kenen na too
mlidù i nawan du too bong knunan.
23 Na meye Dyisas lmibut, na manan di dad to galan tdò, “Tay klimah i dad
to nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata.”
24 Tikeng i dad to galan tdò du mdà di talùan. Na man Dyisas di dale, “E dad
ngà, too mlimah fusuk di Kagot i Dwata.

25 Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, mas
mlimah fa di satu to nun bong knun gfusuk di Kagot i Dwata.”
26 Na too ale tngah, na sasalek ale, manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay
galwà?”
27 Na meye Dyisas di dale, manan, “Di dad to, là gagan ani, bay di Dwata
gagan, du gagan Dwata mimò i kdee.”
28 Na man Piter di ku Dyisas, “Neyem, ta tnagakmi i kdee du magin gami
di ge.”
29 Na man Dyisas, “Too glut i man-gu di gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan,
ku demen i dad flanekan lagi, ku demen i dad flanekan libun, ku demen i
yêan, ku demen i màan, ku demen i dad ngàan, ku demen i tanàan du mdà di
ksasatun di do na i kdawatan i Fye Tulen,
30 too ti dee fa i gdawatan di nawan ani, dunan i dad gumnè, na i dad flanek
lagi na libun, na i dad yê, na i dad ngà, na i tanà, na gagin i dee dad kaflayam.
Bay kadang di fulé du, gamdawat kenen nawa landè sen.
31 Nun dee dad to mdatah di nawan ani mbaling ale mdanà kadang di fulé
du. Na dee dad to mdanà di nawan ani mbaling ale mdatah kadang di fulé
du.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34)

32 Di kagula mnagad salu ditù di Dyérusalém, muna Dyisas di dale. Tikeng
i dad to galan tdò, bay dademe dad to tmadol, likò ale. Na lamla magu, lêan
nebe fatfing i dad sfalò lwe to galan tdò du fgadèan i fan kel di kenen.
33 Manan dale, “Too gamu flinge du ta fan ato kel di Dyérusalém, na do, i
dnagit Ngà To, bléla agu di kagot i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na nukumla agu di fati, na bléla
agu di dad to ise Dyu,
34 du nadoyla agu, na dnulàla agu, na nfasla agu, na fnatila agu. Bay di
gatlun du, lê agu mték di fati.”

I fni ale Dyém na Dyan
(Matyu 20:20-28)

35 Na fdadong Dyém na Dyan di ku Dyisas, i dad ngà Sébidi. Manla di kenen,
“Sér, nun kayèmi fimò ge.”
36 Na snalekan ale, manan, “Dét kè i kayèyu fimò do?”
37 Na manla di kenen, “Fsudengam gami di safédam, satu gsen di
kwananam na satu gsen di bibengam ku ta gdawatam i kdataham.”
38 Bay man Dyisas di dale, “Là ti gadèyu ku dét i fniyu. Gaganyu kè tmufì
minum di basù guminumgu, dunan i dad kaflayam gnagugu? Na gaganyu
kè magin fbunyag di gufbunyaggu, dunan i dad klimahgu?”
39 Na tmimel ale, manla, “Gaganmi sa.” Man Dyisas di dale, “Too glut,
gamginum gamu di basù guminumgu, na gafbunyag gamu di gufbunyaggu.
40 Bay landè ktoogu fsudeng ku simto gsen di kwanan-gu na gsen di
bibenggu. I dad gusudeng ani lo tagà Mà di dad to gutmagàan dun.”
41 Kanto gadè i sfalò dademe to gal tdò Dyisas gablà di fnila ayé, ta lanbutla
Dyém na Dyan.
42 Na santifun Dyisas i kdeela, na manan di dale, “Ta gadèyu i gal nimò dad
ganlal dini di tah tanà. Galla lnumì i dad to mdanà, na toola ale gal dek.
43 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Ku simto i mayè mdatah, là fakay ku
landè nimòan di dademe.

44 Na ku simto mayè mdatah, là fakay ku là fafasakan i kton di kdee.
45 Du balù do i dnagit Ngà To, ise ku yé duen-gu salu dini di tah tanà ku fifat
agu di dad to. Bay yé duen-gu salu dini du do mifat i dad to na blégu i ktogu
di fati mayad dad salà du fye dee dad to galwà.”

I kafgulê Dyisas i to butè dnagit Bartimyu
(Matyu 20:29-34; Luk 18:35-43)

46 Na ta kel ale di banwe Dyériko. Na kafnge ayé, ta fles Dyisas na i dad to
galan tdò na i mlabung dad to. Na nun lagi butè sudeng di kilil i dalan du gal
mni. Yé dagitan Bartimyu, na yé gumtatekan ngà Timyu.
47 Kanton linge na Dyisas mdà di Nasarét i magu déé, ta mkit kenen, na
manan, “E Dyisas, i bel Harì Dabid, begam agu kando.”
48 Dee ale mngak i butè ayé kayèla ku fanak. Bay too baling mkit, manan,
“Bel Harì Dabid, begam agu kando.”
49 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na manan, “Tloyu kenen.”
Taman, tlola i to butè ayé, manla, “Fan-galam nawam. Tadag ge. Tlo Dyisas
ge.”
50 Kanton bat i lafin saulan, gasil kenen tadag na fdadong di ku Dyisas.
51 Na snalek Dyisas kenen, manan, “Dét kè kayèam nimògu di ge?” Tmimel
i butè, manan, “Amu, yé kayègu moon ku lê agu mite.”
52 Man Dyisas di kenen, “Mdà ge nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom.” Na ta
lê kenen mite, na fles magin ku Dyisas.

11

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Dyan 12:12-19)

1 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém na di kakella di dad malnak banwe
Bétfagi na Bétani di Bulul Olib, dek Dyisas muna lwe dad to galan tdò.
2 Na manan dale, “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel
gamu ditù, nun teenyu ngà dongki là fa lmen snakay batangla déé. Ntehyu
na nebeyu dini.
3 Na ku nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku nimòyu ayé?’ ani manyu
di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun, na lêan fulê dini kadang.’ ”
4 Na ta mdà i dad to dekan ayé, na ta teenla i ngà dongki batang di saféd i
bà gufusuk di satu gumnè di kilil dalan, na ntehla. Na lamla mteh dun,
5 smalek i dademe to tadag déé, manla, “Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?”
6 Na tmimel ale salngad di man Dyisas na ta bayà i dad to ale.
7 Na nebela i dongki ayé salu di ku Dyisas, na yé afidla dun i dademe dad
klawehla, na ta smakay Dyisas.
8 Na dee dad to mbel i klawehla di bà dalan. Na i dademe to, nkahla doon
ta nwèla di bulul du yé dale kfite i kdayenla di ku Dyisas.
9 Nun dad to muna di ku Dyisas, na nun dademe tmadol, na falbongla i
talùla, manla, “Dnayento i Dwata. Magdayen i To salu dini di dagit Dwata.
10 Banlé Dwata kafye i kagot fan kel ta fakang di munan di gutambulto Harì
Dabid. Magdayen i Dwata di too gumdatah.”
11 Na kafnge ayé, ta kel Dyisas di Dyérusalém, na fusuk kenen di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Neyen i kdee mgimò déé bay du ta flabi nan,
lê man kenen lamwà salu di Bétani, na magin i sfalò lwe dad to galan tdò.

I ktalù Dyisas di kayu fig
(Matyu 21:18-19)

12 Na di tmadol du, ta mdà ale di Bétani. Na di lamla magu, ta bitil Dyisas.
13 Na nun teenan kayu dnagit fig di kibòan beg gumawag, too ti mlabung
i doonan. Yé duenam man, ta fdadong kenen déé du mngabal bengen. Bay
kanto kel di kayu ayé, landè benge teenan, lo doon, du ise bangan fa menge.
14 Na man Dyisas di kayu ayé, "Ta landè lê gamkaan i bengem nan." Na
linge dad to galan tdò i manan ayé.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Dyan 2:13-22)

15 Na kanto kel ale Dyisas di Dyérusalém, ta fusuk kenen di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, na ndalan lamwà i dad to gal sbayad di laman. Na
lugadan i dad lamisa i dad to sasambì filak, na lê man i dad gusudeng i dad
to fabli dad abun galla dsù.
16 Na fnang Dyisas i dad to mebe dad kalyakla magu déé di Bong Gumnè
ayé.
17 Na tamdò Dyisas di dad to, manan, "Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
'I Gumnègu ani, yé gukmamu dun gal gudmasal i dad to mdà di kdee dad
banwe,' bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung."
18 Na kanto linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis i man Dyisas ayé, mngabal ale kfagu fmati
kenen. Likò ale di ku Dyisas du too tikeng i kdee dad to di katdòan.
19 Na kanto kifuh, lamwà ale Dyisas di syudad ayé.

I tdò mdà di kayu fig
(Matyu 21:20-22)

20 Na too flafus di tmadol du, ta lê ale magu di sablà i kayu fig ayé, na teenla
ta mlanas na mati kel di dalilan.
21 Na gafaldam Piter i ta nimò Dyisas, na manan di kenen, "Sér, neyem. Ta
mlanas sa i kayu tnalùam ayé."
22 Na man Dyisas di dale, "Ku ftoo gamu di Dwata,
23 too glut i man-gu di gamu ani. Ku simto i man di bulul ayé, 'Magket ge
na mgilih ge gatù di talà mahin,' ku là lwe nawan bay fantoon na mgimò i
manan, gdohò sa i manan ayé.
24 Yé duenam man, ani man-gu di gamu, di kdasalyu, ku nun fniyu di
Dwata, yé fye fantooyu na ta gdawatyu du fye gfunyu.
25 Na ku dmasal gamu, fnasinsyayu i kdee dad salà gafaldamyu ta nimò i
dademe dad to du fye lê fnasinsya i Màyu ditù di langit i dad salàyu.
26 Du ku là fnasinsyayu dad salà i dademe to, là lê fnasinsya i Màyu di langit
i dad salàyu."

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8)

27 Kafnge ayé, ta lê ale samfulê di Dyérusalém. Na lam Dyisas magu di lam
i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, salu di kenen i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad
tua gal mebe i dad Dyu.
28 Na smalek ale, manla, "Dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Na simto
mlé ge i glal?"

29 Na tmimel Dyisas, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Na ku gtimelyu,
lêgu tulen di gamu ku dét i ktoogu mimò ani.
30 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit,
ku demen mdà di dad to di tah tanà? Tnimelyu agu kun.”
31 Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ lêan ato
snalek, manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’
32 Bay là fakay ku yé manto, ‘Mdà di dad to.’ (Likò ale di dad to du yé man
i kdee dad to na Dyan satu tugad i Dwata).
33 Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi dun.” Na man Dyisas di
dale, “Là lêgu tulen gamu ku dét i ktoogu mimò i dad nimògu.”

12

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Luk 20:9-19)

1 Na tamdò Dyisas di dad to fagu di dad fléd, manan, “Nun satu lagi mele
walad dnagit grép di tanàan. Lnabatan i dad felen, na makol kenen di bong
batu du gumlék i bengen. Na lêan fdak i mdatah gumnè gufanak i to mantay
i dad felen ani. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe dad to du salu
kenen di satu banwe.
2 Na kanto tagah i dad bengen, dekan i satu fasakan di dad to gufagotan i
felen, du fwèan i kenen alel.
3 Bay i dad to gufagotan i dad felen, kanfèla i fasak ani, na nfasla na fnge
dekla kenen mulê, na landè gwèan.
4 Na lê nun dekan, na kanto kel déé, bnagulla i ulun, na fyàla kenen.
5 Na ta lê nun dekan, bay kanto kel déé, ta balingla fnati. Lê nun dee
dademe dekan. Nfasla dademe, na flesla fnati dademe.
6 Na nun lo satu i làan fa dek, dunan i ngàan toon kanbong nawa. Kenen i
too sangal fulé dekan salu di dale, du yé manan di kton, ‘Nafèla sa i ngàgu.’
7 Bay baling ale stulen, manla, ‘Ani ngà i to mfun i dad fele. Fnatito kenen
du fye di kfati màan, ta gito gamfun i dad felen.’
8 Mdà ayé, kanfèla kenen, na fnatila, na batla i lawehan di lwà i tanà
gumele i dad grép.
9 “Dét nimò i to mfun fele? Yé nimòan, salu kenen ditù di dad to gufagotan
i felen, na fnatin na tanlasan ale.
10 Sawe là lmenyu masa i fléd di Tnalù Dwata, manan,
‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé baling knang i dad
to fdak dun, du man nawala ku là mabtasan.
11 Blaam, i batu ani, yé gumdàan di Dwata, na too ti gamtikeng.’ ”
12 Na i dademe dad ganlal i dad Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas,
du gadèla na dale gugtadè i fléd ayé. Bay likò ale di dad to, na yé duenla mdà
na tnagakla Dyisas.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26)

13 Na dekla salu di ku Dyisas dademe Farisi na dademe dad to gal msen ku
Harì Hérod du mngabal ale kfagu kamfè kenen fagu di talùan.
14 Kanto ale kel di kenen, manla, “E Sér, ge i satu to too gsalig, na too ti glut
i katdòam i dalan Dwata. Là fkaham di nawam i man dad to di ge du là sa
mabtas di ge ku dét i glalla. Nun snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata fagu

di ku Mosis ku mlé gami bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là? Dét i fye nimòmi, mayad gami ku là?”
15 Bay gadè Dyisas na lo ale flingu, taman, manan di dale, “Kan ku kayèyu agu lniman? Fiteyu do i satu filak galyu bayad i buhis di banwe Roma.”
16 Na mwè ale filak na fitela di ku Dyisas. Na snalekan ale, manan, “Simto i to teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat dini?” Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.”
17 Na man Dyisas di dale, “Ku dét i nfun Sisar, bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, lêyu blé di Dwata.” Na tikeng ale du mdà di timelan.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40)

18 Na nun dad Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad to gal man landè mték mdà di fati. Na snalekla kenen, manla,
19 “Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè ngàla yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i twegen.
20 Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, bay kel di kfatin landè ngàla.
21 Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i libun ayé dunan i galwen, bay landè ngàla. Na kanto lê mati i galwen, ta yé lê mwè dun i gatlun, bay lê landè ngàla.
22 Na salngad i fitu lagi saflanek ayé du santufìla nwè yaan i libun ayé, na sdulê mati i dad lagi ayé, bay landè ngàla. Na kafngen, ta lê mati i libun ayé.
23 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi saflanek?”
24 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gsalà i fandamyu ani du là gadèyu i Tnalù Dwata na i kaltulusan.
25 Ku ta mték i dad mati kadang di fulé du, ta landè swè yaan. Bay yé ta kagkahla ta salngad ale di dad kasaligan di langit.
26 Na gablà di kték i dad mati, sawe là lmenyu masa i man Dwata di ku Mosis gablà di kayu dminè, du ani i manan, ‘Do i Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na Dyékob.’
27 Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati ale, sana knèla di fandam Dwata du yé galla katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Too gsalà i kaftooyu.”

I too mabtas uldin Dwata
(Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28)

28 Na lê salu di ku Dyisas satu to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na lingen i kastulenla. Kanton gadè na too fye timel Dyisas, snalekan kenen, manan, “Di kdee dad uldin Dwata, nè i too mabtas dé?”
29 Na tmimel Dyisas, manan, “Ani i too mabtas di kdee dad uldinan. ‘Flinge gamu, dad to mdà di Israél. Too mdatah i Amuto Dwata, na lo kenen i Dwata.
30 Mdà ayé, kanbongyu nawa Amuyu Dwata mdà di nawayu, na di fandamyu, na di kaglabatyu, na di kgisyu.’
31 Na i gamtadol uldin too mabtas dunan ani. ‘Kanbongyu nawa i dademe to salngad kalbong nawayu i ktoyu.’ Ta landè dademe nan uldin mabtas fa di dad lwe ani.”
32 Na man i lagi ayé, “Too fye i manam, Sér. Too glut i manam na lo satu Dwata, na landè dademe.

33 Na là fakay ku i to là kanbongan nawa Dwata mdà di nawan, na di
fandaman, na di kaglabatan, na di kgisan. Na lê là fakay ku là kanbongan
nawa i dademe to salngad i kton. Balù ku mabtas di Dwata i kdee dad agaf
snakufto na dad dsùto di kenen, bay yé too mabtas di kenen dunan i kimento
i dad lwe uldinan ani."
34 Kanto gadè Dyisas na too fye timel i lagi ayé, manan dun, "Là mawag ge
di Kagot i Dwata." Na mdà ayé, ta landè to gamlas smalek ku Dyisas.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44)

35 Na kafnge ayé, tamdò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
di katdòan smalek kenen, manan, "Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, dét i duenla man dun i Mgalék Dwata Bel Dabid?
36 Fagu di kalak i Mtiu Tulus i Dwata, ani man Dabid di munan,
'Man Dwata di Amugu, "Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta
ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel blìam." '
37 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata 'Amu,' kan ku yé katloyu kenen Bel
Dabid?" Na bayan i kdee dad to flinge di ktalù Dyisas.

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Luk 20:45-47)

38 Na di katdò Dyisas, manan di dad to, "Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i
dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku magu ale,
na kayèla ku too nafè i dad to ale di fadyan.
39 Na yé kayèla ku nafè i dad to ale fagu di kafsudengla dale di gusudeng i
dad to mdatah di gumnè gal gustifun, na di dad fista.
40 Blaam, ani i nimòla. Lnufigla dad libun balu du fye gwèla dad knunla,
na flingu ale mimò fye fagu di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to ayé
kadang."

I kablé i libun balu
(Luk 21:1-4)

41 Di satu du, sudeng Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di
safèd i galla gumkah i filak blé di Dwata, na neyen i dad to gal mlé déé. Bong
blé i dad to nun bong knun.
42 Bay lê nun kel satu libun balu landè knunan, na yé ftatekan déé lo beg
lwe lad.
43 Na tlo Dyisas dad to galan tdò, na manan dale, "Too glut i man-gu di gamu
ani, balù ku bong blé dademe dad to, mas bong fa blé i balu ani.
44 Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun balu ani i
ta sen knunan."

13

Fala tulen Dyisas i kalmo i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Luk 21:5-6)

1 Kafnge ayé, di kdà Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, too
tikeng i satu to galan tdò di kiten i malbang gumnè glam di gumangamfù ayé,
na manan, "Sér, neyem. Tay kalbong i dad gumnè ani na i dad batu didingla."
2 Bay man Dyisas di kenen, "Teenam i dad malbang gumnè ani, man? Bay
nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen."

I kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19)

3 Na fles Dyisas di Bulul Olib, stimbang di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na sudeng kenen déé. Na salu Piter na Dyém na Dyan na Andru ku
Dyisas, na snalekla di landè dademe to lminge dun, manla,
4 "Begam tulen gami ku kilen i kagdohò i manam ayé? Dét i ilè gugmadèmi
dun na ta fan kel?"
5 Na tmimel Dyisas, manan, "Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu.
6 Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu,
manla, 'Do sa Krayst, dunan i Mgalék Dwata,' na fagu déé, dee dad to mafgaw.
7 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati ta mkel, na lingeyu i dad santulen gablà
di dademe dad kasfati i fan kel, nang gamu likò. Là fakay ku là funa kel i kdee
ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenan.
8 Sfati i dad sahal to, na lê man i dad malbang banwe. Na mkel i linol di dee
dad banwe, na i kbitil. Bay i kdee ayé lo katbù i dad ilè na ta fan kel i gusenan
salngad di libun maltien ta tamduk i tienan du ta fan sut i ngàan.
9 "Bay too gamu fgeye, du nebela gamu di dad ganlal gal mukum, na nfasla
gamu di dad gumnè gal gustifun i dad to. Na lêla gamu ftadag di muna i dad
gubirnador na lê man i dad harì du mdà di ksasatuyu di do. Yé kadang i
kdalanyu tmulen dale gablà di dad nimò Dwata di gamu.
10 Na là fakay ku là funa gatdò i Fye Tulen di dad to di kdee dad banwe.
11 Bay ku kanfèla na nukumla gamu, nang gamu mlidù ku dét i fye timelyu
dale. Bay yé tulenyu dunan i blé Dwata di gamu di ktadagyu di muna i dad
ganlal ayé du ise ku mdà di gamu i dad timelyu, bay mdà di Mtiu Tulus.
12 Na di dad du ayé, nun dademe dad to, bléla di fati i dad flanekla na dad
ngàla. Na i dademe dad ngà, knagolla i dad tuala na fafatila ale.
13 Na i kdee dad to, knangla gamu nawa du mdà di ksasatuyu di do. Bay ku
simto i gamtayud kel di gusenan, galwà kenen.

I sasè kalnikò
(Matyu 24:15-28; Luk 21:20-24)

14 "Na nun teenyu too sasè kalnikò gamfalmo tadag di ise gutadagan,
dunan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na ku teenyu ayé, fye ku
milah i kdee dad to mdà di Dyudiya salu di dad bulul. Ku simto masa ani,
fye ku toon fan-glabat di fandaman.
15 Na di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa
ku demen fusuk di lam i gumnèan du mwè i dad knunan.
16 Na ku nun to ditù di dnarun, fye ku nang lê mulê du mwè i saulan tahà
sigal.
17 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na i dad libun ftutù ngà.
18 Taman, too gamu dmasal du fye là kel ani di bang ksasè i tanà.
19 Balù dét ksasè i dad mkel mdà di kimò Dwata i klamang banwe di
kagatbùan sngé kel di du ani, là gasalngadan ksasè i mkel ani.
20 Bay fanfukal Dwata i bang ayé, du ku là fanfukalan dun, ta landè nan gdè
to mlawil di tah tanà. Yé duenan famfukal dun du mdà di kalbong nawan di
dad to ta mgalékan.
21 "Na di dad du ayé, ku nun to man di gamu, 'Neyeyu, ta dini Krayst, i
Mgalék Dwata,' ku demen manan, 'Ta ditù,' nangyu fantoo.
22 Du msut dee dad to flingu, na manla dale kun i Mgalék Dwata, blaam
ise. Na yé man dademe na dale kun i dademe tugad i Dwata, blaam ise. Na

mimò ale dad gamtikeng du fye mafgaw i dad to, na ku gagan, balù i dad to
ta mgalék Dwata.
23 Bay too gamu fgeye du ta falagu tulen di gamu i kdee ani di laman là kel.

I kagkah i langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Luk 21:25-28)

24 "Na di dad du di kafnge i bong klimah ayé, tin tadè kmifuh i du, na ta là
mneng i bulen.
25 Na tatek i dad blatik mdà di langit, na gasyat i kdee dad mnè di langit.
26 Na di kakel i Ngà To, teen i kdee dad to di labun nun kaltulusan na
mneng.
27 Na dekan i dad kasaliganan salu di kdee dad sahal banwe 'R' di tah tanà,
balù nè gusablàla, du santifunla i dad to ta mgalékan mdà di kdee dad banwe
di tah tanà.

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Luk 21:29-33)

28 "Ganbetyu nan i tdògu ani mdà di kayu fig. Ku tmubad i kayu ani na lê
dmoon, yé ilè gugmadèyu dun na ta fan kel i minit du.
29 Gambet ayé, ku teenyu ta kel i dad ta falagu tulen di gamu, yé gugmadèyu
dun na ta too mdadong nan i kakel Ngà To.
30 "Too glut i man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati i kdee dad to di bang
ani. Silang ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani.
31 Matlas i langit na i tanà, bay i Tnalùgu là matlasan kel di landè sen.

Fatlagad ato du landè gmadè ku kilen i kasfulêan
(Matyu 24:36-44)

32 "Landè gmadè i du na i bang kasfulêgu, balù i dad kasaligan di langit, ku
demen i Ngà Dwata. Bay lo yé gmadè dun i Mà.
33 Too gamu fatlagad na fgeye du là gadèyu i kakel i du ayé.
34 Yé guflingen-gu dun di satu to magu. Di fa làan tnagak i gumnèan, malék
kenen dad snaligan munung dun. Kat satu di dale, nun fimòan dun. Na
falnaun i to funungan di bà takab di gumnè ayé, manan, 'Too ge fgeye.'
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du là gadèyu ku kilen kakel i mfun i
gumnè, ku di kifuh, demen di tngà butang, demen ku ta kalmeet i anuk di ta
fan fayah, ku demen di ksut i du.
36 Ku mlal kenen kel, too mabtas ku là gumahan gamu kudang.
37 Ku dét i man-gu di gamu, salngad ayé i man-gu di kdee dad to, na dunan
ani, 'Too gamu fgeye.' "

14

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Luk 22:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na ta lo lwe butang gdè kakel i Du Kaglius na i Fista Kakaan i Fan Landè
Bulung Falnok Dun. Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu kamfè ku
Dyisas na fmati kenen di landè to gmadè dun.
2 Bay manla, "Nangto nimò ani di lam i fista du keng falbut i dad to, na
baling ale mimò samuk."

I satu libun mkok fangbun di ulu Dyisas
(Matyu 26:6-13; Dyan 12:1-8)

3 Na déé Dyisas di Bétani di gumnè Simon, dunan i to nun fdas mumuh
di munan. Na laman kmaan, nun kel satu libun mebe sabuy batu malung
nlam fangbun too mabtas dnagit nardo, na landè ti bolan. Bantùan i sabuy,
na kokan i fangbun di ulu Dyisas.
4 Mdà ayé, malbut i dademe dad to déé, na stulen ale, manla, “Kan ku
falmon i fangbun ayé?
5 Tumù fa ku fablin na blén i wèan di dad to landè, du balù ku bong gwè i
satu to sukéy di sfali, bong fa i btas i fangbun ayé ku fabli.” Na mdà ayé, toola
nngak i libun ayé.
6 Bay man Dyisas di dale, “Bayàyu kenen. Kan kè ku nangawyu? Too fye sa
nimòan di do.
7 Du gal nun dad to landè di safédyu, na fakayyu ale tnabeng balù ku dét
du. Bay do, ta là mlo i knègu dini di safédyu.
8 I libun ani nimòan i sen gaganan. Di kakokan i fangbun di do, falan
fatlagad i lawehgu di lbang.
9 Too glut i man-gu di gamu ani, na balù nè gutamdò i Fye Tulen di klamang
banwe, lêla tulen i nimò i libun ani du fye gafaldamla kenen.”

I ayè Dyudas makal ku Dyisas
(Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6)

10 Na kafnge ayé, nun satu di dad sfalò lwe to gal tdò Dyisas, yé dagitan
Dyudas Iskariyot, salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu du santu-
lenla ku dét i kibòan makal ku Dyisas.
11 Kanto linge i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ayé, too ale lehew na
makang ale mlé filak ku Dyudas. Na tambù Dyudas mngabal kfagu makal
ku Dyisas.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Dyan 13:21-30)

12 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla
i ngà bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius. Na smalek dad to gal
tdò Dyisas, manla di kenen, “Nè gumdekam gami fatlagad knaanto di Du
Kaglius?”
13 Na dek Dyisas lwe di dale, manan, “Salu gamu di syudad, na nun
gsitongyu lagi mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen.
14 Na ku kel gamu di gumnè gufusukan, manyu di to mfun i gumnè ayé,
‘Yé snalek i to gal tamdò, “Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du Kaglius
magin i dad to galgu tdò?” ’
15 Na ani i nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta gatlagad
ditù di tah. Na ta ditù nan i kdee dad gnamityu. Ditù gufatlagadyu i knaanto.”
16 Na kafnge ayé, ta mdà i dad lwe to salu di syudad, na di kakella déé,
teenla too glut i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i Du
Kaglius.
17 Na kanto kifuh, ta salu déé Dyisas, na yé dademen dad sfalò lwe to galan
tdò.
18 Lamla sudeng na kmaan déé, man Dyisas di dale, “Too glut i man-gu di
gamu ani, na nun satu di gamu fan makal do i kmaan dini di safédgu.”
19 Na yé duenam man, mlidù nawala, na man i kat satu di kenen, “Ise do
sa, man?”
20 Na manan di dale, “Di sfalò lwe gamu, i to song di do lamnab fan di
tukung, yé makal do.

21 Do, i dnagit Ngà To, mati agu salngad i ta gsulat gablà di do. Bay magakdo
i lagi makal do du too kenen maflayam. Baling fye fa i to ayé ku là sutan.”

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na i binu
(Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; I Korintu 11:23-25)

22 Na lamla kmaan, mwè Dyisas fan, na fasalamat di Dwata, klon falnak
dun na blén di dad to galan tdò, na manan dale, “Mwè gamu. Ani i lawehgu.”
23 Lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat di Dwata, klon mlé dun di dale,
na sansinumla.
24 Na manan dale, “Ani i litègu falohgu du fye fnasinsya Dwata salà i dee
dad to du yé fambagal i kasafnè Dwata di dale.
25 Too glut i man-gu di gamu, mdà ani, ta là lê agu man minum binu ani.
Silang agu lê minum ku ta kel i du i kinumgu i falami binu di Kagot i Dwata.”
26 Kafngela lmingag dmayen i Dwata, ta lamwà ale na salu ale di Bulul Olib.

Fala tulen Dyisas i kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Dyan 13:36-38)

27 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “I kdeeyu fan tmagak do, du ta gsulat
di Tnalù i Dwata, manan,
‘Fnatigu i to gal mifat i dad bilibili, na masbalét i dad bilibilin.’
28 Bay ku ta mték agu mdà di fati, muna agu di gamu ditù di Galili.”
29 Na man Piter di ku Dyisas, “Balù ku milah i kdee, bay do, là ti tnagakta ge.”
30 Bay man Dyisas di kenen, “Too glut i man-gu di ge ani, na kadang kifuh di
là fa kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun
làam agu dilè.”
31 Bay too sansulit Piter i manan ayé, “Balù ku mati agu magin ge, là ti
bnalewta ge.” Na lê salngad ayé i man dademe dad to tdò Dyisas.

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46)

32 Na salu ale di satu tanà dnagit Gétsémani. Na man Dyisas di dad to galan
tdò, “Sudeng gamu dini lamgu dmasal.”
33 Na faginan Piter na Dyém na Dyan salu di gudmasalan. Na too kenen
flunuh na mlidù i nawan.
34 Na man Dyisas di dale, “Yé kagkahgu ani ta fan agu mati di klidùgu.
Fanak gamu dini, na too gamu fgeye.”
35 Na fles kenen magu, là mawag di dale, na tadè lamfan di tanà. Na dmasal
kenen, yé fnin ku là gafles i kaflayaman ku nun kibò.
36 Na fles dmasal, manan, “E Mà, gaganam i kdee. Begam nwè i kaflayam
fan kel di do. Bay yé mgimò i ge knayè, ise i do.”
37 Na lê kenen samfulê di dad tlu to galan tdò, na teenan ale kudang. Na
manan di ku Piter, “Kan kè, Simon? Kudang ge? Là gmagan ge fgeye balù là
mlo?
38 Too gamu fgeye na dmasal du fye là gamu gfisan di tilew. Du mayè i
nawa, bay gal mlungay i laweh.”
39 Na lê kenen mdà du dmasal, na salngad sa i dasalan gine.
40 Na kafnge ayé, lê man kenen samfulê di dale, na ta lêan ale teen gkudang,
du too ale malkudang. Na kanto ale mukat, là gadèla ku dét i fye timella di
ku Dyisas.
41 Na kafngen dmasal di gatlun dulê, samfulê kenen di dad tlu to tdòan,
manan, “Kan, sana kakudangyu na sana kaftudyu? Ta gablàyu ayé. Ta kel

nan i bang, na do i dnagit Ngà To, nakalla agu na bléla agu di kagot i dad to gamsalà.
42 Mték gamu nan du mdà ato. Ta mdadong nan i to makal do di fati.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Dyan 18:3-12)

43 Na di laman talù, ta kel Dyudas, satu di dad sfalò lwe to galan tdò. Nun dee dad to magin di kenen dek dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad tua gal mebe i dad Dyu. Na mebe ale sundang na bunal.
44 Na i to makal ayé, ta falan tulen di dale ku dét i ilè fgadè dale ku simto Dyisas. Ani ta manan, “I to nalakgu di bawehan, yé dunan. Kenen i kanfèyu, na tooyu fan-geye i kebeyu dun.”
45 Na kakelan di ku Dyisas, ta fandadongan, na manan, “E Amu,” na ta nalakan i bawehan.
46 Na kafnge ayé, nagotla Dyisas du kanfèla kenen.
47 Bay satu di dad to magin ku Dyisas, nwèan sundangan, na tnibehan i fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen.
48 Na man Dyisas di dad to déé, “Kan? To tmaku agu kè du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do?
49 Kat du déé agu sa di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du tamdò agu, bay là sa kanfèyu agu. Bay yé duenan kel ani du fye gdohò i man di Tnalù Dwata.”
50 Na kafnge ayé, tnagak i kdee dademen kenen, na mdà ale milah.
51 Na lê nun satu lamnok lagi lmalò di ku Dyisas, na lo yé lsakan falnas bukay labédan di awekan. Fanla kanfè,
52 bay milah kenen, na gtagak i falnasan ayé, na ta flaweh.

I ksalek i dademe ganlal kenen
(Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Dyan 18:13-14,19-24)

53 Na kafnge ayé, nebela Dyisas salu di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na ta stifun déé i kdee dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
54 Na lê lmalò Piter, kibò fawag kenen, kel di nasel* i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu. Na sudeng kenen di saféd i dad to gal mantay déé na mnalang di lifohla.
55 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kdee dademe dad ganlal, too ale meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas, na fafati dun, bay landè teenla salà di kenen.
56 Na nun dee dad to tmulen kéng gablà di kenen, bay du là maslalò i manla.
57 Na lê nun dademe to tadag déé, na tmulen ale kéng gablà di kenen, manla,
58 “Ani lingemi, manan, ‘Lanbàgu i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata ani i nimò i dad to, na di tlu du lêgu man tanlas, na yé tlasgu dun ise nimò i dad to.’ ”
59 Bay balù i tulen i dad to ani, là maslalò i manla.
60 Na lê tadag i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na snalekan Dyisas, manan, “Là tmimel ge kè? Dét i duenla talù gambet ani gablà di ge?”

* **14:54** 14:54 Ku demen slingen.

61 Bay là talù Dyisas balù ku landè salàan. Na yé duenam man, lê man
smalek i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na manan di ku Dyisas, “Ge
kè i Mgalék Dwata, na Ngà i Too Magdayen Dwata?”
62 Na tmimel Dyisas, manan, “Do sa ayé, na di fulé du kadang teenyu agu,
i Ngà To, sudeng di kwanan i Dwata too maltulus, na tufa agu mdà di langit
fagin di dad labun.”
63 Bay i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu knasêan i kenen saul du too
sè kalbutan, na manan di dad to, “Ta landè kamuto smalek i dademe dad to
gablà di kenen.
64 Ta lingeyu i sasè manan. Nladan i kdatah Dwata. Dét fandamyu dé?” Na
yé timel i kdee dad to gablà kenen fnati.
65 Na mdà dademe dnulàla kenen. Snafangla i matan, na snuntukla,
manla, “Tulenam di gami ku simto smuntuk ge.” Na balù i dad to gal mantay,
lêla tanfiling kenen.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-75; Luk 22:56-62; Dyan 18:15-18,25-27)

66 Na sana kdéé Piter di nasel, gsen dungan i gusmalekla ku Dyisas. Na nun
satu libun fasak i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu magu déé.
67 Na di kiten ku Piter mnalang, toon kenen neye. Na manan dun, “Ge sa i
lê satu to gal magin di ku Dyisas mdà di Nasarét.”
68 Bay malew Piter, manan, “Là gadègu na là glabatgu i manam ayé.” Na ta
fles gatù di bà i takab, na ta sulê i anuk kalmeet.
69 Na i libun ayé, lêan teen Piter, na manan di dademe dad to tadag déé, “I
to ani, gal magin ku Dyisas.”
70 Bay lê malew Piter. Na di là mlo, man dademe to di ku Piter, “Too sa. Ge
i satu to gal magin ku Dyisas du yé gumdàam di Galili.”
71 Baling kenen samdagè, manan, “Falnayam Dwata agu ku tmulen agu
kéng. Là sa dilègu i lagi manyu ayé.”
72 Na ta kalmeet i anuk di galwen dulê. Na gafaldam Piter i ta man Dyisas
di kenen, “Di fa là kalmeet i anuk lwe dulê, ta sanam agu bnalew tlu dulê di
kmanam dun làam agu dilè.” Na yé duenam man, too kenen mngel.

15

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Luk 23:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na di too flafus, gasil stulen i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad
tua gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin i Dwata fagu di ku
Mosis, na i kdee dademe dad ganlal. Na fnge, bnakusla Dyisas, na nebela di
ku Pilato, dunan i gubirnador du bléla di kagotan.
2 Na snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè i Harì i dad Dyu?” Na tmimel
Dyisas, manan, “Ta manam sa.”
3 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, tnifùla Dyisas.
4 Na lê smalek Pilato, manan, “Landè timelam kè di kdee dad tifùla ge?”
5 Bay ta là tmimel Dyisas, taman tngah Pilato.

I kafalwà ku Barabas na i kafaflayam ku Dyisas
(Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Dyan 18:39—19:16)

6 Na yé gal nimò Pilato di fista falwàan satu to di blanggù. Ku simto knayè
i kdee dad to, yé falwàan.

7 Na di bang ayé, nun satu to blanggù, yé dagitan Barabas. Sanfatin i dad
to magot i banwe ayé, na ta nun bnanòan.
8 Na salu i dad Dyu di ku Pilato du kayèla fimò di kenen i galan nimò, dunan
falwà satu to blanggù.
9 Na smalek Pilato di dad to, manan, “Kayèyu kè na yé falwàgu Dyisas, Harì
i dad Dyu?”
10 Yé duenan smalek dad to du ta gadèan na yé duen i dad ganlal di kafaglut
i dad Dyu mlé ku Dyisas di kagotan du mafè nawala ku Dyisas.
11 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, banlétla i kdee dad to du fye yé
fnila falwà, Barabas, na ise ku Dyisas.
12 Na lê smalek Pilato di dad to ayé, manan, “Dét i fye kibògu ku Dyisas, i
tloyu Harì i dad Dyu?”
13 Na mkit ale, manla, “Fnati kenen! Fnatak di krus!”
14 Bay smalek Pilato, manan, “Kan? Dét i salàan?” Na baling matnù kakitla,
manla, “Fnatak kenen di krus.”
15 Na du mayè Pilato flehew i dad to ayé, yé duenan falwà ku Barabas
di dale. Bay kafngen fafas ku Dyisas, blén kenen di dad sundalu ayé, du
fnatakla di krus.

I kadoy dad sundalu ku Dyisas
(Matyu 27:27-31; Dyan 19:2-3)

16 Na nebe dad sundalu Dyisas ditù di nasel i gubirnador, na fastifunla i
dademe sundalu.
17 Na falsakla ku Dyisas klaweh mitam fulè du fagbetla kenen harì. Na
salmabéd ale walad nun sual du nimòla kyangen na sukubla di ulun.
18 Na flingu ale mangamfù ku Dyisas, manla, “Kumusta ge, harì i dad Dyu.”
19 Na bnagulla i ulun tugad, na dnulàla kenen. Na lkuad ale du flingu ale
mangamfù di kenen.
20 Na kafngela madoy kenen, lêla nlus i klaweh mitam fulè, na falsakla dun
i kenen klaweh. Na kafnge ayé, nebela kenen lamwà du fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Dyan 19:17-27)

21 Na di kagula gatù, nun lagi gsitongla, yé dagitan Simon i mà Alihandru
na Rufus mdà di banwe Sirini. Di kagsitongla dun, yé gufdun di bulul. Na
fnegesla kenen mebe i krus Dyisas.
22 Na nebela Dyisas salu di banwe Golgota. Yé gumtatek i Golgota ani,
dunan i banwe klakub ulu*.
23 Na kanto ale kel di Golgota, banléla kenen binu sanboolla bulung féét
dnagit mira, bay là ninum Dyisas dun.
24 Na kafnge ayé, fnatakla kenen di krus, na nalel i dad sundalu i dad
klaweh Dyisas fagu di kasbunut, du fye gadèla ku dét gwè kat satu di dale.
25 Ta tngà mnagad i du i kfatakla ku Dyisas di krus.
26 Na sulatla gsen tah i ulun i tifùla di kenen, manan, “I Harì i dad Dyu.”
27 Na nun lwe to tmaku lêla fnatak di safédan, satu gsen di kwananan na
satu gsen di bibengan.
28 Na di kibòla kenen ayé, ta gdohò nan i man di Tnalù Dwata di munan,
“Gagin kenen di dad to too gamsalà.”

---

* **15:22** 15:22 Ku demen bangag ulu.

29 Na i dad to magu déé, kmiling ale, manla, “Ha, ge i to mayè lambà i Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê ftadag dun di lam i tlu du.
30 Falwàam i ktom na tufa ge di krus ayé.”
31 Na lê salngad ayé nimò i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, nadoyla kenen, manla, “Galan
falwà dademe dad to, bay là gafalwàan i kenen kto.”
32 Na manla, “Fye ku i Mgalék Dwata, dunan i Harì di Israél, tufa mdà di
krus du fye teento na fantooto.” Na balù dad to tmaku i gagin fnatak di krus
lê madoy kenen.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Dyan 19:28-30)

33 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang banwe kel di tngà masol i du.
34 Na kanto tngà masol i du, tamlo Dyisas di too bong talù, manan, “Iloy,
iloy, lama sabaktani?” Yé gumtatekan, “E Dwatagu, Dwatagu, dét i duenam
kmagol do?”
35 Kanto linge i dademe to tadag déé i manan ayé, manla, “Falningeyu, ta
tlon Ilaydya.”
36 Na gasil satu to mwè falnas, lnaban di sukà, na fkahan di tukè i kayu du
ulukan di bà Dyisas na fsafan dun, na manan, “Bayàyu kenen. Neyeto ku kel
Ilaydya na falwàan kenen.”
37 Na mkit Dyisas na ta ftoh nawan.
38 Na i bong kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, tadè
kasê di gutngàan mdà di tah kel di dungan.
39 Na nun satu ulu i dad sundalu tadag déé, na smalu di ku Dyisas. Di kiten
i kibò Dyisas mkit na mati, manan, “Too glut, kenen Ngà Dwata.”
40 Lê nun dademe libun damweng mdà di gumawagan. Magin déé Méri
Magdalin, na Méri i yê tukay Dyém, na i yê Dyosis, na lê Salomi.
41 Na tagnè ale magin di ku Dyisas di Galili, na galla kenen tnabeng. Na lê
nun dee dademe dad libun déé ta magin di kenen di ksalun di Dyérusalém.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Dyan 19:38-42)

42-43 I du kfati Dyisas, yé du kafatlagadla di Du Kaftud. Kanto kifuh, nun
satu lagi yé dagitan Dyosip mdà di banwe Arimatiya, na kenen satu mgafè
di dad ganlal. Lêan fatan i Kagot Dwata. Na fan-galan i nawan salu di ku
Pilato du fnin i laweh Dyisas.
44 Du mayè Pilato gmadè ku ta mati Dyisas, fngén i ulu i dad sundalu, na
snalekan ku ta mati kenen.
45 Na kanton gadè na ta mati Dyisas, bayàan Dyosip mwè i lawehan.
46 Na mdà ayé, mli Dyosip falnas bukay, na kanton nwè i laweh Dyisas mdà
di krus, ta labédan dun i falnas bukay ayé, klon mkah dun di lbang nakol di
lfidas gugdak i bulul, na lulidan i bong batu du sangan di bà i gufusuk.
47 Na damweng Méri Magdalin na Méri i yê Dyosis du fye gadèla ku nè
gulambangla ku Dyisas.

16

I kték Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Luk 24:1-12; Dyan 20:1-10)

1 Na kafnge i Du Kaftud, mli Méri Magdalin, na Méri i yê Dyém, na lê Salomi
i dad fangbun du salu ale di lbang Dyisas, du ihokla* di lawehan.
2 Na di too flafus, di du Linggu di ksut i du, salu ale ditù di lbang.
3 Na di lamla magu, stulen ale, manla, “Simto kè i tmabeng gito lmulid i
batu mdà di bà i lbang?”
4 Bay kanto ale kel di lbang ayé, teenla ta mgidul i bong batu di bà i lbang
ayé.
5 Na kanto ale fusuk di lam, nun teenla satu lagi lamnok sudeng gsen di
kwananla, na yé klawehan bukay. Na too ale tngah,
6 bay manan di dale, “Nang gamu tngah. Yé fanngabalyu Dyisas mdà di
Nasarét, dunan i ta fnatakla di krus. Ta mték kenen, na ta là dinin. Neyeyu i
gumlasàan.
7 Mdà gamu, na tulenyu ani di dad to galan tdò, balù di ku Piter. Ani i
manyu, ‘Ta muna Dyisas ditù di Galili. Ditù gumiteyu dun salngad i ta manan
di gamu di munan.’ ”
8 Na milah i dad libun ayé fdu di lbang du too ale tngah na kankal di klikò.
Na landè manla di dademe to du mdà di klikòla.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Dyan 20:11-18)

9 Na kanto mték Dyisas di du Linggu, yé muna gufiten i kton di ku Méri
Magdalin, dunan i libun gufalwàan fitu busaw di munan.
10 Na salu Méri di dad to gal tdò Dyisas. Di kakelan ditù, too ale mngel na
mugak du mlidù nawala. Na kafnge ayé, ta tulen Méri dale ta mték Dyisas.
11 Bay kantola linge na ta lê mték Dyisas mdà di fati, là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di lwe to galan dek
(Luk 24:13-35)

12 Kafnge ayé, nun lwe to magu di bulul, na tadè msut Dyisas di dale, na ta
mgilih i bawehan.
13 Tulenla ayé di dademela, bay knèan là fantoola dun.

I kfite Dyisas i kton di sfalò satu
(Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

14 Kafnge ayé, fite Dyisas i kton di sfalò satu gdè to galan tdò di lamla
kmaan. Nngakan ale du là ftoo ale di man i dad to ta mite kenen du magéng
ulula.
15 Na man Dyisas di dale, “Gatù gamu di klamang banwe, na tdòyu i Fye
Tulen di kdee dad to.
16 Ku simto ftoo na fbunyag, galwà kenen. Bay ku simto i là ftoo, maflayam
kenen kadang di fulé du.
17 Na ani i dad ilè i kaltulus gdawat i dad to ftoo. Fagu di dagitgu, falwàla
dad busaw di dad to, na talù ale di dad sahal talù.
18 Balù ku gagotla i dad ulad, na balù ku gamginum ale kilu, landè sasè
mkel di dale. Na lêla nagot i dad to nun tduk na mgulê ale.”

I kbatun Dyisas
(Luk 24:50-53; Dad Nimò 1:9-11)

19 Mdà ayé, kafnge Dyisas talù di dale, tadè kenen magket di langit, na
sudeng gsen di kwanan i Dwata.

---

* **16:1** 16:1 Ku demen lunà.

20 Bay i dad to ayé gine, kanto ale mdà, tdòla i Fye Tulen di kdee dad to
di dad banwe gusalula. Na lê tmabeng i Amuto Dyisas fagu di dad tnikeng
nimòan du yé ilèan na glut i Tnalùan. Amén.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Luk

1 Mabtas Tyufilu,
Ta dee nan i dad to tmilew smulat gablà di dad mkel di blengto, balù kel di
dad mgimò Dyisas di safédto.
2 Na i dad sulatla ayé, ta tulen i dad to gal mite dun mdà di kagatbùan, na
dale i dad to gal tmulen i Tnalù Dwata.
3 E Tyufilu, ta toogu fandam na ta gadègu i dad mgimò Dyisas mdà di
kagatbùan. Na yé duenam man, fandamgu fye ku lê agu do smulat du fye
toogu fansye tmulen di ge.
4 Yé duen-gu smulat ani du fye toom gadè i kaglut i dad tdò di ge.

Fala fafgadè i kasaligan gablà di ksut Dyan Gal Munyag

5 Di munan, yé magot i banwe Dyudiya dunan Harì Hérod. Na nun satu
ganlal di kafaglut i dad Dyu glam di lumbuk Abadya, yé dagitan Sakaraya.
Yé dagit yaanan Ilisabét mdà di bel Aron, lê satu ganlal di kafaglut i dad Dyu
di munan.
6 Lwe ale Sakaraya na i yaanan, too ale tluh di kanfe Dwata du too ale
mimen di kdee dad uldin Dwata na landè gumaslenla.
7 Bay landè ngàla du tagnè là mngà Ilisabét, na ta tua ale Sakaraya.
8 Na di satu du, nimò Sakaraya i kenen alel di kfangamfùan di kanfe Dwata
du ganlal kenen di kafaglut i dad Dyu.
9 Yé nimò i dad ganlal, gal ale malék ku simto di dale i fusuk di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata na mtam i falbuk fye bun, na yé kalékla fagu
di kasbunut. Na di du ayé, Sakaraya i mgalékla na mdà ayé, fusuk kenen déé
di lam.
10 Na di bangan mtam i falbuk, nun dee dad to stifun di lwà du dmasal ale.
11 Na nun kasaligan i Dwata tadè msut déé di ku Sakaraya na tadag gsen di
bibengan.
12 Di kite Sakaraya i kasaligan, taknal kenen na likò.
13 Bay man i kasaligan di kenen, “Sakaraya, nang ge likò du ta linge Dwata
i dasalam. Na i yaanam, dunan Ilisabét, mngà kenen lagi na yé dagitam dun
Dyan.
14 Na too bong klehewyu di ksutan, na i dademe dad to, lê ale magin flehew
di gamu,
15 du mgimò kenen mdatah di kanfe Dwata. Na là fakay kenen minum i
dad gamflangal. Bay di laman fa là sut, yé mebe kenen dunan i Mtiu Tulus.
16 Na di ktulenan i Tnalù i Dwata, nun dee bel Israél geben samfulê di
kaftoola di Amu, dunan i Dwatala.
17 Na Dyan i muna di Amu fan kel. Na salngad i gnagan blé i Tulus Dwata
di kenen di gnagan gablé di satu tugad i Dwata di muna, dunan Ilaydya. Na
sanfyen i smà na sngà, na i dad to là mimen di Dwata, neben ale di tluh dalan
du fye fulung ale faldam gambet i dad to tluh. Yé nimò Dyan kadang du falan
fatlagad i fandam i dad to di kakel i Amu.”
18 Bay smalek Sakaraya na manan, “Dét i ilègu dun, na glut i manam, du ta
tua gami yaan-gu na landè kibòan mngà?”

19 Na tmimel i kasaligan, manan, “Do sa Gabriél, i satu snalig Dwata gal
tadag di kanfen. Yé duenam man, dekan agu salu dini du fye fgadègu di ge i
fye tulen ani.
20 Bay ge, Sakaraya, du là fantoom i tulenta ge ani, mdà ani baling ge umu.
Silang ge gtalù ku ta kel i du kagdohò i man-gu gine. Na i tulenta ge gine,
gdohò kadang di satu du ku ta bangan kel.”
21 Na i dad to di lwà, sana kfatanla ku Sakaraya na tikeng ale du too kenen
mlo di lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
22 Na kanto lamwà Sakaraya, ta là gtalùan. Na gadèla ta nun fite Dwata
kenen di lam i Bong Gumnè ayé du sigi kenen sminyas du ta là gtalùan.
23 Na kanto fnge Sakaraya i nimòan di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, ta mulê kenen.
24 Na di là mlo kafnge ayé, ta mlalu i yaanan, dunan Ilisabét, na lime bulen
klon fanak di lam gumnèla.
25 Na man Ilisabét, “Yé duen Dwata mimò ani du kandon agu. Ta nwèan i
gamlé do kyà di kanfe i dad to.”

Fala fgadè i kasaligan gablà di ksut Dyisas

26 Kanto nam bulen i tien Ilisabét, ta lê dek Dwata Gabriél salu di Nasarét,
i satu lunsud glam di probinsya Galili.
27 Yé gusalun di satu sawang libun dnagit Méri, i yaan to Dyosip, satu bel
Harì Dabid.
28 Na kanto kel Gabriél di ku Méri, manan di kenen, “Flehew ge. Too kando
Dwata ge na kenen i magin ge.”
29 Bay kaklinge Méri i man i kasaligan, too msamuk i nawan na toon
fandam ku dét gumtatek i manan.
30 Bay man i kasaligan di kenen, “Méri, nang ge likò du banlé Dwata ge
kafye.
31 Tadè ge maltien, na lagi i ngàam, na yé dagitam dun Dyisas.
32 Too kenen mdatah na tlo kenen Ngà i Too Mdatah Dwata. Na i Amuto
Dwata mlé kenen glal magot i kdee salngad di kagot i gutambulan, Harì
Dabid.
33 Na neben kel di landè sen i dad bel Dyékob na landè gusen i kagotan.”
34 Bay smalek Méri, manan, “Dét i kibògu mngà ani du sawang libun agu
fa?”
35 Na tnimel i kasaligan kenen, manan, “Salu i Mtiu Tulus di ge du fite
Dwata di ge i kgaganan. Na yé duenam man, i ngà ayé, too kenen mtiu du
landè salàan na yé katlo kenen Ngà i Dwata.
36 Na fandamam i satu flanekam Ilisabét, manla là mngàan na ta tua, bay
ta maltien. Ta nam bulen i tienan.
37 Du landè ti là gnagan Dwata.”
38 Na man Méri, “Fasak agu i Dwata. Mulà moon mkel di do i kdee manam
ayé.” Na kafnge ayé, ta tnagak i kasaligan kenen.

I klauy Méri di ku Ilisabét

39 Di là mlo, ftifas Méri klon mdà du sagwê kenen salu di satu lunsud di dad
bulul di probinsya Dyudiya.
40 Na fusuk kenen di gumnè Sakaraya, du stulen ale Ilisabét.
41 Na kanto linge Ilisabét i talù Méri, lamyak i ngà di lam tienan na fnò
Ilisabét i Mtiu Tulus.

42 Na falbongan i talùan, manan, “Di kdee dad libun, ge i gumlé Dwata too
bong kafye. Na lê banlé Dwata kafye i Ngà lantienam.
43 Sawe là gtenan ku yé lmauy do yê i Amugu.
44 Kantogu linge i talùam gine, ta lamyak i ngà di lam tien-gu du mdà di
klehewan.
45 Banlé Dwata ge kafye du fantoom i ta fgadèan di ge.”

I kdayen Méri di Dwata

46 Na talù Méri, manan,
“Toogu dnayen i Amugu Dwata mdà di nawagu,
47 na too bong klehewgu mdà di Dwata, i Falwà do,
48 du balù ku logu fasak na too agu mdanà, bay gafaldaman agu. Na yé
duenam man mdà ani, yé man i kdee dad to gablà di do na do i gumlé
Dwata too bong kafye
49 du too bong mgimòan di do. Too maltulus i Dwata na too kenen tluh.
50 Mdà di kagatbùan kel di gusenan, toon fite i kakdon di dad to mafè kenen.
51 Ta gfiten i bong mgimòan fagu di kaltulusan. Na i dad to fdatah i ktola, ta
snamukan i fandamla.
52 I dad mdatah to nun glal, fdanàan ale, bay fdatahan i dad to mdanà.
53 Ta fabsolan i dad bitil fagu di dad fye blén di dale, bay i dad to bong knun,
landè blé Dwata di dale.
54-55 Ta tnabengan i dad snaligan, dunan i bel Israél, na là glifetan fite i
kakdon di ku Abraham na i belan kel di landè sen, du dnohòan i
fakangan di dad gutambulto.”
56 Na fanak Méri di saféd Ilisabét kel di tlu bulen klon na kafnge ayè, ta mulê
kenen.

I ksut Dyan Gal Munyag

57 Na kanto kel i bangan sut ngà Ilisabét, yé ngàan lagi.
58 I dademen saldan na i dad flanekan, lingela i ta kfite Dwata i bong
kakdon di kenen, na magin ale di klehewan.
59 Di gwalun du mdà di ksut i ngà ayé, stifun i dad to déé du fimòla ilè di
lawehan. Na yé fandamla, dnagitla kenen Sakaraya du fasngadénla di màan.
60 Bay talù i yêan, manan, “Ise, bay yé dagitan Dyan.”
61 Na manla di kenen, “Bay landè dademeyu dnagit salngad ayé.”
62 Na kafnge ayé, sminyas ale di màan, dunan Sakaraya, du snalekla ku dét
i kayèan dagit dun.
63 Yé duenam man, sminyas Sakaraya du fwè gusmulat na smulat kenen,
manan, “Yé dagitan Dyan.” Na too ti tikeng i kdee dad to.
64 Na ta lê gtalù Sakaraya na flesan dnayen i Dwata.
65 Too likò i dademela saldan. Na mbel i santulen gablà di mgimò ayé di
kdee dad bulul di Dyudiya.
66 Na i kdee dad to lminge gablà di mgimò ayé, too ale faldam, na smalek
ale, manla, “Dét kagkah i ngà ani kadang?” Manla ayé du too gadè na yé
magin dun i kaltulus Dwata.

I kdayen Sakaraya di Dwata

67 Na i mà Dyan, dunan Sakaraya, fnò kenen i Mtiu Tulus, na tulenan i
Tnalù Dwata, manan,
68 “Dnayento i Amuto Dwata, dunan i fnangamfù i bel Israél, du ta kel kenen
di dad ton na banlén ato kagalwà.

69 Ta nun dek Dwata Falwà too maltulus. Na yé gutambulan ku Dabid, i snalig
Dwata.
70 Yé fakang Dwata fagu di dad tugadan mtiu di munan.
71 Falwàan ato di dad to dmuen gito na di kagot i dad to muteh gito nawa.
72 Fite Dwata i kakdon di dad gutambulto, na fandaman i fakangan too ti tluh.
73-74 Ani fakangan di ku Abraham, dunan i gutambulto, na falwàan ato di
kagot i dad to dmuen gito du fye gmagan ato mimò i knayèan di landè
klikòto.
75 Du yé kayèan ku mtiu ato na tluh ato di kanfen kel di gusen i knèto dini di
tah tanà.
76 Na ge, ngàgu, matlo ge tugad i Too Mdatah Dwata du muna ge di Amuto fye
fatlagadam i dalanan,
77 du fgadèam di dad to i Dwata gablà di kagalwà fagu di kfasinsya Dwata i
dad salàla.
78 Yé nimò Dwata du too kenen kamdo, na i kakelan dini di gito salngad di
ksut i du,
79 du kenen i tmuyal i dad to mnè di gukmifuhan na di fati, na neben ato di
ktanak nawa.”
Yé man Sakaraya.
80 Na lamnok Dyan, dunan i ngà ayé, na baling matnù i ksaligan di Dwata. Na
fanak kenen di banwe landè to mnè ditù kel di katbùan tamdò di dademen
Dyu, dunan i dademe dad bel Israél.

2

I ksut Dyisas
(Matyu 1:18-25)

1 Na di dad du atù, yé gumdatah di banwe Roma dunan Sisar Agustus. Na
yé uldinan di dad to di kdee dad banwe nagotan, fsulatla i dagitla du nsen
ale.
2 Ani tnanin kafsulatla dagit i kdee dad to. Na di slà ayé, yé gubirnador di
probinsya Sirya dunan Kirinyus.
3 Na i kdee dad to, salu ale di banwe gusutla, du fsulatla i dagitla.
4 Na Dyosip, yé gutambulan di ku Harì Dabid. Na yé duenan mdà kenen
di lunsud Nasarét glam di Galili na salu ditù di lunsud Bétléhém glam di
Dyudiya, dunan i banwe Harì Dabid.
5 Na di ksalun ditù, faginan Méri, du fsulatla i dagitla. Na Méri i yaan to
Dyosip ta maltien.
6 Na lamla déé di Bétléhém, ta kel nan i bang ksut i ngà Méri.
7 Yé duenam man, ta sut i tnanin ngàan na lagi. Na lnabédan falnas i laweh
i ngà, na yé gufilèan dun di gufamkaan i dad lmanaf, du ta là sfayu ale di gal
gumnè gumilè i dad to magu.

I fafgadè i dad kasaligan di dad to mifat bilibili

8 Na mdadong di Bétléhém, nun dad to mifat dad bilibilila di kifuh di galla
gufateb dale.
9 Na tadè msut déé satu kasaligan i Dwata, na nun mneng glibut di dale ilè
i bong kaltulus Dwata, na too ale likò.
10 Bay man i kasaligan di dale, “Nang gamu likò. Nun fgadègu di gamu too
fye tulen i gamflehew i kdee dad to.
11 Di mdu ani, ta sut di banwe Dabid i Falwà, dunan Krayst i Amuto.

12 Ani ilè gugmadèyu dun na dunan kenen. Teenyu i Ngà, ta lnabédla falnas
na ta filèla kenen di gufamkaan i dad agaf."
13 Na tadè msut déé i dee dademe dad kasaligan di safédan, na too ale
dmayen i Dwata, manla,
14 "Dnayento i Dwata ditù di tah langit du banlén ktanak nawa i dad to
kalnehewan dini di tah tanà."
15 Na kanto mulê i dad kasaligan ditù di langit, stulen i dad to mifat dad
bilibili, na manla, "Mdà ato nan salu di Bétléhém du fye neyeto i ta mkel ani,
dunan i fafgadè Amuto di gito."
16 Yé duenam man, gasil ale mdà salu ditù, na kanto ale kel, teenla Méri na
Dyosip na lê man i tukay Ngà ta milè di gufamkaan i dad agaf.
17 Na kantola teen i Ngà ayé, toola tulen i kdee ta lingela gablà di kenen.
18 Na i kdee dad to lminge i tulen dad to mifat dad bilibili, too ale tikeng.
19 Bay Méri, toon kah di nawan i tulenla ayé na toon gal fandam.
20 Na samfulê nan i dad to mifat dad bilibili, na too ale dmayen di Dwata
du mdà di kdee ta lingela na ta teenla du ta gdohò i man i kasaligan di dale.

I kabléla ku Dyisas di Dwata

21 Di gwalun du mdà di ksutan, yé bangla fimò ilè di lawehan. Na dnagitla
kenen Dyisas, du yé dagit tulen i kasaligan di là fa maltien Méri.
22 Na ta kel nan i bang ale Méri na Dyosip salu di Bong Gumnè Gu-
mangamfù di Dwata di Dyérusalém du lalòla i uldin Dwata fagu di ku Mosis
gablà di klaneb i libun ku falami sut i ngàan. Na kanto ale salu ditù, lêla nebe
Dyisas du bléla kenen di Dwata,
23 du lalòla i uldin Dwata, manan, "I too twege ngà, ku lagi, là fakay ku là
blé dun di Dwata."
24 Na yé dsù bléla du mdà di uldin Dwata dunan ani, "Lwe abun ku demen
lwe lmuk malnak fa."
25 Na nun satu lagi di Dyérusalém, yé dagitan Simyon, na too kenen fye to
na nafèan i Dwata. Ta gnèan sanfatan i kafalwà Dwata i dad to bel Israél, na
yé samnagin di kenen i Mtiu Tulus.
26 Na ta fakang i Mtiu Tulus di kenen na silang kenen mati ku ta teenan
Krayst, i dek i Amuto Dwata.
27 Na mdà di kalak i Tulus i Dwata ku Simyon, salu kenen déé di Bong
Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na kanto nebe i dad tuan Dyisas salu déé
du mdà di kimenla i uldin Dwata,
28 di kite Simyon ku Dyisas, nwèan na flesan dnayen i Dwata, manan,
29 "E Amu, du ta teen-gu i kagdohò i fakangam di do, ta fakay nan ku faloham
agu mati na faftudam agu,
30 du ta teen i matagu i dalan kagalwà ta blém di dad to.
31 Kenen i tagàam du fitem di kdee dad to,
32 i salò tmuyal di dad to ise Dyu. na i gumdà kdatah i dad tom, dunan i bel
Israél."
33 Na too tikeng i dad tua Dyisas di kaklingela i man Simyon gablà di kenen.
34 Na kafnge ayé, dnasal Simyon ale du fye banlé Dwata ale kafye, na
manan di ku Méri, i yê Dyisas,
"Mgalék Dwata i Ngàam ani du mgimò kenen fye gumeye i dad to di banwe
Israél. Di kitela kenen, nun dademe di dale, knangla nawa, na yé
duenam man nun kaflayamla. Bay lê nun dademe i dmawat kenen, na

yé duenam man nun kagalwàla. Balù ku kenen i ilè fite Dwata, knèan
dee to kamnang dun nawa.
35 Na yé duenam man, too ti gadè i kdee gbuni i dad to. Na balù ge, Méri, too
sè klidùam, sawe lnahul ge sundang."

I man Ana gablà ku Dyisas

36-37 Na nun libun, satu tugad i Dwata, yé dagitan Ana. Yé dagit màan
Fanwél, na yé gutambulla ku Aser. Mdà di knun yaanan kel di fitu fali klon,
ta mgimò kenen balu kel di walu falò fat fali. Ta too kenen tua nan. Na là
sa tnagakan i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, bay mangamfù kenen di
Dwata mdu na kifuh fagu di kafwasa na kdasal.
38 Na di knè ale Méri déé, ta fdadong kenen di dale, na fasalamat di Dwata
klon tmulen gablà di Ngà ayé di kdee dad to fatan i kafalwà Dwata i dad to di
Dyérusalém.
39 Na kafnge ale Dyosip na Méri mimò i kdee man i uldin Dwata fagu di ku
Mosis, ta mulê ale di lunsud gumdàla, dunan Nasarét glam di Galili.
40 Na lamnok i Ngà ayè, dunan Dyisas, na midul i kgisan. Na too kenen fnò
di kfulung, na i kafye Dwata mnè di kenen.

I ksalu Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata

41 Di kat fali, i dad tua Dyisas, salu ale di Dyérusalém du magin ale di Fista i
Du Kaglius.
42 Na kanto sfalò lwe fali Dyisas, salu ale ditù di fista du yé knalamla nimò.
43 Na kanto fnge i fista, ta mdà ale mulê, bay ftagak Dyisas di Dyérusalém
na là gadè dad tuan dun.
44 Yé man nawala ku gagin kenen di dademela magu, na silangla fanngabal
di bleng i dad flanekla na i dademela sgalak ta sdu i klola magu.
45 Bay là teenla dun. Yé duenam man, lê ale samfulê ditù di Dyérusalém du
fanngaballa ditù.
46 Silangla kenen teen di gatlun du ditù di lam i Bong Gumnè Gumangamfù
di Dwata. Yé gusudengan di safédi dad to gal tamdò, na tadè kenen flinge na
snalekan ale.
47 Na i kdee dad to lminge kenen, too ale tngah du too kenen gmadè na too
fulung tmimel.
48 Na kanto teen i dad tuan kenen, too ale tikeng, na man yêan, "E Tò, kan
ku ani nimòam di gami màam? Too gami mlidù mngabal ge."
49 Na tmimel Dyisas, manan, "Dét i duenyu mngabal do? Là kè gadèyu dun
na too mabtas ku fanak agu dini di gumnè Màgu?"
50 Bay là glabatla ku dét i knayèan man di dale.
51 Na kafnge ayé, mdà kenen magin dale mulê di Nasarét na nimenan ale.
Na i yêan, toon kah di nawan i kalbong kdee lingen na teenan gablà ku Dyisas.
52 Na baling matnù i kfulung Dyisas, na lamnok kenen, na toon flehew i
Dwata na i dad to.

3

I katdò Dyan Gal Munyag
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Dyan 1:19-28)

1 Di gasfalò lime fali di kagot Tibiryus Sisar, yé ganlal di Dyudiya dunan
Pontyus Pilato, na yé ganlal di Galili dunan Harì Hérod. Di dad banwe Ituriya
na Trakonitis, yé ganlal déé dunan i twalin dnagit Filip. Na yé ganlal di
banwe Abilin dunan Lisanyas.

2 Na gasalngan di dale, yé dad ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu dunan
Anas na Kayafas. Na di dad du atù, talù Dwata di ku Dyan, i ngà Sakaraya, di
banwe landè to mnè ditù.
3 Na yé duenam man, lanngaban i kdee dad banwe mdadong di Éél
Dyordan na tamdò kenen, manan dale, “Msal gamu na tnagakyu i dad sasè
nimòyu na fbunyag gamu, na ku yé nimòyu fnasinsya Dwata dad salàyu.”
4 Na yé klon gdohò i sulat Isaya, satu tugad i Dwata di munan, manan,
“Nun to tamlo di banwe landè to mnè ditù, manan, ‘Fatlagadyu i dalan i Amu,
na tanluhyu i gumagun fagu di kafatlagadyu i ktoyu.
5 Lnimunyu i kdee dad sbang na sandatalyu i dad bulul. Tanluhyu i dad
dalan kigò, na lnimunyu i dad dalan magbang.
6 Na teen i kdee dad to i dalan kagalwà blé Dwata.’ ”
Yé ta fala fgadè Isaya di muna gablà ku Dyan.
7 Na nun dee dad to salu di ku Dyan du fbunyag ale. Na kanto ale kel déé,
man Dyan di dale, “Gamu dad ulad. Simto man dun di gamu na galwà gamu
di flayam fan kel febe Dwata ku lo gamu fbunyag?
8 Ku ta msal gamu di dad salàyu, fiteyu i ta ksalyu fagu di dad fye nimòyu.
Na nang gamu fagdag di kmanyu dun, ‘Gami bel Abraham. Balù ku là msal
gami, là gagin gami di flayam febe Dwata.’ Ani man-gu di gamu, balù fa i dad
batu ani, gagan Dwata fambaling dale bel Abraham ku kayèan tamlas gamu.
9 I flayam febe Dwata, ta too mdadong nan. Ku fkahta di to mbek kayu,
ta déé i balyung di foon i kayu. Na kat satu kayu là menge fye, nbekan na
snakufan di lifoh.”
10 Na smalek i dad to ayé di ku Dyan, manla, “Na ku ayé, dét i fye nimòmi
kè?”
11 Na tmimel Dyan, manan, “I to ku lwe saulan blén i satu di to landè saul,
na i to nun knaanan, fye ku began banlé i dad to landè knaan.”
12 Na nun dad to kel déé gal mwè bayad i buhis di dad to. Yé duenla salu
déé du mayè ale fbunyag na smalek ale, manla, “Sér, dét i fye nimòmi gami?”
13 Na tmimel kenen, manan, “Lo ayé nwèyu di dademeyu to i man i uldin i
gubirnu.”
14 Na lê nun dad sundalu kel déé na smalek ale, manla, “Na gami, dét i
nimòmi?” Na tmimel Dyan, manan, “Nang gamu mwè filak fagu di kfeges
ku demen fagu di kdalamyu i dademeyu to. Na fye ku gablà di nawayu i
sukéyyu.”
15 I kdee dad to stifun déé, ta toola fatan kakel i Mgalék Dwata. Na yé
duenam man, kantola linge i katdò Dyan, yé mnè di nawala na keng kenen.
16 Bay man Dyan di dale, “Nun kel satu too mdatah di do. Là gablà agu
mteh i ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen. Bnunyagta gamu fagu di
éél, bay kenen i munyag gamu fagu di Mtiu Tulus na di lifoh.
17 Sansahalan i dad to salngad i to tmaaf fali. Na fakayta man na ta sanan
nagot i taaf du tmaaf. I fali ta magtaaf, busekan di folan, bay i kdee dad afa,
snakufan di lifoh kel di landè sen.”
18 Na di lam Dyan tamdò i Fye Tulen, dee kfagun falmau i dad to.
19 Di satu du, nngak Dyan Harì Hérod du snafédan yaan i flanekan, dunan
Hérodiyas, na lêan nngak di dademe sasè nimòan.
20 Na yé duenam man, Harì Hérod, balingan tananù i ksasè nimòan du
fablanggùan Dyan.

I kbunyag ku Dyisas
(Matyu 3:13-17; Mark 1:9-11)

21 Di lam là blanggù Dyan, di galan kbunyag i dad to, ta lê fbunyag Dyisas.
Na kafngen fbunyag, dmasal na tadè mgukà i langit.
22 Na ta tufa i Mtiu Tulus gambet abun na mnè di kenen. Na nun talù mdà
di langit, manan, “Ge i Ngàgu toogu kando. Too fye nawagu ge.”

I dad gutambul Dyisas
(Matyu 1:1-17)

23 Na Dyisas, keng ta tlu falò fali i ta ktuan, yé katbùan tamdò. Na di fandam
i dad to, kenen i ngà Dyosip, dunan i ngà Hili.
24 Na Hili i ngà Matat, dunan i ngà Libay, dunan i ngà Mélkay, dunan i ngà
Dyani, dunan i ngà Dyosip.
25 Na Dyosip i ngà Matatyas, dunan i ngà Amos, dunan i ngà Nahum, dunan
i ngà Isli, dunan i ngà Nagay.
26 Na Nagay i ngà Maat, dunan i ngà Matatyas, dunan i ngà Simin, dunan i
ngà Dyosik, dunan i ngà Dyoda.
27 Na Dyoda i ngà Dyoanan, dunan i ngà Risa, dunan i ngà Sorubabél,
dunan i ngà Saltiyél, dunan i ngà Néri.
28 Na Néri i ngà Mélkay, dunan i ngà Adi, dunan i ngà Kosam, dunan i ngà
Ilmadam, dunan i ngà Ir.
29 Na Ir i ngà Dyaswa, dunan i ngà Élisar, dunan i ngà Dyoram, dunan i ngà
Matat, dunan i ngà Libay.
30 Na Libay i ngà Simyon, dunan i ngà Dyuda, dunan i ngà Dyosip, dunan i
ngà Dyonam, dunan i ngà Ilaykim.
31 Na Ilaykim i ngà Milya, dunan i ngà Mina, dunan i ngà Matata, dunan i
ngà Natan, dunan i ngà Harì Dabid.
32 Na Harì Dabid i ngà Dyési, dunan i ngà Obéd, dunan i ngà Boas, dunan i
ngà Salmon, dunan i ngà Nason.
33 Na Nason i ngà Aminadab, dunan i ngà Admin, dunan i ngà Arni, dunan
i ngà Hésron, dunan i ngà Péris, dunan i ngà Dyuda.
34 Na Dyuda i ngà Dyékob, dunan i ngà Isaak, dunan i ngà Abraham, dunan
i ngà Téra, dunan i ngà Nahor.
35 Na Nahor i ngà Sirug, dunan i ngà Ru, dunan i ngà Pilig, dunan i ngà Ibir,
dunan i ngà Sila.
36 Na Sila i ngà Kainan, dunan i ngà Arfaksad, dunan i ngà Sém, dunan i
ngà Nowa, dunan i ngà Lamik.
37 Na Lamik i ngà Métusila, dunan i ngà Inok, dunan i ngà Dyaréd, dunan i
ngà Mahalalil, dunan i ngà Kainan.
38 Na Kainan i ngà Inos, dunan i ngà Sét, dunan i ngà Adan, dunan i ngà
Dwata.

4

I ktilew Satanas ku Dyisas
(Matyu 4:1-11; Mark 1:12-13)

1 Na di kasfulê Dyisas fdu di gufbunyagan di Éél Dyordan, mnè di kenen i
Mtiu Tulus, na nebe i Mtiu Tulus salu di banwe landè to mnè ditù.
2 Fat falò butangan fanak déé, na tnilew Satanas kenen. Di bang ayé, là ti
kmaan Dyisas, na yé duenam man kanto kel di gusenan, ta bitil kenen.

3 Na man Satanas di kenen, “Ku ge Ngà i Dwata, fagu di talùam, fan-
balingam fan i batu ani.”
4 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Ise ku lo
knaan gamlawil i dad to.’ ”
5 Na lê nebe Satanas kenen di too mdatah bulul na di lo sudaf fiten dun i
kdee dad banwe nagot i dad to di tah tanà.
6 Na manan ku Dyisas, “Ta gablé di do i glal na kdatah magot i klamang
banwe, na fakaygu fagot di balù simto kayègu. Na ani, blégu di ge i glal na i
kdatah magot i kalbong kdee ta teenam.
7 Blégu di ge i kdee ani syan ku mangamfù ge di do.”
8 Bay man Dyisas, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Mangamfù ge di
Amu, dunan i Dwatam, na lo kenen i nimenam.’ ”
9 Na ta lê nebe Satanas kenen salu di Dyérusalém, na ftadagan kenen di
sangal tah ataf i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata déé. Na manan ku
Dyisas, “Ku ge Ngà i Dwata, kamyaf ge mdà dini,
10 du ta gsulat di Tnalù i Dwata, ‘Dek Dwata i dad kasaliganan mifat ge,
11 du snamalla ge fye là gtadè i blìam di dad batu na landè glumfakam.’ ”
12 Bay lê tmimel Dyisas, manan, “Ta lê gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
‘Nangam tnilew i Amu, dunan i Dwatam.’ ”
13 Kanto mti kfagu Satanas tmilew ku Dyisas, gadèan na landè kibòan ftatek
ku Dyisas di salà. Yé duenam man, tnagakan Dyisas na fatanan i dademe du
i lêan ktilew dun.

I katbù Dyisas tamdò
(Matyu 4:12-17; Mark 1:14-15)

14 Kafnge ayé, ta mulê Dyisas di Galili na yé gumdà i gaganan di Mtiu Tulus,
na mbel i dad santulen gablà di kenen di kabal i banwe ayé.
15 Too kenen tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu na too dnayen i
dad to kenen.

Knangla Dyisas di Nasarét
(Matyu 13:53-58; Mark 6:1-6)

16 Na fles Dyisas di lunsud Nasarét, dunan i banwe gulamnokan. Kanto
kel i Du Kaftud, fusuk kenen di gumnè gal gustifun i dad Dyu déé, du yé
knalaman nimò. Na ta tadag kenen du masa di Tnalù i Dwata.
17 Na yé bléla di kenen i sulat Isaya, satu tugad i Dwata. Na nbelan i sulat
lnulun, na teenan gugsulat i gmanan ani,
18 “Yé samnagin di do i Mtiu Tulus du ta nalékan agu tamdò i Fye Tulen di dad
to landè. Ta dekan agu tmulen gablà di kagalwà i dad to di blanggù
na gablà di kafgulê i dad to butè. Na ta dekan agu tmabeng i dad to
maflayam.
19 Na lêgu tulen gablà di kakel i bang Amu fite i kakdon.”
20 Na kafnge ayé, ta lêan lnulun i sulat, na fulêan di to magot dun klon
sudeng du fan tamdò. Na i kdee dad to di lam i gustifun ayé, toola kenen
neye.
21 Na kafnge ayé, ta lê kenen talù, manan, “Di mdu ani, di kaklingeyu i
bnasagu mdà di Tnalù i Dwata, ta gdohò nan.”
22 Na i kdee dad to déé, too fye i manla gablà di kenen, na tikeng ale du mdà
di kafye i dad talùan. Na sasalek ale, manla, “Dunan ani kè i ngà Dyosip?”

23 Na man Dyisas di dale, “Ta fanyu man di do i galla fléd ani, manan, ‘Ku
fulung ge mulung, bnulungam i ktom. Na mimò ge tnikeng dini di gumdàam
gambet i nimòam kun ditù di Kapernaum.’ ”
24 Na fadlug kenen talù, manan, “Bay tulenta gamu i kaglutan. I tugad
Dwata, là dnawatla dun di banwe gumdàan.
25 Too ti glut i man-gu ani di gamu. Di munan, di knè Ilaydya di Israél, tlu
fali tngà là mulenan, na mdà ayé, too bong i kbitil déé di kabal banwe. Na di
dad du ayé, dee dad libun balu di Israél.
26 Bay ise ku déé gumdek Dwata ku Ilaydya, bay dekan kenen ditù di satu
libun balu di banwe Sarifta di Sidon.
27 Na lê dee i dad to nun fdas mumuh di Israél di bang i satu tugad i Dwata,
dnagit Ilaysya. Bay landè di dale mgulê, lo senan satu lagi mdà ditù di banwe
Sirya dnagit Néman.”
28 Na kanto linge dad to di gustifun i dad Dyu i man Dyisas ayé, too ale
malbut.
29 Tadag ale, na falwàla Dyisas di lunsud klola mebe kenen ditù di tfad i
bulul gugdak i lunsudla du fnuléhla kenen di kbe.
30 Bay tadè kenen magu di bleng i dad to ayé na fles mdà.

I kafalwà Dyisas dad busaw
(Mark 1:21-28)

31 Na salu Dyisas ditù di Kapernaum, satu lunsud di Galili, na kanto kel i
Du Kaftud, tamdò kenen di dad to.
32 Too ale tngah gablà di katdòan du too gamban i ktalùan.
33 Na déé di gumnè gal gustifun i dad Dyu, nun teenan lagi nun busawan.
Mkit i busaw fagu di lagi ayé, manan,
34 “E, Dyisas mdà di Nasarét, landè labetam di gami. Fanam gami falmo
kè? Gadègu ku simto ge. Ge sa i Too Mtiu mdà di Dwata.”
35 Bay nngak Dyisas i busaw ayé, manan, “Fanak ge. Lamwà ge di kenen.”
Na bat busaw i to ayé di kite i kdee dad to, na lamwà kenen, na là fatdukan
dun.
36 Na too ti tngah i kdee dad to, na sasalek ale, manla, “Too ti tnikeng i tdò
ani. Di glal na kaltulus, dekan i dad busaw lamwà, na mimen ale.”
37 Na too mbel i santulen gablà di ku Dyisas di kabal banwe ayé.

I kafgulê Dyisas i dee dad to
(Matyu 8:14-17; Mark 1:29-34)

38 Na mdà Dyisas fdu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na salu kenen di
gumnè satu lagi dnagit Simon. Na i tewe Simon libun, too ti minit i lawehan,
na mdà ayé fnila i tabeng Dyisas.
39 Na fdadong Dyisas déé di gumilèan, na dekan lamwà i init i libun ayé, na
ta mkah i kinitan. Tadè kenen mték, na fles mimò dale knaan.
40 Na di kasdaf i du, i dad to déé, nebela di ku Dyisas i kdee dademela nun
dad sahal tduk. Na nagotan kat satu dale, du fan-gulêan ale.
41 Na lêan falwà dad busaw di dademe dad to. Na mkit i dad busaw, manla,
“Ge sa Ngà i Dwata.” Bay nngakan ale, na là ftalùan ale du gadèla na kenen i
Mgalék Dwata.

I katdò Dyisas di Dyudiya
(Mark 1:35-39)

42 Na di ksut i du, mdà Dyisas salu di satu banwe landè to mnè ditù. Na too
fanngabal i dad to kenen. Na kantola teen, yé kayèla ku fles kenen fanak déé.

43 Bay manan dale, “Là fakay ku là lê agu tamdò i Fye Tulen gablà di Kagot
i Dwata di dademe dad lunsud du yé dek Dwata do.”
44 Na fadlug kenen tamdò di dad gumnè gal gustifun i dad Dyu di Dyudiya.

5

I kalék Dyisas i dad tnanin to tdòan
(Matyu 4:18-22; Mark 1:16-20)

1 Di satu du, tadag Dyisas di kilil i bong lanaw dnagit Génésarét. Na too sfital
i kdee dad to di safédan du falningela i katdòan Tnalù i Dwata.
2 Na nun teenan déé lwe aweng tnagak i dad to gal fmukat nalaf. Yé nimò
i dad to ayé, lnanebla i dad fukat.
3 Na myak Dyisas di aweng Simon, na fulukan dun i aweng du fye beg
fawag di kilil. Na sudeng Dyisas du tdòan i dad to mdà di aweng.
4 Kanton fnge tamdò, manan di ku Simon, “Ftalà gamu na ftatekyu i dad
fukat du fye nun gwèyu.”
5 Na man Simon, “Amu, ta tnadakmi i butang na landè gwèmi. Bay du
manam, lêmi ftatek i dad fukatmi.”
6 Na kantola ftatek, too ti bong i gwèla nalaf na ta baling fan kasê i dad
fukatla.
7 Na yé duenam man, knabilla i dademela di satu aweng du ftabengla
ale. Na kanto fdadong i dademela, fananòla i lwe aweng nalaf, na ta fan ale
galnab.
8 Na kanto teen Simon Piter ayé, lkuad kenen di muna Dyisas, na manan,
“E Amu, beg ge fawag di do du too agu gamsalà.”
9 Yé duen Simon man ayé du too ale tikeng du too ti dee gwèla nalaf.
10 Na balù i dademe Simon dnagit Dyém na Dyan, dunan i dad ngà Sébidi, lê
ale tikeng. Bay man Dyisas di ku Simon, “Nang ge likò. Mdà ani, yé fnukatyu
dad to.”
11 Na yé duenam man, kanto ale dmuung, ta tnagakla i kdee nfunla déé, na
magin ale di ku Dyisas.

I kafgulê Dyisas i to fandas mumuh
(Matyu 8:1-4; Mark 1:40-45)

12 Di satu du, déé Dyisas di satu lunsud, na nun lagi too sasè i fdasan
mumuh. Kanton teen Dyisas, lkuad kenen na lamfan, na fakdo kenen,
manan, “Amu, gadègu gaganam agu fan-gulê du fye too mlaneb i kulitgu, ku
mayè ge.”
13 Na nagot Dyisas kenen, na manan, “Mayè agu sa. Mgulê ge nan.” Na tadè
mkah i fdasan mumuh ayé.
14 Na fnge, dek Dyisas kenen, manan, “Nangam ti tulen ani balù simto dun.
Bay mdà ge, na fitem i laweham di ganlal di kafaglut gal damsù, na nebem
ditù i dsùam gambet i uldin Dwata fagu ku Mosis. I dsù nebem, yé gugmadè
i kdee dad to dun na ta mgulê ge na ta mlaneb i kulitam.”
15 Balù ku ta fnang Dyisas kenen tmulen gablà di kgulêan, bay baling too
mbel fa i santulen gablà ku Dyisas, na mdà ayé, too dee dad to gal stifun di
munan du falningela i tdòan na fafgulêla di kenen i dad tdukla.
16 Bay gal salu Dyisas di dad banwe landè to mnè ditù du dmasal.

I kafgulê Dyisas i to là galyakan i lawehan
(Matyu 9:1-8; Mark 2:1-12)

17 Di satu du lam Dyisas tamdò, nun sudeng déé dad Farisi na lê man i
dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Yé gumdàla di kdee
dad malnak banwe di Galili na Dyudiya. Na lê nun dademe mdà di syudad
Dyérusalém. Na mnè di ku Dyisas i kaltulus Dwata du fye gafgulêan i dad to
nun tduk.
18 Na nun dad lagi kel déé, na nun nebela to là galyakan i lawehan,
santiangla magin i gumilèan. Tilewla nebe kenen fusuk di lam i gumnè
gutamdò Dyisas du fye kahla di sen munan.
19 Bay kantola teen na landè dalanla du mdà di kdee dad to stifun, myak
ale di tah i ataf na lanketla i dademe ataf klola fayol kenen magin i gumilèan
déé di muna Dyisas di bleng i dad to.
20 Na kanto teen Dyisas i bong ksaligla, manan di to ayé, "E Leg, ta
magfasinsya nan i dad salàam."
21 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
kantola linge i man Dyisas ayé, yé mnè di fandamla, "Simto i ta mlad ani du
landè dademe gmagan fmasinsya i salà, lo senan Dwata."
22 Bay ta gadè Dyisas i mnè di fandamla, na manan dale, "Kan ku yé mnè
di nawayu?
23 Man nawayu kè ku landè glalgu fmasinsya salà i to ani? Bay yé too ilè
na nun glalgu ku ta man-gu di kenen, 'Mték ge na magu ge,' na gagu kenen.
24 Na yé kayègu ku gadèyu na do, dunan i dnagit Ngà To, nun glalgu dini di
tah tanà fmasinsya salà." Na kafnge Dyisas man ayé di dale, ta talù di to là
galyak ayé, na manan, "Dekta ge, mték ge, nwèam i gumilèam, na mulê ge."
25 Na tadè tadag i to ayé di bleng i dad to, na ta nwèan i gumilèan na mulê,
na toon dnayen i Dwata.
26 Too ti tikeng i kdee dad to, na dmayen ale di Dwata. Tngah ale, na manla,
"Too tnikeng i teento ani gine."

I klak Dyisas ku Libay
(Matyu 9:9-13; Mark 2:13-17)

27 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas magu, na nun teenan satu to gal mwè bayad
i buhis, yé dagitan Libay. Teen Dyisas kenen sudeng di gutalbahòan, manan,
"Magin ge di do."
28 Na ta tadag Libay, na tnagakan i kdee dad knunan déé du magin ku
Dyisas.
29 Na fimò Libay bong knaan di gumnèan du fkaanan dale Dyisas. Na yé
kmaan di safédla dee dademe dad to gal mwè bayad i buhis na lê dademe
dad to.
30 Na mdà ayé, sungag i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na manla di dad to tdò Dyisas, "Kan ku kmaan gamu di saféd
i dad to gal mwè bayad i buhis na i dademe dad to lmafà i dad uldin Dwata?"
31 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "I to fandas, nun gukmamun i to
mulung. Bay i to landè fdasan, landè gukmamun i to mulung.
32 Ise ku i dad to tluh i fanngabalgu, bay i dad to gamsalà du fye msal ale."

I guflingen Dyisas i lagi sansong
(Matyu 9:14-17; Mark 2:18-22)

33 Na lê nun dad to talù di ku Dyisas, manla, "I dad to gal tdò Dyan Gal
Munyag, na balù i dad to tdò dad Farisi, gal ale fwasa na dmasal. Bay i dad
to tdòam ge, là gal ale fwasa."

34 Na man Dyisas di dale, “Ku fkahta di dad to nlak magin samsong, là tayò
ale fwasa ku sana kdéé di safédla i lagi sansong.
35 Bay nun du kadang ku ta là dini di safédla i lagi sansong ani, na yé klola
fwasa.”

I dad guflingen Dyisas gablà di kasbool i dad labi tdò na i dad falami tdòan

36 Na lê nun tulen Dyisas dale i dad guflingen ani, manan, “Là fakay mwè
falami falnas ku klafang di labi klaweh. Ku nimòam ayé, malmo i falami
falnas, na i falami falnas là gtenan klafang di klaweh ta labi.
37 Na là fakay kah di lam i labi kulit i falami binu, du keng btù i kulit ayé,
na malmo i binu na lê man i kulit.
38 Yé duenam man, yé gumkah i falami binu di falami kulit.
39 Na landè to mayè minum falami binu ku ta gamginum i labi du manan,
‘Too ti fye nem i labi.’ ”

6

Gablà di Du Kaftud
(Matyu 12:1-8; Mark 2:23-28)

1 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, magu ale Dyisas di satu lnigo. Na i dad
to galan tdò, beg ale kambang là dee kigan trigo, na fnilula du knilewla i
msehan.
2 Na man i dademe dad Farisi, “Kan ku kamtu gamu di Du Kaftud? Là fakay
ayé, du fnang Dwata di uldinan fagu di ku Mosis.”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Kan kè? Là lmenyu masa gablà di nimò Dabid
du mdà di kbitilan na i dademen?
4 Ani nimòan. Fusuk kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
nwèan i fan gal blé di Dwata. Na blaam, yé lo fakay kmaan i fan ayé i dad
ganlal di kafaglut, bay knèan kmaan Dabid i fan ayé, na banlén i dademen.”
5 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Yé magot i Du Kaftud dunan i Ngà To.”

I kafgulê Dyisas i to fikot sigal
(Matyu 12:9-14; Mark 3:1-6)

6 Na lê man di satu Du Kaftud, fusuk Dyisas di gumnè gal gustifun i dad
Dyu du tamdò. Na nun lagi déé, fikot sigalan gsen di kwanan.
7 Na i dad Farisi na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, too ale
meye kfagu du fye nun gutadagla tmifù ku Dyisas na mdà ayé, toola kenen
tnanul du neyela ku nun to fan-gulêan di Du Kaftud.
8 Bay Dyisas, ta gadèan ku dét i mnè di fandam i dad to ayé. Na yé duenam
man, manan di lagi ayé, “Tadag ge di muna i kdee dad to ani.” Na ta tadag
kenen.
9 Na snalek Dyisas ale, manan, “Snalekta gamu kun. Dét man i uldin Dwata
fagu di ku Mosis? Dét i fye nimò di Du Kaftud, fye ku sasè? Tnabengto i
dademeto to ku fnatito ale?”
10 Na meye Dyisas di kdee dad to ayé, na fnge manan di lagi fikot,
“Bankeham i sigalam.” Kanton bankeh, tin tadè bkeh na ta mgulê.
11 Bay too ti falbut i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na santulenla ku dét fanla kibò ku Dyisas.

I kalék Dyisas i dad sfalò lwe to galan dek
(Matyu 10:1-4; Mark 3:13-19)

12 Di satu du, mnagad Dyisas di bulul du dmasal. Na tnadakan i butang
dmasal di Dwata.

13 Kanto flafus, tlon i dad to galan tdò du malék kenen sfalò lwe i fakayan
dnagit dad to galan dek.
14 Ani dagitla, Simon, dunan i dnagit Dyisas Piter, na Andru, i flanek Simon,
na Dyém, na Dyan, na Filip, na Bartolomyu,
15 na lê Matyu, na Tomas, na Dyém i ngà Alfyus, na Simon, dunan i msen i
banwen,
16 na lê Dyudas, i ngà Dyém, na Dyudas Iskariyot, dunan i makal ku Dyisas.

I katdò Dyisas na i kafgulêan i dad to (Matyu 4:23-25)

17 Na flasok ale Dyisas di bulul ayé, na tadag kenen di datal. Na nun dee dad
to galan tdò, na dee dademe dad to mdà di kabal Dyudiya, na Dyérusalém, na
i dad banwe Tiro na Sidon mdadong di mahin.
18 Salu ale déé du falningela i tdòan na fafgulêla kenen i dad fdasla. Na fan-
gulêan i dad to nun busaw.
19 Na i kdee dad to, mayè ale magot ku Dyisas du fagu di kaltulusan, fan-
gulêan i kdeela.

Dad gdawat i dad to (Matyu 5:1-12)

20 Na meye Dyisas di dad to tdòan, na manan, “Nun kafyeyu, gamu dad to
landè du gagin gamu di Kagot i Dwata.
21 Nun kafyeyu, gamu dad to bitil ani, du bsol gamu kadang. Nun kafyeyu,
gamu dad to mngel ani du mulé gamu kadang.
22 Nun kafyeyu ku nuteh nawa i dad to gamu na ku knangla gamu, na ku
nadoyla gamu, na ku fansasèla gamu du mdà di ksasatuyu di do, i dnagit Ngà
To.
23 Yé lê kibò i dad gutambulla di dad tugad i Dwata. Yé duenam man, too
gamu flehew di bang i dad klimahyu ani du too ti bong i lubayyu kadang di
langit.
24 Bay magakdo gamu i dad to bong knun, du ta gdawatyu nan i kafyeyu.
25 Na magakdo gamu dad to gal bsol ani du bitil gamu kadang. Magakdo
gamu dad to mulé ani du mlidù gamu na mngel kadang.
26 Na magakdo gamu ku i kdee dad to dnayenla gamu du yé sén nimò i dad
gutambulla di ise glut tugad i Dwata.

Gablà di kakdo (Matyu 5:38-48; 7:12a)

27 “Bay, ani kayègu man di gamu, dunan i dad to flinge di do. Kanbongyu
nawa i dad to dmuen gamu, na mimò gamu fye di dad to mnang gamu nawa.
28 Mni gamu di Dwata du fye banlén kafye i dad to falmagi gamu, na
dnasalyu i dad to famsasè gamu.
29 Ku nun to dmafì gamu di bali bawehyu, nàyu i balin. Ku nun to mwè i
saulyu tahà sigal, lêyu fagin blé i saulyu fukal sigal.
30 Banléyu i kdee dad to mni di gamu, na ku nun to mwè dad knunyu,
nangyu lê tan-gaad nawì.
31 Ku dét i kayèyu fye nimò i dademe dad to di gamu, yé funayu nimò di
dale.
32 “Kaflingenta dun, ku lo yé kandoyu i dad to kamdo gamu, landè lubayyu
di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, kandola i dad to kamdo dale.

33 Na ku lo yé gumimòyu fye di dad to mimò fye di gamu, landè lubayyu
di nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, nun kakdola di dad to mimò fye di
dale.
34 Na ku lo yé gufutengyu di dad to gambayad i uteng, landè lubayyu di
nimòyu ayé, du balù i dad to gamsalà, futeng ale di dademela na fatanla
kbayad i uteng.
35 Bay ani nimòyu. Kanbongyu nawa i dad to dmuen gamu, na mimò gamu
fye di dale, na futeng gamu, bay nangyu ntuk i bayad. Ku yé nimòyu, too bong
lubayyu na gfiteyu gamu dad ngà i Too Mdatah Dwata, du balù i dad sasè to
na i dad to là fulung fasalamat, kanbong nawa Dwata ale.
36 Kanbongyu nawa i kdee dad to salngad i kalbong nawa Màyu i kdee dad
to.

Gablà di kukum i dademe to
(Matyu 7:1-5)

37 "Nangyu nukum i dademeyu to du fye là nukum Dwata gamu. Nangyu
falnayam i dademeyu to du fye là falnayam Dwata gamu. Bay fnasinsyayu
salà i dademeyu du fye lê fnasinsya Dwata i dad salàyu.
38 Banléyu i dademeyu to na banlé Dwata gamu. Too ti bong i blén di gamu.
Fakayta man nasakan na ningokan na falbésan i kafye blén di gamu. Ku dét
kalbong bléyu di dademeyu to, salngad ayé i kalbong blé Dwata di gamu."
39 Na lê talù Dyisas fagu di fléd, manan, "I to butè, landè kibòan malak i lê
satu to butè. Ku yé nimòan, lwe ale baling tatek di sol.
40 Mdatah i to tamdò di to tdòan, bay ku nun to ta too sikof i kagbetan, ta
gasalngadan i to tamdò kenen.
41 "Kan ku neyem i tukay salà gambet fuling di mata i flanekam, bay tadèam
bayà i bong salà gambet bateng di ge mata.
42 Kan dé ku manam, 'E flanek, nwèta kun i fulingam,' na blaam sana kdéé i
bong bateng di ge mata? Sasè ge. Funam nwè i bateng di matam alì fye kitem
mwè fuling i flanekam.

Gablà di fye to na i sasè to
(Matyu 7:16-20; 12:33-35)

43 "I kayu fye, là mengen sasè. Na i sasè kayu, là mengen fye.
44 Yé gudmilè i kayu di bengen. I awi, là ti mengen fig. Na i banal, là
mengen grép.
45 Na salngad ayé i dad to. I fye to, slame fye lamwà di bàan du yé gumdàan
di kdee fye busekan di nawan. Na i sasè to, slame sasè lamwà di bàan du yé
gumdàan di kdee sasè busekan di nawan. Ku dét i mnè di nawa satu to, yé
lamwà di bàan.

I lwe to fdak gumnè
(Matyu 7:24-27)

46 "Kan ku tloyu agu 'Amu,' bay là nimenyu i man-gu.
47 Nun guflingen-gu i to salu di do na falningen i man-gu na nimenan.
48 Salngad kenen i to too fulung fdak gumnè. Ani kibòan, fngalaman i
kakolan na fdakan dad lahan di batu. Na kanto fnge i gumnè, nun kel bong
dunuk, na sloban i gumnè ani, bay là bekan du too mbagal i gugafdakan.
49 Bay lê nun guflingen-gu i to flinge i man-gu ku là nimenan. Salngad
kenen i to là fulung fdak gumnè. Ani kibòan kenen. Landè batu gufdakan
i lahan. Na kanto kel i dunuk, tadè bek i gumnè ani na mti malbà."

7

I kafgulê Dyisas i fasak i satu ganlal i dad sundalu
(Matyu 8:5-13)

1 Di kafnge Dyisas tamdò kdee ayé gine di dad to, salu kenen di Kapernaum.
2 Na nun satu ganlal i dad sundalu déé mdà di Roma, na nun satu fasakan
i toon kando. Fandas i fasakan ayé, na fan mati.
3 Na kanto linge i ganlal ayé gablà ku Dyisas, ta dekan i dademe dad tua gal
mebe dad Dyu du fakdo ale ku Dyisas du fye magin kenen di dale. Yé kayè i
ganlal ayé ku gadéé Dyisas fye fan-gulêan i fasakan.
4 Na kanto ale salu di ku Dyisas, too ale fakdo di kenen, manla, “Gablà
tnabeng i to ani,
5 du kandon gito dad Dyu, na fafdakan fa i gumnè galto gustifun.”
6 Na yé duenam man, magin Dyisas di dad tua mngé kenen. Kanto
mdadong ale Dyisas di gumnè, lê dek i ganlal i dademen sgalak fsitong ku
Dyisas. Na kanto kel i dad to dekan di ku Dyisas, manla di kenen, “Amu, yé
fnè i to mdek gami nang ge faflayam kun. Nang ge fles du là gablàan kun
fafusuk ge di gumnèan.
7 Yé duenan kun là samsite ge du mdanà kenen di ge. Bay ku lo ge talù kun,
fagu di talùam ayé, mgulê sa i fasakan.
8 Gadèan ani kun du balù kenen, nun ganlal mdatah di kenen na lê nun dad
sundalu mdanà di kenen. Ku nun dekan sundalu mdà, mdà kenen sa. Na ku
manan di satu, ‘Salu ge dini,’ na mimen kenen. Na balù dét i fimòan di satu,
yé nimòan. Na matnù fa kun i ge glal, du balù dét i kayèam, gaganam nimò
balù ku lo fagu di ktalùam.”
9 Na kanto linge Dyisas i fnè i ganlal, too kenen tikeng na blaling kenen di
kdee dad to magin di kenen, na manan, “Ani i man-gu di gamu, na là lmen-gu
mite di dad to Israél i kaftoo salngad di bong kaftoo i to ani di Dwata.”
10 Na i dad to dek i ganlal, lê ale mulê na kanto ale kel déé, teenla na ta
mgulê i fasakan.

I kték Dyisas i ngà i libun balu

11 Di là mlo, salu Dyisas di satu banwe, yé dagitan Nain, na magin i dad to
tdòan na lê dee dademe dad to.
12 Na kanto kenen kel di takab i labat di banwe ayé, nun gsitongan dademe
dad to, na nebela lamwà satu lagi ta mati. Ta balu i yêan, na landè dademe
ngàan. Na too dee dad to magin di balu ayé.
13 Na kanto teen Amuto Dyisas kenen, toon kando, na manan, “Nang ge
mngel.”
14 Na fdadong Dyisas di guflasàla i mati ayé, na nagotan i guflasàla dun.
Tadè fanak i dad to mebe dun, na man Dyisas, “E tò, mték ge.”
15 Na ta mték i to mati ayé, na talù kenen. Na fulê Dyisas kenen di yêan.
16 Na too likò i kdee dad to déé, na dmayen ale di Dwata, manla, “Ta nun
kel di blengto satu tugad i Dwata too maltulus. Ta kel Dwata dini du banlén
kagalwà i dad ton.”
17 Too mbel i santulenla ani gablà ku Dyisas di kabal Dyudiya na di dademe
dad banwe glibut déé.

I kafsalek Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas
(Matyu 11:2-19)

18 Na ta nun dad to gal tdò Dyan, na lingela gablà di dademe dad nimò
Dyisas, na tulenla ku Dyan. Na tlo Dyan i lwe dad tdòan,
19 na dekan ale salu di ku Dyisas du fsalekan ku kenen i sanfatanla, ku
demen ise.
20 Na i dad lagi ayé, kanto ale kel di ku Dyisas, manla di kenen, “Dek
Dyan Gal Munyag gami salu dini du fye snalekmi ge ku ge i Mgalék Dwata
i sanfatanmi ku demen mahal to.”
21 Na di du ayé, too dee fan-gulê Dyisas dad to nun tduk, na i dademe nun
busaw, na balù fa i dad butè du fye mite ale.
22 Na mdà ayé, tnimelan i dad to dek Dyan, manan, “Samfulê gamu di ku
Dyan, na tulenyu kenen i kdee ta teenyu na i ta lingeyu. Mite i dad butè,
na gagu i dad kimay, na mgulê i dad to nun fdas mumuh, na lminge i dad
bakong, na mték i dad mati, na i dad to landè, lingela i Fye Tulen.
23 Na manyu di ku Dyan na ku simto là lwe nawan di kaftoon di do, nun
kafye gfunan.”
24 Na kanto mdà i dad to dek Dyan, talù Dyisas di dad to stifun déé gablà
di ku Dyan, manan, “Di munan, di ksaluyu di banwe landè to mnè ditù, dét
kayèyu teen? Ise ku yé fanngabalyu i kalon wal i nus.
25 Na du ise ayé i fanngabalyu, dét i kayèyu teen? Là sa mngabal gamu
lagi kalmaweh fye du yé gufanak i dad to kalmaweh fye na i dad to too fye
kagkahla, dunan di dad malbang gumnè i dad harì, ise ku di banwe landè to.
26 Bay dét i kayèyu teen ditù? Satu tugad i Dwata kè? Dunan, satu tugad i
Dwata kenen, bay mdatah kenen fa di dademe dad tugad i Dwata.
27 Dyan i ta fala tulen di sulat ani mdà di Tnalù i Dwata, manan, ‘Dekgu i
snaliggu muna di ge na fatlagadan i dalanam.’ ”
28 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Ani tulenta gamu, na di kdee dad to sut
di tah tanà, landè gamsngad di kdatah Dyan. Bay ku simto i gagin di Kagot i
Dwata balù kel di to too mdanà, mdatah kenen di ku Dyan.”
29 Na i kdee dad to, balù kel di dad to gal mwè bayad i buhis, kantola linge
i man Dyisas, gadèla na too fye mimen di Dwata. Na i dad to ayé, ta fbunyag
ale di ku Dyan di munan.
30 Bay i dad Farisi na i dademe dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, balingla knagol i knayè Dwata di dale na là fbunyag ale di ku Dyan.
31 Na talù Dyisas, manan, “Dét i fye guflingen-gu i dad to di mdu ani? Dét i
gusalngadla?
32 Yé guflingen-gu dale i dademe dad ngà sudeng di fadyan. Là mayè ale
magin sagwas, na ani man i dademela di dale, ‘Fmalandag gami di klehew,
bay knèan là magin gamu madal. Lingagmi i lingag di mati, bay là mngel
gamu.’
33 Salngad gamu di dad ngà là mayè magin ayé. Fandamyu Dyan Gal
Munyag. Gal kenen fwasa na là minuman binu, bay yé manyu gablà di kenen
bnusaw.
34 Na do, i dnagit Ngà To, kmaan agu na minum, na yé manyu gablà di do,
‘Neyeyu. Tyan kenen na gal flangal, na yé dademen sakdo i dad sasè to gal
mwè bayad i buhis na dad to lmafà i dad uldin Dwata.’
35 Bay déé gumite i gnadè Dwata di nimò i dad ngàan.”

I kfasinsya Dyisas salà i satu libun too gamsalà

36 Na nun satu Farisi mlak ku Dyisas kmaan di safédan, na mdà ayé fusuk
Dyisas di gumnèan na ta sudeng du kmaan.

37 Na lê nun libun too gamsalà mnè di lunsud ayé, na kanton linge na déé
gukmaan Dyisas di gumnè i Farisi ayé, salu kenen déé na nun neben too
mabtas sabuy fnò fangbun.
38 Na kanto fusuk di gumnè ayé, fdadong kenen di ku Dyisas, na lkuad di
saféd i blìan. Na too kenen mngel, na fatdakan i lwakan di blì Dyisas. Na yé
ifun dun wakan, na nalakan i blì Dyisas, klon mkok dun fangbun.
39 Na i Farisi ta mlak ku Dyisas kmaan, kanton teen i nimò i libun ayé, man
i nawan, “Ku i to ani too glut tugad i Dwata, ta sanan gadè moon ldam i libun
ani ta magot di kenen, du i libun ani too gamsalà.”
40 Bay talù Dyisas di Farisi ayé, manan, “Simon, nun kayègu man di ge.” Na
man i Farisi, “Dét manam, Sér?”
41 Na man Dyisas, “Nun lwe to muteng di satu to gal futeng. Mdà i satu, yé
utengan lime latuh, na yé uteng i satu lime falò.
42 Lwe ale too landè kibòla mayad i utengla. Na yé duenam man, tadèan
lnifet i utengla. Na, di fandamam, mdà di ktabeng i to futeng ayé, simto i too
mbong dun nawa, i to bong uteng ku i to tukay uteng?”
43 Na tmimel Simon, manan, “Yé too kambong nawa kenen dunan i to bong
utengan du balù ku bong, ta lnifet i to futeng.” Na tmimel Dyisas, manan,
“Glut i manam.”
44 Na kafnge ayé, meye Dyisas di libun ayé, na manan ku Simon, “Teenam
i libun ani? Ta fusuk agu di gumnèam, bay là banlém agu éél du alob i blìgu.
Bay i libun ani, ta naloban blìgu i lwakan, na yé ifun dun i wakan.
45 Na di kfafusukam do gine, là ti nalakam agu gambet i galto nimò, bay i
libun ani, mdà di kakelgu dini, là ti tlagan malak i blìgu.
46 Na ge, là nkaham fngalo i ulugu di kdawatam do, bay i libun ani, nkokan
fangbun i blìgu.
47 Yé duenam man, too glut i manta ge ani, balù too dee dad salàan, ta
magfasinsya nan, na yé gugmadè dun, ta fiten i bong kakdon. Bay i to là dee
salàan balù ta magfasinsya, tukay sa i kakdon.”
48 Na kafnge ayé, man Dyisas di libun ayé, “Ta fnasinsya nan i dad salàam.”
49 Bay i dademe dad to kmaan déé, stulen ale, manla, “Simto i lagi ani? Balù
i kfasinsya salà, gaganan.”
50 Na lê talù Dyisas di libun, manan, “Ta galwà ge du mdà di kaftoom di do.
Mulê ge nan, na i ktanak nawa mnè di ge.”

8

I dad libun tmabeng ku Dyisas

1 Kafnge ayé, mdà Dyisas magu salu di dad sahal syudad na lê man i dad
malnak banwe du tulenan i Fye Tulen gablà di Kagot i Dwata. Na magin di
kenen i sfalò lwe to galan tdò.
2 Na lê nun magin di dale dad libun ta mgulê di kfusuk i busaw dale na i
dad sahal tduk. Yé dagit i satu libun ayé Méri Magdalin, i gufalwà Dyisas fitu
busaw.
3 Na yé lê dagit i satu Dyoana, i yaan i mdatah snalig di gumnè Harì Hérod
dnagit Kusa. Na yé dagit i satu Susana, na nun fa dee dademe. I kdee dad
libun ayé, tnabengla ale Dyisas fagu di dad knunla.

I fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:1-9; Mark 4:1-9)

4 Na nun dee dad to stifun di saféd Dyisas mdà di dad sahal lunsud, na nun
tulenan dale satu fléd, manan,
5 "Nun to salu di dnarun du smabul bnê. Kanton sabul, nun dademe dad
bnê gtadè di bà dalan, na glékla, na fti tnukè dad anuk mayeng.
6 Na nun dademe dad bnê gtadè di tanà gunun dee batu, na kanto tmabò i
dad bnê ani, mlal mlanas i tabòan du kafag i tanà.
7 Na nun dademe dad bnê gtadè di lam bnas nun sual. Salngan tmabò i dad
bnê na i bnas ani, bay mlimas di bnas i dad tabò i bnê ani.
8 Bay nun dademe dad bnê gtadè di gufye i tanà. Too tmabò i dad bnê
ani, na too fye ulêan, kel di mlatuh." Na kafnge Dyisas man ayé, falbongan i
talùan, manan, "Ku simto i nun klinge, fye ku flinge kenen."

I gukmamu i dad fléd Dyisas
(Matyu 13:10-17; Mark 4:10-12)

9 Na smalek i dad to galan tdò ku dét gumtatek i fléd ayé gine.
10 Na talù Dyisas, manan, "Faglabatgu di gamu i dad gbuni gablà di Kagot i
Dwata. Bay di dademe dad to, fagugu di fléd i dad tdògu du fye balù ku meye
ale, là mite ale, na balù ku lminge ale, là galmabat ale.

I gumtatek i fléd gablà di to smabul bnê
(Matyu 13:18-23; Mark 4:13-20)

11 "Ani gumtatek i fléd. I bnê, dunan i Tnalù Dwata.
12 I tanà di bà dalan gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dademe dad to ta
lminge i Tnalù Dwata, bay di là mlo salu Satanas déé na nwèan di nawala du
fye landè kibòla ftoo tà ale galwà.
13 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gunun dee batu dunan i dademe
dad to too lehew dmawat i Tnalù Dwata di kaklingela, bay landè too dalilla.
Là mlo ale ftoo du ku ta nkel ale i tilew, knagolla i kaftoola.
14 Na i tanà gugsabul i dademe dad bnê gbol di dad bnas nun sual, dunan i
dademe dad to ta lminge i Tnalù Dwata, bay mlimas i Tnalù Dwata di nawala
du mdà di klidù nawala, na i kiballa i knun, na i dademe knayè i ktola. Na
mdà ayé, landè ktagah i bengela.
15 Bay i fye tanà gugsabul i dademe dad bnê, dunan i dad to too gsalig na
tluh i nawala, du di kaklingela i Tnalù Dwata, fkahla di nawala, na gamtayud
ale du fye nun ulê i nimòla."

I salò gbuni
(Mark 4:21-25)

16 Na lê talù Dyisas, manan, "Landè teenam to ku ntaman i salòan na fnge
snukuban been. Na là bunin dun di dungan i katri. Bay yé nimòan, kahan di
gumefen du fye magtuyal i kdee dad to fusuk déé.
17 Na salngad ayé, i kdee dad gbuni di mdu ani, teen kadang di satu du na
gadè i kdee là fa gadè di mdu ani, du mti magtuyal i kalbong kdee kadang di
satu du.
18 Yé duenam man, tooyu fkah di nawayu i lingeyu, du ku simto to fkahan
di nawan i ta gadèan, lê tananù Dwata i blén di kenen. Bay ku simto là fkahan
di nawan i ta gadèan, lê nawì Dwata balù i tukay man nawan ta glabatan."

I yê Dyisas na i dad flanekan
(Matyu 12:46-50; Mark 3:31-35)

19 Lam Dyisas tamdò, ta kel yêan na dad flanekan du mayè ale samsite
kenen, bay là gafdadong ale du too dee dad to.

20 Na nun tmulen di ku Dyisas, manan, “Ta déé yêam na dad flanekam di
lwà du kayèla ge sansite.”
21 Na man Dyisas, “I dad to lminge i Tnalù Dwata na fkahla di nawala, yé
mgimò yêgu na dad flanekgu.”

I kngak Dyisas i nus na i lwek
(Matyu 8:23-27; Mark 4:35-41)

22 Di satu du, man Dyisas di dad to galan tdò, “Mdà ato mifal i lanaw.” Na
yé duenam man, mdà ale smakay aweng.
23 Na lamla maweng, ta kudang Dyisas. Na ta nkel ale kamgis nus di talà.
Ta maglam éél i awengla, na ta fan ale galnab.
24 Na i dad to gal tdò Dyisas, nukatla kenen, na manla, “E Amu, Amu, ta fan
ato mlimas.” Ta mték Dyisas, na nngakan i nus na i dad malbang lwek. Na
tadè fanak i nus na ta mtanak i lanaw.
25 Na manan di dad to galan tdò, “Kan ku là smalig gamu?” Too ale likò na
tikeng, na sasalek ale, manla, “Simto i to ani? Balù i nus na i malbang lwek,
nngakan, na mimen ale.”

I kafalwà Dyisas i dad busaw mdà di satu lagi
(Matyu 8:28-34; Mark 5:1-20)

26 Na fles ale maweng kel di banwe i dad to Gérasin stimbang di Galili.
27 Na kanto ale dmuung déé, ta tufa Dyisas na gsitongan i satu lagi mdà
di lunsud nun dad busawan. Ta bong mlo, là kalmawehan na landè gumnè
gufanakan, bay yé galan gufanak di dad ilib gulambang i dad to.
28 Na kanton teen Dyisas, mkit kenen na lamfan di blì Dyisas, na falbongan
i talùan, manan, “Dyisas, Ngà i Too Mdatah Dwata, dét i kibòam do? Fnigu di
ge, nangam agu falnayam.”
29 Yé duenan man ayé du ta dek Dyisas i busaw lamwà di lagi ayé. Ta dee
dulêan fusuk di kenen, na balù ku bnakusla i sigalan na i blìan sangkalì, na
balù bnantayla kenen fa, gaganan famtoh dun, na gal nebe i busaw kenen
salu di dad banwe landè to mnè ditù.
30 Na smalek Dyisas, manan, “Dét i dagitam?” Na tmimel kenen, manan,
“Salagsà,” du ta too ti dee busaw fusuk di kenen.
31 Na too fakdo i dad busaw du fye là batan ale di sol landè gusenan, dunan
i gufalmayam Dwata dale.
32 Na mdadong di dale, nun dee dad sdè mateb di bulul. Na fakdo i dad
busaw du fye faloh Dyisas ale fusuk di dad sdè ayé na falohan ale.
33 Yé duenam man, lamwà i dad busaw di lagi ayé, na fles ale fusuk di dad
sdè na mti milah i dad sdè, flasok di bilil, na tatek ale di lanaw, na sdulê ale
mlimas.
34 Na kanto teen i dad to mifat dad sdè i mkel ayé, milah ale salu di lunsud
na di dad bulul du tulenla.
35 Na i dad to gutmulenla ayé, gasil ale gatù du neyela i mkel ayé. Na kanto
ale kel di ku Dyisas, teenla i lagi gulamwà i dad busaw, na tadè kenen sudeng
di saféd blì Dyisas, na ta kalmaweh, na ta fye fandaman. Na too ale likò.
36 Na i dad to ta mite i mgimò Dyisas, tulenla gablà di kafalwà Dyisas i dad
busaw di lagi ayé.
37 Na i kdee dad to di banwe i dad Gérasin, fakdo ale ku Dyisas du fye
tnagakan i banwela du too sasè klikòla. Na mdà ayé, ta mdà Dyisas smakay
di aweng.

38 Bay i lagi gulamwà i dad busaw fakdo di ku Dyisas du kayèan magin, bay
là fagin Dyisas dun. Bay manan di kenen,
39 “Mulê ge na tulenam i kdee dad nimò Dwata di ge.” Na yé duenam man,
ta mdà i lagi ayé, na tulenan di kdee dad to di lunsud i dad nimò Dyisas di
kenen.

I kafgulê Dyisas i libun sigi maloh i litèan na i ktékan i ngà mati
(Matyu 9:18-26; Mark 5:21-43)

40 Na lê samfulê ale Dyisas mifal di lanaw ayé, na kanto ale kel di faltùan,
nun dee dad to dmawat kenen, du yé sanfatanla.
41 Na nun satu ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, yé dagitan Dyairus.
Fdadong kenen di ku Dyisas, na lamfan di saféd blìan, na too fakdo du fye
magin Dyisas salu di gumnèan.
42 Yé duenan fakdo di ku Dyisas du i sen ngàan libun, ta sfalò lwe falin, ta
fan mati.
Na di kagula salu ditù, fan là gagu Dyisas du mdà di too kasgat i dad to.
43 Na nun satu libun magin ta sfalò lwe fali klon sigi maloh i litèan, na ta
ftin i filakan di dad mulung, bay landè gamfgulê kenen.
44 Na fdadong kenen di kagol Dyisas, na nagotan i kilil i saulan, na tadè tlag
kaloh i litèan.
45 Na smalek Dyisas, manan, “Simto magot do?” Bay man i kdee dad to, “Là
nagotmi ge.” Na talù Piter di ku Dyisas, manan, “Amu, bong dee dad to gihok
di ge du mdà di kasgatla.”
46 Bay man Dyisas, “Nun magot do. Lyalogu na nun kgagan i ta lamwà di
do gine.”
47 Na i libun ayé, kanton teen na landè kibòan muni dun, ta kankal kenen
di klikòan, na lamfan kenen di saféd i blì Dyisas. Di bleng i kdee dad to ayé,
tulenan ku dét duenan magot ku Dyisas na gablà di ta kgulêan.
48 Na man Dyisas di kenen, “Ta mgulê ge du mdà di nun kaftoom di do.
Mulê ge, na i ktanak nawa mnè di ge.”
49 Na di lam Dyisas talù fa, nun satu to kel déé fdu di gumnè Dyairus, dunan
i ulu di gumnè gal gustifun i dad Dyu, na manan di ku Dyairus, “E Sér, ta là
gumaham i ngàam du ta ftoh. Ta nangam snamuk nan i To Tamdò.”
50 Bay kanto linge Dyisas i manan ayé, manan di ku Dyairus, “Nang ge likò.
Bay lo ge ftoo na mgulê i ngàam ayé.”
51 Na kanto ale kel di gumnè Dyairus, landè dademe fagin Dyisas fusuk,
senan lo Piter na Dyan na Dyém na i dad tua i ngà ayé.
52 Na i kdee dad to déé, too ale mngel du mlidù i nawala gablà di ngà ayé.
Bay man Dyisas, “Nang gamu mngel du i ngà, là matin bay lo kudang.”
53 Na ta balingla kenen nadoy du gadèla na ta mati i ngà.
54 Bay nagot Dyisas i sigalan, na manan dun, “E ngà, mték ge.”
55 Ta samfulê di kenen i nawan, na gasil kenen tadag, na dek Dyisas i dad
tuan mlé knaan di ngà ayé.
56 Na too tikeng i dad tuan, bay fnang Dyisas ale tmulen gablà di mgimò di
ngàla.

9

I kdek Dyisas i sfalò lwe to galan tdò
(Matyu 10:5-15; Mark 6:7-13)

1 Na santifun Dyisas i sfalò lwe to galan dek, na banlén ale glal na kgagan
du fye gafalwàla i dad busaw na lêla gafgulê i dad to nun tduk.
2 Na dekan ale tamdò gablà di Kagot i Dwata na famgulê i dad to nun tduk.
3 Na manan dale, “Di kaguyu ani, nang gamu mebe balù détan, balù tugad,
ku demen kuyut, ku demen bnatu, ku demen filak. Na lo yé nebeyu i klaweh
damkat di lawehyu.
4 Na ku kel gamu di satu lunsud, ku dét gumnè gufusukyu, fanak gamu déé
kel di lêyu kdà.
5 Bay ku là dnawatla gamu di satu lunsud, di kdàyu, kakesyu i kfung di blìyu
du yé ilè dun na dale i tmimel i sasè nimòla di Dwata.”
6 Yé duenam man, ta mdà ale magu di dad banwe, na tdòla i Fye Tulen, na
fan-gulêla i dad to nun tduk.

I kfati Dyan Gal Munyag
(Matyu 14:1-12; Mark 6:14-29)

7 Na kanto linge Harì Hérod, dunan i gumdatah di Galili, gablà di kdee
mgimò Dyisas, too libug fandaman du man dademe dad to na yé gumdà i
kgaganan di ku Dyan Gal Munyag du ta mték kenen kun mdà di fati.
8 Na yé man dademe ta samfulê Ilaydya, satu tugad i Dwata di munan, na
man dademe na keng satu di dademe dad tugad i Dwata i ta mték.
9 Bay man Hérod, “Ise Dyan ani du ta faklanggu i ulu Dyan. Bay simto i
to ani kè du too dee lingegu gablà di kenen?” Na too kayè Hérod samsite ku
Dyisas.

I kafkaan Dyisas mlukas lime libu dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Dyan 6:1-14)

10 Na kanto mulê di ku Dyisas i dad to dekan, tulenla di kenen i kdee
mgimòla. Na fnge faginan ale salu di satu lunsud dnagit Bétsayda lo dale.
11 Bay linge i kdee dad to ku nè gusalu ale Dyisas, na mdà ayé lmalò ale.
Dnawat Dyisas ale, na tmulen kenen gablà di Kagot i Dwata, na fan-gulêan i
dad to nun tduk.
12 Di ta fan kasdaf i du, fdadong di ku Dyisas i sfalò lwe to galan tdò, na
manla, “Fye ku dekam ale salu di dad malnak banwe na di dad lunsud du
fye mngabal ale knaanla na gumilèla du landè gumwèla dini du landè to mnè
dini.”
13 Na man Dyisas di dale, “Gamu i famkaan dale.” Bay manla, “Nun lo lime
batù fan na lwe batù nalaf dini. Mayè ge kè ku mdà gami mayad knaan du
fye nun fkaanmi di kdee dad to ani?”
14 Yé kdee dad lagi déé dad lime libu, na lê nun dad libun na i dad ngà. Bay
knèan, man Dyisas di dad to galan tdò, “Fsudengyu i dad to ani, men lime falò
di kat lumbuk.”
15 Na mimen i dad to galan tdò na ta fsudengla i kdee dad to.
16 Na ta nwè Dyisas i lime batù fan na i lwe batù nalaf, na lngalà kenen di
langit, na fasalamat di Dwata klon falnak dun na blén di dad to galan tdò du
fye nalella di kdee dad to.
17 Na ta kmaan i kdeela na ta bsol ale. Na ta santifun i dad to gal tdò Dyisas
i lukas. Na yé kdeen, sfalò lwe been fnò.

I tulen Piter gablà ku Dyisas
(Matyu 16:13-19; Mark 8:27-29)

18 Di satu du, dmasal Dyisas lon satu, na déé i dad to galan tdò. Na snalekan
ale, manan, “Dét man i dademe dad to gablà di do? Simto agu kun?”

19 Na tmimel ale, manla, “Yé man dademe na ge Dyan Gal Munyag. Na i
dademe, manla ge Ilaydya, na i dademe manla ge i satu tugad i Dwata mdà
di muna ta mték di fati.”
20 Na lêan ale snalek, manan, “Na gamu? Di fandamyu, simto agu kè?” Na
tmimel Piter, manan, “Ge sa Krayst, dunan i Mgalék i Dwata.”
21 Na fnang Dyisas ale tmulen ayé di balù simto dun.

Fala tulen Dyisas i kaflayaman na i kfatin
(Matyu 16:21-28; Mark 8:31–9:1)

22 Na man Dyisas, “Là ti fakay ku là dee kaflayam mkel di do, dunan i dnagit
Ngà To. Na i dad tua gal mebe i dad to, na i dad ganlal di kafaglut, na dad to
gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, knagolla agu na fnatila agu,
bay di gatlun du, lê agu mték di fati.”
23 Na lêan man di kdeela, “Ku nun to mayè magin di do, là fakay ku là
lnifetan i kton, na tiangan i krusan di kat du, na too magin di do*.
24 Ku simto kmabas i nawan, baling lanah di kenen. Bay ku simto mati du
mdà di kaginan di do, nun nawan landè sen.
25 Dét i fye gwè i satu to ku gfunan i klamang banwe, bay là gfunan i nawa
landè sen?
26 Ku nun to myà mdà di do na i dad dekgu, do i dnagit Ngà To, lêgu kenen
kyà ku ta samfulê agu di kdatahgu na i kdatah Màgu Dwata na i dad kasaligan
too mtiu.
27 Too ti glut i man-gu di gamu, na nun dademe tadag dini, na silang ale
mati ku ta teenla i Kagot Dwata.”

I kgilih i baweh Dyisas
(Matyu 17:1-8; Mark 9:2-8)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine, walu butang mlius, yé klon mebe dale Piter,
Dyan, na Dyém du mnagad ale di satu bulul na dmasal.
29 Na laman dmasal déé, tadè mgilih i bawehan, na samfilà i klawehan di
kbukay.
30 Na tadè nun msut déé lwe to, dunan Mosis na Ilaydya, na stulen ale di
ku Dyisas.
31 Lê ale too samfilà. Na yé santulenla i kfati Dyisas, dunan i fanan dnohò
di syudad Dyérusalém.
32 Na ta kudang ale Piter, Dyém, na Dyan, bay kanto ale mukat, teenla i
kneng Dyisas na i dad lwe to tadag di safédan.
33 Di fan kdà ale Mosis na Ilaydya tmagak ku Dyisas, man Piter di ku Dyisas,
“Amu, too fye du dini gami. Fye ku fdak gami tlu slung, satu di ge, satu di ku
Mosis, na satu di ku Ilaydya.” Yé duen Piter man ayé du là gadèan ku dét i fye
manan.
34 Na lam Piter talù, makto kel i labun déé, na lnimunan ale, na yé duenam
man too likò ale Piter.
35 Na nun talù mdà di labun ayé, manan, “Ani Ngàgu, dunan i ta nalékgu.
Falningeyu kenen.”
36 Na kafngela lminge i talù, teenla ta lo Dyisas i gtagak déé. Na toola fkah
di fandamla i teenla na là tayòla tulen dun di du ayé.

I kafgulê Dyisas i ngà nun busaw
(Matyu 17:14-18; Mark 9:14-27)

* **9:23** 9:23 Dunan kagtayud di dad kaflayam.

37 Di tmadol du, kanto ale flasok di bulul ayé, nun dee dad to smitong ku
Dyisas.
38 Na nun satu lagi tamlo, manan, “E Sér, begam kando i ngàgu. Fye ku là
lon satu.
39 Ku ta gal fnusuk i busaw kenen, tin tadè gkit na fles fakakal na mulak i
bàan. Toon fatduk i lawehan, na matukul i ktagakan dun.
40 Ta beg agu fakdo di dad to galam tdò du fye falwàla i busaw, bay là
gaganla dun.”
41 Na man Dyisas, “E tay gamu dad to là ftoo, too gamu gamsalà. Ta là
manam i klogu fanak di safédyu, na toogu fantahà i nawagu di gamu bay
knèan, sana là kaftooyu. Nebem dini i ngàam.”
42 Na kanto mdadong i ngà ayé di ku Dyisas, ta lê nbek i busaw kenen di
tanà, na fakakal. Bay nngak Dyisas i busaw, na fan-gulêan i ngà, klon fulê
dun di màan.
43 Na tikeng i kdee dad to du mdà di kaltulus i Dwata.

Lê tulen Dyisas i kfatin
(Matyu 17:22-23; Mark 9:30-32)

Na yé duenam man, di ktikengla, ta talù Dyisas di dad to galan tdò, manan,
44 “Too gamu flinge di man-gu ani. Do, i dnagit Ngà To, ta fanla agu blé di
kagot i dad to.”
45 Bay là glabatla gumtatek i manan ayé. Gbuni di dale i kayèan man du fye
là glabatla dun. Na likò ale smalek kenen.

I too mdatah di Kagot i Dwata
(Matyu 18:1-5; Mark 9:33-37)

46 Na sbalew i dad to galan tdò. Yé sanbalewla ku simto di dale too mdatah.
47 Na gadè Dyisas i mnè di fandamla na yé duenam man, ta mwè kenen
ngà du ftadagan di safédan.
48 Klon man di dale, “Ku simto i dmawat satu ngà gambet ani du mdà di
ksasatun di do, ta lêan agu dnawat. Na ku simto dmawat do. ta lêan dnawat
i Màgu, dunan ‘i mdek do. Na ku simto di gamu too fdanà i kton, kenen i too
fdatah Dwata.”

I là mnang gamu, nsenan gamu
(Mark 9:38-40)

49 Na talù Dyan, manan, “Amu, nun teenmi satu lagi, na falwàan i dad
busaw fagu di dagitam. Fanmi kenen fnang du là glaman di gito.”
50 Bay man Dyisas, “Nangyu kenen fnang, du ku simto là mnang gamu,
nsenan gamu.”

I knangla ku Dyisas di Samarya

51 Na ta là mlo nan i kbatun Dyisas ditù di langit, na mdà ayé, toon fkah di
fandaman i fanan ksalu di syudad Dyérusalém.
52 Na funan dek i dad snaligan, na kanto ale kel di satu banwe di Samarya,
fan ale fatlagad di kakelan déé.
53 Bay i dad to déé, là mayè ale dmawat kenen du yé too gusalun di
Dyérusalém.
54 Na ale Dyém na Dyan, kantola gadè ayé, snalekla Dyisas, manla, “Amu,
mayè ge kè ku mni gami di Dwata ftatekan i lifoh mdà di langit du fye falmon
ale?”
55 Bay neye Dyisas ale, na nngakan ale.

56 Na kafnge ayé, ta fles ale Dyisas di satu banwe.

I dad to fan magin ku Dyisas
(Matyu 8:19-22)

57 Na lamla magu di dalan, nun lagi talù di ku Dyisas, manan, “Magin agu
di ge balù nè gusalum.”
58 Bay tmimel Dyisas, manan, “I dad balos, nun gumulêla, na i dad anuk
mayeng, nun fulalla. Bay do, i dnagit Ngà To, landè gumnègu, balù gumilè,
landèan.”
59 Na nun nlakan satu lagi, manan, “Magin ge do.” Bay tmimel i lagi,
manan, “Amu, ku mfakay di ge, funagu beg mulê du lbanggu mà.”
60 Bay man Dyisas di kenen, “Bayàam i to mati. Yé lambang dun i sawe mati.
Bay ge, mdà ge tmulen gablà di Kagot i Dwata.”
61 Na lê nun satu to talù di ku Dyisas, manan, “Amu, fan agu magin di ge,
bay funa agu mulê di gumnèmi du beg agu mbal di dademegu.”
62 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ku fkahta di to dmaru, nè i to kmangél, là
gablàan magin di Kagot i Dwata.”

10

I kdek Dyisas fitu falò lwe to

1 Na kafnge ayé, lê man malék Dyisas fitu falò lwe to, na dekan ale muna,
men lwe, salu di kdee dad lunsud na dademe dad banwe i fanan gusalu.
2 Manan di dale, “Ku fkahta di kaktu i fali, too mabal i kantu, bay kulang i
dad to kamtu. Taman, mni gamu di Amuto, dunan i mfun i tanà, du fye nun
dademe dekan kamtu.
3 Mdà gamu nan. Dekta gamu salu di dad labè to, du salngad gamu i dad
ngà bilibili gbol di dad tuyun.
4 Na di kaguyu, nang gamu mebe gumkah filak ku demen kuyut. Na lo yé
talumfà nebeyu i lsakyu. Na ku nun to gsitongyu di dalan, nangyu ale nbet
stulen.
5 Na ku nun gumnè gufusukyu, di kfusukyu, ani manyu, ‘Mulà moon i
ktanak nawa mnè di gamu.’
6 Na ku i to mnè déé mayè dmawat i ktanak nawa, mnè di kenen sa i ktanak
nawa. Bay, ku là mayèan dun, samfulê ayé di gamu.
7 Fanak gamu di gumnè i ta gufusukyu ayé, na ku dét i fkaanla na ku dét
i finumla gamu, dnawatyu, du i to talbahò là fakay ku là banlé kenen lubay.
Na nang gamu milih di dademe gumnè.
8 Na di kakelyu di satu lunsud, ku dnawatla gamu, balù dét i fkaanla gamu,
knaanyu.
9 Lamyu déé, fan-gulêyu i dad to nun tduk na manyu dale, ‘Ta too mdadong
di gamu i Kagot Dwata.’
10 Bay ku nun lunsud gutadèyu, na là dnawatla gamu, gatù gamu di dad
dalan, na fgadèyu di dad to déé, manyu,
11 ‘Balù i kfung di banweyu ani ta damkat di blìmi kakesmi nan du yé ilè
na gamu i tmimel i sasè nimòyu di Dwata. Nangyu glifet na ta too mdadong
i Kagot Dwata.’
12 Ani man-gu di gamu. I dad to di dad banwe gambet ayé, too blat i
kaflayam Dwata dale di Du Kukuman. Baling fye nawam fa i dad to mdà
di banwe Sodom i falnayam Dwata di munan.

I dad banwe i dad to là msal
(Matyu 11:20-24)

13 “Magakdo gamu, dad to di banwe Korasin na lê man gamu di banwe Bétsayda. Kaflingenta dun, i dad to di dad banwe Tiro na Sidon, ku dale mite
i dad tnikeng ta gfite di gamu, ta msal ale na ta sanala fite i ksalla fagu di
kalsakla saul sakù na i kbubulla abu i ulula. Bay gamu, là msal gamu.
14 Balù ku maflayam dad to mdà di dad banwe Tiro na Sidon di Du Kukum
Dwata, bay gamu di Korasin na Bétsayda, midul déé i gamu kaflayam.
15 Na gamu dad to di banwe Kapernaum, too gamu mayè mbatun, bay
knèan fan gamu gtufa salu di lanaw lifoh.”
16 Na ta lê talù Dyisas di dad to dekan, manan, “Nè i to falminge gamu, lêan
agu falninge. Bay nè i to mnang gamu, lêan agu knang. Na nè i to mnang do,
lêan knang i Màgu, dunan i mdek do.”
17 Na ta mdà magu i dad fitu falò lwe to, na nimenla i dad flau Dyisas dale.
Na di kulêla, too ale lehew, na manla, “Amu, balù i dad busaw, dekmi ale
lamwà fagu di dagitam, na mimen ale.”
18 Na man Dyisas, “Teen-gu Satanas mtatek salngad i silà mdà di langit.
19 Flinge gamu. Ta banléta gamu kaltulus du fye balù ku gamlék gamu ulad
ku demen sifit*, landè gamsasè gamu du ta gfisanyu i kalbong kdee mgimò
Satanas, dunan i dmuen gito.
20 Bay knèan, nang gamu flehew lo mdà di kimen i dad busaw gamu. Bay
yé duenyu flehew du ta gsulat i dagityu di libru Dwata ditù di langit.”

I klehew Dyisas
(Matyu 11:25-27; 13:16-17)

21 Na di du ayé, too lehew Dyisas fagu di Mtiu Tulus, na dmasal kenen,
manan, “E Mà, Ge i Amu, dunan i magot i langit na i tanà. Dnayenta ge du
ku dét i ta bunim di dad mdatah to too gmadè na di dad to too fulung, yé ta
fgadèam di dad to mdanà salngad i dad malnak ngà. Yé duenam mimò ani
du ani knayèam.”
22 Na ta lê talù Dyisas di dad to, manan, “Ta salig Mà di do i kalbong kdee.
Lo yé gmadè i Ngà dunan i Màan. Na lo yé gmadè i Mà dunan i Ngàan na i dad
to kayèan gufdilè i Màan.”
23 Na ta lêan neye i dad to galan tdò, na manan di lo dale, “Gamu dad to ta
mite i dad mgimògu, ta too gamu banlé kafye.
24 Ani man-gu di gamu. Nun dee dad tugad i Dwata di munan na balù i dad
harì, too ale mayè mite i dad teenyu, na mayè ale lminge i dad lingeyu, bay
landè kibòla.”

I fléd gablà di fye to mdà di Samarya

25 Di satu du, tadag i satu to gal tamdò dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
du tnilewan Dyisas. Na manan, “E Sér, dét i fye nimògu du fye gfun-gu i nawa
landè sen?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét man i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis?
Dét i kaglabatam dun?”
27 Na tmimel i to ayé, manan, “Kanbongyu nawa i Amuyu Dwata mdà di
nawayu, na di fandamyu, na di kgisyu, na di kaglabatyu. Na kanbongyu
nawa i dademeyu to salngad kalbong nawayu i ktoyu.”

---

* **10:19** 10:19 Tukay lmanaf too malas ku smifit, yé satu dagitan kuleng tanà.

28 Na man Dyisas, “Too ti glut i timelam. Yé nimòam du fye gfunam nawa
landè sen.”
29 Bay i to ayé mayè fite i katluhan, na snalekan Dyisas, manan, “Simto kè
i dademegu dad to gablàgu kanbong nawa?”
30 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Nun lagi fdu di Dyérusalém flasok
salu ditù di banwe Dyériko, na lnifut kenen i dad to tmaku. Nlusla i dad
klawehan, na sanbunalla kenen, na silangla tnagak, ta fan mati.
31 Na nun ganlal di kafaglut magu déé di dalan, na kanton teen i lagi ayé,
niwasan kenen.
32 Na lê nun to mdà di dad bel Libay, kanto kel di sablà i lagi ayé, teenan
kenen na lê man miwas.
33 Bay nun to mdà di Samarya, na ise kenen Dyu. Lê magu déé di sablà i
lagi ayé, na kiten kenen, toon kenen kando.
34 Fdadong kenen di lagi ayé, na bnulungan fngalo na binu i dad seeyan
klon matang dun. Na fsakayan di dongkin, du neben di gumnè gal gumilè i
dad to magu, na déé gumifatan dun.
35 Na di tmadol du, banlén filak i to mfun i gumnè ayé, na manan dun,
‘Begam nifat do i lagi ani, na ku dét i gatnùam di kifatam kenen, tanlasgu
di ge di kasfulêgu dini.’ ”
36 Na smalek Dyisas di to ayé gine, manan, “Di fandamam, simto di dad tlu
to ani fite i kalbong nawan di to lnifut ani?”
37 Na tmimel i to gal tamdò dad uldin Dwata, manan, “Yé dunan i to kamdo
dun.” Na man Dyisas, “Mdà ge, na ganbetam kenen.”

I katlang Dyisas di gumnè ale Marta na Méri

38 Na di kagu ale Dyisas na i dad to galan tdò, kanto ale kel di satu lunsud,
nun libun dmawat dale, yé dagitan Marta.
39 Na nun flanek Marta, yé dagitan Méri, na tadè kenen sudeng di saféd i
blì Dyisas na toon falninge i kdee tdòan.
40 Bay Marta, fan là gadèan i nimòan di kafatlagadan mifat dale Dyisas. Na
fdadong kenen di ku Dyisas, manan, “Amu, là msamuk i nawam kè di kitem
i flanekgu ani? Tadèan agu bayà fatlagad na logu satu. Fye ku manam dun
began agu tnabeng.”
41 Bay man Dyisas, “Tay ge, Marta. Dee kalnidùam na gamsamuk i nawam.
42 Yé fye, kaham di nawam i too mabtas nimò. Too ti fye i nimò ta nalék
Méri, na landè gamwè dun di kenen.”

11

I tdò Dyisas gablà di kdasal
(Matyu 6:9-13; 7:7-11)

1 Di satu du, dmasal Dyisas di satu banwe. Na kafngen dmasal, satu di dad
to galan tdò, manan ku Dyisas, “Amu, tdòam gami dmasal gambet i gal nimò
Dyan Gal Munyag di dad to tdòan.”
2 Na man Dyisas, “Ku dmasal gamu, gambet ani manyu, ‘Mà, kayèmi moon
ku mangamfù di ge i kdee. Na kayèmi ku ge magot i kdee.
3 Blém di gami i gablà knaanmi di kat du.
4 Fnasinsyam i dad salàmi du fnasinsyami i salà i kdee dad to gamsalà di
gami. Na nangam faloh di gami i dad mlimah tilew gamgebe gami di salà.’ ”
5 Na lêan man di dale, “Kaflingenta dun, ku nun demem sgalak na gatù ge di
gumnèan di tngà butang na manam, ‘E leg, begam agu fandem tukay knaan,

6 du nun demegu sgalak ta kel di gumnègu, na landè beggu fkaan dun.'
7 Na i to di lam i gumnèan, keng ani timelan ge, 'Nangam agu snamuk. Ta magtakab nan i gumnèmi, na ta milè gami. Ta là fakay agu mték fdem ge knaan.' "
8 Na fadlug Dyisas talù, manan, "Ani i man-gu di gamu, balù ku là mnè di nawan i kamdo ge, bay mdà di sigim kafni, yé duenam man fnegesan i kton mték du fandeman ge.
9 Yé duenam man, man-gu di gamu, mni gamu di Dwata na banlén gamu. Mngabal gamu, na fite Dwata di gamu i fanngabalyu. Na mbal gamu fusuk na nukàan di gamu i takab.
10 Na ku simto mni di Dwata, gamdawat kenen. Na ku simto mngabal, fite Dwata di kenen i fanngabalan. Na ku simto mbal fusuk, nukà Dwata dun i takab.
11 Gamu i dad lagi nun ngà, ku mni i ngàyu nalaf, ise ku yé bléyu dun ulad.
12 Na ku mni kenen ngà anuk, ise ku yé bléyu dun sifit.
13 Na balù ku sasè gamu knèan fulung gamu mlé fye di dad ngàyu. Na mdà ayé, midul déé fa kfulung i Màyu di langit kablén i Mtiu Tulus di dad to mni di kenen."

I gumdà i kaltulus Dyisas
(Matyu 12:22-30; Mark 3:20-27)

14 Na nun falwà Dyisas busaw di satu to umu. Na kanto lamwà i busaw, ta gtalù i umu, na too tikeng i dad to.
15 Bay nun dad to déé, manla, "Yé duenan gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di kenen i gumdatah i dad busaw, dunan Bélsébul."
16 Na nun dademe déé, toola kenen tnilew du mni ale tnikeng du yé gugmadèla dun na mdà kenen di Dwata.
17 Bay ta gadè Dyisas i fandamla, na manan dale, "Ku fkahta di satu banwe, ku baling sfati i dad to slame dale, malmo i banwe ayé. Na ku fkahta di satu familya, ku gal ale sfati, baling malbà i familya ayé.
18 Na Satanas, ku sanfatin i kton, malmo sa i kagotan. Yé duen-gu man ani di gamu du yé manyu di do na yé duen-gu gmagan falwà i dad busaw du yé mnè di do Bélsébul.
19 Na, kaflingenta dun, ku falwàgu i dad busaw fagu di kgagan blé Bélsébul, dét i fakayyu man gablà di kgagan i dad to galyu tdò? Lê man mdà di ku Bélsébul kè i dale kgagan? Na yé duenam man, ta gfitela di gamu na gsalà i manyu du ise ku Bélsébul i gumdà i kgagan-gu.
20 Bay ta gfite di gamu nan na ta kel i bang Dwata magot dad ton du falwàgu i dad busaw fagu di kaltulus i Dwata.
21 Ku nun to kamgis mebe tek na bnantayan i gumnèan, landè gamwè i knunan.
22 Bay ku nun to too kamgis fa di to ani gine, fakayan sanfati kenen, na ku ta gfisanan, gaganan nwè i tekan na i dad knunan du flesan nalel di dad ton.
23 Mdà ayé, nè i to là msen do, knangan agu. Na nè i là tmabeng do samtifun i dad to, balingan ale sanbalét.

I kasfulê i busaw ta lamwà
(Matyu 12:43-45)

24 "Ku nun busaw lamwà di satu to, ani nimòan, mngabal kenen gufanakan di dad banwe kafag. Bay ku landè teenan, ani manan di kton, 'Lê agu samfulê di tagnè gumnègu.'

25 Na ku ta kel i busaw di to ayé gine, teenan na sawe salngad kenen i
gumnè mlaneb na maftifas.
26 Na yé duenam man, lê mdà i busaw là mlo, na lê nun faginan fitu dad
busaw midul fa i ksasèla di kenen. Na sdulê ale fusuk di to ayé na fles ale
mnè di kenen. Na yé gukel i to ayé, matnù fa i ksasèan di fa là lamwà i busaw
di katbùan."
27 Na di lam Dyisas tamdò, nun satu libun déé, tlon Dyisas, manan, "Too
banlé Dwata kafye i libun fsut ge na ftutù ge."
28 Bay tmimel Dyisas, manan, "Yé banlé kafye i to flinge na mimen di Tnalù
i Dwata."

I tnikeng fni dad Dyu
(Matyu 12:38-42)

29 Baling matnù i dad to stifun di safédd Dyisas na di du ayé, talù kenen,
manan, "Too ti sasè i dad to di mdu ani. Gal ale mni tnikeng, bay landè fitegu
ani, senan lo satu ilè gambet i mkel di ku Dyona i satu to di munan.
30 Dyona, mdà di gnagun, mgimò kenen ilè di dad to di banwe Ninibi. Na
salngad ayé, do, i Ngà To, mgimò agu ilè di dad to di mdu ani.
31 Di munan, nun satu harì libun mdà di banwe Siba, na balù mawag i
gumdàan, knèan salu kenen ditù di ku Harì Solomon du falningen i gnadè
Solomon. Na di Du Kukum Dwata kadang, mték i harì libun ayé, na mgimò
ilè di dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal
di katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Harì Solomon.
32 Na lê man di munan, i dad to di banwe Ninibi, msal ale di katdò Dyona
dale. Na di Du Kukum Dwata kadang, lê mték i dad to ayé, na mgimò ilè di
dad to di mdu ani gugmadèyu na gablà gamu falnayam du là gamu msal di
katdòta gamu. Na blaam do, mdatah agu sa di ku Dyona.

I salò na i mata
(Matyu 5:15; 6:22-23)

33 "Ku nun to mtam salò, là sa bunin na là snafangan dun been. Bay yé
nimòan, kahan di gumefen du fye balù simto i fusuk déé di gumnè, magtuyal
kenen.
34 I matayu, yé sawe salò di lawehyu. Ku fye i keyeyu, fakayta man na
langub lwa i kabal lawehyu. Bay ku sasè i keyeyu, fakayta man na langub
kmifuh i kabal lawehyu.
35 Yé duenam man, too gamu fgeye du keng man nawayu malwa i keyeyu,
bay kifuh kadì.
36 Mdà ayé, ku langub lwa i lawehyu na landè gukmifuhan, baling gamu
malwa salngad ku nun salò tmuyal di gamu."

Dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

37 Kanto fnge Dyisas talù, nun satu Farisi, nlakan kenen kmaan di safédan.
Mdà ayé, fusuk Dyisas déé du kmaan.
38 Na kanto teen i Farisi là funa malob Dyisas di kakaanan, too kenen
tikeng du yé knalam i dad Farisi, gal ale malob di lamla là kmaan.
39 Na man Dyisas di kenen, "Gamu dad Farisi, salngad gamu i to malob tabù
na fligo, yé lon nalob i kililan, bay ditù di lam, sana kagsikan, du too gamu
lom na sasè.

40 Too kulang i fandamyu. Lo satu Dwata, na kenen mimò i laweh na i
nawa.
41 Bay ani fye nimòyu, banléyu i dad to landè mdà di nawayu ilè na ta
mlaneb i lawehyu na lê man i nawayu.
42 “Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu kadang, du balù ku mlé
gamu gasfalò di Dwata mdà di kdee dad kantuyu, balù kel di dad malnak bol
uten, knèan ta tnagakyu i katluh na i kakdo di Dwata. Fye moon ku too gamu
tluh, na ku too gamu kamdo, na lê gamu fadlug di kabléyu di Dwata.
43 “Magakdo gamu, dad Farisi, du falnayam gamu kadang, du tooyu nibal
i afè i dad to. Ku fusuk gamu di gumnè gal gustifun, yé kayèyu gusudeng di
gusudeng gal tagà di dad mdatah to. Na ku salu gamu di fadyan, yé kayèyu
ku nafè i dad to gamu.
44 Magakdo gamu du falnayam gamu kadang, du balù too fye mite gamu
di lwà, too gamu magsik di lam. Salngad gamu di lbang ku glék i dad to du
landè ilè na nun lbang déé.”
45 Na nun déé satu to gal tamdò i dad uldin Dwata, na manan di ku Dyisas,
“Sér, toom gami ti fyà di ktalùam ayé.”
46 Na lê talù Dyisas, manan, “Gamu i dad to tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Dee flauyu di dad
to. Salngad ku febeyu ale blat, bay là tnabengyu ale.
47 Magakdo gamu du falnayam gamu kadang. Yé galyu nimò galyu fandak
ilè i gulambang i dad tugad Dwata, na blaam yé fmati dale i dad gutambulyu.
48 Na mdà ayé, ta gfiteyu na nun ksasatu nawayu di nimò i dad gutambulyu
du fnatila i dad tugad Dwata, na gamu, galyu fandak ilè i dad lbangla.
49 Na yé duenam man, mdà di kgadè Dwata, ani manan, ‘Banlégu ale
dademe dad tugadgu, na i dademe dad to dekgu. Bay balingla fnati i dademe
na falnayamla i dademe.’
50 Yé duenam man, falnayam Dwata gamu du gagin gamu di kfafati i kdee
dad tugad i Dwata mdà fa di kagatbù i banwe kel di mdu ani,
51 mdà di kfati Abél na lê man kel di kfati Sakaraya, dunan i bnanòla di
bleng i gudamsù na i gumangamfù di Dwata. Too ti glut i man-gu di gamu
ani. Gamu dad to di mdu ani, maflayam gamu du mdà di kfati i dad to ayé.
52 “Magakdo gamu dad to tamdò i dad uldin Dwata du ta buniyu di dad to i
kaglut mdà di Dwata. Là mayè gamu dmawat i kaglut, na ta lêyu fnang i dad
to mayè dmawat dun.”
53 Kanto fan mdà Dyisas, i dad Farisi na i dad to tamdò i dad uldin Dwata,
toola dnuen Dyisas na sigi ale smalek,
54 du too ale mayè ku nun gugamkfèla kenen fagu di dad timelan.

12

I kaflingu
(Matyu 10:26-27)

1 Na nun file libu dad to stifun déé du flinge ale di tdò Dyisas, na baling
ale sagaslob du mdà di kasgatla. Na funa tambù Dyisas talù di dad to galan
tdò, manan, “Fan-geyeyu i dad Farisi du too ale flingu, tà gamu kanfit di
kaflingula. Yé guflingen i kaflingula di bulung falnok fan du mlal lamnok.
2 I kdee gbuni di mdu ani, teen di satu du, na i kdee là gadè di mdu ani, gadè
kadang di satu du.

3 Nè i manyu di gukmifuhan, linge kadang di gumalwan, na nè i san-
sutabyu di snifil magtakab, linge kadang ditù di lwà.

Simto i gten kalnikò
(Matyu 10:28-31)

4 “Dad flanek, ani man-gu di gamu, nang gamu likò di dad to, du lo yé
gaganla fnati i lawehyu, bay kafnge ayé, landè gdè gaganla nimò di gamu.
5 Bay tulenta gamu ku simto i gablà kalnikò. Yé kalnikòyu i Dwata, du
gaganan gamu fnati, na lê kenen gmagan mbat i layefyu di lanaw lifoh. Yé
duenam man, kenen i gablà kalnikòyu.
6 “Fandamyu kun i dad kalsidaw galla fabli di fadyan. Too tukay i btasla.
Bay balù ayé, là glifet Dwata balù satu di dad anuk ayé.
7 Na gamu dad to, balù i kdee balu wakyu, ta gse Dwata. Mdà ayé, nang
gamu likò du di fandam Dwata mas mabtas gamu fa di dad kalsidaw.

I kfun ku Dyisas na i kbalew dun
(Matyu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

8 “Ani man-gu di gamu, ku simto i fgadè dun di kanfe i dad to na do, dunan
Ngà To, i mfun kenen, lêgu fgadè di kanfe i dad kasaligan na kenen i nfun-gu.
9 Bay ku simto i là fgadè di kanfe i dad to na kenen i nfun-gu, là lêgu fgadè
di kanfe i dad kasaligan i Dwata na kenen i nfun-gu.
10 Na nè to talù sasè gablà di Ngà To, fakay fnasinsya i salàan. Bay nè to talù
sasè gablà di Mtiu Tulus, là fnasinsya i salàan.
11 Na ku nun to mebe gamu di dad gumnè gal gustifun du fukumla gamu
di dad ulu na di dad ganlal du mdà di kaftooyu di do, nang gamu mlidù gablà
di kibòyu msen i ktoyu ku demen i timelyu di dale,
12 du i Mtiu Tulus i fgadè dun di gamu i fakayyu man di du ayé.”

I fléd gablà di to nun bong knun bay là fulungan faldam

13 Nun satu to glam di dad to stifun déé, manan, “Sér, manam di flanekgu
fye ku blén di do i do alel di knun tnagak mà gami.”
14 Bay tmimel Dyisas, manan, “E leg, landè labetgu samfala di kalelyu i
knunyu.”
15 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to déé, “Too gamu fgeye du fye là lom
gamu. I kafye nawa satu to, ise mdà di kalbong knunan.”
16 Na nun tulenan dale satu fléd, manan, “Nun satu to too bong knunan, na
kanto kenen kamtu di tanàan, too ti bong i ulêan.
17 Na manan di kton, ‘Dét i fye nimògu? Ta landè fakay gusamtifun-gu i ulê
i dad felegu ani.’
18 Na i to ani, ani manan di kton, ‘Ani i fye nimògu. Lanbàgu i dad labi folgu,
na tanlasgu bong, na yé gusamtifun-gu i kdee ulê i dad felegu.
19 Na fakaygu man di ktogu, “Ta too bong knun santifunam, na là ti mtin
kel di file fali. Tadè ge ftud nan, na kmaan, na minum, na flehew.’ ”
20 Bay man Dwata di to ani, ‘Book ge. Kadang kifuh, mati ge. Na simto kè i
mfun i dad knun ta santifunam? Ta ise ge.’
21 Yé kagkah i kdee dad to ku santifunla i dad knunla di tah tanà, bay landè
santifunla knun di saféd i Dwata.”

Nang gamu mlidù
(Matyu 6:25-34)

22 Na man Dyisas di dad to galan tdò, “Yé duenam man, nang gamu mlidù
gablà di knèyu dini di tah tanà na i knaanyu. Na n ang gamu mlidù gablà di
lawehyu na i klaweh lsakyu.
23 Di knèyu dini di tah tanà, nun sa too mabtas fa di knaan. Na nun too
mabtas fa di klaweh lsakyu.
24 Fandamyu dad wak. Là sa mlah ale, na là kamtu ale, na landè fol galla
gusamtifun i ulê i dad flalah. Bay yé famkaan dale dunan Dwata. Na gamu,
too gamu mabtas fa di dad wak.
25 Là ti gaganyu tmugad i lawilyu dini di tah tanà, balù lo sudaf klon fagu
di kafdamyu i kalnidùyu.
26 Ku là gaganyu tmugad i lawilyu dini di tah tanà ani balù di lo sudaf klon,
kan ku baling dee gufsaluyu i nawayu gablà di dad kalnidùyu?
27 Fandamyu dad bulek tmabò di lam bnas. Là talbahò ale, na là mimò
ale falnas fye nun klawehla. Bay ani man-gu di gamu, balù Harì Solomon di
kafye knèan, landè klawehan gamsngad i kafye baweh i satu bulek.
28 Ani kagkah i bulek. Di mdu ani too fye kbelan, bay fayah ta mlanas
na fakay ntam. Na ku nifat Dwata dad bulek i landè alì btas, midul déé fa
i kablén gamu klaweh. Tay, too kulang i ksaligyu!
29 Nangyu flidù nawayu di kafngabalyu knaan na i ninumyu.
30 Du i dad to là ftoo di Dwata, yé fandamla dale. Bay ta sana gadè i Màyu
na yé kalnidùyu.
31 Bay ani fye nimòyu. Funayu fnè di nawayu i Kagot Dwata, na blén di
gamu i kdee kalnidùyu.

Dad knun ditù di langit
(Matyu 6:19-21)

32 “Na nang gamu likò, balù ku là gamu dee, du i Màyu, lehew kenen fagin
gamu di Kagotan.
33 Yé duenam man, ani fye nimòyu. Fabliyu i dad knunyu na banléyu i dad
to landè. Na yé kibòyu samtifun knun landè kalmon, dunan i too bong knun
ditù di langit du landè ktin. Na là gfusuk déé i dad to mayè tmaku, na landè
kanok gamfalmo dun.
34 Du ku nè gusamtifunyu i knunyu, yé lê gal gumnè i fandamyu.

Fatlagad gamu di kasfulê Dyisas

35-36 “Fatlagad gamu di kasfulêgu salngad i dad snalig fatan i kasfulê i
amula fdu di ksong. Ani falala nimò, smaul ale na mtam ale salò, du fye ku
ta kel kenen fakayla gasil nukà i takab di kbalan, du ta sana ale gatlagad.
37 Fye nawa i dad snaligan ani du gatlagad ale di kakel i amula. Tulenta
gamu i kaglutan, lsakan i saul lufadan, na fsudengan ale du kenen i famkaan
dale.
38 Too fye nawa i dad snaligan ani di kite i amula dale, du ta sana ale
gatlagad balù ku tngà butang ku demen too flafus i kakelan.
39 Bay tooyu fandam ani. I to mfun i gumnè, ku ta gadèan moon i du i kakel
i to tmaku, fakay kenen fatlagad du fye là gafit i to tmaku dun.
40 Na salngad di gamu, too gamu fala fatlagad, du do, i dnagit Ngà To, yé
kakelgu di du i là kfatanyu do.”

I dad lwe snalig fatan kasfulê i amula
(Matyu 24:45-51)

41 Na smalek Piter, manan, “Amu, simto gutmulenam i fléd ani, lo di gami,
ku demen di kdee dad to?”
42 Na tmimel Dyisas, manan, “Simto kè i snalig too fduf na too fulung?
Dunan i snalig gufagot i amun i kdee dademe dad snaligan du fye nalelan
dale i knaanla ku ta kel i bang.
43 Too fye nawa i snalig ku ta kel i amun, na teenan kenen talbahò.
44 Too glut i man-gu di gamu, i snalig ani, kenen gufagot i amun i kdee
knunan.
45 Bay kaflingenta dun, ku man i snaligan di kton, ‘Tay kléét i amugu,’ na
balingan fatduk i dademen dad snalig, balù lagi ku demen libun, na lo tadè
kenen kmaan na minum na flangal,
46 ani mkel di kenen. Yé kakel i amun di du i là kfatanan dun, dunan di
bang i làan twan. Na ani kibò i amun kenen, toon falnayam du fnèan kenen
di saféd i dademe dad to là ftoo.
47 “Ku nè snalig gmadè i knayè i amun, bay knèan là fatlagadan ku demen
là nimenan i knayè amun, too falnayam i amun kenen.
48 Bay nè snalig là gmadè na gamsalà, lê kenen falnayam bay là too blat i
flayaman dun. Nè i to banlé dee, lê dee ntuk di kenen. Na nè i to too dee fagot
dun, lê too dee i ntuk di kenen.

I kasgalel nawa
(Matyu 10:34-36)

49 “Salu agu dini du nun nebegu salngad lifoh dminè di tah tanà ani. Na
ani kayègu moon ku ta sana dminè di mdu ani.
50 Bay nun satu bunyag fan-gu dnawat, dunan i kagugu di kaflayam, na too
malbà i fandamgu kel di kaglius i kaflayamgu ani.
51 Man nawayu kè na yé duen-gu salu dini di tah tanà du mebe agu ksasatu
nawa, bay ise. Yé duen-gu salu dini du mebe agu kasgalel fandam.
52 Mdà ani, ku lime i kdee dad to di satu familya, masgalel i fandamla. I tlu,
là sasatu nawala di lwe, na i lwe, là sasatu nawala di tlu.
53 Masgalel fandam i smà na sngà lagi, na masgalel fandam i syê na sngà
libun, na lê masgalel fandam i stewe libun.”

I kgadè dad ilè
(Matyu 16:2-3)

54 Na lê talù Dyisas di kdee dad to stifun déé, manan, “Ku nun teenyu labun
fitam fdu di gusdaf i du, ta galyu man, ‘Ta fan mulen,’ na glut ta baling mulen.
55 Na ku lyaloyu i nus sabnal, manyu, ‘Minit i du,’ na glut sa.
56 Kuh, gamu dad to flingu! Fulung gamu meye i dad ilè di tanà na di langit,
bay là fulung gamu meye i dad ilè di mdu ani.

I kasafye i dad to sduen
(Matyu 5:25-26)

57 “Na kan ku là ganbetyu i fye nimò di mdu ani?
58 Kaflingenta dun, ku nun dmuen ge na neben ge salu di kasfala, funa
ge meye kfagu du fye safye gamu i demem sduen ayé balù di lamyu magu
salu ditù. Yé duen-gu man ani du ku là safye gamu, keng blén ge di to magot
kasfala, na i to ayé, lêan ge blé di dad sundalu, na i dad sundalu, fablanggùla
ge.
59 Na tulenta ge i kaglutan, silang ge galwà di blanggù ku ta too sikof bayad
i salàam ayé.”

13

Ku là msal gamu, mati gamu

1 Na di du atù, nun dad to tmulen ku Dyisas gablà di mgimò di dademe dad
to mdà di Galili. Ta fafati Pilato ale lamla damsù di Dwata. Na i litèla masbool
di litè i dad agaf dsùla.
2 Na man Dyisas di dale, “Du mati ale bnanò, keng man nawayu na i dad to
ayé, too blat fa i dale salà di salà i dademe dad to mdà di Galili.
3 Bay ise glut fandamyu. Na ku là msal gamu, lê gamu mati gambet dale.
4 Na di munan, nun sfalò walu mati matkan i too mdatah gumnè di banwe
Silom. Fandamyu ale kun. Too ti blat fa i dale salà kè di salà i dademe dad to
di Dyérusalém?
5 Là sa. Bay ku là msal gamu, lê gamu mati gambet dale.”

I fléd gablà di kayu fig

6 Na kafnge ayé, lê tulen Dyisas satu fléd, manan, “Nun satu to, nun kayun
fig di tanàan, na kanto mngabal benge, landè teenan.
7 Na mdà ayé, manan di to gal mifat i dad felen, ‘Ta tlu fali i klogu mngabal
benge di kayu ani, na landè teen-gu bengen. Nbekam nan du lon ti falmo i
tanà.’
8 Bay tmimel i snaligan ani, manan, ‘Sér, fatanta sfali gdè, du funagu
lanbud na nkahgu bunu.
9 Na ku menge glam di sfali ani, too fye, bay ku là, fakayta nbek.’ ”

I kafgulê Dyisas satu libun di Du Kaftud

10 Di satu Du Kaftud i dad Dyu, tamdò Dyisas di satu gumnè galla gustifun.
11 Na nun déé satu libun ta sfalò walu fali klon bkug mdà di busaw.
12 Na kanto teen Dyisas i libun ayé, tlon kenen, na manan dun, “Ta mgulê
ge nan di tdukam.”
13 Na nagot Dyisas kenen, na tadè tluh i kagolan, na flesan dnayen i Dwata.
14 Bay i ganlal di gumnè gal gustifun ayé, kanton teen na ta fan-gulê Dyisas
i libun bkug ayé di Du Kaftud, malbut kenen na manan di dad to, “Nun nam
du di slinggu i fakay katalbahò, na yé bangyu salu dini ku mayè gamu mgulê,
du là fakay ayé di Du Kaftud.”
15 Bay tmimel i Amuto Dyisas, manan, “Gamu i dad to flingu! Là kè galyu
nteh i ikat i dad safìyu na dad dongkiyu, du finumyu ale di Du Kaftud?
16 Na i libun ani, kenen satu bel Abraham, na ta sfalò walu fali ta klo
Satanas mikat kenen. Là fakay kè ku ntehgu i ikatan ayé di Du Kaftud?”
17 Na kanto man Dyisas ayé, too ti myà i kdee dad to dmuen kenen, bay i
dademe dad to flinge, lehew ale gablà di kdee dad fye nimòan.

I fléd gablà di tukay bnê
(Matyu 13:31-32; Mark 4:30-32)

18 Na smalek Dyisas, manan, “Dét kè i fye guflingen-gu i Kagot Dwata?
19 I Kagotan gambet i bnê too tukay dnagit mustasa fele satu to di tanàan.
Tmabò i bnê ani, na mbaling bong kayu fakay gufmulal i dad anuk mayeng.”

I fléd gablà di bulung falnok i fan
(Matyu 13:33)

20 Na lê kenen smalek, manan, “Dét kè i guflingen-gu i Kagot Dwata?

21 I Kagotan gambet i bulung falnok nwè i libun du bolan di tlu gantang
arina di kimòan fan. Na baling too masbool i bulung ani di arina na mdà ayé,
too lamnok i fan."

I lwe dalan nalék i dad to
(Matyu 7:13-14,21-23)

22 Na fles Dyisas magu salu di Dyérusalém, na slob kenen tamdò di dad
malbang na dad malnak banwe di dalan.
23 Na nun smalek kenen, manan, "Amu, keng là dee to galwà di salàla?" Na
tmimel Dyisas, manan,
24 "Tooyu fdà di nawayu magu fusuk di tukay takab du lo yé dalan salu di
nawa landè sen. Na ani man-gu di gamu, nun dee dad to, tilewla fusuk déé,
bay là ti gfusuk ale.
25 "Na ku fkahta di gumnè, ku ta tnakab i to mfun dun, tadè gamu fanak
déé di lwà na fakdo du mayè gamu fusuk, manyu, 'E Amu, begam nukà gami
i takab.' Bay baling tmimel i Amu, na manan, 'Là dilèta gamu, na là gadègu
ku nè gumdàyu.'
26 Na ani lêyu talù kadang, 'Bay, Amu, too gami sgalak di ge du kmaan gami
di safédam, na minum gami na ta gal ge tamdò di banwemi.'
27 Bay ani lê timel i Amu gamu kadang, 'Là dilèta gamu, na là gadègu ku nè
gumdàyu. Fawag gamu di do, gamu i sasè dad to.'
28 Na ditù di gukelyu ayé, too gamu mngel na kminggat i kifanyu mdà di
klidùyu, du teenyu ale Abraham na Isaak na Dyékob na i kdee dad tugad i
Dwata i ta gfusuk di banwe nagot i Dwata. Bay gamu, tagak gamu ditù di
lwà.
29 Na lê nun dad to mdà di klamang banwe, dunan mdà di gusut i du na lê
mdà di gusdafan na mdà di gufdu i sabnal na mdà di gufdu i nus mahin. Na
ku ta kel ale déé, sudeng ale du kmaan di bong fista di Kagot i Dwata.
30 Na di bang ayé, nun dad to gfulé di mdu ani ta mbaling guna, na nun
dademe guna di mdu ani, mbaling ale gfulé."

I klidù Dyisas gablà di dad to di Dyérusalém
(Matyu 23:37-39)

31 Na di du ayé, nun dad Farisi salu di ku Dyisas, na manla di kenen,
"Tnagakam i banwe ani, na mdà ge salu di dademe dad banwe du mayè Harì
Hérod fmati ge."
32 Bay man Dyisas, "Mdà gamu salu di ku Hérod, dunan i to gal famgaw. Na
tulenyu di kenen na funagu falwà dad busaw na fan-gulêgu i dad to di mdu
ani na lê di mdu fayah. Bay lwe ani, ta yé kafngegu nan i dad nimògu.
33 Na too agu fadlug di mdu ani na fayah na kel lwe ani di kakelgu di
Dyérusalém du là fakay fnati i dad tugad Dwata di lwà Dyérusalém.
34 E, gamu dad to di Dyérusalém i gal fmati dad tugad i Dwata, na mdak batu
i dad to dek Dwata salu di gamu. Ta dee dulêgu nan mayè samtifun gamu
gambet i anuk mliton ku lanfanan i dad ngàan. Bay là ti mayè gamu.
35 Bay neyeyu du ta fan bayà Dwata di gamu i banweyu ani, na silangyu
agu lê teen ku ta kel i bang i kmanyu dun, 'Magdayen i To salu dini di dagit i
Dwata.' "

14

I kafgulê Dyisas satu to di Du Kaftud

1 Di satu Du Kaftud, salu Dyisas di gumnè satu Farisi nun glal du kmaan
kenen déé. Na too tnanul i dad to kenen.
2 Na nun satu lagi déé, balak i lawehan.
3 Na snalek Dyisas i dad Farisi na i dademe gal tamdò i dad uldin Dwata
fagu di ku Mosis, manan, “Fakay kè di dad uldin Dwata famgulê di Du Kaftud,
ku là?”
4 Bay tadè ale fanak. Mdà ayé, nagot Dyisas kenen, na fan-gulêan klon
mdek dun mdà.
5 Na snalek Dyisas ale, manan, “Ku nun ngàyu ku demen nun safìyu mtatek
di mngalam sol di Du Kaftud, falwàyu kè ku là?”
6 Bay là gtalù ale.

Ku mayè ge mdatah

7 Na nun dademe dad to kel déé, na nalékla dad fye gusudeng i gal tagà di
dad to mdatah. Na mdà déé, nun tulen Dyisas satu fléd, manan,
8 “Ku nun mlak ge di ksong, nangam nalék i fye gusudeng gal tagà di dad
mdatah to, du keng nun to kel déé mdatah di ge.
9 Na ku yé mkel, fdadong di ge i to mlak, na manan, ‘Blém i gusudengam
ani di kenen.’ Na baling ge myà du ta baling yé tlas gusudengam i gusudeng
i dad to mdanà.
10 Bay ku nun mlak ge, ani fye nimòam, nalékam i gusudeng i dad to too
mdanà du fye i to mlak, fdadong kenen di ge, na manan, ‘E leg, beg ge milih
di fye gusudeng.’ Na baling ge too mgafè di kite i kdee dad to nlakan.
11 Du nè i to fdatahan i kton, mbaling mdanà, na nè i to fdanàan i kton,
mbaling mdatah.”
12 Na lê talù Dyisas di to mlak kenen, manan, “Ku mimò ge knaan, balù di
ltu du ku demen di kifuh, nangam nlak i dademem sgalak, na i dad flanekam,
na i dademem saldan bong knun, du ku yé nimòam lêla gbalas i klakam dale.
13 Bay ku mimò ge knaan, yé nlakam i dad to landè knun, na i dad là galyak
i lawehla, na i dad kimay, na i dad butè.
14 Na ku yé nimòam, too nun kafye mkel di ge mdà di Dwata, du balù ku là
gambalas ale, Dwata malas i kafye nimòam di kték i dad to tluh.”

I fléd gablà di bong fista
(Matyu 22:1-10)

15 Na nun satu to déé, kanton linge i man Dyisas, manan, “Too nun kafye i
to kmaan di bong fista nimò Dwata di langit.”
16 Na ta lê talù Dyisas, manan, “Nun satu lagi fimò bong knaan, na dee dad
to nlakan.
17 Na kanto kel du i fista, dekan i satu fasakan du fafgadèan di dad to na ta
gatlagad i kdee, du fye beg ale salu déé.
18 Bay yé nimòla, baling ale lmasun. Mdà i tnaninan, manan, ‘Falami
agu mayad tanà, na too mabtas ku lnauygu. Yé duenam man, begam agu
fnasinsya.’
19 Na lê man i satu, ‘Falami agu mayad sfalò batù safì, na fan agu mdà du
tilewgu ale daru. Yé duenam man, begam agu fnasinsya.’
20 Na lê man i satu, ‘Falami agu mwè yaan, na là beg agu gagin.’
21 Na ta lê kel i fasak ani, na tulenan i kdee ani di amun, na too malbut i
amun, na lêan dek i fasakan, manan, ‘Sagwê ge mdà salu di dad kalsada na
dademe dalan di syudad, na nebem dini i dad to landè knun, na i dad to là
gagu, na dad butè, na dad kimay.’

22 Na di là mlon, ta lê kel i fasakan, manan, ‘E amu, ta nimen-gu i kdee
manam, na ta kel ale, bay nun fa gdè gusudeng.’
23 Na lê mdek i amun, manan di fasakan, ‘Lê ge mdà salu di dad dalan di
bulul, na toom ale nlak salu dini du fye fnò i gumnègu.
24 Bay tulenta ge, landè balù satu di dad to munagu nlak gamtilew i bong
knaan ta fatlagadgu ani.’ ”

Simto fakay mgimò satu to tdò Dyisas?
(Matyu 10:37-38)

25 Nun dee dad to magin ku Dyisas magu, na meye kenen di dale, manan,
26 “Ku nun to mayè magin di do, bay tukay nawan do, na baling yé gubong
nawan di màan na yêan, di yaanan, na dad ngàan, di dad flanekan, na balù
kel di kton, là fakay kenen mgimò satu to galgu tdò.
27 Na i to là lmifet knayèan na tmiang i krusan mdà di klalòam do, là fakay
kenen mgimò satu to galgu tdò.
28 “Na kaflingenta dun, ku nun di gamu mayè fdak bong gumnè, yé nimòan,
funan fanak na nintungan ku file filak i btasan du fye gadèan ku gablà filakan
kel di kafngen dun.
29 Du fa dé ku ta fdakan bay là gafngen dun, ta baling kenen nadoy i kdee
dad to mite dun.
30 Na ani manla, ‘Neyeyu i to ani. Tambù kenen fdak gumnè, bay là gafngen
dun.’
31 “Na ku fkahta di harì fan samfati i satu harì, yé nimòan funan fanak, na
fandaman fye gadèan ku gmagan kenen balù ku lo sfalò libu i dad sundalun,
na yé kdee sundalu i satu harì lwe falò libu.
32 Na ku yé man nawan na là gmaganan, mdek kenen to di lam là kel i satu
harì du kayèan ku safye ale du fye là gafles i kasfatila ayé.
33 Na salngad ayé, ku nun di gamu là tnagakan i kdee dademe knabasan,
là fakayan mgimò satu to galgu tdò.

I kahì ta là mangnem
(Matyu 5:13; Mark 9:50)

34 “I kahì too fye, bay ku ta là mahìan, ta landè kibò lê fahì dun.
35 Ta landè gukmamu dun, balù di tanà ku mgimò bunu. Ta fakay bat nan.
Ku simto i nun klinge, fye ku flinge kenen.”

15

I fléd gablà di bilibili lanah
(Matyu 18:12-14)

1 Na di satu du, i dad to gal mwè bayad i buhis na i dad to gal lmafà i dad
uldin Dwata fagu di ku Mosis, stifun ale du falningela i tdò Dyisas.
2 Bay i dad Farisi na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis,
too ale sungag, na manla, “I to ani, dnawatan i dad to gamsalà, na kmaan
kenen di safédla.”
3 Na yé duenam man, nun tulen Dyisas dale satu fléd, manan,
4 “Ku nun to, nun bilibilin, mlatuh i kdeen, na baling lanah i satu, dét i
nimòan? Tnagakan i syem falò syem di gumatebla du fanngabalan i lanah
kel di kiten dun.
5 Na ku ta teenan, too kenen flehew na tiangan mulê.

6 Na di kakelan di gumnèan, santifunan i dademen sgalak na i dademen
saldan, na manan dale, ‘Flehew gamu magin di do, du ta teen-gu i bilibiligu
lanah.’
7 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i kdee mnè ditù
di langit ku nun satu to too gamsalà na nsalan i salàan. Baling tukay klehew
gablà di syem falò syem dad to landè duenla msal du landè salàla kun.

I fléd gablà di filak lanah

8 “Na ku nun libun, nun sfalò batù filakan too mabtas, na baling lanah
i satu, dét i nimòan? Yé nimòan, mtam kenen salò du toon fanngabal, na
silangan kah mngabal dun ku ta teenan.
9 Na ku ta teenan i filakan ani, santifunan i dademen sgalak, na i dademen
saldan, na manan dale, ‘Flehew gamu magin di do du ta teen-gu i filakgu
lanah.’
10 Na ani man-gu di gamu. Salngad ayé i kalbong klehew i dad kasaligan i
Dwata ku i satu to too gamsalà nsalan i salàan.”

I fléd gablà di ngà lagi flabag

11 Na fadlug Dyisas talù, manan, “Nun satu to, na nun lwe ngàan slame lagi.
12 Na mdà i ngàan twali, manan ku màan, ‘Mà, blém do nan i do alel di
knunam.’ Na mdà ayé, ta nalelan i knunan di dad ngàan ayé.
13 Na di là mlo, santifun i ngàan twali i kdee dad knunan, na mdà kenen
salu di satu banwe too mawag, na falmon i filakan fagu di dad nimòan i landè
gukmamu dun.
14 Na kanto mti i kdee dad knunan, na nun mkel too sasè kbitil di kabal i
banwe ayé, na too kenen mlimah.
15 Na yé duenam man, fusuk kenen talbahò di satu to mnè di banwe ayé.
Na i to ayé, dekan kenen di gumkahan dad sdèan du tong famkaan dale.
16 Na mdà di too sè kbitilan, too kenen mayè kmaan moon, balù i dad benge
kayu i galan fkaan di dad sdè ayé, bay du landè to famkaan kenen.
17 Bay du ta faldam kenen, na manan di kton, ‘I kdee dad to gal talbahò ku
mà, glukas fa i knaanla, bay do, ta fan agu malnus.
18 Fye fa ku ani nimògu. Mdà agu mulê, na man-gu di ku mà, “E mà, ta
gamsalà agu di Dwata na lê man di ge.
19 Ta là agu gten ku tlom agu ngàam. Flamam agu di dad to snukéyam.’ ”
20 Na kafnge ayé, ta mdà kenen mulê. Bay di laman mawag, ta teen i màan
na toon kenen kando. Na fabaltikan snitong i ngàan, na lkafan na nalakan.
21 Na man i ngàan, ‘Mà, ta gamsalà agu di Dwata, na lê man di ge. Ta là agu
gten ku tlom agu ngàam.’
22 Bay tlo i màan dad fasakan, na manan di dale, ‘Sagwê gamu. Nebeyu dini
i too fye saul, na falsakyu kenen. Falsakyu dun tising na talumfà.
23 Nwèyu i ngà safì ta fabù na tnatêyu. Mimò ato fista, na too ato flehew,
24 du i ngàgu ani, sawe mati kenen bay ani, ta lê man mto. Sawe ta lanah
kenen, bay ani, ta lêgu teen.’ Na yé duenam man, too ale flehew.
25 “Na di du ayé, ditù fa i ngàan twege di tanà gutalbahòan. Di kulêan, kanto
mdadong di gumnè, ta lingen i lingag, na teenan i dad to madal.
26 Na tlon i satu fasak du snalekan ku dét i nimòla déé.
27 Na tmimel i fasak, manan, ‘Ta kel i twalim, na ta ftatê màam i ngà safì ta
fabù. Lehew kenen du ta kel i twalim na landè gbunùan.’
28 Bay baling falbut i ngàan twege, na là mayèan magin fusuk. Na mdà ayé,
ta lamwà i màan na fakdo di kenen.

29 Bay manan di màan, ‘Fandamam ani. Ta file faligu talbahò dini, na i kdee
manam do, slame nimen-gu. Bay là lmenam mlé do balù satu ngà kambing
ku tnatêgu du fye nun klehewgu magin di dademegu sgalak.
30 Bay i ngàam ayé, ta falmon i knunam bayadan i dad libun. Na di kulêan,
baling yé i ta ktatêam i ngà safì ta fabù.’
31 Lê talù i màan, manan, ‘E tò, fye nawam ge, du klom to mnè dini di
safédgu, na i kdee dad knun-gu, slame ge sa mfun dun.
32 Bay too mabtas ku mimò ato fista na flehew ato du sawe mati i twalim
ani na ta lê kenen mto. Sawe lanah kenen, na ta lêgu teen.’ ”

16

I fléd gablà di snalig fulung meye kfagu

1 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to galan tdò, manan, “Nun satu to
too bong knunan, na nun snaligan gufagotan dun. Di satu du, lingen na ta
baling falmo i snaligan i knunan ayé.
2 Mdà ayé, fatlon i snaligan, na snalekan kenen, manan, ‘Dét i lingegu ani
gablà di ge? Nwèam dini kun i gugsulat gablà di kagotam i knun-gu, du ta là
gsaligta ge.’
3 Na man i snalig di kton, ‘Dét i kibògu ani nan du i amugu, fanan agu falwà.
Là gagan-gu talbahò du ta mlungay agu, na myà agu mni.
4 A, ta gadègu ku dét i fye nimògu du fye balù ku falwàan agu, knèan nun
dee dademegu sgalak fakay fyak do di dad gumnèla.’
5 Yé duenam man, tlon i kdee dad to ta muteng di amun. Na kanto kel i
satu, snalekan kenen, manan, ‘File i utengam di amugu?’
6 Na tmimel i to ayé, manan, ‘Mlatuh lata fngalo.’ Na man i snalig, ‘Ani i
gugsulat i utengam ayé. Sudeng ge. Sagwêam tanlas di lo lime falò lata.’
7 Na lêan snalek i satu, manan, ‘File utengam ge?’ Tmimel kenen, manan,
‘Mlibu been mseh.’ Na man i snalig, ‘Ani i gugsulat i utengam ayé. Sudeng
ge. Sagwêam tanlas di lo walu latuh.’
8 Na kanto linge i amun gablà di nimòan ayé, dnayenan i snalig lmimbung
ayé di kfulungan meye kfagu i dad nimòan. Du ku fulung mimò kfagu i dad
to mnè di kalwa di kebela i dademela to, midul déé kfulung i dad to nfun i
banwe.
9 “Ani man-gu di gamu. Gnamityu i knunyu di ktabengyu i dad to du
fye nun kamdo gamu, na balù ku ta mti i knunyu, dnawat Dwata gamu di
gumnèan landè sen.
10 I to gsalig di tukay, lê kenen gsalig di bong. Na i to là gsalig di tukay, là
lêan gsalig di bong.
11 Mdà ayé, ku là gsalig gamu di kagotyu i knun dini di tah tanà, lê là gsalig
gamu magot i too glut knun di tah langit.
12 Na ku là gsalig gamu magot knun i dademe, là ti blé di gamu i gamu knun.
13 Landè kibò fafasak di lwe amu, du magfeges kenen malék ku simto di
dale i nutehan nawa na i kanbongan nawa, satu di dale nimenan na satu i
knangan. Landè kibòyu fafasak di Dwata na lê man di knun.”

I dademe tdò Dyisas di dad Farisi
(Matyu 11:12-13; 5:31-32; Mark 10:11-12)

14 I dad Farisi, toola gal knabas i knunla. Na yé duenam man, kantola linge
i man Dyisas, nadoyla kenen.

15 Bay manan di dale, “Gamu i dad to tadè mimò fye di kanfe i dad to, bay
gadè Dwata i mnè di nawayu. Nè i too knabas i dad to, yé landè btas di kanfe
Dwata.
16 Di munan, lo yé gal tdò dunan i ta gsulat di dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, na lê man i sulat i dad muna tugad i Dwata. Bay kanto tambù Dyan
Gal Munyag tamdò, ta yé tlas tdò i fye tulen gablà di Kagot i Dwata, na mdà
di kaklinge i dad to dun, too ale fgal du fye gfusuk ale.
17 Mlal mlanas i langit na i tanà, bay balù dét i ktukay i gsulat glam di dad
uldin di Tnalù i Dwata, là ti matlasan.
18 “Nè i lagi mkah i yaanan na lê mwè satu libun, ta gamsalà du lnafàan
i muna yaanan. Na i lagi mwè libun ta kah i yaanan, lê kenen gamsalà du
lnafàan i muna yaan i libun ayé.”

I to nun bong knun na Lasarus

19 Na lê talù Dyisas, manan, “Nun satu datù nun bong knunan gal
kalmaweh i too fye baweh na too mabtas. Na kat du too fye kakaanan.
20 Na déé di takab i labat gufusuk di gumnè i to ayé, nun to, yé dagitan
Lasarus. Fnò kenen seey, na yé nimòan gal kenen mni.
21 Too kenen mibal kmaan, balù ku lo i dad samel tatek mdà di lamisa i
datù. Too sasè kagkahan du balù i dad ayem, gal ale salu di gumni Lasarus
du dnilàla dad seeyan.
22 Na nè nèan, ta mati i to mni ayé, na nebe i dad kasaligan i Dwata i layefan
salu ditù di safèd Abraham. Na lê mati i datù, na lbangla i lawehan.
23 Na i layefan, ditù gugtadèan di banwe i dad mati dnagit Hadis, na too
kenen maflayam. Na lngalà kenen, na teenan Abraham di gumawagan, na
Lasarus déé di safédan.
24 Na tlon Abraham, manan, ‘E màgu, begam agu kando, na dekam Lasarus
lamnab i tukè knamatan di éél du fye fatdakan di tukè i dilàgu du too sè
kaflayamgu di lifoh ani.’
25 Bay tmimel Abraham, manan, ‘E tò, fandamam kun i knèam di tah tanà.
Too fye i kagkaham atù, bay Lasarus, too kenen maflayam. Bay kanto ani,
too maglala Lasarus, bay ge, too ge maflayam.
26 Na lê nun gambleng gito du fye landè gifal mdà dini salu déé di ge, na
landè lê gifal mdà déé salu dini di gami.’
27 Na lê talù i to ayé, manan, ‘Ku yé kagkahan, mà, begam dek Lasarus
samfulê ditù di gumnèmi,
28 du nun lime flanekgu. Fye ku began ale flau du fye là gsalu ale dini di
banwe gumaflayamgu ani.’
29 Bay tmimel Abraham, manan, ‘Fakay ale flinge di dad tdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, na di dad tdò i dad tugad i Dwata.’
30 Bay man i to ayé, ‘Là sa, màgu Abraham, là gablà ayé. Bay ku nun to mték
mdà di fati, na yé tmulen dale, msal ale.’
31 Bay man Abraham, ‘Ku là flinge ale di dad tdò i uldin Dwata fagu di ku
Mosis na di dad tdò i dad tugad i Dwata, là mgebe ale balù ku nun mték mdà
di fati.’ ”

17

Gablà di kgebe di salà
(Matyu 18:6-7,21-22; Mark 9:42)

1 Na talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Gal nun gamftatek i dad to di
salà, bay magakdo i to gumdà i dademen dad to baling gamsalà, du too kenen
falnayam.
2 Kaflingenta dun, di laman là fa gamsalà i satu to mdà di kenen, balù i dad
mdanà to, baling fye fa ku ikat di lialan i giling batu na bat kenen di mahin.
3 Taman, too gamu fgeye. Ku gamsalà i flanekam, nngakam. Na ku msal
kenen, fnasinsyam.
4 Balù ku fitu dulê di sdu i kagsalàan di ge, na ku fitu dulêan lê msal,
fnasinsyam.”

Gablà di kaftoo

5 Na lê talù i dad to gal dek Dyisas, manla, “Amu, tananùam i kaftoomi.”
6 Bay tmimel Dyisas, manan, “Balù ku too tukay i kaftooyu, salngad
kalbong i too tukay bnê, gaganyu dek i bong kayu ani na manyu, ‘Magdot
ge na milih ge ditù di mahin,’ na mgimò sa i manyu ayé.

I nimò i dad fasak

7 “Kaflingenta dun, ku nun fasakam dmaru ku demen mifat dad bilibilim,
dét i nimòam ku ta kel kenen fdu di gutalbahòan? Nlakam kenen kè sudeng
na kmaan? Là.
8 Bay yé gal kibòyu, dekyu kenen mimò knaan, na fnge fatlagad kenen, klon
malel i knaanyu. Na kafngeyu kmaan, yé klon kenen kmaan.
9 Fasalamat gamu kè di fasakyu du mdà di kimenan i dad dekyu? Là sa.
10 Na salngad ayé sa moon i kibòyu, du ku ta ftiyu nimen i kdee dek Dwata
gamu, ani fye manyu, ‘Gami i dad fasak too mdanà, na lo yé nimòmi i gami
alel.’ ”

I sfalò to fandas mumuh

11 Na ta mdà Dyisas salu di Dyérusalém, na yé dalanan magu di bleng
Samarya na Galili.
12 Na kanto kel di satu tukay banwe, nun sfalò lagi smitong kenen, nun
fdasla mumuh. Tadag ale di gumawagan,
13 na tamlo ale, manla, “E Dyisas, i Amumi, begam gami kando.”
14 Na kanton ale teen, manan, “Mdà gamu. Fiteyu i lawehyu di dad ganlal
di kafaglut.” Na di dalanla salu ditù, ta mgulê ale, na tadè mlaneb i kulitla.
15 Na satu di dale, kanton teen na ta mgulê kenen, lê samfulê di ku Dyisas,
na toon falbong i talùan dmayen di Dwata.
16 Tadè kenen lkuad na lamfan di saféd i blì Dyisas na fasalamat. Na i to
ayé, ise kenen Dyu, bay mdà kenen di Samarya.
17 Na smalek Dyisas, manan, “Ise sfalò kè i kdee to ta mgulê? Ta nè sa
gumnè i syem?
18 Lo i to ani kè mdà di mahal banwe i samfulê dmayen di Dwata?”
19 Na lê man talù Dyisas di to ayé, manan, “Tadag ge na mdà ge. Ta mgulê
ge du mdà di kaftoom.”

Gablà di kakel i Kagot Dwata
(Matyu 24:23-28,37-41)

20 Di satu du, smalek i dad Farisi ku kilen kakel i Kagot Dwata. Na tmimel
Dyisas, manan, “I kakel Kagot i Dwata, là teento dun.
21 Na là fakayto man dun, ‘Neyem, ta dini i Kagot Dwata,’ ku demen, ‘E, ta
déé i Kagotan,’ du i Kagot Dwata déé di lam nawa i dad to.”

22 Na kafnge ayé, ta lê talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Nun du
kadang, na too gamu mayè ku teenyu i du kakelgu, dunan i dnagit Ngà To,
bay là teenyu dun.
23 Nun dad to kadang i man dun di gamu, ‘Déé kenen,’ na i dademe, manla,
‘Dini kenen.’ Bay nangyu ale fantoo.
24 Du di du ayé, i kakel Ngà To, salngad di silà mkal mdà di gusut i du kel di
gusdafan.
25 Bay yé mabtas ku funagu maflayam na i dad to di bang ani, knagolla agu.
26 I mkel di dad to di bang kasfulê i dnagit Ngà To, salngad di mkel di dad
to di du Nowa di munan.
27 Lo sigi kmaan dad to na minum. Na i dad lagi, mwè ale yaan, na dad
libun, nwèla ale yaan kel di kfusuk Nowa di bong aweng. Na kanto kel i bong
dunuk, mti ale mlimas.
28 Na lê salngad di bang Lat. Lo sigi kmaan i dad to na minum. Sbayad ale.
Mlah ale na fdak ale gumnè.
29 Bay kanto kel i du Lat tmagak i banwe Sodom, fulen Dwata lifoh salngad
sandawà, na mti ale maglà.
30 Gambet ayé kadang i kagkah dad to ku ta kel i Ngà To.
31 “Di du ayé, ku nun to ditù di tah ataf i gumnèan, fye ku ta nang lê tufa
mwè i dad knunan. Na i to ditù di tanàan, fye ku nang lê mulê mwè i knunan.
32 Fandamyu i mkel di yaan Lat, du mbaling kenen kahì di kakangélan
meye i banwe ta tnagakla,
33 du nè i to knabasan i kton, baling lanah di kenen i falami nawa. Bay nè
i to là knabasan i kton, balingan gdawat i falami nawa.
34 Ani man-gu di gamu, di kifuh ayé, nun lwe to sdalol milè. Nwè i satu, na
tagak i satu.
35 Nun lwe libun gmiling. Nwè i satu, na tagak i satu.
36 Nun lwe lagi ditù di dnaru. Nwè i satu, na tagak i satu.”
37 Na smalek i dad to galan tdò, manla, “Amu, nè gumgimò ani dé?” Na
tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, “Ku nè gumlasà i mati, déé gustifun i dad
wak du knaanla.”

18

I fléd gablà di libun balu na i to mukum

1 Na nun tulen Dyisas satu fléd di dad to galan tdò du fgadèan dale na too
mabtas ku too dmasal i dad to, na nang ale ftakas.
2 Manan, “Di satu banwe nun to mukum landè klikòan di Dwata, na landè
afèan di dad to.
3 Na lê nun déé satu libun balu sigi salu di kenen du fakdo, manan,
‘Nsenam agu di kasfalami i to dmuen do.’
4 Di tnaninan, là mayè i to mukum tmabeng. Bay kanto ta beg mlo, manan
di kton, ‘Balù ku là likò agu di Dwata na là kandogu i dad to,
5 knèan fye fa ku tnabenggu i libun balu ani du toon agu snamuk. Ta fan
agu tmakas.’ ”
6 Na fadlug i Amuto Dyisas talù, manan, “Tooyu fandam i man i to mukum
ani balù ku gamsalà kenen.
7 Na i Dwata, tnabengan sa i dad to ta mgalékan, ku fakdo ale di kenen mdu
na kifuh. Na là fgangàan.
8 Ani man-gu di gamu, toon fabaltik tnabeng i dad ton. Bay ku ta kel agu,
dunan i dnagit Ngà To, là dee ftoo di do dini di tah tanà.”

I fléd gablà di Farisi na i to gal mwè bayad i buhis

9 Na lê nun tulen Dyisas satu fléd di dad to smalig di katluhla na galla nadoy
i dademe dad to.
10 Manan, “Nun lwe lagi salu di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata du
dmasal ale. Satu di dale, Farisi kenen, na i satu gal mwè bayad i buhis.
11 Na tadag i Farisi kenen na dmasal, manan, ‘Dwata, fasalamat agu di ge
du là salngad agu di dademe dad to, gambet i dad to lmimbung, na i dad to
kigò, na i dad to lmafà i yaanla, na balù i to ani gal mwè bayad i buhis.
12 Gal agu fwasa lwe dulê di slinggu, na di kdee gwègu, blégu di ge i
gasfalòan.’
13 Bay i to gal mwè bayad i buhis, tadag kenen di gumawagan. Kudung
kenen, na ntungan i kfen mdà di sasè klidùan, na manan, ‘E Dwata, begam
agu kando du too agu gamsalà.’
14 Na tulenta gamu ani. I to ani, mulê kenen, ta tluh di mata Dwata, bay
i satu, là. Du nè i to fdatahan i kton, baling fdanà Dwata kenen, na nè i to
fdanàan i kton, baling fdatah Dwata.”

I kdawat Dyisas i dad malnak ngà
(Matyu 19:13-15; Mark 10:13-16)

15 Lê nun dad to mebe i dad malnak ngàla di ku Dyisas du fye nagotan ale.
Bay kanto teen i dad to gal tdò Dyisas, nngakla i dad to mebe i dad ngà ayé.
16 Bay tlo Dyisas i dad ngà ayé, na manan di dad to tdòan, “Falohyu i dad
ngà salu di do, na nangyu ale fnang, du i dad to nun ksalig gambet i dad ngà
ani, gagin ale di Kagot Dwata.
17 Na too glut i man-gu di gamu. Ku i ksalig i satu to, là salngadan di ksalig
i dad ngà ani, là gaginan di Kagot Dwata.”

I ganlal nun bong knun
(Matyu 19:16-30; Mark 10:17-31)

18 Nun ganlal smalek ku Dyisas, manan, “E Sér, too fye balum. Dét i fye
nimògu du fye gfun-gu i nawa landè sen?”
19 Na tmimel Dyisas, manan, “Dét i duenam man do fye agu? Lo satu i fye,
dunan Dwata.
20 Ta gadèam i dad uldin Dwata, dunan nang ge lmafà yaan, nang ge manò,
nang ge tmaku, nang ge tmulen kéng, na nafèan i màam na i yêam.”
21 Na man i lagi ayé, “Ta nimen-gu i kdee manam mdà di ktukaygu.”
22 Na kanto linge Dyisas ayé, manan di kenen, “Lo satu gukulangam. Mdà
ge, na fablim i kdee dad knunam, na blém i wèan di dad to landè knun. Na
mdà ayé, nun bong knunam ditù di langit. Na kafnge ayé, magin ge di do.”
23 Bay i to ayé, kanton linge i man Dyisas, ta too mlidù kenen du too bong
knunan.
24 Neye Dyisas kenen, na manan, “Tay klimah i dad to nun bong knun
gfusuk di Kagot Dwata.
25 Ku mlimah di satu bong lmanaf dnagit kamél fusuk di sol i dalum, too
mlimah fa i satu to nun bong knun gfusuk di Kagot Dwata.”
26 Na i dad to lminge ayé, smalek ale, manla, “Ku gambet ayé, simto i fakay
galwà?”
27 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè i là gagan nimò i dad to, gagan Dwata.”
28 Na talù Piter, manan, “Neyem, ta tnagakmi kdee du magin gami di ge.”

29 Na man Dyisas, “Too glut i man-gu di gamu ani. Nè i to tmagak i gumnèan,
ku demen i yaanan, ku demen i dad flanekan, ku demen i dad tuan, ku
demen i dad ngàan du mdà di kaginan di Kagot Dwata,
30 matnù fa i gdawatan di du ani, na kadang di fulé du, gamdawat kenen
nawa landè sen.”

I gatlu dulê Dyisas fgadè gablà di kfatin
(Matyu 20:17-19; Mark 10:32-34)

31 Na santifun Dyisas i sfalò lwe dad to galan dek, na manan dale, “Too
gamu flinge du ta fan ato gatù di Dyérusalém du ditù gugdohò i kdee ta gsulat
i dad tugad Dwata gablà di do, dunan i dnagit Ngà To.
32 Gablé agu di kagot i dad to ise Dyu. Nadoyla agu, fyàla agu, dnulàla agu,
nfasla agu, na fnatila agu.
33 Bay di gatlun du, lê agu mték mdà di fati.”
34 Na i dad to galan tdò ayé, là glabatla i manan. Gbuni di dale i gumtatekan
na là gadèla i kayèan man.

I kafgulê Dyisas i to butè gal mni
(Matyu 20:29-34; Mark 10:46-52)

35 Ta mdadong ale Dyisas di banwe Dyériko, na nun lagi butè sudeng di kilil
dalan du mni.
36 Kanton linge lduk i kdee dad to magu déé, ta smalek, manan, “Dét ani?”
37 Na tmimel ale, manla, “Dyisas mdà di Nasarét i magu dini.”
38 Na falbongan i talùan, manan, “E Dyisas, Bel Harì Dabid, begam agu
kando.”
39 I dad to muna di ku Dyisas, nngakla i butè, du kayèla ku fanak. Bay baling
mkit, manan, “Bel Harì Dabid, begam agu kando.”
40 Na yé duenam man, tadè fanak Dyisas, na fngén i butè. Na kanto kel i
butè di safédan, snalek Dyisas kenen, manan,
41 “Dét i kayèam nimògu di ge?” Na tmimel i butè, manan, “Amu, yé kayègu
moon ku lê agu beg mite.”
42 Na man Dyisas di kenen, “Mite ge nan. Ta mgulê ge mdà di kaftoom.”
43 Tadè mite kenen, na fles magin ku Dyisas, na toon dnayen i Dwata. Na
kanto teen i kdee dad to i kiten, lêla dnayen i Dwata.

19

Dyisas na Sakiyus

1 Na ta kel Dyisas di syudad Dyériko. Di laman magu déé,
2 nun lagi déé, yé dagitan Sakiyus. Kenen satu ganlal i dad to gal mwè
bayad i buhis, na too bong knunan.
3 Kayèan teen ku simto Dyisas, bay landè kibòan du fukal kenen, na too sgat
dad to.
4 Yé duenam man, fabaltik kenen milah di tukè muna, na mkef di kayu
dnagit sikomoro du fye teenan Dyisas, du yé dalan Dyisas magu.
5 Na kanto kel Dyisas di dungan i kayu ayé, lngalà kenen, na manan dun,
“Sakiyus, gasil ge tufa. Là fakay ku là salu agu di gumnèam di mdu ani.”
6 Taman, fabaltik Sakiyus tufa, na too kenen lehew dmawat ku Dyisas.
7 Bay i kdee dad to, teenla i nimò Dyisas ayé, na sungag ale, manla, “Tlang
kenen di gumnè i to too gamsalà.”

8 Bay tadag Sakiyus, na manan ku Dyisas, “E Amu, ani blégu i kagatngà i
kdee knun-gu di dad to landè, na ku simto i glimbunggu, fulêgu di kenen fat
dulê bkut.”
9 Na man Dyisas di kenen, “Mdà di mdu ani, ta kel i kagalwà di dad to di
gumnè ani, du i to ani satu bel Abraham mdà di kaftoon di Dwata.
10 Na do, i dnagit Ngà To, yé duen-gu salu dini di tah tanà du fanngabalgu
na falwàgu i dad to lanah.”

I fléd gablà di sfalò to banlé filak
(Matyu 25:14-30)

11 Lamla falminge ayé, lê fadlug Dyisas tmulen dale satu fléd. Yé duenan
tmulen i fléd ani du man nawa i dad to ku ta fan kel i Kagot Dwata du ta
mdadong kenen di Dyérusalém.
12 Man Dyisas, “Nun mdatah to salu di satu banwe du fbaling kenen harì,
na kafngen mgimò harì, na yé klon lê mulê.
13 Na mdà ayé, di laman là mdà, tlon sfalò fasakan, na banlén ale filak, men
mlatuh di kat satu dale. Na manan dale, ‘Fngàyu i filak ani kel di kasfulêgu.’
14 Bay i dad to di banwe gumdàan, toola kenen nuteh nawa, na là mayè ale
ku mbaling harì. Yé duenam man, mdek ale dademe dad to lmalò du fgadèla
na là mayè ale.
15 “Bay knèan, mgimò kenen harì, klon lê mulê. Kanto kel déé, fatlon i dad
fasak gumlén i filak du fye gadèan ku file ngà i filak.
16 Kanto kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh fagotam do, ta mngà mlibu.’
17 Na talù i harì, manan, ‘Too fye nimòam. Too ge fye fasak. Du gsalig ge di
tukay nimò, yé duenam man fagotta ge sfalò syudad.’
18 Na lê kel i satu, manan, ‘Amu, i mlatuh fagotam do, ta mngà lime latuh.’
19 Na talù i harì, manan, ‘Fagotta ge lime syudad.’
20 Na lê nun kel déé, manan, ‘Amu, ani i mlatuh filak fagotam do. Ta
fnungasgu masala du busekgu.
21 Likò agu di ge du too ge labè. Galam nwè i ise ge nfun, na kantum i ise
ge fele.’
22 Na lê talù i harì, manan, ‘Falnayamta ge mdà di dad talùam du too ge sasè
fasak. Gadèam na too agu labè, na galgu nwè i ise do nfun, na kantugu i ise
do fele.
23 Na kan ku là fngàam i filakgu di bangku du fye di kulêgu, di kwègu i filak
ayé, nun ngàan.’
24 Na lê kenen talù di dad to di safédan, manan, ‘Nwèam i filak di fasak ayé
na lêam blé di to magot mlibu.’
25 Bay talù i dad to ayé, manla, ‘Amu, ta mlibu sa i filakan.’
26 Bay tmimel i amula, manan, ‘Tulenta gamu i kaglutan na ku simto gsalig
magot i ta blé di kenen, lê tananù i fagot dun. Bay ku simto là gsalig magot i
tukay, balù i too tukay déé di kenen, lê nawì.
27 Na i dad to muteh do nawa, dunan i là mayè ku mgimò agu harì, nebeyu
ale dini na fnatiyu ale di kanfegu.’ ”

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Dyan 12:12-19)

28 Kafnge Dyisas man ayé gine, ta muna kenen fles salu ditù di Dyérusalém.
29 Na kanto ale mdadong di dad malnak banwe Bétfagi na Bétani di Bulul
Olib, dekan muna i lwe to galan tdò, manan,

30 “Fles gamu di tukay banwe gsen munayu, na ku ta kel gamu ditù, nun
teenyu ngà dongki là fa lmen snakay batang déé. Ntehyu na nebeyu dini.
31 Na ku nun to smalek gamu, na manan, ‘Kan ku ntehyu i ngà dongki ayé?’
ani manyu di kenen, ‘Nun gukmamu i Amu dun.’ ”
32 I dad to dekan ayé, ta mdà ale, na i kdee teenla too ti salngad di ta falan
man dale.
33 Na lamla mteh dun, snalek i funan ale, manan, “Kan ku ntehyu i ngà
dongki ayé?”
34 Na tmimel ale, manla, “Nun gukmamu i Amu dun.”
35 Na kafnge ayé, nebela i dongki ayé di ku Dyisas, na yé afidla dun i
dademe dad klawehla, na fsakayla Dyisas.
36 Na laman magu, i dademe dad to, nbella i dademe dad klawehla di bà
dalan gumagu Dyisas du mdà di kdayenla kenen.
37 Na kanto ale mdadong di Dyérusalém di guflasok i dalan fdu di Bulul Olib,
i kdee dad to galan tdò, too ale lehew, na falbongla i talùla du dnayenla i
Dwata du mdà di kdee tnikeng ta teenla.
38 Na manla, “Magdayen i Harì salu dini di dagit i Dwata. Ta nun ktanak
nawa febe Dwata mdà di langit. Magdayen i Dwata di toon gumdatah.”
39 Na nun dademe dad Farisi gbol di dad to, talù ale di ku Dyisas, manla,
“Sér, nngakam i dad to galam tdò, fye ku nangla man ayé.”
40 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ani man-gu di gamu, balù ku fnanggu ale
dmayen do, fakay mkit i dad batu ani du dale baling dmayen do.”
41 Na kanto kenen mdadong di syudad Dyérusalém, di kagadwengan dun,
ta mngel kenen,
42 manan, “Mulà moon ku gamu, i dad to di Dyérusalém, ta gadèyu i gamlé
ktanak nawa, bay là teenyu dun du gbuni di matayu.
43 Nun du kel kadang na i dad to dmuen gamu, lnibutla labat i syudad, na
i dad sundalula, salnibutla gamu.
44 Fnatila gamu di lam i syudadyu, balù kel di dad ngàyu. Na di kdee dad
gumnè, landè balù satu batu gtagak di guglakatla du mti malbà, du là dnilèyu
ku ani i du kakel Dwata di gamu.”

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-17; Mark 11:15-19; Dyan 2:13-22)

45 Na kafnge ayé, fusuk Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
ndalan lamwà i dad to fabli déé.
46 Na manan dale, “Ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘I Gumnègu ani, yé
gukmamu dun gal gudmasal,’ bay ta fanbalingyu gumnè i dad to lmimbung.”
47 Kafnge ayé, tamdò kenen kat du di Bong Gumnè Gumangamfù ayé, bay i
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu
di ku Mosis, na i dademe to gal mebe i dad Dyu, kayèla kenen fnati.
48 Bay landè mgimòla, du i kdee dad to, toola dnawat i dad talù Dyisas.

20

I salek gablà di glal Dyisas
(Matyu 21:23-27; Mark 11:27-33)

1 Di satu du lam Dyisas tamdò na tmulen gablà di Fye Tulen di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal
tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na dad tua gal mebe i dad Dyu,
salu ale di kenen, manla,

2 “Tulenam gami ku dét i ktoom mimò i kdee nimòam dini? Simto mlé ge i
glal ani?”
3 Na tmimel kenen, manan, “Lê nun snalekgu di gamu. Tulenyu do kun.
4 Gablà di kbunyag Dyan, nè gumdà i glalan kenen, mdà di Dwata di langit,
ku demen mdà di dad to di tah tanà?”
5 Na stulen ale, manla, “Ku yé manto, ‘Mdà di Dwata di langit,’ snalekan
gito na manan, ‘Kan ku là fantooyu Dyan?’
6 Bay ku yé manto, ‘Mdà di dad to,’ i kdee dad to, balingla gito ndak batu,
du man nawala ku Dyan satu tugad i Dwata.”
7 Yé duenam man, tmimel ale, manla, “Là gadèmi ku nè gumdàan.”
8 Na man Dyisas di dale, “Lê là tulenta gamu ku dét i ktoogu mimò i dad
nimògu.”

I fléd gablà di dad sasè to magot dad fele
(Matyu 21:33-46; Mark 12:1-12)

9 Na fadlug Dyisas talù, na tulenan satu fléd, manan, “Nun satu lagi mele
walad dnagit grép di tanàan. Na kafnge ayé, fagotan i dad felen di dademe
dad to du salu kenen di satu banwe kel di too mlo.
10 Na kanto tagah i bengen ani ta dekan i satu fasakan salu di dad to
gufagotan i dad felen, du fye begla kenen banlé. Bay i dad to gufagotan i dad
felen, balingla nfas i dekan ani, na fnge dekla kenen mulê, na landè gwèan.
11 Mdà ayé, lêan man dek satu fasakan, bay lêla kenen nfas, na fyàla, klola
mdek dun mulê, na landè gwèan.
12 Na lê nun dekan, na kanto kel déé, sneeyla kenen, na batla ditù di lwà i
tanà gumnè i benge ani.
13 Na kafnge ayé, smalek i mfun i dad fele, manan di kton, ‘Dét i kibògu
ani? Yé fye nimògu dekgu i ngàgu, dunan i toogu kanbong nawa. Keng kenen
i nafèla.’
14 Bay kantola teen i ngàan ani, stulen ale, manla, ‘Ani ngà i to mfun i dad
fele. Fnatito kenen du fye di kfati màan, ta gito gamfun i dad felen.’
15 Mdà ayé, ditù gumbatla dun di lwà i tanà gumnè dad grép klola fmati
dun. Dét nimò i mfun dad fele di dad to ani?
16 Yé nimòan, salu kenen ditù di dad to gufagotan i dad felen, na fnatin ale,
na tanlasan ale.”
Na kanto linge dad to i fléd ayé, glabatla i gumtatekan, na manla, “Talya!”
17 Bay neye Dyisas ale, manan, “Dét gumtatek i fléd gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, ‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé baling
knang i dad to fdak gumnè, du man nawala ku là mabtasan.’
18 Nè to gdauf di batu ani, malmo kenen, na nè i to tankan i batu ani,
mlunah kenen.”
19 I dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad ganlal
di kafaglut i dad Dyu, mngabal ale kfagu kamfè ku Dyisas, du gadèla na dale
gugtadè i fléd ayé. Bay likò ale di dad to.

I salek gablà di bayad i buhis
(Matyu 22:15-22; Mark 12:13-17)

20 Na i dad ganlal ayé, toola tnanul Dyisas, na nun dad to dekla flingu mimò
fye, na snukéyla ale. Yé kayèla ku gakfèla Dyisas fagu di ktimelan du fye bléla
kenen di lam falel i gubirnador.

21 Na yé duenam man, yé man i dad to dekla di ku Dyisas, “E Sér, gadèmi na
là tmulen ge kéng, na landè to nungulam, bay yé galam nimò tdòam i kaglutan
di dad to gablà di knayè i Dwata di dale.
22 Nun snalekmi. Fakay kè di uldin Dwata fagu di ku Mosis ku mlé gami
bayad i buhis di ku Sisar, i gumdatah di Roma, ku demen là?”
23 Bay gadè Dyisas i kaflingula, na manan dale,
24 “Fiteyu do i satu filak i galyu bayad i buhis di banwe Roma. Simto i to
teenyu di filak ani, na simto mfun dagit i ta gsulat déé?”
25 Na tmimel ale, manla, “Ku Sisar.” Na manan dale, “Ku dét i nfun Sisar,
bléyu di ku Sisar, na ku dét i nfun Dwata, bléyu di Dwata.”
26 Na là gakfèla kenen fagu di ktimelan déé di kanfe i kdee dad to. Na tadè
ale fanak, du too ale tikeng.

I salek gablà di kték mdà di fati
(Matyu 22:23-33; Mark 12:18-27)

27 Na nun dademe Sadusi salu di ku Dyisas, dunan i dad to gal man landè
mték mdà di fati. Na snalekla kenen, manla,
28 “E Sér, di munan, smulat Mosis, na yé flaun ku nun lagi mati bay landè
ngàla yaanan, là fakay ku là nwè i twalin lagi i libun ayé du fye nun tubad i
twegen.
29 Na di munan kun, nun fitu lagi saflanek. Mwè yaan i twege, na kel di
kfatin landè ngàla.
30 Na kanto mati i twege ayé, yé lê mwè i libun ayé dunan i galwen.
31 Na kafnge ayé, kanto mati i galwen, ta yé mwè dun i gatlun. Na salngad
i fitu lagi saflanek ayé du i kdeela sdulê mwè i libun ayé yaan, na sdulê mati
i dad lagi ayé, bay landè ngàla.
32 Na kafngen, ta lê mati i libun ayé.
33 Ani i snalekmi. Di kték i dad mati, simto i too yaan i libun ayé di fitu lagi
saflanek?”
34 Na tmimel Dyisas, manan, “Mdà i dad to di bang ani, i dad lagi, gal ale
mwè yaan, na i dad libun, lêla ale nwè yaan.
35 Bay i dad to gagin di kték i dad mati, ta là swè ale yaan.
36 Na ta là mati ale du gambet ale i dad kasaligan i Dwata. Ngà ale i Dwata
du mték ale mdà di fati.
37 Na fandamyu i man Mosis di munan di saféd i kayu dminè. Ani
gugmadèto dun na gadè Mosis na lê mték i dad mati, du yé katlon Dwata
dunan ‘I Dwata fnangamfù Abraham na Isaak na Dyékob.’
38 Na yé kayèan man dini, balù ku ta mati ale, sana knèla di fandam Dwata
du yé galla katlo dun kenen i Dwata gal fnangamfù i dad to mlawil fa. Na di
Dwata, sana klawil i kdee dad to.”
39 Na nun dademe dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis, manla,
“Too fye timelam, Sér.”
40 Na ta landè to gamlas smalek kenen.

I salek gablà di Mgalék i Dwata
(Matyu 22:41-46; Mark 12:35-37)

41 Bay lê man talù Dyisas, manan, “Mdà i dad to gal tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, dét i duenla man dun na Krayst, dunan i Mgalék
Dwata, i Bel Dabid?
42 Du balù Dabid, smulat kenen di libru Salmo, manan,

‘Man Dwata di Amugu, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge
43 kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel blìam.’ ”
44 Ku yé katlo Dabid di Mgalék i Dwata, ‘Amu,’ kan ku yé katloyu kenen Bel Dabid?”

I kafngewe gablà di dad to tamdò i uldin Dwata
(Matyu 23:1-36; Mark 12:38-40)

45 Di sleng i kdee dad to flinge, man Dyisas di dad to galan tdò,
46 “Tooyu fan-geye i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Bayan ale kalmaweh too fye ku magu ale, na kayèla ku too nafè i dad to ale di fadyan. Na fatanla afè i dad to fagu di kafsudengla dale di gusudeng i dad mdatah to di gumnè gal gustifun, na di dad fista.
47 Blaam, ani nimòla. Lnufigla dad balu du fye gwèla dad knunla, na flingu ale fagu di kaftahàla i dasalla. Too maflayam i dad to ayé kadang.”

21

I kablé libun balu
(Mark 12:41-44)

1 Na lam Dyisas déé di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, teenan i dad to bong knun, na nun ftatekla di gal gumkah i filak blé di Dwata.
2 Na lê nun teenan satu libun balu landè knunan, na yé ftatekan déé lo beg lwe lad.
3 Na talù Dyisas, manan, “Too glut i man-gu di gamu ani, balù ku bong blé i dademe dad to, mas bong i blé i balu ani.
4 Du yé blé dademe to i lukas i bong knunla. Bay yé blé i libun balu ani ta sen knunan.”

Fala tulen Dyisas i kalmo Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 24:1-2; Mark 13:1-2)

5 Na nun dad to gal tdò Dyisas déé, santulenla kafye i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du too fye baweh i dad batu gnamitla di kafdakla dun, na nun déé dademe blé dad to di Dwata. Bay talù Dyisas, manan,
6 “I kdee teenyu ani, nun du kel kadang, landè batu gtagak di guglakatan du sdulê malbà i kdeen.”

I dad kasfati na i dad kaflayam
(Matyu 24:3-14; Mark 13:3-13)

7 Na smalek ale, manla, “Sér, kilen kagdohò i manam ayé? Dét ilè gugmadèmi dun na ta fan kel?”
8 Na tmimel Dyisas, manan, “Too gamu fgeye du fye là mafgaw gamu. Du bong dee dad to kel kadang di fulé du, na tamdò ale fagu di dagitgu, manla, ‘Do sa Krayst dunan i Mgalék Dwata,’ na manla, ‘Ta fan kel nan gusen i banwe ani.’ Bay nangyu ale fantoo.
9 Na ku lingeyu gablà di dad kasfati na dad samuk, nang gamu likò. Là fakay ku là muna kel i kdee ayé, bay balù ku ta gdohò, ise ku yé i ta gusenan.”
10 Na fadlug kenen talù, manan, “Sfati i dad sahal to, na lê man dad malbang banwe.
11 Na mkel i linol na kbitil na dad sasè tduk di dee dad banwe. Na lê nun dad malbang tnikeng too gamlikò mdà di langit.
12 “Bay di laman là gdohò ayé, kanfèla gamu na falnayamla gamu. Nebela gamu di dad ganlal mukum di dad gumnè gal gustifun, na fablanggùla gamu,

na lêla gamu ftadag di muna i dad harì, na dademe dad ganlal du mdà di
ksasatuyu di do.
13 Yé kadang i kdalanyu tmulen dale gablà di dad nimò Dwata di gamu.
14 Bay nang gamu mlidù ku dét fye timelyu dale,
15 du blégu di gamu i fye timel na kfulung du fye i dad to mnang gamu
nawa, là gamtimel ale na là gaganla gamu fankéng.
16 Na balù dad tuayu, na dad flanekyu, na dademeyu, na dademeyu sgalak,
nun di dale i mlé gamu di dad ganlal. Na nun di gamu fnatila.
17 Na i kdee dad to, knangla gamu nawa du mdà di ksasatuyu di do.
18 Bay balù ku fnatila gamu, landè sa lanah di gamu, balù sbalu wakyu.
19 Bay too gamu fbagal, du fagu dini galwà gamu.

I kalmo i bong syudad Dyérusalém
(Matyu 24:15-21; Mark 13:14-19)

20 "Na ku teenyu di syudad Dyérusalém ani, ta salnibut i dad sundalu,
gadèyu na ta là mlo nan i kalmon.
21 Na ku ta teenyu ayé, fye ku milah i kdee dad to mdà di Dyudiya salu di
dad bulul, na fye ku lamwà i kdee dad to mnè di syudad, na i dad to mnè di
bulul, nang ale salu di syudad.
22 Du yé bang Dwata falmayam i dad to kmagol di kenen du dnohòan kdee
ta fsulatan.
23 Di du ayé, magakdo i dad libun maltien, na dad libun ftutù ngà. Too sasè
klimah i dad to di tah tanà, na too falnayam Dwata i dad to Dyu.
24 Nun dademe dad Dyu, mati ale bnanò, na i dademe kanfè i dademe dad
to ale, na nebela di dad sahal banwe. Na i dad to ise Dyu, fnisanla i dad Dyu
di Dyérusalém, na nagotla i banwe ayé kel di gusen kfaloh Dwata dale.

I kagkah langit di kasfulê Dyisas
(Matyu 24:29-31; Mark 13:24-27)

25 "Na nun dad ilè di du na di bulen na di dad blatik. Na dini di tah tanà,
too likò na too msamuk nawa i dad to gablà di malbang lwek na i bong luk
mahin.
26 Na tadè bek dad to mdà di sasè klikòla di lamla fatan ku dét mkel di
klamang banwe du balù i dad mnè di tah kmawang, gasyat ale di dalanla.
27 Na di kakel Ngà To, teenla di labun, nun kaltulusan na mneng.
28 Na ku ta tambù i kagdohò i kdee ilè ani, fan-galyu nawayu na flehew
gamu du ta là mlo nan i kagalwàyu."

I fléd gablà di kayu dnagit fig
(Matyu 24:32-35; Mark 13:28-31)

29 Na lê nun tulen Dyisas dale satu fléd, manan, "Neyeyu i kayu fig ani, na
i kdee dademe dad kayu.
30 Ku ta dmoon i kayu, yé gugmadè dun ta fan kel i kafye tanà.
31 Na gambet ayé, ku ta teenyu mkel i ta falagu tulen di gamu, yé gug-
madèyu dun ta mdadong nan i Kagot Dwata.
32 Too glut man-gu di gamu ani. Là sa sdulê mati kdee dad to di bang ani.
Silang ale mati ku gdohò i kdee dad tulen-gu ani.
33 Matlas i langit na tanà, bay i Tnalùgu, là sa matlasan kel di landè sen.

Too gamu fgeye

34 “Bay too gamu fgeye du fye là fsenyu i nawayu di kakaan, na di kaflangal,
na di knèyu dini di tah tanà, du ku yé nimòyu, keng taknal gamu di kakel i du
ayé.
35 Na i kdee ani makto kel di dad to di klamang banwe salngad kabkeh
liman.
36 Yé duenam man, too gamu fgeye, na too gamu dmasal du fye nun
kgaganyu di kgaguyu i dad kaflayam ani du fye là myà gamu di ktadagyu
di kanfegu, dunan i dnagit Ngà To.”
37 Na kat du, tamdò Dyisas di lam i Bong Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata, na kat kifuh lamwà kenen du déé gumilèan di Bulul Olib.
38 Na kat flafus, i kdee dad to, gal ale salu di Bong Gumnè Gal Gumangamfù
di Dwata du falningela i tdòan.

22

I fnaleh nawala nimò di ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Dyan 11:45-53)

1 Na di bang ayé, ta mdadong nan i fista dnagit Du Kaglius, na yé gal kakaan
dad Dyu i fan landè bulung falnok dun.
2 Na mdà dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i uldin
Dwata fagu di ku Mosis, mngabal ale kfagu fmati ku Dyisas di landè to gmadè
dun du likò ale di dad to.

I nimò Dyudas
(Matyu 26:14-16; Mark 14:10-11)

3 Na fusuk Satanas di satu di dad sfalò lwe to gal dek Dyisas, dunan Dyudas
Iskariyot.
4 Na salu kenen di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na di dad ganlal gal
mantay di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, du stulen di dale gablà
di fanan kibò makal ku Dyisas.
5 Too lehew i dad ganlal ayé, na makang ale mlé filak di ku Dyudas.
6 Na mayè Dyudas tmabeng dale, na tambù kenen mngabal kfagu mlé ku
Dyisas di kagotla di là dee to mite dun.

I kakaan ale Dyisas di Du Kaglius
(Matyu 26:17-25; Mark 14:12-21; Dyan 13:21-30)

7 Kanto tambù i Fista Kakaan i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta yé ktatêla
i ngà bilibili du fatlagadla di kaftoh i Du Kaglius.
8 Na dek Dyisas ale Piter na Dyan, manan, “Mdà gamu, fatlagadyu i
knaanto di Du Kaglius.”
9 Na smalek ale, manla, “Nè gufatlagadmi dun?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku salu gamu di syudad, nun gsitongyu lagi
mebe namuh fnò éél. Magin gamu di kenen salu di gumnè gufusukan.
11 Na ku ta kel gamu déé, manyu di to mfun i gumnè, ‘Yé snalek i To gal
tamdò, “Nè snifil i fakaymi gukmaan di fista i Du Kaglius magin i dad to galgu
tdò?’ ”
12 Na ani nimò i to ayé kadang. Tdòan gamu satu bong snifil ta gatlagad
ditù di tah. Na ditù gufatlagadyu i knaanto.”
13 Na kafnge ayé, ta mdà ale Piter na Dyan, na kanto ale kel déé, teenla
kagdohò i kdee man Dyisas gine, na fatlagadla i knaan di Fista i Du Kaglius.

I kfafaldam Dyisas i kfatin fagu di fan na binu
(Matyu 26:26-30; Mark 14:22-26; I Korintu 11:23-25)

14 Na kanto kel i bang, ta sudeng Dyisas na i dad to galan tdò du kmaan ale.
15 Na man Dyisas di dale, “Too mdà di nawagu kmaan di safédyu di Fista i
Du Kaglius ani di lamgu là falnayam.
16 Na ani man-gu di gamu, mdà ani ta là tayò agu lê kmaan di Fista i Du
Kaglius. Silang agu lê kmaan salngad ani ku ta gdohò i gumtatek i Du Kaglius
di Kagot Dwata.”
17 Na lêan nwè i basù nun binu, na fasalamat kenen di Dwata, klon man di
dademen, “Nwèyu ani na sansinumyu.
18 Ani man-gu di gamu, mdà ani, ta là tayò agu lê minum binu. Silang agu
lê minum ku ta kel i Kagot Dwata.”
19 Na mwè kenen fan, na fasalamat di Dwata klon falnak dun, na blén dale,
na manan, “Ani i lawehgu blégu du mdà di gamu. Gal gamu kmaan salngad
ani du fye gumdàyu gamfaldam do.”
20 Na lê salngad kibòan i basù nun binu. Kafngela kmaan, manan, “I binu
ani ilè i falami kasafnè fagu di litè falohgu du mdà di gamu.
21 Bay i to fan makal do, ta sudeng kenen di safédgu.
22 Do sa i Ngà To, na fnatila agu gambet i man Dwata, bay magakdo i to
makal do du too sasè kaflayaman.”
23 Na tambù ale sasalek ku simto di dale i fan makal kenen.

I kasaglad i kdatah

24 Na ta sgil i dad to gal tdò Dyisas ku simto di dale too mdatah.
25 Na man Dyisas di dale, “I dad harì dini di tah tanà, toola lnumì i dad to
mdanà di dale, na blaam yé knayèla ku yé katlo i dad to dale i dad fye ganlal
gumloh i dad to.
26 Bay fye ku mahal i nimòyu gamu. Nè i mdatah di gamu, fye ku too kenen
fdanà, na nè i nun glal, fye ku fafasak kenen.
27 Simto kè i mdatah, i to sudeng na kmaan, ku i to malel i knaan? Yé tagnè
mdatah i to sudeng na kmaan. Bay do sa i Amuyu, na do i baling fdanà i ktogu
du mdà di ktabenggu gamu.
28 Gamu sa i tagnè magin do di lamgu gmagu i dad tilew.
29 I Màgu, banlén agu glal magot. Na salngad ayé, banléta gamu glal magot,
30 du fye kmaan gamu na minum gamu di safédgu kadang di kagotgu. Na lê
gamu sudeng ditù di gusudeng i dad ganlal du nukumyu i dad bel i dad sfalò
lwe ngà Israél.”

Fala fgadè Dyisas gablà di kbalew Piter
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Dyan 13:36-38)

31 Na man Dyisas di ku Simon Piter, “E Simon, ta mbal Satanas, kayèan
gamu tnilew salngad i to tmaaf fali.
32 Bay ta sanata ge dnasal, Simon, du fye là mgilih i ksaligam. Na ku ta
samfulê ge di do, tan-galam nawa i dad flanekam.”
33 Bay talù Simon Piter, manan di ku Dyisas, “Amu, ta gatlagad agu magin
di ge salu di blanggù na balù kel di fati.”
34 Bay man Dyisas di kenen, “Ani man-gu di ge, Piter, di laman là kalmeet i
anuk, ta sanam agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.”

35 Na kafnge ayé, lê snalek Dyisas ale, manan, “Di kdekta gamu di muna,
landè nebeyu, balù gufkah filak, ku demen kuyut, ku demen dademe
talumfà. Nun kè gukulangyu?” Na tmimel ale, manla, “Landèan.”
36 Na manan dale, “Bay ani, ta mahal nan, du ku nun gufkah filakyu, fye ku
nebeyu di kaguyu, na lê gamu mebe kuyut. Na ku landè sundangyu fabliyu
i saulyu tahà sigal du yé bliyu sundang.
37 Na gdohò i gsulat di Tnalù Dwata gablà di do, manan, ‘Gagin kenen di
dad to too gamsalà.’ Ani man-gu di gamu là fakay ku là gdohò i gsulat ayé
gablà di do.”
38 Na talù i dad to galan tdò, manla, “E Amu, neyem. Ta lwe sundangmi.”
Na man Dyisas di dale, “Ta gablà ayé.”

I kdasal Dyisas di Gétsémani
(Matyu 26:36-46; Mark 14:32-42)

39 Na mdà Dyisas salu di Bulul Olib salngad i knalaman nimò, na magin i
dad to galan tdò.
40 Na kanto ale kel déé, manan dale, “Dmasal gamu du fye là gfisan i tilew
gamu.”
41 Na tnagakan ale, yé kawag Dyisas di dale gnumah ndak batu, na lkuad
kenen du dmasal, manan,
42 “E Mà, ku mfakay di ge, begam flius i kaflayam fan kel di do ani. Bay yé
mgimò i ge knayè, ise i do.”
43 Na nun kasaligan mdà di langit msut di kenen, na tan-galan i nawan.
44 Na mdà di too sè klidùan, too kenen fgal dmasal, na i tuhan salngad litè
tamdak di tanà.
45 Na kanto tadag di kafngen dmasal, ta samfulê kenen di dad to galan tdò,
na teenan ale kudang, du too ale mlungay mdà di klidùla.
46 Na snalek Dyisas ale, manan, “Kan ku kudang gamu? Mték gamu na
dmasal gamu du fye là gfisan i tilew gamu.”

I kakfè ku Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Dyan 18:3-11)

47 Na laman talù, nun kel dee dad to. Na i satu lagi, yé dagitan Dyudas, satu
di dad sfalò lwe, kenen i mebe dale. Fdadong kenen di ku Dyisas du nalakan
i bawehan.
48 Bay snalek Dyisas kenen, manan, “Dyudas, nakalam kè i dnagit Ngà To
fagu di alak?”
49 Na i dad to magin ku Dyisas, kantola teen i fan mkel, manla, “Amu, nun
sa sundangmi. Mayè ge kè ku tnibehmi ale?”
50 Na satu di dale, tnibehan i fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
na masfek i bali klingen gsen di kwananan.
51 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta tongan ayé.” Na nagotan i klinge i fasak
ayé, na fan-gulêan.
52 Na kafnge ayé, talù Dyisas di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dad to
gal mantay di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na balù i dad tua gal
mebe i dad Dyu, dunan i dad to mngé kenen, manan, “Kan? To tmaku agu kè
du mebe gamu sundang na bunal di kakfèyu do?
53 Kat du déé agu sa di safédyu di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
là sa kanfèyu agu. Bay ani bangyu mimò dun du fye gdohò i knayè Satanas,
dunan ulu magot i gukmifuhan.”

I kbalew Piter
(Matyu 26:57-58,69-75; Mark 14:53-54,66-72; Dyan 18:12-18,25-27)

54 Na kanfèla Dyisas du nebela kenen salu di gumnè i ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu. Na lê lmalò Piter, kibò beg fawag kenen.
55 Bay i dad to mantay ta dmutung ale lifoh di gutngà i nasel, klola sudeng.
Na lê sudeng Piter di safédla.
56 Na nun satu libun fasak, teenan Piter sudeng déé du magtuyal kenen i
dinè lifoh. Na toon kenen neye, na manan, "I to ani, gal magin ku Dyisas."
57 Bay malew Piter, manan, "E, là dilègu dun."
58 Di là mlo, lê nun to mite ku Piter, na manan, "Ge i satu dademen." Bay
tmimel Piter, manan, "Ise do."
59 Na kafnge dad satu oras gdè, lê nun to talù, manan, "Too sa, i to ani gal
magin ku Dyisas du mdà kenen di Galili."
60 Bay tmimel Piter, manan, "E leg, là gadègu i manam ayé." Na laman talù,
ta kalmeet i anuk.
61 Na kmangél Dyisas du neyen Piter. Na ta gafaldam Piter i ta fala man
Dyisas gine, "Di laman là kalmeet i anuk di mdu ani, ta sanam agu bnalew
tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè."
62 Na lamwà Piter, na too kenen mngel du mdà di kalbà nawan.

I kadoyla ku Dyisas na i kfasla dun
(Matyu 26:67-68; Mark 14:65)

63 Na i dad to mantay ku Dyisas, tanbùla kenen nadoy, na nfasla kenen.
64 Na snafangla i matan, na ku dnafìla kenen, manla, "Tulenam gami kun.
Simto dmafì ge?"
65 Na dee fa dademe manla gamfyà ku Dyisas.

I kebela ku Dyisas salu di dad ganlal i dad Dyu
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Dyan 18:19-24)

66 Na kanto flafus, stifun i dad tua gal mebe i dad Dyu, dunan i dad ganlal
di kafaglutla, na i dad to gal tamdò i uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na i dad
sundalu, nebela Dyisas di kanfe i dad ganlal ayé.
67 Na manla di ku Dyisas, "Ku ge Krayst, i Mgalék Dwata, tulenam gami."
Na tmimel Dyisas, manan, "Balù ku tulen-gu di gamu, sana là kaftooyu.
68 Na balù ku snalekta gamu, là tnimelyu agu.
69 Bay mdà ani, do, i dnagit Ngà To, déé gusudenggu di kwanan i Dwata too
maltulus."
70 Na smalek ale, manla, "Ngà i Dwata ge kè?" Na tmimel kenen, manan,
"Ta manyu sa."
71 Na kafnge ayé, lê ale stulen, manla, "Ta landè duento smalek i dademe
dad to gablà di salàan, du ta lingeto i manan."

23

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Dyan 18:28-38)

1 Na kafnge ayé, i kdee dad ganlal stifun déé, sdulê ale tadag, na nebela
Dyisas salu di kanfe Gubirnador Pilato.
2 Na tanbùla tmifù kenen, manla, "Ta gnumahmi i to ani. Fagasyatan i
dademem Dyu, na manan là fakay mlé bayad buhis di ku Sisar, i ganlal di
Roma, na yé manan kenen i Mgalék Dwata mgimò harìmi."

3 Mdà ayé, snalek Pilato kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?” Na tmimel
Dyisas, manan, “Ta manam sa.”
4 Na fgadè Pilato di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na kel di dademe dad
to, manan, “Landè gadègu salàan ku gumdàgu falmayam dun.”
5 Bay baling midul kakitla, manla, “Snamukan i kdee dad to di kabal
Dyudiya fagu di dad tdòan. Yé gutambùan di Galili, na ta gafat i katdòan dini.”

I kebela ku Dyisas salu di ku Hérod

6 Na kanto linge Pilato ayé, smalek kenen, manan, “Nè gumdà i to ani kè,
mdà di Galili?”
7 Na kanto gadè na yé gumdàan di Galili, dunan i banwe nagot Harì Hérod,
ta feben Dyisas salu ditù di ku Hérod, du lê déé Hérod di Dyérusalém di du ayé.
8 Na kanto teen Hérod Dyisas, too kenen lehew du ta dee lingen gablà ku
Dyisas na ta too mlo nan kayèan sansite. Na yé kayèan ku nun nimò Dyisas
tnikeng.
9 Na too smalek Hérod, bay là tmimel Dyisas, balù ku landè salàan.
10 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dad to gal tamdò i uldin Dwata
fagu di ku Mosis, tadag ale na toola tnifù Dyisas.
11 Na Hérod na dad sundalun, toola kenen fyà, na nadoyla kenen. Falsakla
ku Dyisas i saul too fye baweh, klola lê fulê dun gatù di ku Pilato.
12 Na di du ayé, yé katbù ale Hérod na Pilato sakdo, du tagnè ale suteh nawa
di munan.

I kukumla ku Dyisas di fati
(Matyu 27:15-26; Mark 15:6-15; Dyan 18:39—19:16)

13 Na mdà Pilato, santifunan i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na i dademe
dad ganlal, na balù i dad btal to.
14 Na manan di dale, “Ta nebeyu dini i to ani na manyu fagasyatan i dad to.
Bay ta toogu kenen snalek di kanfeyu, na landè sa teen-gu salàan ku gumdàgu
falmayam kenen.
15 Na balù Hérod, landè teenan salàan, du ta lêan man fulê di gito. Salngad
i teenyu ani, too landè salà Dyisas ku gumdàgu fafati kenen.
16 Taman, logu fafas, klogu falwà kenen.”
17 Yé duen Pilato man ayé du kat fali di Fista Du Kaglius, galan falwà satu
to di blanggù.
18 Bay salngan mkit i dad to, manla, “Fnati Dyisas ayé, na yé falwàam gami
Barabas.”
19 I to manla Barabas ayé, blanggù kenen du sanfatin i dad to magot i
banwe ayé, na ta gambanò kenen.
20 Na too fakdo Pilato di dad to du yé kayèan ku falwàan Dyisas.
21 Bay too ale mkit, manla, “Fnati kenen! Fnatak di krus!”
22 Na ta lê talù Pilato di gatlun dulê, manan, “Kan? Dét salàan? Landè teen-
gu salàan ku gumdàgu fafati kenen. Yé duenam man, logu faflayam klogu
falwà dun.”
23 Bay too ale mkit du too ale mayè fafatak ku Dyisas di krus, na fagu di
kakitla, gfisanla Pilato.
24 Na mdà ayé, ta nagin Pilato i knayèla.
25 Ta falwàan Barabas, i to blanggù du mdà di kasfatin i dad to magot i
banwe ayé, na mdà di kbanòan, du yé fnila. Na blén Dyisas di dale du nimòla
i knayèla.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Dyan 19:17-27)

26 Na kantola nebe Dyisas, nun to gsitongla, yé dagitan Simon, na mdà
kenen di banwe Sirini. Salu kenen di syudad, na yé gufdun di bulul. Na
kantola gsitong, fnegesla kenen mebe i krus Dyisas, na ftadolla kenen ku
Dyisas.
27 Na nun dee dad to tmadol ku Dyisas. Nun dad libun, too ale mngel du
mdà di kalbà nawala kenen.
28 Bay kmangél Dyisas, manan, "E dad libun mdà di Dyérusalém, nangyu
agu nngel. Yé nngelyu moon i ktoyu na dad ngàyu.
29 Du nun du kel kadang na baling man dad to, 'Fye nawa i dad to là lmen
maltien, dunan i dad libun là lmen mngà na tnutù ngà.'
30 Na di bang ayé, baling man i dad to di dad malbang bulul, 'Tankanyu
gami.' Na manla di dad malnak bulul, 'Lnimunyu gami fye mati gami.'
31 Du ku gaganla mbek i kayu matà, matnù fa kgaganla mbek i dad kayu ta
dafuk."
32 Na lê nun lwe sasè to, nebela ale ditù du fnatila salngan di kfatila ku
Dyisas.
33 Na ta kel ale di bulul dnagit Banwe Klakub Ulu, na fnatakla Dyisas
di krus gagin dad lwe sasè to ayé, satu gsen di bibengan na satu gsen di
kwananan.
34 Na dnasal Dyisas i dad to fmati kenen, manan, "E Mà, fnasinsyam i
salàla, du là glabatla i nimòla." Na sansalel i dad sundalu i klawehan fagu
di kasbunut.
35 Na nun dee dad to tadag déé du damweng ale, na balù i dad ganlal,
nadoyla kenen, manla, "Ta falwàan i dademe dad to. Fye ku lêan falwà i kton
ku kenen sa Krayst, i Mgalék Dwata."
36 Na lê fdadong déé i dad sundalu, na nadoyla kenen. Na fsafla kenen binu
masam,
37 na manla, "Ku ge i Harì dad Dyu, falwàam i ktom."
38 Na nun sulatla gsen tah i ulun, manan, "Ani i Harì i dad Dyu."
39 Na satu di dad sasè to gagin fnatak di krus, nadoyan Dyisas, manan, "Ise
ge kè Mgalék Dwata? Falwàam i ktom na lê man gami."
40 Na mdà i satu, nngakan, na manan, "Kan? Landè klikòam di Dwata? Tlu
ato slame nukum di fati.
41 Na gite i gablà fnati salngad ani du nun salàta. Bay i to ani, landè salàan."
42 Na lê kenen talù di ku Dyisas, manan, "Dyisas, begam agu fandam ku ta
kel ge di banwe nagotam."
43 Na tmimel Dyisas, manan, "Tulenta ge i kaglutan. Di mdu ani, ta mnè ge
di safédgu di Paraiso, dunan i fan-gu gusalu."

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Dyan 19:28-30)

44 Na di kaltu i du, tadè kmifuh i klamang banwe kel di tngà masol i du,
45 du ta là mneng i du. Na i bong kurtina di gutngà i Bong Gumnè Gal
Gumangamfù di Dwata, tadè kasê di gutngàan.
46 Na falbong Dyisas i talùan, manan, "Mà, fagotta ge i nawagu ani." Na
kanton man ayé, ta ftoh i nawan.
47 Na i ulu i dad sundalu, kanton teen i mgimò ayé, dnayenan i Dwata,
manan, "Di kaglutan, i to ani too ti tluh."

48 Na i dad to stifun déé na damweng, kantola teen i mgimò ayé, ntungla
kfela du mdà di sasè klidùla, na ta mdà ale mulê.
49 Na i kdee dad to gmadè kenen, kel di dad libun tmadol di kenen mdà di
Galili, tadag ale di gumawagan du fye teenla i kdee mkel.

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Dyan 19:38-42)

50 Na nun satu lagi, yé dagitan Dyosip. Too kenen tluh to, na balù ku kenen
satu di dad to gal mukum i dad Dyu,
51 là naginan i ayèla fmati ku Dyisas. Yé gumdàan di Arimatiya, satu banwe
i dad Dyu, na fatanan i Kagot Dwata.
52 Na salu kenen di ku Pilato, na mbal kenen du nwèan i laweh Dyisas.
53 Na kafnge ayé, ta nwèan i laweh Dyisas mdà di krus, na lnabédan falnas
bukay, klon mkah dun di satu ilib fakay gulambang ta fala fnge nakol di
gugdak i bulul, na landè lmen lbang déé.
54 Na i du kfati Dyisas, yé dula fatlagad di Du Kaftud. Na ta fan tambù i Du
Kaftud nan, du ta fan sdaf i du.
55 Na i dad libun ta magin ku Dyisas mdà di Galili, magin ale ku Dyosip, na
teenla ilib na balù i kibò Dyosip lambang dun déé.
56 Na kafnge ayé, ta mulê ale du fatlagadla dad fangbun i fakayla lunà di
laweh Dyisas. Bay di du ayé, ftud ale du nimenla i uldin Dwata fagu di ku
Mosis gablà di Du Kaftud.

24

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-10; Mark 16:1-8; Dyan 20:1-10)

1 Di too flafus di du Linggu, ta nwè i dad libun ayé i dad fangbun ta
fatlagadla, na mdà ale salu di lbang.
2 Na kanto ale kel déé, teenla ta mgukà i lbang du i batu sangla dun, ta
mlulid.
3 Bay kanto ale fusuk déé, ta là teenla i laweh Dyisas.
4 Libug i fandamla gablà ayé. Na lamla faldam, tadè nun tadag déé di
safédla lwe to smaul bukay na samfilà.
5 Na kantola teen i lwe to ayé, lkuad ale na lamfan mdà di klikòla. Bay man
i dad to ayé di dale, “Kan dé ku yé gumngabalyu i to mlawil di gulambang i
dad to mati?
6 Ta là dinin du ta mték. Fandamyu i manan gamu di laman ditù di Galili,
du ani manan,
7 ‘Do, i dnagit Ngà To, là fakay ku là bléla agu di kagot i dad to too gamsalà,
na fnatakla agu di krus, bay di gatlun du, lê agu mték mdà di fati.’ ”
8 Na yé klo i dad libun ayé gamfaldam i manan.
9 Na kafnge ayé, ta mulê ale fdu di lbang, na tulenla i kdee teenla di dad
sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê man di kdee dademela déé.
10 Na ani dagit i dad libun tmulen di dad sfalò satu, dunan Méri Magdalin,
na Dyoana, na Méri, i yê Dyém, na i dademe magin di dale.
11 Bay i dad sfalò satu, là ftoo ale di man i dad libun ayé di dale, du di
fandamla lo kbook i tulenla.
12 Bay, Piter, ta tadag kenen du sagwê salu ditù di lbang. Na kanto kel ditù,
fkagò kenen, na snanilan, na lo yé teenan tagak déé i dad falnas labéd di
laweh Dyisas. Mdà ayé, mulê kenen, na too kenen tikeng gablà di dad mkel.

I kfite Dyisas i lawehan di lwe to galan tdò
(Mark 16:12-13)

13 Na di du ayé, nun lwe to gal tdò Dyisas, salu ale ditù di banwe dnagit
Imaus. Keng sfalò satu kilumitru i kawagan mdà di Dyérusalém.
14 Di slengla magu, yé santulenla i kdee ta mkel.
15 Na lamla stulen gablà ayé, fdadong Dyisas di safédla, na fles kenen magin
di dale.
16 Bay balù teenla, là dilèla dun du nun smafang i fandamla.
17 Na snalekan ale, manan, "Dét i santulenyu gine di lamyu magu?" Na
tadè ale ftual tadag di bà dalan, na too ale mlidù.
18 Na satu di dale, yé dagitan Klifas, talù kenen, manan, "Di kdee dad to
mnè di Dyérusalém, lo ge kè i là gmadè i mkel déé falami ani."
19 Na smalek Dyisas, manan, "Dét i dad manyu ta mkel?" Na tmimel ale,
manla, "Nun Tugad i Dwata, yé dagitan Dyisas, mdà di Nasarét. Too kenen
maltulus fagu di dad talùan, na di dad nimòan di kanfe i Dwata, na di kanfe i
kdee dad to.
20 Bay i dad ganlal di kafaglutto na i dad ganlal di banwe, bléla kenen di
dad ganlal du nukumla di fati, na fnatakla kenen di krus.
21 Yé kayèmi moon ku falwàan ato i dad Dyu mdà di dad to dmuen gito. Bay
blaam, ta tlu butangan mati.
22 Na ani, too gami tikeng di teen i dad libun gal magin di gami. Gine di
flafus, mdà ale salu di ilib gulambang ku Dyisas,
23 bay là teenla i lawehan. Lê ale mulê na tulenla gami na nun kun teenla
dad kasaligan msut di dale, na i dad kasaligan ayé, ta fgadèla di dale na ta
mték kun Dyisas.
24 Na i dadememi lagi, salu ale di lbang, na teenla too ti salngad di man i
dad libun ayé, bay là teenla Dyisas."
25 Na man Dyisas di dale, "Tay gamu. Too kulang i fandamyu, na léét gamu
ftoo di gman i dad tugad Dwata di muna du.
26 Là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata di laman là magdayen di langit."
27 Na tambù kenen di dad sulat Mosis na di dad sulat i dademe dad tugad i
Dwata, du faglabatan dale i man di Tnalù i Dwata gablà di kton.
28 Na kanto ale mdadong di tukay banwe gusalula, ta fan fles Dyisas magu.
29 Bay klenla kenen, manla, "Dini gumilèam di safédmi, du ta fan kifuh nan.
Ta flabi sa ani." Mdà ayé, fusuk kenen magin di dale.
30 Na kanto ale sudeng, ta mwè kenen fan na dmasal, klon falnak dun na
banlén ale.
31 Na ta mgukà i fandamla du fye dilèla kenen. Na kafnge ayé, tadè kenen
lanah di matala.
32 Na stulen ale, manla, "Taman du minit nawata laman stulen di gite di bà
dalan, na di kafaglabatan gite i Tnalù Dwata."
33 Kafnge ayé, tadag i lwe to ayé du lê ale samfulê ditù di Dyérusalém. Na
kanto ale kel déé, teenla i dad sfalò satu to gal tdò Dyisas, na lê i dademe dad
to stifun déé.
34 Na i dad to ta stifun déé, toola fbateng i talùla, na manla, "Too sa. Ta mték
i Amuto, na ta fiten i lawehan di ku Simon Piter."
35 Na i lwe to ayé, tulenla i dad teenla di bà dalan, na i kafdilè Dyisas fagu
di kafalnakan i fan.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Dyan 20:19-23; Dad Nimò 1:6-8)

36 Na di lamla samtulen ayé, tadè msut Dyisas déé, na manan, “I ktanak
nawa mnè di gamu.”
37 Taknal ale na likò du man nawala ku yé teenla lmagol.
38 Bay man Dyisas di dale, “Kan dé ku msamuk i fandamyu? Na kan ku lwe
nawayu?
39 Neyeyu i lwe falelgu ani na i dad blìgu. Do sa ani. Nagotyu agu, na neyeyu
du fye gadèyu na ise agu lmagol. Landè ti ungad na tulan i lmagol kenen,
gambet i teenyu di do.”
40 Na kanton man ayé, fiten di dale i dad falelan na blìan.
41 Bay knèan, sawe là ftoo ale du too ale lehew na tngah. Mdà ayé, smalek
kenen, manan, “Nun knaanyu dini kè?”
42 Na banléla kenen tnatê nalaf.
43 Na kanton nwè, ta knaanan di safédla.
44 Na kafnge ayé, man Dyisas di dale, “Ani man-gu di gamu di lamgu déé fa
di safédyu. Ta fgadègu di gamu na là fakay ku là gdohò i gsulat gablà di do di
uldin Dwata fagu di ku Mosis, na di sulat i dad tugad i Dwata, na lê i gsulat di
Salmo.”
45 Na kafnge ayé, nukà Dyisas i fandamla du fye glabatla i Tnalù Dwata.
46 Na manan dale, “Ani gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Maflayam i Mgalék
Dwata na fles mati na lê man mték di gatlun du.’
47 Na ta gman di Tnalù i Dwata tamdò gamu di kdee dad banwe fagu di
dagitgu. Tdòyu ale msal. Na ku msal ale, fnasinsya Dwata i dad salàla. Na
dini di Dyérusalém i funayu gutamdò.
48 Gamu i fakay tmulen ani du gamu sa ta muna mite dun.
49 Na ta fan-gu dek gadini i ta fala fakang Mà di gamu. Bay funa gamu
fanak dini di Dyérusalém, na silang gamu tambù tmulen ku ta gdawatyu i
Mtiu Tulus du banlén gamu kgagan.”

I kbatun Dyisas
(Mark 16:19-20; Dad Nimò 1:9-11)

50 Na neben ale lamwà di Dyérusalém. Na kanto ale mdadong di Bétani, ta
kayangan i dad sigalan, na banlén ale kafye.
51 Na di laman mlé dale kafye, ta flesan kdà mbatun di langit.
52 Dnayenla kenen fagu di kfangamfùla, na kafnge ayé, samfulê ale di
Dyérusalém na too ale lehew.
53 Na gal ale salu di Bong Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, na toola
kenen dnayen.

I Fye Tulen Gablà ku Dyisas Krayst, i Sulat Dyan

I Tnalù ta mbaling to

1 Di kyeh, di fa landè mgimò balù détan, ta sana nun Tnalù. Sagin ale i
Dwata, na Dwata kenen.
2 I Tnalù ayé, sagin ale i Dwata mdà di kagatbùan.
3 Na fagu di Tnalù ayé, nimò Dwata i kalbong kdee. Landè nimòan balù
détan ku là fagun di kenen.
4 Kenen gutambul i nawa, na i nawa ayé, dunan i Salò tmuyal di dad to.
5 Na mneng i Salò ayé di gukmifuhan, na i kifuh, là gfisanan neng i Salò.
6 Nun satu to dek Dwata dnagit Dyan,
7 du tmulen di dad to gablà di Salò ayé du fye ftoo ale di kenen.
8 Na ise ku Dyan i Salò, bay lon tmulen gablà di Salò.
9 Ani sa i too glut Salò salu dini di tah tanà tmuyal di kdee dad to.
10 Na ta dini sa i Tnalù* di tah tanà di munan, na fagu di kenen nimò Dwata
i klamang banwe, bay knèan là dnilè i dad to kenen.
11 Na salu kenen di banwen, bay là dnawat i dademen dun.
12 Bay nun sa dademe dad to dmawat na ftoo di kenen, taman banlén ale
ktoo mbaling dad ngà i Dwata.
13 Na là ti mbaling ale dad ngà i Dwata fagu di ksutla, ku demen fagu di
knayè i to, ku demen fagu di nimòla. Bay Dwata i mimò dale dad ngàan.
14 Na kanto mbaling to i Tnalù ayé, ta mnè kenen di safédmi na ta teenmi
i kdatahan, na too sikof i kafyen na i kaglutan. Gdawatan i kdatah ani du lo
kenen sen Ngà Màan.
15 Na ani tulen Dyan gablà di kenen. Falbongan i talùan, manan, “Ani ta
man-gu gamu. I to tmadol di do, too kenen mdatah di do du di lamgu fa là
sut, ta sana mto kenen.”
16 Na mdà di bong kafyen, landè ti gusen i kafye galan blé di gito.
17 Du blé Dwata i dad uldinan fagu di ku Mosis, bay kel i kafye na i kaglut
fagu di ku Dyisas Krayst.
18 Landè to lmen mite i Dwata. Bay i sen Ngàan, dunan i too kanbong nawa
i Mà, kenen i fdilè dun di gito, du Dwata kenen.

I man Dyan Gal Munyag gablà di kton
(Matyu 3:1-12; Mark 1:1-8; Luk 3:1-18)

19 Na di satu du, i dad ulu i dad Dyu di Dyérusalém, dekla i dad ganlal di
kafaglut, na lê dad bel Libay du fsalekla ku Dyan ku simto kenen.
20 Na tulen Dyan dale i kaglutan, manan, “Ise do Krayst, i Mgalék Dwata.”
21 Na lêla snalek kenen, manla, “Bay simto ge? Ge kè Ilaydya?” Bay
tmimel Dyan, manan, “Ise.” Na lêla man snalek kenen, manla, “Ge kè i Tugad
Dwata?” Bay lê tmimel Dyan, manan, “Ise.”
22 Taman, smalek ale, manla, “Na ku yé, simto ge kè? Tulenam gami du fye
nun tulenmi di dad to mdek gami. Dét i manam gablà di ktom?”

---

* **1:10** 1:10 Dunan Dyisas.

23 Na tmimel Dyan fagu di dad talù Isaya, satu tugad i Dwata, manan, “Do
i to tamlo di banwe landè to mnè ditù, manan, ‘Tanluhyu i dalan gumagu i
Amu.’ ”
24 Na yé mdek dale dunan i dad Farisi.
25 Na ta lê ale smalek, manla, “Ku ise ge Krayst, i Mgalék Dwata, ku demen
Ilaydya, ku demen i Tugad Dwata, kan sa ku gal ge munyag?”
26 Na tmimel Dyan, manan, “Munyag agu lo fagu di éél. Bay nun satu di
blengyu, na là dilèyu dun.
27 Kel kenen tmadol di do, bay too mdatah kenen di do. Là gablà agu mteh
ikat talumfàan du too agu mdanà di kenen.”
28 Mgimò kdeen ayé di satu tukay banwe dnagit Bétani di faltù Éél Dyordan,
dunan i gal gumunyag Dyan.

Dyisas i Ngà Bilibili i Dwata

29 Di tmadol du, teen Dyan Dyisas fdadong di kenen, na manan di dad to,
“Neyeyu, ta déé Ngà Bilibili i Dwata mwè salà i dad to di klamang banwe.
30 Dunan ani i ta tulen-gu di gamu, ‘Nun satu to, na balù tmadol kenen di
do, bay too mdatah kenen di do, du di lamgu fa là sut, ta sana mto kenen.’
31 Balù do di munan, là dilègu dun, bay knèan gadini agu munyag di éél du
fye fdilègu kenen di dad to Israél.”
32 Na lê talù Dyan, manan, “Teen-gu Tulus i Dwata tufa mdà di langit
gambet abun, na mnè di kenen.
33 Di munan, là dilègu kenen, bay Dwata, i mdek do munyag fagu di éél, i
man dun di do, ‘Teenam i Tulus mdaf na mnè di satu to, na yé sa i munyag
fagu di Mtiu Tulus.’
34 Na ta teen-gu i ilè ayé, na ani tulen-gu di gamu, kenen sa Ngà i Dwata.”

I dad tnanin to tdò Dyisas

35 Di tmadol du, ta lê déé Dyan na i lwe dad to galan tdò.
36 Na kanto meye Dyan, teenan Dyisas magu, na manan di dale, “Neyeyu,
ta déé Ngà Bilibili i Dwata.”
37 Na kanto linge i lwe to gal tdò Dyan i manan, ta mdà ale magin ku Dyisas.
38 Na kanto kmangél Dyisas, teenan ale magin di kenen, na snalekan ale,
manan, “Dét i fanngabalyu?” Na manla di kenen, “Rabay, nè gumnèam?” (Na
yé gumtatek Rabay ani dunan “To Tamdò.”)
39 Na man Dyisas di dale, “Flal gamu du fye teenyu.” Na fles ale magin di
kenen, na teenla i gumnè gufanakan. Na fanak ale là mlo di safédan du ta
tngà masol i du.
40 Na yé satu di lwe dad to lminge ku Dyan na magin ku Dyisas, dunan
Andru, i flanek Simon Piter.
41 Na gasilan fanngabal Simon, i flanekan. Na kanton teen, manan dun, “Ta
teenmi i Mésaya.” (Na yé gumtatek Mésaya dunan Krayst, i Mgalék Dwata.)
42 Na nebe Andru Simon salu ku Dyisas. Na kakella ditù, too falnunu Dyisas
Simon, na manan, “Ge sa Simon i ngà Dyan. Bay mdà ani, yé dagitam Sifas.”
(Salngad i gumtatek i dad dagit Piter na Sifas, dunan “Batu.”)
43 Na di tmadol du, ta sansatu Dyisas nawan salu ditù di probinsya Galili,
na kanton teen Filip, manan dun, “Magin ge do.”
44 Na yé gumdà Filip di banwe dnagit Bétsayda, dunan i gumdà ale Andru
na Piter.

45 Na fanngabal Filip Natanyél. Na kanton teen, manan dun, “Ta teenmi i
to man Mosis di ksulatan i uldin Dwata, na lê man i dademe tugad i Dwata
di munan, dunan Dyisas mdà di banwe Nasarét, i ngà Dyosip.”
46 Na man Natanyél di kenen, “Nun kè fye to mdà di Nasarét?” Na man Filip
di kenen, “Flal ge. Neyem.”
47 Na di kafdadongla ditù di ku Dyisas, ta teen Dyisas Natanyél, na ta
manan gablà di kenen, “Too glut Dyu i to ani du là fulungan malew.”
48 Na smalek Natanyél, manan, “Kan dé ku dilèam agu?” Na tmimel Dyisas,
manan di kenen, “Di là fa tlo Filip ge, ta sanata ge teen di dungan i kayu fig.”
49 Na man Natanyél di kenen, “Sér, ge sa Ngà i Dwata, na ge sa i Harì di
Israél.”
50 Na man Dyisas di kenen, “Ftoo ge kè du mdà di kman-gu dun ta teenta
ge di dungan i kayu fig? Midul fa déé i dad tnikeng nimò teenam.”
51 Na manan di dale, “Too glut i man-gu di gamu, na nun du kadang, teenyu
i langit ta mgukà, na myak na lê tufa i dad kasaligan i Dwata salu di do, i
dnagit Ngà To.”

2

I song di lunsud Kana

1 Di gatlun du, nun song di lunsud Kana ditù di probinsya Galili. Na ditù i
yê Dyisas.
2 Na lêla nlak Dyisas na i dad to galan tdò, taman lê ale magin.
3 Na kanto mti i binu, ta man yêan di kenen, “Ta landè sa binula.”
4 Bay baling man Dyisas di yêan, “Libun, nang ge lmabet di nimògu. Là fa
kel i bang kfitegu i kdatahgu.”
5 Na man i yêan di dad snalig, “Nimenyu balù dét dekan gamu.”
6 Na nun nam namuh déé galla gumkah éél du alob i dad Dyu du yé lalòla
di kafaglutla. Na kat satu namuh ayé, lime ku demen nam lata i laman.
7 Na yé duenam man, ta man Dyisas di dad snalig ayé, “Fananòyu éél i dad
namuh ani.” Na fananòla.
8 Na fnge man Dyisas di dale, “Mwè gamu, na bléyu di to magot i song.” Na
ta banléla di kenen.
9 Na ta tilew i to magot i song i éél ta mbaling binu. Là sa gadèan gumdà i
binu ayé. (Bay lo yé gmadè dun i dad snalig mwè i éél gine). Taman, ta tlon i
lagi sansong,
10 na manan di kenen, “Yé galla nimò di dad song funala blé i binu too fye,
na ku ta bong ginum i dad to, yé klola mlé i binu là too fye neman. Bay ge,
ani klom baling falwà i too fye binu.”
11 Yé tnanin tnikeng nimò Dyisas du fye fiten i kdatahan, taman, ta ftoo di
kenen i dad to galan tdò. Na ditù gumimòan dun di lunsud Kana di Galili.
12 Na kafnge ayé, ta mdà Dyisas salu di Kapernaum, na magin i yêan, na
dad flanekan, na lê man dad to galan tdò, na mnè ale ditù di Kapernaum di
là mlo.

I nimò Dyisas di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata
(Matyu 21:12-13; Mark 11:15-17; Luk 19:45-46)

13 Na ta mdadong nan i fista dnagit dad Dyu Fista Du Kaglius, taman, fles
Dyisas ditù di Dyérusalém.

14 Na kanto kel ditù, ta fusuk di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
nun teenan dad to fabli dad safì, bilibili, na abun. Na lê sudeng déé i dad to
gal sasambì filak.
15 Na mimò Dyisas fas tali, na ndalan i kdee mnè di gumnè ayé, balù i dad
bilibili na i dad safì. Na lugadan dad lamisa i dad to sasambì filak, na sabulan
i dad filakla.
16 Na klon blaling di dad to fabli abun, na manan, “Nebeyu lamwà i dad
fabliyu ani. Nangyu fanbaling fadyan i gumnè Màgu.”
17 Na di kaklinge i dad to galan tdò ayé, ta gafaldamla i sulat di Tnalù
Dwata, manan, “I kalbong nawagu i Gumnèam dminè salngad lifoh di lam
nawagu.”
18 Na kanto teen dad ganlal i dad Dyu i nimò Dyisas ayé, snalekla kenen,
manla, “Nun tnikeng gaganam nimò kè du gudmilèmi dun na nun ktoom
mimò ayé?”
19 Na tmimel Dyisas, manan, “Lanbàyu i Gumnè Dwata ani, na lêgu man
fdak di lam i tlu du.”
20 Na manla di kenen, “Fat falò nam fali klo mimò i Gumnè Dwata ani, na
lom lê fdak di lam i tlu du?”
21 Bay i gumnè man Dyisas ani dunan i lawehan.
22 Na yé duenam man, kanto mték Dyisas di fati, ta gafaldam dad to galan
tdò i manan ayé, na ta fantoola i gsulat di Tnalù Dwata, na i man Dyisas.
23 Na di klo Dyisas fanak di Dyérusalém di lam i Fista Du Kaglius, nun dee
dad to ftoo di kenen du mdà di kitela dad tnikeng nimòan.
24 Bay Dyisas, là ti snaligan ale du ta sanan gadè i fandam i kdee dad to.
25 Na balù landè tmulen kenen ku dét mnè di fandam i dad to, du ta sanan
gadè i fandamla.

3

Dyisas na Nikodimus

1 Na nun satu ganlal di dad Dyu, yé dagitan Nikodimus, na kenen satu
Farisi.
2 Di satu kifuh, salu kenen di ku Dyisas, na manan dun, “E Sér, gadèmi na ge
i satu to tamdò mdà di Dwata, du landè to gmagan mimò dad tnikeng gambet
i teenmi dini ku ise Dwata i magin di kenen.”
3 Na man Dyisas di kenen, “Too ti glut i man-gu di ge ani, na landè to mite*
i Kagot Dwata ku là lêan sut samfulê.”
4 Na smalek Nikodimus, manan, “Dét kibò i satu to lê sut samfulê ku ta tua
kenen? Landè kibòan samfulê di lam tien i yêan du fye lê man sut.”
5 Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-gu di ge. Silang gfusuk i satu
to di Kagot i Dwata ku sut kenen fagu di éél na di Tulus i Dwata.
6 Du nè sut di to, to kenen, na nè sut di Tulus i Dwata, lmalò di Tulus Dwata.
7 Taman, nang ge tikeng di kman-gu dun di ge, là fakay ku là lê gamu sut
samfulê.
8 Kaflingenta dun, i nus, mbal tati fiho i gusalun, lingem i lukan, bay knèan
là gadè ku nè gufdun, na i gusalun. Salngad ani kdee dad to sut fagu di Tulus
i Dwata.”
9 Na smalek Nikodimus, manan, “Det kè i kfagu na mgimò ani?”
10 Na tmimel Dyisas, manan, “Ge i satu to tamdò i dad to Israél, na làam kadì
glabat ani?

* **3:3** 3:3 Ye gumtatekan gakuf.

11 Too ti glut i man-gu di ge. Nè i gadèmi, yé tdòmi, na nè i teenmi, yé
tulenmi, bay knèan sana là kaftooyu dad manmi.
12 Ku là fantoom i ta tulen-gu di ge gablà di kagkah dini di tah tanà, dét i
kibò kaftoom ku ye tulen-gu di ge i kagkah ditù di langit?
13 Landè ti to lmen gfusuk di langit, bay lo do dnagit Ngà To, du yé gumdàgu
di langit.
14 "Di munan, tlawéng Mosis i ulad tambaga di banwe landè to mnè ditù
na nketan fdatah. Na do, i dnagit Ngà To, salngad ayé kadang i kagkahgu du
tlawéngla agu di kayu, na nketla agu fdatah,
15 du fye i kdee dad to ftoo di do gfunla nawa landè sen.
16 Du mdà di too kalbong nawa Dwata i kdee dad to di klamang banwe,
blén i sen Ngàan du fye nè i to ftoo di kenen, là ti malmon, bay gfunan nawa
landè sen.
17 Ise ku yé duen Dwata mdek i Ngàan salu di tah tanà ku falnayaman i dad
to, bay falwàan ale.
18 "Na nè to ftoo di Ngà i Dwata, ta là falnayam Dwata dun, bay nè to là ftoo
di kenen, ta nukum di kaflayam du là fantoon i sen Ngà Dwata.
19 Na ani duen Dwata falmayam du ta salu dini i Salò di tah tanà, bay i dad
to, knangla i Salò du yé kanbongla nawa i kifuh du tà teen i dad sasè nimòla.
20 Du i to mimò sasè, knangan i Salò, na là mayèan fdadong di Salò tà teen
i dad sasè nimòan.
21 Bay i to tluh nimòan, fdadong kenen di Salò du fye teen na i kdee dad
nimòan slame mdà di Dwata."

I man Dyan Gal Munyag gablà ku Dyisas

22 Kafnge ayé, ta mdà Dyisas na i dad to galan tdò salu di probinsya
Dyudiya. Fanak kenen déé là mlo, na munyag.
23 Na lê munyag Dyan ditù di satu tukay banwe dnagit Énon mdadong di
Salim du nun bong éél ditù. Na nun dee dad to salu di kenen du fbunyag ale,
24 du di du atù, là fa blanggù Dyan.
25 Na di satu du, i dad to gal tdò Dyan, sgil ale i satu Dyu gablà di kafbunyag.
26 Taman, ta salu ale di ku Dyan, na manla di kenen, "E Sér, gafaldamam
i demem gal sgalak ditù di faltù Dyordan, dunan i galam tulen? Gal kenen
munyag, na ta too dee dad to magin di kenen."
27 Na man Dyan di dale, "I to tanà, landè gnaganan ku là blé Dwata dun di
kenen.
28 Balù gamu sa, ta lingeyu i man-gu di gamu na ise do Krayst, i Mgalék
Dwata, bay dek Dwata agu muna di kenen.
29 Ku nun sansong, yé gumagin i libun di demen song. Na mdà i to mnè di
bleng, fatanan ktalù i lagi sansong. Na ku ta lingen, too bong i klehewan. Na
do i mnè di bleng, salngad ayé ksikof i do klehew.
30 Là fakay ku là midul i kenen kdatah, na do, too midul i kdanàgu.
31 "Ku nè mdà di langit, kenen mdatah di kdee. Nè mdà di tah tanà, lo to
tanà kenen, na yé santulenan i kagkah di tah tanà. Bay nè mdà di langit,
mdatah kenen di kdee.
32 Na balù ku tulenan i ta teenan na i ta lingen, bay knèan, là dee ftoo di
tulenan.
33 Bay nè to dmawat i tulenan, yé fgadèan na Dwata too ti glut.
34 Na i to ta dek Dwata, lo yé manan i tnalù Dwata du là gagan bantas i
kablé Dwata i Tulusan di kenen.

35 Bong nawa Mà i Ngàan, taman ta fagotan di kenen i kalbong kdee.
36 Na nè to ftoo di Ngà Dwata, gamdawat nawa landè sen. Bay nè i to là
ftoo di Ngà Dwata, là gamdawatan nawa landè sen, bay klonto mnè di tahan
i kalbut Dwata."

4

Dyisas na i libun mdà di Samarya

1 Ta linge dad Farisi mas dee i dad to gebe na bnunyag Dyisas di ku Dyan.
2 (Bay di ktoon, ise ku Dyisas i munyag, bay i dad to galan tdò).
3 Na kanto linge Dyisas i man dad Farisi ayé, tnagakan Dyudiya, na samfulê
di Galili.
4 Na là fakay ku là magun di Samarya.
5 Na manak Dyisas magu, ta kel di satu tukay banwe dnagit Sikar glam di
Samarya mdadong di tanà ta blé tdohan Dyékob di ku Dyosip, i ngàan.
6 Na déé i sana sol éél Dyékob. Kanto ltu i du, ta sudeng Dyisas di saféd i sol
éél ayé du ta mlungay magu.
7-8 (Bay là déé dad to gal tdò Dyisas du ta fles ale mayad knaan di lunsud).
Na là mlo mdà ayé, ta nun satu libun mdà di Samarya kel di sol éél ayé du
smulu. Ta man Dyisas di kenen, "Begam agu finum."
9 Na tnimel i libun ayé Dyisas, manan, "Ge satu Dyu, na do satu libun mdà
di Samarya. Kan kè ku mni ge éél di do?" (Yé duenan man ayé du suteh nawa
i dad Dyu na i dad to di Samarya).
10 Na lê tmimel Dyisas, manan, "Ku lom gadè moon i knayè Dwata blé di ge
na ku dilèam i to mni éél di ge, ta ge i baling mni di do du banléta ge éél mlé
falami nawa."
11 Na man i libun ayé di kenen, "Bay Sér, landè sa wèam éél, na too mngalam
i sol éél ani. Nè gumwèam dé i manam éél ayé mlé falami nawa?
12 Yé mlé i sol éél ani di gami i gutambulmi, Dyékob. Di munan, dini galla
gumwè ninumla i dad ngàan na dad lmanafan. Kan? Mas mdatah ge kè di ku
Dyékob?"
13 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, "Nè i to minum di éél ani, lê
malinuman.
14 Bay nè i to minum i éél blégu, ta là lê man malinuman kel di landè sen,
du i éél blégu ayé mgimò sfut di lam i nawan na mlé kenen nawa landè sen."
15 Na man i libun ayé di ku Dyisas, "E Sér, banlém agu éél manam ayé du
fye ta là malinumgu, na fye ta là lê agu samfulê smulu dini."
16 Na man Dyisas di kenen, "Mdà ge. Nngém yaanam, na samfulê ge dini."
17 Na tmimel i libun ayé, manan, "Landè sa yaan-gu." Na man Dyisas di
kenen, "Too i manam ayé na landè yaanam.
18 Bay ta lime sa i kdee yaanam, na i lagi demem ani, ise yaanam. Too i
manam ayé."
19 Na man i libun ayé di kenen, "Fantoogu na ge satu tugad i Dwata.
20 I dad gutambulmi, yé gumangamfùla di Dwata di bulul ani, bay gamu
dad Dyu, yé manyu Dyérusalém i gumangamfù di Dwata."
21 Bay man Dyisas di kenen, "Fye ku fantoom i man-gu di ge ani. Kel i du ta
ise di bulul ani ku demen di Dyérusalém i gumangamfù di Mà.
22 Gamu dad to di Samarya, là dilèyu i fnangamfùyu. Bay gami dad Dyu,
dilèmi i fnangamfùmi du yé sa gumdà i kagalwà di dad Dyu.

23 Bay fan kel i du, na ani ta dini, i dad to too dunan mangamfù di Dwata,
mangamfù ale mdà di nawala na di ktoon. Ani i kfangamfù di Dwata knayè
Mà di dad to mangamfù di kenen.
24 I Dwata, Tulus kenen, na yé duenam man, nè i to mangamfù di kenen,
là fakay ku là mangamfùan mdà di nawan na di ktoon."
25 Na man i libun ayé di kenen, "Gadègu gadini i Mgalék Dwata, i dnagit
Krayst, na ku ta kel kenen, fbatengan fgadè i kdee."
26 Na man Dyisas di kenen, "Do sa i manam ayé, dunan i ta stulen di ge ani."
27 Na kafnge ayé, ta lê kel i dad to galan tdò, na tikeng ale du ta yé demen
stulen libun. Bay landè balù satu di dale gamlas smalek ku dét i knayèan, na
ku dét i duenan stulen di kenen.
28 Bay i libun ayé, tnagakan i namuhan, na ta samfulê di lunsud du
tnulenan i dademen,
29 na manan, "Flal gamu na neyeyu. Nun to ditù ta tulenan do i kdee dad
nimògu. Keng kenen Krayst, i Mgalék Dwata."
30 Na ta mdà ale lamwà di lunsud ayé du salu ale ditù di ku Dyisas.
31 Na di lam i dad to ayé là fa kel di ku Dyisas, fakdo dad to galan tdò di
kenen, manla, "Amu, beg ge kmaan."
32 Bay man Dyisas di dale, "Nun sa do knaan i làyu gadè dun."
33 Na sasalek i dad to galan tdò, manla, "Keng ta nun tmunda dun knaan?"
34 Na man Dyisas di dale, "Yé do knaan dunan i kimen-gu i knayè Mà,
dunan i mdek do, na i kafngegu i fimòan do.
35 Ise yé galyu man, 'Fat bulen klon kel i bang kamtu?' Bay ani man-gu di
gamu. Neyeyu i dad fele du ta tagah, na ta gablà ale kantu.
36 I to kamtu, nun sukéyan, na santifunan i dad ulê du fye gfunla i nawa
landè sen. Na yé duenam man, i to mlah na i to kamtu, sasatu ale flehew.
37 Taman, too glut i galla man, 'Mahal i to mlah, na mahal i to kamtu.'
38 Ta dekta gamu kamtu di ise gamu fanlah. Dademe i mlah dun, bay gamu
gamdawat lubayla."
39 Na nun dee dad to ftoo di ku Dyisas mdà di lunsud ayé di Samarya du
mdà di ktulen i libun ayé, du manan, "Ta tulenan do i kdee dad nimògu."
40 Na kanto kel i dad to ayé di ku Dyisas, beg ale fakdo di kenen du fye fanak
di safédla, taman fanak kenen ditù lwe butang klon.
41 Na nun fa dee dademe to ftoo di kenen du di laman fanak di banwela,
gal kenen tamdò.
42 Na man i dad to di libun ayé, "I kaftoomi ise ku lo mdà di ktulenam dun
di gami, bay ta toomi linge di kenen, na ta gadèmi kenen i Falwà i dad to di
klamang banwe."

I kafgulê Dyisas ngà i ganlal

43 Na kafnge lwe butang, ta mdà Dyisas mulê di Galili.
44 Yé man Dyisas, "I tugad Dwata là sa nafè i dad to dun di kenen banwe."
45 Bay kakelan di Galili, toola kenen dnawat, du ta ale di Fista Du Kaglius
di Dyérusalém, na ta teenla kdee dad nimòan ditù.
46 Na kafnge ayé, ta samfulê Dyisas di Kana di Galili, dunan i banwe
gufambalingan binu i éél. Na nun satu ganlal déé nun tduk i ngàan lagi ditù
di Kapernaum.
47 Na kanto linge i ganlal ayé na ta kel Dyisas di Galili fdu di Dyudiya, salu
kenen di ku Dyisas na fakdo di kenen du fye gatù Dyisas di Kapernaum fye
fan-gulêan i ngàan du ta fan mati.

48 Bay man Dyisas di kenen, “Balù man ge, leg. Landè di gamu ftoo di do,
silang ku teenyu i tnikeng nimògu na ilè i kdatahgu.”
49 Bay man i ganlal ayé di ku Dyisas, “E Amu, beg ge salu gatù di lam i ngàgu
là fa mati.”
50 Na man Dyisas di kenen, “Mulê ge nan du ta mgulê i ngàam.” Na fantoo i
ganlal ayé i man Dyisas di kenen, na ta mdà mulê.
51 Na di kulêan, snitong dad fasakan kenen, na manla, “Ta mgulê i ngàam.”
52 Taman, snalekan ale, manan, “Dét kibò du kgulê i ngàgu.” Na tmimel ale,
manla, “Ta kléh i du balfabi kakah i initan.”
53 Na i ganlal ayé, ta gafaldaman i kman Dyisas dun di kenen di ta kléh i du,
“Ta mgulê i ngàam.” Na ta toon fantoo Dyisas, na lê magin i kdee dademen di
gumnèan.
54 Na yé galwe tnikeng nimò Dyisas, na déé gumimòan dun di Galili di
kakelan fdu di Dyudiya.

5

I kafgulê Dyisas i to di Bétsata

1 Na kafnge ayé, nun fista i dad Dyu di Dyérusalém, na salu Dyisas ditù.
2 Na nun lanaw déé di Dyérusalém, na yé dagit dun di talù Hibru Bétsata.
Na déé gumnè i lanaw ayé di saféd i gufusuk i dad bilibili, na nun lime dalan
tufa i nun slung.
3 Na nun dee dad to milè déé sahal tdukla. Nun dad butè, na kimay, na dad
to là galyak i lawehla. Na tadè ale fanak déé du fatanla i ksambug i éél.
4 Du slaan nun satu kasaligan i Dwata gal tufa salu di lanaw ayé, na
snambugan i éél. Na di kafnge i kasaligan smambug, nè i guna falnab, yé
mgulê balù dét i tdukan.
5 Na nun satu to déé ta tlu falò walu fali i ta klon fandas.
6 Na kanto teen Dyisas kenen di gumilèan, gadèan na ta mlo nan i tduk i to
ayé, na manan di kenen, “E leg, mayè ge kè mgulê?”
7 Na tmimel i to ayé, manan, “E Sér, landè tmabeng do falnab di éél ku ta
magsambug, na di lamgu là fa gafalnab, ta gal guna i dademe.”
8 Bay man Dyisas di kenen, “Tadag ge, fantifasam i gumilèam, na magu ge.”
9 Na di kman Dyisas ayé, tadè mgulê i to ayé, na ta fantifasan i gumilèan,
na ta mdà magu. Na mgimò ayé di Du Kaftud i dad Dyu.
10 Taman, man i dad Dyu di to ayé, “Du Kaftud sa ani, na là fakay di uldin
Dwata gito ku nebem i gumilèam di Du Kaftud.”
11 Na tmimel kenen, manan, “I to famgulê do, yé i man do, ‘Fantifasam i
gumilèam na magu ge.’ ”
12 Na snalekla kenen, manla, “Simto kè i mdek ge mebe i gumilèam na mdek
ge magu?”
13 Bay là gadè i to ayé ku simto i famgulê dun du ta dee dad to stifun déé,
na ta talgunus Dyisas mdà.
14 Bay kafnge ayé, teen Dyisas kenen di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na manan dun, “Na ani, du ta mgulê ge, ta nang ge lê fagsalà tà lê
man matnù i ksasè mkel di ge.”
15 Na ta mdà i to ayé, na tnulenan dad ganlal i dad Dyu na Dyisas i famgulê
kenen.
16 Taman, tanbùla falnayam Dyisas du ta fan-gulêan i to ayé di Du Kaftud.

17 Bay man Dyisas di dale, “Là ftud i Màgu kenen mimò kel ani. Na yé
duenam man, lê agu do mimò.”
18 Taman, too midul kayè i dad ganlal i dad Dyu meye kfagu kfatila kenen
du yé fandamla, ta lwe salàan. Ise ku lo lnafàan i uldin gablà di Du Kaftud,
bay di kmanan dun na Dwata kun i Màan, ta fasalngadan i kton di Dwata.

I kdatah i Ngà Dwata

19 Bay tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu na do i
Ngà Dwata, landè gnagan-gu nimò ku lo do. Lo yé nimògu i teen-gu di ku Mà,
na nè i nimò Mà kenen, yé lêgu do nimò.
20 Du mdà di kalbong nawa Mà do, galan fite di do i kdee nimòan. Na nun
fa dademe i fanan fite di do i mas gamtikeng di ta muna nimòan du fye too
gamu tikeng.
21 Du gal nték Màgu i dad mati na banlén ale nawa, lê salngad ayé, banlégu
nawa ku simto i knayègu banlé.
22 Na landè nukum Mà, balù simto dun. Bay ta blén di do i kdatah mukum
i kalbong kdee,
23 du fye i kdee dad to, nafèla agu salngad kafèla di ku Mà. Ku nè to là mafè
do, là lêan nafè Màgu, i mdek do.
24 “Too ti glut i man-gu di gamu, na nè to flinge di Tnalùgu na ftoo di mdek
do, nun nawan landè sen, na ta là kenen falnayam, du ta gifal mdà di fati
salu di nawa landè sen.
25 Too ti glut i man-gu di gamu. Fan kel i du, na ani ta dini, ta linge dad to
mati di dad salàla i talù i Ngà Dwata. Na nè to too flinge, mlawil kenen.
26 I Màgu Dwata, kenen gutambul i nawa, na ta lêan agu nimò gutambul i
nawa.
27 Na ta lê blé Màgu di do i kdatah na ktoo mukum du do sa dnagit Ngà To.
28 Bay nang gamu tikeng di kman-gu ani, kel i du na i kdee dad mati déé di
lbangla, lingela i talùgu.
29 Na lamwà ale di dad lbangla, na nè dad to mimò fye, mték ale na mlawil.
Na nè dad to sasè nimòla, mték ale na falnayam.

I dad tmulen gablà ku Dyisas

30 “Landè gnagan-gu nimò ku lo do. Bay mukum agu lmalò di man Mà di
do. Taman, tluh i kukumgu du ise ku do knayè i nimen-gu, bay i knayè Mà,
du kenen i mdek do.
31 Na ku lo do i tmulen gablà di ktogu, balù là fantooyu agu.
32 Bay nun fa satu tmulen gablà di do, na gadègu na i kdee manan gablà di
do slame glut.
33 Gamu sa i mdek dad to di ku Dyan du fsalekyu kenen, na ta tulenan i
kaglutan.
34 Bay ise ku yé gusmaliggu i man dad to gablà di do, bay logu man ani du
fye galwà gamu.
35 Na Dyan, gambet kenen salò mneng na tmuyal di gamu, na flehew gamu
là mlo di nengan.
36 “Bay nun tmulen gablà di do too mdatah fa di ktulen Dyan. I dad nimò
ta fimò Mà do, yé tmulen gablà di do na ilè na dek Mà agu.
37 Na Mà, i mdek do, lê kenen i tmulen gablà di do. Bay gamu, là lmenyu
lminge i talùan, na là lêyu lmen mite i bawehan.
38 Na yé duen là mnab di nawayu i Tnalùan du là fantooyu i ta dekan.

39 Na galyu ganbet i Tnalù Dwata du yé man nawayu mdà déé gamfun
gamu nawa landè sen, na blaam yé tmulen gablà di do.
40 Bay knèan, là mayè gamu salu di do du fye gfunyu i nawa.
41 Na ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to,
42 bay gadègu gamu, na gadègu là kanbongyu nawa i Dwata.
43 Salu agu dini fagu di dagit Mà, bay làyu agu dnawat. Bay ku nun to salu
dini di kenen dagit, baling yé dnawatyu.
44 Na yé knayèyu i kdayen i dademeyu to, bay làyu nusal kdayen mdà di too
glut Dwata. Taman, landè kibòyu ftoo.
45 Bay nangyu fandam ku do i tmulen gamu di Màgu, bay Mosis, i gumgal
nawayu, yé sa tmulen gamu.
46 Ku glut ftoo gamu di man Mosis, lê gamu ftoo moon di do du smulat
Mosis gablà di do.
47 Bay du là fantooyu i dad sulat Mosis, dét kibòyu ftoo di dad man-gu?"

6

I kafkaan Dyisas i dee dad to
(Matyu 14:13-21; Mark 6:30-44; Luk 9:10-17)

1 Kafnge ayé, ta mifal Dyisas di Lanaw Galili, ku demen Tibiryas.
2 Na dee dad to lmalò kenen du ta teenla i dad tnikeng nimòan, dunan i
kafgulêan dad to fandas.
3 Bay mnagad Dyisas di satu bulul, na sudeng ditù magin i dad to galan tdò.
4 Na ta mdadong nan i fista i dad Dyu dnagit Fista Du Kaglius.
5 Kanto tukeng Dyisas na meye, teenan i dee dad to salu di kenen. Ta
manan ku Filip, "Nè gumayadto knaan gablà fkaan di kdee dad to ani?"
6 (Yé duen Dyisas smalek ani gine du lon tnilew Filip, du ta sanan gadè ku
dét i fanan nimò).
7 Na tmimel Filip, manan, "Balù ku yé btas knaan salngad di sukéy i satu
to di lwe latuh du klon talbahò, là ti kat kdee dad to ani, balù ku too tukay i
knaanla."
8 Na lê talù satu to gal tdò Dyisas, dunan Andru, i flanek Simon Piter, na
manan di ku Dyisas,
9 "Nun ngà lagi dini, na nun neben lime batù fan na lwe batù nalaf, bay dét
gukmamu ani di kdee dad to ani?"
10 Bay man Dyisas di dad to galan tdò, "Fsudengyu i dad to ani." (Na nun
dee bnas déé). Taman, ta sudeng i dad lagi, nun dad lime libu i kdeela.
11 Na ta nwè Dyisas i fan na fasalamat di Dwata, klon malel dun di dad to
sudeng. Na lê salngad ayé i nimòan di nalaf. Na kmaan i kdee dad to ayé kel
di kabsolla.
12 Na kanto ale bsol, man Dyisas di dad to galan tdò, "Santifunyu i lukasla
tà malmo."
13 Na yé duenam man, ta santifunla lukas i fan mdà di lime batù fan fkaan
Dyisas di dad to ayé, na yé kdeen sfalò lwe been fnò.
14 Na kanto teen i dad to kmaan ayé i tnikeng nimò Dyisas, manla, "Ani i
tugad Dwata sanfatanto dek Dwata salu di tah tanà."
15 Na gadè Dyisas na fan ale salu di kenen du fye nwèla na gnagala nimò
harìla. Taman, ta mdà kenen salu di bulul lon satu.

I kagu Dyisas di tah i lanaw
(Matyu 14:22-33; Mark 6:45-52)

16 Na di kasdaf i du, ta salu i dad to galan tdò ditù di lanaw.
17 Na ta smakay ale aweng, na mifal ale di lanaw salu di Kapernaum. Ta kifuh nan, bay là fa kel Dyisas di dale.
18 Na ta malbang lwek mdà di kbal i nus.
19 Na kanto lime ku demen nam kilumitru i kawagla di kilil, ta teenla Dyisas, na tadè kenen magu di tah i lanaw salu di dale. Na too ale likò.
20 Bay man Dyisas di dale, “Nang gamu likò du do sa ani.”
21 Na mdà ayé, too ale lehew fsakay kenen. Galì ale lamyalo, ta dmuung ale di gusalula.
22 Na di tmadol du, sana kfanak i dademe dad to di faltù i lanaw. Tagnèla teen na lo satu aweng déé, dunan i ta snakay dad gal to tdò Dyisas, na lêla gadè di ta kdà i dad tdòan mifal, là magin Dyisas kenen.
23 Bay nun dad aweng mdà di banwe Tibiryas dmuung déé di saféd i gukmaan dad to i fan di ta kafnge i Amuto fasalamat.
24 Na kanto teen i dad to ayé na ta là déé Dyisas na i dad to galan tdò, ta mdà ale maweng salu di Kapernaum du fanngaballa Dyisas.

Dyisas i knaan mlé nawa

25 Na kantola teen Dyisas ditù di faltù, ta snalekla, manla, “E Sér, kilen kakelam dini?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Too ti glut i man-gu di gamu ani. Yé duenyu mngabal do du ta gamkaan gamu fan, na ta bsol gamu. Ise ku yé duenyu mngabal do ku mdà di kaglabatyu i tnikeng nimògu.
27 Nang gamu faflayam mngabal i knaan mlal mlanas, bay yé gu-faflayamyu mngabal i knaan là mlanas mlé nawa landè sen. I knaan ani, yé mlé dun di gamu i dnagit Ngà To, du Dwata Mà, ta fankahan ilè i kdatah ta blén dun.”
28 Na snalekla Dyisas, manla di kenen, “Dét i nimòmi fye nimenmi knayè i Dwata?”
29 Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Ani i nimò fimò Dwata gamu, ftoo gamu di dekan.”
30 Taman, manla dun, “Dét i tnikeng nimòam fitem gami du fye ftoo gami di ge?
31 Di munan, gamkaan i dad gutambulmi di banwe landè to mnè ditù i knaan dnagit mana salngad di ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan, ‘Banlén ale knaan mdà di langit du fkaanan dale.’ ”
32 Bay man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ise ku Mosis i mlé knaan atù mdà di langit, bay Màgu i gal mlé i too knaan mdà di langit.
33 Du yé knaan blé Dwata dunan i tufa mdà di langit na mlé nawa di dad to di klamang banwe.”
34 Taman, manla di kenen, “E Sér, sigim gami banlé i knaan manam ayé.”
35 Na man Dyisas di dale, “Do sa i knaan mlé nawa. Nè i to salu di do, ta là ti bitilan, na nè i to ftoo di do, ta là malinuman.
36 “Bay ta man-gu di gamu, balù ta teenyu agu, knèan sana là kaftooyu.
37 Bay i kdee dad to blé Mà di do, salu ale di do, na nè i to salu di do, là sa nang agu dun.
38 Na ise ku yé duen-gu tufa mdà di langit ku nimògu i do knayè, bay nimògu i knayè i mdek do.
39 Na ani knayèan, nang nun flanahgu balù satu di kdee dad to blén di do, du yé kayèan ku sdulêgu ale nték di fulé du.

40 Du ani knayè i Màgu na kdee meye di do i Ngàan na ftoo di do, gamdawat
nawa landè sen, na ntékgu ale kadang di fulé du.”
41 Mungag i dad Dyu du man Dyisas, “Do i knaan tufa mdà di langit.”
42 Manla, “Ise kenen kè Dyisas, i ngà Dyosip? Dilèto sa màan na yêan. Na
kan ku manan kenen tufa mdà di langit?”
43 Na yé duenam man, man Dyisas di dale, “Nang gamu sigi mungag.
44 Landè to gsalu di do silang ku Mà, i mdek do, mebe kenen, na do i mték
dun di fulé du.
45 Ta smulat i dad tugad i Dwata, manla, ‘I kdee dad to, tdò Dwata ale,’
taman, nè i to flinge na gamwè tdò mdà di ku Mà salu di do.
46 Na ise ku yé kayègu man ku ta nun to lmen mite ku Mà, du lo do i mdà di
Dwata i ta mite ku Mà.
47 Too ti glut i man-gu di gamu, nè i ftoo, nun nawan landè sen.
48 Do sa i knaan mlé nawa.
49 I dad gutambulyu, kmaan ale mana di banwe landè to mnè ditù, bay
knèan mati ale.
50 Bay mahal i knaan tufa mdà di langit, du nè i to kmaan dun, là sa matin.
51 Do sa i knaan tufa mdà di langit, i mlé nawa. Na nè i to kmaan i knaan
ani, mlawil kel di landè sen. Na yé knaan blégu dunan i lawehgu du fye
mlawil i dad to di klamang banwe.”
52 Na yé gumdàan too minit kasbalew i dad Dyu, manla, “Dét kibò i to ani
mlé di gito i lawehan du knaanto?”
53 Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, ku là knaanyu i
ungad i dnagit Ngà To, na ku là ninumyu i litèan, là gamdawat gamu nawa.
54 Bay nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, ta nun nawan landè sen,
na ntékgu kenen di fulé du,
55 du i ungadgu too glut knaan, na i litègu too glut ninum.
56 Na nè i to kmaan i ungadgu na minum i litègu, mnè kenen di do na lê agu
mnè di kenen.
57 Yé mdek do Mà, dunan gutambul i nawa, taman, lê nun nawagu mdà di
kenen. Na nè i to kmaan do, nun nawan fagu di do.
58 Yé knaan mdà di langit. Là ti salngadan di mana knaan i dad gutambu-
lyu di munan du balù kmaan ale, knèan mati ale. Bay nè i to kmaan i knaan
man-gu ani, mlawil kel di landè sen.”
59 Yé man Dyisas di katdòan di gumnè gal gustifun i dad Dyu di Kapernaum.

I dad talùan mlé nawa landè sen

60 Na kanto linge dademe dad to gal tdò Dyisas i manan ayé, manla, “Too
blat kastulen ani, na too mlimah dmawat dun.”
61 Tadèan gadè na mungag ale gablà di manan gine, na manan di dale,
“Kan? Gamfatno nawayu kè i man-gu ani?
62 Kaflingenta dun, ku teenyu agu, i dnagit Ngà To magket samfulê di
gumdàgu, sana katno i nawayu fa?
63 Lo i Tulus Dwata gamlé nawa, ise ku gnagan i dad to. I dad tnalù man-gu
di gamu, mdà di Tulus i Dwata, na gamlé lawil.
64 Bay nun dademe di gamu là ftoo.” (Yé man Dyisas du mdà di kagatbùan,
ta sanan gadè ku simto i dad to là ftoo di kenen, na ku simto i fan makal kenen
di fati).
65 Na lê kenen talù, manan, “Yé duen-gu man di gamu landè to gsalu di do
silang ku kdàan di ku Mà.”

66 Taman, dee dad to galan tdò tmagak kenen, na ta là magin ale di kenen.
67 Na yé duenam man, snalek Dyisas i sfalò lwe, manan, “Na, gamu? Lêyu
agu tnagak kè?”
68 Na tmimel Simon Piter, manan di ku Dyisas, “Amu, landè dademe
gusalumi ku là di ge, du ge gumdà i dad tnalù mlé nawa landè sen.
69 Ta ftoo gami, na ta gadèmi na ge i Mtiu mdà di Dwata.”
70 Na man Dyisas di dale, “Do i malék gamu dad sfalò lwe, bay knèan i satu
di gamu nun busawan.”
71 Yé manan ani Dyudas, satu di dad sfalò lwe, i ngà Simon Iskariyot, i fan
makal ku Dyisas.

7

Dyisas na i dad flanekan

1 Kafnge ayé, lanngab Dyisas i probinsya Galili. Ta là mayèan lamngab di
Dyudiya du fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu du kayèla fnati.
2 Na ta mdadong nan i kimò dad Dyu Fista i dad Slung.
3 Na yé duenam man, stulen i dad flanekan di kenen, manla dun, “Tna-
gakam i banwe ani, na salu ge ditù di Dyudiya du fye teen i dad to galam tdò
i dad tnikeng nimòam.
4 Du ku nun to knayèan dilè i dad to, là ti bunin i dad nimòan. Na ge, du
gaganam mimò i kdee dad tnikeng ani, fitem i kgaganam di klamang banwe.”
5 (Yé man dad flanekan du là fa ftoo ale di kenen).
6 Bay man Dyisas di dale, “Là fa kel i bang kfitegu i kdatahgu. Bay gamu,
balù dét oras fakayyu nimò i knayèyu.
7 I dad to nfun i banwe ani, là nang nawala gamu, bay do i knangla du
sigigu fite di dale i ksasè i dad nimòla.
8 Muna gamu gatù nan di fista. Là tayò agu do gatù du là fa kel i banggu.”
9 Di kafngen man ayé, ftagak kenen déé di Galili di là mlo.

I ksalu Dyisas di Fista i dad Slung

10 Kanto gatù i dad flanekan di fista, yé klo Dyisas lê salu gatù, na là toon
fgadè dun.
11 Bay fanngabal kenen i dad ganlal i dad Dyu déé di fista, na too ale smalek,
manla, “Ta nè gumnè Dyisas?”
12 Na nun dee dad to déé sutab gablà ku Dyisas. Yé man dademe, “Fye
kenen to,” bay man dademe, “Ise glut ayé, bay lon fan-gaw i dad to.”
13 Bay landè to mlas tmulen i fandaman gablà ku Dyisas, du likò ale di dad
ganlal i dad Dyu.
14 Na mdadong di kagatngà i fista, salu Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù
di Dwata, du tamdò.
15 Na too tikeng i dad ganlal i dad Dyu, na manla, “Kan ani ku too gmadè i
to ani, na blaam landè skulan?”
16 Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku do gumdà i tdògu, bay yé gumdàan di
Dwata, i mdek do.
17 Du nè to mayè mimò knayè i Dwata, gadèan ku nè gumdà dad tdògu, ku
mdà di Dwata, ku demen lo mdà di do kto.
18 Du nè to talù mdà di kenen kto, yé kayèan ku dag i dad to kenen. Bay i to
mayè ku magdayen i mdek dun, gsalig na là ti tmulenan kéng.
19 Dunan sa, Mosis i mlé gamu i uldin Dwata, bay landè satu di gamu
mimen dun. Kan ku nusalyu agu fnati?”

20 Na tmimel i dad to ayé, manla, “Keng ta nun busawam. Simto kè i musal
fmati ge?”
21 Na tmimel Dyisas, manan dale, “Lo satu i tnikeng nimògu, bay ta too ti
tikeng i kdeeyu.
22 Ta dek Mosis gamu fimò ilè di laweh i dad ngàyu lagi, bay blaam ise
kenen i too gumdàan, bay mdà di dad gutambulyu. Taman, galyu fimò ilè
di laweh i dad ngàyu, balù di Du Kaftud.
23 Ku fimò gamu ilè di dad ngàyu di Du Kaftud mdà di kimenyu i uldin
Mosis, kan ku lanbutyu agu di kafgulêgu i satu to di Du Kaftud?
24 Ta nang gamu mukum mdà di teen i matayu. Yé fye ku glalò di too glut
kukum.”
25 Na stulen dademe to déé di Dyérusalém, manla, “Sawe dunan ani i to
fanngaballa du knayèla fnati.
26 Bay neyeyu. Ta talù kenen di bleng i dad to, na landè talù balù satu ku
kamnang dun. Keng ta gadè dad ganlalto na kenen i Mgalék Dwata?
27 Bay ku ta kel i Mgalék Dwata, landè to gmadè ku nè gumdàan, bay to ani,
gadèto i gumdàan.”
28 Na di katdò Dyisas di Gumnè Gal Gumangamfù di Dwata, falbongan i
talùan, manan, “Ta tooyu agu dilè kè, na ta tooyu gadè ku nè gumdàgu? I
ksalugu dini, ise ku mdà di do knayè. I mdek do, too glut kenen, bay là dnilèyu
dun.
29 Bay do, dilègu kenen du kenen sa i gumdàgu na kenen i mdek do.”
30 Taman, tilewla kamfè kenen, bay landè gaganla nimò du là fa kel i
bangan.
31 Dee dademe to ftoo di kenen, na manla, “Di kakel i Mgalék Dwata, là ti
midul i dad tnikeng nimòan di nimò i to ani.”

Fanla fakfè Dyisas

32 Na linge dad Farisi i ksutab i kdee dad to gablà ku Dyisas. Taman, i dad
Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, mdek ale dad sundalu du kanfèla
Dyisas.
33 Yé duenam man, man Dyisas di dad to stifun déé, “Ta là mlo i knègu di
safédyu du ta fan agu samfulê di mdek do.
34 Na ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là teenyu agu, du là
ti gafat gamu di gusalugu.”
35 Taman, sasalek dad ganlal i dad Dyu, manla, “Nè fan gusalu i to ani kè du
manan là teento dun? Keng salu ditù di banwe i dad Grik gumnè i dademe
Dyu du lê tamdò di dad to ise Dyu.
36 Du yé sa manan gine, ‘Ku ta mdà agu, balù ku fanngabalyu agu, knèan là
teenyu agu, du là gafat gamu di gusalugu.’ Dét i kayèan man ayé?”

Éél mlé nawa

37 Na i gusen du di fista ayé, yé too mabtas du. Na di du ayé, tadag Dyisas,
na falbongan i talùan, manan, “Nè to malinum, salu di do na minum.
38 Du ani gsulat di Tnalù Dwata, ‘Mdà di nawa i to ftoo di do, samfut di
kenen éél mlé nawa.’ ”
39 (I éél manan ayé dunan i guflingen di Tulus Dwata ta fan gdawat i dad
to ftoo di kenen. Bay di du atù, là fa gablé i Tulus Dwata du là fa too gdawat
Dyisas i kdatahan).

Masgalel fandam i dad to gablà ku Dyisas

40 Na dee dad to lminge i man Dyisas ayé, manla, “Dunan ani Tugad i Dwata
sanfatanto.”
41 Na man dademe, “Ani i Mgalék Dwata.” Bay man dademe, “I Mgalék
Dwata, ise ku mdà di Galili,
42 du yé ta gsulat di Tnalù Dwata na i Mgalék Dwata i satu bel Harì Dabid,
na yé gusutan di Bétléhém, dunan i lunsud gumnè Dabid di munan.”
43 Taman, sahal fandam i dad to gablà ku Dyisas,
44 na mayè dademe to kamfè kenen, bay landè gaganla nimò.
45 Na samfulê i dad sundalu di dad Farisi na i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na snalek i dad ganlal ale, manla, “Kan ku là nebeyu dun dini?”
46 Na tmimel i dad sundalu ayé, manla, “Landè to lmen talù salngad
kenen.”
47 Na smalek dad Farisi, manla, “Kan kè? Ta lê gamu mafgaw?
48 Ta nun kè gadèyu to mdà di dad ganlal i dad Dyu, ku demen mdà di dad
Farisi ku ftoo di kenen?
49 Landèan, bay lo yé ftoo di kenen i dad to là gmadè i uldin Dwata fagu di
ku Mosis, taman, falnayam Dwata ale.”
50 Na déé Nikodimus, i satu Farisi i ta salu di ku Dyisas di munan. Manan,
51 “Bay di dad uldin Dwata di gito, silang nukum satu to ku ta lingeto i dad
tdòan, na ku ta teento i dad nimòan.”
52 Bay tmimel ale, manla di kenen, “Kan? Lê ge mdà di Galili kè? Toom
bnasa i ta gsulat di Tnalù Dwata du fye gadèam na landè tugad i Dwata ku
mdà di Galili.”

8

I libun lmafà yaanan

1 Na kafnge ayé, kat satu to ta mdà mulê. Bay Dyisas, salu kenen ditù di
Bulul Olib.
2 Kanto mték flafus di tmadol du, samfulê Dyisas di Gumnè Gal Gu-
mangamfù di Dwata. Na nun dee dad to salu di kenen, na yé duenam man,
ta sudeng du tdòan ale.
3 Na di laman tamdò, ta kel dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis na i dad Farisi, na nebela di ku Dyisas i satu libun gumahla di klafàan
i yaanan di satu lagi, na ftadagla di bleng i dad to.
4 Na manla di ku Dyisas, “E Sér, ta gumahmi i libun ani di satu lagi.
5 Di uldin Dwata fagu di ku Mosis di gito, manan ndak batu i mimò salngad
ani kel di kfatin. Na dét i ge man?”
6 Manla ayé du limanla ku Dyisas, fye nun gumdàla tmifù kenen. Bay
baling lkatot Dyisas, na smulat di tanà, gnamitan i tnalòan.
7 Bay sana ktadagla déé du sigi ale smalek fa, na yé duenam man, ta lê
tadag Dyisas, na manan di dale, “Nè i to landè salà di gamu, yé muna mdak
dun batu.”
8 Na lê kenen lkatot, na smulat di tanà.
9 Na kantola linge i man Dyisas ayé, sginut ale mdà. Yé muna mdà i dad
tua, klo i dademe. Na ta lo yé tagak déé Dyisas na i libun ayé.
10 Na ta lê tadag Dyisas na manan di libun ayé, “E bì, ta nè gumnè i dad to
mayè falmayam ge? Ta landè tagak kè?”
11 Na tmimel i libun ayé di ku Dyisas, manan, “Ta landèan, Sér.” Na man
Dyisas di kenen, “Ku yé, balù do, là sa falnayamta ge. Mulê ge na ta nang ge
mimò salà.”

Dyisas i Salò mneng di klamang banwe

12 Na lê talù Dyisas di dad to stifun déé, manan, “Do i Salò mneng di dad to
di klamang banwe. Nè i to lmalò di do, là sa magun di gukmifuhan, bay ta
déé di kenen neng i Salò mlé nawa.”
13 Taman, man dad Farisi di ku Dyisas, “Lom satu tmulen gablà di ktom.
Là gablà fantoo dun.”
14 Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Balù ku logu satu i tmulen gablà di
ktogu, slame glut i kdee tulen-gu du gadègu i gumdàgu na i gusalugu. Bay
gamu, là gadèyu i gumdàgu na i gusalugu.
15 Ku mukum gamu, yé gufdàyu dun di kfagu i to tanà, bay do, landè
nukumgu, balù simto.
16 Bay ku do i mukum, tadè i kukumgu, du ise ku logu satu i mukum, bay
lwe gami Mà, i mdek do.
17 Na ta gsulat di uldin ta blé Dwata di gamu na ku masalngad i tulen lwe
to, glut i tulenla.
18 Tmulen agu gablà di ktogu, na Mà i mdek do, lê kenen tmulen gablà di
do.”
19 Taman, too ale smalek, manla, “Nè gumnè i Màam?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Là dilèyu agu, na là lêyu dilè Mà, du ku ta dilèyu agu, lêyu dilè Mà.”
20 Man Dyisas i kdee ani di katdòan di lam Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata di gugkah i galla guftatek filak blé di Dwata. Bay blaam, landè to
gamkfè dun du là fa kel i bangan.

Langit i gumdà Dyisas

21 Na lê man Dyisas di dad Dyu, “Nun du, mdà agu, na fanngabalyu agu, na
mati gamu di kagsalàyu. Yé duenam man, là gafat gamu di gusalugu.”
22 Yé duenam man, sasalek i dad ganlal i dad Dyu ayé, manla, “Dét
gumtatek i manan ayé, ‘Là gafat gamu di gusalugu?’ Kan? Fan kenen mikat
lial kè?”
23 Na man Dyisas di dale, “To tanàyu gamu, bay do, yé gumdàgu di tah
langit. Yé gumdàyu di banwe ani, bay do, ise.
24 Yé duen-gu man di gamu na mati gamu di kagsalàyu. Na too gdohò ayé
ku là fantooyu na ‘Do sa Dunan Do.’ ”
25 Na toola kenen snalek, manla, “Simto ge kè?” Na tnimelan ale, manan,
“I ta sanagu tulen di gamu sa di muna.
26 Dee fa kayègu man na nukum di gamu. Bay too glut i mdek do, na nè i
lingegu di kenen, yé tulen-gu di dad to di tah tanà.”
27 Na là glabatla na yé manan di dale i Màan.
28 Na lê talù Dyisas, manan dale, “Ku ta nketyu agu, i dnagit Ngà To, yé
kloyu gmadè na ‘Do sa Dunan Do,’ na lêyu gadè na landè nimògu di logu satu,
na lo yé tulen-gu i tdò Mà do.
29 Na fikit di do i mdek do. Là ti bayàan agu di logu satu, du yé nimògu i
gamflehew kenen.”
30 Nun dee to lminge i dad manan ta ftoo di kenen.

I ktoon mlé kagalwà

31 Taman, man Dyisas di dad to ftoo di kenen, “Ku fkahyu di nawayu i
Tnalùgu, na nimenyu, ta mbaling gamu dad to tdògu.
32 Na gadèyu i kaglut, na i kaglut falwà gamu di kagfasakyu.”

33 Bay manla di kenen, “Dad bel Abraham gami, na landè lmen fmasak
gami. Kan ku manam galwà gami di kagfasakmi?”
34 Na tmimel Dyisas, manan di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to
gamsalà, fasak i salà.
35 I fasak, là ti glaman di familya, bay i ngà, glam kenen kel di landè sen.
36 Yé duen-gu man ku yé mlé gamu kagalwà Ngà i Dwata, too ti glut galwà
gamu.
37 Gadègu na gamu i dad bel Abraham, bay knèan tooyu agu kayè fnati du
là mnab i Tnalùgu di gamu.
38 Yé man-gu i fite Mà do, bay yé nimòyu gamu, i man màyu gamu.”
39 Na manla di ku Dyisas, “Abraham sa i gutambulmi.” Bay man Dyisas di
dale, “Ku glut gamu dad bel Abraham, ta lalòyu moon i dad nimòan.
40 Yé logu nimò tulen-gu gamu i kaglut mdà di Dwata, bay blaam kayèyu
agu fnati. Bay ise yé sa i nimò Abraham kenen.
41 Yé duenam man, salngad nimòyu màyu.” Na manla di kenen, “Ise gami
ngà magu dungan, bay lo satu i Màmi, dunan Dwata.”
42 Bay man Dyisas di dale, “Ku glut, na Dwata Màyu, ta kanbongyu agu
nawa du salu agu dini mdà di Dwata. I ksalugu dini, ise do knayè, bay dekan
agu.
43 Dét i duenyu là galmabat i tdògu? Yé duenan du là flinge gamu di man-
gu.
44 Du dad ngà gamu i màyu Satanas, na yé galyu nimen i sasè knayè màyu.
Mdà di kagatbùan, sigi kenen manò, na là lmenan msen i kaglutan du landè
sa kaglut déé di kenen. Ku tmulen kéng, lon lalò i kenen kagkah du sigi
tmulen kéng, du kenen gutambul i kdee kéng.
45 Bay do, yé tulenta gamu i kaglutan, na yé duenam man, là fantooyu agu.
46 Nun di gamu kè lmen mite do gamsalà? Ku yé man-gu i kaglutan, kan ku
là ftoo gamu di do?
47 I ngà Dwata, flinge di Tnalù Dwata. Bay gamu, ise gamu dad ngà Dwata,
na yé duenyu là flinge.”

Dyisas na Abraham

48 Na lê tmimel i dad Dyu, manla, “Là kè glut i manmi na yé gumdàam di
Samarya, na nun busawam?”
49 Na tmimel Dyisas, manan, “Landè busawgu do. Di kaglutan, galgu nafè
Mà, bay balingyu agu too fyà.
50 Ise ku yé fanngabalgu i kdayen i dad to. Bay yé knayè i Dwata ku dnayen
i dad to agu, na kenen sa i mukum.
51 Na too ti glut i man-gu di gamu. Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là
matin.”
52 Bay man i dad Dyu di kenen, “Ani ta too mbateng di gami na nun
busawam. Ta mati Abraham na i dad tugad i Dwata di munan, bay knèan,
balingam man, ‘Nè i to toon fkah di nawan i Tnalùgu, là matin.’
53 Kan? Mdatah ge di ku Abraham, i gutambulmi? Ta mati kenen na i dad
tugad Dwata. Di fandamam, simto ge kè?”
54 Na man Dyisas di dale, “Ku do dmayen i ktogu, landè btasan. Bay yé
dmayen do Mà, i manyu Dwatayu.
55 Là ti dilèyu kenen, bay do, dilègu. Ku yé man-gu là dilègu dun, ta tmulen
agu kéng gambet gamu. Bay di kaglutan, dilègu kenen, na nimen-gu Tnalùan.

56 I gutambulyu Abraham, lehew kenen mite i du ksalugu dini. Na di kiten
dun, too kenen lehew.”
57 Na man i dad Dyu di kenen, “Là fa gafat ge lime falò fali, na yé manam
ta teenam Abraham?”
58 Na man Dyisas di dale, “Too ti glut i man-gu di gamu, di là fa sut Abraham
ta sana Do sa i Dunan Do.”
59 Yé duenam man, mulut ale batu du ndakla kenen. Bay salbuni Dyisas,
na tnagakan i Gumnè Gumangamfù di Dwata.

9

I kafgulê Dyisas i lagi butè

1 Na di lam Dyisas magu, nun teenan satu lagi butè mdà di ksutan.
2 Na smalek i dad to gal tdò Dyisas, manla, “E Sér, dét duen i to ani sut butè?
Simto gamsalà, kenen ku dad tuan?”
3 Na tmimel Dyisas, manan, “Ise ku yé duenan sut butè ku mdà di salàan ku
demen mdà di salà i dad tuan. Bay yé duenan du fye teen i kaltulus Dwata
fagu di kenen.
4 Di tlabo mdu, tooto nimò i fimò mdek do, du ku ta kel i kifuh, ta landè
kibòto mimò.
5 Di lamgu dini di tah tanà, do i Salò mneng di klamang banwe.”
6 Na kafnge Dyisas man ayé, dmulà kenen di tanà, na sanboolan tanà i
dulàan mimò fitak, na lunalan di mata i to butè ayé.
7 Na dekan i butè, manan, “Mdà ge, na flauf ge di Lanaw Silom.” (Yé
gumtatek Silom, “Mdek.”) Na ta mdà i to ayé, na flauf. Na di kulêan, ta mite
kenen.
8 Mdà i dademen saldan na i dad to gal mite dun mni di laman là fa mite,
kantola teen kenen, manla, “Ise ani to gal sudeng na mni?”
9 Na man dademe, “Hee, dunan sa ayé.” Bay man dademe, “Ise kenen, bay
lo salngad bawehla.” Bay man i to ayé, “Dunan, do sa.”
10 Taman, snalekla kenen, manla, “Dét i duenam ta mite?”
11 Na tmimel kenen, manan, “Satu lagi, yé dagitan Dyisas, mimò kenen
fitak, na lunalan di matagu, na dekan agu flauf di Silom. Na kantogu flauf,
ta mite agu.”
12 Na lêla kenen snalek, manla, “Ta nè gumnè i to manam ayé?” Na manan
di dale, “Wanta. Ta là gadègu dun.”

I ksalek i dad Farisi gablà di kgulê i to butè

13 Kafnge ayé, nebela i to ayé salu di dad Farisi.
14 Na yé du Dyisas mimò i fitak du fan-gulêan i to butè dunan i Du Kaftud i
dad Dyu.
15 Taman, lê smalek i dad Farisi i gumdàan mite, na manan di dale,
“Lnunalan fitak i matagu, na flauf agu, na ani ta mite agu.”
16 Na yé man i dademe dad Farisi déé, “Ise mdà di Dwata i lagi ayé, du
là nimenan i uldin Dwata gablà di Du Kaftud.” Bay yé man dademe, “Dét
kgagan i to gamsalà mimò tnikeng salngad ani?” Na là salngad fandam i dad
Farisi gablà ku Dyisas.
17 Na kafnge ayé, lêla snalek i to ayé, manla, “Dét i gmanam gablà di kenen
du ta manam sa kenen famgulê i matam?” Na tmimel kenen, manan, “Kenen
sa satu tugad i Dwata.”
18 Bay là ftoo dad ganlal i dad Dyu ku i to ayé tagnè butè, bay ani ta mite,
silang ta fngéla i dad tuan.

19 Na snalekla i dad tuan, manla, “Ani kè i ngàyu, i manyu tagnè butè mdà
di ksutan? Kan ani ku ta mite?”
20 Na tmimel dad tuan, manla, “Glut ngàmi kenen, na glut sut butè,
21 bay i gumdàan mite, là gadèmi dun. Na là gadèmi ku simto i famgulê dun.
Fye ku kenen i snalekyu du ta bong kenen, na fulung tmimel gablà di kton.”
22 Yé duen i dad tuan tmimel gambet ayé du likò ale di dad ganlal i dad Dyu
du ta sansatula i nawala di kmanla dun, na ku nè i to man dun na Dyisas i
Mgalék Dwata, ta là dnilèla dun mimbro di gumnè gustifun i dad Dyu.
23 Na yé duen i dad tuan man dun gine, “Ta bong kenen. Fye ku kenen i
snalekyu.”
24 Na yé duenam man, ta lêla tlo i to ayé, manla dun, “Tulenam i kaglutan
di kanfe Dwata, du gadèmi i to ayé lo satu to gamsalà.”
25 Na tmimel i to ayé, manan, “Là gadègu ku gamsalà kenen ku demen là.
Lo yé gadègu, di munan butè agu, bay ani ta mite agu.”
26 Na lêla kenen snalek, manla, “Dét i nimòan di ge? Dét i kibòan mukà
matam?”
27 Na tmimel kenen, manan di dale, “Ta tulenta gamu sa, bay là flinge
gamu. Dét duenyu lê mayè flinge? Kan? Mayè gamu mgimò dad tdòan?”
28 Na mdà di kalbutla, ta nadoyla kenen, manla, “Ge i satu tdòan, bay gami
i dad tdò Mosis.
29 Gadèmi ta talù Dwata di ku Mosis, bay i to ayé, balù i gumdàan, là gadèmi
dun.”
30 Na tmimel i to ayé, manan, “Too tnikeng ani sa, du là gadèyu i gumdàan,
bay ta nukàan i matagu.
31 Na gadèto i Dwata, là falningen i dad to gamsalà, bay lo yé falningen i
dad to mafè kenen, na lmalò di knayèan.
32 Mdà di kagatbù i banwe, landè lmento linge ku nun gmagan mukà mata
i to sut butè.
33 Landè gnagan i to ani nimò, ku là mdàan di Dwata.”
34 Na manla di kenen, “Tagnè ge too gamsalà mdà di ksutam, na là gtenan
ku ge tamdò gami.” Na ta falwàla kenen mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.
35 Na ta linge Dyisas na ta falwàla i to ayé mdà di gumnè gustifun i dad Dyu.
Na kanton teen kenen, ta snalekan, manan dun, “Fantoom kè i Ngà To?”
36 Na tmimel kenen, manan, “Sér, tulenam do ku simto kenen du fye ftoo
agu di kenen.”
37 Na man Dyisas di kenen, “Ta teenam sa Ngà To, du dunan i demem stulen
ani.”
38 Na manan di ku Dyisas, “Fantoota ge, Amu,” na mangamfù kenen di
kanfe Dyisas.
39 Na man Dyisas, “Salu agu dini di tah tanà du mukum. Nè i to là mite,
tnabenggu kenen fye mite. Bay nè i to man nawan ta mite, bnutègu.”
40 Na nun dademe Farisi magin di to ayé, na kantola linge i man Dyisas ayé,
ta manla di kenen, “Kan? Lê gami butè?”
41 Na man Dyisas di dale, “Ku too glut butè gamu, landè moon salàyu. Bay
du manyu mite gamu, taman sana knun salàyu.

10

I fléd gablà di to mifat dad bilibili

1 “Too ti glut i man-gu di gamu, nè to là magu di bà takab i kukub dad
bilibili, bay baling mkef, i to ani tmaku na tulisan.

2 Bay i to fusuk di bà takab i kukub dad bilibili, kenen mifat dale.
3 Na mdà i to mantay takab, nukàan du fafusukan i to mifat dad bilibili. Na
falninge dad bilibili i talùan, na tlon dagit i kat satu bilibilin, na nalakan ale
lamwà.
4 Na di kalakan dale lamwà, mnè kenen tukè munala, na tmadol dad
bilibili ani di kenen, du ta dilèla sa i talùan.
5 Bay là ti tmadol dad bilibili ani di mahal to, bay baling ale milah du là
dilèla i talùan."
6 Yé fléd tulen Dyisas di dad to, bay knèan là glabatla i gumtatekan.
7 Taman, ta lê talù Dyisas di dale, manan, "Too ti glut i man-gu di gamu, na
do sa bà takab kukub i dad bilibili.
8 I kdee dad muna di do salu dini, dad tmaku na tulisan. Taman, là falninge
dad bilibili i talùla.
9 Do sa bà takab du nè to fusuk fagu di do, galwà di dad salàan. Fusuk
kenen, na lamwà di kukub du fye mite gumateban.
10 Yé duen i to tmaku salu dini du tmaku, na fmati, na falmo. Bay do, salu
agu dini du fye gamdawat dad to i nawa too fnò.
11 Do i fye mifat dad bilibili du i fye mifat, gatlagad mlé i kton di fati du
mdà di dad bilibili.
12 I to snukéy mifat dad bilibili na ise kenen mfun dale, di kiten i tuyun
salu di dad bilibili, milah na tnagakan ale. Taman, nakét i tuyun ale, na
sanbalétan ale.
13 Yé duenan milah du lo kenen snukéy, na là mabtas i dad bilibili di kenen.
14-15 Do i fye mifat dad bilibili. Ku nè kasdilèmi Mà, salngad ayé kasdilèmi
dad bilibiligu, na gatlagad agu mlé i ktogu di fati du mdà di dale.
16 Lê nun fa dademe bilibiligu, là fa dini ale di lam kukub ani. Yé duenam
man, toogu ale lê nebe dini du nifatgu ale. Na flinge ale di talùgu, na mgimò
ale lo satu lumbuk, di lo satu mifat dale.
17 Na bong nawa Mà do, du gatlagad agu mlé i ktogu di fati du fye lêgu
gdawat samfulê.
18 Landè to gmagan fmati do, bay tadègu tan-gaad mlé i ktogu di fati. Nun
kdatahgu mlé dun, na lê nun kdatahgu mawì dun, du ani i dek Mà do."
19 Kanto linge dad Dyu i man Dyisas ayé, ta lê sahal i fandamla.
20 Dee di dale i man dun, "Nun busawan, na ta book. Kan ku flinge gamu
di kenen?"
21 Bay yé man dademe, "I to nun busaw, ise gambet ayé i talùan. Na landè
kibò i busaw famgulè i dad butè."

I là kaftoo dad Dyu di ku Dyisas

22 Nun satu fista dnagit Kaftiu i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata di
Dyérusalém, na gaslà di dangan i katno.
23 Na salu Dyisas di gumnè ayé, na lmalan magu di Balkun Solomon déé.
24 Na salnibut dad Dyu Dyisas, na manla di kenen, "Kilen kè ktulenam gami
i kaglutan? Ku ge i Mgalék Dwata, fbatengam di gami."
25 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta tulen-gu sa di gamu, bay knèan là ftoo
gamu di do. I dad nimògu di dagit Mà, yé tmulen gablà di do.
26 Bay là sa ftoo gamu du ise gamu dad bilibiligu,
27 du i dad bilibiligu, falningela i talùgu, na dilègu ale, na tmadol ale di do.
28 Na banlégu ale nawa landè sen, na là ti malmo ale, na landè gamlad dale
mdà di lam falelgu.

29 Mà i mlé dale di do, na too kenen mdatah di kdee, na landè gamlad dale
mdà di lam falelan.
30 Mà na do, lo satu.”
31 Taman, lê mulut dad Dyu batu du dakla ku Dyisas.
32 Bay man Dyisas di dale, “Ta dee fitegu di gamu i dad fye nimò ta dek Mà
do. Nè kè di dad nimò ani gumdàyu mdak do batu?”
33 Na tmimel dad Dyu ayé, manla di kenen, “Ise ku dad fye nimòam i
duenmi mdak ge. Bay yé salàam nladam i kdatah Dwata, du lo ge to, na
fasalngadam i ktom di kenen.”
34 Bay tmimel Dyisas, manan, “Ta fsulat Dwata fagu di satu tugadan,
manan, ‘Gamu i dad dwata.’
35 Gadèto na là gsalà i Tnalù Dwata. Ku yé katlon dad to gumlén i Tnalùan
dad dwata,
36 na kan ku manyu gablà di do i Mgalék Mà na i dekan dini di tah tanà, na
nladgu kdatah i Dwata di logu kman dun do Ngà Dwata?
37 Taman, nang gamu ftoo di do ku làgu nimò i dad nimò Mà.
38 Kabay ku ta nimògu i kdee ayé, fantooyu i dad nimògu fye gadèyu na Mà
mnè di do, na do, mnè agu di ku Mà.”
39 Na lêla kanfè moon Dyisas, bay lamwà kenen di blengla.
40 Na ta lê mdà Dyisas mifal di Dyordan, dunan i gumunyag Dyan di muna,
na mnè kenen ditù di là mlo.
41 Na nun dee dad to salu di kenen, na manla, “Landè tnikeng nimò Dyan
di munan, kabay i kdee tulenan gablà di to ani, slame glut.”
42 Na too dee dad to ditù ftoo di ku Dyisas.

11

I kfati Lasarus

1 Na nun to fandas, yé dagitan Lasarus mdà di Bétani, i lunsud Marta na
Méri, i flanekan.
2 Dunan ani i Méri mkok fye bun di blì Dyisas, na nifun wakan. Na kenen
sa i libun Lasarus.
3 Taman, ta febe Méri na Marta i tulen ani di ku Dyisas, “Fandas i flanekam
toom deme sakdo.”
4 Na kanto linge Dyisas ayé, manan, “Ise yé gukel i fdas ani ku fati, bay
yé gukelan ani du fye magdayen i Dwata, na lê magdayen Ngà i Dwata fagu
dini.”
5 Kando Dyisas Marta na Méri na Lasarus.
6 Kanton linge fandas Lasarus, funan baling fanak déé lwe butang klon
gatù di dale.
7 Na kafnge ayé, man Dyisas di dad to galan tdò, “Samfulê ato di Dyudiya.”
8 Bay man dad to galan tdò di kenen, “Sér, falami ani kayè i dad Dyu mdak
ge batu. Na kan ku kayèam samfulê ditù?”
9 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa galyu man sfalò lwe oras di sdu? Taman,
i to magu di mdu, là ti gsungkulan* du malwa sa.
10 Bay ku kifuh i kagun, gsungkul du kmifuh sa.”
11 Yé man Dyisas, kafnge ayé lêan man, “Ta kudang i flanekto, Lasarus, bay
gatù agu du fye nukatgu kenen.”
12 Na tmimel dad to galan tdò, manla, “Amu, ku lon kudang, mgulê kenen.”

* **11:9** 11:9 Ku demen gsingkul.

13 Bay yé knayèan fgadè na ta mati Lasarus, na man nawala ku lo btal
kakudang i man Dyisas.
14 Na yé duenam man, ta fbateng Dyisas di dale, manan, “Ta mati nan
Lasarus.
15 Du mdà di gamu, lehew agu du là gumahgu kenen mto du fagu dini fye
ftoo gamu. Mdà ato nan gatù di kenen.”
16 Na talù Tomas, i dnagitla Sfangê, manan di dademen to gal tdò Dyisas,
“Mdà ato nan gatù fye magin ato mati di Amuto.”

Stulen Dyisas na Marta

17 Kanto kel ale Dyisas di Bétani, ta gadè Dyisas na ta sana fat butang
Lasarus ditù di lam lbang.
18 Mdadong Bétani di Dyérusalém, nun tlu kilumitru kè i kawagan.
19 Na nun dee dad Dyu lmauy dale Marta na Méri du lnalala ale du mdà di
kfati i lagila.
20 Na kanto linge Marta na ta fan kel Dyisas, ta gasil kenen lamwà du
snitongan, bay fanak Méri di lam i gumnè.
21 Na man Marta di ku Dyisas, “E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là ti
matin moon.
22 Bay gadègu, balù ani, ku dét fnim di Dwata, blén di ge.”
23 Na man Dyisas di kenen, “Lê mték sa i lagim.”
24 Na man Marta di kenen, “Gadègu na mték kenen di fulé du.”
25 Bay man Dyisas di ku Marta, “Do i gumdà i kték, na i lawil. Nè i to ftoo di
do, balù mati kenen, lê man mték.
26 Na nè i to mto na ftoo di do, nun nawan landè sen. Fantoom kè i man-gu
ani?”
27 Na tmimel Marta, manan di kenen, “Hee Amu, ftoo agu na ge i Mgalék
Dwata, i Ngàan salu dini di tah tanà.”

Mngel Dyisas

28 Na kafnge Marta man dun ayé, ta mdà kenen, na tlon Méri di lo dale, na
manan di kenen, “Ta dini Sér, na fanngabalan ge.”
29 Di kaklinge Méri, ta tadag, na sagwê lamwà du snitongan Dyisas.
30 Là fa gafat Dyisas di lunsud, bay sana kdéén di gusmitong Marta dun.
31 Na i dad Dyu lmala dale Méri, teenla i ktadag Méri na i kalwàan smitong
ku Dyisas, na ta magin ale di kenen du yé man nawala ku lê kenen samfulê
di lbang i lagin na mngel ditù.
32 Na kanto kel Méri di ku Dyisas, di kiten dun, ta lkuad di saféd blì Dyisas,
na manan, “E Amu, ku lo ge dini di kafdas i lagigu, là matin moon.”
33 Na mngel Méri na i dad Dyu magin di kenen. Na kanto teen Dyisas ayé,
matdel nawan na too kenen mlidù.
34 Na smalek Dyisas, manan, “Nè gulambangyu dun?” Klola man, “Flal ge,
Amu. Neyem.”
35 Na mngel Dyisas.
36 Na kanto teen dad Dyu i kngelan, manla, “Neyeyu, too bong nawan ku
Lasarus.”
37 Bay talù i dademe, manla, “Kenen sa i famgulê i to butè. Là kè gaganan
nsang i kfati Lasarus?”

I kték Dyisas ku Lasarus

38 Ta lê matdel nawa Dyisas, na ta gatù di ilib gulambangla ku Lasarus. Yé
sangla di bà ilib ayé bong batu.

39 Na man Dyisas di dale, “Kahyu i batu ayé.” Na tmimel Marta, i libun i
mati ayé, manan, “Amu, ta fat butang i kalbangmi kenen. Ta balok nan.”
40 Bay man Dyisas di kenen, “Ta manta ge sa ku ftoo ge, ta kitem i kaltulus
Dwata.”
41 Yé duenam man, ta kahla i batu, klo Dyisas lngalà, manan, “Mà,
fasalamat agu di ge du ta falningem agu.
42 Na gadègu galam agu falninge, bay yé duen-gu man ani du mdà di dad
to tadag dini, fye ftoo ale na ge i mdek do.”
43 Na kafngen man ayé, ta falbongan talùan, manan, “E Lasarus, lamwà
ge.”
44 Na ta lamwà Lasarus di lbang, maglabéd dad falnas i dad blìan na
sigalan, na lê man i masala labéd di bawehan. Taman, man Dyisas di dale,
“Nbelyu kenen na faguyu.”

I fandamla fmati ku Dyisas
(Matyu 26:1-5; Mark 14:1-2; Luk 22:1-2)

45 Na dee dad Dyu lmauy dale Méri, kantola teen i nimò Dyisas, ftoo ale di
kenen.
46 Bay i dademe, salu ale di dad Farisi, na tulenla dale i dad nimò Dyisas.
47 Na yé duenam man, stifun dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi
magin di dad mdatah mukum, na stulen ale, manla, “Dét i fye nimòto dé? Ta
dee tnikeng nimò i to ayé.
48 Ku bayàto kenen, ftoo di kenen i kdee dad to, na salu dini dad ganlal di
Roma, na lanbàla i Gumnè Gumangamfùto di Dwata, na falmola i banweto.”
49 Yé ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù Kayafas. Lê kenen
talù, manan, “Too landè gnadèyu.
50 Là gadèyu dun kè mas gamfye di gamu ku lo satu mati di kdee to tah di
malmo i kdee.”
51 I manan ani ise ku mdà di kenen knayè, bay du kenen ulu i dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu di fali atù, ta falan fgadè na ta fan mati Dyisas di dad Dyu.
52 Na ise ku mati Dyisas lo di dad Dyu, bay yé duenan mati du fye
santifunan na sansatun i kdee dad ngà i Dwata ta sbalét.
53 Na mdà di du atù, mngabal kfagu i dad ganlal i dad Dyu fmati ku Dyisas.
54 Na yé duen Dyisas ta là magu di gumite i dee dad Dyu dun, bay baling
salu di syudad dnagit Ifraim mdadong di banwe landè to mnè ditù. Na déé
gufanakan magin i dad to galan tdò.
55 Na ta là mlo nan i Fista Du Kaglius, na nun dee dad to mdà di dademe
banwe salu di Dyérusalém du fye nimenla i uldin Dwata di dad Dyu gablà di
klanebla i ktola di là ale fa mangamfù di Dwata.
56 Na toola fanngabal Dyisas, na sasalek ale di Gumnè Gal Gumangamfù di
Dwata, manla, “Dét fandamyu gamu? Là ti salun dini di fista, man?”
57 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad Farisi, yé fgadèla di dad to,
ku nè to mite i gufanak Dyisas, tulenan du kanfèla.

12

Nkok Méri fangbun i blì Dyisas
(Matyu 26:6-13; Mark 14:3-9)

1 Nam butang gdè klon kel i Fista Du Kaglius, salu Dyisas ditù di Bétani, i
banwe Lasarus, i to ta ntékan di fati.

2 Fatlagad ale dun knaan. Marta i malel, na magin Lasarus ku Dyisas
kmaan.
3 Na mwè Méri tngà kilu i too mabtas fangbun, na kokan di blì Dyisas, na
yé ifun dun wakan. Na lngab i gumnè ayé i kafye bunan.
4 Na talù Dyudas Iskariyot, satu di dad to gal tdò Dyisas, i to fan makal
kenen,
5 manan, “Kan ku là baling fabli i fangbun ani, na blé i wèan di dad to landè
knun. Yé btasan fan salngad di sukéy i satu to di sfalin talbahò.”
6 Ise ku yé duen Dyudas man ayé ku kandon i dad to landè knun, bay du to
tmaku kenen, na kenen sa i magot i filak ale Dyisas, na galan nwè i dademen.
7 Taman, man Dyisas, “Bayàyu kenen du tagàan ani di du i kalbangla do,
8 du kloyu to site dad to landè knun, bay do, là mlogu di safédyu.”

I kayèla fmati ku Lasarus

9 Na dee dad Dyu, kantola linge na ditù Dyisas di Bétani, ta gatù ale. Na ise
ku lo Dyisas i duenla gatù, bay kayèla neye Lasarus, i to ta ntékan mdà di fati.
10 Yé duenam man, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, lêla santulen i kibò
fmati ku Lasarus,
11 du mdà di kenen, ta dee Dyu tmagak i dad ganlalla, na baling ale ftoo ku
Dyisas.

I kakel Dyisas di Dyérusalém
(Matyu 21:1-11; Mark 11:1-11; Luk 19:28-40)

12 Na di tmadol du, dee dad to ta salu di Fista Du Kaglius di Dyérusalém,
lingela ta fan kel Dyisas déé.
13 Na mwè ale dad taglang, klola smitong kenen, na mkit ale, manla,
“Magdayen i Dwata. Banlé Dwata kafye i To salu dini di dagit i Amu, i Harì
di Israél.”
14 Na yé snakay Dyisas ngà dongki. Taman, gdohò i ta fala fsulat Dwata di
munan, manan,
15 “E syudad Sayun*, nang ge likò. Neyem du ani i Harìam smakay ngà
dongki.”
16 Di du atù, fa là glabat i dad to gal tdò Dyisas ani, bay kanto mték na magket
di langit, ta gafaldamla i ta sulat dad tugad i Dwata na ani kadì nimòla di
kenen.
17 Na i dad to ta magin ku Dyisas di ktékan ku Lasarus mdà di lbang, ta tulenla
i ta mgimò ku Lasarus.
18 Na ani duen i dee dad to smitong ku Dyisas di dun kel di Dyérusalém du
lingela ta nimòan i bong tnikeng ayé.
19 Taman, ta stulen dad Farisi, manla, “Neyeyu. Ta landè mgimòto, du ta
magin di kenen i kdee.”

I kafngabal dademe Grik ku Dyisas

20 Na lê nun dee dad Grik magin di fista di Dyérusalém du mangamfù ale di
Dwata.
21 Na salu ale di ku Filip, manla dun, “E Sér, kayèmi teen Dyisas.” (Ditù
gumdà Filip di Bétsayda glam di Galili).
22 Na mdà Filip, tulenan ku Andru, na lwe ale salu ku Dyisas du fgadèla di
kenen.
23 Na tnimel Dyisas ale, manan, “Ta kel i bang too kagdayen i Ngà To.

---

* **12:15** 12:15 Dunan Dyérusalém.

24 Too ti glut i man-gu di gamu, silang mbel i salbatù bnê ku lbang di tanà
na mati.
25 Ku simto kambong nawa i lawilan, knèan ta baling lanah, bay ku simto
là kmabas i lawilan dini di tah tanà, gamfun nawa landè sen.
26 Nè to mayè fafasak di do, là fakay ku làan tmadol di do, du fye balù ku
nè agu, déé kenen di safédgu. Na nè to fafasak di do, dag Mà kenen."

Fala fgadè Dyisas i kfatin

27 Na ta lê man Dyisas, "Too mlidù i nawagu. Dét i fye man-gu? Fnigu di ku
Mà du fye falwàan agu di kaflayam ani? Là fakay, du yé duen-gu salu dini di
tah tanà du nagugu i kaflayam ani."
28 Na man Dyisas, "Mà, nimòam i gumagdayen i dagitam." Na nun talù mdà
di langit, manan, "Ta dnayen-gu sa i dagitgu, na ani, lêgu man dnayen."
29 Na linge i dad to tadag déé i talù ayé, na ta manla, "Ta lmugung," bay i
dademe, manla, "Nun kasaligan stulen di kenen."
30 Bay man Dyisas di dale, "Ise ku do i duenan talù ayé, bay gamu, fye
lingeyu i manan.
31 Ta kel nan i du kukum i klamang banwe. Satanas magot i banwe ani,
bay bat ditù di lwà.
32 Na do, ku ta nketla agu fdatah, nebegu di do i kdee sahal lumbuk to."
33 Yé duenan man ayé du guflingenan i kfatin di krus.
34 Bay tmimel i dad to, manla, "Yé lingemi mdà di uldin Dwata na i Mgalék
Dwata nun nawan landè sen. Na kan ku manam na nket fdatah i Ngà To?
Simto kè i Ngà To manam ayé?"
35 Na tmimel Dyisas fagu di fléd, manan di dale, "Ta là mlo knè i Salò di
safédyu. Yé duenam man, di laman magin di gamu i Salò, fadlug gamu magu
di knengan fye là gnumah gamu i kifuh, du nè i magu di kifuh, là gadèan i
gusalun.
36 Taman, fantooyu i Salò di laman mnè di safédyu du fye mgimò gamu dad
ton."

I dad to là ftoo di ku Dyisas

Kafnge Dyisas man ayé, mdà kenen salbuni.
37 Na balù ku ta dee dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to, knèan là ftoo
ale di kenen,
38 du fye gdohò i man Isaya, satu tugad i Dwata di munan,
"E Amu, simto ta ftoo di ktulenmi i Tnalùam? Simto i ta gufitem i kaltulusam."
39 Na salngad di ta tulen Isaya, là ti gaftoo ale, du manan,
40 "Ta bnutè Dwata i matala tà ale mite, na ta snafangan i fandamla tà ale
galmabat du fye là gsalu ale di do fye fan-gulêgu ale."
41 Yé duen Isaya man ayé du ta teenan i kdatah Dyisas, na yé tulenan.
42 Bay balù ayé, knèan nun dee ganlal i dad Dyu ta ftoo di ku Dyisas, bay
mdà di klikòla di dad Farisi, là tulenla dun tàla ale fnang fusuk di gumnè gal
gustifun i dad Dyu,
43 du yé kayèla i kdag i dad to, ise ku i kdag Dwata.

I tnalù Dyisas mukum dad to

44 Na fan-gal Dyisas i talùan, manan, "Nè to ftoo di do, ise ku lo do i fantoon,
bay lêan fantoo i mdek do.
45 Nè to mite do, lêan teen i mdek do.

46 Do sa i Salò salu dini di tah tanà du fye i to ftoo di do, ta là mnèan di
gukmifuhan.
47 Na nè to lminge i Tnalùgu na là nimenan, là falnayamgu dun, du ise ku
yé duen-gu salu dini ku falnayamgu i dad to, bay du falwàgu ale.
48 Bay nè to kmagol di do, na là dnawatan i Tnalùgu, nun sa falmayam dun,
du i talù ta man-gu, yé falmayam dun di fulé du.
49 Na ise ku mdà di do i tulen-gu, bay Mà i mdek do, du kenen mlé di do i
kdee man-gu na i kdee tdògu.
50 Na gadègu na i dad talùgu i gumdà nawa landè sen. Mdà ayé, nè i flau Mà
do, yé logu man."

13

I kalob Dyisas i blì i dad to galan tdò

1 Lo sbutang gdè klo kel Fista Du Kaglius, na ta gadè Dyisas na ta fan kel i
bangan tmagak i banwe ani du salu ditù di ku Mà. Too bong nawan i dad ton
di tah tanà. Kanbongan ale nawa kel di gusenan.
2 Na kmaan Dyisas magin di dad to galan tdò. Bay ta fkah Satanas di nawa
Dyudas, i ngà Simon Iskariyot, i ayè makal ku Dyisas.
3 Ta gadè Dyisas ta blé Màan di kenen i kdee kdatah. Na lêan gadè na Dwata
i gumdàan na i gusamfulêam.
4 Na tadag Dyisas na nlusan i lafin saulan, na mwè twalya du daféngan.
5 Klon mkok éél di falanggana, na naloban blì i dad to galan tdò, na yé ifun
dun i twalya daféngan.
6 Na kanton kel di ku Simon Piter, ta man Piter di kenen, "E Amu, ge kè
malob i blìgu?"
7 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, "Là fa glabatam i nimògu, bay là mlon
mdà ani, glabatam."
8 Na man Piter, "Là ti mayè agu ku nalobam i blìgu." Bay tmimel Dyisas,
manan di kenen, "Ku là nalobgu i blìam, ta ise ge to nfun-gu."
9 Taman, man Piter, "Amu, ku gambet ayé, nang lo blìgu i nalobam, bay lê
man sigalgu na i ulugu."
10 Bay tmimel Dyisas fagu di fléd, manan, "Nè to ta fnge dyoh, lo yé naloban
dunan i blìan, du ta mlaneb kenen. Na ta mlaneb gamu, bay ise ku kdeeyu."
11 Yé duen Dyisas man, "Ise ku kdeeyu," du gadèan na nun satu di dale i
makal kenen.
12 Taman, kafngen malob dad blìla, ta lsakan i lafin saulan, na lê samfulê
di gusudengan. Na manan di dale, "Glabatyu kè i nimògu di gamu gine?
13 Yé katloyu do, 'Sér' na 'Amu,' na too sa i manyu du do sa i dunan.
14 Na do, i Amuyu na i Séryu, ta fdanàgu i ktogu du nalobgu dad blìyu gine.
Na yé duenam man, fye ku too gamu salob blì.
15 Ta fitegu di gamu i nimògu du fye ganbetyu.
16 Too ti glut i man-gu di gamu. Là ti mdatah i fasak di amun, na là mdatah
i to dek di to mdek kenen.
17 Du ta glabatyu i tdògu di gamu ani, lehew gamu ku nimòyu.
18 "Bay ise ku kdeeyu i man-gu ani, du ta gadègu ku dét mnè di fandamyu,
gamu i dad mgalékgu. Bay là fakay ku là gdohò i gman di Tnalù Dwata gablà
di to makal do, du ani manan, 'I to song do kmaan, kenen mnang do nawa.'
19 Falagu fgadè di gamu i fan mkel du fye ku ta gdohò, fantooyu na Do sa i
Dunan Do.

20 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to dmawat balù simto i dekgu, ta
dnawatan agu. Na nè to dmawat do, ta dnawatan i mdek do.”

Fala fgadè Dyisas i to makal kenen
(Matyu 26:20-25; Mark 14:17-21; Luk 22:21-23)

21 Kafnge Dyisas man ayé, ta mlidù i nawan, na manan di dad to galan tdò,
“Too ti glut i man-gu di gamu. Nun satu di gamu makal do.”
22 Na kanton man ayé, seye ale du makto nawala ku simto di dale i manan
ayé.
23 Na satu di dale, i to too kanbong nawa Dyisas, fihil di ku Dyisas.
24 Na knatuk Simon Piter i to ayé, manan, “Begam snalek gite ku simto i
manan ayé.”
25 Na i to too kanbong nawa Dyisas, lê man fihil di ku Dyisas, na snalekan,
manan, “Amu, simto kè i manam ayé?”
26 Na tmimel Dyisas, manan, “Lnabgu i fan ani di tukung. Ku nè to gumlégu
dun, yé dunan.” Na di kafngen man ayé, ta mwè fan, lnaban di tukung, na
blén di ku Dyudas, i ngà Simon Iskariyot.
27 Na di kafnge Dyudas dmawat i fan, ta fusuk Satanas di kenen. Taman,
man Dyisas di kenen, “Gasilam nimò i knayèam.”
28 Bay balù satu di gukmaanla ayé, landè gmadè gumtatek i man Dyisas
ayé di ku Dyudas.
29 Du Dyudas sa magot i filakla, taman, yé man nawa i dademen ku dek
Dyisas kenen mayad i dad kalnidùla di fista, ku demen dekan mlé di dad to
landè knun.
30 Taman, di ta kafnge Dyudas dmawat i fan, ta gasil lamwà. Na ta kifuh
nan.

I falami uldin blé Dyisas

31 Na di kafnge Dyudas lamwà, man Dyisas di dademe tagak déé, “Ani ta
kite kdatah i dnagit Ngà To, na lê i kdatah i Dwata fagu di kenen.
32 Na du teen i kdatah Dwata fagu di Ngà To, lê fite Dwata i kdatah Ngà To,
na mlal i kimòan dun.
33 E dad ngàgu, ta là mlo agu dini di safédyu. Na ku ta là agu dini,
fanngabalyu agu. I man-gu di gamu, salngad i ta man-gu di dad Dyu du là
ti gsalu gamu di gusalugu.
34 Bay ani, nun falami uldin blégu di gamu, sakdo gamu. Ku dét i kakdogu
di gamu, yé kasakdoyu,
35 du ku sakdo gamu, gadè i kdee na gamu i dad to tdògu.”

Fala fgadè Dyisas i kbalew Piter kenen
(Matyu 26:31-35; Mark 14:27-31; Luk 22:31-34)

36 Na smalek Simon Piter di kenen, manan, “Amu, nè fanam gusalu?” Na
tmimel Dyisas, manan, “Là fa tayò ge gagin di gusalugu, bay lmalò ge di satu
du.”
37 Na man Piter di kenen, “Amu, dét i duenan là tayò agu gagin ge? Ta
gatlagad agu fafati di ge.”
38 Bay tmimel Dyisas, manan di kenen, “Too kè i manam na ta gatlagad ge
fafati di do? Too ti glut i man-gu di ge, di laman là fa kalmeet i anuk, ta sanam
agu bnalew tlu dulê di kmanam dun làam agu dilè.”

14

Dyisas i dalan salu di ku Mà

1 Na lê talù Dyisas di dad to galan tdò, manan, “Nangyu flidù i nawayu. Bay
ftoo gamu di Dwata, na lê gamu ftoo di do.
2 Nun dee dad snifil di gumnè Mà, na gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu.
Ku ise glut ani, là ti man-gu dun di gamu.
3 Na ku gatù agu du fatlagadgu i gumnèyu, lê agu samfulê du nngéta gamu
du fye balù ku nè i gumnègu, lê gamu ditù.
4 Na, ta gadèyu i dalan salu di gusalugu.”
5 Bay man Tomas, “E Amu, là gadèmi i gusalum, na dét kibò kgadèmi i dalan
salu gatù?”
6 Na man Dyisas di kenen, “Do sa i dalan, na i kaglutan, na i nawa. Landè
to gsalu di ku Mà ku là funan magu di do.
7 Na ani, du ta dilèyu agu, ta lêyu dilè Mà. Na mdà ani, ta dilèyu Mà, na lêyu
kenen teen.”
8 Na man Filip di ku Dyisas, “E Amu, fitem gami i Mà, du fye dsal nawami.”
9 Bay man Dyisas di kenen, “Filip, ta mlo agu sa dini di safédyu, bay sana là
toom kdilè do? Nè to mite do, ta lêan teen Mà. Na kan ku manam di do, ‘Fitem
gami i Mà?’
10 Kan? Là ftoo ge kè na mnè agu di ku Mà na Mà mnè di do? Ise mdà di do
i dad man-gu di gamu, bay mdà di ku Mà, i mnè di do, du kenen mimò i kdee.
11 Fantooyu na mnè agu di ku Mà na i Mà mnè di do. Ku là fantooyu dun,
ftoo gamu di do mdà di dad tnikeng nimògu.
12 Too ti glut i man-gu di gamu. Nè to ftoo di do, nimòan ku dét i nimògu, na
midul dini i kenen nimò du gatù agu di ku Mà.
13 Balù dét fniyu fagu di dagitgu, nimògu du fye magdayen Mà fagu di
Ngàan.
14 Na balù dét i fniyu fagu di dagitgu, do i mimò dun.

I fakang gablà di Mtiu Tulus

15 “Ku bong nawayu do, nimenyu i dad flaugu.
16 Na mni agu di Mà, na banlén gamu i lê satu Tmabeng, dunan Tulus i
Kaglut, du fye samsagin gamu kel di landè sen.
17 I dad to nfun i banwe ani, là gdawatla dun du là gadèla ku simto kenen,
na là dilèla dun. Bay gamu, ta dilèyu du samsagin gamu na mnè di gamu.
18 Na là ti tnagakta gamu salngad ngà ilu*, bay lê agu samfulê di gamu.
19 Di là mlo ani, i dad to nfun i banwe, ta là teenla agu. Bay gamu, teenyu
agu, na du mlawil agu, lê gamu mlawil.
20 Di kakel i du ayé, ta gadèyu nan na mnè agu di ku Mà, na mnè gamu di
do, na lê agu mnè di gamu.
21 Nè to gmadè na mimen i dad flaugu, bong nawan do. Na nè to bong
nawan do, kanbong Mà nawa. Na lêgu kanbong nawa i to ayé, na fdilègu i
ktogu di kenen.”
22 Na man Dyudas di kenen, (ise ku Dyudas Iskariyot), “Amu, kan ku gami
gufdilèam i ktom, na ise di dad to nfun i banwe?”
23 Na tmimel Dyisas, manan di kenen, “Nè to bong nawan do, nimenan i
dad flaugu. Na lê kanbong Mà nawa, na lwe gami Mà mnè di kenen.

* **14:18** 14:18 Di Bsayà, di lo gamu.

24 Bay nè to là bong nawan do, là nimenan i dad flaugu. Na i tdò ta lingeyu
ani ise mdà di do, bay mdà di ku Mà i mdek do.
25 Ta tulen-gu gamu sa i kdee ani di lamgu mnè di blengyu.
26 I Tmabeng, dunan i Mtiu Tulus dek Mà fagu di dagitgu, tdòan gamu i
kdee, na ftin fafaldam i kdee dad man-gu di gamu.
27 Tagakta gamu i ktanak nawa. Na yé blégu gamu i do ktanak nawa. Là
salngadan di ktanak nawa blé i banwe. Nangyu flidù i nawayu, na nang
gamu likò.
28 Ta man-gu di gamu sa, na mdà agu bay lê agu samfulê di gamu. Ku bong
nawayu do, ta lehew gamu du gatù agu di ku Mà, du mdatah kenen di do.
29 Na falagu fgadè di gamu i kdee ani di laman là kel du fye ku ta kel, ftoo
gamu.
30 Ta là mlo nan i kastulen-gu di gamu ani, du ta fan kel i magot i klamang
banwe ani, bay là ti gmaganan di do.
31 Bay fye ku too gadè i kdee dad to di tah tanà na bong nawagu ku Mà.
Taman nimògu kdee dekan do. Mdà ato nan.

15

Dyisas laweh i grép

1 “Do i glut laweh i grép, na Mà i mifat dun.
2 Kanlang Mà i kdee dad fanga là menge. Bay nè i dad fanga menge,
tanfulan na lnaneban du fye midul i kdee bengela.
3 Ta mlaneb gamu nan fagu di dad tnalùgu i ta tulenta gamu.
4 Too gamu mnè di do, na lê agu mnè di gamu, du i fanga, là ti gambengen
ku là gagotan* di lawehan. Salngad ayé i gamu kagkah du là ti gambenge
gamu ku là mnè gamu di do.
5 Do sa i laweh, na gamu i dad fanga. Ku mnè gamu di do, lê agu mnè di
gamu, taman, too gamu gambenge du landè gaganyu nimò ku ise do.
6 Nè to là mnè di do, bat di lwà salngad di dad fanga ta kafag. Santifunla
dad fanga ani, na batla ale di lifoh du snakufla.
7 Bay, ku mnè gamu di do na i dad tnalùgu mnè di nawayu, fniyu ku dét i
knayèyu, du blégu gamu.
8 Too magdayen Mà ku too gamu menge, na fagu dini, yé fbateng dun na
gamu i dad to tdògu.
9 Kanbongta gamu nawa salngad i kalbong nawa Mà do. Mnè gamu nan di
kalbong nawagu gamu.
10 Ku nimenyu i dad flaugu, mnè gamu di kalbong nawagu. Salngad do,
nimen-gu i dad flau Mà, na mnè agu di kalbong nawan.
11 Ta man-gu ani di gamu du fye mnè i klehewgu di gamu, na fagu déé too
sikof i klehewyu.
12 Ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa salngad di kalbong nawagu
gamu.
13 Yé too mdatah kalbong nawa fite i satu to di dademen sgalak dunan
kablén i kton di fati du mdà di kakdon dale.
14 Gamu i dademegu sgalak ku nimenyu balù dét flaugu di gamu.

* **15:4** 15:4 Di Grik, dunan mnè.

15 Ta là tlota gamu dad fasakgu du là ti gadè i fasak nimò i amun. Bay yé
ta katlogu gamu dademegu sgalak du ta fgadègu di gamu i kdee dad lingegu
mdà di ku Mà.
16 Ise ku gamu i malék do, bay do i malék gamu. Ta nalékta gamu du fye
mdà gamu magu, na fye menge gamu, na i bengeyu too mlawil. Taman, blé
Mà di gamu balù dét i fniyu di kenen fagu di dagitgu.
17 Yé duenam man, ani flaugu di gamu, salbong gamu nawa.

Nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani

18 "Ku nuteh gamu nawa i dad to nfun i banwe ani, fandamyu na do i
munala nuteh nawa.
19 Ku nfun gamu i banwe ani, kandola gamu. Bay du ta nalékta gamu, ta
ise gamu nfun i banwe. Yé duenam man, nutehla gamu nawa.
20 Fandamyu i ta man-gu di gamu. Landè fasak mdatah di amun. Du
fansasèla agu, lêla gamu fansasè. Ku nimenla i man-gu, lêla nimen i gamu
man.
21 Bay yé duenla famsasè gamu du ftoo gamu di do, na là dilèla i mdek do.
22 Landè moon salàla ku là ta salu agu dini na talù di dale. Kabay, ta là
gmanla dun ku landè salàla.
23 Na nè to muteh do nawa, lêan nuteh nawa Mà.
24 Landè moon salàla ku là ta nimògu dad tnikeng i là fa lmen mgimò. Bay
ani, ta teenla sa i dad nimògu, na knèan, do na Mà, nutehla gami nawa.
25 Bay, là fakay ku là mkel ani fye gdohò i ta gsulat di uldin blé Dwata di
dale, manan, 'Nutehla agu nawa di landè gumdàan.'
26 Ku ta dekgu salu dini mdà di ku Mà i Tmabeng, dunan i Tulus fite i kaglut
mdà di ku Mà, kenen i tmulen gablà di do.
27 Na lê gamu tmulen gablà di do, du mdà di kagatbùan sa i kaginyu do.

16

1 "Yé duen-gu man ani di gamu du fye là mlungay i ksaligyu di do.
2 Na falwàla gamu mdà di dad gumnè gustifun. Na kel i du, nè to fmati
gamu, man nawan ku yé nimòan knayè i Dwata.
3 Bay yé duenla mimò ayé du là dilèla gami Mà.
4 Na ta falagu fgadè ani di gamu du fye ku ta nimòla i kdee ani, gafaldamyu
i ta man-gu di gamu.

I nimò i Mtiu Tulus

"Yé duen-gu là tayò fgadè ani di gamu mdà di kagatbùan du dini agu fa di
safédyu.
5 Bay ani, ta fan agu salu di ku Mà i mdek do, na landè di gamu smalek ku
nè i gusalugu.
6 Bay kantogu tulen di gamu, ta baling gamu mlidù.
7 Bay tulen-gu gamu i kaglutan. I kdàgu gamfye di gamu, du ku là mdà
agu, là salu dini di gamu i Tmabeng. Bay ku ta mdà agu, dekgu kenen salu di
gamu.
8 Na ku ta kel kenen dini, fgadèan di dad to nfun i banwe i dad salàla, na i
katluh, na i kukum Dwata.
9 Fgadèan di dale i dad salàla du là ftoo ale di do.
10 Na fgadèan di dale i katluh du salu agu di ku Mà, na ta là teenyu agu.
11 Na fgadèan di dale i kukum Dwata du i dmatù mebe i klamang banwe,
ta nukum Dwata kenen di kaflayam.

12 Dee fa dad kayègu man di gamu, bay là fa gdawatyu dun.
13 Bay ku ta kel i Tulus fite i Kaglut, nalakan gamu di kdee kaglut. Na ise
ku mdà di kenen knayè i dad fgadèan di gamu, bay yé tulenan di gamu i kdee
lingen na i dad fan mkel.
14 Na lêan agu dnayen du dnawatan i blégu di kenen, na tulenan di gamu.
15 I kdee nfun Mà, slame nfun-gu. Na dnawat Mtiu Tulus i blégu di kenen,
na tulenan di gamu.

Mgimò klehew i klidùyu

16 "Di là mlo, ta làyu agu teen, kabay di là lêan mlo, ta lêyu agu teen."
17 Taman, stulen i dad to galan tdò, manla, "Dét gumtatek i manan ayé, na
di là mlo ani ta làto dun teen, na di là lêan mlo, ta lêto kenen teen, na balù i
manan ta fan kenen mulê di Màan?"
18 Na sasalek ale, manla, "Dét gumtatek i manan ayé 'di là mlo?' Là glabatto
i manan."
19 Na ta gadè Dyisas na mayè ale smalek di kenen. Na manan di dale,
"Sasalek gamu kè gablà di kman-gu ayé, na di là mlo ani, ta làyu agu teen,
bay di là lêan mlo, ta lêyu agu teen?
20 Too ti glut i man-gu di gamu. Kel i du, mngel na lmanu gamu, bay i dad
to nfun i banwe ani, flehew ale dale. Mlidù nawayu, bay mbaling klehew i
klidùyu.
21 I satu libun maltien, too sasè i klidùan ku ta fan sut i ngàan du galyalon i
kaflayaman. Bay, ku ta sut i ngàan, ta glifetan i kaflayaman mdà di klehewan
du ta sut i ngàan.
22 Na salngad ayé i mkel di gamu du mlidù gamu ani. Bay di satu du, lê ato
site, na baling too bong i klehewyu, na landè to gamlad dun di gamu.
23 Na ku ta kel i du ayé, ta là smalek gamu di do balù détan. Too ti glut i
man-gu di gamu. Balù dét i fniyu di ku Mà fagu di dagitgu, blén di gamu.
24 Kel ani, landè lmenyu fni di do. Mni gamu nan, na gamdawat gamu du
fye too sikof i klehewyu.

Ta fnisan Dyisas i kdee sasè

25 "Di du ani, fagugu di fléd i dad tulen-gu di gamu, bay kel i du, toogu
fbateng i ktulen-gu gamu gablà di ku Mà, ta ise fagu di fléd.
26 Na ku ta kel i du ayé, ta gamu nan i mni di ku Mà fagu di dagitgu. Ta ise
do i mni di ku Mà gablà di gamu.
27 Bong nawa Mà gamu du bong nawayu do, na du fantooyu yé gumdàgu
di Dwata.
28 Glut sa, yé gumdàgu di ku Mà, na ta salu agu dini di tah tanà. Bay di là
mlo, lêgu tnagak i banwe ani du samfulê agu di ku Mà."
29 Na ta lê talù dad to galan tdò di kenen, manla, "Ani, ta too mbateng i dad
tulenam di gami, du ta là fagum di fléd.
30 Na ta gadèmi nan na gadèam i kdee. Balù ta landè galà smalek ge du ta
sanam gadè ku dét i knayèmi snalek. Mdà ani, ta fantoomi yé gumdàam di
Dwata."
31 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta ftoo gamu.
32 Bay neyeyu du fan kel i du, ani ta dini nan, masbalét i kdeeyu, na kat
satu di gamu mulê di kenen gumnè, na tnagakyu agu logu satu, bay ise ku
logu satu du Mà magin di do.

33 Ta tulen-gu gamu ani du fye nun ktanak nawayu fagu di ksasatuyu di
do. Nun dad kaflayamyu di tah tanà, bay fan-galyu nawayu du ta fnisan-gu
i dad sasè di banwe ani.”

17

Dmasal Dyisas

1 Na di kafnge Dyisas man ayé, lngalà di langit, na dmasal, manan, “E Mà,
ta kel nan i bang. Fdataham Ngàam, du fye lêan ge fdatah.
2 Du ta blém di do i kdatah magot i kdee dad to, du fye banlégu nawa landè
sen i kdee dad to ta blém di do.
3 Na ani gumtatek i nawa landè sen, dunan i kdilèla ge, i too glut Dwata, na
lê man do, Dyisas Krayst, i dekam.
4 Ta fdatahta ge di tah tanà ani na ta fngegu nimò i dad fimòam do.
5 Na ani, Mà, fulêam di do i kdatah tagnè gfun-gu di safédam di là fa mgimò
i klamang banwe.
6 Ta fdilèta ge di dad to ta saligam di do mdà di banwe ani. Ge i mfun dale,
bay ta saligam ale di do, na fkahla di nawala i Tnalùam.
7 Na ta gadèla na i kdee ta blém di do slame mdà di ge.
8 Na ta tulen-gu dale i manam do, na ta dnawatla sa. Na ta gadèla i ktoon
na ge i gumdàgu. Na ftoo ale na ge i mdek do.
9 Na ani, dnasalgu ale. Ise ku dad to nfun i banwe ani i dnasalgu, bay i dad
to ta saligam di do, du ge mfun dale.
10 Ge mfun i dad nfun-gu, na lê do mfun i kdee dad nfunam. Na ta
magdayen agu fagu di dale.
11 Na ani, ta fan agu samfulê di ge, na ta là mlo agu dini di tah tanà. Bay i
dad tota ani, tlabo ale dini di tah tanà. E Mà Mtiu, nifatam ale fagu di kaltulus
i dagitam, dunan i dagit ta blém di do du fye sasatu ale salngad i gite ksasatu.
12 Di knègu dini di safédla, nifatgu ale fagu di kaltulus i dagitam ta blém di
do. Ta nifatgu ale, na landè lanah, bay lo satu, i tagnè lanah, du fye gdohò i
Tnalùam.
13 Na ani, samfulê agu déé di ge, na man-gu ani lamgu dini di tah tanà, du
fye too ale lehew magin do.
14 Ta blégu di dale i Tnalùam. I dad to nfun i banwe ani, nutehla ale nawa
du ise i banwe ani mfun dale salngad di do, ise ku i banwe ani mfun do.
15 Na ise ku yé fnigu di ge ku nwèam ale mdà di banwe ani, bay yé fnigu di
ge, kanlungam ale mdà di ku Satanas.
16 Ise ku i banwe ani i mfun dale, na salngad di do, ise ku i banwe ani mfun
do.
17 Tanfingam i dad tota fagu di kaglut, du i Tnalùam, yé i kaglut.
18 Du ta dekam agu di tah tanà, lêgu ale dek di klamang banwe.
19 Na mdà di dale, sdulêgu blé i ktogu di ge du fye lêla sdulê blé i ktola di ge.
20 “Na ise ku lo dale i dnasalgu, bay lê man i kdee dad to ftoo di do mdà di
katdòla.
21 Dmasal agu du fye masasatu i kdeela salngad di gite, du ge, Mà, mnè di
do, na do mnè di ge. Na dmasal agu fye lê ale mnè di gite, du fye mdà di
ksasatula, fantoo dad to di tah tanà na ge i mdek do.
22 Ta banlégu ale kdatah salngad i kdatah ta blém di do du fye masasatu ale
salngad gite.

23 Do mnè di dale, na ge mnè di do, du fye too sikof i ksasatula. Na ani
gumdà i dad to di klamang banwe gmadè na ge i mdek do, na bong nawam
dale salngad i kalbong nawam do.
24 Mà, ta blém di do sa i dad to ani. Yé kayègu ku magin ale di do balù nè
gumnègu du fye teenla i kdatah ta blém di do du ta sana bong nawam do di
laman là fa mgimò i klamang banwe.
25 E Mà, too ge tluh, na i dad to nfun i banwe ani, là dilèla ge. Bay do, ta
dilèta ge, na gadè i dad to ta saligam di do na ge i mdek do.
26 Ta fdilèta ge di dale, na fanlesgu mimò dun du fye gdawatla i kalbong
nawam do, na mnè agu di dale."

18

Kanfèla Dyisas
(Matyu 26:47-56; Mark 14:43-50; Luk 22:47-53)

1 Di kafnge Dyisas dmasal, mdà kenen magin i dad to galan tdò mifal di
Sbang Kidron. Na nun gbang ditù, na déé gusalun magin dad to galan tdò.
2 Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, ta teenan i banwe ayé du ta dee dulêla
slabat déé.
3 Taman, gatù Dyudas, na faginan dee sundalu na dademe to mantay di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata du ta dek dad mdatah ganlal di kafaglut
na dad Farisi ale. Na mebe ale dad tek na dad falitan na dad salò bnakas.
4 Na ta gadè Dyisas i kdee fan mkel di kenen, taman snitongan ale, na
manan di dale, "Simto i fanngabalyu?"
5 Na tmimel ale, manla, "Dyisas mdà di Nasarét." Na man Dyisas di dale,
"Do sa i dunan." Na Dyudas, i to makal ku Dyisas, tadag déé di safédla.
6 Na kanto man Dyisas di dale, "Do sa i dunan," gfudul ale, na sdulê ale bek
di tanà.
7 Na lê snalek Dyisas ale, manan, "Simto i fanngabalyu kè?" Na manla,
"Dyisas mdà di Nasarét."
8 Na tmimel Dyisas, manan, "Ta man-gu di gamu gine na do sa i dunan.
Taman, ku do i fanngabalyu, falohyu i dademegu mdà."
9 Yé duenan man ayé du fye gdohò i ta manan, "Landè lanah di dad to ta
saligam di do."
10 Na kafnge ayé, ta nsò Simon Piter i sundangan, na tnibehan fasak i ulu
dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na masfek i bali klingen gsen di kwanan.
Na yé dagit i fasak ayé Malkus.
11 Bay man Dyisas di ku Piter, "Fulêam di lumàan i sundangam. Man
nawam kè ku là dnawatgu i kaflayam blé Mà di do?"

I kebela ku Dyisas salu ku Anas

12 Na mdà i dad sundalu na i ulula na lê i dademe mantay, kanfèla Dyisas
na bnakusla kenen.
13 Na nebela kenen funa di ku Anas. Anas i tewe Kayafas, dunan i ulu i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu di fali atù.
14 Na Kayafas i man di dad ulu i dad Dyu na mas fye fa ku lo satu mati di
kdee dad to.

I kbalew Piter
(Matyu 26:69-70; Mark 14:66-68; Luk 22:55-57)

15 Na lê lmalò di ku Dyisas Simon Piter na i satu di dademe to gal tdò Dyisas.
Na i to ayé, dilè i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, taman, magin kenen
ku Dyisas fles di nasel i ganlal ayé.
16 Bay tagak Piter kenen di lwà di safédi takab. Kafnge ayé, lê lamwà i to
dilè i ganlal, na stulen di libun mantay di takab, klon mebe ku Piter ditù di
lam.
17 Na smalek i libun mantay di takab, manan ku Piter, “Ise ge kè satu di dad
to gal tdò i to ayé?” Na tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.”
18 Na mdà di katno déé, i dad fasak na dad mantay, mimò ale lifoh, yé
dutungla uling, na tadag ale déé du mnalang ale. Na lê fdadong Piter déé
du mnalang.

I ksalek i ulu dad ganlal ku Dyisas
(Matyu 26:59-66; Mark 14:55-64; Luk 22:66-71)

19 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Dyisas gablà di dad
to galan tdò na i dad tdòan.
20 Na tmimel Dyisas, manan, “Yé sa gutamdògu i dad to di gumefen. Yé
galgu gutamdò di lam dad gumnè gustifun na di Gumnè Gumangamfù di
Dwata. Na là ti tamdò agu di gugbunin.
21 Na kan ku do i snalekam? Fye fa ku yé snalekam i dad to ta lminge do
du ta gadèla i dad man-gu.”
22 Kafngen man ayé, mdà i satu mantay, tanfilingan Dyisas, na manan,
“Kan ku talù ge salngad ayé di ulu i dad ganlal di kafaglut?”
23 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku nun man-gu sasè, tulenam di dad to i
ksasègu, bay ku fye i man-gu, dét i duenam tamfiling do?”
24 Na kafnge ayé, sana kagbakus Dyisas, na febe Anas kenen di ku Kayafas,
i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu.

Lê man malew Piter
(Matyu 26:71-75; Mark 14:69-72; Luk 22:58-62)

25 Sana kdéé Piter di gumnalangan. Na snalek dademe to kenen, manla,
“Sawe ge sa i satu tdòan?” Bay tmimel Piter, manan, “Ay, ise do.”
26 Na lê talù satu fasak i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dunan i flanek
i to tnibeh Piter i bali klingen, na snalekan Piter, manan, “Ise ge kè i to teen-gu
magin dun di gbang?”
27 Bay lê man malew Piter, na manan, “Ise do.” Na ta kalmeet i anuk.

I kebela ku Dyisas salu di ku Pilato
(Matyu 27:1-2,11-14; Mark 15:1-5; Luk 23:1-5)

28 Di too flafus, ta mdà ale di gumnè Kayafas, na nebela Dyisas di bong
gumnè Pilato, i gubirnador. Bay là fusuk i dad Dyu di bong gumnèan ayé,
tà ale magsik di kite Dwata, na là gagin ale di kakaan di Fista Du Kaglius, du
ise Dyu Pilato.
29 Taman, lamwà Pilato, na snalekan ale, manan, “Dét i salàan duenyu
mebe dun dini?”
30 Na tmimel ale, manla di kenen, “Ku là gamsalà i to ayé, là ti nebemi dun
gadini.”
31 Bay man Pilato di dale, “Gamu i kamfè dun, na gamu i mukum dun mdà
di uldinyu.” Bay man dad Dyu di kenen, “Là fakay di uldinmi ku gami dad
Dyu mukum dademem di fati.”
32 Yé duenan mgimò ani du fye gdohò i ta fala fgadè Dyisas gablà di kibòan
mati.

33 Kafnge ayé, lê fusuk Pilato di lam i bong gumnèan, na tlon Dyisas, na
snalekan kenen, manan, “Ge kè Harì i dad Dyu?”
34 Na tmimel Dyisas, manan, “Nè gumdà i manam ayé, mdà di ge fandam,
ku mdà di lingem di dademe to?”
35 Na tmimel Pilato, manan, “Man nawam kè ku Dyu agu? I dademem Dyu
na i dad ganlal di kafaglutyu, yé mebe ge dini di do. Dét i ta nimòam?”
36 Na tmimel Dyisas, manan, “I banwe nagotgu ise di tah tanà ani. Ku
banwe di tah tanà ani i nagotgu, fakay matu dad togu du fye là gakfè i dad
Dyu agu. Bay, ise dini di tah tanà ani i banwe nagotgu.”
37 Na lê snalek Pilato kenen, manan, “Kan? Harì ge kè?” Na tmimel Dyisas,
manan, “Ta manam sa. Harì agu. Yé duen-gu sut na salu dini di tah tanà du
fgadègu gablà di kaglut. Nè to msen i kaglutan, flinge di do.”
38 Na smalek Pilato, manan, “Dét kè i kaglut manam ayé?”

I kukumla ku Dyisas
(Matyu 27:15-31; Mark 15:6-20; Luk 23:13-25)

Na di kafngen man ayé, lê lamwà salu di dad Dyu, na manan di dale,
“Landè teen-gu salà di to ayé.
39 Bay yé ta knalamyu, falwàgu gamu satu to blanggù di kat Fista Du
Kaglius. Mayè gamu kè ku yé falwàgu Harì i dad Dyu?”
40 Bay mkit i kdeela, manla, “Ise kenen. Barabas i falwàam.” (Na Barabas,
kenen satu ribildi).

19

1 Kafnge ayé, blé Pilato Dyisas di dad to du nfasla.
2 Na i dad sundalu, mwè ale walad nun sual, na salnabédla du nimòla
kyangen, na sukubla di ulun. Na falsakla dun klaweh mitam fulè du fagbetla
kenen harì.
3 Klola madoy kenen, manla, “Kumusta ge, harì i dad Dyu.” Na fnge
fdadong ale di kenen, na tanfilingla.
4 Na lê lamwà Pilato, na manan di dad Dyu stifun déé, “Na sén. Nebegu
Dyisas di gamu du fye gadèyu na landè teen-gu salàan.”
5 Na ta lê lamwà Dyisas na sana knè sual sukubla di ulun na i klaweh mitam
fulè i falsakla dun. Na man Pilato di dale, “Neyeyu i to ani.”
6 Bay i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dad mantay, kantola teen
Dyisas, mkit ale, manla, “Fnatak di krus. Fnatak di krus.” Na ta man Pilato
di dale, “Nwèyu, na fnatakyu di krus, du landè teen-gu salàan.”
7 Na tmimel dad Dyu, manla, “Nun uldin tnadagmi na gten kenen fnati du
ye manan kenen i Ngà Dwata.”
8 Na kanto linge Pilato ayé, ta too sasè i klikòan.
9 Na lê fusuk kenen di lam i gumnèan, na snalekan Dyisas, manan, “Nè
gumdàam?” Bay là tmimel Dyisas.
10 Taman, man Pilato di kenen, “Dét duenam là tmimel do? Là gadèam dun
kè na nun ktoogu fafatak ge di krus, na nun ktoogu falwà ge?”
11 Bay tmimel Dyisas, manan, “Landè ktoom mimò balù détan ku là gablé
Dwata dun di ge. Yé sa duen-gu man na i to makal do, mas blat fa i kenen salà
di ge.”
12 Na kanto linge Pilato i man Dyisas ayé, ta mngabal kenen kfagu du fye
falwàan Dyisas, bay baling too mkit dad Dyu, manla ku Pilato, “Ku falwàam i

to ayé, ta ise ge deme Sisar sgalak, du nè i to man dun na harì kenen, knangan Sisar, i too mdatah ganlal.”
13 Na kanto linge Pilato i manla ayé, neben Dyisas lamwà, na sudeng kenen di gusudeng i to mukum dnagit Saal Batu. Yé kdagit dad Hibru dun, Gabata.
14 Na ta fan ltu du nan di du i kafatlagad i kakaan di Fista Du Kaglius. Na man Pilato di dale, “Neyeyu. Ani harìyu.”
15 Bay mkit dad to ayé, manla, “Fnati kenen! Fnatak kenen!” Bay snalek Pilato ale, manan, “Fnatakgu di krus kè i harìyu?” Na tmimel dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla, “Landè dademe harìmi, lo senan Sisar.”
16 Taman, ta blé Pilato Dyisas di dale du fye fnatakla di krus.

I kfatakla ku Dyisas di krus
(Matyu 27:32-44; Mark 15:21-32; Luk 23:26-43)

Taman, ta nwèla Dyisas.
17 Na lamwà Dyisas tmiang krusan salu di satu banwe dnagit Klakub Ulu, yé dagitan di talù i dad Dyu, Golgota.
18 Na kanto ale kel déé, ta fnatakla Dyisas di krus, na lê nun fnatakla lwe to, satu gsen di kwananan, na satu gsen di bibengan, na déé Dyisas di gutngàla.
19 Na smulat Pilato i fgadèan, fkahan di krus Dyisas. Na ani man i sulatan, “Dyisas mdà di Nasarét, i Harì i dad Dyu.”
20 Sulatla ayé di Hibru, Latin, na Grik. Taman, dee dad Dyu gambasa dun du mdadong di Dyérusalém i gufmatakla ku Dyisas di krus.
21 Taman, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, manla di ku Pilato, “Nang ayé sulatam, ‘Harì i dad Dyu,’ bay yé tlasam dun, ‘Kenen kun Harì i dad Dyu.’ ”
22 Bay man Pilato di dale, “I ta gsulatgu, là fakay tanlas dun.”
23 Na kafnge i dad sundalu fmatak kenen di krus, ta nwèla i dad klawehan, na nalella di fat, du fye kat satu di dale nun alelan. Na lêla nwè i tahà klawehan, tadè nabal landè tbél.
24 Na stulen dad sundalu ayé, manla, “Nangto knasê i tahà klawehan ani, bay neyeto ku simto gamwè dun fagu di kasbunut.” Mgimò ayé du fye gdohò i fsulat Dwata di munan, manan, “Sansalella dad klawehgu, na neyela ku simto gamwè i tahà klawehgu fagu di kasbunut.” Na yé nimò dad sundalu ayé.
25 Na nun dad libun tadag déé di saféd krus Dyisas, dunan i yêan, na flanek yêan, na lê Méri, dunan yaan i satu lagi dnagit Klofas, na lê Méri Magdalin.
26 Na kanto teen Dyisas i yêan na i satu to galan tdò i toon kanbong nawa, manan di yêan, “Libun, yé sa i ngàam.”
27 Na lêan man di galan tdò, “Yé sa yêam.” Na mdà di kman Dyisas ayé, ta nwè i to ayé i yê Dyisas, na neben di kenen gumnè.

I kfati Dyisas
(Matyu 27:45-56; Mark 15:33-41; Luk 23:44-49)

28 Kafnge ayé, kanto gadè Dyisas na ta gdohò i kdeen, ta manan, “Malinum agu,” du fye gdohò i Tnalù Dwata.
29 Na nun déé satu tukung fnò sukà, na kantola lnab falnas di sukà ayé, fkahla di tukè i fanga hisop, na ulukla salu di bà Dyisas du fsafla dun.
30 Na kanton gafloh i sukà, ta lê talù, manan, “Ta fnge nan.” Na kudung kenen, na ta ftoh i nawan.

I kfahuk agas di lohok Dyisas

31 Ta flabi nan di du kafatlagad di là fa tambù i Fista Du Kaglius, na i tmadol
du dunan i Du Kaftud too mdatah. Taman, salu dad ganlal i dad Dyu di ku
Pilato, na mbal ale du tanfòla blì i dad to ta fnatak di krus, du fye mlal ale
mati na nwèla ale mdà di krus di laman là kel i Du Kaftud.
32 Taman, falohan dad sundalu gatù, na tanfòla blì i dad to fnatak magin
ku Dyisas.
33 Bay kanto ale kel di ku Dyisas, teenla na ta mati, taman, là tanfòla i kenen
blì.
34 Bay satu di dad sundalu ayé, fnahukan agas i lohok Dyisas, na tadè
samfut litè na éél.
35 Do Dyan i to mite i mkel ani, dunan i to tmulen. Glut, gsalig i man-gu, na
yé duen-gu tmulen dun du fye ftoo gamu.
36 Yé duenan mkel kdee ani du fye gdohò i ta gsulat di Tnalù i Dwata,
manan, “Landè tulanan tanfò, balù satu.”
37 Na lê nun fa satu gsulat di Tnalù i Dwata, manan, “Meye ale di to
fnahukla.”

I kalbangla ku Dyisas
(Matyu 27:57-61; Mark 15:42-47; Luk 23:50-56)

38 Na nun satu lagi gal magin ku Dyisas, bay là fgadèan dun du mdà di
klikòan di dad Dyu. Yé dagitan Dyosip mdà di Arimatiya. Salu kenen di ku
Pilato, na fnin i laweh Dyisas. Kanto faloh Pilato Dyosip, ta gatù kenen, na
nwèan i laweh Dyisas.
39 Na magin Nikodimus, i to salu ku Dyisas di satu kifuh di munan. Mebe
kenen dad fangbun dnagit mira na alo, nun dad lime falò kilu i kablatan.
40 Kafnge ayé, nwèla i laweh Dyisas, na lnabédla falnas, na faginla i dad
fangbun, du yé kafatlagad i dad Dyu laweh i to mati ku lbang.
41 Na nun gbang mdadong di gufmatila ku Dyisas, na di gbang ayé, nun ilib
gulambang, bay landè to lmen lbang déé.
42 Na ta fan kel i Du Kaftud i dad Dyu, na yé duenam man, déé nan i
gulambangla ku Dyisas du mdadong di gumatin.

20

I któk Dyisas mdà di fati
(Matyu 28:1-8; Mark 16:1-8; Luk 24:1-12)

1 Na di too flafus Linggu, ta mdà Méri Magdalin salu di lbang Dyisas, bay
kakelan déé, teenan ta mlulid i bong batu mdà di bà i ilib.
2 Taman, milah kenen salu di ku Simon Piter, na lê i satu to gal tdò Dyisas
i toon kanbong nawa. Na di kakelan déé, manan di dale, “Ta nwèla laweh i
Amuto, na là gadèmi ku nè gumkahla dun.”
3 Kafnge ayé, ta mdà Piter na i satu to tdò Dyisas, na gatù ale di lbang.
4 Lwe ale sadluh gatù, bay kibò baltik i satu, na muna kenen kel di lbang.
5 Na fkagò kenen du smanil, na teenan i dad falnas bukay, bay là fusukan.
6 Kafnge ayé, ta lê kel Simon Piter, na fles kenen fusuk di lbang, na teenan
dad falnas bukay mlasà déé.
7 Maglulun i falnas labéd di ulun. Mahal gumlasà i falnas ayé, na mahal
gumlasà i falnas labéd di lawehan.
8 Na kafnge ayé, ta lê fusuk i satu to galan tdò, dunan i muna kel gine di
lbang, na kanton teen i kalbong kdee ani, ta ftoo kenen.

9 (Blaam là fa glabatla i gumanan dun di Tnalù Dwata là fakay ku là mték
Dyisas mdà di fati.)
10 Na i dad lwe tdò Dyisas, ta mdà ale mulê.

I kfite Dyisas i kton di ku Méri Magdalin
(Matyu 28:9-10; Mark 16:9-11)

11 Bay Méri, fanak kenen di lwà i ilib gulambang, na mngel. Na fkagò kenen
smanil di lam i lbang.
12 Na nun teenan lwe kasaligan i Dwata smaul bukay sudeng di gufkahla i
laweh Dyisas, satu gsen di ulun, na satu gsen di blìan.
13 Na snalekla Méri, manla, "Dét i nngelam?" Na tmimel kenen, manan,
"Du ta nwèla laweh i Amugu na là gadègu ku nè gufkahla dun."
14 Na kafnge Méri man ani, kmangél kenen, na ta teenan Dyisas tadag déé,
bay là dilèan dun.
15 Na man Dyisas di kenen, "Dét i nngelam? Simto i fanngabalam dé?" Bay
man nawa Méri ku kenen i to gal mifat dad fele déé, na manan dun, "Sér, ku
ge mwè i lawehan, begam tulen do ku nè gufkaham dun du nwègu."
16 Na man Dyisas di kenen, "Méri." Na smalu kenen di ku Dyisas, na manan
di Hibru, "Raboni." Yé gumtatekan dunan, "To Tamdò."
17 Na man Dyisas di kenen, "Nangam agu tayò nagot du là fa mbatun agu
salu di ku Mà. Bay gatù ge di dad to galgu tdò, na tulenam dale na ta fan agu
mbatun salu di ku Mà, dunan i Màyu, i Dwatagu, dunan i Dwatayu."
18 Na ta mdà Méri Magdalin salu di dad to gal tdò Dyisas, na tulenan dale
na ta teenan i Amu, na lêan tulen dale i kdee man Dyisas di kenen.

I kfite Dyisas di dad to galan tdò
(Matyu 28:16-20; Mark 16:14-18; Luk 24:36-49)

19 Na di kifuh Linggu, stifun dad to gal tdò Dyisas, na tnakabla i gufusuk
du mdà di klikòla di dad ganlal i dad Dyu. Na tadè msut Dyisas, na tadag déé
di blengla, na manan di dale, "I ktanak nawa mnè di gamu."
20 Na kafngen man ayé, ta fiten di dale i dad falelan na i lohokan. Na too
ale flehew du ta teenla i Amula.
21 Na lê man nulit Dyisas i manan di dale, "I ktanak nawa mnè di gamu.
Dekta gamu salngad di kdek Mà do."
22 Na kafngen man ayé di dale, nyufan ale, na manan, "Dnawatyu i Mtiu
Tulus.
23 Na nè i dad salà i dad to fnasinsyayu, lê fnasinsya Dwata, bay nè i dad
salà i dad to là fnasinsyayu, lê là fnasinsya Dwata dun."

I kfite Dyisas i kton di ku Tomas

24 Na Tomas, satu di dad sfalò lwe, i dnagit Sfangê, là sa déén di kfite Dyisas
di dale.
25 Taman, man dademen di kenen, "Ta teenmi i Amuto." Bay baling man
Tomas di dale, "Silang agu ftoo na ta mték kenen ku teen-gu i dad seey di
falelan, na doggu i tnalògu, na lêgu dog i tnalògu di seey di lohokan."
26 Na kafnge walu butang, ta lê man stifun di lam i gumnè dad to gal tdò
Dyisas, na déé Tomas. Na tadè lê msut Dyisas déé tadag di blengla balù ku
magtakab i dad takab, na manan di dale, "I ktanak nawa mnè di gamu."
27 Na manan ku Tomas, "Dogam i tnalòam di seey i dad falelgu, na dogam i
tnalòam di seey i lohokgu. Na nangam falwe nawam, bay too ge ftoo."
28 Na man Tomas di kenen, "Amugu na Dwatagu."

29 Na man Dyisas di kenen, “Yé duenam ftoo di do du ta teenam agu. Bay too nun kafye i dad to ftoo di do balù ku là fa teenla agu.”

I duen Dyan smulat i libru ani

30 Nun dee dademe dad tnikeng nimò Dyisas di kanfe i dad to galan tdò, i là gagin sulat di libru ani.
31 Bay ta sulatgu dad mgimò ani du fye ftoo gamu na Dyisas i Mgalék Dwata, dunan i Ngà Dwata, na mdà di kaftooyu, gamdawat gamu nawa landè sen déé di kenen.

21

I kfite Dyisas di fitu to galan tdò

1 Kafnge ayé, ta lê fite Dyisas di dad to galan tdò di Lanaw Tibiryas. Na ani i kfagun fite i kton.
2 Yé stifun déé Simon Piter, na Tomas, dunan i dnagit Sfangê, na Natanyél mdà di Kana di Galili, na i dad lwe ngà Sébidi, na lê man lwe dademe dad to galan tdò.
3 Na man Simon Piter di dale, “Mdà agu fmukat.” Na manla di kenen, “Magin gami di ge.” Na ta mdà ale maweng, na tnadakla i butang fmukat, bay landè gwèla.
4 Na di ta fan malwa, tadag Dyisas di kilil i lanaw, bay man nawa i dad tdòan ku ise kenen.
5 Taman, snalek Dyisas ale, manan, “Man, dad flanek, nun gwèyu?” Na manla, “Too ti landèan.”
6 Na man Dyisas di dale, “Ftatekyu i fukatyu gsen di kwanan i aweng du fye nun gwèyu.” Taman, lêla ftatek i fukat, bay ta là gaganla mket dun du ta dee nalaf bkehla.
7 Na i satu to too kanbong nawa Dyisas, manan ku Piter, “Amuto sa ayé.” Na kanto gadè Simon Piter na Dyisas kadì i tadag déé, ta lsakan i saulan, (du là smaulan gine), na faltò di lam i éél, na fles kmahung salu di ku Dyisas.
8 Na fles maweng i dademe, dyolla i fukatla fnò nalaf du ta mdadong ale di kilil, nun dad syem falò mitru kè i kawagan.
9 Na di kduungla, ta nun teenla dad bala lifoh, na tnatê nalaf, na lê nun teenla dad fan.
10 Na man Dyisas di dale, “Nebeyu dini i dademe nalaf gwèyu.”
11 Na myak Simon Piter di aweng, na dyolan i fukat fnò malbang nalaf kel di kilil i lanaw. Mlatuh lime falò tlu i kdeen, bay balù ku too ale dee, là kasê i fukatla.
12 Na man Dyisas di dale, “Flal gamu, na kmaanyu.” Na landè di dad to galan tdò smalek ku simto kenen du ta gadèla na kenen i Amula.
13 Taman, fdadong Dyisas di dale, mwè fan, banlén ale, na lêan ale banlé nalaf.
14 Na yé ta gatlun dulê fite i kton di dale mdà di ktékan di fati.

Dyisas na Piter

15 Na kafngela kmaan, snalek Dyisas Piter, manan, “Simon, ngà Dyan, bong nawam do mdatah fa di kalbong nawam i dademe ani?” Na tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad ngà bilibiligu.”

16 Na lê smalek Dyisas di galwen dulê, manan, “Simon, ngà Dyan, bong
nawam do kè?” Na lê tmimel Piter, manan, “Hee, Amu, gadèam na kandota
ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam do i dad bilibiligu.”
17 Na lê smalek Dyisas di gatlun dulê, manan, “E Simon, ngà Dyan, kandom
agu kè?” Na too mlidù Piter du di gatlun dulê smalek kenen, yé salekan,
“Kandom agu kè?” Na man Piter di ku Dyisas, “E Amu, gadèam i kdee, taman,
gadèam na kandota ge.” Na man Dyisas di kenen, “Ku kandom agu, nifatam
do dad ngà bilibiligu.
18 Too ti glut i man-gu di ge, di lamam fa lamnok, ge sa mkas i ktom, na
fakay ge magu balù nè kayèam gusalu. Bay ku ta tua ge, tadè ge lo dmife, na
mahal to i mkas ge, na nebela ge di là kayèam gusalu.”
19 Yé man Dyisas di ku Piter du fgadèan di kenen i fan kibò Piter mati du
fye magdayen i Dwata. Na fnge, ta manan di ku Piter, “Too ge magin di do.”

I satu to gal tdò Dyisas i toon kanbong nawa

20 Bay kanto kmangél Piter, ta teenan i satu to too kanbong Dyisas nawa,
dunan i fihil di ku Dyisas na smalek di lamla kmaan ku simto i makal kenen.
21 Na kanto teen Piter i to ayé, snalek Piter Dyisas, manan, “E Amu, dét i
kenen gugafat?”
22 Na tmimel Dyisas, manan, “Ku yé kayègu na mlawil kenen kel di
kasfulêgu, landè labetam ge. Bay ge, tadè ge lo magin do.”
23 Taman, yé man nawala ku landè kfati i to ayé. Bay blaam, ise ku yé man
Dyisas di ku Piter na là matin, bay lo ayé manan, “Ku yé kayègu na mlawil
kenen kel di kasfulêgu, landè labetam.”

I gusen i man Dyan

24 Do i to galan tdò tmulen gablà di dad mgimò ani fagu di sulat. Na gadèmi
na too ti glut i kdee dad tulen-gu.
25 Na nun fa dee dademe nimò Dyisas là gagin sulat dini. Ku sandulêgu
sulat i kdee dad nimòan, là gablàan di klamang banwe ani gufkah i kdee dad
libru ani. Na yé duenam man, ani gusen i man-gu.

Nimò i dad To Dek Dyisas

1 Mabtas Tyufilu, di muna sulatgu di ge, ta tulen-gu gablà di kdee dad nimò
na i dad tdò Dyisas mdà di kagatbùan,
2 kel di du kbatunan. Di laman là fa mbatun, nun dad flaun fagu di Mtiu
Tulus di dad to galan dek, dunan i dad to ta mgalékan.
3 Kafngen mati, fat falò butang klon fite i kton di dad to ayé, na nun fiten
di dale dad ilè gugmadèla dun ta lê mték kenen mdà di fati. Teenla kenen, na
lêan ale tdò gablà di Kagot i Dwata.
4 Na di satu du, lamla stifun di safédan, falnaun ale, manan, "Nangyu tayò
tnagak Dyérusalém, bay fatanyu i tadè blé ta fakang Màgu i ta falagu tulen
gamu di munan.
5 Du munyag Dyan fagu di éél, bay di là mlon, bnunyag gamu fagu di Mtiu
Tulus."

I kbatun Dyisas

6 Na di kastifunla ayé, ta snalek i dad to dekan kenen, manla, "Amu, ani
nan kè i du kfulêam i kagot banwe Israél di dad ton?"
7 Bay tmimel Dyisas, manan, "I dad dangan na i dad du ta fala mgalék Mà
fagu di kdatahan, landè gamu labet gmadè ku kilen i kakelan.
8 Bay ku ta kel di gamu i Mtiu Tulus, gamdawat gamu gal. Na gamu
mgimò dad tmulen gablà di do di dad to dini di Dyérusalém, na di kabal i dad
probinsya Dyudiya, na Samarya, na kel ditù di klamang banwe."
9 Na kafngen man ayé, di lamla meye, tadè kenen magket mdà di blengla,
na ta là teenla dun du ta glidung di labun.
10 Na lamla falmunu di langit di kagket Dyisas, tadè nun lwe to smaul
bukay msut na tadag di safédla.
11 Na man i dad to ayé di dale, "E dad to mdà di Galili, kan ku sigi gamu
tadag dini lngalà di langit? Dyisas, i ta magket mdà di safédyu, lê kenen
samfulê dini di tah tanà salngad i ta kagketan ditù di langit."

I kalékla i tlas Dyudas

12 Na kafnge ayé, ta samfulê ale di Dyérusalém fdu di Bulul Olib. I bulul ayé,
mdadong di Dyérusalém, nun dad satu kilumitru kè i kawagan.
13 Na di kakella di Dyérusalém, ta fusuk ale di satu gumnè, na fles ale di
satu snifil ditù di tah i galla gufanak. Yé kdeela déé dunan Piter, Dyan, Dyém,
Andru, Filip, Tomas, Bartolomyu, Matyu, Dyém dunan i ngà Alfyus, Simon
dunan i to msen i banwen, na Dyudas i ngà Dyém.
14 Na stifun i kdeela du sigi ale dmasal, na magin Méri, i yê Dyisas, na i
dademe libun, na i dad flanek Dyisas.
15 Na di satu du, lam i dad to ftoo di ku Dyisas stifun, nun kè dad mlatuh
lwe falò i kdeela, na tadag Piter di blengla, manan,
16 "E dad flanek, là fakay ku là gdohò i fala fgadè i Mtiu Tulus fagu di ku
Dabid di munan gablà ku Dyudas, i mebe dad to kamfè ku Dyisas.
17 Kenen i satu di gito di munan du mgalék kenen du fye glam di nimòto."
18 I filak gwè Dyudas di sasè nimòan, bayadan tanà. Na déé i gutatekan,
guna i ulun, btù i tienan, na lamwà i tnain, na fles mati.

19 Na linge i kdee dad to di Dyérusalém i ta mkel di ku Dyudas. Taman, yé
katlola i tanà ayé di dale talù, dunan Akildama, na yé gumtatekan Tanà Litè.
20 Na fadlug Piter talù, manan, “Ta gsulat di libru Salmo, manan,
‘Mulà moon ku tadè tnagak i gumnèan, na ku ta landè to mnè déé.’
Na lê nun sulat, manan,
‘Fye ku lê nun tlasan di nimòan.’
21-22 “Na yé duenam man, là fakay ku landè tlas Dyudas, i satu to fakay
tmulen gablà di kték i Amuto Dyisas di fati. Là fakay ku ise kenen satu to
mdà di dad to gal magin di gito lamto magin ku Dyisas, balù mdà di kbunyag
Dyan kel di kbatun Dyisas.”
23 Taman, malék ale lwe lagi, dunan Matyas na lê man Dyosip, i galla tlo
Barsabas, na yé lê satu dagitla dun Dyustu.
24 Na kafnge ayé, dmasal ale, manla, “E Amu, gadèam i mnè di nawa i kdee
dad to. Begam fgadè di gami ku nè di lwe to ani i ta nalékam,
25 du mgimò kenen tlas Dyudas, dunan i to tmagak i nimòan di galam kdek
dun du salu kenen di banwe gten di kenen.”
26 Na kafngela dmasal, ta munut ale, na yé mgalék dunan Matyas. Taman, ta
gatnù kenen di dad sfalò satu to gal dek Dyisas.

2

I kakel i Mtiu Tulus

1 Na di kakel Du Péntikus, déé gustifun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas di satu
gumnè.
2 Na tadè nun lingela bong luk mdà di langit gambet i too kamgis nus, na i
luk ayé, lngaban i kabal gumnè gustifunla ayé.
3 Na nun teenla sawe malnak dinè, na sbalét ale na mdon di kat satu dale.
4 Na i kdee, ta fnò ale i Mtiu Tulus, na tambù ale talù i dad sahal talù mdà
di kablé i Mtiu Tulus dun di dale.
5 Na di bang ayé, nun dad Dyu déé di Dyérusalém too fduf mangamfù di
Dwata mdà di kdee dad sahal banwe di tah tanà.
6 Na kantola linge i luk na ugak fdu di lam i gumnè ayé, ta too dee dad to
stifun déé. Na too ale tikeng du kat satu di dale, lingela i dale talù mdà di dad
to ftoo di ku Dyisas.
7 Na yé duenam man, too ale tngah, na manla, “Ise glut kè yé gumdà kdee
dad to talù ani di Galili?
8 Na kan dé ku fulung ale talù di gito talù?
9 Du sahal sa i dad banwe gumdàto. Nun mdà di Parsya, Midya, Ilam,
Mésopotamya, Dyudiya, Kapadosya, Pontu, Asya,
10 Frigya, Pamfilya, Idyip, na dad banwe di Libya mdadong di Sirini. Na
nun dademe dini lmauy mdà di banwe Roma.
11 Na nun dademe di gito tagnè Dyu, na i dademe, ta mulê ale di Dyu. Nun
mdà di Krit, na nun lê man mdà di Arabya. Bay knèan, lingeto di gito talù
gablà di dad nimò Dwata too gamtikeng.”
12 Mdà di ktikengla na klibugla, ta sasalek ale, manla, “Dét gumtatek i ta
mkel ani?”
13 Bay nun dademe dad to déé, nadoyla ale, manla, “A, ta langal i dad to
ani.”

I katdò Piter

14 Na kafnge ayé, ta tadag Piter magin di dademe dad sfalò satu dek Dyisas,
na falbongan i talùan, manan, “E dad flanekgu Dyu, na i kdeeyu dini di
Dyérusalém, too gamu beg flinge du nun kayègu faglabat di gamu.
15 Man nawayu ku langal i dad to ani, bay là du tlabo tngà mnagad fa i du.
16 Bay ani kagdohò i man Dyowél, satu tugad i Dwata di munan,
17 ‘Man Dwata, “Ani nimògu kadang di fulé du. Bulusgu di kdee dad to i
Tulusgu. Na i dad ngàyu, tugadla i tnalù Dwata, na i dad ngàyu sawang
lagi, fnite Dwata ale dad kanteen, na i dad tua lagi di gamu, kamna ale
mdà di Dwata.
18 Na di bang ayé, balù lagi na libun, lêgu bulus di dale i Tulusgu du fye
tugadla i tnalùgu.
19 Na mimò agu dad gamtikeng di langit, na fitegu i dad ilè di tah tanà gambet
litè, lifoh, na too mangfel buk.
20 Na kmifuh i du, na mbaling fulè i bulen gambet litè. Yé mkel di laman là fa
kel Du i Amuto, dunan i du too mabtas na too tatel.
21 Na ku simto mni tabeng di Amuto, yé galwà.’ ””
22 Na fadlug Piter talù, manan, “E dad to Israél, too gamu flinge. Ta too
mbateng di gamu na Dyisas mdà di Nasarét, yé mdek dun i Dwata du mdà di
dad tnikeng nimò Dwata fagu di kenen na i dad ilè i kdatahan. Ta tooyu gadè
ani du dini gumgimòan di blengyu.
23 Mdà di gnadè na knayè Dwata, ta sansatun i nawan fye gablé Dyisas di
gamu, na lêyu blé di dad to gamsalà du fafatiyu kenen fagu di kfatakla dun
di krus.
24 Bay nték Dwata Dyisas mdà di fati, na falwàan kenen di gnagan i fati du
landè kibò i fati mafas dun.
25 Na ani man Dabid gablà di kenen,
‘Sigigu teen i Amugu dini di safédgu. Dini kenen di kwanan-gu, du fye là bek
nawagu.
26 Yé duenam man, too lehew i nawagu, na slame klehew lamwà di bàgu. Na
balù ku mati agu, knèan nun sa fanden-gu,
27 du là sa bayàam i layefgu di banwe i dad mati, na là sa faloham ku balok
laweh i Snaligam Too Tluh.
28 Ta fitem di do i dad dalan fsalu di klawil, na fagu di kasnaginam di do, ta
fnò agu i klehew.’ ”
29 Na fadlug Piter talù, manan, “E dad flanek, toogu faglabat gamu gablà
ku Dabid, i gutambulto. Ta mati kenen, na ta lbangla, na sana knè i
gulambangla dun di mdu ani.
30 Du Dabid i satu tugad Dwata, gadèan i fakang Dwata di kenen. Yé fakang
Dwata di kenen nimòan harì i satu belan salngad kenen.
31 Ta fala gadè Dabid i fan nimò Dwata, taman tulenan gablà di kték i
Mgalék Dwata, manan,
‘Là bayàan dun di lbang, na là balok i lawehan.’
32 Na Dyisas Krayst i man-gu ani, ta nték Dwata kenen di fati, na i kdeemi
mite dun.
33 Na ani, ta fdatah Dwata kenen du ta ditù kenen gsen di kwananan. Na ta
gdawatan i Mtiu Tulus, i fakang Màan di kenen. Na i ta teenyu na i lingeyu
ani, yé ta blén di gami du ta bulusan di gami i Tulusan.
34 Du là sa mbatun Dabid kenen, bay ani manan,

‘Man Amu* di Amugu†, “Sudeng ge gsen di kwanan-gu, dunan i gufdatahta ge,
35 kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i falel blìam.’ ”
36 “Yé duenam man, fye ku too gadè i kdee dad to di Israél na Dyisas, i fafatakyu di krus, kenen i ta nimò Dwata Amu na Krayst.”
37 Na kanto linge dad to i man Piter ayé, too malbà i nawala, na snalekla ale Piter na i dademe dad to dek Dyisas, manla, “E dad flanek, dét i fye nimòmi?”
38 Na tmimel Piter, manan, “I kdeeyu, msal, na fbunyag gamu fagu di dagit Dyisas Krayst du fye fnasinsya Dwata i dad salàyu, na gdawatyu i tadè blé Dwata, dunan i Mtiu Tulus.
39 Yé gugtadè i fakang ani di gamu na di dad ngàyu na balù i dad to mnè di gumawagan, dunan i kdee ta tlo i Amuto Dwata di kenen.”
40 Na dee fa man Piter di dale du toon ale fanngewe, manan, “Nang gamu magin di dad sasè nimò i dad to du fye là gagin gamu di kaflayam Dwata dale.”
41 Na dee dad to dmawat i manan ayé, ta fbunyag ale, na nun dad tlu libu i kdee gatnù di dad to ftoo di du ayé.
42 Na toola fabtas i kaflingela di tdò dad to dek Dyisas, na i kasgalakla. Na sasatu ale kmaan fan di kafaldamla ku Dyisas, na too ale dmasal.

I nimò i dad to ftoo di ku Dyisas

43 Na dee tnikeng na ilè mgimò fagu di dad to dek Dyisas, taman too tngah na likò i kdee dad to.
44 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, fadlug ale di ksasatula, na i knun i kdee dad to, sansalel i kat satu.
45 Na fablila i dad knunla, na bléla i wèan di dad to nun kalnidù.
46 Na kat du, fadlug ale stifun di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na sasatu ale kmaan di dad gumnèla fandamla i kfati Dyisas. Na di kakaanla, too ale lehew, na toola fdanà i ktola.
47 Na toola dnayen i Dwata, na i kdee dad to, toola ale nafè. Na kat du, nun dad to galwà tnù Dwata di dale.

3

I kgulê i lagi kimay

1 Di satu du di tngà masol i du di ta bang kdasal, gatù ale Piter na Dyan di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
2 Na déé di takab dnagit Fye Baweh, nun satu lagi kimay mdà di ksutan. Kat du, tundala kenen déé du mni filak di dad to fusuk.
3 Na kanton teen ale Piter na Dyan fusuk di Bong Gumnè ayé, ta mni filak di dale.
4 Na toola kenen falnunu, na man Piter di kenen, “Meye ge di gami.”
5 Na meye kenen di dale du yé man nawan ku banléla.
6 Bay man Piter di kenen, “Landè filakgu, ku demen blawen, bay ku dét i gunun-gu, yé bléta ge. Di dagit Dyisas Krayst mdà di Nasarét, magu ge.”
7 Na nagot Piter i sigalan gsen di kwanan, na ftadagan kenen, na tadè kamgis i blì na bukul blì i lagi kimay ayé.

---

* **2:34** 2:34 I tnanin “Amu” dunan Dwata Mà, na yé galwen i Amu Dabid, dunan i Mgalék Dwata sanfatan dad Dyu, gadèto Dyisas Krayst. † **2:34** 9:18 Ku demen unaf.

8 Na tadè fabkeh tadag, na fkak na fles magu. Kafnge ayé, magin kenen di
dale Piter fusuk di Bong Gumnè ayé. Na di kaginan dale, sigi kenen lmafà na
fkak dmayen di Dwata.
9 I kdee dad to mite kenen magu na dmayen di Dwata,
10 gadèla na kenen i lagi tagnè sudeng di takab Fye Baweh di Bong Gumnè
ayé du mni, na too tikeng na tngah i kdeela di kitela i ta mkel di kenen.

I katdò Piter

11 Sana kagot i lagi ayé di ku Piter na Dyan kel di kgafatla di Balkun
Solomon. Na tikeng i kdee dad to, na sadluh ale salu déé.
12 Na kanto teen Piter ayé, manan di dale, "E dad to di Israél, kan ku tikeng
gamu mdà di teenyu ani? Kan ku tooyu gami falnunu? Yé man nawayu kè
ku mdà di gami gnagan ku demen mdà di katluhmi i kgulê i lagi ani? Ise.
13 Bay i Dwata Abraham, Isaak, na Dyékob, dunan i Dwata dad gutambulto,
kenen i ta fdatah ku Dyisas, i dekan. Gamu i mlé dun di dad ganlal, na là ti
nsenyu dun di kanfe Pilato, balù ku yé kayè Pilato falwàan Dyisas.
14 Kenen i Mtiu na Tluh, bay là dnawatyu dun. Bay yé balingyu fni ku
Pilato, yé falwàan i to manò.
15 Ta fnatiyu i gutambul i nawa, bay ta nték Dwata kenen di fati. Gami ta
mite dun, na tulenmi di gamu.
16 Fagu di kaftoo di dagit Dyisas, i lagi teenyu ani na dilèyu, ta kamgis na ta
gagu. Na i kaftoo di ku Dyisas, yé i gamfgulê kenen, dunan i ta teenyu ani.
17 "Na ani, dad flanek, gadègu na yé duenyu mimò sasè ku Dyisas du là
glabatyu i nimòyu salngad di dad ganlalyu.
18 Bay ta fala fgadè Dwata fagu di kdee dad tugadan di munan maflayam i
Mgalékan, na ani kibò Dwata dmohò dun fagu di nimòyu ayé.
19 Yé duenam man, msal gamu na samfulê gamu di Dwata du fye Inanasan
i dad salàyu,
20 du fye kel di gamu i dangan i falami kgis mdà di Amu, na dekan Dyisas,
i ta falan nalék tmabeng gamu.
21 Na Dyisas kenen, là fakay ku là funan mnè di langit kel di du kfalami
Dwata i kdee, gambet i ta falan fgadè di munan fagu di dad tugadan too mtiu.
22 Du ani man Mosis, 'Di satu du, mdà i Amuyu Dwata, dekan di gamu satu
tugadan, salngad di ta kdekan do. Kenen i satu dademeyu, na là fakay ku là
falningeyu i kdee manan gamu.
23 Nè i to là mimen di man i tugad ayé, là flam Dwata dun di dad ton, bay
falmon.'
24 Na i kdee dad tugad i Dwata, mdà fa di ku Samwél, tulenla gablà di dad
du ani.
25 Mdà i dad fakang Dwata blén fagu di dad tugadan, gamu i mfun dun, na
nun alelyu di kasafnèla i dad gutambulyu. Salngad di ta manan ku Abraham,
'Fagu di belam banlégu kafye i kdee dad to di tah tanà.'
26 Taman, ta nalék Dwata i Snaligan, na funan dek di gamu du fye banlén
gamu kafye di kafkagolan gamu i dad sasè nimòyu."

4

I kukum i dad ganlal dale Piter na Dyan

1 Di lam Piter na Dyan talù, ta fdadong di dale i dad ganlal di kafaglut i dad
Dyu, na i ulu i dad to gal mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
i dad Sadusi.

2 Na too ale falbut du yé tdò Piter na Dyan di dad to na mték i dad to mati
fagu di ku Dyisas.
3 Taman, kanfèla Piter na Dyan, na fablanggùla ale kel di flafus du ta kifuh
sa.
4 Bay dee dad to lminge i tdò Piter, na ta ftoo ale. Nun kè dad lime libu i
kdee dad lagi.
5 Na di tmadol du, stifun di Dyérusalém i dad ganlal i dad Dyu, na i dad tua
gal mebe i dad Dyu, na i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.
6 Na déé Anas, i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, na lê man Kayafas,
na Dyan, na lê man Alihandru, na i dad flanek i ulu dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu.
7 Na fatlola Piter na Dyan, na snalekla ale, manla, “Nè gumdà i kgaganyu
mimò tnikeng, na simto mfun dagit i gnamityu?”
8 Na Piter, fnò i Mtiu Tulus, tnimelan ale, manan, “E dad ganlal na dad tua,
9 ku gami snalekyu gablà di fye na gamtikeng nimòmi di to kimay, na i
kgulêan,
10 fye ku gamu na i kdee dademe dad to Israél too gmadè ani. Ta tadag i to
ani di blengyu, na sikof i kgulêan fagu di kaltulus i dagit Dyisas Krayst mdà
di Nasarét, dunan i ta fnatakyu di krus, bay lê nték Dwata di fati.
11 Na Dyisas sa i tulen di Tnalù Dwata, manan,
‘Nun gumnè slame batu, na i satu batu déé too mabtas, yé balingyu knang
gamu dad to fdak gumnè.’
12 I kagalwà, lo déé gumite dun di ku Dyisas Krayst, du landè dademe dagit
di klamang banwe blé Dwata di dad to ku gamfalwà gito.”
13 Too tikeng i dad ganlal ayé du teenla i klabè Piter na Dyan, na gadèla na
lo ale btal to na landè sankulla. Yé klola too gmadè dun na Piter na Dyan i
dademe Dyisas sagin di munan.
14 Bay landè gmanla du toola teen i to ta mgulê ayé tadag di saféd ale Piter
na Dyan.
15 Na yé duenam man, ta dalugla ale Piter lamwà di snifil gumukum dad
too mdatah ganlal, na yé klola sasalek, manla,
16 “Dét fye kibòto i dad to ani? I kdee dad to mnè di Dyérusalém slame gmadè
na too gamtikeng i mgimòla, na landè kibòto famkéng dun.
17 Bay ani nimòto, fnangto i dad to ayé tamdò di dagit Dyisas du fye là too
mbel i santulen gablà di ta mkel ani.”
18 Na yé duenam man, ta lêla fatlo Piter na Dyan, na toola ale fnang tmulen
na tamdò di dagit Dyisas.
19 Bay tmimel Piter na Dyan, manla, “Fandamyu kun ku dét i tluh nimò di
kanfe i Dwata, gamu i nimenmi, ku demen Dwata i nimenmi.
20 Du là gaganmi damnan i ktomi ku là tulenmi i ta teenmi na i ta lingemi.”
21 Bay ta baling too midul i kafnangla dale Piter na Dyan, na yé klola falwà
dale. Landè kibòla falmayam dale du i kdee dad to, toola dnayen i Dwata du
mdà di ta mkel di lagi ayé.
22 Yé ta ktua i lagi mgulê fagu di tnikeng nimò mlukas fat falò fali.

I dasal i dad to ftoo di ku Dyisas

23 Na kanto galwà Piter na Dyan, ta samfulê ale di dademela, na tulenla
dale i kdee man dad ganlal di kafaglut na i dad tua di dale.
24 Na kanto linge i dademela, sasatu ale dmasal di Dwata, manla, “E Too
Mdatah Amu, ge sa mimò i langit, tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla.

25 Fagu di Mtiu Tulus, talù ge fagu di snaligam, Dabid, dunan i gutambulmi, manam,
‘Kan ku falbut i dad to ise Dyu? Na kan ku yé fandam i dad to i dad nimò
landè gukel?
26 Fatlagad i dad harì di tah tanà, na stifun i dad ganlal du sansatula i nawala
samfati i Dwata na i Mgalékan.’
27 Na glut, dini di syudad ani gustifun ale Harì Hérod na Pontyus Pilato magin
di dad to ise Dyu, na lê man i dad Dyu mdà di Israél du sasatu ale dmuen i
Snaligam Too Mtiu, dunan i Mgalékam.
28 Na fagu déé, ta balingla gimò i kdee ta fala mnè di nawam fagu di
kaltulusam na i knayèam.
29 Na ani, Amu, gadèam i dad kaflikòla gami. Gami dad fasakam. Banlém gami
klabè tamdò i Tnalùam.
30 Bantalam i sigalam famgulê na mimò dad tnikeng na ilè fagu di dagit
Dyisas, i Snaligam Too Mtiu.”
31 Na kafngela dmasal, ta mgingok i gumnè gustifunla. Na i kdeela fnò i
Mtiu Tulus, na ta baling midul i klabèla tamdò Tnalù i Dwata.

I kasablé i dad to ftoo di ku Dyisas

32 Na i kdee dad to ftoo di ku Dyisas, too sasatu nawala na i fandamla. Na
landè di dale famdam ku lo kenen mfun i knunan. Bay sablé i kdeela di kdee
dad knunla.
33 Fagu di bong gnagan blé Mtiu Tulus di dad to dek Dyisas, fadlug ale
tmulen gablà di któk i Amuto Dyisas, na nun bong kafye Dwata kel di kdee
dad to.
34 Na landè di dale ku nun dè kalnidùan du i dad to mfun i dad gumnè na
dad tanà, fablila na nebela i wèan
35 di dad to dek Dyisas du fye nalella di kat satu dad to nun kalnidù.
36 Na Dyosip i satu di dale, i dnagit dad to dek Dyisas Barnabas (yé
gumtatekan To Tamgal Nawa). Mdà kenen di dad bel Libay, na déé gusutan
di Sipru.
37 Na fablin i satu alel tanàan, na blén i wèan di dad to dek Dyisas.

5

Ananayas na Safira

1 Na lê nun satu lagi, yé dagitan Ananayas, na yé yaanan Safira. Na fablila
satu alel tanàla.
2 Na kanto gwè Ananayas i wèan, busekan i dademe wèan, na nè i gdè, yé
blén di dad to dek Dyisas. Na i kdee nimòan ayé, slame gadè i yaanan.
3 Na smalek Piter, manan, “Ananayas, kan ku fgebe ge ku Satanas fagu di
ktulenam kéng di Mtiu Tulus na di kbusekam i dademe wèan.
4 Di lamam là fabli i tanàam, ge sa i mfun dun. Na kantom fabli, ge mfun i
wèan, na balù dét i kayèam kibò dun, fakay sa. Dét i duenam mimò ani? Ise
ku yé gutmulenam kéng di dad to, bay di Dwata.”
5 Na kanto linge Ananayas i man Piter ayé, tin tadè bek, na fles mati. Na
too ti likò i kdee dad to lminge i ta mkel di kenen.
6 Na kafnge ayé, ta nun fusuk déé dad lamnok lagi du fnungasla i lawehan,
na santiangla lamwà du lbangla.
7 Na kafnge dad tlu oras, ta lê fusuk i yaanan, bay là gadèan i ta mkel di ku
Ananayas.

8 Na snalek Piter kenen, manan, “Tnimelam i salekgu di ge ani. Ta senan
ani kè i wè i tanà fabliyu?” Na tmimel kenen, manan, “Hee, senan sa ayé.”
9 Na man Piter di kenen, “Kan ku sansatuyu i nawayu tmilew i Tulus
Dwata? Neyem. I dad lagi lambang i yaanam, ta déé ale di bà takab du lêla
ge lbang.”
10 Na di kman Piter ayé, tadè lê bek Safira kenen di saféd i blì Piter, na fles
mati. Na i dad lagi ayé, ta lê ale fusuk, na kantola teen na ta mati kenen, ta
lêla santiang du lbangla di saféd i yaanan.
11 Na too ti likò i kdee dad to ftoo di ku Dyisas na kel di kdee dad to lminge
gablà di dad mgimò ayé.

Dad tnikeng

12 Na too dee dad tnikeng na dad ilè nimò i dad to dek Dyisas di kanfe i dad
to. Na gal stifun i kdee dad to ftoo di ku Dyisas déé di Balkun Solomon di
Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.
13 Nun dademe dad to là ftoo, là glasla magin di dale du mdà di klikòla, balù
toola ale nafè.
14 Bay baling too midul i kdee dad lagi na libun ftoo di ku Dyisas.
15 Na mdà di nimò dad to dek Dyisas, nebe dad to i dademela nun tduk di
dad dalan, na filèla ale di dad katri na dad igem du fye ku ta magu Piter déé,
gtadè di dale i alungan, na mgulê ale.
16 Na too dee dad to mdà di dad lunsud glibut di Dyérusalém, lê ale stifun
déé, na nebela i dademela nun tduk na i dad to fnusuk busaw. Na i kdee dad
to nebela ayé, sdulê ale mgulê.

Kaflayam i dad to dek Dyisas

17 Bay, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na lê man i dademen, dunan i
dad to glam di dad Sadusi, mafè nawala. Taman, meye ale kfagu msang dale.
18 Kanfèla i dad to dek Dyisas du fablanggùla ale.
19 Bay kanto kifuh, nun kasaligan i Dwata kel déé di blanggù du nukàan i
dad takab, na neben ale lamwà.
20 Na man i kasaligan di dale, “Salu gamu di Bong Gumnè Gumangamfù di
Dwata, na tadag gamu déé, na tulenyu gablà di falami nawa.”
21 Na mimen i dad to dek Dyisas du di too flafus, ta fusuk ale di Bong Gumnè
ayé, na tambù ale tamdò.
I ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dademen, santifunla i dad tua i
dad Dyu, dunan i dad too mdatah ganlalla gal mukum, na fatlola i dad to dek
Dyisas di blanggù.
22 Bay kanto ale kel di blanggù, là teenla ale Piter déé. Taman, ta lê ale
samfulê di dad to mdek dale, na tulenla dale, manla,
23 “Di kakelmi di blanggù, teenmi too fye kagtakaban, na sana ktadag déé
i dad to mantay, bay kantomi nukà i takab, landè to teenmi di lam.”
24 Na i ulu dad to mantay di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na i dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, kantola linge i man dad to dekla, libug fandamla
ku dét i ta mkel di dale Piter.
25 Na nun to kel déé, manan dale, “I dad lagi ta tusukyu di blanggù, ta lê ale
tadag du tamdò di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata.”
26 Na kantola linge ayé, ta mdà i ulu i dad mantay na i dademen salu ditù di
Bong Gumnè ayé, na nebela samfulê i dad to dek Dyisas. Bay là falnayamla
ale du likò ale di dad to keng ndakla ale batu.

27 Na kantola nebe i dad to dek Dyisas di gustifunla, ftadagla ale di kanfe i
dad ganlal, na snalek i ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu ale.
28 Na man i ulu ayé di dad to dek Dyisas, “Ta toomi gamu fnang tamdò di
dagit Dyisas. Bay neyeyu i nimòyu ani. Ta baling too mbel i katdòyu dini di
Dyérusalém, na duenyu di gami i kfati Dyisas.”
29 Bay tmimel Piter na i dademe to tdò Dyisas, manla, “Yé too mabtas
nimenmi i Dwata, ise ku to.
30 I Dwata fnangamfù i dad gutambulto, kenen i mték ku Dyisas kafngeyu
fmati kenen fagu di kfatakyu dun di krus.
31 Na fdatah Dwata kenen fagu di kafsudengan dun di kwananan, na
nimòan kenen Ulu na Falwà. Yé duenan mimò ayé du banlén dalan i dad to
di Israél msal du fye fnasinsya Dwata i dad salàla.
32 Gami sa i ta mite na tmulen i kdee ayé, na lê man i Mtiu Tulus, i tadè blé
Dwata di dad to mimen kenen.”
33 Na kanto linge dad ganlal i man Piter, too ale falbut, na kayèla fafati i dad
to dek Dyisas.
34 Bay nun satu Farisi, yé dagitan Gamalyél. Satu kenen tamdò i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, na too nafè i dad to kenen. Ta tadag, na dekan i dad
to, nebela lamwà i dad to dek Dyisas là mlo.
35 Klon man di dademen ganlal déé, “E dad to di Israél, tooyu fan-geye i
nimòyu di dad to ayé.
36 Nun satu to di munan, yé dagitan Tudas, na flingu bong to, na nun dad
fat latuh i kdee dad to magin dun. Bay di là mlo, nun fmati kenen, na ta sbalét
i kdee dad ton, na landè gukel i dad nimòan.
37 Na kafnge ayé, ta lê nun to mdà di Galili, yé dagitan Dyudas. Msut kenen
di slà kse i dad to. Na dee dad to magin di kenen, bay kanto kenen fnati, ta lê
sbalét i dad ton.
38 Na yé duenam man, ani fngewegu di gamu gablà di dad to ani. Tiyu ale
bayà. Falwàyu ale. Ku yé gumdà i tdòla di to, lê landè gukelan.
39 Bay ku yé gumdàan di Dwata, là gaganyu ale fnang, du yé balingyu
sanfati i Dwata.” Na nagin dad ganlal i flau Gamalyél.
40 Yé duenam man, ta lêla fatlo i dad to dek Dyisas, na fafasla ale. Na kafnge
ayé, toola ale fnang tamdò di dagit Dyisas, na klola falwà dale.
41 Na ta mdà i dad to dek Dyisas fdu di gustifun i dad ganlal ayé, na too
ale lehew du di kite Dwata dale, gten ale maflayam di kyà du mdà di dagit
Dyisas.
42 Na kat du, ditù ale di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata na lê man
di dad gumnè, du fadlug ale tamdò na tmulen i Fye Tulen gablà ku Dyisas, i
Mgalék Dwata.

6

Kalék i dad fitu to tmabeng

1 Ta midul i kdee dad to ftoo di ku Dyisas. Na di slà ayé, i dad Dyu talù Grik,
mugak ale gablà di nimò i dad Dyu talù Hibru du là gagin banlé i dale dad
libun balu di kalel i dad gastu kat du.
2 Yé duenam man, i sfalò lwe to dek Dyisas, santifunla i kdee dad to ftoo, na
manla, “Là gtenan ku gami i malel i dad gastu, keng gtagakmi i katdò Tnalù
Dwata.

3 Taman, dad flanek, malék gamu fitu lagi mgafè na fnò i Mtiu Tulus na
kfulung, na dale fimòmi dun,
4 du fye lo yé nimòmi dmasal na tamdò i Tnalù Dwata.”
5 Na too mayè i kdee dad to di manla ayé. Na yé nalékla Stifén, satu lagi too
ftoo di ku Dyisas, na fnò i Mtiu Tulus, na lê man Filip, na Prokoru, na Nikanor,
na Timon, na Parminas, na lê man Nikolas mdà di banwe Antyuk, i satu to
ise Dyu, bay ta mgebe di kafaglut i dad Dyu.
6 Na nebela i dad fitu lagi ayé di dad to dek Dyisas, na mdà i dad to dek
Dyisas, fkahla i falella di dale, na dnasalla ale.
7 Taman, ta too mbel i Tnalù Dwata, na ta baling midul i kdee dad to ftoo di
ku Dyisas di Dyérusalém, na ta lê dee i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu magin
ftoo di ku Dyisas.

I kakfèla ku Stifén

8 Na Stifén, too kenen fnò kafye blé Dwata na kgagan mimò dad malbang
ilè na tnikeng di kanfe i dad to.
9 Bay nun dad to mnang ku Stifén, dunan i dad Dyu mdà di gustifun dnagit
Gustifun i Dad Fasak Ta Falwà. Yé gumdàla di Sirini na Alihandriya na lê man
i dademe dad banwe di Silisya na Asya. Dale i sambalew ku Stifén,
10 bay du banlé i Mtiu Tulus Stifén kfulung, yé duenam man, là gmagan ale
di kenen.
11 Bay falnaula i dademe dad to magu lam, du fye tmulen ale kéng. Na ani
man i dad to ayé, “Ta lingemi i sasè kastulenan ku Mosis na i Dwata.”
12 Na fagu déé, banlétla nawa i dad to, na i dad tua gal mebe i dad Dyu, na
i dad to gal tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis. Na kanfèla Stifén, na
nebela di gustifun i dad too mdatah ganlal i dad Dyu.
13 Na nun dad to ftalùla déé i too tmulen kéng tmifù ku Stifén, “I to ani, too
sasè ktalùan gablà di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis.
14 Na lingemi i kmanan dun, Dyisas mdà di Nasarét, lanbàan kun i Bong
Gumnè, na tanlasan i dad uldin Dwata tagak Mosis di gito.
15 Na i kdee dad ganlal, falnunula Stifén, na teenla i bawehan salngad
baweh i satu kasaligan.

7

I talù Stifén

1 Na i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, snalekan Stifén, manan, “Glut
kè i kdee man dad to ani?”
2 Na tmimel Stifén, manan, “E dad flanek na dad tua, tooyu beg falninge i
man-gu. Di munan, di laman là fa milih i gutambulto, dunan Abraham, ditù
di Haran, yé gumnèan di Mésopotamya. Na di laman mnè déé, fite di kenen i
Dwata Too Mdatah na Maltulus, manan,
3 ‘Tnagakam i banwem na dad flanekam, na mdà ge salu ditù di banwe
fiteta ge.’
4 Na yé duenam man, ta mdà kenen di Kaldiya, na milih ditù di Haran.
Na kafnge i kfati màan, ta dek Dwata kenen fles di banwe ani, dunan i ta
gumnèyu ani.
5 Landè fa blé Dwata di ku Abraham alel i tanà, balù salngad tah falel. Bay
ta makang i Dwata di kenen na blén dun i tanà ani, du fye ta kenen nan mfun
dun kel di dad belan. Na di kfakang Dwata ayé, fa landè ngà Abraham.

6 Na ani man Dwata di kenen, ‘I dad belam, mnè ale di mahal banwe, na
nimòla ale fasak, na toola ale falnayam di lam i fat latuh fali klon.
7 Bay falnayamgu i dad to fmasak dale, na kafnge ayé, lamwà ale di banwe
ayé, na mangamfù ale di do di banwe ani.’
8 Na kafnge ayé, ta dek Dwata Abraham gablà di kfimò ilè di laweh i dad
lagi, du yé ilè i kasafnèla. Na ta sut Isaak, na mimò Abraham ilè di lawehan
di gwalun du kafngen sut. Na salngad ku Dyékob kafngen sut, lê nimò Isaak
ilè di lawehan, na kel di dad sfalò lwe ngà Dyékob, i dad gutambulto.
9 “Na mafè nawa i dad flanek Dyosip di kenen, na fablila kenen mgimò
fasak di Idyip. Bay Dwata magin kenen,
10 na falwàan kenen di kaflayaman. Di ktadag Dyosip di kanfe Féro, i harì
di Idyip, bayan Féro di kafye balun na di kfulungan. Na nimò Féro kenen
gubirnador di banwen ayé na kel di gumnèan.
11 “Na kafnge ayé, nun kel bong kbitil di kabal i banwe Idyip na Kanaan,
taman, too ti sè kaflayam i dad to di dangan ayé. Balù i dad gutambulto, ta
landè gumwèla knaan.
12 Na kanto linge Dyékob nun ulê i dad fele di Idyip, ta dekan i dademe dad
ngàan salu ditù, dunan i dad gutambulto. Na yé tnanin ksalula ditù.
13 Na di galwe dulêla salu gatù, ta fdilè Dyosip i kton di dad flanekan, na di
là mlon, ta gadè Féro gablà di dad flanek Dyosip.
14 Taman, fan-gadè Dyosip i màan Dyékob, na fngén kenen na i dad flanekan
gatù di Idyip. Na fitu falò lime i kdeela.
15 Na kafnge ayé, ta milih ale Dyékob ditù di Idyip, na ditù ta gumatin na i
dad gutambulto.
16 Na nebela ale samfulê di Sikim, na lbangla ale di ilib ta fala bnayad
Abraham di dad bel Hamor.
17 “Na kanto mdadong i kdohò Dwata i fakangan ku Abraham, ta baling
too matnù i kdee dad gutambulto di Idyip.
18 Na kanto matlas i harì di Idyip, là dilèan Dyosip.
19 Na i harì ayé, toon lnumì i dad gutambulto, na falnayaman ale du
fnegesan ale tmagak i dad malnak ngàla ditù di lwà fye mati ale.
20 “Na di slà i kaflayam ayé, sut Mosis. Bayan Dwata kenen, na too ti fye
bawehan. Na tlu bulen i klola mifat dun di gumnè màan.
21 Na kantola tnagak Mosis ditù di lwà, mdà i ngà Féro libun, talnamòan du
fanbalingan ngàan.
22 Tdòla kenen di kdee kanfulung i dad to di Idyip, na mgimò kenen tatel
fagu di dad talùan na di dad nimòan.
23 “Na kanto fat falò fali ktua Mosis, yé gtulen nawan lmauy i dademen
Dyu.
24 Na kanto kel Mosis déé, nun teenan Dyu falnayam i satu to mdà di Idyip,
na nsenan i Dyu ayé, na fnatin i to mdà di Idyip.
25 (Yé mnè di nawa Mosis ta gadè i dademen Dyu na kenen i gnamit Dwata
falwà dale di Idyip, bay là ti gadèla dun).
26 Na di tmadol du, nun teen Mosis lwe Dyu, sfati ale. Mayè kenen samfye
dale, na manan dale, ‘E dad flanek, kan ku sfati slame gamu?’
27 Bay i lagi mbet sfati, lugadan Mosis, manan, ‘Simto mimò ge bong to na
mukum gami?
28 Yé kayèam kè ku fnatim agu gambet i kfatim i to mdà di Idyip balfabi?’

29 Na kanto linge Mosis i manan ayé, ta milah ditù di Midyan na ditù
gumnèan, na mwè yaan. Na déé gusut i lwe ngàla, slame lagi.
30 “Na kanto fat falò fali mlius, ditù Mosis di banwe landè to mnè ditù
mdadong di Bulul Sinay. Nun kasaligan i Dwata tadè msut di kenen di lam
kayu dminè.
31 Na too kenen tikeng di teenan ayé. Na fdadong déé du neyen. Na di
kafdadongan, ta lingen i talù Dwata. Ani manan,
32 ‘Do i Dwata fnangamfù i dad gutambulam, dunan Abraham, na Isaak,
na Dyékob.’ Na tadè kankal Mosis di klikòan, na là glasan meye dun.
33 Na man Dwata di kenen, ‘Nlusam i talumfàam du mtiu i tanà gutadagam
ayé.
34 Ta teen-gu i kaflayam gnagu i dad togu di Idyip. Ta lingegu i dalongla,
na ta tufa agu du falwàgu ale. Na. Flal ge du dekta ge gatù di Idyip.’
35 “Na Mosis ani, i knang dad to Israél di munan, manla di kenen, ‘Simto
mimò ge bong to na mukum gami?’ Kenen dek Dwata mebe na falwà i dad
to ayé fagu di ktabeng i kasaligan fite di kenen di kayu dminè.
36 Na nebe Mosis ale lamwà di Idyip, na nun dad tnikeng na dad ilè nimòan
di Idyip, na di Fulè Mahin, na lê man di banwe landè to mnè ditù di lam fat
falò fali klon.
37 Na Mosis sa i man dun di dad to Israél, ‘Nun satu tugad Dwata mdà di
dademeyu dekan di gamu salngad do.’
38 Na Mosis i magin di kastifun i dad to Israél di banwe landè to mnè ditù,
di safédi dad gutambulto na balù i kasaligan Dwata, i talù di kenen di Bulul
Sinay. Na gdawatan mdà di Dwata i mlawil tdò du fye lêan fafles di gito.
39 “Bay i dad gutambulto, là nimenla dun. Balingla kenen knagol, na yé
kayèla ku lê ale samfulê ditù di Idyip.
40 Na di lam Mosis ditù di tah i Bulul Sinay, manla di ku Aron, i satu bong
tola, ‘Mimò ge gami dad dwata fye mnè tukè munami, du Mosis, i mebe gami
lamwà di Idyip, ta là gadèmi ku dét i ta mkel di kenen.’
41 Taman, ta nun nimòla dwata, yé kbawehan ngà safì. Na damsù ale di
kenen, na fnistala.
42 Bay knagol Dwata ale, na bayàan ale mangamfù di dad blatik. Na gdohò
i sulat satu tugad i Dwata di munan, manan,
‘Gamu dad to Israél, ise ku do i gumdamsùyu na i gumléyu di kloyu mnè di
banwe landè to mnè ditù di lam i fat falò fali klon.
43 Bay yé balingyu nebe i tukay gumnè i dwata dnagit Molok, na lê man Rifan,
i kbaweh blatik. Na yé dad dwata fnangamfùyu. Yé duenam man,
falnayamta gamu du febeta gamu ditù di satu banwe sentù Babilon.’
44 “Di kagu i dad gutambulto di banwe landè to mnè ditù, nun slung di
safédla gusamsitela i Dwata. Ta nimò Mosis i slung ayé du yé dek Dwata dun,
na lalòan i baweh ta fite Dwata di kenen.
45 Na kafnge ayé, yé tamlas mebe i slung ayé dunan i dad gutambulto
magin ku Dyaswa mwè i tanà mdà di dad to ta filih Dwata di kanfela. Na
i slung ayé, sana knèan déé kel di kagot Harì Dabid.
46 Kanto gamdawat Dabid kafye mdà di Dwata, yé fnin di kenen, falohan
kenen fdak gumnè blén di Dwata, dunan i lê Dwata Dyékob.
47 Bay Solomon i ngà Dabid, yé baling fdak i gumnè ayé.
48 Bay di kaglutan, i Too Mdatah Dwata, là sa mnèan di dad gumnè fdak i
dad to tanà, du ani man satu tugad i Dwata,

49 'I langit, yé gusudenggu, na i tanà, yé gumlékgu. Dét klasi gumnè i fdakyu
do? Na nè man nawayu gten guftudgu?
50 Ise do kè mimò kalbong kdee?' "
51 Na fadlug Stifén talù, manan, "Bay gamu dini, too magéng uluyu, na là
falningeyu i man Dwata. Salngad gamu di dad gutambulyu du galyu knang
i Mtiu Tulus.
52 Nun kè tugad i Dwata là falnayam i dad gutambulyu? Landèan, du
fnatila i dad to dek Dwata di munan, kel di dad to ta fala fgadè gablà di kakel
i Snaligan Too Tluh. Na kanto kel i To manla ayé, ta nakalyu, na fnatiyu.
53 Gamu gamdawat i dad uldin Dwata fagu di dad kasaliganan, bay là
nimenyu dun."

I kfatila ku Stifén

54 Na di lam i dad ganlal flinge di man Stifén, san-gakétla beengla di
kalbutla dun.
55 Bay Stifén, fnò kenen i Mtiu Tulus, ta lngalà di langit, na teenan kneng i
kaltulus Dwata, na teenan Dyisas tadag gsen di kwanan i Dwata.
56 Na man Stifén, "Neyeyu. Teen-gu i langit ta mgukà, na i Ngà To tadag
gsen di kwanan i Dwata."
57 Taman, ta nsangla dad klingela, na mkit ale, na sdulêla dnauf.
58 Na dyolla kenen lamwà di syudad, na ndakla batu. Na i dad to tmifù dun,
yé fbantayla i dad saulla Sol, i satu lamnok lagi.
59 Na lamla sigi mdak ku Stifén batu, ta dmasal kenen, manan, "E Amugu
Dyisas, dnawatam i nawagu ani."
60 Na kafnge ayé, ta lkuad kenen, na tamlo, manan, "E Amu, nangam ntuk
di dale i salà nimòla ani." Na di kafngen man ayé, ta ftoh nawan.

8

1 Na nagin Sol i ayè i dad to fmati ku Stifén.

I kaflayam Sol i dad to ftoo ku Dyisas

Na di du kfatila ku Stifén, yé ta katbù i too sasè kaflayam i dad to ftoo di ku
Dyisas di Dyérusalém. Taman, ta sbalét i kdeela di dad probinsya di Dyudiya
na Samarya, na lo yé tagak di Dyérusalém i dad to dek Dyisas.
2 Na nun dad to too mangamfù di Dwata, lbangla Stifén, na toola kenen
lnanu.
3 Bay too kayè Sol falmo i dad to ftoo di ku Dyisas. Nkatan fnusuk i dad
gumnèla, na kanfèan i dad lagi na libun, du fablanggùan ale.

I katdò Filip di Samarya

4 Na i kdee dad to ftoo i ta masbalét ayé, gatù ale di dad sahal banwe du
tdòla i Tnalù Dwata.
5 Na mdà Filip, salu kenen di satu syudad di Samarya, na tamdò kenen déé
gablà ku Krayst.
6 Na kanto linge dad to i man Filip, na teenla i dad tnikeng nimòan, toola
fansye flinge di manan.
7 Na dee dad busaw lamwà di dad to magin i kitla, na lê dee dad to là
galyakla i lawehla, na dad kimay, na mgulê i kdeela.
8 Taman, too ti lehew i dad to di syudad ayé.

Simon, i lmoos

9 Na di syudad ayé, nun satu lagi mnè déé, yé dagitan Simon. Ta mlo kenen
lmoos, na too tikeng i kdee dad to di Samarya du mdà di kloosan. Toon ftatel
i kton di kmanan dun maltulus kenen.
10 Na i kdee dad to, balù mdanà ku demen mdatah, toola fansye flinge di
kenen, na yé manla, “Kenen i tulus Dwata dnagit, ‘I bong tulus.’ ”
11 Ta mlo ale tikeng di kloosan, taman toola kenen falninge.
12 Bay kanto ftoo dad to di tdò Filip i Fye Tulen gablà di Kagot Dwata, na i
dagit Dyisas Krayst, ta fbunyag i dad lagi na dad libun.
13 Na balù Simon, ta baling kenen lê ftoo di ku Dyisas na fbunyag. Na là
tlagan magin di ku Filip, na too kenen tikeng mdà di dad ilè na gamtikeng
nimò Filip.
14 Na i dad to dek Dyisas i tagak di Dyérusalém, lingela ta dnawat i dad to di
Samarya i Tnalù Dwata, taman ta dekla Piter na Dyan salu ditù.
15 Na kanto ale kel ditù, ta dnasalla i dad to ftoo ayé du fye gdawatla i Mtiu
Tulus.
16 Ani duen i Mtiu Tulus là fa tufa di dale du lo yé gumagbunyagla di dagit
i Amuto Dyisas.
17 Bay fkah Piter na Dyan i dad falella di dad to ayé, na yé klola gamdawat
i Mtiu Tulus.
18 Na teen Simon ta gdawat dad to i Mtiu Tulus fagu di kafkah ale Piter i
dad falella di dale. Na yé duenam man, kayèan ku banlén filak ale Piter, na
manan dale,
19 “Bléyu do i gnagan ayé du fye i kdee dad to gufkahgu falelgu, gdawatla i
Mtiu Tulus.”
20 Bay tmimel Piter, manan, “Mulà moon ku malmo ge gagin di filakam, du
yé man nawam ku fakay bnayad i tadè blé Dwata.
21 Landè alelam di nimò ani du teen Dwata là tluh i mnè di nawam.
22 Nsalam i sasè mnè di nawam ani, na dmasal ge di Amu, du fye fnasin-
syan ge di sasè fandamam.
23 Du yé teen-gu di ge na too mafè nawam, na mbakus ge di salàam.”
24 Na man Simon di dale Piter, “Begyu agu dnasal di Amu du fye là gafat di
do i manyu ayé.”
25 Na kafnge Piter na Dyan tamdò i Tnalù Dwata, ta mdà ale mulê ditù di
Dyérusalém. Na di dalanla mulê, dee dad baryu di Samarya nagula, na tdòla
i Fye tulen.

Filip na i ganlal di Ityupya

26 Bay stulen satu kasaligan i Dwata di ku Filip, “Mdà ge, lalòam i dalan mdà
di Dyérusalém salu di Gasa.” (Ta là too nagu i dalan ani du landè to mnè déé).
27 Na yé duenam man, ta mdà Filip, na di laman magu, nun teenan satu lagi
kafun mdà di Ityupya. Fdu kenen di Dyérusalém du ta mangamfù di Dwata.
Na i lagi ayé, satu mdatah ganlal du nagotan i filak Kandis, dunan i harì libun
di Ityupya.
28 Na di kulêan, smakay kenen kalisa, na laman magu, yé nimòan bnasan i
sulat Isaya, i satu tugad Dwata.
29 Na man i Mtiu Tulus di ku Filip, “Fdadong ge, na saldan ge magu di kalisa
ayé.”
30 Taman, sadluh Filip fdadong di kalisa, na lingen kbasa i lagi ayé mdà di
sulat Isaya. Na smalek Filip, manan dun, “Glabatam kè i bnasam ayé?”
31 Na tmimel i ganlal ayé, manan, “Dét kibògu galmabat i bnasagu ani ku
landè to faglabat dun di do?” Na ta nlakan Filip smakay sudeng di safédan.

32 Na ani bnasa i ganlal ayé, manan,
“Gambet kenen i bilibili nebe du tnatê, na gambet kenen i ngà bilibili là
kamwakan ku nkih i bulan, du là ti talùan.
33 Toola kenen fyà, na là sa tluh i kukumla dun. Na ta landè tmulen gablà di
dad belan du ta baling kenen fnati dini di tah tanà.’ ”
34 Na man i ganlal, “Begam tulen do ku simto kayèan man ani, kenen kto
ku demen mahal to.”
35 Yé duenam man, ta tnulen Filip i ganlal ayé i Fye Tulen gablà ku Dyisas,
na yé gumdàan tmulen dun di ta bnasan gine.
36 Na di kafadlugla magu, ta kel ale di satu éél, na man i ganlal, “Neyem,
nun sa éél dini. Nun kè gukulanggu i duen-gu là fakay fbunyag?”
37 Na man Filip di kenen, “Ku mdà di nawam i kaftoom, fakayta ge
bnunyag.” Na tmimel i ganlal, manan, “Hee, ftoo agu sa na Dyisas Krayst i
Ngà Dwata.”
38 Na kafnge ayé, fafanak ganlal i kalisa, na lwe ale Filip tufa, na fles ale di
éél du bnunyag Filip kenen.
39 Na kanto ale matun di tubéh, tadè nwè i Tulus Dwata Filip, na ta là teen
i ganlal dun. Bay fles i ganlal di kagun, na too lehew.
40 Na galì lamyalo Filip, ta kel di Asutu, na mdà déé, nkatan i kdee dad
banwe kel di Sisarya tamdò i Fye Tulen.

9

I katbù Sol ftoo di ku Dyisas

1 Bay di dad du ayé, fadlug Sol falmayam na falmikò i dad to ftoo di ku
Dyisas. Na salu kenen di ulu i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu,
2 du mni sulat fakayan fite ditù di dad gustifun i dad Dyu di Damaskus du
fagu déé ku nun teenan dad to ftoo ku Dyisas, i baling lagi na libun, fakayan
ale kanfè, na fablanggùan ale ditù di Dyérusalém.
3 Na ta mdà kenen salu ditù di syudad Damaskus. Na kanto mdadong di
syudad ayé, tadè nun bong neng mdà di langit glibut di kenen.
4 Na ti tadè bek Sol, na nun lingen talù, manan, “E Sol, Sol, kan dé ku
falnayamam agu?”
5 Na smalek Sol, manan, “Simto ge kè, Amu?” Na tmimel i talù ayé, manan,
“Do sa Dyisas, i galam falnayam.
6 Bay mték ge nan, na fles ge di syudad, na ku ta kel ge ditù, nun tmulen ge
ku dét i fye nimòam.”
7 Na i dad lagi magin ku Sol, tgeneng ale du ta lingela gine i talù, bay landè
to teenla.
8 Na ta mték Sol, bay kanto meye, ta là miten. Taman, ta nalak i dademen
kenen fles di Damaskus.
9 Na tlu butangan là mite, na là ti kmaanan, na là minuman.
10 Na nun satu to ftoo di ku Dyisas déé di Damaskus, yé dagitan Ananayas.
Na yé kanteenan ta tlo Dwata kenen, manan, “Ananayas.” Na tmimel kenen,
manan, “Dét ayé, Amu?”
11 Na man i Amu di kenen, “Gatù ge di gumnè Dyudas déé di dalan dnagit
Tluh Dalan, na fanngabalam i satu to mdà di Tarsu yé dagitan Sol. Yé nimòan
di nawan ani, dmasal.
12 Na ta nun kanteen Sol satu lagi, yé dagitan Ananayas salu déé di kenen,
na fkah Ananayas i falelan di kenen fye lê mite.”

13 Bay tmimel Ananayas, manan, “Amu, ta dee dad to gulmingegu gablà di
lagi ayé, na i kdee dad sasè nimòan di dad tom ditù di Dyérusalém.
14 Na yé duenan salu dini di Damaskus du nun ktoon mdà di dad ganlal di
kafaglut i dad Dyu di Dyérusalém kamfè i kdee dad to tamlo di dagitam.”
15 Bay tnimel i Amu Ananayas, manan, “Mdà ge salu ditù di lagi ayé, du ta
nalékgu kenen fgadè i dagitgu di dad to ise Dyu, kel di dad ganlalla, na lê man
i dad Dyu mdà di Israél.
16 Na fitegu di kenen i kalbong kdee dad kaflayam nagun du mdà di
kafgadèan i dagitgu.”
17 Taman, ta gatù Ananayas, na fusuk di gumnè gufanak Sol. Na fkahan i
falelan di ku Sol, manan dun, “E flanekgu Sol, i Amuta Dyisas, dunan i ta fite
di ge di dalanam salu dini, dekan agu samsite ge du fye lê ge man mite, na
fnò ge i Mtiu Tulus.”
18 Na kanto man Ananayas ayé, tadè nun tatek mdà di mata Sol i salngad
nél* nalaf, na ta lê kenen mite. Na ta mték kenen, na fbunyag.
19 Na kafnge ayé, ta kmaan kenen, na ta lê kamgis.

I katdò Sol gablà ku Dyisas di Damaskus

Na fanak Sol dad file butang di safed i dad to ftoo ku Dyisas déé di
Damaskus.
20 Na kafnge ayé, ta gatù Sol di dad gumnè gustifun i dad Dyu du tamdò. Yé
tdòan na Dyisas Krayst Ngà i Dwata.
21 Na i kdee dad to lminge i manan, too ale tikeng, na smalek ale, manla,
“Ise ani kè i to smamuk i dad to ftoo di ku Dyisas ditù di Dyérusalém? Na yé
duenan salu dini kun du kanfèan i dad to ftoo di ku Dyisas, na neben ale di
dad ganlal di kafaglut ditù di Dyérusalém.”
22 Bay baling matnù i kfulung Sol tamdò, na too mbagal i gutadagan tmulen
na Dyisas Mgalék i Dwata, taman i dad Dyu déé di Damaskus, là gamtimel ale.
23 Na kafnge i dee du mlius, ta satul i dad Dyu du fnatila Sol,
24 bay ta gadèan i knayèla nimò ayé. Mdu na kifuh nun dad to mantay di
gufusuk di syudad du fye gfatila Sol.
25 Bay di satu kifuh, i dad to gal magin ku Sol, fsudengla kenen di satu bong
baskit, na fayolla kenen, yé gufagula dun di sol labat i syudad du fye galwà.

I ksalu Sol ditù di Dyérusalém

26 Na salu Sol ditù di Dyérusalém. Na kanto kel ditù, mayè kenen magin
stifun di dad to ftoo di ku Dyisas, bay likò ale dun du yé man nawala ku sana
là kaftoon ku Dyisas.
27 Bay nun satu to, yé dagitan Barnabas. Tnabengan Sol du neben di dad to
dek Dyisas, na tulenan dale gablà di ta kite Sol i Amuto Dyisas ditù di dalan.
Na lêan tulen dale gablà di klabè Sol tamdò di dagit Dyisas ditù di Damaskus.
28 Taman, fanak Sol di safédla, na magin kenen di dale lamngab di
Dyérusalém, du fakgis tamdò di dagit i Amuto.
29 Na stulen kenen di dad Dyu talù Grik, na salyu ale man, bay baling ale
mngabal kfagu fmati kenen.
30 Na kanto gadè i dad flanek Sol di kaftoo gablà ayé, nebela kenen ditù di
Sisarya, na fulêla ditù di Tarsu.
31 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di kabal i dad banwe Dyudiya, Galili, na
Samarya, ta nun ktanak knèla. Na ta baling ale mbagal, na matnù i kdee dad

* **9:18** 16:29 Ku demen mni.

to ftoo ku Dyisas fagu di tabeng i Mtiu Tulus. Na fadlug ale mnè di nun klikòla di Dwata.

I ksalu Piter di dad banwe Lida na Dyopa

32 Na Piter, dee dad banwe lanngaban. Di satu du, gatù kenen di banwe dnagit Lida du lnauyan i dad to Dwata ditù.
33 Na teenan ditù Aniyas, i satu lagi là galyakan i lawehan. Ta walu fali i klon sigi milè.
34 Na kanto kel Piter déé, manan di kenen, "Aniyas, ta fan-gulê Dyisas Krayst ge. Taman mték ge, na fantifasam i gumilèam." Na tadè mték Aniyas.
35 Na i kdee dad to mnè déé di Lida na lê man di banwe dnagit Saron, teenla i to ta mgulê ayé, na ta ftoo ale di Amuto.
36 Na ditù di banwe dnagit Dyopa, nun satu libun ftoo ku Dyisas, yé dagitan Tabita. Di Grik, yé dagitan Dorkas, yé gumtatekan uhe. Too ti fye i nimòan du galan tnabeng i dad to landè knun.
37 Na di slà ayé, nun tduk Dorkas, na fles mati. Danyohla i lawehan, na filèla di snifil di tah.
38 Na là mawag Dyopa mdà di Lida. Taman, kanto linge i dad to ftoo ku Dyisas di Dyopa na ta déé Piter di Lida, dekla lwe to salu di ku Piter du fakdo di kenen, manla dun, "Beg ge fabaltik salu ditù di gami."
39 Na ta mdà Piter magin di dale. Na kanto kel déé, nebela kenen myak di snifil. Na nun dee dad libun balu tadag di safédan. Too ale mngel, na fitela ku Piter i dad klaweh ta fnge tanbél Dorkas di laman là fa mati.
40 Na dek Piter i kdee dad to lamwà di snifil. Na kafnge ayé, lkuad kenen dmasal. Na kanto smalu di mati, ta manan dun, "Tabita, mték ge." Na ta meye i libun ayé, na di kiten ku Piter, ta mték, na fles sudeng.
41 Na nagot Piter i sigal Dorkas, na tnabengan kenen tadag. Na kafnge ayé, ta tlo Piter i dad to ftoo di ku Dyisas, gagin i dad balu gine, na fiten di dale ta mték Dorkas.
42 I ta mkel ani, too mbel di kabal i banwe Dyopa, taman ta dee dad to ftoo di Amuto.
43 Na beg mlo Piter fanak di Dyopa di saféd Simon, i satu lagi gal tambél kulit lmanaf.

10

I kafngé Kornilyu ku Piter

1 Na nun satu lagi, yé dagitan Kornilyu, na ditù gumnèan di Sisarya. Kenen kapitan i dad sundalu di Roma glam di Lumbuk Itali.
2 Kornilyu na i familyan, toola nafè i Dwata, na nun klikòla dun. Na too bong tabengan di dad Dyu landè knun, na too kenen fduf dmasal.
3 Na di satu du, kanto tngà masol i du, nun kanteenan satu kasaligan i Dwata fdadong di kenen, manan, "E Kornilyu."
4 Na too neye Kornilyu i kasaligan ayé magin i klikòan, na snalekan kenen, manan, "Détan kè, Sér?" Na tmimel i kasaligan, manan, "Too lehew Dwata gablà di dad dasalam, na i dad blém di dad to landè knun, na yé duenam man, toon ge fandam.
5 Na ani, mdek ge dad lagi salu ditù di Dyopa du nngéla satu lagi dnagit Simon Piter.
6 Yé gufanakan di kilil mahin di lam gumnè Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf."

7 Na kanto mdà i kasaligan ayé, ta tlo Kornilyu i satu sundalun mafè i
Dwata, na lê man lwe fasakan.
8 Na tulenan dale i kdee ta mkel, klon mdek dale salu ditù di Dyopa.

I kanteen Piter

9 Di tmadol du, kanto fan ltu du, ta mdadong ale di Dyopa. Na Piter, myak
kenen di tah ataf i gumnè du dmasal.
10 Na ta too kenen bitil, na mayè kmaan. Na di lamla mimò i knaan, nun
kanteenan.
11 Yé teenan ta mgukà i langit, na nun gambet bong kayab nikat di sbalà
syungan fayol kel di tanà.
12 Na nun dad sahal lmanaf, na dad kmamang, na dad anuk di bnas mnè
di laman.
13 Na nun lingen talù di kenen, manan, “Piter, tadag ge. Tmatê ge, na
knaanam.”
14 Bay tmimel Piter, manan, “E Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i
dad magsik gambet ayé, ku demen i là fakaymi dnawat.”
15 Na ta lêan linge i talù ayé, manan di kenen, “Nangam man ku magsik i ta
lnaneb Dwata.”
16 Tlu dulêan mkel di ku Piter, na kafnge ayé, ta lê magket i kayab ditù di
langit.
17 Na di lam Piter famdam ku dét gumtatek i kanteenan, ta kel déé di Dyopa
i dad lagi dek Kornilyu, na snalekla gusablà i gumnè Simon, klola fles di bà
labat i gumnè gufanakan.
18 Na tamlo ale, na snalekla ku déé gufanak Simon Piter.
19 Na di lam Piter famdam i kanteenan, ta talù i Mtiu Tulus di kenen,
manan, “Nun tlu lagi mngabal ge.
20 Taman, tadag ge, na tufa. Na nangam falwe nawam magin dale du do
mdek dale.”
21 Na ta tufa Piter, na manan dale, “Do sa i fanngabalyu. Dét i fandufyu
dini?”
22 Na tmimel ale, manla, “Yé mdek gami Kapitan Kornilyu. Tluh to kenen,
na toon nafè i Dwata, na lê nafè i dad Dyu kenen. Na yé man satu kasaligan
i Dwata di kenen, fngén ge kun du fye falningen i manam di kenen.”
23 Na kafnge ayé, ta nlak Piter ale myak di gumnè gufanakan, na déé
gumilèla di kifuh.

I ksalu Piter di gumnè Kornilyu

Na di tmadol du, mdà Piter magin dale, na nun magin dademe dad to ftoo
mdà di Dyopa.
24 Na di galwen du, ta kel ale di Sisarya. Fatan Kornilyu ale, na ta falan
santifun i dad flanekan na dademen sgalak.
25 Na kanto fusuk Piter di gumnè ayé, ta snitong Kornilyu kenen, na fles
lkuad di saféd blì Piter du fnangamfùan.
26 Bay man Piter di kenen, “Nang ge mangamfù di do. Tadag ge, du salngad
ate to.”
27 Na di lam ale Piter magu fusuk di gumnè, sigi kenen stulen ku Kornilyu,
na ta teen Piter i dee dad to stifun déé.
28 Na man Piter di dale, “Ta tooyu gadè sa na là fakay ku gami dad Dyu
sgalak ku demen lmauy di dad to ise Dyu du yé fnang di gami. Bay yé ta fite
Dwata di do na là fakay ku yé fandamgu di dademe dad to na magsik ale ku
demen là fakay dnawat.

29 Na yé duenam man, di kngéla do, là sa lwe nawagu salu dini na sgalak
di gamu. Bay nun snalekgu di gamu. Dét i duenyu fngé do?”
30 Na tmimel Kornilyu, manan, “Ta tlu butang mlius, di tngà masol i du
gambet ani i oras, dmasal agu di lam gumnègu. Na tadè nun to tadag di
munagu, too samfilà i klawehan,
31 yé manan, ‘Kornilyu, ta tnimel Dwata i dasalam, na là ti glifetan i dad
tabengam di dad to landè knun.
32 Fngém satu to dnagit Simon Piter ditù di Dyopa. Yé gufanakan di kilil
mahin di lam gumnè Simon, dunan i to tambél kulit lmanaf.’
33 Na yé duenam man, gasilta ge fngé, na bong salamat du gadini ge. Na
ani, ta stifun gami di kanfe i Dwata du falningemi i tnalù Dwata ftulenan
ge.”

I tdò Piter

34 Na ta tambù Piter tamdò, manan, “Ani, ta toogu gadè na too ti glut na
landè to nungul Dwata,
35 bay dnawatan i dad to mdà di kdee dad banwe, syan ku nafèla kenen, na
mimò ale tluh.
36 Ani fgadè Dwata di dad to di Israél, dunan i katdò i Fye Tulen gablà di
ktanak nawa fagu ku Dyisas Krayst, dunan i Amu i kdee.
37 Na ta gadèyu sa i mgimò di kabal banwe Dyudiya tambù di Galili, di
kafnge Dyan tamdò gablà di kbunyag.
38 Ta gadèyu gablà di ku Dyisas Krayst mdà di Nasarét, i gumlé Dwata
gnagan na i Mtiu Tulus. Na ta lêyu gadè na lamngab kenen mimò fye, na
fan-gulêan i kdee dad to snamuk i busaw du too samnagin Dwata di kenen.
39 Ta teenmi i kdee dad nimòan di banwe i dad Dyu kel di Dyérusalém. Na
yé nimòla, fnatila kenen fagu di kfatakla dun di krus,
40 bay di gatlun du, nték Dwata mdà di fati, na fiten di gami.
41 Là ti kdee to mite kenen, bay lo gami i dad to ta nalék Dwata gufiten dun,
dunan i kmaan na minum di safédan kafngen mték mdà di fati.
42 Na dekan gami tamdò di dad to na tmulen na Dyisas Mgalék i Dwata
mukum dad to mlawil fa, na i dad to ta mati.
43 Na i kdee tugad Dwata, yé sansmanla gablà di kenen na nè kun i to ftoo
di kenen, fnasinsya Dwata i dad salàan fagu di dagitan.”

I kagdawat dad to ise Dyu i Mtiu Tulus

44 Na di lam Piter tamdò, i kdee dad to lminge i tdòan, tadè mnè i Mtiu Tulus
di dale.
45 I dad Dyu ftoo ku Dyisas magin ku Piter mdà di Dyopa, too ale tikeng du
ta blé Dwata i Mtiu Tulusan di dad to ise Dyu.
46 Du ta lingela i ktalù i dad to ise Dyu di dad sahal talù, na i kdayenla i
kaltulus Dwata. Na ta man Piter di dademen Dyu,
47 “Landè to gamfnang i dad to ani fbunyag di éél du ta gdawatla sa i Mtiu
Tulus salngad di gito.”
48 Na yé duenam man, yé dek Piter, fbunyag ale fagu di dagit Dyisas Krayst.
Na kafnge ayé, fakdo ale di ku Piter fye fanak kenen di safédla dad file butang.

11

I tulen Piter di Dyérusalém

1 Ta linge i dad to dek Dyisas na dademe dad to ftoo di kenen di kabal i
probinsya Dyudiya ta nun dad to ise Dyu lê dmawat i Tnalù Dwata.
2 Yé duenam man, kanto samfulê Piter di Dyérusalém, i dad Dyu ta ftoo di
ku Dyisas, toola kenen nadoy,
3 flesla man ku Piter, “Kan ku myak ge di gumnè i dad to ise Dyu? Kan ku
kmaan ge di safédla?”
4 Taman, too tulen Piter di dale i kdee ta mkel mdà di kagatbùan, manan,
5 “Ditù agu di Dyopa, na di lamgu dmasal, nun kanteen-gu. Yé teen-gu nun
gambet bong kayab nikat di sbalà syungan fayol mdà di langit, na fanak di
sablàgu.
6 Na kantogu meye di laman, ta teen-gu i kdee dad sahal mnalam na labè
lmanaf, na dad kmamang, na dad anuk di bnas.
7 Na kafnge ayé, nun lingegu talù, manan, ‘Piter, tadag ge. Tmatê ge, na
knaanam.’
8 Bay tmimel agu, man-gu, ‘E Amu, là fakayan. Là ti lmen-gu do kmaan i
dad magsik, ku demen i là fakaymi dnawat.’
9 Na ta lêgu linge i talù ayé mdà di langit, manan do, ‘Nangam man ku
magsik i ta lnaneb Dwata.’
10 Tlu dulêan mkel, na kafnge ayé, ta lê magket i kayab ditù di langit.
11 Na di oras ayé, nun tlu lagi kel di gumnè gufanakgu mdà di Sisarya dek
Kornilyu mngé do.
12 Na yé man i Mtiu Tulus di do, ‘Nangam falwe nawam magin dale.’ Nam
i dad to ftoo di ku Dyisas magin do, na yé gutadèmi di gumnè Kornilyu.
13 Na kafnge ayé, tulenan gami gablà di kanteenan di gumnèan, dunan i
satu kasaligan, na ani man i kasaligan di kenen, ‘Mdek ge to gatù di Dyopa,
na fngém Simon Piter.
14 Nun tulenan ge i gamfalwà ge, kel di familyam.’
15 “Na di katbùgu tamdò, tadè mnè i Mtiu Tulus di dale salngad i knèan di
gito di munan.
16 Na ta gafaldamgu i man Amuto Dyisas di munan, ‘Dyan i munyag di éél,
bay gamu bnunyag di Mtiu Tulus.’
17 Ku ta blé Dwata i Tulusan di dad to ise Dyu salngad i kablén dun di
gito mdà di kaftooto di Amuto Dyisas Krayst, landè ktoogu msang i Dwata
di nimòan ani.”
18 Na i dad Dyu ayé, kantola linge i man Piter, ta là madoy ale, bay balingla
too dnayen i Dwata, manla, “Taman, ta banlé Dwata i dad to ise Dyu ayèla
msal du fye gfunla falami nawa, na galwà ale.”

I dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk

19 Di kasbalét i dad to ftoo ku Dyisas du mdà di kaflayam ta tambù di du
kfati Stifén, nun di dale gafat di Fonisya, Sipru, na Antyuk, na lo yé tdòla i
dad Dyu.
20 Bay i dademe mdà di Sipru na Sirini, salu ale ditù di Antyuk, na tdòla i
Fye Tulen gablà di Amuto Dyisas di dad to ise Dyu.
21 Na déé i gnagan Amuto di dale, na too dee dad to ftoo di Amuto du ta
matlas i fandamla.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyérusalém, kantola linge i ta mkel ani, ta
dekla Barnabas gatù di Antyuk.
23 Na kanto kel ditù, ta teenan i kafye Dwata di dad to, na too lehew kenen.
Tan-galan i nawala du fye too ale fduf di klalòla ku Dyisas mdà di nawala.

24 Na Barnabas, too kenen fye to, na fnò kenen i Mtiu Tulus, na too ftoo.
Taman, dee dad to geben ku Dyisas.
25 Na kafnge ayé, ta mdà Barnabas salu ditù di Tarsu du fanngabalan Sol.
26 Na kanton teen Sol, ta faginan samfulê ditù di Antyuk. Na sfalila sagin
déé di dad to ftoo ku Dyisas. Na too dee dad to tdòla. Na déé di Antyuk i tnanin
gudmagitla i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst, "I Dad To Ta Nfun Krayst."
27 Na di bang ayé, nun dad tugad i Dwata salu di Antyuk mdà di Dyérusalém.
28 Na satu di dale, yé dagitan Agabu. Tadag kenen, na fagu di gnagan i Mtiu
Tulus, falan fgadè na nun kun fan kel bong kbitil di kdee dad banwe nagot
i dad ganlal di Roma. (Na gdohò sa i manan ayé di kagot i satu ganlal, yé
dagitan Klawdyu).
29 Na mdà di fgadè Agabu, yé gusamsatu nawa i dad to ftoo di ku Dyisas di
Antyuk, ku nè sen gagan i kat satu, febela di dad flanekla ditù di Dyudiya.
30 Taman, yé nimòla, na i tabeng bléla di dad to ditù di Dyudiya, febela di
dale Barnabas na Sol, na ftadèla di dad ganlal i dad to ftoo ku Dyisas.

12

I kagalwà Piter di blanggù

1 Na di bang ayé, tambù Harì Hérod falmayam i dademe dad to ftoo di ku
Dyisas.
2 Na faklangan ulu Dyém, i flanek Dyan.
3 Na kanto gadè Hérod ta lehew i dad Dyu di nimòan ayé, ta lêan fakfè Piter
salngan di Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun.
4 Na kafngela kamfè kenen, ta fablanggùla, na sfalò nam i kdee sundalu
mantay dun. Na sbaluh ale mantay, kat men fat. Na yé fandam Hérod di
kafnge i Fista Du Kaglius, nukuman Piter di fati.
5 Na di kablanggùla ku Piter, yé nimò i dad to ftoo di ku Dyisas, toola kenen
dnasal.
6 Na ta kifuh nan, na ta kudang Piter di bleng i lwe to mantay. Nikatla
kenen lwe sangkalì, na nun fa dademe dad sundalu mantay di bà gufusuk
di blanggù. Na yé mnè di fandam Hérod blén Piter di dad to ku ta flafus.
7 Na tadè msut di kenen kasaligan i Dwata, na ta mneng di lam i blanggù.
Na ningok i kasaligan Piter du nukatan, na manan dun, "Sagwê ge mték." Na
tadè magbel i dad sangkalì di dad sigal Piter.
8 Na man i kasaligan di kenen, "Smaul ge, na lsakam talumfàam." Na nimen
Piter i manan. Na lê man i kasaligan, "Lêam lsak i saulam tahà sigal, na
tnadolam agu."
9 Na tmadol Piter di kasaligan lamwà di blanggù, bay là ti gadèan dun ku
too glut i nimò i kasaligan di kenen, du yé man nawan ku lon kanteen.
10 Lniusla i tnanin mantay na di galwen, na fles ale di bong takab tek
gulamwà salu di syudad. Na kanto ale kel di takab ayé, tadè mgukà, na ta
lamwà ale. Na kanto ale kel di syat i dalan, tadè tnagak i kasaligan Piter.
11 Na yé klo Piter gmadè dun na too glut kadì i ta mkel di kenen, manan,
"Ani, ta toogu gadè dek Dwata i kasaliganan falwà do di ku Harì Hérod na kel
di kdee kayè i dad Dyu nimò di do."
12 Na kanto gafaldam Piter too glut i ta mkel di kenen, ta salu ditù di gumnè
Méri, dunan i yê Dyan Mark. Na dee dad to stifun di gumnè ayé du dmasal
ale.

13 Na di kakel Piter di gumnè ayé, tmutuk kenen di takab ditù di lwà. Na
mdà satu ngà libun gal dek, yé dagitan Roda, falningen ku simto i tmutuk.
14 Na di kdilèan i talù Piter, too kenen lehew, na ta là gbal nawan mukà i
takab, bay baling fabaltik samfulê di dad to di lam, na manan di dale, "Ta
déé sa Piter di lwà."
15 Balingla man di kenen, "Bal bu snawang ge." Bay toon uluk i manan,
"Too glut i man-gu ani. Piter sa ayé." Taman, stulen ale, manla, "Keng
kasaligan mifat dun ayé."
16 Na sigi tmutuk Piter di takab kel di kukàla dun. Na di kitela ku Piter, ta
too ale tikeng.
17 Na ftadag Piter sigalan du fafanakan ale, na tulenan dale gablà di
kafalwà i Amuto dun di blanggù. Na manan dale, "Begyu tugad do di ku
Dyém, na di kdee dad flanekto." Na kafnge ayé, ta mdà kenen fles di dademe
banwe.
18 Na kanto flafus, too slaf nawa i dad sundalu mantay di blanggù, na
sasalek ale, manla, "Dét i ta mkel di ku Piter?"
19 Na too fafngabal Harì Hérod Piter, bay du là teenla dun, taman, toon
snalek i dad sundalu mantay, kafnge ayé, fafatin ale. Na ta mdà Harì Hérod
di Dyudiya gatù di Sisarya, na fanak kenen déé là mlo.

I kfati Harì Hérod

20 Na di bang ayé, ta malbut Harì Hérod di dad to mdà di banwe Tiro na
Sidon. Yé kayè nawala ku stulen ale di harì du déé gumwèla i knaan di
banwen. Yé to nlakla samfye dale Blastu, i mdatah to di gumnè i harì.
21 Na kanto kel i du ta falala nalék, ta lsak Harì Hérod i tahà saulan too fye
bawehan, na sudeng di trunun. Na talù kenen di kdee dad to stifun déé.
22 Na mkit i dad to, manla, "Ise ku lo btal to ani, bay kenen sa satu dwata."
23 Na tadè falnayam kasaligan i Dwata Harì Hérod du là dnayenan i Dwata.
Na tin tadè snafat, na fles mati.
24 Na ta baling too midul kbel i Tnalù Dwata.
25 Kanto fnge Barnabas na Sol i dad nimòla, ta mulê ale fdu di Dyérusalém,
na faginla Dyan Mark.

13

I kdek dale Barnabas na Sol

1 Na déé di simbahan di Antyuk, nun dad tugad i Dwata na dad to tamdò
i Tnalù Dwata. Ani i dad dagitla, Barnabas, na Simyon, (yé satu dagit dun
Fitam To), na Lusyu (mdà di banwe Sirini), na Manaén (i deme Harì Hérod
salnok), na Sol.
2 Na i dad to ayé, di lamla mangamfù di Dwata na fwasa, ta man i Mtiu
Tulus di dale, "Fatfingyu do ale Barnabas na Sol du nun mabtas fimògu dale."
3 Na yé duenam man, kafngela dmasal na fwasa, ta fkahla dad falella di
dale Barnabas na Sol, klola mdek dale.

I kgatù ale Barnabas na Sol di fungul Sipru

4 Di kdek i Mtiu Tulus dale Barnabas na Sol, salu ale di Silisya, klola fles
maweng gatù di fungul Sipru.
5 Na kanto ale kel di satu banwe, yé dagitan Salamis, tdòla i Tnalù Dwata
déé di dad gumnè gustifun i dad Dyu. Na magin Dyan Mark dale du
tnabengan ale.

6 Na ftila nagu kabal i fungul ayé kel di banwe Pafos. Na déé gugamsitongla
satu Dyu, yé dagitan Bar-Dyisas. Lmoos kenen, na gal flingu tmugad i dad
talù Dwata.
7 Yé demen sgalak Sirgyu Pawlu, i gubirnador di fungul ayé. Kenen i satu
to too fulung. Fngé i gubirnador ale Barnabas na Sol du kayèan falninge i
Tnalù Dwata.
8 Bay i to lmoos ayé, (yé dagitan di Grik Ilimas), nsangan ale, du là mayèan
ku ftoo i gubirnador.
9 Na Sol, (yé satu dagitan Pol), fnò kenen i Mtiu Tulus, toon neye Ilimas,
10 na manan dun, “Ngà Satanas ge du knangam i kdee tluh. Too ge fulung
famgaw i dad to, na slame sasè i kdee nimòam. Lo yé kayèam, fankéngam i
kaglut Tnalù Dwata.
11 Na ani, falnayam Dwata ge. Butè ge, na mlo fa i kitem neng du.” Na di
kman Sol ayé, ti tadè butè Ilimas, na fles migef mngabal to malak dun.
12 Na kanto teen i gubirnador i mkel di ku Ilimas, ta ftoo kenen di ku Dyisas
du too tikeng di katdò ale Sol gablà di Amuto.

Déé ale di Antyuk glam di Pisidya

13 Na ta mdà ale Pol na i dademen fdu di Pafos, na maweng ale salu ditù di
satu banwe dnagit Pirga, glam di Pamfilya. Bay ta tnagak Dyan Mark ale déé
du samfulê ditù di Dyérusalém.
14 Na lê ale fles fdu di Pirga salu ditù di satu banwe dnagit Antyuk glam di
Pisidya. Na kanto kel i Du Kaftud, ta fusuk ale di gumnè gustifun i dad Dyu,
na sudeng ale.
15 Kafnge kbasa i uldin Dwata fagu di ku Mosis, na i dad sulat i dademe dad
tugad Dwata di munan, nun dek i dad ganlal di gumnè gustifun ayé, ftalùla
ale Pol na Barnabas, manla, “E dad flanek, ku nun tdòyu gamfinit nawa i dad
to ani, fakay gamu talù.”
16 Ta tadag Pol, na ftadagan sigalan du fafanakan ale, manan, “E dad
flanekgu mdà di Israél, na dad to ise Dyu gal mangamfù di Dwata, flinge
gamu.
17 I Dwata dad to di Israél, kenen malék i dad gutambulto, na toon ale fdee
na ftatelan di lamla mnè di Idyip. Na fagu di bong gnagan, neben ale lamwà
di Idyip.
18 Na di lam i fat falò fali klon, fantahàan i nawan di dad sasè nimòla déé di
banwe landè to mnè ditù.
19 Na fnisan Dwata i fitu lumbuk dad to di Kanaan, na blén di dad ton i
tanàla.
20 Na yé ta klo Dwata tmabeng dale 450 fali. Na kafnge ayé, nun dad to
nalék Dwata du fagotan dale i dad ton kel di bang i satu tugad Dwata, yé
dagitan Samwél.
21 Na kafnge ayé, yé fni i dad to di Dwata nun moon harìla, na yé dek Dwata
Sol, i ngà satu to, yé dagitan Kis. Mdà kenen di lumbuk Bénhamin, na yé klo i
kagotan kenen fat falò fali.
22 Di kafnge Dwata falwà ku Sol di kagotan, ta yé nimòan harì Dabid. Na
ani manan gablà ku Dabid, ‘Yé kitegu ku Dabid, i ngà Dyési, salngad nawan
di do, na toon nimen i kdee kayègu fimò dun.’
23 Na Dyisas, kenen satu bel Dabid. Nimò Dwata kenen Falwà di dad to
Israél du yé ta fakangan.

24 Na balù di lam Dyisas là kel dini di tah tanà, ta tamdò Dyan di kdee dad
to Israél du fye msal ale di salàla, na fbunyag ale.
25 Na kanto fan fnge Dyan i nimòan, ta manan di dad to, ‘Di fandamyu,
simto agu kè? Ise ku do i sanfatanyu. Tmadol kenen di do, bay là gablà agu
mlus i talumfàan du too agu mdanà di kenen.’
26 “E dad flanekgu, dad bel Abraham, na lê man i dad to ise Dyu i too
mangamfù di Dwata, i tdò ani gablà di kagalwà, ta fgafatan di gito.
27 Du i dad to mnè di Dyérusalém na kel di dad ganlalla, là gadèla na Dyisas
i Falwà, na là glabatla sulat i dad tugad Dwata galla bnasa di kat Du Kaftud.
Bay kantola falnayam Dyisas, yé gugdohò i man dad tugad i Dwata.
28 Na balù landè teenla gufdàla falmayam ku Dyisas di fati, knèan baling
ale fakdo ku Pilato na fafatin Dyisas.
29 Na kafngela mimò i kdee man di Tnalù Dwata gablà di kenen, ta nwèla i
lawehan di krus, na lbangla di ilib.
30 Bay lê nték Dwata kenen di fati.
31 Di lam i dee du, lêan fite i kton di dad to tagnè magin di kenen fdu di Galili
salu di Dyérusalém. Na dale tmulen gablà di kenen di dad to Israél.
32 Na yé duenmi salu dini du nebemi di gamu i Fye Tulen, dunan i ta fakang
Dwata di dad gutambulto.
33 Na Dwata dmohò dun di gito dad bella fagu di ktékan ku Dyisas di fati,
salngad i ta gsulat di galwe Salmo, manan,
‘Ge i Ngàgu, na do i Màam.’
34 Na gablà di ktékan ku Dyisas di fati du fye là balok i lawehan, ani man i
Dwata,
‘Blégu di ge i kafye too mtiu na gsalig salngad i ta fakanggu di ku Dabid.’
35 Na lê nun sulat Dabid di Salmo, manan,
‘Là ti faloham ku balok laweh i Snaligam Too Tluh.’
36 “Kanto fnge Dabid i kdee fimò Dwata dun di knèan dini di tah tanà, ta
mati kenen, na lbangla di saféd i dad gutambulan, na balok i lawehan.
37 Bay Dyisas, i nték Dwata di fati, landè kbalok i kenen laweh.
38 Yé duenam man, dad flanekgu, fye ku tooyu gadè ani, na fagu di ku
Dyisas ta gatdò di gamu i kfasinsya i dad salà.
39 Na ise ku yé gugalwàyu fagu di kimenyu dad uldin Dwata blén ku Mosis,
bay lo fagu di kaftooyu ku Dyisas Krayst, ta galwà gamu di kdee dad salàyu.
40 Too gamu fgeye du fye là kel di gamu i ta fala sulat i dad tugad Dwata di
munan, du ani manla,
41 ‘Fgeye gamu, dad to madoy i Dwata. Keng taknal gamu, na malmo gamu.
Nun nimògu di blengyu i là fantooyu dun, balù ku nun to tmulen dun
di gamu.’ ”
42 Na kafnge ayé, di kalwà ale Pol na Barnabas fdu di gumnè gustifun i dad
Dyu, ta nlak i dad to ale lê samfulê di tmadol Du Kaftud du fye tnugadla i
tdòla ayé.
43 Kafnge i kastifun ayé, nun dad Dyu na lê dademe dad to ta mulê di Dyu
lmalò di dale Pol na Barnabas. Na stulen ale di dad to ayé, na toola ale falnau
du fye fadlug ale mnè di kafye Dwata.
44 Na kanto lê kel i Du Kaftud, fan sdulê i kdee dad to di syudad stifun du
falningela i Tnalù Dwata.
45 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, kantola teen i kdee dad to stifun, ta
too mafè nawala, fankéngla i tdò Pol, na nadoyla kenen.

46 Bay baling too midul kinit nawa ale Pol na Barnabas, na manla di dad
Dyu, “Là fakay ku ise gamu i funami tdò i Tnalù Dwata. Bay ani, du knangyu,
na là fandamyu i ktoyu gablà gamu gamdawat nawa landè sen, taman, yé
balingmi gusalu di dad to ise Dyu du dale i tnulenmi.
47 Du ani dek i Amu di gami, manan,
‘Nimòta ge salò di dad to ise Dyu, du fye fagu di ge gafat i kagalwà di dad to
di klamang banwe.’ ”
48 Na kanto lminge i dad to ise Dyu, too ale lehew. Na i kdee dad to ta mgalék
Dwata banlé nawa landè sen, ta mbaling ale ftoo di ku Dyisas.
49 Na too mbel i Tnalù Dwata di kabal i banwe ayé.
50 Bay i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, banlétla i dad ganlal, na i dad libun ise
Dyu gal mangamfù di Dwata. Na falnayamla ale Pol na Barnabas, na dalugla
ale lamwà di banwe ayé.
51 Na yé duenam man, kanto mdà ale Pol na Barnabas, kakesla i kfung di
blìla du yé ilè dun di dad to ayé na dale tmimel i sasè nimòla di Dwata. Na ta
fles ale Pol gatù di Ikonyum.
52 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Antyuk, too ale lehew, na fnò ale i Mtiu
Tulus.

14

I kgatù ale Pol di Ikonyum

1 Na kanto kel ale Pol na Barnabas di Ikonyum, salu ale di gumnè gustifun
i dad Dyu salngad i galla nimò. Na too ti fye i katdòla, taman, ta dee dad to
ftoo di ku Dyisas, i dad Dyu na lê man i dad to ise Dyu.
2 Bay nun dademe dad Dyu là ftoo, na banlétla i dad to ise Dyu déé du fye
sasè kitela i dad to ta ftoo di ku Dyisas.
3 Na yé duenam man, mlo ale Pol na Barnabas déé, na landè ti klikòla
tamdò gablà di Amuto. Na fite i Amuto na glut i tdòla fagu di kablén dale
kgagan mimò dad tnikeng.
4 Bay dad to di syudad ayé, là masalngad ale. I dademe, nsenla i dad Dyu
là ftoo ku Dyisas, na i dademe, yé dale nsen i dad to dek Dyisas.
5 Na yé gusasatu nawa i dademe dad Dyu na lê dad to ise Dyu, gagin i dad
ganlalla, fansasèla ale Pol na Barnabas, na ndakla ale batu.
6 Bay kanto gadè ale Pol ani, ta milah ale ditù di dad syudad dnagit Listra
na Dirbi glam di Likonya, na lê man di dademe dad banwe mdadong déé.
7 Na fles ale tamdò i Fye Tulen di dad banwe ayé.

I kgatù ale Pol di Listra na Dirbi

8 Na ditù di Listra, nun satu lagi kimay i blìan mdà di ksutan, na là ti lmenan
magu.
9 Na di katdò Pol, toon kenen falninge. Na falnunu Pol kenen, na dilèan
nun kaftoon.
10 Na tamlo Pol, manan, “Tadag ge.” Na di kman Pol ayé, ta tadag na magu
i kimay ayé.
11 Na i dad to stifun déé, kantola teen i nimò Pol, mkit ale di dale talù, na
manla, “Ta tufa i dad dwata kafbaweh to tanà.”
12 Na yé katlola ku Barnabas Sus, na yé katlola ku Pol Hérmis du kenen i gal
tamdò.
13 Na nun satu ganlal di kafaglutla ku Sus, i dwatala. Na nun gumnè
gumangamfùla di ku Sus ditù di lwà i syudad. Na mebe i ganlal ayé dad safì

lagi balniag bulek salu di bà gufusuk di syudad, du yé knayèan magin i dad
to di kenen, na dsùla i dad safì ayé di dale Pol na Barnabas.
14 Na kanto gadè Barnabas na Pol ayé, ta knasêla i dad saulla mdà di klidù
nawala, na gasilla snitong i dad to ayé, na mkit ale di blengla, manla,
15 "E dad to di Listra, kan dé ku ani nimòyu? Slame ato dad to tanà. Gadini
gami du tamdò gami i Fye Tulen du fye knagolyu i dad ise glut dwatayu, na
blaling gamu di too glut Dwata, dunan i mimò i langit, i tanà, i mahin, na i
kdee mnè di lamla.
16 Di munan, falohan i kdee dad to lmalò di dale knayè.
17 Bay knèan, ta toon tulen gablà di kton fagu di dad fye nimòan du banlén
gamu ulen mdà di langit, na ulê i dad feleyu di danganla gafat. Na lêan gamu
banlé knaan, na flehewan gamu."
18 Na balù ku too tulen ale Pol ayé di dad to, knèan fanla ale là gagan fnang
damsù di dale.
19 Na kafnge ayé, ta nun dad Dyu là ftoo kel déé fdu di Antyuk glam di
Pisidya na lê man mdà di Ikonyum, na mgebela i dad to di Listra. Taman,
ta ndakla Pol batu, na dyolla kenen lamwà di syudad du yé man nawala ku
ta mati.
20 Bay, kanto stifun i dad to ftoo di ku Dyisas di safédan, ta mték kenen klon
samfulê di syudad. Na di tmadol du, ta mdà ale Pol na Barnabas salu ditù di
Dirbi.

I kasfulê ale Pol na Barnabas ditù di Antyuk glam di Sirya

21 Na kanto ale kel di Dirbi, tdòla i Fye Tulen, na too dee dad to mgebela di
kaftoo di ku Dyisas. Na kafnge ayé, ta lê ale samfulê di Listra, Ikonyum, na
Antyuk glam di Pisidya,
22 du tan-galla nawa i dad to ftoo. Yé flaula dale fadlug ale di kaftoola di ku
Dyisas, manla, "Di lam ato là fusuk di Kagot i Dwata, funato gnagu i dee dad
kaflayam."
23 Na malék ale Pol dad to nimòla ulu di kat simbahan déé. Na kafnge ayé,
fwasa ale, na dmasal ale du bléla ale di Amu, i gusmaligla.
24 Na gatù ale di Pamfilya, na yé dalanla kamlang di Pisidya.
25 Na kafnge ayé, lê ale salu di Pirga du tdòla i Tnalù Dwata déé klola flasok
di Atalya.
26 Na ta lê ale maweng fdu di Atalya mulê ditù di Antyuk, dunan i banwe
gudmasal dad to dale di kabléla dale di ifat Dwata di munan di kdàla mimò i
ta gafngela nimò.
27 Na kanto ale kel di Antyuk, ta santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na
tulenla i kdee dad nimò Dwata fagu di dale, na i kukà Dwata i dalanla salu di
dad to ise Dyu du fye ftoo ale di ku Dyisas.
28 Na too ale mlo mnè di safèd i dad to ftoo di ku Dyisas déé di Antyuk.

15

I kastifun di Dyérusalém

1 Na nun dad to mdà di Dyudiya salu ditù di Antyuk, na yé tdòla di dad to
ftoo di ku Dyisas déé, manla, "Ku là fimò gamu ilè di lawehyu lmalò di uldin
Dwata fagu di ku Mosis, là ti galwà gamu."
2 Taman, Pol na Barnabas, toola sanbalew i dad Dyu tamdò i tdò ani. Na i
dad to ftoo di Antyuk, dekla ale Pol na Barnabas magin i dademe dad to ftoo

di ku Dyisas gatù di Dyérusalém du fye stulen ale di dad to dek Dyisas na i
dademe dad ulu ditù gablà di tdò ani.
3 Na ta fdàla ale Pol, na di kagula di Fonisya na Samarya, tulenla di dale i ta
kaftoo dad to ise Dyu. Na di kaklinge dad to ftoo di ku Dyisas, too ale lehew.
4 Na kanto kel ale Pol di Dyérusalém, mdà i dad to dek Dyisas, na i dad to
ftoo, na i dad ulula, too fye kdawatla dale Pol. Na tulen ale Pol di dad to i
kdee dad nimò Dwata fagu di dale.
5 Bay nun dademe di dad to ftoo di ku Dyisas glam di lumbuk i dad Farisi.
Tadag ale, manla, “I dad to ise Dyu, là fakay ku là fimò ale ilè di lawehla, na
ku là nimenla i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.”
6 Na ta stifun i dad to dek Dyisas na i dad ulu i dad to ftoo déé, na yé
santulenla i klidù ayé.
7 Na mlo ale stulen. Kafnge ayé, ta tadag Piter, manan dale, “E dad flanek,
ta gadèyu sa di kdeeto gito dad Dyu, do i mgalék Dwata tamdò i Fye Tulen di
dad to ise Dyu du fye lminge ale na ftoo.
8 Na Dwata gmadè i mnè di nawa i dad to, na kenen fite i kdawatan i dad
to ise Dyu fagu di kablén dale i Mtiu Tulus, salngad i kablén dun di gito dad
Dyu.
9 I Dwata, salngad kiten na kafdufan i dad Dyu na i dad ise Dyu, du balù i
dad ise Dyu, ta lêan ale lnaneb sa du mdà di ta kaftoola ku Dyisas.
10 Taman ani, kan ku nimòyu kalbut Dwata fagu di kaftiangyu i blat di dad
to ftoo ku Dyisas i là gagan dad gutambulto tiang na balù gito, là gaganto dun.
11 Bay yé fantooto galwà ato fagu di Amuto Dyisas, na salngad ayé di dale.”
12 Na i dad to stifun déé, ta fanak ale, na toola falninge i man ale Pol na
Barnabas gablà di kdee dad tnikeng na dad ilè nimò Dwata di dad to ise Dyu
fagu di dale.
13 Na kanto fnge ale Pol na Barnabas talù, ta lê talù Dyém, manan, “E dad
flanek, too gamu flinge.
14 Ta tulen Simon Piter di gito gablà di tnanin kfite Dwata i kakdon di dad
to ise Dyu du nun dad to nalékan di blengla i knayèan nfun.
15 Na fagu déé, ta gdohò i sulat dad tugad Dwata, du ani manla,
16 ‘Ani man i Dwata, “Kafnge ani, samfulê agu, na ftadaggu i gumnè Dabid ta
bek. Ntékgu ani, na lêgu fanbagal,
17 du fye gsalu di Amu i kdee dademe to di tah tanà ani, dunan i dad ise Dyu
ta nfun-gu.
18 Yé man Dwata, i ta fgadè ani mdà di munan.’ ””
19 Na fadlug Dyém talù, manan, “Di fandamgu, nangto banlat i dad to ise
Dyu ta dmawat Dwata.
20 Bay ani fye nimòto. Snulatto ale, na yé fnangto dale knaan i ta dsù di dad
ise glut dwata du magsik, na i dad lmanaf na anuk fanlang, na i litè, na nang
ale mimò sasè knayè i lawehla.
21 Du mdà di kagatbùan, ta galto bnasa na tdòto i dad sulat Mosis di dad
gumnè gustifun i dad Dyu di kdee dad banwe di kat Du Kaftud.”

I sulat febe di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas

22 Na kafnge ayé, i dad to dek Dyisas, na i dademe dad ulu di simbahan déé,
na kel di kdee dad to ftoo di ku Dyisas, malék ale mdà di dademela ftoo du
fye dekla ale magin dale Pol na Barnabas gatù di Antyuk. Yé nalékla Dyudas,
yé katlola dun Barsabas, na lê man Silas, i lwe to too mgafè i dad to ftoo.

23 Na nun febela dale sulat ditù di Antyuk, ani manan, “Gami dad to dek
Dyisas, na lê man i dad ulu di simbahan dini di Dyérusalém, gami i dad
flanekyu, i smulat di gamu dad to ise Dyu ftoo di ku Dyisas mnè di Antyuk,
Sirya, na Silisya, na manmi kumusta di kdeeyu.
24 Ta nun tmulen di gami dini nun dad to mdà di gami balù là dekmi ale,
bay tadè ale salu déé di gamu, na snamukla na flibugla i fandamyu fagu di
tdòla.
25 Taman, ta sansatumi i nawami, na ta malék gami dad to dekmi gadéé di
gamu magin dale Pol na Barnabas, i dad flanekto too mabtas,
26 i ta mlé ktola du fye mimò ale ku Dyisas Krayst, i Amuto.
27 Na yé duenam man, dekmi ale Dyudas na Silas du fye fbatengla di gamu
i mnè di lam sulat ani.
28 I Mtiu Tulus na gami, ta sasatu nawami na landè dademe blat ftiangmi
gamu, lo senan ani.
29 Nang gamu kmaan i ta dsù di dad ise glut dwata, na nang gamu kmaan
litè, na nang gamu kmaan lmanaf na anuk fanlang, na nang gamu mimò sasè
knayè i lawehyu. Fye ku tooyu lalò ani. Ani gusen i manmi di gamu.”
30 Na kafnge ayé, ta fdàla i dad to tmunda i sulat. Na kanto ale kel di Antyuk,
ta santifunla i dad to ftoo di ku Dyisas, na bléla di dale i sulat.
31 Na di kbasa dad to i sulat ayé, too ale lehew du too gamfinit nawala i dad
talù mnè di laman.
32 Dyudas na Silas, lê tugad i Dwata ale, taman, dee i dad manla di dad to i
gamfinit nawala na gamfbagal dale.
33 Na fanak ale déé dad file butang, klo i dad to ftoo fdà dale, manla, “I kafye
Dwata magin gamu.” Na ta mdà ale mulê di dad to mdek dale.
34 Bay ftagak Silas kenen.
35 Na beg mlo ale Pol na Barnabas fanak déé di Antyuk, na dee dad to magin
dale tamdò i Tnalù Dwata.

I kastagak ale Pol na Barnabas

36 Na kafnge dad file du, man Pol di ku Barnabas, “Mdà ate lmauy i
dademeta ftoo di ku Dyisas di kdee dad banwe gufduta tamdò i Tnalù Dwata,
na neyeta ku dét i ta kagkahla.”
37 Na yé kayè Barnabas faginan Dyan Mark.
38 Bay Pol, là mayèan ku magin Dyan Mark du ta tnagakan ale di muna
kagula ditù di Pamfilya, na là flesan magin dale di nimòla.
39 Na ta baling sbalew ale Pol na Barnabas, taman, stagak ale. Na fagin
Barnabas Dyan Mark, na maweng ale salu ditù di Sipru.
40 Bay yé fagin Pol kenen Silas, na dnasal i dad to ftoo, du bléla ale di ifat
Dwata, na yé klola mdà.
41 Na yé dalan ale Pol magu di Sirya na Silisya du tan-galla i dad to ftoo di
ku Dyisas.

16

I kagin Timoti di dale Pol na Silas

1 Na fles ale Pol di Dirbi, na fnge lê man di Listra. Na déé di Listra, nun satu
to ftoo, yé dagitan Timoti. Na lê ftoo yêan, na Dyu kenen. Bay màan, Grik.
2 I kdee dad to ftoo di ku Dyisas di Listra na di Ikonyum, toola dag Timoti.
3 Na yé kayè Pol faginan Timoti di kagula. Taman, nimòan ilè di laweh
Timoti du gadè i kdee dad Dyu na Grik i màan.

4 Di kagula di dad lunsud, tulenla di dad to ftoo i dad fnang ta gusasatu
nawa i dad to dek Dyisas na lê dad ulu di simbahan di Dyérusalém, na falnaula
ale du fye nimenla.
5 Taman, ta midul kakgis i dad to ta tanfing Dwata, na di kat du, matnù i
kdeela.

I kanteen Pol

6 I Mtiu Tulus, fnangan ale Pol tamdò di Asya. Na ta mdà ale magu di Frigya
na Galasya.
7 Na di kakella di Misya, ta fan ale fles di Bitinya, bay i Mtiu Tulus Dyisas,
fnangan ale.
8 Taman, magu ale di Misya, na flasok ale salu di Troas.
9 Na kanto kifuh, nun kanteen Pol. Yé kanteenan, nun satu lagi mdà di
probinsya Masidunya tadag, na fakdo di ku Pol, manan, "Salu ge dini di
Masidunya, du tnabengam gami."
10 Na kafnge Pol mite i kanteenan ayé, ta ftifas gami du salu gami ditù di
Masidunya du ta too mbateng kgadèmi dun na ta dek Dwata gami tamdò i
Fye Tulen di dad to ditù.

I kaftoo Lidya di Filipus

11 Na yé duenam man, ta mdà gami di Troas, na maweng gami gatù di
Samutrés. Na di tmadol du, yé klomi fles ditù di Niyapulis.
12 Na kafnge ayé, lê gami fles di Filipus, i too bong syudad di Masidunya.
Nun dee dad to mdà di Roma mnè déé. Na fanak gami déé dad file butang.
13 Di Du Kaftud, lamwà gami di syudad, na salu gami di kilil éél, du yé
fandammi nun gustifun i dad Dyu ditù galla gudmasal. Na sudeng gami di
saféd i dad libun ta stifun déé du stulen gami di dale.
14 Na satu di dale flinge di gami, yé dagitan Lidya mdà di Tiyatira, na gal
fabli falnas malung fulè. Nafèan Dwata, na nukà Dwata i fandaman fye
dnawatan i tdò Pol.
15 Na ta fbunyag kenen magin i kdeela mnè di gumnèan. Na nlakan gami
salu di gumnèan, manan, "Ku fantooyu na ta ftoo agu di Amu, fusuk gamu di
gumnègu, na fanak gamu déé." Na too minit i klakan, na là gnang gami.

I kablanggù ale Pol na Silas

16 Na di satu du, di dalanmi salu di galla gudmasal, nun libun fasak smitong
gami. Lmoos kenen, taman nun gnaganan tmulen ku dét i fan mkel. Ta too
ti bong filak gwè i dad amun mdà di gnaganan.
17 Na i libun ayé, tnadolan ale Pol, na mkit, manan, "I dad lagi ani, fasak
ale i Too Mdatah Dwata, na yé tulenla gamu i dalan kagalwà."
18 Na too dee dulêan mimò ani, na kanto tmakas Pol, ta blaling di kenen,
manan di loosan, "Di dagit Dyisas Krayst, lamwà ge di kenen." Na di kmanan
ayé, ta tnagak loosan.
19 Na kanto gadè i dad amun na ta landè kibòla gamwè filak fagu di kenen,
ta kanfèla ale Pol na Silas, na dyolla ale salu di gumukum i dad ganlal.
20 Na kanto ale kel di dad mdatah mukum mdà di Roma, ta man dad amu
i libun ayé, "Dyu i dad lagi ani, na too ale smamuk di syudadto,
21 du i tdòla, là fakay di gito uldin. Taman, gito dad to mdà di Roma, là
fakayto dnawat na nimen i dale tdò."
22 Na i dad to stifun déé, ta lê ale magin falbut di dale Pol na Silas.
Knasê na nlus i dad to mukum i klaweh ale Pol, na klola fafas dale.

23 Na di kafngela mfas dale, ta fablanggùla ale, na yé flau i dad mukum di
to mantay di blanggù toon fan-gat i blanggù na fansyen mantay dale.
24 Taman, déé gumkahla dale di snifil blanggù di toon gumgat, na fnan-
tungla i dad blìla.
25 Keng ta tngà butang, dmasal ale Pol na Silas na lmingag dmayen di
Dwata, na flinge i dademe dad to blanggù.
26 Na tadè kel i bong linol, na msayug i blanggù, na ta mgukà i dad takab,
na tadè mkah i dad sangkalì ikat i dad to blanggù.
27 Na ta mukat i to mantay, na kanton teen na ta mgukà i dad takab, yé man
nawan ku ta milah i dad to blanggù, taman, ta nsòan i sundangan du fanan
fnati i kton.
28 Bay faltê Pol, manan, “Nangam fnati i ktom. Sana kdinimi.”
29 Na kafnge ayé, ta fwè* salò i to mantay, na fabaltik kenen fusuk. Lkuad
kenen kankal di safé d ale Pol na Silas.
30 Na neben ale Pol na Silas lamwà, na snalekan ale, manan, “Sér, dét i fye
nimògu du fye galwà agu di dad salàgu?”
31 Na tmimel ale Pol, manla, “Ftoo ge di ku Dyisas, i Amu, du fye galwà ge,
na salngad ayé i familyam.”
32 Na kafnge ayé, ta tamdò ale Pol i Tnalù Dwata di lagi ayé kel di kdee dad
to di lam gumnèan.
33 Na di lam kifuh ayé, ta nalob to mantay dad seey ale Pol na Silas, na gasil
kenen fbunyag magin i familyan.
34 Na kafnge ayé, ta neben fusuk ale Pol di gumnèan, na fankaanan ale, na
too ti lehew kenen na i familyan du ta ftoo kenen di Dwata.
35 Na kanto flafus, i dad to mukum, dekla i dademe dad mdatah pulis salu
di to mantay di blanggù, manla dun, “Falwàam dad to blanggù ayé.”
36 Na ta fgadè i to mantay di dale Pol na Silas, manan, “Yé man i dad to
mukum, falwàta gamu kun. Taman, mdà gamu. I kafye Dwata magin gamu.”
37 Bay man Pol di dad mdatah pulis, “Ta fafasla gami di kanfe i dad to balù
ku landè salàmi. Na lêla gami fablanggù, na blaam gami dad to glam di Roma.
Na yé kayèla ku bunila i kafalwàla gami. Là fakay ayé. Silang gami lamwà ku
dale salu dini, na falwàla gami.”
38 Na ta tugad dad mdatah pulis i man Pol di dad to mukum. Na kanto gadè
i dad to mukum na glam ale Pol na Silas di Roma, ta too ale likò.
39 Na ta gatù i dad to mukum di blanggù du mni fasinsya di dale Pol, na
nebela ale lamwà, na fakdo di dale, manla, “Beg gamu lamwà di syudad ani.”
40 Na ta lamwà Pol na Silas di blanggù, na lê ale samfulê di gumnè Lidya,
na lnabatla i dad to ftoo déé, na tan-galla i nawala. Na kafnge ayé, ta lê ale
mdà.

17

I ksalu ale Pol di Tésalonika

1 Na yé dalan ale Pol na Silas magu di dad banwe dnagit Amfipolis na
Apolonya, na ta kel ale di Tésalonika. Na nun gumnè gustifun i dad Dyu déé.
2 Na gambet i gal nimò Pol, fusuk kenen di gumnè gustifunla, na di lam i tlu
fadyan di kat Du Kaftud, too kenen stulen di dad to déé mdà di Tnalù Dwata.

* **16:29** 19:24 Ku demen mayad.

3 Na fbatengan di dale i Tnalù Dwata, na fiten i kaglutan na là fakay ku là
maflayam Krayst, i Mgalék Dwata, na lê mték di fati. Na ani man Pol di dale,
“Dyisas, i tdògu ani di gamu, kenen sa i Mgalék Dwata.”
4 Na nun dademe dad Dyu déé, na dad Grik i mangamfù di Dwata, na lê dee
dad libun mgafè, mgebe ale.
5 Bay mafè nawa i dad Dyu là ftoo di ku Dyisas, taman, ta santifunla i dad
sasè to di fadyan, na dekla ale mimò samuk di syudad ayé. Na dnuludla i
gumnè Dyason du fanngaballa ale Pol na Silas du nebela ale di dad to.
6 Bay du là teenla ale Pol, ta yé balingla kanfè ale Dyason na i dademe dad
to ftoo, na dyolla ale salu di dad ganlal di syudad, na mkit ale, manla, “I dad
to mebe samuk di dademe dad banwe, ta gafat ale di syudadto ani,
7 na ta fyak Dyason ale di gumnèan du nifatan ale. I kdeela lmafà ku Sisar,
i ulu di Roma, du yé manla nun kun mahal harì, yé dagitan Dyisas.”
8 Na kantola linge i kit i dad sasè to ayé, ta too msamuk i dad ganlal na lê
man i dad to.
9 Na kafnge ayé, fananila ale Dyason filak du sòla i ktola, na yé klola galwà.

I ksalu ale Pol di Birya

10 Na di kifuh ayé, ta dek i dad to ftoo di ku Dyisas ale Pol na Silas salu di
banwe, yé dagitan Birya. Na kanto ale kel ditù, fles ale di gumnè gustifun i
dad Dyu.
11 Na too mlahil santulen i dad to di Birya tah di dad to di Tésalonika, du
too minit nawala flinge di tdò Pol, na kat du, toola bnasa Tnalù Dwata du fye
gadèla ku glut i tdò Pol.
12 Taman, ta dee dad Dyu, na dad lagi, na lê dad libun Grik too mgafè, ta
ftoo ale ku Dyisas.
13 Bay kanto linge i dad Dyu là ftoo di Tésalonika ta lê tamdò Pol i Tnalù
Dwata ditù di Birya, ta gatù ale, du banlétla i dad to mimò samuk.
14 Taman, i dad to ftoo déé, gasilla fdà Pol salu di kilil mahin, bay ftagak ale
Silas na Timoti déé di Birya.
15 Na i dad to tmunda ku Pol, naginla kenen kel di syudad Atén, na di kdàla
mulê, yé kated Pol di dale gasil malò ale Silas na Timoti.

I kfanak Pol di Atén

16 Na di lam Pol fatan dale Silas na Timoti déé di Atén, too mlidù i nawan
du teenan too dee baweh i dad ise glut dwata i nimò dad to di syudad ayé.
17 Taman, too kenen stulen di dad Dyu na di dad to ise Dyu gal mangamfù
di Dwata déé di gumnè gustifun, na lê man di dad to gal magu di gumfayahan
kat du.
18 Na nun dademe dad to tamdò i fantoo dnagitla Ipikuriyan na Stowik, na
sanbalewla Pol, bay ta fnisan Pol ale. Na nun di dale smalek, manla, “Dét
man i to ani? Lo kenen sigi talù, bay landè sa gnadèan.” Na yé man dademe,
“Yé tdòan i kfangamfù di mahal dwata.” Yé duenla man ayé du tamdò Pol i
Fye Tulen gablà ku Dyisas na di ktékan di fati.
19 Taman, nebela kenen di gustifun i dad to mukum dnagit Ariyapagu, na
manla di kenen, “Nè kè gumdà i falami tdòam ani?
20 Falami di gami i dad tdòam ani, taman kayèmi gadè ku dét i gumtatekan.”
21 Yé manla ku Pol du i dad to mdà di Atén na i dad to mdà di dademe banwe
mnè déé, too ale bayan stulen na flinge di dad falami tdò i dad to.
22 Na ta tadag Pol di muna i dad to mukum di gustifunla, na manan, “E dad
to dini di Atén, ta toogu teen na nun kaftooyu.

23 Balù di kagugu dini di syudadyu, ta teen-gu i dad gumangamfùyu di dad
dwatayu. Na yé satu gumangamfù ta teen-gu, nun sa sulatan, manan, ‘Dini
Gumangamfù Di Dwata Là Dilèmi Dun.’ I dwata fnangamfùyu balù là dilèyu
dun, yé i fdilègu di gamu.
24 Dwata mimò i klamang banwe na i kdee mnè di laman, na kenen i Amu
di langit na di tanà, na là ti fanakan di dad gumnè gumangamfù nimò dad
to.
25 Na landè kibòto tmabeng dun du landè kalnidùan, du kenen mlé i lawil,
i nawa, na i kdee kafye di dad to.
26 Na mdà di satu to, nimò Dwata i kdee dad sahal to du fye mnè ale di
klamang banwe ani. Na ta falan nalék i bangla sut na ku nè gufkahan dale.
27 Ani duen Dwata mimò ayé du fye fanngabal i dad to kenen kel di kitela
dun. Bay di kaglutan, là ti mawag Dwata di gito.
28 Du
‘Mdà di kenen mlawil ato, na lamyak ato, na mnè ato dini di tah tanà.’
Na gambet i man dademeyu gal flalok,
‘Gito dad ngà i Dwata.’
29 “Na yé duenam man, ku ta ngà ato i Dwata, nangto dè fandam ku yé
kagkahan salngad i nimò dad to mdà di blawen, filak, na batu, du i nimòla
ayé lo mdà di gnadè na kfulung i dad to.
30 Di munan, du là fa gadè dad to i kaglutan, taman, fantahà Dwata i nawan
di nimòla. Bay ani, dekan i kdee dad to di klamang banwe msal na tmagak i
dad sasè nimòla.
31 Ta fala nalék Dwata i du kukuman i dad to di klamang banwe. Too ti tluh
i kukuman, na fagun di To ta mgalékan. Na ani ilè fiten di kdee, du ta ntékan
i To ayé di fati.”
32 Na kantola linge i man Pol gablà di kték mdà di fati, nun dademe di dale
madoy, bay yé man dademe, “Mayè gami lê flinge gablà di tdòam ani.”
33 Na kafnge ayé, ta mdà Pol.
34 Na nun dademe dad to déé ta magin di kenen du ta ftoo ale di ku Dyisas.
Yé dagit i satu Dyunisyu, satu di dad mukum dnagit Ariyapagu, na lê nun
satu libun, yé dagitan Damaris, na nun fa dademe.

18

I ksalu ale Pol di Korintu

1 Kafnge ayé, ta mdà Pol di Atén, na salu ditù di Korintu.
2 Na kanto kel ditù, teenan Akwila, i satu Dyu. Mdà kenen di Pontu, na
falami kenen kel fdu di Itali, na magin Prisila, i yaanan. Yé duenla tmagak i
banwela du Klawdyu, i too mdatah di Roma, ta dekan lamwà di Roma i dad
Dyu. Na yé duenam man, lnauy Pol ale déé di Korintu,
3 na fanak di safédla du magin dale di talbahòla, du yé talbahò Pol mimò
dad turda, salngad di dale Akwila.
4 Di kat Du Kaftud, salu Pol di gumnè gustifun i dad Dyu, du fbatengan di
dad to i Tnalù Dwata du fye mgeben di kaftoo ku Dyisas i dad Dyu na dad
Grik.
5 Na kanto kel ale Silas na Timoti fdu di Masidunya, ta landè dademe nimò
Pol, lo tamdò, na yé tulenan di dad Dyu na Dyisas i Mgalék Dwata.
6 Bay, dnuen i dad Dyu Pol, na talù ale sasè gablà di kenen. Taman, kakesan
i kfung di klawehan du gugmadèla dun na dale tmimel di Dwata i ksasè

nimòla, na flesan man dale, “Gamu salà ku là galwà gamu. Landè labetgu.
Mdà ani, ta yé gutamdògu di dad to ise Dyu.”
7 Taman, ta tnagak Pol i dad to ayé, na salu kenen di gumnè Titus Dyustu,
i satu to ise Dyu gal mangamfù di Dwata. I gumnèan mdadong di gumnè
gustifun i dad Dyu.
8 Na i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu, yé dagitan Krispu. Ta ftoo kenen di
ku Dyisas magin i kdee dad to di lam gumnèan. Na nun fa dademe dad to déé
di Korintu, lê ale ftoo na fbunyag.
9 Di satu kifuh, stulen Dwata di ku Pol fagu di kanteen, manan, “Nang ge
likò, bay fles ge di katdòam. Na nang ge fanak balù dét i mkel di ge,
10 du dini agu di safédam, na landè falmayam ge du dee dad to ta falagu
nalék di syudad ani.”
11 Taman, yé klo Pol fanak déé sfali tngà, na tdòan ale i Tnalù Dwata.
12 Na di bang ayé, yé gubirnador di probinsya Akaya Galyu. Na ta sansatu
dad Dyu i nawala kamfè ku Pol, na nebela kenen di gumukum.
13 Na ani dalamla kenen, manla, “I to ani, nlakan i dad to mangamfù di
Dwata, bay là glalòan i uldin Dwata di gito dad Dyu.”
14 Kanto ta fan talù Pol, man Galyu di dad Dyu, “Ku yé lnafàan uldin i
gubirnu, fakayta gamu tnabeng.
15 Bay, yé sanbalewyu i dad talù, na dad dagit, na dad uldinyu, taman,
gamu i sgadè. Là ti nukumgu gamu.”
16 Na yé duenam man, ta falwàan ale di gumukum.
17 Na mdà di kalbutla, ta kanfèla Sostinis, i ulu di gumnè gustifun i dad Dyu,
na fatdukla di lwà gumnè gumukum, bay tadè bayà Galyu ale.

I kasfulê ale Pol di Antyuk

18 Na beg mlo Pol fanak di Korintu, klon tmagak i dad to ftoo di ku Dyisas
déé, na maweng kenen salu ditù di Sirya magin di dale Prisila na Akwila.
Na di lam Pol là mdà, fkihan i wakan di banwe Sinkriya du yé ilè na nun
fakangan di Dwata.
19 Na kanto ale kel di Ifisu, ta tnagak Pol ale Prisila na Akwila, na lê kenen
fusuk di gumnè gustifun i dad Dyu du stulen di dale.
20 Na fakdo ale di kenen fye mlo fanak déé, bay là mayèan.
21 Bay di kdàan, makang kenen di dale, manan, “Ku mayè Dwata, lê agu
samfulê dini.” Na kafnge ayé, ta mdà kenen di Ifisu smakay aweng.
22 Na kanto dmuung di Sisarya, ta gatù di Dyérusalém du lnauyan i dad to
ftoo di ku Dyisas, klon fles di Antyuk.
23 Na kafnge i file butangan déé, ta lê mdà, na nkatan nagu i dad banwe
glam di Galasya na Frigya, du tan-galan nawa i kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

Apulus

24 Na di bang ayé, nun satu Dyu kel di Ifisu, yé dagitan Apulus. Yé gumdàan
di banwe Alihandriya. Too kenen fulung talù, na dee gadèan gablà di Tnalù
Dwata.
25 Ta nun tamdò dun gablà di Dalan i Amuto, na too minit nawan tamdò
gablà ku Dyisas, na glut i tdòan. Bay lo satu gadèan bunyag, senan i kbunyag
Dyan.
26 Na too labè Apulus tamdò di gumnè gustifun i dad Dyu. Na kanto linge
ale Prisila na Akwila i katdòan, ta nlakla kenen salu di gumnèla, na tanluhla
i kaglabatan gablà di Dalan i Dwata.

27 Na kanto mayè Apulus salu ditù di Akaya, i dad to ftoo di ku Dyisas di
Ifisu, tnabengla kenen fagu di kfebela sulat di dad to ftoo di Akaya du fye
dnawatla kenen. Na kanto kel ditù di Akaya, too bong tabengan di dad to
ftoo di ku Dyisas mdà di kafye Dwata.
28 Na gfisan Apulus i dad Dyu di kastulenla du too mbagal i gutadagan
tmulen mdà di Tnalù Dwata na Dyisas i Mgalék Dwata.

19

I ksalu Pol di Ifisu

1 Na di lam Apulus fanak déé di Korintu, yé dalan Pol salu di Ifisu kamlang
magu lagad. Na nun teenan dad to ftoo di ku Dyisas ditù.
2 Na snalekan ale, manan, “Di kaftooyu ku Dyisas, ta gdawatyu i Mtiu
Tulus?” Na tmimel ale, manla, “Là, là sa gadèmi dun ku nun Mtiu Tulus.”
3 Na smalek Pol, manan, “Dét i bunyag ta gufbunyagyu?” Na tmimel ale,
manla, “I bunyag Dyan.”
4 Na man Pol di dale, “I bunyag Dyan, ilè dun di dad to ta msal. Na yé manan
dale là fakay ku là fantoola i To ta fan kel tmadol kenen, dunan Dyisas.”
5 Na kantola linge i man Pol, ta fbunyag ale di dagit i Amuto Dyisas.
6 Na di kafkah Pol i falelan di dale, ta fnò ale i Tulus, na ta talù ale dad sahal
talù, na tulenla i Tnalù Dwata.
7 Nun dad sfalò lwe kdeela.
8 Na tlu bulen Pol sigi fusuk di gumnè gustifun i dad Dyu. Na too kenen
labè stulen di dad to gablà di Kagot i Dwata du yé kayè i nawan ku mgebe
ale.
9 Bay nun dademe déé, too magéng ulula, na là mayè ale ftoo di ku Dyisas,
bay baling ale talù sasè di kanfe i dad to gablà di Dalan i Amuto. Taman, ta
tnagak Pol ale, na faginan i dad to ftoo di ku Dyisas, na fusuk ale di snifil gal
gustifun ale Tiranu, na déé gustulenla di dad to kat du.
10 Lwe fali i klon mimò ayé, taman i kdee dad to di kabal Asya, sdulê ale
lminge i Tnalù Dwata, dad Dyu na dad ise Dyu.

I dad ngà Skiba

11 Na nimò Dwata dad malbang tnikeng fagu di ku Pol.
12 Na balù ku lo masala na falnas labédan di awekan, i feben di dad to nun
tduk, tadè ale mgulê, na lamwà dad busaw di dale.
13 Na nun dad Dyu gal magu du falwàla i dad busaw. Na tilewla falwà dad
busaw fagu di kgamitla i dagit Dyisas, i Amuto, manla, “Di dagit Dyisas, i gal
tdò Pol, lamwà gamu.”
14 Yé mimò ayé dunan i fitu dad ngà Skiba lagi, i satu ganlal di kafaglut i
dad Dyu.
15 Bay tmimel i busaw, manan dale, “Dilègu Dyisas, na dilègu Pol, bay simto
gamu kè?”
16 Na kafnge ayé, i lagi nanè busaw, tadèan ale sanbunù, na fnisanan
ale. Taman, ta milah ale lamwà di gumnè ayé, na ta gseey ale, na ta landè
klawehla.
17 Na i kdee dad Dyu na dad to ise Dyu mnè di Ifisu, kantola linge gablà di
mkel ayé, ta too ale likò, na ta toola dnayen i dagit Dyisas, i Amuto.
18 Na nun dee dad to ta ftoo ku Dyisas kel déé, na tulenla di kanfe dad to i
dad sasè nimòla.

19 Na nun dee dad lmoos, mdà di kaftoola di ku Dyisas, ta santifunla dad
libru galla gnamit du snakufla di kanfe i kdee dad to. Na kantola santifun i
kdee dad libru ayé, yé btasan di dale filak dad lime falò libu.
20 Na yé gumdà i Tnalù Dwata too mbel, na matnù i kdee dad to ftoo di ku
Dyisas.

I samuk di Ifisu

21 Kafnge ayé, yé knayè nawa Pol magu di Masidunya na Akaya, klon fles
di Dyérusalém. Manan, "Mdà di Dyérusalém, là fakay ku là salu agu di Roma."
22 Na nun lwe to gal tmabeng kenen, na dekan ale muna gatù di
Masidunya. Yé dagit i dad to ayé dunan Timoti na Irastu. Bay Pol, funa kenen
fanak di Asya là mlo.
23 Na di slà ayé, ta nun bong samuk di Ifisu du mdà di Dalan i Amuto.
24 Na nun satu lagi, yé dagitan Dimitriyu, to fanday tmunal filak. Na mdà
di filak tnunalan ayé, gal mimò malnak gumnè salngad di baweh i gumnè
gumangamfù ku Dayana, i dwatala libun. Na too bong kagwè dad to talbahò
di kenen du dee dad to gal mli* di dale.
25 Na santifun Dimitriyu i dad to talbahò di kenen, na lê man i dad to
fanday salngad kenen, na manan dale, "Ta gadèyu sa gal bong kagwèto di
nimòto ani.
26 Na ta teenyu na lingeyu i nimò Pol du yé tdòan na i dad dwata nimò dad
to ise ku too glut dwata kun. Na fan-gawan i dad to, na ta dee mgeben dini di
Ifisu, na ta fan sdulê di kabal Asya.
27 Na yé kalnikòto, keng malmo i gumwèto klawil mdà di kafalmola dun.
Na ise ku lo ayé, bay lê sasè kastulenla di gumnè gumangamfùto di tatel
dwata libun, Dayana, ta landè gukmamu dun. Baling ale talù sasè na ta lanah
i ktatel i gal fnangamfù i kdee dini di Asya na di klamang banwe."
28 Na kantola linge i man Dimitriyu, too ale falbut di katdò Pol, na mkit ale,
manla, "Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu."
29 Ta too mbel i samuk di kabal i syudad, na kanfèla ale Gayus na Aristarku,
lwe to mdà di Masidunya i magin ku Pol. Na gasilla ale nebe ditù di galla
gustifun.
30 Na mayè Pol talù di dad to, bay fnang i dad to ftoo di ku Dyisas.
31 Na lê nun dademe dad ganlal di Asya, dunan i dademe Pol sakdo, yé
katedla ku Pol nang kenen salu di galla gustifun ayé.
32 Na di slà ayé, too masabwel i dad to stifun déé. Mkit i kdeela, bay sahal i
manla, du là gadèla i duenla stifun déé.
33 Yé man nawa i dademe ku Alihandru gumdà i samuk du kenen sa lugad
i dad Dyu gsen muna i dad to. Na ftadagan sigalan du fafanakan ale, du fan
kenen talù msen i kton.
34 Bay kantola gadè na Dyu kenen, ta salngan ale mkit kel di lwe oras klon,
manla, "Too mdatah Dayana, i dwata fnangamfù i dad to di Ifisu."
35 Di gusenan, i to magot i syudad ayé, ta fafanakan i dad to, na manan
dale, "E dad to dini di Ifisu, ta gadè i kdee dad to na gito sa dini di syudad
Ifisu i mifat i gumnè gumangamfù di ku Dayana, i mdatah dwata, na lê man
i batu mtiu ta mtatek mdà di langit.
36 Yé duenam man, du landè kibò famkéng ani, yé fye, fanak gamu na
nangyu fsukaf nawayu.

---

* **19:24** 27:28 Ku demen defe.

37 I dad to ta nebeyu dini, là sa tmaku ale di dad gumnè gumangamfùto, na
là sa sasè talùla di dwatato.
38 Na kaflingenta dun, Dimitriyu na i dad talbahò di kenen, ku nun teenla
sasè nimò di balù simto dun, nun sa gumukum na dad ganlalto i fakayla
gutmulen dun.
39 Bay ku nun kayèyu fukum, silangto santulen ku ta kel i du gal sukum.
40 Keng baling gito gudmuenla i samuk ta mkel ani, na landè fye timelto
dale."
41 Na kafnge i ganlal man ayé, ta dekan mulê i dad to.

20

I kagu Pol di Masidunya na Akaya

1 Na kanto fnge i samuk ayé, ta santifun Pol i dad to ftoo di ku Dyisas di
Ifisu du tan-galan i nawala. Na kafnge ayé, mbal kenen di dale du fles ditù di
Masidunya.
2 Lanngaban nagu i dad banwe ditù du tan-galan nawa i dad to ftoo, na
kafnge ayé, ta lê fles di Grisya,
3 na tlu bulen i klon fanak déé. Fatlagad kenen salu ditù di Sirya, bay
kanton gadè fnaleh dad Dyu fnati kenen, ta yé balingan dalan magu di
Masidunya.
4 Ani dagit i dad to magin di kenen di kagun, Sopatar, i ngà Piru mdà di
Birya, na Aristarku na Sigundu, dunan i dad to mdà di Tésalonika, na Gayus
mdà di Dirbi, na Timoti, na lê man Tikiku na Trofimu, dunan i dad to mdà di
Asya.
5 Muna ale du fatanla gami di Troas.
6 Na kafnge Fista i Fan Landè Bulung Falnok Dun, ta maweng gami mdà di
Filipus, na kafnge lime butang gumahmi ale di Troas, na fitu butangmi fanak
déé.

I ksalu ale Pol di Troas

7 Na di kifuh Sabadu, stifun gami kmaan fan gumdàmi famdam ku Dyisas,
na tamdò Pol kel di tngà butang du di kaflafusan mdà kenen.
8 Na nun dee salò di snifil gustifunmi di tah.
9 Nun satu lamnok lagi sudeng di bintanà, yé dagitan Yutiku. Di lam Pol
tamdò, ta gkudang Yutiku, na fuléh mdà di gatlu kansad saal. Galìla gtabeng,
ta mati.
10 Na ta tufa Pol, lanfanan na lkafan Yutiku, na manan, "Nang gamu mlidù
du ta lê mlawil kenen."
11 Na ta lê myak Pol, na falnakan i fan, na ta kmaan gami. Na stulen kenen
di dale kel di flafus, na yé klon mdà.
12 Na nebela mulê Yutiku, na too ale lehew.

I kagu Pol salu di Militu

13 Na ta muna gami mdà maweng salu di Asu du fye slobmi Pol, du yé
manan tmanà kenen.
14 Na kantomi gsitong kenen di Asu, ta flesmi fsakay kenen di aweng, na
fles gami di banwe Mitilini.
15 Ta lê gami mdà maweng, na di tmadol du, kel gami di sablà i fungul
dnagit Kyus. Na di kfayahan, salu gami di fungul dnagit Samu. Na di tmadol
du, ta lê gami fles di Militu.

16 Na yé knayè nawa Pol, là sloban di Ifisu tà ganggà di Asya du sagwê
kenen fles ditù di Dyérusalém du kayèan kel ditù di laman là fa kel i Du
Péntikus.

I ktalù Pol di dad ganlal di simbahan di Ifisu

17 Di lam Pol déé di Militu, ta fngén i dad ganlal di simbahan di Ifisu du fye
snitongla kenen.
18 Na kanto kel dad ganlal déé, man Pol di dale, “Ta gadèyu sa i ldamgu mdà
di du kakelgu di Asya mnè di safédyu.
19 Di kimògu i nimò Dwata, toogu fdanà i ktogu, na maloh i lwakgu, na too
agu maflayam mdà di dad sasè nimò i dad Dyu di do.
20 Na ta gadèyu sa ta mtigu tdò di gamu i kdee gamtabeng gamu di bleng i
dad to di dad gustifunyu na lê man di dad gumnèyu.
21 Yé ta fnigu di dad Dyu na di dad to ise Dyu fye msal ale di salàla na salu
ale di Dwata, na ftoo ale di Amuto Dyisas.
22 “Na ani, salu agu ditù di Dyérusalém du dek i Mtiu Tulus agu, na là gadègu
ku dét i mkel di do ditù.
23 Bay lo yé gadègu i fgadè i Mtiu Tulus di do na di kat banwe gusalugu, yé
fatan do i blanggù na i samuk.
24 Bay knèan, fandamgu landè btas i knègu dini di tah tanà. Lo yé mabtas ku
gafngegu i nimò blé i Amuto Dyisas do, dunan i ktulen-gu i Fye Tulen gablà
di kafye Dwata.
25 “Ta lnauygu i kdeeyu, na tdògu gablà di Kagot i Dwata. Na ta gadègu mdà
ani ta là dè ato site samfulê.
26 Na yé duenam man, ani man-gu di gamu di mdu ani, na ku nun to là
galwàan, nangan agu nsal,
27 du ta sdulêgu tulen di gamu i kdee knayè Dwata.
28 Bay neyeyu i ktoyu, na lêyu neye i kdee dad to ta salig i Mtiu Tulus di
gamu. Tooyu nifat i dad to ta tanfing Dwata du ta bnayadan ale fagu di litè i
Ngàan.
29 Na gadègu ku ta mdà agu, nun salu di gamu salngad i dad tuyun too labè,
na landè lniusla di dad to ta ftoo.
30 Na lê nun dad to mdà di gamu tamdò kéng nebela samyat i dad to ftoo.
31 Na yé duenam man, too gamu fgeye. Na nangyu glifet ta tlu fali klogu
sigi tamdò gamu kifuh na mdu, na là ti tlag agu falmau gamu, na nun lwakgu
maloh.
32 “Na ani, bléta gamu di ifat Dwata na di kafyen i ta tdògu di gamu du
Dwata i fambagal gamu, na mlé gamu i kafye tagàan di kdee dad to ta
tanfingan.
33 Na là ti lmen-gu mibal filak, blawen, na i klaweh di balù simto dun di
gamu.
34 Bay gadèyu na yé duen-gu fakgis talbahò du fye gwègu i dad kalnidùgu,
na lêgu gtabeng i dademegu fagu di kablégu dale dad kalnidùla.
35 Na di kdee dad nimògu, ta gfitegu di gamu na yé fye too ato falgad talbahò
du fye gtabengto i dad to mnè di klimah. Na fandamto i man Amuto Dyisas,
‘Mas fye fa i mlé tah i dmawat.’ ”
36 Na kafngen man ayé, ta lkuad i kdeela du dmasal.
37 Na lkafla kenen, na nalakla, na sdulê ale mngel.
38 Yé duenla too mlidù du mdà di ta kmanan dale na ta là lê ale site. Na ta
tundala kenen di aweng.

21

I ksalu Pol di Dyérusalém

1 Na kafngemi mbal di dale, ta mdà gami maweng gatù di banwe dnagit
Kos. Na di tmadol du, ta lê gami fles salu di banwe Rodas, na fnge lê gami
salu ditù di banwe Patara.
2 Na nun teenmi aweng salu di banwe Fonisya, na taman, ta smakay gami.
3 Na kantomi gadweng Sipru, ta niwasmi gsen di bibeng, du fles gami gatù
di Sirya. Na dmuung i aweng di Tiro, na tufa gami du ftufala déé i dademe
lulen.
4 Fanngabalmi dad to ftoo di ku Dyisas déé, na kantomi ale teen, ta fanak
gami di safédla kel di fitu butang. Na mdà di alak i Mtiu Tulus, nubugla Pol
fye là flesan ditù di Dyérusalém.
5 Kanto ftoh i fitu butangmi mnè déé, ta lê gami fles di kagumi. Na di
kdàmi, i kdee dad lagi na libun na dad ngàla, sdulê ale matad gami kel di lwà
i syudad. Na kanto gami kel di kilil mahin, ta lkuad i kdeemi du dmasal.
6 Na kafngemi mbal di dale, ta myak gami di aweng, na ta lê ale dale mulê.
7 Na fles gami mdà di Tiro salu ditù di banwe Tolimiyas, na kantomi kel
ditù, lnauymi i dad to ftoo di ku Dyisas, na sdumi fanak déé di safédla.
8 Na di tmadol du, ta fles gami kel di Sisarya, na fanak gami di gumnè Filip,
i satu to gal tamdò i Fye Tulen glam di dad fitu to ta mgalékla di Dyérusalém
tmabeng di dad to dek Dyisas.
9 I to ayé, fat ngàan sawang libun gal tmulen Tnalù Dwata.
10 Na di lammi fanak déé dad file butang, ta nun to kel fdu di Dyudiya, yé
dagitan Agabu. Kenen satu tugad i Dwata.
11 Fdadong kenen di gami, na nwèan i galing Pol. Kafnge ayé, bakusan di
kenen sigal na di blìan, na manan, “Ani man i Mtiu Tulus, ‘Galò ani kbakus i
dad Dyu di Dyérusalém i to mfun galing ani, na fnge bléla kenen di kagot i dad
to ise Dyu.’ ”
12 Na kantomi linge i man Agabu, gami na i dad to déé, nubugmi Pol fye là
flesan ditù di Dyérusalém.
13 Bay tmimel Pol, manan, “Kan dé ku mngel gamu, na flidùyu i nawagu?
Ta gatlagad agu sa, ise ku lo bnakus, bay lê fafati di Dyérusalém du mdà di
Amuto Dyisas.”
14 Na du là gaganmi tamlas i fandaman, ta bayàmi kenen, na manmi, “Yé
mgimò i knayè Dwata.”
15 Na kafnge i file du mlius, ftifas gami na ta mdà gami gatù di Dyérusalém.
16 Na nun dad to ftoo di ku Dyisas mdà di Sisarya magin di gami, na tundala
gami di gumnè Mnason, i gufanakmi. Yé gumdàan di Sipru, na kenen satu di
dad to muna ftoo di ku Dyisas.

I klauy Pol ku Dyém

17 Na kanto gami kel di Dyérusalém, i dad to ftoo di ku Dyisas déé, too ale
lehew dmawat gami.
18 Na di tmadol du, magin Pol di gami du kayèan sansite Dyém. Na lê salu
déé i dad ganlal di simbahan.
19 Na kafnge Pol mlé kumusta di kdeela, ta tulenan i kdee dad nimò Dwata
di dad to ise Dyu fagu di katdòan.
20 Na kantola linge i man Pol, dnayenla i Dwata. Na manla di ku Pol, “E
flanekmi, gadèam sa ta file libu i dad Dyu ftoo di ku Dyisas, bay sana kinit
nawala mimen i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis.

21 Na ta nun tmulen dale, na yé galam tdò kun di kdee dad Dyu mnè di dad
banwe i dad to ise Dyu tnagakla i dad uldin Mosis, na nangla fimò ilè di laweh
i dad ngàla lagi, na nangla lalò i dad adat i dad Dyu.
22 Di là mlo ani, gadèla na ta dini ge. Dét i fye nimòto?
23 Bay, ani fye nimòam. Nun fat lagi dini nun fakangla di Dwata.
24 Magin ge di dale, na flam ge di kaflanebla i ktola di kanfe i Dwata. Na
di kaginam dale, ge mayad dad kalnidùla du fye gafkihla i wakla. Na fagu di
nimòam ani, fitem i kimenam di uldin Dwata fagu di ku Mosis du fye gadè i
kdee dad to na kéng i ta lingela gablà di ge.
25 Na gablà di dad to ise Dyu ta ftoo di ku Dyisas, ta snulatmi ale du tulenmi
dale i mnè di fandammi. Yé fnangmi dale knaan i ta dsù di dad ise glut dwata,
na i litè, na i dad lmanaf na anuk fanlang, na nang ale mimò sasè knayè i
lawehla.”
26 Na di tmadol du, ta mdà Pol magin di dad fat lagi ayé, na flam kenen
flaneb di kanfe i Dwata. Na kafnge ayé, ta fles Pol salu di Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata du fgadèan déé ku kilen kafnge i kaflanebla, du yé
klon mlé dad dsù di Dwata tabengan di kdeela.

I kakfè i dad Dyu ku Pol

27 Na kanto fan mlius i fitu du ayé, nun dad Dyu mdà di Asya, teenla Pol di
lam i Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na banlétla i dad to déé fye mimò
ale samuk, na kanfèla Pol.
28 Na mkit ale, manla, “E dad to Israél, tnabengyu gami. Dunan ani i to
gal lamngab di kdee dad banwe du tamdò sasè di kdee dad to gablà di gito
dad Dyu, na i uldin blé Dwata fagu ku Mosis, na i Gumnè Gumangamfùto di
Dwata. Na ani, ta lê kenen mebe dad to ise Dyu fusuk dini, na fagu déé, ta
fagsikan i Gumnè Gumangamfùto di Dwata.”
29 (Yé duenla man ayé du ta teenla Trofimu, satu to mdà di Ifisu magin ku
Pol magu di Dyérusalém. Na yé man nawala ku ta nebe Pol kenen fusuk di
Gumnè Gumangamfù di Dwata).
30 Na ta too mbel i samuk di kabal i syudad, na sadluh i kdee dad to salu di
ku Pol, na kanfèla na dyolla lamwà di Gumnè Gumangamfù di Dwata klola
tmakab i gumnè ayé.
31 Na di ta fanla kfati ku Pol, ta nun tmulen di kernél i dad sundalu di Roma,
ta msamuk i kabal Dyérusalém.
32 Na fabaltik kenen mwè dad sundalu na dad ganlalla, na neben ale di
gustifun i dad to. Na kanto teen i dad to fan fmati ku Pol i dad sundalu ayé,
ta fanak ale maug ku Pol.
33 Na fdadong kernél ayé di ku Pol, na kanfèan klon fbakus dun lwe
sangkalì. Na kafnge ayé, ta snalekan i dad to, manan, “Simto i to ani, na dét
kè i ta nimòan?”
34 Na sahal timel dad to di kakitla. Na mdà di kdee ugakla, là gadè i kernél
ku dét i ta mkel, taman dekan i dad sundalun mebe ku Pol di barak.
35 Na kanto kel ale Pol di aut, ta mfeges i dad sundalu mket kenen du mdà
di too sasè ksamuk i dad to.
36 Na too mkit i dad to tmadol dale, manla, “Fnatiyu kenen.”

I ktalù Pol di dad to

37 Kantola fan fafusuk Pol di lam i barak, ta manan di ulu i dad sundalu,
“Fakay beg nun man-gu di ge?” Na tmimel i kernél ayé, manan, “Fulung ge
talù Grik?

38 Na ku ayé, ise ge kadì i to mdà di Idyip mimò samuk falami ani i mebe
fat libu dad sasè to nun tek salu di banwe landè to mnè ditù!”
39 Na tmimel Pol, manan, “Dyu agu, na yé gusutgu di Tarsu, i satu bong
syudad di Silisya. Ku mfakay, begam agu faloh talù di dad to.”
40 Na faloh i kernél kenen talù, na ta tadag Pol déé di aut, na ftadagan i
sigalan du fafanakan i dad to. Na kanto ale fanak, ta talù kenen Hibru di
dale.

22

1 Ani man Pol, “E dad flanek na dad tua, tooyu falninge i talùgu msen i
ktogu.”
2 Na kantola linge i ktalùan Hibru, ta too ale fanak. Na fadlug Pol talù,
manan,
3 “Dyu agu do sa, na ditù gusutgu di Tarsu glam di Silisya, bay dini
gulamnokgu di Dyérusalém. Do satu tdò Gamalyél, na too fye katdòan do i
dad uldin Dwata di dad gutambulto, na too minit nawagu mimen di Dwata
salngad gamu di mdu ani.
4 Na yé nimògu di munan, falnayamgu i dad to lmalò di Dalan i Amu kel di
kfatila du kanfègu dad lagi na dad libun, na fablanggùgu ale.
5 I ulu di kafaglut i dad Dyu na i kdee dad mdatah ganlal, fakayla tulen
na glut i man-gu ani. Na ta bléla di do dad sulatla di dad flanekla Dyu di
Damaskus mlé do ktoo kamfè i dad to ftoo, na mebe dale dini di Dyérusalém
fye falnayam ale.

I ktulen Pol i gumdàan ftoo

6 “Kantogu mdadong di Damaskus, tadè nun bong neng glibut do mdà di
langit.
7 Na tadè agu bek di tanà, na nun lingegu talù, manan do, ‘E Sol! E Sol, kan
dé ku falnayamam agu?’
8 Na smalek agu, man-gu, ‘E Amu, simto ge kè?’ Na tnimelan agu, manan,
‘Do sa Dyisas mdà di Nasarét, i galam falnayam.’
9 Na i dademegu magu, teenla i bong neng ayé, bay là lingela i kastulenan
di do.
10 Na smalek agu, man-gu dun, ‘Dét nimògu, Amu?’ Na tmimel kenen,
manan, ‘Mték ge, na fles ge ditù di Damaskus. Na di kakelam ditù, nun
tmulen kdee fimò Dwata ge.’
11 Na ta butè agu mdà di gban i neng ayé, taman i dademegu, nalakla agu
fles di Damaskus.
12 “Na nun satu lagi ditù, yé dagitan Ananayas, toon nimen i dad uldin
Dwata, na i kdee dad Dyu mnè di Damaskus, toola kenen nafè.
13 Salu kenen di do, na tadag di safédgu, manan, ‘E flanekgu Sol, lê ge man
mite.’ Na di kmanan ayé, ta lê agu mite, na teen-gu kenen.
14 Na lêan man di do, ‘I Dwata fnangamfù i dad gutambulto, ta nalékan ge
du fye toom gadè i knayèan, na teenam i Snaligan Too Tluh, na lêam linge talù
lamwà di bàan.
15 Na ge mgimò snaligan tmulen di kdee dad to i kdee ta teenam na lingem.
16 Na ani, nang ge fganggà. Mték ge, na fbunyag ge, na fagu di katlom i
dagitan, falobam i dad salàam.’

I kdek Dwata ku Pol tamdò di dad ise Dyu

17 “Na kafngen man ayé, ta mdà agu mulê dini di Dyérusalém, na dmasal
agu di Gumnè Gumangamfù di Dwata. Na di lamgu dmasal, nun kanteen-
gu.
18 Yé kanteen-gu, stulen Dyisas di do, manan, ‘Fabaltik ge mdà. Tnagakam
i syudad Dyérusalém ani, du là sa dnawatla i ktulenam gablà di do di dale.’
19 Na tmimel agu, man-gu, ‘Ta gadè dad to dini i tagnè nimògu, dunan
nkatgu nagu i dad gumnè gustifun i dad Dyu du kanfègu na nfasgu i dad to
ftoo di ge.
20 Na di kfatila ku Stifén, i snaligam, déé agu, na magin agu di knayèla fmati
dun, na do fa mantay i dad saulla.’
21 Bay ani i timelan do, manan, ‘Mdà ge nan, du fgatùta ge di mawag banwe
di dad to ise Dyu.’ ”
22 Di kman Pol ayé, ta déé gusen dad to flinge di kenen. Na mkit ale, manla,
“Fnati kenen! Là gtenan mnè di tah tanà!”
23 Na too ale mkit, na walla i dad saulla, na smabul ale kfung.
24 Yé dek kernél i dad sundalu di dad ton nebela Pol di lam i barak, na nfasla
fye tulenan ku dét duen dad Dyu kenen i gumdàla mkit.
25 Na di ta kbakusla ku Pol du ta fanla nfas, ta snalekan i kapitan i dad
sundalu, manan, “Fakayyu nfas i to Roma ku là fa gadèyu i salàan?”
26 Na kanto linge i kapitan ayé, ta mdà kenen salu di kernélla, na tulenan i
man Pol. Na snalekan kenen, manan, “Dét i fanam nimò di to ayé? To Roma
kenen kadì.”
27 Na ta salu i kernélla ayé di ku Pol, na snalekan kenen, manan, “Tulenam
do kun. To Roma ge kè?” Na tmimel Pol, manan, “Hee.”
28 Na man i kernél, “Too bong bayadgu do klogu mgimò to Roma.” Na man
Pol, “Bay do, mdà di ksutgu to Roma agu.”
29 Na i dad to fan smalek ku Pol, ta tnagakla kenen. Na kanto gadè i kernél
ayé i to ta fbakusan, to Roma, too kenen likò.

I kebela ku Pol di kanfe i dad mdatah ganlal i dad Dyu

30 Na yé kayè i kernél ayé ku gadèan ku dét salà Pol di dale. Taman, di
tmadol du, ta ftehan dad sangkalì bakusla ku Pol, na fastifunan i dad ganlal
di kafaglutla na i kdee dad mdatah ganlal, na neben Pol déé du ftadagan di
munala.

23

1 Na meye Pol di dad mdatah ganlal ayé, na manan, “E dad flanekgu, ta
landè gumsamuk nawagu gablà di ktogu mdà di munan kel di mdu ani.”
2 Di kafnge Pol man ayé, i ulu dad ganlal di kafaglut i dad Dyu, dekan i dad
to tadag di saféd Pol smamfak bàan.
3 Na man Pol di kenen, “Snamfak Dwata ge du mdà di kaflingum. Yé
duenam sudeng déé du nukumam agu mdà di dad uldin blé Dwata fagu di
ku Mosis, bay ta glafàam i dad uldin ayé fagu di kafsamfakam do.”
4 Na man i dad to tadag di saféd Pol, “Kan ku talù ge sasè di ganlal ta mgalék
Dwata?”
5 Na tmimel Pol, manan, “Dad flanekgu, là gadègu ku ganlal kenen, du yé
man di Tnalù Dwata, ‘Nangyu talù sasè di ganlalyu.’ ”
6 Na kanto gadè Pol na nun dad Sadusi na dad Farisi déé, ta falbongan i
talùan di dad mdatah ganlal, manan, “Dad flanekgu, Farisi agu, na ngà agu
fa i satu Farisi. Na yé duenla mukum do ani du fantoogu na nték i dad mati.”

7 Na mdà di kmanan ayé, ta baling sbalew i dad Farisi na dad Sadusi, na ta
masgalel i kdeela stifun déé.
8 (Du i dad Sadusi, yé manla dale na landè nték di fati, na landè layef i dad
to, na landè kasaligan i Dwata. Bay i dad Farisi dale, yé fantoola na nun kdee
ani).
9 Na baling midul i kasbalewla, na tadag i dademe dad to tamdò i dad uldin
blé Dwata fagu di ku Mosis glam di dad Farisi, na nsenla Pol, manla, “Landè
teenmi sasè nimò i to ani. Keng ta nun lmagol ku demen kasaligan talù di
kenen.”
10 Na mdà di kinit kasbalew i dad to ayé, yé kalnikò i kernél i dad sundalu
keng sanktangla Pol. Na yé duenam man, dekan i dad sundalun mwè ku Pol
na nebela fusuk di barak.
11 Na di kifuh ayé, tadè msut i Amu di saféd Pol, na manan dun, “Fan-galam
i nawam du ku dét i kibòam tmulen gablà di do dini di Dyérusalém, salngad
ayé i ktulenam ditù di Roma.”

I kfaleh nawa i dad Dyu fmati ku Pol

12 Na kanto flafus, nun dad Dyu stifun, yé santulenla kfatila ku Pol. Na yé
sdagèla silang ale kmaan na minum ku ta gfatila kenen.
13 Yé kdee dad lagi ayé mlukas fat falò.
14 Na salu ale di dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na di dad tua gal mebe
dad Dyu, na manla, “Yé sdagèmi silang gami kmaan ku ta gfatimi Pol.
15 Taman, ani fye nimòyu magin i dad mdatah ganlal. Katedyu di kernél i
dad sundalu di Roma feben Pol dini du nun fa kayèyu gadè gablà di kenen.
Na gami fmati kenen di laman là gafat dini.”
16 Bay, i ngà libun Pol lagi, lingen i kastulenla, na yé duenam man, fusuk
kenen di barak du tulenan ku Pol.
17 Na tlo Pol i satu ganlal i dad sundalu, manan dun, “Begam nagin i lamnok
lagi ani salu ditù di kernél du nun kayèan man dun.”
18 Na ta naginan i lamnok lagi ayé salu di kernél. Na kanto ale kel ditù, ta
man i ganlal ayé di kernélla, “I satu to di blanggù, dunan Pol, yé fnin nagin-gu
gadini di ge i lamnok lagi ani du nun kayèan man di ge.”
19 Na i kernél ayé, nagotan sigal i lamnok lagi ayé, na neben fawag, na
snalekan, manan, “Dét kè i kayèam man di do?”
20 Na tmimel i lamnok lagi ayé, manan, “Yé ta gusasatu nawa i dad Dyu
fnila di ge febem dale fayah Pol salu di kanfe i dad mdatah ganlal du manla
na nun fa kun kayèla gadè gablà di kenen.
21 Bay nangam fantoo i manla ayé du mlukas fat falò i dad lagi fmakét di
dalan du fnatila kenen. Ta samdagè ale na silang ale kmaan na minum ku ta
gfatila Pol. Ta gatlagad ale ani, na lo yé fatanla ku dét i manam.”
22 Na kafnge ayé, ta dekan mdà i lamnok lagi ayé, na manan dun, “Nangam
tulen di balù simto dun i ta tulenam di do ani.”

I kebela ku Pol salu di Sisarya

23 Na kafnge ayé, ta tlo kernél ayé lwe kapitan i dad sundalu, na dekan ale,
manan, “Fatlagad gamu lwe latuh i dad sundalu, na fitu falò dad sundalu
smakay kudà, na lwe latuh i dademe mebe agas du kadang alas nuwébi di
kifuh mdà gamu salu di Sisarya.
24 Na fatlagadyu dad kudà gusmakay Pol, na too gamu fgeye di kebeyu dun
fye gafat di Gubirnador Filik na landè sasè mkel di kenen.”
25 Na smulat i kernél di gubirnador, ani manan,

26 “Do, Klawdyu Lisyas, i smulat ani di ge, mgafè Gubirnador Filik.
Kumusta ge déé.
27 Ta kanfè dad Dyu i to ani, na fanla kenen fnati, bay kantogu gadè to Roma
kenen, ta fagin-gu i dad sundalugu, na falwàgu kenen.
28 Du kayègu gadè ku dét i salàan, taman, ta nebegu kenen di gustifun i dad
mdatah ganlalla.
29 Na déé ta gugmadègu dun landè salàan ku gablà kenen fnati ku demen
fablanggù. Bay lo yé salàan kun, lnafàan i uldin blé Dwata di dale.
30 Na kanto nun tmulen do gablà di ayèla fmati kenen, ta gasilgu ftunda di
ge. Na ta yé man-gu di dad to tmifù kenen, tulenla ge ku dét i salàan.”
31 Taman, di kifuh ayé, ta nwè dad sundalu Pol, na nebela kenen di banwe
Antipatris du nimenla i dek di dale.
32 Na di tmadol du, i dad sundalu tmanà, samfulê ale ditù di barak, bay i
dad sundalu kmudà, yé i fles tmunda ku Pol.
33 Na kanto ale kel ditù di Sisarya, ta bléla i sulat di gubirnador, na bléla Pol
di kagotan.
34 Na ta bnasa i gubirnador i sulat ayé, na snalekan ku dét probinsya
gumdà Pol. Na kanton gadè na yé gumdàan di Silisya,
35 ta manan ku Pol, “Falningeta ge ku ta kel i dad tmifù ge.” Na dekan i dad
sundalu fye bnantayla Pol di gumnè Harì Hérod.

24

I ktifùla ku Pol di kanfe Gubirnador Filik

1 Na kafnge lime butang, ta salu Ananayas, i ulu dad ganlal di kafaglut i
dad Dyu ditù di Sisarya, na faginan dademe dad tua gal mebe dad Dyu na
Tirtulu, i abugadu. Na tadag ale di kanfe i gubirnador, du tulenla di kenen i
manla dad salà Pol.
2 Ta fatlo i gubirnador Pol, na kanto kel déé, ta tambù Tirtulu tmifù ku
Pol, manan, “Too mgafè Gubirnador, ta mlo nan nun bong kgilih i mgimòam
gamfye di banweto.
3 Là fanak gami dmilè ani balù nèan, na too gami fasalamat di ge.
4 Bay ani, là fantahàgu i talùgu du tà ge ganggà, bay lo yé fnigu di ge, ku
mfakay, begam gami falninge là mlo.
5 Teenmi Pol, kenen i mebe samuk du banlétan i dad Dyu mimò samuk di
klamang banwe. Na kenen i ulu di fantoo i dad to di Nasarét.
6 Na kayèan fagsik i Gumnè Gumangamfù di Dwata, taman, ta kanfèmi
kenen, du kayèmi nukum glalò di uldinmi.
7 Bay kel Kernél Lisyas, na nladan di gami.
8 Na dekan i kdee tmifù di kenen salu di ge. Ku toom kenen snalek,
glabatam i kdee tifùmi kenen.”
9 Na nagin dad Dyu déé i tifùla ku Pol, na manla slame glut i kdee manan
ayé.

I ktalù Pol di kanfe Gubirnador Filik

10 Na kafnge ayé, sninyas i gubirnador Pol du ftalùan. Na man Pol, “Gadègu
ta dee falim mukum di banwe ani, taman, too agu lehew msen i ktogu di
kanfem.
11 Ku toom snalek i dad to, gadèam na là fa gafatan sfalò lwe butang, i ta
kgatùgu di Dyérusalém du mangamfù agu di Dwata.

12 I dad to tmifù do, teenla na là mbet agu sbalew di Gumnè Gumangamfù
di Dwata, na là banlétgu i dad to di dad gumnè gustifun i dad Dyu ku demen
balù nèan di syudad ayé.
13 Na landè gfitela di ge ku yé gugmadèam dun na glut i tifùla do.
14 Bay di kaglutan, yé tulen-gu di ge na mangamfù agu di Dwata, dunan i
fnangamfù dad gutambulmi fagu di klalògu i Dalan Amu, i manla satu fantoo
là glut. Na lêgu fantoo i kdee dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis na i kdee
dademe dad tugad Dwata.
15 Na salngad i dad to ani, yé fanden-gu di Dwata na nun du ntékan i kdee
dad to mati, fye ku demen sasè.
16 Na yé duenam man, toogu fan-geye i ktogu du fye landè gumaslen-gu di
kanfe i Dwata na lê man di dad to.
17 "Dee faligu là ditù di Dyérusalém, kafnge ayé, ta lê agu ditù du nun nebegu
filak tabeng di dademegu Dyu i mnè di klimah, na nun dad dsù blégu di
Dwata ditù.
18 Di kitela do di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, sanagu fnge flaneb
glalò di uldin Dwata fagu di ku Mosis. Là dee gami ditù, na là mimò gami
samuk.
19 Bay nun dad Dyu mdà di Asya ditù. Dale moon i gablà smalu di ge na
tmulen i salàgu, ku nun sa.
20 Ku demen i dad to ani i ftulenam i salàgu di kaftadagla do di kanfe i dad
mdatah ganlal.
21 Lo yé duenla malbut di do du ta falbonggu talùgu, na man-gu dale ani,
'Yé duenyu mukum do du fantoogu na nték i dad mati.' "
22 Na Filik, toon gadè gablà di Dalan i Amuto, taman, fafanakan i kasfala,
manan, "Silanggu nukum i to ani ku ta kel Kernél Lisyas."
23 Na yé flaun di satu kapitan i dad sundalu, bnantayla Pol, bay falohla
kenen mimò i knayèan, na falohla i dademen lmauy kenen du fye banléla
kenen i dad kalnidùan.
24 Na kafnge dad file du, ta lê kel Filik, na magin i yaanan Drusila, i satu
Dyu. Fngén Pol, na falningen i ktulenan gablà di kaftoo ku Dyisas Krayst.
25 Na di lam Pol tmulen gablà di katluh, na i kadnan nawa, na i Du
Kukum, ta likò Filik, na manan, "Ta gablà ayé. Fakay ge mdà. Na ku lê nun
gugaslenggu, lêta ge fngé."
26 Bay di kaglutan, yé kayè nawan ku banlé Pol kenen filak du fye falwàan.
Na yé duenam man, galan fngé Pol du stulen ale.
27 Na kanto mlius i lwe fali, yé tamlas ku Filik dunan Porsyu Fistu. Bay là
falwà Filik Pol di blanggù du yé kayèan ku lehew i dad Dyu mdà di nimòan.

25

Fistu, i tlas mukum ku Pol

1 Tlu butang i klo Fistu kel di probinsya, ta mdà kenen di Sisarya salu ditù
di Dyérusalém.
2 Na i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i dademe dad ganlal di gubirnu,
tulenla di kenen i dad salà Pol.
3 Na fakdo ale di ku Fistu, yé fnila ku nilihan Pol di Dyérusalém mdà di
Sisarya du fatlagad ale fmakét di dalan fmati kenen.
4 Bay tmimel Fistu, manan di dale, "Ditù ta gublanggù Pol di Sisarya, na là
mlo i kasfulêgu ditù.

5 Taman, faginyu do i dademe dad ganlalyu du dale tmulen i salà Pol, ku
nun sa salàan.”
6 Na nun dad walu ku demen sfalò butang klo Fistu déé di Dyérusalém, na
kafnge ayé, ta lê samfulê ditù di Sisarya. Na di tmadol du, ta sudeng kenen
di gumukuman, na fatlon Pol.
7 Na kanto kel Pol déé, i dad Dyu ta salu déé mdà di Dyérusalém, ta
salnibutla, na dee dad blat tifùla kenen, bay landè fitela gugmadè dun ku
glut i manla.
8 Na kafnge ayé, ta tmimel Pol, manan, “Landè glafàgu di dad uldin i dad
Dyu, na i dad uldin di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na i uldin Sisar, i ulu
di Roma.”
9 Bay yé kayè Fistu ku lehew i dad Dyu mdà di nimòan, taman, snalekan
Pol, manan, “Mayè ge salu ditù di Dyérusalém, na ditù gumukumta ge?”
10 Na tmimel Pol, manan, “Ta dini agu di gal gumukum Sisar, na ani i gablà
gumukum do. Na ta sanam gadè sa na landè salàgu di dad Dyu.
11 Ku nun uldin glafàgu i gablà gufmati do, là milah agu. Bay ku landè
kaglut i tifùla do, landè balù simto dun i fakay mlé do di dale. Na ani, yé
fnigu ku Sisar mukum do.”
12 Na kafnge Fistu stulen di dad to gal falmau kenen, ta manan ku Pol, “Du
yé fnim ku Sisar i mukum ge, taman ditù gusalum di ku Sisar.”

Pol di kanfe Harì Agripa na Bérnis

13 Na kafnge dad file butang, ta kel Harì Agripa na Bérnis déé du fitela
kdawatla ku Fistu.
14 Na du dee butangla déé, stulen Fistu ku Harì Agripa gablà di kasfala Pol.
Manan dun, “Nun satu to blanggù dini i là falwà Filik.
15 Na di ksalugu ditù di Dyérusalém, i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu na i
dad tua gal mebe dad Dyu, tnifùla kenen, na yé fnila di do falnayamgu.
16 Bay yé ta man-gu di dale, ise ayé adat di Roma ku falnayam i satu to di
laman là fa samsite dad to tmifù kenen, na là fa gtimelan i dad tifùla dun.
17 Taman kanto ale kel dini di Sisarya, ta là fganggà agu, bay di tmadol
flafus ta fngégu kenen salu di gumukum.
18 Na di ktalù i dad to tmifù kenen, yé man nawagu ku nun blat tifùla kenen,
bay landèan.
19 Bay lo yé sanbalewla di kenen gablà di fantoola na gablà ku Dyisas, i satu
lagi ta mati, na man Pol ta mték kun.
20 Na du là gadègu ku dét kibò kukumgu di kasfala ani, taman, snalekgu
kenen ku mayè salu ditù di Dyérusalém na ditù gumukumgu dun.
21 Bay du yé fni Pol yé kayèan mukum dun Sisar na kayèan fbantay, taman
ta dekgu i dad sundalu mantay kenen kel di kfebegu dun ditù di ku Sisar.”
22 Na man Agripa di ku Fistu, “Mayè agu do flinge i man i lagi ayé.” Na
tmimel Fistu, manan, “Fayah i kaflingem dun.”
23 Na yé duenam man di tmadol du, ta kel ale Agripa na Bérnis, na toola fite
i kdatahla. Na fusuk ale di gumukum magin i dad kapitan i dad sundalu na i
dademe dad lagi nun glal di syudad ayé. Na fngé Fistu Pol, na nebela déé.
24 Na man Fistu, “Harì Agripa na i kdeeyu stifun dini, ta dini i lagi ani tnifù
i kdee dad Dyu ditù di Dyérusalém na lê man dini di Sisarya. Na mkit ale,
manla, ‘Gablà kenen fnati.’
25 Bay landè teen-gu salàan ku gumdà fmati kenen, bay du yé ta fnin ku
Sisar i mukum kenen, fan-gu febe kenen gatù di Roma.

26 Bay landè gadègu man di sulatgu di ku Sisar gablà ku Pol. Yé duenam
man, ta nebegu kenen dini di ge, Harì Agripa, na di kdeeyu ta stifun dini, du
fye fagu di ksalekto kenen, nun fakaygu man di sulatgu di ku Sisar.
27 Du di fandamgu, là fakay ku nun to blanggù febegu salu ditù di gum-
datahto ku landè too mbateng tifù kenen.”

26

I ksen Pol i kton di kanfe Agripa

1 Na man Agripa di ku Pol, “Ta fakay ge talù msen i ktom.” Na ftadag Pol i
sigalan, na manan,
2 “Harì Agripa, too fye bagìgu di mdu ani du tadag agu di kanfem talù msen
i ktogu gablà di kdee dad tifù i dad Dyu di do.
3 Midul déé du ta toom gadè i kdee adat na i dad tdò gulà salngad i dad
Dyu. Na yé duenam man, too agu beg fakdo di ge, ku mfakay, toom fantahà i
nawam falminge do.
4 “Ta gadè i dad Dyu i kebegu i ktogu mdà di ktukaygu ditù di banwegu, na
kel di knègu ditù di Dyérusalém.
5 Ta mlola gadè na glam agu di dad Farisi, i lumbuk di kafaglut i dad Dyu
too minit lmalò di dad uldin blé Dwata fagu ku Mosis. Ku lo ale mayè, ta
tulenla ge moon.
6 Na yé duen-gu dini du nukum agu mdà di kaftoogu i fakang Dwata di dad
gutambulmi,
7 dunan i fakang sanfatan i dad sfalò lwe lumbuk i dad toto di lamla
mangamfù di Dwata mdu na kifuh. Na ani, Mgafè Harì, mdà di kafden-gu
ani, ta balingla agu tnifù.
8 Kan dé ku là ftoo gamu na nték Dwata i dad to mati?
9 “Na yé man nawagu do di munan, do ktoo mimò i kdee gnagan-gu dmuen
i dagit Dyisas mdà di Nasarét.
10 Na yé nimògu di Dyérusalém, banlé i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu agu
ktoo fablanggù dad to ftoo di ku Dyisas, na ku ta nukum ale di fati, nagin-gu
i kukum ayé.
11 Na dee dulêgu faflayam dale di dad gumnè gustifun i dad Dyu, na
fnegesgu ale tmagak i kaftoola. Na mdà di too sasè kalbutgu dale, ta lalògu
ale di dad syudad di dademe banwe.

I ktulen Pol i ta gumdàan ftoo

12 “Na yé duen-gu salu ditù di Damaskus du ta nun ktoogu mdà di dad
ganlal di kafaglut i dad Dyu, na dale i ta mdek do.
13 Mgafè Harì, kanto di ltu du, di lamgu magu, teen-gu mdà di langit i bong
neng gamban fa di neng du glibut di kdeemi magu.
14 Ta bek gami di tanà, na nun lingegu talù, manan do di talù Hibru, ‘E Sol! E
Sol, kan dé ku falnayamam agu? Falnayamam i ktom di nimòam ani salngad
i safì smifà i talam sulè.’
15 Na smalek agu, man-gu, ‘Amu, simto ge kè?’ Na tmimel kenen, manan,
‘Do sa Dyisas, i galam falnayam.
16 Bay mték ge, na tadag ge du yé duen-gu fite di ge du nimòta ge fasakgu.
Ge tmulen i ta teenam mdà ani na i dad tmadol fiteta ge.
17 Falwàta ge mdà di falel i dad Dyu na i dad to ise Dyu, du yé dad to
gumdekta ge.

18 Ge mukà i fandamla, du fye tnagakla i gukmifuhan salu di gumalwan,
na tnagakla i kagot Satanas salu di Dwata, du fye magfasinsya i dad salàla,
na gdawatla i dale alel gagin di dademe dad to ta mgalék Dwata.'

I ktulen Pol gablà di nimòan

19 "Na yé duenam man, Harì Agripa, ta nimen-gu i kanteen-gu mdà di
langit.
20 Yé tnanin banwe gutamdògu di Damaskus, na kafnge ayé, di Dyérusalém
na di kabal banwe i dad Dyu, na i dad to ise Dyu. Na yé tdògu dale nsalla i dad
salàla, na smalu ale di Dwata, na mimò ale dad fye nimò ilè dun na ta msal
ale.
21 Na yé duen i dad Dyu kamfè do di Gumnè Gumangamfù di Dwata, na
fanla agu fnati.
22 Bay kel di mdu ani i ktabeng Dwata do, taman dini agu tmulen di kdee
dad to, baling mdanà ku demen mdatah. Lo yé tulen-gu i tagnè man i dad
tugad Dwata, na lê man Mosis,
23 dunan là fakay ku là falnayam i Mgalék Dwata, na kenen i muna nték
di fati, du fye tulenan gablà di salò mlé kagalwà di dad Dyu na di dad to ise
Dyu."
24 Na di lam Pol talù, ta mkit Fistu, manan, "Pol, ta book ge! Yé ta gambook
ge mdà di kalbong gnadèam."
25 Na tmimel Pol, manan, "Gubirnador Fistu, là sa book agu. I man-gu too
ti glut na tluh.
26 Gadè harì sa i kdee ani, taman là lngawè agu stulen di kenen. Na
fantoogu ta gadèan i kdee du ise ayé gumgimò i kdee ani di gugbunin.
27 E Harì Agripa, fantoom kè i man dad tugad i Dwata? Ta gadègu fantoom
ale."
28 Na tmimel Harì Agripa, manan, "Yé man nawam kè ku mlalam agu
mgebe di kaftoo di ku Dyisas Krayst?"
29 Na tmimel Pol, manan, "Baling mlo ku demen là, yé dasalgu di Dwata,
ge na i dademem lminge i man-gu ani, mgimò gamu salngad do, bay ise ku
nikat sangkalì."
30 Na ta tadag Harì Agripa, Gubirnador Fistu, Bérnis, na i kdee dad to flinge.
31 Na kanto ale lamwà di gustifun ayé, ta stulen ale, manla, "Là gten i to ani
blanggù demen fnati du landè sasè nimòan."
32 Na man Agripa di ku Fistu, "Ta galwà i to ayé moon, ku là balingan fni
Sisar mukum kenen."

27

I kaweng Pol salu di Roma

1 Kanto yé gusasatu nawala, febela gami ditù di Itali, ta bléla ale Pol na
i dademe to blanggù di ku Dyulyu, i kapitan i dad sundalu Roma glam di
lumbuk dnagit Dad Sundalu Ulu.
2 Aweng mdà di Adramityum i snakaymi, ta fan mdà slob di dad banwe
mdadong di kilil mahin glam di Asya. Na ta mdà gami nan, na yé satu to
magin di gami Aristarku. To Masidunya kenen, na yé gumdàan di syudad
Tésalonika.
3 Na di tmadol du, ta dmuung gami di Sidon, na mdà di kakdo Dyulyu,
ta falohan Pol lmauy di dademen sgalak déé du fye banléla kenen i dad
kalnidùan.

4 Na lê gami fles maweng, bay du gsunsungmi i kamgis nus, taman yé
dalanmi di guglidung nus di fungul Sipru.
5 Na ta nifalmi i mahin sablà Silisya na Pamfilya, na dmuung gami di Mira
glam di banwe Lisya.
6 Na déé gumite kapitan i dad sundalu satu aweng mdà di Alihandriya salu
di Itali, na déé lêan gufsakay gami.
7 Di lam i file du, too mlimah na léét kagu awengmi kel di kgafatmi di
banwe Knidu. Na mdà di nus, là gafles gami, taman, yé dalanmi di guglidung
i nus di fungul Krit sablà i banwe Salmoni.
8 Fkilil gami, bay too ti mlimah i kagumi, na manak magu i aweng, ta kel
gami di satu banwe, dnagit Fye Gudmuung, mdadong di lunsud Lasya.
9 Too gami mlo di kagumi, na ta gnumah i dangan sasè mahin gami, du ta
glius i kafwasa i dad Dyu. Na yé duenam man, falnau Pol ale, manan,
10 "E leg, gadègu ku fles ato di kaguto ani, baling nun gaslokto, na malmo i
awengto, na lê man i dad lulen, na balù kel di gito, lê ato man maglà."
11 Bay i kapitan i dad sundalu, là falningen i man Pol, bay baling yé
nimenan i flau i to mebe aweng, na i to mfun dun.
12 I gudmuungmi ayé, sasè gufanak di dangan tno, taman yé kayè i gudeen,
fles gami na fan-galmi nawami gmafat di Finik, du fye déé gufanakmi di
dangan tno. Finik i satu gudmuung glam di Krit, gsen di gusdaf du, na là
gfanan di nus sabnal di dangan tno.

I bong nus

13 Ta tambù mbal i nus mahin, bay mganag, na yé fandamla ku gamtabeng
di kebela i aweng. Taman, ta dyolla salu tah i blangaw, na fkilil ale di fungul
Krit.
14 Bay, di là mlo, ta mbal i too kamgis nus fdu di fungul ayé.
15 Na landè kibò smunsung i aweng du ta too kamgis i nus, taman ta
balingmi fnagin.
16 Na kagablàmi di tukay fungul dnagit Kawda, kantomi glidung, ta
bnatunmi i tukay boti aweng ayé, bay beg gami maflayam.
17 Na di kagbatun i tukay boti di tah i aweng, ta bnatangla i aweng bong tali
du fye mbagal. Na lnulunla i layal, na tadè ale fanul du likò ale keng gaskét
di falak di sablà Libya.
18 Na du là fanak i kamgis nus, di tmadol du, ta batla i dademe dad lulen di
mahin du fye là too blat i aweng.
19 Na lê di tmadol du, ta balingla bat i dad kalyak i aweng di mahin.
20 Na dee butangmi là mite i mata du na i dad blatik, na là tlag i kamgis nus.
Ta là fandenmi dun ku dè gami mto.
21 Na kafnge dad file du i dad to là kmaan, ta tadag Pol, manan, "E dad
flanek, ku loyu agu nimen moon, na nang ato baling fles di Krit, là ti gambet
ani i gaslokto.
22 Bay ani fnigu di gamu, fan-galyu i nawayu du landè balù satu di gamu
mati. Bay lo ayé malmo i aweng.
23 Balbutang, i Dwata mfun do, na fnangamfùgu, mdek kasaligan salu di
do.
24 Na manan, 'Pol, nang ge likò. Là fakay ku là tadag ge di kanfe Sisar. Mdà
di kafye Dwata, falwàan i kdeeyu du mdà di ge.'
25 Na yé duenam man, nang gwè nawayu, du yé snaliggu dnohò Dwata i ta
manan di do.

26 Bay gadkal ato ditù di satu fungul.”

I kalmo i aweng

27 Na di gasfalòan fat butang, sana kebe i nus gami mifal di mahin Méditerényan. Na mdadong di tngà butang, yé fandam i dad to mebe i aweng, ku ta mdadong gami di kilil.
28 Na bantasla i kngalam mahin ta gukelmi, na yé kngalaman lwe falò dife. Na di là mlo, ta lêla bantas, na yé kngalaman sfalò lime dife*.
29 Na likò ale keng gaslob i aweng i dad batu di kilil, taman ftatekla fat blangaw di ulin, na dmasal ale fye gasil malwa.
30 Na i dad to mebe i aweng, flingu ale ftatek dademe dad blangaw, bay di kaglutan ftufala i tukay boti du milah ale.
31 Bay man Pol di kapitan i dad sundalu na di dad sundalun, “Silang gamu galwà ku là tnagak i dad lagi ani i aweng.”
32 Taman, i dad sundalu, fantohla i dad ikat i tukay boti, na tadèla bayà manul.
33 Na kanto fan flafus, nlak Pol ale kmaan. Manan dale, “Ta sfalò fat butangyu too likò, na là ti kmaan gamu.
34 Na ani fnigu di gamu, beg gamu kmaan du fye nun kgisyu. Na landè lanah, balù sbalu wakyu.”
35 Na kafngen man ayé, ta mwè fan, na fasalamat di Dwata di kanfe i kdee dad to ayé. Na falnakan i fan, na ta tambù kenen kmaan.
36 Na ta matgal i nawala, na ta kmaan i kdeela.
37 Na yé kdeemi smakay di aweng ayé 276.
38 Na kanto ale bsol, ta batla i gdè mseh trigo di mahin du fye là too blat i aweng.
39 Na kanto flafus, là dilèla i banwe gugadkalla, bay nun teenla lgù nun falak di kililan, na yé fnaleh nawala déé gufadkalla i aweng, ku nun kibò.
40 Na fantohla i dad ikat blangaw du tnagakla di mahin, na lêla nbel i dad malbang tali di ulin. Na nbella i layal di dulung gsen di sumengan du fye nebe i nus ale salu di kilil.
41 Bay baling gasdang i aweng di bong buntud falak, na gsungal i sumengan di falak, na là gaganmi falwà dun. Na i sfo i aweng gsen di ulinan, ta malbà mdà di kgis i lwek.
42 Na yé fandam i dad sundalu, fnatila i dad to blanggù du fye landè di dale gamkahung kel di kilil na milah.
43 Bay i kapitan, fnangan ale du kayèan tnabeng Pol. Na nè i dad to fulung kmahung, dekan ale muna kamyaf fye kmahung kel di kilil.
44 Na i dademe dad to, magot ale di kayu lamtew mdà di kalbà i aweng, na fagu déé, sdulê gami gafat di kilil.

28

I kakella di fungul Malta

1 Na kanto gami galwà di sasè gaslokmi, na ta kel gami di kilil, ta nun tmulen gami na yé dagit i fungul ayé Malta.
2 Na i dad to déé, too fye balula di gami. Dmutung ale lifoh, na mnalang gami du sigi mulen na tno, na nifatla i kdeemi.

* **27:28** 28:30 Ku demen arkila di Bsayà.

3 Na mukuh Pol snuk du dutungan. Na di kafkahan dun di lifoh, nun ulad
lamwà di sol i snuk du too minit, na lnabédan i sigal Pol.
4 Na i dad to mdà di Malta, kantola teen i ulad gatlawéng di sigal Pol, stulen
ale, manla, “Keng manò i to ani du balù ku ta galwà kenen di mahin, bay i
bagìan, là falohan dun mlawil.”
5 Bay filik Pol i ulad di lifoh, na landè sasè mkel di kenen.
6 Fatanla ku balak i lawehan ku demen makto mati. Bay kanto ale mlo
fatan, na landè sasè kel di kenen, ta tanlasla i fandamla, na ta yé balingla
man, “Kenen satu dwata.”
7 Nun tanà mdadong déé nfun Publiyu, i ulu di fungul ayé. Too fye
kdawatan gami, na tlu butangan mifat gami di lam i gumnèan.
8 Na i mà Publiyu, là gtékan du minit i lawehan, na milong litè. Na lnauy
Pol kenen, na fkahan i falelan di kenen du dnasalan, na ta mgulê.
9 Na kanto mgimò ayé, lê salu di ku Pol i dademe dad to fandas di fungul
ayé, na lê ale mgulê.
10 Too dee nimòla gudmilè i kafèla gami, na kanto gami fan mdà, bléla gami
i kdee dad kalnidùmi.

I ksalu ale Pol di Roma

11 Na kafnge tlu bulen, ta lê gami mdà. Na yé snakaymi satu aweng mdà
di Alihandriya funa fanak déé di Malta di dangan tno. Na yé dagitan “Dwata
Sfangê.”
12 Na dmuung gami di satu syudad, yé dagitan Siraku, na yé klomi déé tlu
butang.
13 Na lê gami mdà déé du salu gami di syudad Rigyum. Na di tmadol du, ta
mbal i nus mahin, taman, di galwen du, ta kel gami di lunsud Putyoli.
14 Na kanto gami kel déé, nun teenmi dademe dad to ftoo di ku Dyisas, na
nlakla gami fanak di safédla fitu butang. Na kafnge ayé, ta fles gami di Roma.
15 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Roma, ta lingela gablà di gami, na salu
ale di fadyan dnagit Apya, na di dad tlu gumnè gal gumilè i dad to magu du
lnabatla gami. Na kanto teen Pol i dad to ayé, fasalamat kenen di Dwata, na
ta matgal i nawan.

I katdò Pol di Roma

16 Na kanto gami kel di Roma, falohla Pol mnè di satu gumnè, na lo yé
dademen i satu sundalu mantay kenen.
17 Na kafnge tlu du, fastifun Pol i dad ganlal i dad Dyu, na manan dale, “E
dad flanekgu, balù landè salàgu di dademegu Dyu, na di dad adat ta glalòto
mdà di dad gutambulto, knèan blanggùla agu di Dyérusalém, na bléla agu di
kagot i dad ganlal mdà di Roma.
18 Toola agu snalek, na bulugla agu falwà du gadèla landè salàgu gumdàla
fmati do.
19 Bay kanto là mayè i dad Dyu ku galwà agu, ta mfeges agu mni yé mukum
do Sisar. Bay knèan, là tamduk nawagu di dademegu Dyu.
20 Na yé duen-gu mni samsite na stulen di gamu. Ani duen-gu nikat
sangkalì ani du mdà di gumgal nawa Israél.”
21 Na tmimel ale, manla, “Landè sulat gdawatmi mdà di Dyudiya gablà di
ge, na i dad to ftoo di ku Dyisas ta kel dini, landè sa manla sasè gablà di ge.
22 Bay yé kayèmi gadè ku dét i fandamam du gadèmi nun dad to di klamang
banwe gal dmuen i kaftoo gumaginam.”

23 Na mimò ale butang salu di ku Pol du falningela kenen. Na kanto kel
i du ayé, dee dad to salu déé di gumnè gufanakan. Na mdà di flafus kel di
kifuh, toon tulen na faglabatan di dale gablà di Kagot i Dwata, du yé kayèan
ku mgeben ale di ku Dyisas fagu di katdòan mdà di dad uldin Dwata fagu di
ku Mosis, na i sulat dad tugad Dwata.
24 Na nun dademe, mgebe ale di kaftoo mdà di katdò Pol, bay i dademe, là.
25 Là sasatu nawala, na ta mdà i dademe di kafnge Pol man dun, "Too ti glut
i man Mtiu Tulus di dad gutambulyu fagu di ku Isaya, satu tugad i Dwata. Ani
manan,
26 'Gatù ge di dad to ayé, na ani manam di dale, "Balù dét i kaflingeyu, là ti
galmabat gamu. Balù dét i keyeyu, là ti mite gamu."
27 Du i dad to ani, magéng ulula, na nsangla i klingela, na fafidangla i matala.
Ku ise ani moon nimòla, mite ale, na lminge, na galmabat, na mloh ale
di do du fye fan-gulêgu.' "
28 Na fannge Pol i manan, "Yé duenam man, fye ku gadèyu ta gatdò di dad to
ise Dyu i tdò gablà di kagalwà blé Dwata, na ta toola falninge."
29 Di kafnge Pol man ayé, ta mulê i dad Dyu, na sigi ale sgil.
30 Lwe fali klo Pol fanak di gumnè gal fbayad, na dnawatan i kdee dad to
gal lmauy di kenen.
31 Na too mgal i nawan, na landè to famnang kenen tamdò gablà di Kagot
i Dwata, na Dyisas Krayst, i Amuto.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Roma

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu snalig Krayst Dyisas, na satu dek ta nalék
na ta tlo Dwata tamdò i Fye Tulen.
2 I Fye Tulen ani, fakang Dwata di munan fagu di dad tugadan salngad i ta
gsulat di Mtiu Tnalùan
3 gablà di Ngàan, i Amuto Dyisas Krayst. Di kafbalingan to, sut di bel Dabid.
4 Na gablà di ktiun di kadwatan, yé gugmadèto dun kenen i Ngà Dwata
maltulus du ta mték mdà di fati.
5 Fagu di kenen, na mdà di dagitan, banlé Dwata agu ktoo mgimò dekan
du fye mgebegu di kaftoo na di kimen i dad to mdà di kdee banwe.
6 Na gamu déé di Roma, ta flam Dwata gamu du fye nfun Dyisas Krayst
gamu.
7 Taman, smulat agu di kdeeyu déé di Roma i kanbong nawa na ta tlo
Dwata du fye mgimò dad ton.
Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I kfasalamat Pol

8 Muna di kdee, fasalamat agu di Dwata fagu di ku Dyisas Krayst gablà di
kdeeyu du ta mbel di klamang banwe i kaftooyu.
9 Gadè Dwata kaglut i man-gu, dunan i Dwata gutalbahògu mdà di nawagu
fagu di katdògu i Fye Tulen gablà di Ngàan. Na gadè Dwata là glifetgu flam
gamu di dad dasalgu.
10 Fnigu di Dwata falohan agu moon lmauy gamu.
11 Du too agu mayè samsite gamu du nun blégu gamu mdà di Mtiu Tulus i
gamfbagal gamu.
12 Ani kayègu man, satgal ato di kaftoo.
13 Dad flanekgu, nangyu glifet ta dee dulêgu maleh lmauy gamu, bay nun
gamsang do. Kayègu ku lê nun di gamu nebegu di kaftoo salngad di nimògu
di dademe ise Dyu.
14 Du nun utenggu di kdee dad to, i baling dad to syudad, na i dad to di
lagad, i baling dad to nun gnadè, na i dad to landè gnadè.
15 Taman, minit nawagu tamdò i Fye Tulen di gamu déé di Roma.

I katluh mdà di kaftoo

16 Là kanyàgu i Fye Tulen, du yé gumite i kdatah Dwata falwà i kdee dad to
ftoo, muna i dad Dyu, na lê man i dad ise Dyu.
17 Du fite i Fye Tulen i kfagu Dwata tamluh i dad to. Slame fagu di kaftoo
mdà di katbùan kel di gusenan. Salngad man di Tnalù Dwata, “I to ta tanluh
Dwata, mto fagu di kaftoon.”

I sasè nimò i dad to

18 Fite Dwata mdà di langit i kalbutan di salà na di dad sasè nimò i dad to,
du fagu di sasè nimòla, magsang i kaglut.
19 I ta gadèto gablà di Dwata, ta toon fbateng di dale.

20 Mdà di kimò Dwata i klamang banwe, ta too teen kagkahan, balù i là
gagan teen salngad i kaltulusan landè sen na i kadwatan, du yé gumite dun
di kdee ta nimòan. Taman, landè dawala.
21 Balù dilèla i Dwata, bay là dnayenla i kadwatan, na là fnasalamatla
kenen. Baling yé fandamla i landè gukel, na kmifuh i fandamla.
22 Manla fulung ale, bay kadì sawe book ale.
23 Là ti fnangamfùla i Dwata landè fati, baling yé fnangamfùla dad nimòla
kbaweh to, anuk, lmanaf, na kmadaw.
24 Na mdà di kbook i dad to ani, tadè bayà Dwata ale mimò i dad magsik
knayè i nawala, na nimòla di dademela to i dad magyà nimò.
25 Ta knagolla i kaglut gablà di Dwata, yé tlasla dun i kakéng. Baling
yé fnangamfùla i dad nimò Dwata, ise ku i mimò kdee ayé, na kenen gten
magdayen kel di landè sen. Amén.
26 Na mdà di nimòla ayé, tadè bayà Dwata ale di dad magyà nibal i ungad.
Du balù dad libun, ta là lalòla i tagnè adat kgamit i klibunla.
27 Na salngad i dad lagi, ta là snaféda i dad libun, bay ta yé balingla snaféd
i dademela lagi mdà di kaklantugla. I dad slame lagi, simò ale magyà nimò.
Taman, yé flayam gdawatla i gten di nimòla.
28 Na mdà di knang i dad to dmawat i glut kaglabat gablà di Dwata, tadèan
ale bayà di magsik fandam du nimòla i là gtenla nimò.
29 Tmunà ale di kdee bung sasè, na dad magsik nimò, na dad salà, na i
klom, na i dad bisyu. Lê ale tmunà di ksafè nawa, di kasbanò, di kasbalew,
di ksakal, na di dademe sasè nimò. Lê ale samtugad salék,
30 safalmo ale, nutehla nawa i Dwata, fite ale dag, fdatahla i ktola. Sigi ale
meye kfagu mimò sasè, na là nimenla i dad tuala.
31 Ta landè fye fandamla, na là dnohòla i dad fakangla, na landè kakdola,
na landè klayù nawala.
32 Gadèla na yé man i uldin Dwata i to mimò gambet ayé, gten fnati. Bay
baling ale fadlug mimò i kdee sasè nimò ani, na yé too sasè du lêla dag i dad
to mimò gambet ani.

2

I kukum Dwata di dad to

1 Balù simto ge fa, landè ktoom mukum i dademe. Du ku nukumam i
dademem, bay salngad i nimòam, ta lêam nukum i ktom.
2 Gadèto tluh i kukum Dwata di dad to mimò sasè i man-gu ayé gine.
3 Man nawam kè galwà ge di kukum Dwata ku yé nimòam i nimò dad to ta
nukumam?
4 Tay, sawe landè btas di ge i kakdo, klayù nawa, na ktahà nawa Dwata. Là
kè gadèam dun i kakdo Dwata, yé malak ge du fye msal ge moon?
5 Bay too magéng ulum. Ta baling ge tamnù kablat flayam gdawatam
kadang di du kfite Dwata i kalbutan na i tluh ukuman.
6 Du Dwata mlé ulê nimò i kat satu to.
7 Nun dad to fadlug mimò fye, na nusalla kdatah, afè, na lawil landè fati
mdà di Dwata. Na banlén ale kafye landè sen.
8 Bay kok Dwata i katduk nawan na i kalbutan di dad to lom na kmagol i
fye, du lo yé nimòla i sasè.
9 Falnayam na fatduk i kdee dad mimò sasè, yé muna i dad Dyu, kafnge
ayé, i dad ise Dyu.

10 Bay banlé Dwata kdatah, na afè, na ktanak nawa i kdee mimò fye, yé
muna i dad Dyu, kafnge ayé, i dad ise Dyu,
11 du i Dwata, là ti mungulan.
12 I dad ise Dyu gamsalà, nukum ale, bay là fdàan dun di uldin Mosis du ise
dale gugtadèan. Bay i dad Dyu gamsalà, yé gufdàan i kukuman dale di uldin,
du dale gugtadèan.
13 Du ise dad to lo flinge di uldin mgimò tluh di kanfe Dwata, bay i dad to
mimen.
14 I dad to ise Dyu, ise dale gugtadè i uldin, bay ku mdà di klaan nawala
mimò man i uldin, yé ta mgimò uldinla, balù ku landè dale uldin.
15 Fagu di ldamla, gfitela na ta gsulat i uldin di nawala. I fandamla lê gfite
i kaglut i man-gu ani, du slaan nsenan ale, na slaan knangan ale.
16 Man i Fye Tulen tdògu, ani mkel kadang di fulé du, i dad fandam buni
dad to, nukum Dwata fagu ku Dyisas Krayst.

I dad Dyu na i uldin

17 Na ge? Manam Dyu ge, na yé snaligam i uldin, na dagam i kaftoom di
Dwata.
18 Ta gadèam ku dét fimò Dwata ge mdà di uldin. Ta gadèam i tluh.
19 Yé fandamam, ge tong malak i dad butè, na lwa ge di gukmifuhan.
20 Na ge satu to tamdò di dad to landè gnadè, na di dad ngà. Ta gadèam déé
di uldin i sikof gnadè na kaglutan.
21 Tdòam i dademe. Kan ku là tdòam i ktom? Yé tdòam, là fakay tmaku. Kan
ku sana ktakum?
22 Yé tdòam là fakay lmafà yaan. Kan ku sana klafàam yaanam? Ise
yé manam niwasam i dad ise glut dwata? Bay kan ku tmaku ge di dad
gumangamfùla?
23 Fdag ge du ge gugtadè i uldin. Kan ku fyàam Dwata fagu di klafàam i
uldinan ayé?
24 Du yé man i Tnalù Dwata, “Sanlen i dad ise Dyu i dagit Dwata du mdà di
gamu dad Dyu.”
25 Ku nimenam i uldin, nun gukmamu i ilè di laweh i lagi. Bay ku lnafàam
i uldin, fye fa nang ge fimò ilè di laweham.
26 I dad ise Dyu landè ilè di lawehla, ku sikof kimenla i uldin, di kite Dwata
dale, ta nun ilè di lawehla.
27 Taman, gamu dad Dyu, yé mukum gamu dad ise Dyu du lnafàyu i uldin
balù ku gamu gugtadèan na ta nun ilè di lawehyu. Bay dale, nimenla i uldin
balù landè ilè di dale laweh.
28 I glut Dyu, ise ku mdà di katbulan ku demen i kfimò ilè di lawehan.
29 I glut Dyu, dunan i to falami i fandaman mdà di Tulus Dwata, ise fagu di
uldin ta gsulat. Dwata i dmayen kenen, ise ku to.

3

1 Nun kè gufye i dad Dyu di dad ise Dyu? Na nun kè gukmamu i kfimò ilè
di laweh?
2 Nun sa. Muna di kdee, dad Dyu gusmalig Dwata i Tnalùan.
3 Dét kibò du i dademe, là gsalig ale? Yé kayèan man ani kè mdà di là
kimenla, ta là dnohò Dwata i fakangan?
4 Ise! Gsalig Dwata balù ku sdulê tmulen kéng i kdee dad to. Salngad i man
di Tnalù Dwata,
“Di kdee manam, fitem i katluham. Ge gmagan ku nukumla ge.”

5 Bay ku i sasè nimòto balingan gfite i katluh Dwata, fakayto man kè là tluh
Dwata di kaflayaman gito? (Lo kastulen to ani).
6 Là fakay man na là tluh Dwata, du kaflingenta dun, ku là tluhan, ta là
gtenan mukum i dad to di klamang banwe.
7 Bay ku fagu di ktulento kéng, baling midul kite kdatah Dwata mdà di toon
kafbateng i katluhan, kan ku nukuman ato salngad i to gamsalà?
8 Kan ku là balingto man, “Mimò ato sasè du fye lamwà i fye?” Nun dad to
tmifù do, du yé galgu tdò kun. Fye ku too ale falnayam gten di dale.

Landè to tluh di kite Dwata

9 Dét? Mas fye kè kagkahto gito dad Dyu di dad ise Dyu? Là. Du ta man-gu
di muna i kdee dad to slame magfasak di salà, balù ku Dyu ku demen ise Dyu.
10 Du ani man di Tnalù i Dwata,
“Landè to tluh di kite Dwata, balù satu.
11 Landè galmabat, na landè mngabal i Dwata.
12 Gsalà i kdee, na ta tnagakla i Dwata. Landè mimò fye, balù satu.
13 I bkakongla, salngad i lbang mgukà. Gnamitla i dilàla lmimbung. Na
samfut di salékla i alas ulad.
14 Fnò i dad bàla dad féét flagi.
15 Na too ale mlal manò.
16 Na too ale mebe kalmo na ksamuk, balù nè gusalula.
17 Na là dnawatla dalan i ktanak.
18 Na là fulung ale likò di Dwata.”
19 Ani, ta gadèto i kdee dek i uldin, yé gugtadèan di dad to mimen i uldin du
fye landè dawato, na glam di kukum Dwata i klamang banwe.
20 Du landè to mgimò tluh di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin. Lo yé
nimò i uldin, dunan fdilèan di dad to i ta kagsalàla.

I kfagu Dwata du fye tluh i dad to di kiten

21 Bay ani, ta fite Dwata i dalanan mimò tluh i dad to. Ise ku yé gufagun
dun di uldin. I uldin na i dad tugad Dwata fbateng i dalan ani.
22 Nimò Dwata tluh i dad to fagu di kaftoola di ku Dyisas Krayst. Nimòan
ani di kdee ftoo di ku Krayst du landè gusahal i kdee dad to,
23 ta gamsalà i kdee, na gawag ale di knayè Dwata.
24 Bay mdà di kafye Dwata, mgimò ale tluh fagu di ku Krayst Dyisas, i falwà
dale.
25 Blé Dwata Krayst du fye fagu di kfalohan i litèan, magfasinsya dad salà
i dad to ftoo di kenen. Yé duen Dwata mimò ani du fye fiten i katluhan. Di
muna, tadèan bayà i salà du mdà di ktahà nawan.
26 Bay ani, ta là bayàan i salà du fye fiten katluh i kukuman di ta nawan ani,
du too kenen tluh, na kenen i lê mimò tluh i kdee ftoo di ku Dyisas. Bay ani,
ta là bayàan i salà du fye fiten i katluhan. Na nimòan tluh i kdee ftoo di ku
Dyisas.
27 Taman, nun kè gumdàto fagdag? Landèan. Fakay kè ku fagdag ato mdà
di kimento i uldin? Là. Yé duento là gafagdag du ta tanluhan ato lo fagu di
kaftooto.
28 Salngad i ta man-gu, nimò Dwata tluh i dad to lo mdà di kaftoola, ise mdà
di kimenla i uldin.
29 I Dwata, lo Dwata i dad Dyu kè? Ise. Lê kenen Dwata i dad ise Dyu, du
kenen Dwata i kdee.

30 Du lo satu i Dwata di kdee dad to, i baling Dyu ku demen ise Dyu, du
nimòan ale tluh mdà di kaftoola ku Dyisas Krayst.
31 Yé kayèmi man kè ta tnagakmi i uldin du ta ftoo gami? Là, bay balingmi
too fanbagal.

4

Abraham, i guflingen

1 Taman, dét i gmanto gablà ku Abraham i gutambulto?
2 Ku ta tluh Abraham mdà di nimòan, fakay kenen fagdag, bay landè
gutadagan fagdag di kanfe Dwata.
3 Du man i Tnalù Dwata, "Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta
man Dwata tluh kenen."
4 Snukéy i to talbahò, bay i sukéy ise ku tadè blé, du ulê i kaflayaman.
5 Bay i to là smaligan di nimòan, bay fantoon i Dwata mimò i dad gamsalà
tluh, mdà di kaftoon ayé, man Dwata ta tluh kenen.
6 Yé gumtatek i man Dabid di ktulenan gablà di klehew galyalo i dad to ta
man Dwata tluh ise mdà di balù dét i nimòla, salngad i manan di tmadol ani,
7 "Too fye nawa i dad to ta lnifet Dwata i kaglafàla, na i dad salàla, ta flanasan.
8 Too fye nawa i to ta là fandam Dwata i dad salàan."
9 Lo yé kè gamfun i kafye nawa man Dabid ani i dad to ta fimò ilè di
lawehla? Là, bay lê man i dad to landè ilè. Du salngad i man-gu gine mdà
di Tnalu Dwata, "Ftoo Abraham di Dwata, na mdà di kaftoon, ta man Dwata
tluh kenen."
10 Kilen i kgimò Dwata ani di kenen? Di lam Abraham là fimò ilè di
lawehan, ku demen di ta kafngen? Dunan, di laman là fimò ilè di lawehan.
11 Muna i kaftoon, gfulé i kfimòan ilè. Na i ilè ayé gugmadè dun ta sana
tluh kenen di kite Dwata mdà di kaftoon. Taman, Abraham mà i kdee ftoo,
balù dad to landè ilè di lawehla. Na fagu di kaftoola, ta mgimò ale tluh di kite
Dwata.
12 Na lê kenen mà i dad to ta fimò ilè di lawehla, ise ku yé duenan du mdà
di kfimòla ilè, bay du ta ftoo ale salngad di kaftoo Abraham di laman là fa
fimò ilè di lawehan.

Gdawat i fakang Dwata fagu di kaftoo

13 Yé fakang Dwata ku Abraham na di dad belan, gfunla i banwe. Ise mdà
di kimenan i uldin, bay mdà di kaftoon di Dwata, ta man Dwata tluh kenen.
14 Du ku yé gudmohò Dwata i dad fakangan di dad to mimen i uldin, landè
gukmamu i kaftoo, na landè btas i fakang.
15 Kel i kalbut Dwata mdà di uldin, du landè lnafà moon ku landè uldin.
16 Taman, yé gufdà mlé i fakang di kaftoo du fye too gadè tadè blé ani di
kdee dad bel Abraham, ise ku lo di dad to mimen i uldin, bay lê man di kdee
dad to ftoo salngad ku Abraham. Du Abraham mà i kdee dad to ftoo.
17 Salngad i man di Tnalù Dwata, "Nimòta ge mà i dee bung to." Taman,
Abraham i màto di kanfe i Dwata fantoon, dunan i Dwata mték dad mati, na
mimò i kalbong kdee fagu di talùan.
18 Ftoo na fatan Abraham balù ta landè fandenan du ta tua. Na fagu déé,
mgimò kenen mà i dee dad to salngad man di Tnalù Dwata, "Mdà di ge, mbel
i dee dad to salngad i kdee blatik di langit."
19 Ta fan mlatuh fali ktua Abraham, bay là magsud i kaftoon balù ta là
gaganan fngà i yaanan Sara du ta tua kenen, na Sara, tagnè là mngàan.

20 Là magsud i kaftoon, na là lwe nawan dnohò Dwata i fakangan di kenen.
Du i kaftoon mlé kenen kgis, taman dnayenan i Dwata,
21 du landè ti kalwe nawan di kdohò Dwata i fakangan.
22 Taman, man Dwata tluh Abraham mdà di kaftoon.
23 I talù, “Man Dwata, tluh kenen,” ise ku lo kenen gugtadèan.
24 I sulat ani lê gtadè di gito i ta nimò Dwata tluh du ta fantooto i mték ku
Dyisas, i Amuto, mdà di fati.
25 Blén Dyisas di fati mdà di dad salàto, na ntékan kenen du fye gimò Dwata
ato tluh.

5

Ta safye Dwata na i dad to

1 Ani, du ta nimò Dwata ato tluh mdà di kaftooto, ta safye ato i Dwata fagu
di Amuto Dyisas Krayst.
2 Mdà di kaftooto, neben ato di kafye i Dwata i ta gumnèto ani. Taman,
lehew ato famden i kgaginto di kdatahan.
3 Lê ato too lehew di dad kaflayamto, du gadèto i dad kaflayam, yé tamdò
gito fagtayud.
4 I kagtayud gamflehew i Dwata, na i klehewan mlé gito fangden.
5 I fangden ani, là fyàan ato, du ta kok Dwata i kakdon di nawato fagu di
kafnèan di gito i Mtiu Tulus, i ta blén di gito.
6 Di muna, landè kibòto tmabeng i ktoto, bay kanto kel i bang ta fala nalék,
fafati Krayst di dad to gamsalà.
7 Matukul i mayè fafati mdà di kakdon i satu to tluh. Keng nun mayè fafati
mdà di kakdon i satu to fye balun.
8 Bay fite Dwata i kalbong nawan gito, du di lamto gamsalà, fafati Krayst
di gito.
9 Fagu di kfalohan i litèan, ta mgimò ato tluh di kanfe Dwata. Taman, ta
tooto gadè galwà ato di kalbut Dwata fagu di kenen.
10 Di muna, dnuento i Dwata, bay ani ta nimòan ato i dademen sakdo fagu
di kfati i Ngàan. Taman, ta tooto gadè galwà ato fagu di kték Krayst.
11 Ise ku lo ayé, bay lê ato flehew du mdà di nimò Dwata fagu ku Dyisas
Krayst, dunan i ta samfye gito di Dwata.

Adan na Krayst

12 Yé katbù i salà dini di tah tanà fagu di satu to, na i salàan mebe fati. Na
mdà dini, ta gafat i fati di kdee dad to, du ta gamsalà i kdee.
13 Tagnè nun salà dini di tah tanà di lam Dwata là mlé i uldin. Bay di laman
landè uldin, tadèan bayà i dad salà.
14 Bay mdà di du Adan kel di du Mosis, mati i dad to, balù ku là salngad salà
nimòla di salà Adan di klafàan i man Dwata di kenen.
Na Adan gugaflingen i sanfatanla.
15 Bay là salngad ale du là fakayto sansngad i salà Adan na i tadè blé Dwata.
Balù dee mati mdà di salà i satu to, bay too bong kafye Dwata na i tadèan blé
fagu di kafye Dyisas Krayst.
16 Mahal i ulê tadè blé Dwata, na mahal i ulê salà Adan. I ulê i salà Adan
dunan i kaflayam. Bay i ulê i tadè blé Dwata dunan ta lnifetan i dee salà nimò
i dad to.

17 Na glut sa, gafat i fati di kdee dad to fagu di salà i satu to. Bay too bong
ulê i nimò satu To, dunan Dyisas Krayst, du i kdee dmawat i kafye Dwata na
ta safye di kenen, fdatahan ale fagu ku Krayst.
18 Taman, mdà di salà i satu to, dunan Adan, maflayam i kdee, na salngad
déé, mdà di fye nimò i satu To, dunan Krayst, gamdawat kagalwà na nawa i
kdee dad to ftoo.
19 Na mdà di là kimen i satu to, mgimò gamsalà i kdee dad to. Na salngad
déé, mdà di kimen i satu, mgimò tluh i kdee dad to ftoo.
20 Kanto nun uldin, ta baling midul i kaglafàla, bay ku nè gubong i salà,
baling too bong fa i kafye Dwata.
21 Taman, yé gnamit salà mebe gito i fati, bay yé gnamit i kafye Dwata mebe
gito i katluh, na neben ato di nawa landè sen fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.

6

Sasatu ato di kfati Krayst na di ktékan

1 Ku gambet ayé, dét i fakay man? Fadlug ato di kimò salà du fye midul i
kafye Dwata?
2 Là fakay, du gablà di salà, ta mati ato. Dét kibòto fadlug mnè di salà?
3 Du ta gadèyu i kdeeto ta fbunyag di ku Krayst Dyisas, ta lê ato sasatu di
kenen di kfatin.
4 Di kaglutan, ta mati ato na lbang magin di kenen fagu di kbunyag, du fye
ku dét kibò i Mà mték ku Krayst fagu di kaltulusan, salngad ayé i ktékan gito
di falami nawa.
5 Du ta sasatu ato di kfatin, ta lê ato sasatu di ktékan.
6 Na gadèto ta fnatak i labi ktoto magin ku Krayst du fye mati i ungadto fnò
salà, na ta là fnasak i salà ato.
7 Du ta landè gagan i salà di to ta mati.
8 Du ta mati ato magin ku Krayst, fantooto lê ato mto magin kenen.
9 Du gadèto Krayst ta nték di fati, na ta là lêan mati, na ta landè gnagan i fati
di kenen.
10 Lo sulêan mati di salà i kdee, na i lawilan ani, gnamitan flehew i Dwata.
11 Salngad déé, yé fye fandamyu gablà di salà, ta mati gamu, bay di Dwata,
mto gamu fagu ku Krayst Dyisas.
12 Taman, nangyu faloh i salà mebe i lawehyu nun fati, tàyu gimen sasè
knayè i ungadyu.
13 Na nangyu lê blé balù dét alel i lawehyu du gnamit di kimò salà. Bay
bléyu i ktoyu di Dwata, du fye gnamit di tluh nimò, du ta nték gamu di fati.
14 Nang gamu fafasak di salà, du ta ise i uldin Mosis mebe gamu, bay i kafye
Dwata.

Fafasak ato di tluh nimò

15 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Mimò ato salà du ta ise uldin mebe
gito, bay i kafye Dwata? Là fakay!
16 Ta gadèyu sa, ku nè i gufafasakyu, yé amuyu. Ku yé nimenyu i salà, fasak
gamu i salà, na yé ulêan fati. Ku yé nimenyu i Dwata, yé ulêan, nimòan gamu
tluh.
17 Bay salamat di Dwata du balù fasak gamu i salà di muna, bay ani, ta
nimenyu mdà di nawayu i dad tdò ta dnawatyu.
18 Ta galwà gamu di kagfasakyu di salà, na ta mgimò gamu dad fasak i
katluh.

19 (Mdà di klungay i ungadyu, gnamitgu btal kastulen i to tanà). Di munan,
yé gumléyu i ktoyu di dad magsik na dad sasè nimò. Na fye ku salngad ayé i
kabléyu i ktoyu di Dwata du fye mgimò gamu dad fasak i tluh nimò na i mtiu
knayè Dwata.
20 Di tlabo gamu fasak i salà, ise gamu fasak i katluh.
21 Nun kè fye gaktuyu mdà di sasè nimòyu di muna i ta kyàyu ani? Landèan,
lo fati.
22 Bay ani, ta galwà gamu mdà di kagfasakyu di salà, na ta fafasak gamu di
Dwata. Na yé balas gdawatyu dunan i ktiu, na yé ulêan nawa landè sen.
23 Du i ulê i kimò salà dunan i fati, bay i tadè blé Dwata dunan nawa landè
sen fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.

7

I guflingen gablà di sagmalay

1 Dad flanekgu ftoo, di ktoon ta gadèyu i fan-gu man, du ta gadèyu i uldin.
Yé klo i uldin mebe dad to di klola mto.
2 Kaflingenta dun, i libun nun yaan, man i uldin mnè kenen di lam falel i
yaanan di laman mto. Bay ku ta mati i yaanan, ta galwà kenen di uldin gablà
di kaswè yaan.
3 Taman, ku magin kenen di mahal lagi di laman fa mto i yaanan, yé katlo
dun lmafà. Bay ku ta mati i yaanan, galwà kenen, na là lmafàan balù ku nun
mahal lagi i mwè dun yaan.
4 Salngad ayé i gamu kagkah, dad flanekgu. Gablà di uldin, ta mati gamu
du glam gamu di laweh Krayst, na ta kenen mfun gamu, dunan i ta mték mdà
di fati du fye nun gukmamu Dwata gito.
5 Du di lamto lmalò i nimò knalam i ungadto, mdà di kgadèto i uldin, baling
midul i ayèto mimò sasè. Na yé gugafatto di fati.
6 Bay ani, ta galwà ato di uldin du ta là magfasak ato déé. Ta ise labi uldin
i lalòto, bay i falami kto blé i Mtiu Tulus.

Uldin na salà

7 Ku gambet ayé, dét i fakayto man? Sasè kè i uldin? Là. Balù do, ku ise
mdà di uldin, là dilègu i salà. Ku là man i uldin, “Nang ge mibal,” là gadègu
moon ku sasè i mibal.
8 Fagu di uldin, ta tlana i salà mukat i sahal kibal di ktogu. Yé mlé lawil di
salà i uldin.
9 Do di muna, di lamgu là gmadè i uldin, di fandamgu, mto agu. Bay kanto
kel i uldin, ta msut i salà, na ta gadègu mati agu.
10 Yé gukmamu i uldin moon mlé nawa, bay balingan agu nebe di fati.
11 Du i salà, lnimbungan agu fagu di uldin, na lê fagu di uldin, fnatin agu.
12 Mtiu i uldin, na i dek i uldin lê mtiu, tluh, na fye.
13 Yé kè knayèan man ayé, yé mebe do di fati i fye? Là. Bay gnamit salà i
fye mebe fati di do du fye too gadè i glut adat i salà. Taman, fagu di dad dek
i uldin, ta too teen ksasè i salà.

I dad sfati di nawa i dad to ftoo

14 Ta gadèto i uldin, mdà di Dwata, na too fye. Bay do, lo agu btal to fasak
di salà.
15 Là glabatgu i ktogu, du là nimògu i knayègu nimò. Baling yé nimògu i
kdee là knayègu.

16 Taman, ku knanggu i sasè nimògu ani, yé gumite dun na i kafaldamgu
tluh i uldin.
17 Taman, ise ku do i mimò ani, bay i salà mnè di do.
18 Gadègu landè fye dini di do, dunan di labi ktogu, du balù nun ayègu
mimò fye, là gagan-gu mimò dun.
19 Là sa gimògu i fye kayègu nimò. Yé ta balinggu gimò i sasè là knayègu
nimò.
20 Ku nimògu i là knayègu nimò, yé kayègu man, ise ku do mimò dun, bay i
salà mnè di do.
21 Taman, teen-gu satu gulmalò i ktogu. Ku mayè agu mimò fye, faglad i
sasè, na yé balinggu gimò i là knayègu.
22 Mdà di lam i nawagu, too agu mayè di uldin Dwata.
23 Bay lê dini di do i satu magot, i samfati knayègu, na yé fmasak do di kgis
i salà di lam i lawehgu.
24 Too agu magakdo! Simto falwà do di lawehgu ani i mebe do di fati.
25 Salamat di Dwata du kenen i falwà do fagu di Amuto Dyisas Krayst.

Taman, ani kagkahgu: Dini di fandamgu, nimen-gu i Dwata, bay i lawe-
hgu, nimenan i salà.

8

I to nalak i Mtiu Tulus

1 Taman, ta landè flayam i dad to ta sasatu di ku Krayst Dyisas.
2 Du i kagot i Mtiu Tulus, yé mlé gito nawa fagu di ksasatuto ku Krayst
Dyisas, na ta lêan agu falwà di kagot i salà na fati.
3 I là gimò i uldin du mdà di klungay i to tanà, yé nimò Dwata. Nukuman
i salàto fagu di kdekan i Ngàan salu dini du fbaling to tanà du fye gafalmon i
salà.
4 Nimò Dwata ayé du fye gablé i fni i uldin dini di gito i lmalò di knayè i
Mtiu Tulus, ise knayè i labi ktoto.
5 Nè to lmalò di knayè i labi kton, lo yé fandaman i kdee knayè i labi kton.
Bay nè to lmalò di knayè i Mtiu Tulus, lo yé fandaman knayè i Mtiu Tulus.
6 I to, lo yé fandaman i knayè i labi kton, yé gugafatan i fati. Bay i to, lo yé
fandaman i knayè Dwata, yé gugafatan nun nawan na nun ktanakan.
7 Taman, i to, ku lo yé fandaman i knayè i labi kton, knangan i Dwata, du
là nimenan i uldin Dwata, na too ti landè kibòan mimen dun.
8 I to lmalò di knayè i labi kton, là gaflehewan i Dwata.
9 Bay ta là lmalò gamu di knayè i labi ktoyu du ta yé lalòyu i Mtiu Tulus, ku
glut ta déé i Tulus Dwata di gamu. Na i to là mnè di kenen i Tulus Krayst, ise
kenen nfun Krayst.
10 Bay ku mnè Krayst di gamu, balù ta mati i lawehyu ulê i salà, bay mto i
layefyu du ta nimò Dwata gamu tluh.
11 Ku i Tulus Dwata ta mték ku Dyisas Krayst ta mnè di gamu, i Dwata ayé
lê mlé nawa di dad lawehyu fagu di Mtiu Tulus i mnè di gamu.
12 Taman, ta landè ktooto lmalò i labi ktoto du ta nsò Dwata ato.
13 Du ku yé lalòyu i labi ktoyu, yé gukelyu di fati. Bay ku fnatiyu i dad sasè
nimò ungadyu fagu di Mtiu Tulus, yé gukelyu di nawa landè sen.
14 I kdee nalak i Tulus Dwata, yé i dad ngà Dwata.

15 Du i Tulus blé Dwata di gamu, là nimòan gamu fasak mgikat di klikò, bay
nimòan gamu dad ngà Dwata. Na mdà dini, ta fakayto mni tabeng di Dwata
di kmanto dun, “E Mà.”
16 I Tulus ayé sasatu di nawato du fgadèan ta dad ngà Dwata ato.
17 Du ta ngà Dwata ato, taman gfunto i kdee kafye tagàan di dad ton, na
lêto gfun i tagàan di ku Krayst, du ku gagin ato di dad kaflayam Krayst, lê ato
gagin di kdatahan.

I kdatah fan kel

18 Di fandamgu, i kdee kaflayam gnaguto di nawan ani, là gwèan i bong
kdatah fite di gito kadang.
19 I kdee nimò i Dwata, too minit nawala fatan i du Dwata fite i dad ngàan,
20 du i kdee nimò Dwata, ta gakuf di kalmo, ise ku mdà di dale knayè, bay
mdà di knayè Dwata. Bay balù ku yé kagkahla, nun fandenla,
21 kel i du, falwàan i kdee ta nimòan di kagfasakla di kalmo, na gakuf ale di
bong kafye gdawat i dad ngà Dwata.
22 Na gadèto i kdee dad nimò Dwata, dmalong di katduk salngad i libun fan
sut ngàan.
23 Na ise ku lo i dad nimò Dwata ayé i dmalong, bay lê man gito i ta
gamdawat i Tulusan, dunan i ta funa blé Dwata gito, du too ato dmalong
lamto fatan i ksikof i kafalwàan gito, na i kfalamin i lawehto.
24 Du galwà ato mdà di knun fandento. Bay ku ta sanato teen i fandento,
ta là tlo dun fanden, du ta teen.
25 Bay ku fandento i là fa teento, fantahàto nawato fatan dun.
26 Salngad ayé i kibò Mtiu Tulus tmabeng gito di klungayto. Du là gadèto
ku dét i gtento fni, taman i Mtiu Tulus tmabeng gito mni di Dwata magin
dingasan, na gnamitan i dad talù là gaganto man.
27 Na gadè Dwata i mnè di nawato, na gadèan ku dét fandam i Mtiu Tulus
du dnasal Tulus i dad ton di Dwata lmalò di knayèan.
28 Gadèto i kdee gnaguto gnamit Dwata du gamfye di gito i kambong dun
nawa, dunan i kdee ta tlo mdà di knayèan.
29 I dad to ta falan nalék, ta lêan tanfing du fye salngad ale di Ngàan du fye
i Ngàan mgimò i too twege di kdeela saflanek.
30 Taman, tlo Dwata i dad to ta falan tanfing. Ise ku lon ale tlo, bay lêan ale
nimò tluh, na faginan ale di kdatahan.

I kakdo Dwata fagu di ku Krayst

31 Du ta gadèto i kdee ayé, dét i gmanto? Du Dwata i msen gito, simto i
gmagan falmo gito?
32 Du là klen Dwata i Ngàan, bay balingan blé di fati mdà di kdeeto, baling
yé klenan kè di gito i kdee fnito?
33 Simto i gamlas tmifù i dad to ta nalék Dwata? Dwata man dun landè
salàla.
34 Taman, simto i mukum na falmayam dale? Ise ku Krayst Dyisas, du
kenen i fafati, na nték, na ditù kenen gsen di kwanan Dwata du mni di Dwata
gablà di gito.
35 Dét gmagan samkah gito di kalbong nawa Krayst gito? Ksamuk kè, ku
demen klimah, ku kaflayam, ku kbitil, ku klandè, ku klikò, ku kfati?
36 Salngad ayé i man di Tnalù Dwata,

"Du mdà di ksasatumi di ge, fanla gami fnati tnadak du. Yé kibòla gami, salngad dad bilibili fanla tnatê."
37 Knèan, di lamto gmagu i kdee ani, nun sikof katuto fagu di kambong gito nawa.
38 Du toogu gadè landè balù dét samkah gito di kakdon, balù i fati, demen i lawil, demen dad kasaligan Dwata, demen i dad busaw, demen i kdee di mdu ani, na i dad mkel di fulé du.
39 Na balù di tah kmawang, ku demen di lam i tanà, landè balù dét di kdee nimò Dwata i gmagan samkah gito di kakdo Dwata ta gfunto fagu ku Krayst Dyisas, i Amuto.

9

Dwata na i dad to ta nalékan

1 Krayst ta mfun do, taman glut i man-gu. Là tmulen agu kéng. I fandamgu tnuyal i Mtiu Tulus, na yé fgadè i là ktulen-gu kéng.
2 Too sè klidùgu na malbà nawagu,
3 du mdà di dad flanekgu, dunan i dad Dyu. Yé fandamgu baling fye ku do i falnayam Dwata, na sankahan agu mdà ku Krayst, syan galwà ale dale.
4 Dale i bel Israél. Ta tnabò Dwata ale, ta fiten i kdatahan di dale, na ta mimò kenen kasafnè magin dale, na ta blén dale i uldin. Dale gutamdòan i glut kfagu mangamfù di kenen, na ta gdawatla i dad fakangan.
5 Dale dad bel Abraham na i dademe gutambulla, na mdà di dad bella, sut Krayst, i Dwata magot kalbong kdee na magdayen kel di landè sen. Amén.
6 Ise yé man-gu ku là gdohò i fakang Dwata du là ti kdee bel Israél ngà Dwata.
7 Na ise ayé man-gu ku kdee bel Abraham i dad ngà Dwata. Bay yé man Dwata di ku Abraham, "Lo dad bel Isaak i dnilègu belam."
8 Yé gumtatekan i dad to sut di tagnè kagkah i to tanà, ise i dad ngà Dwata. Bay i dad sut mdà di fakang Dwata, dale dnilè dad glut bel.
9 Du i fakang Dwata, dunan ani: "Ku ta ftoh i butang, samfulê agu, na mngà Sara lagi."
10 Na ise ku lo ayé, bay too midul i kbatengan di ksut i lwe ngà ale Rébéka na Isaak, i gutambulto.
11 Di là fa sut i dad ngà ayé, na taman là fa gamgimò ale fye demen sasè du gdohò i knayè Dwata di kalékan dad to. Ise mdà di nimò, bay mdà di katlo Dwata.
12 Ta manan di ku Rébéka, "I twege talbahò di twalin."
13 Man i Tnalù Dwata, "Bong nawagu ku Dyékob, tukay nawagu ku Isaw."
14 Fakayto man kè là tluh Dwata du nun nungulan? Là.
15 Du ani man Dwata di ku Mosis, "Kandogu i knayègu kando, na kanbonggu nawa i knayègu kanbong nawa."
16 Taman, i kalék Dwata, là fdàan dun di knayè ku demen di nimò i dad to, bay fdàan di kakdon.
17 Du man i Tnalù Dwata di harì di Idyip, "Ta nimòta ge harì du fye fitegu i kaltulusgu fagu di ge, na fye fdilègu i dagitgu di klamang banwe."
18 Taman, kando Dwata i knayèan kando, na fagéngan i knayèan fagéng.

I kalbut na i kakdo Dwata

19 Keng nun tmimel i man-gu ayé gine, manan, "Kan ku dnuen Dwata i dad to? Nun kè to gamsang di knayè Dwata nimò?"

20 Simto ge kè smumal di Dwata? Lo ge to. I kulang tanà, là fakayan man
di to mifil dun, “Kan ku ani kibòam do?”
21 I to mifil kulang, nun ktoon tamngà i tanà nifilan, i satu too mabtas, na i
satu, là.
22 Na salngad ayé i nimò Dwata. Yé kayèan, fiten i kalbutan, na fdilèan i
kaltulusan di dad to gten falnayam, bay flon fantahà i nawan di dale.
23 Kayèan lê fite i kdatahan ta kokan di gito dad kandon, dunan i dad to
fatlagadan dmawat i kdatahan.
24 Gito i dad to ta tlon, ise ku lo mdà di dad Dyu, bay lê man mdà di dad ise
Dyu.
25 Ani manan di libru Hosiya,
“Dnilègu dad togu i ise dad togu di muna, na lêgu kanbong nawa i dad to là
kanbonggu nawa di muna.
26 Na i dad to di banwe gumanan dun dale, ‘Ise dad tota gamu,’ bay ani, ta tlo
ale dad ngà i mto Dwata.”
27 Ani lê fgadè Isaya gablà di dad bel Israél, manan,
“Balù ku yé kdee dad bel Israél salngad falak di kilil mahin, bay là dee i galwà.
28 Too mlal gdohò i kablé Dwata i ukuman di klamang banwe.”
29 Too gdohò i fala man Isaya,
“I Amu too maltulus, ku sandulêan falmo i dad belto, ta salngad ato moon di
Sodom na Gomora.”

I to ftoo, ta tluh di kite Dwata

30 Taman, ani i fakayto man. I dad to ise Dyu là fakgis mngabal i katluh di
kanfe Dwata, baling gamdawat fagu di kaftoo.
31 Bay i dad Dyu fakgis du fye mgimò ale tluh fagu di kimen i uldin, baling
dale là gamdawat katluh.
32 Kan? Du i kafakgisla, là fdàla dun di kaftoo, bay di fye nimò. Gsungkul
ale di batu,
33 du yé man di Tnalù Dwata,
“Kahgu di Sayun i satu batu gugsungkul i dad to, i batu gafaglakob dale. Bay
i ftoo di kenen, là gsalan.”

10

1 E dad flanekgu, yé too kayè i nawagu galwà i dademegu Dyu, na fakgisgu
ale dnasal di Dwata.
2 Balù do, gadègu too ale mayè lmalò di Dwata, bay i klalòla, là fdàla dun di
too glut tdò.
3 Là gadèla i kfagu Dwata mimò dad to tluh. Yé balingla gnamit i dale kfagu.
Taman, là lmalò ale di kfagu Dwata mimò dad to tluh.
4 Du Krayst ta dmohò i uldin du fye i kdee ftoo, mgimò tluh di kanfe Dwata.

I kagalwà fakay gfun balù simto dun

5 Ani i sulat Mosis gablà di dad to mayè mgimò tluh fagu di kimenla i uldin,
“Nè to mimen man i uldin, klonto lmalò dun.”
6 Bay ani man i Tnalù Dwata gablà di dad to mgimò tluh fagu di kaftoo,
“Nang man nawam, simto i myak di langit du fye neben Krayst tufa?”
7 “Na nang man nawam, simto i tufa di Hadis du fye ntékan Krayst mdà di
fati?”
8 Bay ani i manan, “Mdadong di ge i Tnalù Dwata du déé di salékam na di
nawam.” Yé kayèan man, i Tnalù tdòmi gablà di kaftoo.

9 Galwà ge ku tulenam Dyisas i Amu, na fantoom mdà di nawam ta nték
Dwata kenen di fati.
10 Du mdà di nawato i kaftooto, na yé ulêan ta tluh ato di kanfe Dwata na
ta galwà ato du tulento i fantooto.
11 Du yé man di Tnalù Dwata, “I ftoo di kenen, là gsalan.”
12 I kdee glam dini, du landè gusahal i dad Dyu na i dad ise Dyu. Du i Dwata,
Amu i kdee, kenen mlé kafye di kdee tamlo di kenen.
13 Du ani man di Tnalù i Dwata, “I kdee tamlo di dagit i Amu, galwà ale.”
14 Bay dét kibòla tamlo di kenen ku là ftoo ale? Na dét kibòla ftoo ku là
lingela i Tnalù Dwata? Na dét kibòla lminge ku landè tamdò dun di dale?
15 Na dét kibò katdò i Tnalù Dwata ku landè mdek to tamdò? Man i Tnalù
Dwata, “Too fye mite i dad to tamdò i Fye Tulen.”
16 Bay nun là dmawat i Fye Tulen, salngad i man Isaya, “Simto ftoo di
tdòmi?”
17 Taman, yé gumdà i kaftoo di kaflinge i Fye Tulen fagu di katdò gablà ku
Krayst.
18 Bay nun snalekgu. Glut kè, là lingela i tdò? Yé man i Tnalù Dwata ta
lingela,
“Ta gafat di klamang banwe i talùla, na i tdòla.”
19 Ani lêgu snalek. Là kè galmabat i dad to Israél? Tmimel Mosis fagu di Tnalù
Dwata, manan,
“Gnamitgu dad to là fakay matlo satu banwe du fye mafè nawayu dale, na
fagu di kakdogu i dad to landè gnadè, nimògu i kalbutyu dale.”
20 Na là likò Isaya tmulen i man Dwata ani,
“I dad to là mngabal do, ta teenla agu. Ta fite agu di dad to là smalek gablà di
do.”
21 Bay ani man Isaya fagu di Tnalù Dwata gablà di dad bel Israél,
“Kat du, sigigu mni di dad to là mimen na magéng ulu fye fdadong ale di do.”

11

I kakdo Dwata di dad to Israél

1 Taman, lêgu snalek. Ta knang Dwata kè i dad Dyu? Là! Balù do, to Israél
agu, na satu bel Abraham, na tubad Bénhamin.
2 Là ti knang Dwata i dad to ta nalékan mdà di kagatbùan. Gadèyu i man
di Tnalù Dwata gablà di ku Ilaydya di ktulenan di Dwata i sasè nimò dad to
Israél.
3 Man Ilaydya, “E Amu, ta fnatila i dad tugadam na ta lanbàla i dad
gudamsù di ge. Ta lo do i tagak, na kayèla agu fnati.”
4 Na dét i timel Dwata di kenen? “Ta nun fitu libu dad lagi nahalgu i là
mangamfù ku Baal, i ise glut dwata.”
5 Na lê salngad ayé i mkel di mdu ani. Nun, là dee, i nalék Dwata mdà di
kakdon.
6 Yé gufdà Dwata i kalékan dale mdà di kakdon, ise di nimòla. Du ku yé
gufdàan dun di nimòla, ise untù kakdo.
7 Taman, dét i fakayto man? Là kdee dad to Israél mite i fanngaballa, bay
lo tukay i ta nalék Dwata. I dademe, là falningela i katlo Dwata.
8 Salngad i man di Tnalù Dwata,
“Fkifuh Dwata i fandamla, na kel di mdu ani, là mite ale, na là lminge ale.”
9 Na man Dabid,

“Magliman ale moon di kdee kanbayan i nawala. Glakob ale moon, na falnayam.
10 Butè ale moon du fye là mite ale, na mbaling ale bukug kel di landè sen.”
11 Lê nun snalekgu. Di kaglakob i dad Dyu, ta malmo ale kè? Là! Mdà di kafagsalàla, baling yé gamdawat kagalwà i dad ise Dyu, du fye mafè nawa dad Dyu dale.
12 Ku mdà di kagsalà i dad Dyu, gamdawat kafye i dad to di klamang banwe, na i kgawagla di Dwata gamlé kafye di dad ise Dyu, midul déé i kafye gdawatla ku ta sikof kasfulê i dad Dyu.

Kagalwà i dad ise Dyu

13 Ani man-gu di gamu dad ise Dyu. Fasalamat agu di Dwata du dekan agu tamdò di gamu,
14 du fye mafè nawa i dademegu Dyu, na nun di dale mgebegu di kagalwà.
15 Du ku fagu di knang Dwata dale, yé gumdà dad ise Dyu safye di Dwata, dét kè i ulêan ku ta dnawatan ale? Salngad ku ta banlén lawil i dad to ta mati.
16 Ku mtiu i tnanin tiles fan dsù di Dwata, lê mtiu sa i kalbongan. Na ku mtiu i dad dalil i kayu, lê mtiu sa i dad fangan.
17 Ta kanlang i dademe dad fanga mdà di olib ta fele, na tugad dini i fanga mdà di kayu tadè tmabò. Gamu dad ise Dyu, salngad ayé kagkahyu, du ta gdawatyu i kafye gfun i dad Dyu.
18 Taman, nangyu nadoy i dad fanga ta kanlang. Kan ku fagdag gamu? Lo gamu fanga. Ise gamu mlé lawil di dalil, bay i dalil i lmawil gamu.
19 Bay keng manam, “Hee, bay ta kanlang i dad fanga ayé du fye nun gugagotgu.”
20 Too ayé, kanlang Dwata ale du là ftoo ale, bay gamu, sana kdééyu mdà di kaftooyu. Taman, nang gamu fdatah. Gten ku likò gamu.
21 Ku là knabas Dwata i dad tagnè fanga, baling ge kè i knabasan?
22 Dini gumiteto dun i kakdo Dwata na i klabèan. Flabè kenen di dad to kanlangan ayé, bay kandon gamu ku fles gamu mnè di kakdon. Na ku là, lêan gamu kanlang.
23 Na ku ftoo dad Dyu, lêan ale tugad samfulê di gumdàla, du i Dwata, gaganan mimò ani.
24 Gamu dad ise Dyu salngad di fanga olib tadè tmabò tugad di olib fele, balù ku mahal i gamu kagfele. I dad Dyu, salngad ale di olib fele. Midul klahil Dwata tmugad dad fanga ta kanlang di tagnè foonla.

I kakdo Dwata di kdee dad to

25 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu i là fa fgadè Dwata di munan du fye là fandamyu ku too gamu gmadè. Di bang ani, nun dad Dyu magéng ulula, na là ftoo ale, bay ftoo ale kadang di satu du. Bay silang ale ftoo ku i kdee dad to ise Dyu ta fala nalék Dwata, ta sdulê ale ftoo.
26 Ani kibò i kdee bel Israél galwà. Yé man Tnalù Dwata,
“I Falwà kel mdà di Sayun du nwèan i kdee sasè mdà di bel Dyékob.
27 Yé klogu dmohò i kasafnèmi ku ta flanasgu i dad salàla.”
28 Mdà di knang i dad Dyu i Fye Tulen, mgimò ale dnuen Dwata du fye nun orasyu gamu dad ise Dyu galwà. Bay mdà di kalék Dwata dale, là mgilih i kalbong nawan dale du mdà di dad gutambulla.
29 Du là ti tanlas Dwata i fandaman gablà di dad to ta nalékan na banlén kafye.

30 Gamu dad ise Dyu, là mimen gamu di Dwata di munan, bay ani, ta kando
Dwata gamu mdà di là kimen i dad Dyu.
31 Salngad déé, là mimen i dad Dyu di oras ani du fye too fite Dwata i kakdon
dale salngad i ta kfiten dun di gamu.
32 Du nimò Dwata i kdee dad to magéng du fye nun kfagun fite i kakdon di
kdeela.

I kdayen di Dwata

33 Tay kalbong i kafye Dwata! Tay kngalam i kfulungan na i gnadèan!
Landè to gmadè i fnaleh nawan. Na landè to galmabat i dad kfagun.
34 Man i Tnalù Dwata,
“Simto gmadè i fandam Dwata? Simto gmagan famngewe kenen?
35 Simto gmagan mlé kenen i balù détan du fye bnalasan?”
36 Du kenen mimò i kalbong kdeen, na mlawil kalbong kdee fagu di kenen,
na kenen mfun kalbong kdee. Lo kenen i magdayen kel di landè sen. Amén.

12

Kablé i ktoto di Dwata

1 Taman, dad flanek, mdà di bong kakdo Dwata di gito, yé fnigu di gamu,
bléyu i ktoyu di kenen salngad i mto dsù mtiu na gamflehew di kenen, du ani
i gten kfangamfù.
2 Nangyu nagin ingok i banwe ani, bay fafalamiyu i ktoyu fagu di kafat-
lasyu i fandamyu di Dwata, du fye gadèyu ku dét i fye na sikof knayè Dwata.
3 Na mdà di kafye blé Dwata di do, ani man-gu di kdeeyu. Nangyu fandam
ku mdatah gamu di glut kagkahyu, bay fdanàyu kafdamyu i ktoyu glalò di
kalbong i kaftoo blé Dwata di gamu.
4 I laweh, dee alelan, na sahal nimò i kat satu.
5 Na lê salngad ayé i gito kagkah. Balù ku dee ato, lo satu laweh guglamto
di ksasatuto ku Krayst, na kat satu di gito nun alel di dademe.
6 Taman, gtento gnamit i sahal gnagan blé Dwata mdà di kafyen di gito.
Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmugad i ta fgadè Dwata, nimòto ani glalò di
kaftooto.
7 Ku yé gnagan blé Dwata di gito tmabeng, bléto i ktoto di ktabeng. Ku yé
gnaganto tamdò, bléto i ktoto di katdò.
8 Ku yé gnagan blé Dwata gito tamgal nawa i dademe, tooto blé i ktoto déé.
Ku yé gnagan blé Dwata di gito mlé, fye ku mdà di klaan nawa i kabléto. Ku
yé gnagan blé Dwata di gito mebe, fandufto i kebeto. Ku yé gnagan blé Dwata
di gito kamdo, too ato flehew di kimòto dun.
9 Tooyu fdà di nawayu i kasakdoyu. Knagolyu i sasè, na lalòyu i fye.
10 Too gamu salbong nawa du ta saflanek gamu di ku Krayst, na too gamu
safè.
11 Falgad gamu, na nang gamu falweh. Finityu nawayu mimò fye di
Amuto.
12 Too gamu flehew du nun fandenyu. Fantahàyu i nawayu di dad
kaflayam gafat di gamu, na too gamu fduf dmasal.
13 Numunyu i dad to ftoo mnè di klandè, na nafèyu i dad to magu slob di
gumnèyu.
14 Dmasal gamu di Dwata fye banlén kafye i dad to falmayam gamu.
Dnasalyu ale, na nangyu ale falnagi.

15 Flehew gamu magin di dad to lehew, na mngel gamu magin di dad to
mngel.
16 Sanngadyu i nawayu. Nang gamu fdatah, bay dnawatyu i dad mdanà
nimò. Nangyu fandam ku too gamu fulung.
17 Ku nun to famsasè gamu, nangyu bnalas sasè. Bay yé nimòyu i fye di
mata i dad to.
18 Nimòyu i sen gaganyu safye di dademe to.
19 Dad flanekgu, nangyu bnalas sasè, bay bayàyu di Dwata i malas, du man
di Tnalù Dwata, "Man i Amu, do i malas."
20 Bay lalòyu i man di Tnalù Dwata, "Ku bitil i dmuen ge, fankaanam, ku
malinum kenen, finumam." Du fagu déé, myà kenen di sasè nimòan.
21 Nang ge fafisan di sasè, bay fnisanam i sasè fagu di fye.

13

Nafèto i dad ganlal di gubirnu

1 Là fakay ku là fdanàto i ktoto di dad ganlal di gubirnu. Yé gumdà i kdee
glal di Dwata, na i dad to nun glal, yé kagdàan di Dwata.
2 Taman, i to kamnang i ganlal, ta lêan knang i fdak Dwata. Na nè i to mimò
ayé, ta gafnin i flayam di kton.
3 I dad to mimò tluh, là gten ale likò di dad ganlal. Yé gten likò, i dad to mimò
sasè. Taman, fanyem nimòam du fye là likò ge di dad ganlal, bay balingla ge
dag.
4 Du i dad ganlal, dale snalig Dwata mimò i gamfye di gamu. Bay ku sasè
nimòyu, gten gamu likò di dale, du dale i falmayam gamu. Du dale i lê snalig
Dwata falmayam i dad to mimò sasè.
5 Taman, là fakay ku là nimenyu i dad ganlal, ise ku lo mdà di klikòyu i
kalbut Dwata, bay lê fye landè kalngawèyu.
6 Ani sa duenyu mayad dad buhis, du i dad ganlal, talbahò ale di Dwata du
nimòla i dale alel.
7 Taman, bnayadyu i kdee buhis, na nafèyu na dagyu i dad ganlal.

I kasakdo

8 Nangyu flo ku nun utengyu. Bay i uteng landè kti dunan i kasakdo. Nè i
to lmalò ani, ta gimenan i uldin.
9 Ani man i uldin, "Nang ge lmafà, nang ge manò, nang ge tmaku, na nang
ge mibal." I kdee ani na i dademe, glam di lo satu uldin, "Kanbongam nawa
i dademe to salngad kakdom i ktom."
10 I to kambong nawa di dademen to, là ti glasan mimò sasè di dale. Taman,
i kakdo, yé gugdohò i uldin.
11 Too fye ku nimòyu ayé du ta gadèyu ku dét kagkah i banwe di mdu ani.
Taman, mukat gamu du ta too mdadong i kagalwàyu, mas mdadong fa di
katbùyu ftoo.
12 Ta fan mlius i kifuh, na ta mdadong i flafus. Taman, knangto i dad nimò
nfun i kifuh, na nwèto i kdee gnamit di kasfati, du gamu dad sundalu nfun i
lwa.
13 Tooto fanye baluto du gito dad to ta mnè di lwa. Nangto mimò sasè di
kaflehewto, nang ato magin di dademe magyà nimò, nang ato sbalew, na
nang ato mafè nawa.
14 Bay fnèyu i Amuto Dyisas Krayst di ktoyu, na nangyu banlé dalan i sasè,
tàyu gimen knayè i ungadyu.

14

I dad mlungay di kaftoo

1 Dnawatyu i mlungay di kaftoo, na nangyu san-gil.
2 Nun dad ftoo fakay kmaan balù dét uten dun, bay i dad mlungay di kaftoo,
lo yé knaanla gulay.
3 I to kmaan balù dét uten dun, là fakayan nadoy i to lo kmaan gulay. Na i to
lo kmaan gulay, là fakayan nukum i to kmaan balù dét uten dun, du dnawat
Dwata ale.
4 Simto mlé ge kdatah mukum di fasak i dademe to? Lo yé nun ktoo mukum
kenen i Amun, ku gimòan i dad fimò kenen, ku demen là. Na gtadag kenen,
du i Amu i tmabeng dun.
5 Nun dad to, yé fandamla na nun du mas mabtas di dademe du, na nun
dad to, yé fandamla salngad kabtas i kdee du. Bay kat satu to, nun ktoon
malék ku nè i fabtasan.
6 Nè to fabtas i satu du, nimòan ayé du mdà di kafèan i Amuto. Nè to kmaan
balù dét uten dun, lêan nimò ayé du mdà di kafèan i Amuto du fasalamat
kenen di Dwata. Na nè to lo kmaan gulay, lêan nimò ayé du mdà di kafèan
i Amuto du lê kenen fasalamat.
7 Landè balù satu di gito mangfun i kton, balù mto kenen, ku demen mati.
8 Du ku mto ato, Dwata mfun gito. Na ku mati ato, lê Dwata mfun gito.
Taman, mto ku demen mati, Dwata mfun gito.
9 Du ani duen Krayst fafati na lê mték du fye mgimò kenen Amu di dad mto
na dad ta mati.
10 Ge i lo kmaan gulay, kan ku nukumam i kmaan balù dét uten dun? Na
ge i kmaan balù dét uten, kan ku nadoyam i to lo kmaan gulay? Du i kdeeto
tadag di kanfe Dwata du nukuman ato.
11 Du man di Tnalù Dwata,
“Do i mto Dwata, taman too ti glut, lkuad i kdee dad to, na dnilèla do i Dwata.
12 Taman, kat satu di gito, tnimelan di Dwata i kdee ta nimòan.

Nang gamu mimò gumsamuk nawa i dademeyu

13 Taman, ta nang ato sukum. Na yé fye, nangto mimò balù dét gumdà i
flanekto gamsalà.
14 Mdà di ksasatugu di Amuto Dyisas, ta toogu gadè landè uten ku magsik
di kite Dwata. Bay ku yé kafdam i to dun, magsik i satu uten, magsik ayé di
kenen.
15 Taman, ku yé gumdà i flanekam malmo du mdà di uten knaanam ayé,
landè kakdom dun. Ta fafati Krayst di kenen, taman nangam falmo kenen lo
mdà di uten.
16 Nangam nimò gumaslen i man nawam fye di ge.
17 Du ise ku yé mabtas di kagot Dwata i kakaan na kinum, bay lo i katluh, i
ktanak nawa, na i klehew blé Mtiu Tulus.
18 Na ku salngad ayé klalòto ku Krayst, too lehew Dwata meye gito, na dag
i kdee dad to ato.
19 Taman, tooto fan-gal mimò i dad gamlé ktanak na kbagal di kat satu.
20 Nangam lanbà i nimò Dwata fagu di knaanam. Landè knaan sasè di
Dwata, bay yé sasè ku gamsalà i flanekam mdà di knaanam.
21 Là fye kmaan karni, ku demen minum i gamlangal, ku demen mimò
balù détan ku gamfalmo i flanekam.

22 Taman, ku dét kaftoom gablà di dad tdò ani, lo ge na Dwata i sgadè. Nun
kafye i to là msamuk i fandaman di kimòan i kdee nagin nawan.
23 Bay ku kmaan kenen, blaam lwe nawan, nukum Dwata kenen, du i
kakaanan là fdàan dun di kaftoon. Na i nimò là mdàan di kaftoo, salà.

15

Tnabengto i dad to mlungay

1 Gito dad to ta kamgis di kaftoo, tnabengto i dad mlungay mebe i dad
klidùla. Na nangto lo nimò i gamfye di gito.
2 Yé gten nimòto, flehew di dademeto ftoo du yé gamfye di dale du fye
mbagal ale di kaftoola.
3 Du là flehew Krayst i kenen kto, bay man i Tnalù Dwata, "Do gugtadè i
kdee ktalùla sasè di ge."
4 Du i kdee mnè di Tnalù Dwata, ta gsulat du fye matdò ato, na fagu déé,
gamdawat ato fanden fagu di ktahà nawa na di kinit nawa blé i Tnalù Dwata
di gito.
5 Dwata gumdà i ktahà na kinit nawa. Mulà moon banlén gamu gnagan
samsatu i fandamyu fagu di klalòyu ku Krayst Dyisas,
6 du fye masasatu i kdeeyu dmayen di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst.

Kgafat i Fye Tulen di dad ise Dyu

7 Taman, too gamu sdawat salngad i kdawat Krayst gamu, du fye mag-
dayen i Dwata.
8 Du ani man-gu di gamu. Dek Krayst di dad Dyu du fye fiten i kagsalig
Dwata dmohò i dad fakangan di dad gutambulla,
9 na fye dnayen i dad ise Dyu i Dwata du mdà di kakdon. Du man i Tnalù
Dwata,
"Taman, fasalamat agu di ge di bleng i dad ise Dyu. Lmingag agu dmayen i
dagitam."
10 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Flehew gamu, ise Dyu, magin di dad to nalék Dwata."
11 Na lê man i Tnalù Dwata,
"Gamu dad ise Dyu, dnayenyu i Amu. I kdeeyu dad to, tooyu kenen dnayen."
12 Na lê man Isaya,
"Kel i satu bel Dyési. Yé duenan sut du kenen magot i dad ise Dyu, na mgimò
fandenla."
13 Dwata gumdà i fanden. Mulà moon fananòan gamu i kdee klehew na
ktanak nawa fagu di kaftooyu di kenen, du fye midul kbagal i kafdenyu fagu
di gnagan i Mtiu Tulus.

I duenan too minit i ksulat Pol

14 Dad flanek, ta toogu gadè na ta fnò gamu kafye, na kdee kaglabat, na ta
fakay gamu satdò.
15 Bay too minit i ksulatgu ani gablà di dad fafaldamgu gamu. Yé duenan
minit du mdà di kdatah blé Dwata do,
16 du fye mgimò agu snalig Krayst Dyisas di dad to ise Dyu. Salngad agu di
dad to mnè di bleng i Dwata na dad to du tdògu i Fye Tulen mdà di Dwata di
dad ise Dyu fye mgimò ale dsù gten dnawat Dwata du ta tanfing i Mtiu Tulus.
17 Taman, mdà di ksasatugu ku Krayst Dyisas, fakaygu dag i ta nimògu di
Dwata.

18 Là likò agu tmulen i ta man Krayst na i dad nimòan fagu di do di kebegu
i dad ise Dyu lmalò di Dwata fagu di ktalùgu,
19 na lê fagu di dad tnikeng, na dad ilè, na lê man di gnagan i Tulus Dwata.
Taman, di kagugu mdà di Dyérusalém kel di Ilirikum, ta too sikof i katdògu i
Fye Tulen gablà ku Krayst.
20 Yé knayè nawagu, tdògu i Fye Tulen di dad banwe là fa lminge gablà ku
Krayst du fye là baling agu fdak gumnè di ta gufdak dademe.
21 Yé man i Tnalù Dwata,
"Mite i là fa tnulen di munan gablà di kenen, na galmabat i dad là fa lminge
gablà di kenen."

I fandam Pol lmauy di Roma

22 Taman, ta dee dulêgu fan salu déé di gamu, bay dee gamblabal do.
23 Bay ani, du ta fnge i nimògu di dad banwe dini, na du ta mlogu mayè
lmauy gamu,
24 taman, yé kayègu nimò ani, du fye site ato là mlo di kagugu salu ditù di
Éspanya du fye sgalak ato kel di kabsol i nawagu, na lêgu kayè ku begyu agu
tnabeng di kaflesgu gatù.
25 Bay funagu salu di Dyérusalém du tundagu i tabeng di dad to ftoo ditù.
26 Du too lehew i dad simbahan di Masidunya na Akaya di ktabengla i dad
to ftoo mnè di klimah di Dyérusalém.
27 Mdà di dale i nimòla ayé, na lê gten ale tmabeng i dad to ayé. Du i dad ise
Dyu, ta nun alella di dad knun gdawat i dad Dyu di kaftoo, taman yé gten ku
lê nun alel dad Dyu di knun di tah tanà gfun dad ise Dyu.
28 Ku ta tundagu i tabeng na ta blégu di dale, ta kdàgu salu ditù di Éspanya,
na magu agu déé di gamu.
29 Fantoogu ku ta salu agu déé di gamu, nun dad kafye nimò Krayst di gito.
30 E dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst na di kakdo blé i Mtiu
Tulus, mni agu di gamu, tooyu agu tnabeng dmasal.
31 Dmasal gamu du fye kanlung Dwata agu mdà di dad là ftoo ditù di
Dyudiya, na dnawat dad to Dwata di Dyérusalém i nimògu.
32 Taman, ku mayè Dwata, lehew agu salu déé di gamu, na ftud agu di
safédyu.
33 Mulà moon i Dwata gumdà i ktanak magin gamu. Amén.

16

Dad kumusta Pol

1 Fdilègu di gamu i flanekto libun Fibi, i tmabeng di simbahan di Sinkriya.
2 Di dagit i Amuto, dnawatyu kenen du yé gten nimò i dad to ta nfun Dwata,
na tnabengyu kenen di dad kalnidùan, du ta dee to gtabengan, na balù do, ta
lêan agu gtabeng.
3 Febegu kumusta di dale Prisila na Akwila, i dademegu mimò i nimò
Krayst Dyisas.
4 Gatlagad ale fafati mdà di kakdola do. Ise ku lo do fasalamat di dale, bay
lê man dad simbahan i dad ise Dyu.
5 Lêyu man "kumusta" di dad ftoo gal smimba di gumnè ale Prisila.
Manyu "kumusta" di demegu sgalak Ipinitu, i too tnanin to ftoo ku Krayst
di kabal Asya.
6 Kumusta di ku Méri, i too fduf tmabeng gamu.

7 Kumusta di ku Androniku na Dyunya, i dademegu Dyu gagin do blanggù.
Too dilè dad to dek Dyisas Krayst ale, na muna ale di do ftoo.
8 Kumusta di ku Ampliyatu, i too demegu sgalak di kaftoo di Amuto.
9 Kumusta ku Urbanu, i demegu mimò i nimò Krayst, na di ku Istaki, i
demegu sgalak too mabtas.
10 Kumusta di ku Apilis. Ta too teen i kimenan ku Krayst. Na kumusta di
familya Aristobulu.
11 Kumusta ku Hérodyun, i Dyu salngad do, na di dad flanekto ftoo glam di
familya Narsisu.
12 Kumusta di ku Trifina na Trifusa, i mimò i nimò Amuto, na lê man di ku
Pirsida, i flanekgu kanbonggu nawa ta bong mgimòan.
13 Na kumusta di ku Rufu, i fduf snalig i Amuto, na di yêan gal mifat do
salngad i ngàan.
14 Kumusta ku Asinkritu, Fligunti, Hirmis, Patroba, Hirma, na di kdee dad
flanekto ftoo déé di safédla.
15 Kumusta di ku Filulugu na Hulya, Néryu, na i libunan, na lê man di ku
Olimpa, na di kdee dad to ftoo magin di dale.
16 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu kakdoyu dale. I kdee dad
simbahan nfun Krayst febe kumusta di gamu.

I gusen flau Pol

17 Dad flanek, ani toogu fni di gamu, mantay gamu, na niwasyu i dad to
gumdàyu masgalel na smamuk i kaftooyu, na i là mimen di tdò ta dnawatyu.
18 Du i dad to salngad ayé, là nimenla i Amuto Krayst, yé lola nimen i knayè
iballa. Fagu di mganag na di fye kastulenla, fan-gawla dad to kulang gnadè.
19 Too agu lehew gablà di gamu du ta dilè i kdee i kafye baluyu. Yé kayègu
ku too gamu fulung mimò fye, na ku là fulung gamu mimò sasè.
20 Di là mlo ani, Dwata gumdà i ktanak nawa, fnisanan Satanas, na kahan
di dungan falel blìyu.
Mulà moon ku magin di gamu i kafye i Amuto Dyisas.
21 “Kumusta gamu,” man Timoti, i tmabeng do di nimò Dwata, na lê man
Lusyu na Dyason, na Sosipatru, i dademegu Dyu.
22 Do, Tértyu i fsulat Pol ani lê febe “Kumusta” di gamu di dagit i Amuto.
23 Yé man Gayus, “Kumusta gamu.” Kenen gal gutadègu na mifat do, na lê
kenen mfun gumnè gustifun i dad to ftoo. Na lê kumusta mdà di ku Irastu, i
gal magot filak di syudad, na i flanekto Kwartu.

I dasal di gusen i sulat ani

24 Mulà moon magin di kdeeyu i kafye Amuto Dyisas Krayst. Amén.
25 Dnayento i Dwata! Gaganan fambagal gamu fagu di Fye Tulen tdògu
gablà di ku Dyisas Krayst, na fagu di kaglut ta fgadèan ani i funan buni di
ta too mlo.
26 Bay ani, ta too mefe i kaglut ayé di kdee banwe fagu di sulat i dad tugad
Dwata du yé dek i too maltulus Dwata du fye ftoo i kdee, na mimen ale.
27 Dnayento i too maltulus Dwata fagu di ku Dyisas Krayst kel di landè sen.
Amén.

I Tnanin Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Do, Pol, i nalék Dwata fagu di knayèan du nimòan agu i satu to dek Krayst
Dyisas. Lwe gami Sostinis, i flanekto di kaftoo di ku Dyisas Krayst, gumdà i
sulat ani.
2 Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata déé di syudad
Korintu, dunan i kdeeyu ta tanfing Dwata du fye mtiu gamu. Ta nfunan
gamu fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas, magin i kdee dad to di klamang
banwe mangamfù di ku Dyisas Krayst, dunan Amu i kdeeto.
3 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I dad kafye mdà ku Krayst

4 Sigi agu fasalamat di Dwata gablà di gamu du ta banlén gamu kafye fagu
di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
5 Du fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta lamnok gamu di kdeen, di ktalù na
di kfulungyu.
6 I ta tdòmi di gamu gablà di ku Krayst, ta too dmalil di nawayu.
7 Na mdà déé, too sikof i kablén gamu dad gnagan fagun di Tulusan lamyu
fatan i kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
8 Kenen i fambagal i kaftooyu kel di gusenan, du fye ku ta kel i Du i Amuto
Dyisas Krayst, landè gumaslenyu.
9 Too gsalig i Dwata. Kenen i malék gamu du fye nun ksasatuyu di Ngàan, i
Amuto Dyisas Krayst.

Sahal fandam i dad to ftoo di Korintu

10 Dad flanekgu, fagu di dagit i Amuto Dyisas Krayst, ani fnigu di gamu.
Tooyu sansatu i nawayu du fye là masgalel gamu. Tooyu sanbakas i
fandamyu na i nafatyu.
11 Dad flanekgu, ani duen-gu man ayé di gamu du nun dad to mdà di
gumnè Klowi tmulen do gal nun kasbalewyu kun.
12 Ani kayègu faglabat. Gal sahal i manyu. Man i satu, “Yé do lalò Pol,” na
man i satu, “Yé do lalò Apulus,” na lê man i satu, “Yé do lalò Piter,” na nun lê
man dun, “Yé do lalò Krayst.”
13 Kan? Ta masgalel kè Krayst? Pol kè i fnatak ditù di krus du mdà di dad
salàyu? Yé kè gufbunyagyu di dagit Pol?
14 Fasalamat agu di Dwata du là dee di gamu i bnunyaggu, lo Krispu na
Gayus.
15 Taman, landè fakay man dun ku yé gufbunyagyu di dagitgu.
16 (Yé kadì i lêgu bnunyag ale Stifanas magin i familyan, na ta là gafal-
damgu ku nun dademe bnunyaggu.)
17 Ise yé dek Krayst do ku munyag, bay yé dekan do tamdò i Fye Tulen. Na
di katdògu, ise yé gnamitgu i ktalù dad to bong gnadè, du ku yé nimògu, ta
baling do i dagla, na ta lanah btas i kfati Krayst di krus.

I kfulung na i kaltulus Dwata

18 Di fandam i dad to là galwà, landè gukmamu i kfati Krayst di krus. Bay di gito dad galwà, i kfati Krayst, yé gumiteto i kaltulus Dwata.
19 Ani man di Tnalù Dwata,
“Falmogu kfulung i dad to fulung, na flandègu btas i gnadè dad to bong gnadè.”
20 Taman, dét gukel i dad to too fulung na too bong gnadè na too fulung talù? Ta fite Dwata landè gukmamu i kfulung dad to dini di tah tanà.
21 Yé mnè di nawa Dwata, landè kibò dad to gmadè kenen ku fagu di kfulungla. Bay yé fandaman, falwàan i dad to dmawat i tdòmi, dunan i tdò man dademe dad to landè gukmamu dun kun.
22 Silang ftoo i dad Dyu ku ta nun teenla tnikeng ilè i kaltulus Dwata. Na i dad ise Dyu, too ale mayè flinge di dad to bong gnadè.
23 Bay gami, yé tdòmi gablà ku Krayst, i mati di krus. Na i tdòmi ayé too knang i dad Dyu, na landè gukmamu i dad ise Dyu dun.
24 Bay di dad to ta nalék Dwata, Dyu ku demen ise Dyu, Krayst i kaltulus na i kfulung Dwata.
25 Ku nè man dad to gutukay di kfulung Dwata, mas bong fa di kfulung i dad to. Ku nè man dad to gumlungay Dwata, mas kamgis fa di kgis i dad to.
26 Dad flanekgu, nangyu glifet i kagkahyu di muna di katlo Dwata gamu. Di fandam i dad to, là dee di gamu i too gmadè, na là dee di gamu i nun glal, na là dee di gamu i too fye kagkah du glalòyu mdà di dad tuayu.
27 Bay i dad to là too gmadè di kafdam i dad to dale, yé baling nalék Dwata du fye myà i dad to too gmadè. Na i dad to mlungay di kafdam i dad to dale, yé baling nalék Dwata du fye myà i dad to kamgis.
28 Yé nalék Dwata i dad to mdanà na nadoy i dad to. Yé duenan malék dale du flandèan btas i man nawa dad to mabtas,
29 du fye landè to fagdag di kanfe Dwata.
30 Bay lo mdà di Dwata, ta nun ksasatuto di ku Krayst Dyisas, na ta fiten di gito i too glut kfulung mdà di ku Krayst. Na fagu di ksasatuto di ku Krayst Dyisas, ta tluh na mtiu ato di kite Dwata, na ta falwàan ato.
31 Yé duenam man, too ti glut i gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
“Ku mayè ge fagdag, yé lom dag i dad nimò I Amu.”

2

I tdò gablà di kfati Krayst di krus

1 Dad flanekgu, di muna ksalugu déé di gamu, ta tdògu i là lmen fgadè Dwata gablà di kenen. Bay là gnamitgu i mngalam tdò na i mngalam gnadè,
2 du di lamgu déé di safédyu, landè dademe mnè di fandamgu, lo senan Dyisas Krayst na i kfatin di krus.
3 Di ksalugu déé di gamu, landè gal i lawehgu, na kankal agu mdà di klikò ku là gdohògu i fimò Dwata di do.
4 Na di katdògu gamu, là gnamitgu i dad talù i dad to mngalam gnadè, bay lo i dad talù fdilè i gnagan Tulus Dwata.
5 Taman, ise yé gumdà i kaftooyu di gnadè i dad to, bay mdà di gnagan i Dwata.

I kfulung Dwata

6 Bay di katdògu i dad to ta mbagal di kaftoo, mlam i tdògu, bay ise mdà di
gnadè i dad to dini di tah tanà, na i dad nun glal magot i banwe ani, du i glalla
ayé salu di kalmo.
7 I kfulung man-gu ani, dunan i kfulung là fa fgadè Dwata di dad to di
munan. Bay yé fnaleh nawa Dwata di laman là mimò i klamang banwe,
faginan ato di kdatahan.
8 I dad ganlal dini di tah tanà, là glabatla i fandam Dwata, du ku glabatla
moon, là ti fnatakla di krus i too mdatah Amuto.
9 Bay ani ta gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
“Ku dét kafye teen na linge na fandam i dad to, midul déé i kafye tagà Dwata
di dad to kambong dun nawa.”
10 Bay fagu di Mtiu Tulus, ta fgadè Dwata i là lmenan fgadè di munan. Na
gadè Tulusan i kdee, balù i dad too mngalam tdò mdà di Dwata.
11 Landè dademe to gmadè fandam i satu to, lo kenen. Na salngad déé i
Dwata, du landè dademe gmadè i fandaman, lo i Tulusan.
12 Ise yé gdawatto i tulus gdawat i to tanà, bay i Tulus mdà di Dwata, du fye
gadèto ku dét i knayè Dwata di gito.
13 Taman, ise yé gnamitmi talù i dad to gmamit i dale kfulung, bay i dad
talù blé i Mtiu Tulus. Na tdòmi i dad glut tdò di dad to ta gamdawat i Mtiu
Tulus.
14 I to là mnè di kenen i Tulus Dwata, là gaganan dmawat i tdò Tulus
Dwata. Na là glabatan dun, du di fandaman, landè btasan, du lo i Tulus
Dwata fbateng i btasan.
15 I to ta gumnè i Tulus Dwata, gadèan kabtas i kdee, bay i to là déé i Tulus
Dwata di kenen, là glabatan ldam i dad to ta gumnè i Tulus.
16 Dunan i man-gu ayé du ani ta gsulat di Tnalù Dwata, manan,
“Landè to gmadè i fandam Dwata na landè to gmagan falmau kenen.”
Bay ta dini di gito i fandam Krayst.

3

Dad snalig Dwata

1 Di munan, dad flanekgu, ise ayé kastulen-gu di gamu salngad di kastulen-
gu di dad to ta gamdawat i Mtiu Tulus, bay yé kastulen-gu di gamu salngad i
kastulen-gu di dad to magin di knayè banwe, du falami gamu fa di kaftoo.
2 Yé guflingen-gu i tdògu gamu, salngad gatas, ise ku knaan, du là fa
gaganyu dun. Na balù kel di mdu ani, sana là kgaganyu dun,
3 du yé mebe gamu i sasè knayè i lawehyu. Nun ksafè nawayu na
kasbalewyu, yé ilè dun déé gamu fa di sasè knayè i lawehyu, na salngad
adatyu di dad to nfun i banwe ani.
4 Nun dademe déé di gamu, manla, “Yé lalògu do Pol,” na yé man dademe,
“Yé lalògu do Apulus.” Na yé gugmadèto dun, salngad adatyu di dad to nfun
i banwe ani.
5 Simto kè Apulus? Na simto kè Pol? Lo snalig Dwata gami mebe gamu di
kaftoo ku Dyisas Krayst. Na nimòmi i gami alel blé Amuto di gami.
6 Do i mlah, na Apulus i tmubél, bay Dwata i ftabò na falnok dun.
7 Là too mabtas i to mlah demen i to tmubél, bay yé too mabtas i Dwata du
kenen ftabò na falnok dun.
8 I to mlah na i to tmubél, salngad btas i nimòla, na kat satu di dale
gamdawat lubay mdà di nimòla.

9 Lwe gami Apulus sagin di nimò i Dwata du slame gami snaligan. Na gamu
i tanà gumdek Dwata gami talbahò.
Na gamu lê man i gumnè fimò Dwata.
10 Mdà di kanfulung blé Dwata di do, do mimò i mbagal gufdak i gumnèan,
na mahal i famles mimò dun. Bay kat satu, toon fan-geye i kimòan dun.
11 Na landè dademe gufdak i gumnè, lo Dyisas Krayst, dunan i gufdak ta
fatlagad Dwata.
12 Di kimòla i gumnè ani, nun gugmamitla too blawen, blawen bukay, na
dad mabtas batu. Bay lê nun gugmamitla kayu, kalon, na lami fali.
13 I kbagal nimò kat satu to, teen kadang di Du Krayst Mukum, du i lifoh
fite dun. Di du ayé, fagun i dad nimò ani di lifoh, du neyen i kbagalla.
14 Ku nè nimò là sakufan, gamdawat lubay i to mimò dun.
15 Bay ku sakuf, landè gdawatan lubayan, bay galwà kenen salngad i satu
to lamwà di gumnè sakuf lifoh.
16 Ta gadèyu sa gamu i gumnè Dwata du ta mnè i Mtiu Tulus di nawayu.
17 Ku simto falmo i gumnè Dwata, lê falmo Dwata kenen, du mtiu i gumnè
Dwata, na gamu sa i gumnè man-gu ani.
18 Nangyu fan-gaw i ktoyu. Nè to man nawan ta too bong kfulungan di
kite i dademe dad to dini di tah tanà, fye ku tnagakan i kfulungan ayé du fye
gdawatan i too glut kfulung.
19 Kfulung i dad to dini di tah tanà, landè gukmamu Dwata dun, du man i
Tnalù Dwata,
“Yé gnamit Dwata fmawel dale i kfulungla.”
20 Na lê nun manan di Tnalù i Dwata,
“Ta sana gadè Dwata landè gukel fandam i dad to ku yé man nawala too ale
fulung.”
21 Taman, là gtenan ku yé dag i dad nimò i dad to, du di kaglutan, i kdee,
slame gamu mfun dun.
22 Balù do, na Apulus, na Piter, na i banwe ani, na i knè dini di tah tanà, na i
fati, na i mdu ani, na i fulé du kadang, i kdee ayé, slame déé di gamu.
23 Gamu nfun Krayst, na Krayst nfun Dwata.

4

I dad to dek Krayst

1 Taman, yé fye fnèyu di fandamyu na gami i dad dek Krayst du ta saligan
di gami i dad glut tdò là tayòan fgadè di munan.
2 I snalig, là fakay ku là gsalig i to mdek dun.
3 Bay là ti mabtas di do ku dét i fandamyu na i fandam i dademe dad to
gablà di do. Balù do, là gadègu ku dét gman-gu gablà di ktogu.
4 Landè gumsamuk i nawagu di dad nimògu, bay ise yé knayègu man ku
landè salàgu, du Amu i mukum do.
5 Taman, nangyu tan-guna tulen ku dét ulê nimò i satu to, du là fa kel i du
Dwata mukum, na silang kel i glut kukum ku ta samfulê i Amu. Di du ayé,
fiten i kdee nimò i dad to di gugbunin na i dad mnè di nawala. Na blé Dwata
di kat satu to taden mdà di ta nimòan.
6 E dad flanek, di katdògu ani, do na Apulus, ta nimògu guflingen di gamu
du fye glalòyu i Tnalù Dwata, manan, “Nangyu lnafà i ta gsulat.” Na là fakay
ku fdatahyu i dademe to tamdò, na nadoyyu i dademe.

7 Kan? Nun kè fdatah gamu di dademe to? Dwata sa i mlé gamu i kdee
gununyu. Du ta gdawatyu i kdee ani mdà di Dwata, nangyu fdatah i ktoyu.
8 Keng yé man nawayu ta landè kalnidùyu, na ta bong knunyu, na ta ganlal
gamu. Bong fye sa ayé ku too, du gagin gami di gamu.
9 Di fandamgu, gami dad to dek Dyisas Krayst, too gami mdanà di kdee dad
to, na salngad gami i dad to nukum di fati danweng i dad kasaligan na i dad
to di tah tanà.
10 Mdà di ksasatumi di ku Krayst, yé kman dad to gami dad to book kun,
bay gamu kun dad to fulung di ksasatuyu di kenen. Gami dad to mlungay,
bay gamu dad to kamgis. Toola gami nadoy, bay gamu, toola nafè.
11 Balù kel di mdu ani, gal gami bitil na malinum, na ta labi dad klawehmi.
Too fatduk dad to gami, na landè too gami gumnè.
12 Gal gami fakgis talbahò du fye beg gami gamkaan. Balù ku falnagi dad
to gami, yé fnimi di Dwata banlén ale kafye. Na ku toola gami falnayam, tadè
gami fagtayud.
13 Balù ku nadoy i dad to gami, yé balasmi dale i fye. Na kel di mdu ani, yé
mnè di fandam i dad to dini di tah tanà, salngad gami di dad fel gal bat.
14 Ise yé duen-gu smulat ku fyàta gamu, bay ani kfagugu tamdò gamu du
gamu i dad ngàgu toogu kanbong nawa.
15 Balù ku sfalò libu i kdee dad to mebe gamu di klalòyu ku Krayst Dyisas,
lo satu i màyu du di ksasatuyu di kenen, ta mgimò gamu dad ngàgu mdà di
katdògu gamu i Fye Tulen.
16 Yé duenam man, toogu fakdo di gamu, begyu too ganbet i nimògu.
17 Yé duen-gu mdek ku Timoti salu déé di gamu. Kenen i ngàgu di kaftoo
toogu kanbong nawa na gsalig. Fafaldaman gamu i ldam galgu lalò mdà di
ku Krayst Dyisas, dunan i galgu tdò di kdee dad gustifun i dad to ftoo di ku
Krayst Dyisas, balù nè gusalugu.
18 Nun dademeyu, toola dag i ktola du yé mnè di nawala na ta là samfulê
agu déé di gamu.
19 Bay di là mlon mdà ani, ku mayè i Amu, salu agu déé di gamu du neyegu
ku nun gaganla nimò di kdee dad dagla.
20 Du i dad to nagot Dwata, teen di nimòla, ise ku lo linge di ktalùla.
21 Di ksalugu déé di gamu, dét i kayèyu? Mebe agu fas kè du fanngeweta
gamu, ku demen kandota gamu fagu di fye kastulen?

5

I sasè nimò i satu to ftoo di ku Dyisas Krayst di Korintu

1 Ta lingegu nun kun satu to déé di gamu, too sasè nimòan du nugatan i tlas
yêan. I sasè nimòan ayé too magyà, du balù i dad to là ftoo di Dwata, là glasla
mimò ayé.
2 Bay sana balingyu kafagdag du yé man nawayu ku fye i nimòyu. Bay yé
nimòyu moon flidù gamu, na filihyu kenen mdà di simbahanyu.
3-4 Balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kdéé i fandamgu. Na di dagit i
Amuto Dyisas, ta nukumgu kenen salngad ku déé agu. Taman, di kastifunyu,
fagu di gnagan i Amuto Dyisas di kaginan gito,
5 tadèyu bayà i to ayé du falnayam Satanas i lawehan, du fye galwà i layefan
ku ta kel i Amuto.
6 Là fyen ku fagdag gamu! Là kè gadèyu i ta gsulat, manan, “Balù ku too
tukay bulung falnok gbol di ta sanbool, kanfitan i kdee.”

7 Kahyu i sasè gbol di gamu du fye mtiu gamu, na salngad gamu i fan landè
falnok dun gal knaan i dad Dyu di kafistala i Du Kaglius. Na gadègu ta yé
kagkahyu di kite Dwata salngad di fan landè falnok dun, du ta dsù Krayst
salngad di dad ngà bilibili gal dsù i dad Dyu.
8 Yé duenam man, tooto dnayen i Dwata salngad kdayen i dad to di
kafistala i Du Kaglius. Na di gito kdayen dun, tnagakto i salàto na i sasè
ldamto du salngad i gal falnok fan. Na fiteto i ktiuto na i katluhto, du ku yé
nimòto salngad ato i fan landè falnok.
9 Di muna sulat febegu di gamu, yé flaugu nang gamu sgalak di dad to ku
yé snafédla i to ise yaanla.
10 Bay gablà di flaugu ayé, ise ku yé kayègu man i dad to là ftoo di ku Dyisas
Krayst, du yé galla nimò snafédla i ise yaanla, na lom ale knun, na tmaku ale,
na gal ale mangamfù di dad ise glut dwata. Ku yé kayègu di gamu, nang gamu
sgalak di dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, silangyu ale giwas ku ta là dini
gamu di tah tanà.
11 Bay ani gumtatek i flaugu ayé. Nang gamu sgalak di dad to ku yé manla
ftoo ale di ku Dyisas Krayst kun, bay snafédla i ise yaanla, ku demen lom ale,
ku demen mangamfù ale di dad ise glut dwata, ku demen dmalam ale, ku
demen flangal ale, ku demen tmaku ale. Nè to mimò gambet ayé, nang gamu
sgalak di dale, na nang gamu kmaan di safédla.
12-13 Landè ktoogu mukum i dad to là ftoo du lo Dwata i mukum dale. Ise
glut kè, yé gten nukumyu i dademeyu ftoo? Du ta gsulat di Tnalù Dwata,
manan, “Filihyu i to mimò sasè ayé.”

6

Dad kasfala i dad to ftoo

1 Ku nun satu to di gamu nun là gusaglabatla i flanekan di kaftoo, kan ku
baling ale fukum di dad to là ftoo? Yè fye moon gufukumla di dad to ftoo.
2 Ta gadèyu sa, gito dad to nfun Dwata i mukum dad to nfun i banwe. Ku
gukumyu i dad to nfun i banwe, kan ku là gaganyu mukum i dad malnak là
gusaglabatyu?
3 Gito i lê mukum dad kasaligan i Dwata. Na ku gukumyu i dad kasaligan,
gaganyu mukum gablà di knèyu dini di tah tanà.
4 Taman, ku nun là gusaglabatyu, kan ku yé gufukumyu di dad to là dnilè
i simbahan?
5 Kan, là myà gamu? Landè kè dademeyu ftoo fulung mukum gamu?
6 Bay, yé balingyu nimò, sebe gamu di ukum, na yé mukum gamu i dad to
là ftoo.
7 I ksebeyu di ukum, yé gudmilè dun ta gfisan gamu di kaftooyu. Baling fye
fa gamu i lnumì, na sdulêla nwè i kdee knunyu.
8 Bay baling gamu i lmumì na mwè knun i dademeyu ftoo.
9 Ta gadèyu sa, i dad to gal mimò sasè, là gagin ale di Kagot i Dwata. Too
gamu fgeye du fye là mafgaw gamu, du dunan sa i man-gu ani. Nè to smafèd
i ise yaanan, na i to mangamfù di dad ise glut dwata, na i to lmafà i yaanan,
na i dad lagi mibal i dademela lagi, na i dad libun mibal i dademela libun,
10 na i dad to tmaku, na i dad to lom, na i dad to flangal, na i dad to dmalam
i dademela to, na i dad to mngayu, là gagin ale di Kagot i Dwata.

11 Na nun di gamu mimò salngad ayé di munan. Bay ani, ta lnaneb Dwata
gamu di dad salàyu, na ta blé gamu di Dwata, na ta tluh gamu di kite Dwata du
mdà di ksasatuyu di Amuto Dyisas Krayst na mdà di knè i Tulusan di nawayu.

Gnamityu i lawehyu dmayen di Dwata

12 Nun dademe man dun, "Fakay agu mimò balù dét i knayègu." Dunan ayé,
bay nun dademe nimò là gamfye di gito. Fakay agu mimò balù dét i knayègu,
bay là fakay ku nun gufgikatgu.
13 Yé man dademe, "Yé gukmamu i knaan du fkah di lam tien. Na yé
gukmamu i tien gufkah i knaan." Dunan sa, bay falmo Dwata kadang i knaan
na i lawehto ani. Ise yé gukmamu i laweh ku gnamit mimò sasè, bay gnamit
di knayè i Amu. Na i Amu mlé kdee gamfye di lawehto.
14 Dwata mték i Amuto Dyisas Krayst mdà di fati, na lêan ato nték kadang
fagu di kaltulusan.
15 Ta gadèyu sa i lawehyu satu alel di laweh Krayst. Fakay kè ku nwègu i
satu alel di laweh Krayst du dkatgu di laweh i libun mkat lagi? Là fakay.
16 Ta gadèyu sa nè to smaféd i libun mkat lagi, ta satu i lawehla, du ani man
i Tnalù Dwata, "I lwe, mbaling satu."
17 Bay nè to mayè sasatu di Amuto Dyisas Krayst, ta lo satu i nawala.
18 Taman, niwasyu sasè knayè i lawehyu. I kdee dademe salà nimò i dad to,
là gafagsikan i lawehla. Bay nè to samsatu i lawehan di ise yaanan, gamsalà
di lawehan du ta gafagsikan.
19 Ta gadèyu sa i lawehyu gumnè i Mtiu Tulus, na déé kenen di nawayu, du
ta blé Dwata di gamu. Ta ise gamu mfun i lawehyu, bay yé mfun dun Dwata,
20 du too bong btas i kbayadan gamu. Taman, gnamityu i lawehyu dmayen
i Dwata.

7

Dad salek gablà di kwè yaan

1 Ani katbùgu tmimel i dad salekyu ta febeyu di do fagu di sulat. Fye fa ku
nang mwè yaan i dad to.
2 Bay du mdà di kdee dad to smaféd i ise yaanla, yé fye ku kat satu to, lagi
ku demen libun, nun yaanan.
3 I lagi, blén i knayè nawa yaanan. Na salngad ayé, i libun, blén i knayè
nawa yaanan.
4 Du i libun, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan. Na lê
salngad ayé i lagi, ise kenen mfun i lawehan, bay yé mfun dun i yaanan.
5 Na nangyu klen lawehyu di yaanyu, silang ku fala gamu mimò kasafnè
mdà di ayèyu mlé i ktoyu di kdasal kel di dad file butang klon. Na ku ta fnge,
lê gamu sasaféd milè du fye là mgebe Satanas gamu mdà di là kagadnanyu.
6 Ise ku yé duen-gu man ani ku dekta gamu mwè yaan, bay falohta gamu
ku yé knayèyu.
7 Di kaglutan, yé kayègu moon ku salngad i kdeeyu di do di là kwègu yaan,
bay sahal i gnagan blé Dwata di kdeeto.
8 Na gamu dad sawang lagi, na dad sawang libun, na lê man i dad libun
balu, yé fye landè yaanyu gambet do.
9 Bay ku là gadnanyu i ktoyu, fye fa ku mwè gamu yaan, tà msamuk i
fandamyu mdà di kibalyu.

10 Na gamu dad to nun yaan, nun flaugu di gamu, bay ise do gumdàan, bay
mdà di Amuto. I libun, là fakayan kah i yaanan.
11 Bay ku kahan i yaanan, yé fye, fanlesan mnè lo satu, ku demen mulê di
yaanan. Na i lagi, là fakay ku kahan i yaanan.
12 Na di dademeyu déé, nun kayègu flau gamu (ise ku mdà di Amuto). Ku
nun lagi ta mbaling ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo i yaanan, bay là mayè
i libun tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i lagi.
13 Na salngad di libun ta ftoo di ku Dyisas Krayst, na là ftoo i yaanan, bay
là mayè i lagi tmagak dun, là fakay ku yé tmagak i libun.
14 Du i lagi là ftoo gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i yaanan
ta ftoo. Na i libun là ftoo lê gamdawat kafye mdà di Dwata fagu di ksasatula i
yaanan ta ftoo. Na i dad ngàla, lê ale gamdawat kafye mdà di Dwata, na nun
kafye kite Dwata dale.
15 I to là ftoo, ku tnagakan i yaanan ftoo, tin faloh. Ta là mgikat i to ftoo di
yaanan ayé, du yé duen Dwata tamlo gamu du fye mnè gamu di ktanak.
16 Du keng gebeyu yaanyu ayé di kaftoo, na keng là.

Fadlug gamu di tagnè kagkahyu

17 Kat satu to, là fakay ku là fanlesan lmalò di gnagan blé Amuto di kenen,
na di kagkahan di katlo Dwata dun. Yé tdògu di kdee simbahan.
18 I satu lagi nun ilè di lawehan, là gten ku kahan di ta katlo Dwata kenen.
Na nè lagi landè ilè di lawehan, di katlo Dwata kenen, balù ta nangan fimò
ilè di lawehan.
19 Du là sa mabtas di Dwata ku nun ilè i satu lagi di lawehan, ku demen
landè. Bay yé lo mabtas i kimento i uldin Dwata.
20 Taman, yé fye ku kat satu to fadlug di tagnè kagkahan di katlo Dwata
dun.
21 Ku fasak gamu di katlo Dwata gamu, tiyu bayà. Bay ku nun bangyu
galwà, lamwà gamu.
22 Du i satu to fasak di katlo i Amuto kenen, ta ise fasak di kite i Amuto. Na
i to ise fasak di katlo Krayst kenen, mgimò kenen fasak Krayst.
23 Too mdatah i kbayad Dwata gamu, taman, ta nang gamu lê fafasak di
dad to.
24 E dad flanekgu, yé fye ku kat satu di gamu fanlesan i kasgalakan di
Dwata, na nangan kah i tagnè kagkahan di katlo Dwata kenen.

Dad salek gablà di dad to landè yaan

25 Na, gablà di snalekyu di kagkah dad to landè yaan, landè uldin gdawatgu
mdà di Amu, bay lo yé tulen-gu i fandamgu, na gsalig agu du mdà di kakdo i
Amuto.
26 Du mdà di dad klimah di nawan ani, yé fandamgu mas fye di satu to ku
nang mwè yaan.
27 Ku ta nun yaanam, nangam kah. Na ku landè fa yaanam, nang ge mwè
yaan.
28 Bay ku mwè gamu yaan, là ti gamsalà gamu. Na i satu libun landè yaan,
ku nun mwè dun, là ti gamsalàan. Bay ku simto di gamu mwè yaan, too
mlimah i gnagun, na yé kayègu ku là gnaguyu i dad klimah ayé.
29 E dad flanekgu, ani kayègu man di gamu, i knèto dini di tah tanà ani, ta là
mlon. Taman, mdà i dad lagi nun yaan, là fakay ku là fadlugla nimen i kdee
man Dwata di dale salngad di fa landè yaanla.

30 Nè to mngel di bang ani mdà di klidùan, fye ku nangan fnab di nawan. Na
nè to lehew di bang ani du nun kalnehewan, fye ku nangan fnab di nawan.
Na nè to gamwè knun, fye ku nangan fabtas di fandaman.
31 Na nè to fbelan i knunan dini di tah tanà, fye ku nangan fabtas di
fandaman du ta mdadong gusen i banwe ani.
32 Yé kayègu ku landè klidùyu. Nè lagi landè yaanan, lo yé fandaman ku dét
kayè i Amu na ku dét i kibò kaflehewan dun.
33 Bay nè lagi ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini di tah tanà,
na ku dét kibò kaflehewan i yaanan.
34 Taman, masgalel i fandaman du kayèan flehew i yaanan, na lêan kayè
flehew i Amu. Na salngad déé i dad libun, du nè libun landè yaan, lo yé
fandaman knayè i Amu, na yé fabtasan i kablén kton na i fandaman di ku
Dyisas Krayst. Bay nè libun ta nun yaan, lêan gal fandam i dad kalnidù dini
di tah tanà, na ku dét kibò kaflehewan i yaanan.
35 Là sa fnangta gamu mwè yaan, bay yé duen-gu man ayé du gamfye di
gamu. Falnauta gamu du fye tluh i nimòyu, na landè gamblabal di kabléyu i
ktoyu di Amu.
36 Na ku nun satu sawang lagi na satu sawang libun, na balù sayè ale, bay
yé fandamla nang ale safles, ani flaugu dale. Ku là gadnan i lagi ayèan di
libun ayé, yé fye baling fles ale song. Ise salà ayé.
37 Bay i satu sawang lagi, ku too mdà di nawan i là kwèan yaan balù landè
famnang dun, na ku gadèan gadnanan i ayèan, lê fye i nimòan ayé.
38 Taman, i lagi mwè yaan, fye sa i nimòan. Bay i lagi là mwè yaan, midul
kafye i kenen nimò.
39 I libun ta nun yaan, là fakay ku nun lagi mwè dun ku là fa mati i muna
yaanan. Bay ku ta mati i yaanan, ta fakay ku lê nun lagi mwè dun, syan ku
ftoo di Amuto.
40 Bay di fandamgu, midul fa klehewan ku fles landè yaanan, na yé
fantoogu di kman-gu ani, alak i Mtiu Tulus di do.

8

I salek gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata

1 Na gablà di snalekyu di kagkah dad knaan dsù di dad ise glut dwata. Glut
sa, i kdeeto nun kaglabat gablà di snalekyu ayé. Bay fgeye ato, du i kaglabat
gamlé kafagdag, bay i kasakdo, yé mlé kbagal.
2 Ku yé man nawa satu to bong gnadèan, là mnè di kenen i too glut gnadè.
3 Bay nè to too mbong nawa Dwata, yé to i too dilè Dwata.
4 Taman, gablà di knaan dsù di dad ise glut dwata, gadèto landè ti gukelan
du lo satu sa i too glut Dwata.
5 Balù ku yé man dad to, nun dad dwata mnè di tah langit na di tah tanà,
na balù dee i dnagitla, “dad dwata” na “dad amu,”
6 bay di gito, gadèto lo satu glut Dwata, dunan i Mà. Kenen mimò ì kalbong
kdee, na kenen gablà dnayen di kdee dad nimòto. Na lo satu i glut Amu,
dunan Dyisas Krayst. Fagu di kenen, ta mgimò i kalbong kdee, na mdà di
kenen i lawilto.
7 Bay nun dademe là galmabat i kaglutan. Du yé ta knalamla i muna
kfangamfùla di dad ise glut dwata, taman kel di mdu ani, ku knaanla i dsù
di ise glut dwata, di dale fandam, yé mfun dun i ise glut dwata, na fagu déé
msamuk nawala, du di fandamla ta gamsalà ale.

8 I knaan, là ti gtabengan i kasgalakto di Dwata. Landè ti gunang Dwata
meye gito ku knaanto, ku demen là.
9 Bay too gamu fgeye balù ta là mgikat gamu déé, du nun dademeyu
mlungay fa di kaftoola, keng yé gumdàla mtatek ku lalòla i nimòyu.
10 Ku i satu to mlungay di kaftoon, teenan gamu kmaan di gumnè gudamsù
di ise glut dwata, yé mlé dun ayè kmaan i dsù du gadèan galmabat gamu.
11 Taman, mdà di kaglabatyu, ta baling mtatek i flanekyu mlungay di
kaftoo, blaam yé satu to gumdà Krayst mati.
12 Na ku ganbetan i nimòyu ayé, du yé balingan gimò i gumsamuk nawan,
ta gamsalà gamu di ku Krayst du ta gamsalà gamu di flanekyu.
13 Taman, ku yé gumdà i flanekgu gamsalà mdà di kiten do kmaan i uten
dsù di ise glut dwata, ta là lê agu kmaan uten du fye là gamsalà i flanekgu.

9

I fakay nimò i satu to dek Dyisas Krayst

1 Di do, landè gumgikatgu. Do i satu to dek Dyisas Krayst. Ta teen-gu i
Amuto Dyisas. Na gamu i ulê knun nimògu di Dwata.
2 Balù ku là dnilè dademe dad to i ta kalék Dwata do, bay gamu, ta dnilèyu.
Gamu gumite i kalékan do du ta sasatu gamu di kenen.
3 Ani timelgu di dad to samlen do.
4 Nun sa ktoomi dmawat knaan blé i dad to tdòmi.
5 Nun sa ktoomi mwè yaan ta ftoo salngad di nimò i dademe dek Dyisas,
na i dad twalin, na Piter, du fye faginmi di kagumi.
6 Lomi lwe Barnabas kè magfeges mngabal klawilmi di lammi tamdò?
7 Landè sundalu ku baling kenen smukéy i kton di laman magin di kasfati.
Landè to dmaru ku là gkaanan i ulê i felen. I to mantay bilibili, nun ktoon
minum gatas i dad bilibili bnantayan.
8 I man-gu ani, ise ku lo mdà di nimò i dad to, bay lê salngad di man i Tnalù
Dwata.
9 Du ani uldin Dwata fagu di ku Mosis, “Nangyu fnungus bà i safì di lamyu
fatalbahò dun.” Na nangto fandam ku lo yé man Dwata dini i dad safì.
10 Gito i manan ayé duenan fsulat dun du gamfye di gito, du i to dmaru na
i to kamtu, fansyela i dale nimò, na yé fatanla i dale alel di ulê i fele.
11 Yé ta felemi di blengyu bnê gamtabeng di layefyu. Sasè di gamu kè ku
nwèmi ulê i lubaymi?
12 Ku i dademe dad to tamdò gamu, nun ktoola dmawat dad kalnidùla mdà
di gamu, midul déé fa i gami, du gami i muna tamdò gamu.
Bay balù nun ktoomi dmawat i dad kalnidùmi mdà di gamu, là sa lmenmi
mni di gamu. Bay tadè gami fagtayud du fye landè gamblabal di katdòmi i
Fye Tulen gablà di ku Krayst.
13 Ta gadèyu i dad to talbahò di Bong Gumnè Gumangamfù di Dwata, déé
gumwèla i knaanla di Gumnè ayé. Na i dad to tmabeng di gudamsù, nun dale
alel di dad dsù ayé.
14 Na salngad ayé i dad to tamdò i Fye Tulen du yé man i Amu, déé gumwèla
klawilla di dad to tdòla.
15 Bay balù nun ktoogu dmawat i dad kalnidùgu mdà di gamu, knèan là
lmen-gu mni di gamu. Na ise ku yé duen-gu smulat ani ku mni agu. Balù ti
malnus agu, là mni agu du là mayè agu ku nun gamsang di katdògu.

16 Landè ktoogu mdag mdà di katdògu i Fye Tulen du yé dek Dwata do.
Magakdo agu ku là nimen-gu dun.
17 Ku yé duen-gu tamdò mdà di do knayè, fakay nun sukéygu. Bay yé duen-
gu tamdò du ta salig Dwata di do.
18 Bay nun lubaygu, dunan i klehewgu tamdò di landè sukéy, balù nun
ktoogu dmawat dad kalnidùgu mdà di dad to tdògu.
19 Landè gumgikatgu du landè to fmasak do. Bay fafasak agu di kdee du
fye too dee mgebegu di kaftoo di ku Dyisas Krayst.
20 Ku gbol agu di dad Dyu, ganbetgu i dad Dyu du fye mgebegu ale. Na balù
là mgikat agu di kimen i dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, ku gbol agu
di dad Dyu, galgu nimen i dad uldin ayé gambet dale, du fye mgebegu ale.
21 Salngad ku yé gugbolgu di dad ise Dyu, lêgu ale ganbet du là nimen-gu i
dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis du fye mgebegu ale. Bay ise yé kayègu
man ku là nimen-gu i uldin Dwata, du yé toogu nimen i uldin Krayst.
22 Na ku yé gugbolgu di dad to mlungay di kaftoola, lêgu ale ganbet du fye
mgebegu ale. Taman, agin agu di kdee dad to fye nun gafalwàgu di balù dét
kfagu.
23 Nimògu kdee ayé du fye too mbel i Fye Tulen, na mdà déé, nun kafye
gdawatgu.
24 Ta gadèyu sa i agu kaskuya. Too dee milah, bay lo satu gamdawat taden.
Taman, too gamu fakgis du fye gamdawat gamu taden.
25 Nè i dad to skuya milah, funala faknalam i lawehla. Yé duenla mimò
ayé du knayèla gamdawat taden, bay i taden ayé mlal malmo. Bay nè gito, yé
duento fakgis du fye gamdawat ato taden i là malmo kel di landè sen.
26 Taman, yé fnègu di nawagu i milah kel di gusenan. Yé satu guflingen-gu,
salngad agu di to magin glab*. Là ti smuntuk agu ku là tadèan. Yé kayègu di
kat ksuntukgu, slame tadè.
27 Balù ku nun sasè knayè i lawehgu, faknalamgu i ktogu damnan dun, du
tàgu là gdawat i taden blé Dwata, na blaam do sa i tamdò dademe to.

10

Là fakay mangamfù di dad ise glut dwata

1 E dad flanekgu, kayègu fafaldam gamu i ta mkel di dad gutambulto lmalò
ku Mosis. Di kagula, yé gmalung dale i labun febe Dwata malak dale, na
magu ale di dalan nimò Dwata dale mifal di Fulè Mahin.
2 Na fagu di kgalung i labun dale, na di kifalla i mahin, sawe ta gbunyag ale
du ilè i klalòla ku Mosis.
3 Na sdulê ale gamkaan di knaan blé Dwata di dale.
4 Na sdulê ale gamginum di éél blé Dwata di dale, na yé gumdà i éél ayé di
bong batu. Na i batu ayé, dunan Krayst, i gal samnagin di dale.
5 Bay là lehew Dwata meye dale, taman ta masbalét dad tulanla di banwe
landè to mnè ditù.
6 I kdee mkel di dad to ayé mgimò guflingen di gito du fye là ganbetto i sasè
nimòla.
7 Nangyu ganbet i kfangamfùla di dad ise glut dwata, du ani man di Tnalù
Dwata gablà di dale, “Sudeng ale du kmaan, na minum i dad gamflangal, na
fatuhla i ayèla mimò salà.”

* **9:26** 9:26 Ku demen boxing.

8 Na nangto ganbet i ksafédla i ise yaanla, du yé flayam Dwata dale di lo
sdu, yé kdee mati di dale lwe falò tlu libu.
9 Na nangto ganbet i ktilewla i Dwata, du yé lê flayaman dale, mati ale di
kakét ulad dale.
10 Na nangto ale ganbet di kungagla, du yé satu flayaman dale, dekan i
kasaliganan fmati dale.
11 I kdee mkel di dale mgimò guflingen du fye là ganbetto i sasè nimòla, na
ta gsulat i dad gnagula du fye fgeye ato, du ta mdadong gusen i banwe.
12 Taman, nè i to, yé man nawan ta too kenen mbagal di kaftoon, toon fan-
geye i kton tà mtatek di salà.
13 I kdee tilew gnaguyu, salngad ayé gnagu i dademe. Bay dnohò Dwata
i fakangan du là ti falohan tilew di gamu i là gaganyu dun. Bay di bang i
tilew gafat di gamu, banlén gamu kgis du fye là gfisan gamu, na fagu déé
nun dalanyu lamwà di tilew ayé.
14 Taman, dad flanekgu, ta nang gamu mangamfù di dad ise glut dwata.
15 Man-gu ayé di gamu du ta fulung gamu faldam, na gamu gmadè
samtimbang dun.
16 Fagu di kfasalamatto na di kinumto du gafaldamto i litè Krayst, ta nun
alelto di litèan. Na fagu di kalelto i fan na di kakaanto du gafaldamto i laweh
Krayst, ta lê nun alelto di lawehan.
17 Du lo satu fan gumwèto, taman lo satu laweh guglamto, balù ku too ato
dee, du i kdeeto samsalel i lo satu fan.
18 Fandamyu i dad to Israél di kfangamfùla di Dwata. Nè i dad to magin
kmaan di dsù, lê ale sasatu di kadsù.
19 Ise yé kayègu man dini ku nun btas i dad ise glut dwata gudamsù i dad
to, ku demen i dad dsùla.
20 Bay ani kayègu man, nè i dsù di dad ise glut dwata, yé toola gudamsù di
dad busaw, na ise di Dwata. Na là mayè agu ku sasatu gamu di dad busaw.
21 Ku magin gamu kmaan na minum di kafaldamyu i kfati Amuto Dyisas
Krayst, là fakay ku lê gamu magin kmaan na minum i ta dsù di dad busaw.
22 Ku nimòyu ayé, mafè nawa i Amuto. Nangyu fandam ku fakayyu kenen
natu du too kenen maltulus.
23 Nun dademe man dun, “Fakaygu nimò balù détan.” Glut sa ayé, bay là ti
gamfye i kdee. “Fakaygu nimò balù détan,” bay là gamtabeng i kdee.
24 Là fakay ku lo yé fandamyu ku dét gamfye di gamu, bay lêyu fandam ku
dét gamfye di dademeyu.
25 Balù dét uten galla fabli di fadyan, fakayyu knaan, bay nang gamu
smalek ku ta dsù di dad ise glut dwata tà msamuk nawayu.
26 Ani duenyu fakay kmaan balù dét uten dun du ta man di Tnalù Dwata,
“I tanà ani, na i kdee mnè di laman, slame nfun i Amuto.”
27 Na ku nun to là ftoo di ku Dyisas Krayst, na nlakan gamu kmaan, na
mayè gamu, balù dét i fkaanan gamu, knaanyu. Bay nangyu snalek ku ta
dsù di dad ise glut dwata tà msamuk nawayu.
28 Bay ku nun man dun di gamu, “I knaan ani ta dsù di dad ise glut dwata,”
nang gamu kmaan mdà di manan ayé tà nun msamuk nawa.
29 Ise ku gamu nawa i msamuk, bay i to tmulen gamu.

Keng yé salekyu, “Ku fakay agu mimò balù détan, dét labet i ksamuk nawa
i dademe dad to msang do?

30 Ku fasalamat agu di Dwata di là fa tambù agu kmaan, landè labet i
dademe to talù sasè gablà di kakaan-gu ayé, du ta dnasalgu.”
31 Na ani timelgu di manan ayé. Balù dét i nimòyu, ku kmaan gamu, ku
demen minum, ku demen balù détan, nimòyu fagu di knayè Dwata, du fye
magdayen kenen.
32 Nangyu nimò gumdà i dademeyu to mtatek di salà, balù ku Dyu, ku
demen ise Dyu, ku demen i dademeyu ftoo di ku Dyisas Krayst.
33 Ganbetyu i nimògu. Too agu meye kfagu mimò i gufye nawa i kdee dad
to, na ise yé fandamgu i gamfye di do, bay i gamfye di dademe, du yé dalan-
gu tmabeng dale du fye galwà ale di salàla.

11

1 Tooyu agu ganbet, salngad i do kagbet ku Krayst.

I kdudum i libun mangamfù di Dwata

2 Toota gamu dag du là glifetyu agu, na nimenyu i ta tdògu di gamu.
3 Bay nun kayègu faglabat di gamu. Yé ulu i kdee dad lagi dunan Krayst, na
yé ulu i libun dunan i yaanan, na yé ulu Krayst Dyisas dunan Dwata.
4 Yé duenam man, ku stifun gamu mangamfù di Dwata, ku nun lagi dmasal
ku demen tmulen i ta fgadè Dwata, là fakayan dmudum, du ku yé nimòan, là
nafèan Krayst, du Krayst i ulun.
5 Na ku nun libun dmasal ku demen tmulen i ta fgadè Dwata, yé fye nun
duduman, du ku landèan, là nafèan i yaanan, du yé ulun yaanan. Na i libun
là dmudum, salngad kenen di libun fkih i wakan, du magyà.
6 Ku là mayè i libun dmudum, fye fa ku baling fatbulud. Bay too fye ku nun
duduman du magyà di libun ku fkihan i wakan ku demen fatbulud.
7 Bay i lagi, balù ku là dmuduman du kenen gumite i kbaweh na i kdatah
Dwata. Bay i libun, yé gumite kdatah i lagi.
8 Ani duen i lagi mdatah di libun du di kagatbùan, là nimò Dwata i lagi mdà
di libun, bay i libun nimòan mdà di lagi.
9 Na ise ku yé duen Dwata mimò i lagi ku tmabeng di libun, bay yé duenan
mimò i libun du gamtabeng di lagi.
10 Taman, yé duen i libun dmudum du fiten di dad kasaligan i kafèan i
yaanan.
11 Bay di kaglutan, yé kagkahto gito dad to ftoo di Amu, i libun, nun
gukmamun i lagi, na i lagi nun gukmamun i libun.
12 Balù ku di kagatbùan yé gumdà i libun di lagi, knèan yé gal gusut i lagi di
libun, na Dwata gumdà i kdee.
13 Ti gamu famdam dun ku dét i fye nimò ku stifun gamu mangamfù di
Dwata. Gten kè ku dmasal i libun na landè duduman?
14 Ta mloyu gadè sa magyà ku tahà wak i lagi.
15 Bay i libun, ku tahà i wakan, yé gamtnù di kafye bawehan, du tahà
wakan safang i ulun.
16 Bay ku nun to samsgil i man-gu ayé, lo ani man-gu di kenen. Yé gami
adat di kfangamfù magin di dad to ftoo di Dwata.

Gablà di kafaldam i kfati Dyisas

17 Na nun fa fngeweta gamu, bay di kafngeweta gamu ani, là ti dagta gamu,
du nun di dad nimòyu di kastifunyu mangamfù di Dwata, là gtabengan i
kaftooyu, bay baling gamfalmo.

18 Muna di kdee, lingegu di galyu kastifun kun, ta sahal i fandamyu, na
fantoogu nun kaglutan.
19 (Di kaglutan, nun gukmamu i ksahal fandamyu du fye déé gudmilè dun
ku simto too glut i kaftoon.)
20 Di galyu kastifun kmaan, ise yé ti fandamyu kfati i Amuto.
21 Du di kakaanyu, là ti stagen gamu, bay kat satu, tadèan nwè i kenen
knayè. Yé duenam man, bitil fa i dademe, na ta langal i dademe.
22 Nun sa gamu gumnè fakayyu gukmaan. Mdà di nimòyu ani, fiteyu landè
kakdoyu i dademeyu ftoo, na ta balingyu fyà i dad to landè knun. Dét kè i
fakaygu man gablà di nimòyu ani? Dagta gamu kè? Là sa. Là ti dagta gamu.
23 Ani tdò Amuto di do i ta lêgu tugad di gamu: I Amuto Dyisas, di kifuh
kakal Dyudas kenen, mwè Dyisas fan,
24 na fasalamat kenen di Dwata, klon falnak i fan, na manan di dad to
tdòan, “Ani lawehgu dsù du fye galwà gamu. Gal gamu kmaan gambet ani
du gumdàyu gamfaldam do.”
25 Kanto fnge i kakaanla, ta nwèan i basù guminumla, na manan dale, “I
ninum ani, guflingen di falami kasafnè nimò Dwata dalan salu di kenen. I
litègu i fambagal dun. Di kat kinumyu ani, yé gumdàyu gamfaldam do.”
26 Taman, di kat kakaanyu fan gambet ani, na di kat kinumyu i ninum
gambet ani, yé kfaguyu tmulen gablà di kfati i Amuto kel di lêan kasfulê.
27 Yé duenam man, ku nun to kmaan i fan gugaflingen i laweh Amuto, na
minum i gugaflingen i litèan, bay là dnilèan i kabtas nimòan, gamsalà kenen
di laweh i Amuto na di litèan.
28 Yé duenam man, kat satu to, funan too neye i kton di laman là kmaan na
minum.
29 Du ku nun to lo tadè kmaan na minum, bay là dnilèan kabtas laweh i
Amu, sawe ta gafnin i kalbut Dwata di kenen.
30 Yé sa duenan dee di gamu, mlungay i lawehla, na lnayan ale, na ta gafles
mati i dademe.
31 Bay ku funato neye i ktoto, là ti fanngewe Dwata ato.
32 Bay fanngewe i Amuto gito di kngakan gito du tanluhan ato, du fye là
gagin ato di kaflayaman i dad to là ftoo.
33 Yé duenam man, dad flanekgu, ku stifun gamu du kmaan di kafaldamyu
kfati i Amuto, yé fye, stagen gamu.
34 Na ku nun di gamu bitil, yé fye, funa kenen kmaan di gumnèan tà
fanngewe Dwata gamu di là kimenyu di kastifunyu ayé. Na gablà di dademe
dad snalekyu, tnimelgu ku ta kel agu déé.

12

Gablà di dad sahal gnagan blé i Mtiu Tulus di gito

1 E dad flanekgu, kayègu ku gadèyu i kaglutan gablà di dad sahal blé i Mtiu
Tulus.
2 Ta gadèyu sa di lamyu là fa ftoo di munan, dee gumafgawyu mangamfù
di dad ise glut dwata là lamnawa.
3 Yé duenam man, too mabtas ku gadèyu na nè to ta mnè ì Mtiu Tulus di
kenen, là gaganan talù sasè gablà di ku Dyisas Krayst. Na silang gagan i satu
to tmulen ta yé Amun Dyisas Krayst ku ta mnè di kenen i Mtiu Tulus.
4 Bong dee sahal gnagan gdawat i dad to, bay lo satu Tulus mlé dun.
5 Bong dee kfagu mimò i nimò Dwata, bay lo satu Amu i gumimòto dun.

6 Bong dee alel i nimò, bay lo satu Dwata mlé i kgagan mimò dun.
7 I kat satu to ta nun ilè knè i Mtiu Tulus di kenen, du gamfye di kdee.
8 Nun dademe, banlé Mtiu Tulus ale kfulung mngewe di katdòla, na nun
dademe, banlén ale kfulung faglabat di dale katdò.
9 I dademe, banlé Mtiu Tulus ale bong ksalig, na i dademe, banlén ale
gnagan famgulê i dad to nun tduk.
10 Na i dademe, banlén ale gnagan mimò tnikeng, na i dademe, banlén ale
gnagan tmulen i ta fgadè Dwata. Na nun dademe, ta banlén ale gnagan dmilè
ku nè gumdà i tulus mnè di satu to, ku mdà di Dwata, ku demen ise. Na i
dademe, ta banlén ale gnagan talù i mahal talù, na i dademe, ta banlén ale
gnagan mubad dun.
11 Bay lo satu Tulus mimò i kdee ayé, du nalelan i dad sahal gnagan ayé di
kat satu to glalò di kenen knayè.

Lo satu laweh, bay dee alelan

12 Gito dad to ftoo dunan i laweh Krayst, na yé guflingen dun di laweh i
satu to. Balù dee alelan, lo satu sa i laweh.
13 Na salngad ayé, i kdeeto, baling Dyu ku demen ise Dyu, baling fasak ku
demen ise fasak, ta sdulê ato bnunyag di satu Tulus du fye masbakas ato di
satu laweh. Na ta mnè i Mtiu Tulus di kdeeto.
14 Du i laweh, ise ku lo satu alelan, bay dee.
15 Keng yé man i blì, “Là glam agu di laweh, du ise agu tnalò.” Balù ku yé
manan, sana kgaginan di laweh.
16 Keng yé man i klinge, “Là glam agu di laweh, du ise agu mata.” Balù ku
yé manan, sana kgaginan di laweh.
17 Ku i kabal laweh lo slame mata, dét sa kibòan lminge? Na ku i kabal
laweh lo slame klinge, dét i kibòan mungaf?
18 Bay ise yé i kibò Dwata mimò i laweh, du di kimòan dun, fansyen
kaflasàan i kdee alel mdà di knayèan.
19 Ku lo satu alel di laweh, là fakay tlo dun laweh.
20 Bay di kaglutan, dee dad alel, bay lo satu laweh.
21 Taman, là fakay ku man i mata di tnalò, “Landè gukmamuta ge.” Na là
fakay ku man i ulu di blì, “Landè gukmamuta gamu.”
22 Bay di kaglutan, balù i dad alel di laweh i man nawato landè gukmamu
dun, baling yé i too bong gukmamuto dun.
23 Na nè dad alel man nawato là too mabtas, yé balingto too nifat. Na dad
alel di lawehto i là fakay fite, yé balingto too kalnaweh.
24 Na nè dad alel di lawehto i fakay fite, balù ku là kalnawehto dun. Bay
yé duen Dwata samsatu i dad sahal alel di lawehto gambet ayé du fye nè i là
mabtas di fandamto, yé baling too mgafè.
25 Taman, là masgalel i dad alel di lawehto, bay baling ale masatgal.
26 Na ku nun tduk i satu alel, sdulê lamyalo i kdeela. Na ku nun gumag-
dayen i satu alel, lê sdulê magin lehew i kdeela.
27 Taman, i kdeeyu ta masasatu di laweh Krayst, na kat satu nun alelan.
28 Di kdeeto ftoo, nun fimò Dwata di kat satu. Yé tnaninan, nalékan i dad to
dekan, na di galwen, i dad to tmulen i ta fgadè Dwata, na di gatlun, i dad to
tamdò i Tnalùan, kafnge ayé, dad to mimò gamtikeng. Na di gusenan, nun i
dad to gmagan famgulê, na i dad to tmabeng, na i dad to malak, na i dad to
talù mahal talù.

29 Là ti kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst ku mgimò ale dek Dwata tmulen
i Tnalùan, ku demen tmulen i fgadè Dwata, ku demen tamdò. Na là ti kdee
ftoo ku Dyisas gmagan mimò tnikeng,
30 ku demen famgulê i dad to nun tduk, ku demen talù mahal talù, ku
demen mubad dun.
31 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i dad too mabtas gnagan nimò.
Bay yé too mabtas nimò i fan-gu man di gamu ani.

13

I kalbong nawa

1 Balù ku talù agu dad mahal talù i dad to dini di tah tanà, na lê man talù i
dad kasaligan Dwata, bay ku landè kakdogu i dademegu to, landè gukmamu
i talùgu ayé. Baling salngad di uni falnimak muni latsê, ku demen i uni
bagting matlasà.
2 Balù fa ku gagan-gu tmulen i ta fgadè Dwata, na glabatgu i là fgadè Dwata
di dademe dad to, na nun gnadègu gablà di Dwata, na too bong i kaftoogu
di kaltulus i Dwata, na fagu déé gagan-gu filih dad bulul, knèan ku landè
kakdogu i dademegu to, landè gukel i nimògu ayé.
3 Balù ku blégu i kdee knun-gu di dad to landè, na ku falohgu i dademe dad
to smakuf i lawehgu du mdà di kaftoogu di ku Dyisas Krayst, bay ku landè
kakdogu i dademegu to, landè gdawatgu lubay di nimògu ayé.
4 Nè to kamdo, tahà nawan na fye balun. Là ti mafè nawan, na fagdag, na
fangnem.
5 Là nimòan gumyà i dademen, na là loman, na là mlalan falbut, na là
fandaman i sasè nimò i dademe to di kenen.
6 Landè klehewan di sasè nimò, bay yé gulehewan i dad tluh nimò.
7 Balù ku dét i mkel di kenen, gaganan mebe dun, na landè gusen i kaftoon,
na là milih i kafdenan na i ktahà nawan.
8 I kgagan tmulen i dad fgadè Dwata, nun sa kafngen. Na i kgagan talù
mahal talù, lanah. Na i gnadè, mlanas. Bay landè gusen i kakdo.
9 Là sikof i gnadèto, na i gnaganto tmulen i fgadè Dwata.
10 Bay ku ta kel Krayst, i too sikof, ta landè gukmamu i là sikof.
11 Di lamgu ngà fa, i kastulen-gu, i fandamgu, na i dad kalyalogu salngad
di ngà. Bay ani, ta tua agu, na ta là kaldam agu ngà.
12 I teento di mdu ani, lo salngad di alung là mtiu kite dun di gumeye alung,
bay nun du kadang ta too mtiu kiteto dun. I kaglabatto, là fa sikofan ani, bay
sikof kadang di du ayé salngad kaglabat Dwata do di mdu ani.
13 Nun tlu sigi sagin, dunan i kaftoo, na i knun fanden, na i kakdo. Na yé
too mabtas di kdee, i kakdo.

14

Dademe tdò gablà di gnagan blé i Mtiu Tulus

1 Taman, yé tooyu fnè di nawayu i kakdo, na yé fandufyu i dad gnagan blé
Mtiu Tulus, midul fa i gnagan tmulen i ta fgadè Dwata.
2 Nè to talù mahal talù mdà di Mtiu Tulus, ise yé gustulenan di dad to, bay
di Dwata. Landè to galmabat dun. Na yé tulenan i kaglut là fafgadè Dwata
di dademe.
3 Bay nè to tmulen i ta fgadè Dwata, yé gustulenan di dad to, du fye mbagal
ale di kaftoola, na matgal i nawala, na lehew ale.

4 Nè to talù mahal talù, lo kenen kto i gtabengan. Bay nè to tmulen i ta fgadè
Dwata di kenen, gtabengan i dad to ftoo.
5 Yé kayègu ku i kdeeyu gamtalù mahal talù. Bay yé toogu kayè ku gaganyu
tmulen i ta fgadè Dwata, du balù mabtas i kgagan talù mahal talù, bay yé
too mabtas i kgagan tmulen i ta fgadè Dwata. Silang nun gukmamu i ktalù i
mahal talù ku nun mubad dun du fye magtabeng i kdee dad to ftoo.
6 E dad flanekgu, ku kel agu déé di gamu na talù agu i mahal talù, dét i
gukmamuyu do? Landèan, silang ku yé tulen-gu gamu i ta fite Dwata di do,
ku demen i fgadèan di do, ku demen i faglabatan di do.
7 I to talù mahal talù salngad di to fmalandag ku demen fmuglung, ku là
fulungan mutem dun, landè gukmamu i nimòan.
8 I to myuf few, ku là fgamalan i unin, landè to fatlagad di kasfati.
9 Na salngad ayé ku talù gamu i mahal talù, du là glabat dad to i talùyu, na
landè gukel i ktalùyu ayé.
10 Bong dee sahal talù dini di tah tanà, bay kat satu slame nun gumtatekla.
11 Bay ku nun to talù, na là glabatgu i manan, landè kibòmi sgadè du là
saglabat gami.
12 Too gamu mayè ku nun gnaganyu mdà di Mtiu Tulus. Taman, tooyu
fanduf i dad gnagan gamtabeng di dademeyu ftoo.
13 Yé duenam man, nè to gmagan talù mahal talù, yé fye fnin di Dwata
gaganan mubad i manan.
14 Du ku dmasal agu, na yé gnamitgu i mahal talù, balù too mdà di nawagu
i nimògu ayé, bay là ti glabat i fandamgu dun.
15 Taman, dét i fye nimògu? Ani i nimògu di kdasal. Kayègu dmasal fagu
di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin i fandamgu di kdasal. Na ku lmingag
agu, kayègu lmingag fagu di kaltulus i Dwata, bay lêgu kayè fagin i fandamgu
di klingaggu.
16 Ku fasalamat gamu di Dwata fagu di kaltulusan di mahal talù, landè kibò
i dad btal to mngee di manyu du là glabatla dun.
17 Na balù ku too fye i kfasalamatyu di Dwata, là gtabengan i dademeyu.
18 Fasalamat agu di Dwata du nun gnagan-gu talù mahal talù, na midul i
do kgagan di kdeeyu.
19 Bay di lam i simbahan, balù lo lime i man-gu, syan ku glabat i dad to
gustulen-gu tah di dee man-gu di mahal talù di là glabatla dun.
20 Dad flanekgu, nangyu ganbet i dad malnak ngà là fulung faldam. Bay yé
gugambetyu dale di là kafdamla i sasè. Bay ganbetyu fandam i to ta tua di
kafdamyu i tdògu ani.
21 Nun sa gsulat di Tnalù i Dwata, manan,
“Gamu dad Dyu, dekgu di gamu i dad to mahal talùla, na ftalùgu ale di gamu.
Bay balù ku yé dekgu i mahal to, knèan sana là kaflingeyu man i to
dekgu.”
22 Yé duenam man, yé gukmamu ktalù i mahal talù du mgimò ilè di dad to là
ftoo, ise di dad to ta ftoo. Bay, yé gukmamu i ktulen i fgadè Dwata du tmabeng
di dad to ta ftoo, ise di dad to là ftoo.
23 Taman, ku smimba gamu na kat satu to talù mahal talù, ku nun fusuk
déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, yé manan ta book gamu.
24 Bay ku kdeeyu smimba, sdulê tmulen i ta fgadè Dwata, na nun fusuk
déé satu to là galmabat ku demen là ftoo, msamuk nawan di kagsalàan mdà
di tdòyu,

25 na tulenan i dad sasè mnè di fandaman, na lkuad mangamfù di Dwata,
manan, “Dini kadì Dwata di safédyu.”

I fye kfagu stifun mangamfù di Dwata

26 Taman, dad flanek, ani kayègu man di gamu ku smimba gamu, nun to
gatlagad lmingag, nun gatlagad tamdò, nun gatlagad tmulen i ta fite Dwata
di kenen, nun gatlagad talù mahal talù, na nun gatlagad mubad dun. Nimòyu
kdee ayé, du yé kfaguyu fbagal i dad to ftoo.
27 Na ku nun to talù mahal talù, lo fakay lwe ku demen tlu to mimò dun,
bay sbaluh ale, na là fakay ku landè mubad dun.
28 Na di ksimbayu, ku nun to mayè talù mahal talù, bay landè to mubad
dun, yé baling fye tadè fanak, na lo nawan stulen di Dwata.
29 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata di dale, lo lwe ku demen tlu to mimò
dun. Na i dademe, flinge ale fye santimbangla i manla ku mdà di Dwata, ku
demen ise.
30 Ku nun to tmulen i ta fgadè Dwata di kenen, na di laman talù, lê nun satu
knayè Dwata tmulen, fanak i muna talù.
31 I kdeeyu, slame fakay tmulen i ta fgadè Dwata di gamu, bay sbaluh
gamu, du fye i kdee dad to stifun déé nun gwèla, na mbagal i kaftoola.
32 Na i dad to tmulen i ta fgadè Dwata di dale, gadnanla i ktola,
33 du là mayè Dwata ku msamuk i ksimbato, bay yé kayèan ku mtanak.
Nun satu galmi flalò di kdee dad simbahan di dad banwe, na dunan ani.
34 Yé fye, tadè fanak i dad libun di galyu ksimba, du là fakay ale talù.
Salngad man Dwata di uldin blén ku Mosis, là fakay ku yé mebe i dad to ftoo
i libun.
35 Na ku nun kayèla snalek, yé gusmalekla di yaanla ku ta kel ale di gumnè,
du magyà ku talù i libun di lam i simbahan.
36 Keng yé mnè di fandamyu ku mdà di gamu i Tnalù Dwata, ku demen lo
gamu gamdawat dun.
37 Nè to man nawan nun gnaganan tmulen i fgadè Dwata ku demen i
dademe gnagan, yé fye dnilèan na yé gumdà i sulatgu ani, di Amuto.
38 Bay ku nun to tadèan bayà i sulatgu ani, tadèyu kenen bayà.
39 Taman, dad flanekgu, tooyu fanduf tmulen i ta fgadè Dwata, bay nangyu
fnang i ktalù mahal talù.
40 Na di kdee dad nimòyu, tooyu fandangan mimò dun.

15

Gablà di kték Krayst di fati

1 E dad flanekgu, lêgu man fafaldam gamu i Fye Tulen ta tdògu di gamu, na
ta dnawatyu, dunan i gumdàyu mbagal di kaftoo.
2 Na mdà dì Fye Tulen ta tdògu di gamu, galwà gamu ku tooyu fnè di
nawayu. Silang là galwà gamu, ku lo tah nawayu i kaftooyu.
3 Yé too mabtas tdògu di gamu, dunan i ta fgadè Dwata di do, na dunan ani:
Mati Krayst du falwàan ato di dad salàto du yé man di Tnalù Dwata.
4 Na kafngen mati, lbang, bay di gatlun du, ta lê nték Dwata kenen mdà di
fati du yé man di Tnalù Dwata.
5 Na di kafngen mték mdà di fati, ta fiten i kton di ku Piter na di dad sfalò
lwe to galan dek.

6 Na kafnge ayé, di satu du, ta lêan fite i kton di mlukas lime latuh dad to
ftoo di kenen. Na i gudee dad to ayé, sana knèla di bang ani, bay ta mati i
dademe.
7 Na kafnge ayé, ta lêan fite i kton di ku Dyém, na klon di kdee dad to galan
dek.
8 Na di gusenan, ta fiten i kton di do, bay di kfiten di do, yé kafdamgu dun,
salngad agu ngà sut muhad, du landè fandam i dad to ku mbaling agu ftoo.
9 Ani duen-gu man ayé du do i too mdanà di kdee dad to dek Dyisas Krayst,
na là gablà agu matlo "Satu to dek Dyisas Krayst," du falnayamgu i dad to
nfun Dwata.
10 Bay mdà di kafye Dwata, ta ani nan kagkahgu, na ta nun ulê i kafyen di
do du ta baling bong i do nimò di nimò i dademe dad to dek Dyisas Krayst.
Bay di kaglutan, ise ku do i mimò dun, bay Dwata, du mdà di kafye tabengan
di do.
11 Taman, là mabtas ku simto gulmingeyu dun, mdà di do, ku demen mdà
di dale, bay yé mabtas i tdòmi, na i kaftooyu dun.

Gablà di kték i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

12 Yé tdòmi ta nték Dwata Krayst di fati. Na kan ku nun di gamu man dun
na là nték Dwata kadang di fulé du i dad to ta mati?
13 Kaflingenta dun, ku là mték i dad to ta mati, yé kayèan man là fa mték
Krayst kenen.
14 Kaflingenta dun, ku là mték Krayst di fati, yé kayèan man ta landè gukel
i katdòmi, na landè gukel i kaftooyu.
15 Na ise ku lo ayé, bay ta tmulen gami kéng gablà di Dwata, du yé manmi
ta ntékan Krayst. Bay ku là ntékan i dad to ta mati, là fa ntékan Krayst.
16 Du ku là ntékan i dad to mati, là ti ntékan Krayst.
17 Ku là mték Krayst di fati, landè gukel i kaftooyu, na sana knèyu di salà.
18 Ku là mték Krayst, landè dalan i dad to ta mati galwà di kaflayam.
19 Ku lo yé knun fandento di ku Krayst di knèto dini di tah tanà, gito i dad
to too magakdo.
20 Bay di kaglutan, ta sana nték Dwata Krayst di fati. Na yé gugmadèto dun,
i dad to ta mati, lêan ale nték kadang di fulé du.
21 Du mdà di sasè nimò i satu to, gafat i fati di kdee dad to, na mdà di fye
nimò i satu to, yé gumdà i kdee dad to mték.
22 I kdee dad to sdulê mati du mdà di ksasatula di ku Adan. Na salngad ayé,
i kdee dad to ta masasatu di ku Krayst, banlén ale nawa landè sen.
23 Ani kastadol i kték. Krayst i ta muna mték di fati, na di kasfulê Krayst,
ntékan i dad to nfunan.
24 Na yé kloto mite gusen i kalbong kdee du falmo Krayst i kdee dad dmuen
kenen di bang ani, dunan i kdee dad nun glal, na i kdee dad sasè tulus. Na
kafnge ayé, fulêan di Màan i ktoon magot i kalbong kdee.
25 Bay di laman là kel i kdee ayé, Krayst i magot kalbong kdee kel di kagfisan
i kdee dmuen kenen du mtin ale falmo.
26 Yé too sangal fnisanan i fati.
27 Du ta gman di Tnalù Dwata, "I Dwata, fnisanan i kalbong kdee du fye
fagotan i kdee di ku Krayst." Bay gadèto lo Dwata i là glam di kdee dad nagot
Krayst.
28 Na ku ta fagot Dwata i kalbong kdee di ku Krayst, fagot Krayst i kton di
Màan, dunan i fagot di kenen i kdee. Na mdà déé, Dwata i magot kalbong
kdee.

29 Ku là mték i dad to ta mati, dét gukmamu kafbunyag i dad to man nawala
tlas laweh i dademela ta mati?
30 Na ku là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i kafagtayudmi di dad
klimah gal mkel di gami.
31 E dad flanekgu, kat du galyalogu ta mdadong i kfatigu. Gadè Dwata na
galgu dag i kaftooyu di Amuto Krayst Dyisas.
32 Too sè klimahgu dini di Ifisu, du i dad to dmuen do, salngad ale i labè
lmanaf. Ku là mték i dad to ta mati, landè gukmamu i kafagtayudgu di dad
klimah ani. Yé baling fye nimen-gu i man dad to, "Yé loto nimò, kmaan na
minum du keng fayah mati ato, na ta gusenan."
33 Bay too gamu fgeye tà gamu mafgaw, du "Ku yé dademeyu sgalak i dad
to sasè, malmo i kafye adatyu."
34 Fgulit gamu, na ta nang gamu lê fagsalà. Nun dademe déé di gamu là
glut kgadèla i Dwata, na yé duen-gu man ani du fye myà gamu.

I kagkah i laweh i dad to ta mték

35 Bay keng nun smalek ku dét kibò Dwata mték i dad to ta mati, na ku dét
kibò kagkah i lawehla.
36 Kulang kaglabat i to smalek ayé. Salngad di bnê, silang tmabò i bnê ku
ta balok i klafutan.
37 Ku mlah gamu trigo, ku demen dademe bnê, yé flahyu i bengen, ise ku i
lawehan.
38 Banlé Dwata laweh i bnê mdà di knayèan. Ku dét klasi bnê, yé klasi
lawehan.
39 Na i kdee dad nimò Dwata i nun nawa, slame sahal i ungadla. I dad to,
nun dale ungad, i dad lmanaf, nun dale ungad, i dad anuk, nun dale ungad,
na i dad nalaf, nun dale ungad.
40 Na nun laweh i dad mnè ditù di langit, na lê nun laweh i dad mnè dini di
tah tanà. Mahal i kafye baweh i dad mnè di langit, na mahal i kafye baweh i
dad mnè dini di tah tanà.
41 Sahal kafye baweh i du, na i bulen, na i dad blatik. Na balù di kdee blatik,
sahal i kafye bawehla.
42 Na salngad ayé ku ta mték i dad to ta mati. Ku ta mati i lawehto ani,
lbang na fles balok. Bay ku ta mték ato, nun falami lawehto. Ta là matin, na
là balokan.
43 Ku ta lbang i lawehto, sasè baweh meye dun, na landè galan. Bay ku ta
mték, fye baweh i falami lawehto, na ta kamgis.
44 I lawehto ani mdà di tanà, na lê mulê di tanà. Bay ku ta mték ato, mdà i
falami lawehto, fakay mnè di langit. Du nun lawehto mnè dini di tah tanà,
lê nun lawehto mnè ditù di langit.
45 Du ani man i Tnalù Dwata, "I tnanin to, dunan Adan, banlé Dwata nawa
du fye mnè dini di tah tanà." Bay Krayst, yé katlo dun sangal Adan. Kenen
maltulus mlé nawa.
46 Yé munato gdawat i btal laweh mnè di tah tanà ani, na tmadol i laweh
fakay mnè di langit.
47 I tnanin to, mdà di tanà, bay i galwen mdà di langit.
48 I kdee bel Adan, salngad kagkahla di kenen, du nimò Dwata mdà di tanà.
Na salngad ayé, i kdee dad to ta sasatu di ku Krayst, salngad i kagkah di
kenen, du yé gumdàan di langit.
49 Ku dét kasalngadto di to mdà di tanà, yé lêto kasalngad i mdà di langit.

50 Ani kayègu man, dad flanekgu. I lawehto ani, nun ungadan na nun litèan,
là ti gfusukan di Kagot i Dwata. Na i laweh mati, là gaganan nfun nawa landè
sen.
51 Too gamu flinge du tulen-gu di gamu i là fgadè Dwata di muna. Gito dad
to ftoo, là ti sdulê ato mati, bay sdulê matlas i lawehto.
52 Too mlal matlas i lawehto, salngad di lo sulê udaf, du salngan di kuni i
sangal bong féw, nték Dwata i kdee dad to ftoo ta mati, na tanlasan i lawehla,
laweh là mati.
53 Du i laweh balok, tanlas laweh là balok. Na i laweh mati, tanlas laweh
là mati.
54 Taman, ku ta matlas i lawehto balok di là balokan, na ku ta matlas i
lawehto mati di là mati, gdohò i man Tnalù Dwata,
"Ta landè mati du ta fnge fnisan Dwata i fati.
55 Ta landè gagan i fati, na ta landè alasan."
56 Yé gumdà alas i fati di salà, na silang dilè i salà, kanto kel i uldin.
57 Bay salamat di Dwata du kenen mlé gito kgagan matu fagu di Amuto Dyisas
Krayst.
58 Taman, dad flanek toogu kanbong nawa, too gamu fbagal di kaftooyu
du fye landè gamgingok dun. Too gamu falgad di fimò i Amuto gamu, du ta
gadèyu i kdee nimòyu di kenen, slame nun ulêan.

16

Gablà di kabléla di dademe dad to ftoo di ku Dyisas Krayst

1 Na gablà di snalekyu i kablé filak tabeng di dad to ftoo ditù di Dyudiya,
tadèyu lalò i ta man-gu di dad to ftoo ditù di Galasya.
2 Ani i fye nimòyu. Di kat du Linggu, falayu nahal i filak bléyu mdà di
kalbong gwèyu, du fye ku ta kel agu déé, ta là galà gamu samtifun du ta
gatlagad.
3 Ku ta kel agu déé di gamu, ku simto i dad to nalékyu tmunda i bléyu ayé,
dekgu ale salu di Dyérusalém, fnebegu ale sulat fafdilè dale di dad to ditù.
4 Ku yé fandamgu salu agu ditù, fakay ale magin di do.
5 Gadéé agu di gamu du lnauyta gamu, bay funa agu magu ditù di
Masidunya, du yé fnaleh nawagu.
6 Keng yé klogu mnè di safédyu di bang ksasè i tanà. Ku ta fles agu di
kagugu, fakayyu agu tnabeng, balù nè gusalugu.
7 Ani duen-gu man ayé du là mayè agu ku lo ato site là mlo, bay yé kayègu
ku faloh Dwata, beg agu mlo mnè di safédyu.
8 Bay funa agu fanak dini di Ifisu kel di Du Péntikus.
9 Ani duen-gu fanak dini di Ifisu du ta too dee dad to mayè flinge i Tnalù
Dwata. balù ku dee dmuen dun.
10 Ku salu Timoti déé di gamu, tooyu fansye mifat kenen du lê kenen mimò
i nimò i Amuto salngad do.
11 Yé duenam man, nafèyu kenen, na nangyu nadoy. Na di kdàan fles
di kagun, fiteyu kakdoyu dun fagu di tabengyu du fye mtanak i nawan di
kasfulêan di do, du fatan-gu kenen na i dademe flanekto i magin dun.
12 Gablà di flanekto Apulus, ta toogu dek magin di dad flanekto di klauyla
gamu, bay keng là tayòan magin. Silang salu déé ku ta nun kagaslengan.

Gusen i sulat

13 Too gamu fgeye, na fbagal di kaftooyu di ku Dyisas Krayst. Nang gamu
myà gablà di kaftooyu, bay tooyu fite i kakgisyu di kaftoo.
14 Na nimòyu i kdee mdà di kakdo.
15 Ta gadèyu sa gablà di dale Stifanas na i familyan. Dale i tnanin dad to
ftoo di Akaya, na ta toola tnabeng i dademela ftoo di ku Dyisas Krayst mdà
di nawala.
16 E dad flanekgu, toogu fni di gamu, lalòyu nimò i dad to gambet ani, na i
dad to tmabeng dale.
17 Too agu lehew du ta kel dini ale Stifanas na Fortunatu na Akayku. Mdà
di kakella dini, ta là mlidù nawagu gablà di gamu,
18 du tan-galla i nawagu salngad i katgalla i nawayu. Tooyu nafè i dad to
gambet ayé.
19 I dad to ftoo di Asya, galla gamu gtulen nawa, na balù Akwila na Prisila,
na i dad to gal magin dale smimba di gumnèla, manla, “Kumusta” di gamu.
20 Na i kdee dad flanekto ftoo di ku Dyisas Krayst dini di Ifisu, manla,
“Kumusta” gamu kun. Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu di ku Dyisas
Krayst.
21 Do, Pol, i smulat ani. Kumusta di gamu.
22 Ku nun to là kanbongan nawa i Amuto, falnayam Dwata kenen. E Amu,
mulà moon, mlal ge samfulê.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas magin di kdeeyu.
24 Toota gamu kanbong nawa du ta sasatu ato di ku Krayst Dyisas.

I Galwe Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di Korintu

1 Do, Pol, i satu to dek Krayst Dyisas fagu di knayè Dwata, na Timoti, i
flanekto di kaftoo, gumdà i sulat ani. Na yé gugtadè i sulat ani di gamu dad
to ftoo di ku Dyisas Krayst di syudad Korintu, na i kdee dad to nfun Dwata di
kabal probinsya Akaya*.
2 Mulà moon i Màto Dwata na Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I kdayen Pol di Dwata

3 Tooto dnayen Dwata, dunan Mà i Amuto Dyisas Krayst. Kenen gumdà i
kakdo na kgal nawa.
4 Tan-galan i nawato di kdee dad klimah mkel di gito du fye lêto gatgal
nawa i dademe to di dad klimah mkel di dale fagu di kgal nawa gdawatto
mdà di Dwata.
5 Du ta galmenmi i dad kaflayam Krayst, taman lêmi galmen i kgal nawa
blé Dwata fagun di ku Krayst.
6 Yé gukmamu dad klimah mkel di gami du fye matgal i nawayu na galwà
gamu. Na yé gukmamu i katgal Dwata nawami du fye lê gamu matgal, na
gamtayud gamu di dad klimah mkel di gamu salngad di gami.
7 Yé duenam man, là ti gwè nawami gablà di gamu, du gadèmi di kgaginyu
di dad kaflayammi, lê gamu gagin di kgal nawa gdawatmi.
8 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu gablà di dad kaflayam gnagumi di Asya.
Too ti féét na blat i gnagumi, na là ti fandamgu dun ku dè gami mto.
9 Too ti glut, du yé mnè di fandammi ta fan gami mati. Bay yé duenan nun
dad blat mkel di gami, fye ta là snaligmi i ktomi, bay yé snaligmi i Dwata,
dunan i gmagan mték dad to mati.
10 Ta falwàan gami mdà di too sasè fati ayé, na fanlesan i kafalwàan gami
di dad kaflayam fan kel. Na fantoomi nimòan i kdee ayé,
11 ku dnasalyu gami. Du mdà di dee dmasal gami, lê dee fasalamat di
Dwata mdà di kdee kafye gdawatmi kadang du timel i dad dasal.

Matlas i fandam Pol

12 Yé satu gumdàmi lehew, du gadèmi di ktomi too glut na tluh i kibòmi
gamu, na kel di kdee dad to fagu di kgagan blé Dwata mdà di kafyen, na ise
ku mdà di kfulung i dad to.
13-14 Lo yé sulatmi di gamu i gbasayu na glabatyu. Na yé kayègu ku nè i là
glabatyu di mdu ani, sikof i kaglabatyu dun kadang du fye di Du Kasfulê i
Amuto, dagyu gami, na lêmi gamu dag.
15-16 Na mdà di kgadègu ayé, taman yé fnaleh nawagu funata gamu lnauy
di ksalugu di Masidunya, na lê agu slob déé di gamu di kulêgu, du fye lwe
dulêgu tamgal gamu. Na yé lêgu kayè ku nun tabengyu do di ksalugu ditù di
Dyudiya.
17 Bay du là gdohò i ksalugu déé, keng yé fandamyu lo lalan i man-gu. Na
keng yé fandamyu salngad agu di dad to mlal mngee fye gwèla i knayèla, bay
là dnohòla i ta manla.

* **1:1** 1:1 Dunan i probinsya dnagit Grisya di ta nawan ani.

18 Ku dét kaglut i man Dwata, yé lê kaglut i man-gu gamu du là ti lwe
nawagu.
19 Gami Silas na Timoti, yé ta tdòmi di gamu dunan Dyisas Krayst, i Ngà
Dwata, na toon kah di nawan i kdee manan, du too kenen gsalig.
20 Du kdee fakang Dwata, gdohò fagu di ku Krayst. Taman, fanngeeto i
kdee man Dwata fagu di ku Krayst du fye magdayen i Dwata.
21 I Dwata fbagal gami na lê gamu fagu di ksasatuto di ku Krayst, na kenen
i tamfing gito.
22 Na ta fnèan di gito ilè i ta kagfunan gito, dunan i Mtiu Tulus, gugmadèto
dun dnohòan i kdee fakangan di gito.
23 Bay tulen-gu gamu ku dét i duen-gu là gsalu déé, du là mayè agu ku
baling gamu myà mdà di kngakta gamu. Gadè Dwata ku kéng i man-gu ani.
24 Là ti fnegesmi gamu di kaftooyu, du gadèmi ta mbagal gamu di kaftoo.
Bay yé kayèmi ku gtabengmi gamu du fye too gamu lehew.

2

1 Yé duenam man, yé fandamgu là tayò agu lê salu déé di gamu keng baling
mlé klidù.
2 Du ku banléta gamu klidù, ta landè flehew do.
3 Taman, yé duen-gu febe di gamu i muna sulatgu du fye di ksalugu déé,
i dad to flehew do moon, là balingla agu flidù. Du gadègu, ku lehew agu, lê
gamu man lehew.
4 Na di ksulatgu gamu di munan, too mlidù i nawagu, na gatugu gngel. Ise
ku yé duen-gu smulat di gamu ku flidùgu i nawayu, bay yé duen-gu smulat
du fye gadèyu ku dét i kalbong nawata gamu.

Fnasinsya i to gamsalà

5 Na gablà di to déé di gamu ta gamlé klidù, ise ku lo do i flidùan, bay lê
kdeeyu déé. Ta began gamu flidù. (Yé duen-gu man ayé du fye là too sasè
kagalyalon i talùgu).
6 Du i kafngewe i gudeeyu di kenen, ta gablà ayé.
7 Fnasinsyayu kenen, na tan-galyu nawan du tà gadlug i klidù nawan, na
baling malmo i fandaman.
8 Taman, yé fnigu di gamu, tooyu fite i kakdoyu kenen.
9 Yé duen-gu febe i muna sulat di gamu du fye gadègu ku too fye i nimòyu
na ku tooyu nimen i kdee ta tdògu di gamu.
10 Di kfasinsyayu kenen, fnèyu di fandamyu ta lêgu fnasinsya. Na ku dét i
gugamsalàan, gadè Krayst yé duen-gu fmasinsya dun, du gamfye di kdeeyu.
11 Ani duento fmasinsya kenen du fye landè dalan Satanas fmisan gito, du
ta gadèto sa ku dét i sasè fnaleh nawa Satanas.

I klidù nawa Pol ditù di Troas

12 Kantogu salu ditù di Troas di katdògu i Fye Tulen gablà di ku Krayst, teen-
gu ta nukà Amuto dalan-gu tamdò.
13 Bay kantogu kel di Troas, too agu mlidù du là teen-gu i flanekto Titu.
Taman, mbal agu di dad to déé, na fles agu di Masidunya.

I katu fagu di ku Krayst

14 Bay salamat di Dwata du mdà di ksasatuto di ku Krayst nalakan ato di
kfiteto i kgaganan. Na gnamitan ato fbel i tdò gablà ku Krayst di kdee to
salngad i too fye fangbun.

15 Du gito i tmulen gablà di ku Krayst, salngad ato i fangbun blé Krayst di
Dwata. Na i fangbun ani, gafat di dad to falwà Dwata, na lê man di dad to
falnayaman kadang di fulé du.
16 Bay sahal i kgungaf i dad to i fangbun ani. Di dad to falnayam Dwata
kadang, sasè bunan, du yé fafaldam dale gdawatla fati landè sen. Bay di dad
to falwà Dwata, too fye bunan, du yé fafaldam dale, gdawatla nawa landè
sen. Simto kè gablà tamdò i Fye Tulen ani?
17 Là salngad gami di dademe dad to tamdò i Tnalù Dwata du gnamitla
gamwè knun. Bay ta dek Dwata gami, taman toomi kah di nawami i katdòmi
du gami i dad snalig Krayst.

3

Dad snalig tamdò i falami kasafnè

1 Keng yé kaglabatyu mdà di manmi ayé, fdatahmi i ktomi. Yé kè kayèyu
ku mebe gami sulat gumdàyu dmilè gami, na kayèyu ku mwè gami sulat di
gamu du fdilè gami di dademe banwe, salngad di nimò i dademe to tamdò?
2 Gamu i sawe sulat fitemi, na ta gbatak gamu di fufungmi du fye gadè na
bnasa i kdee dad to.
3 Ta too mlilo kgadè dun, Krayst mimò i sulat ani, na ta fagun di gami. Na
ise ku btal bolpén i gnamitan di ksulatan, bay i Mtiu Tulus i Dwata too mlawil.
Na ise ayé gusmulatan dun di batu, bay di fandam i dad to.
4 Yé duenmi man ayé du smalig gami di Dwata fagu di ku Krayst.
5 Ku lo gami, là ti gaganmi mimò ani, bay kdàan di Dwata.
6 Kenen mlé gami kgagan tamdò i falami kasafnè. Na ise ku yé gumdà i
falami kasafnè di dad uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, bay di Mtiu Tulus.
Ku yé snaligto i uldin, yé gafat di gito fati. Bay ku yé snaligto i Mtiu Tulus, yé
gafat di gito nawa landè sen.
7 Di kablé Dwata i uldin di ku Mosis, sulatan di batu kufil, na fiten neng i
kaltulusan. Na balù fganag mlanas kneng baweh Mosis, là geye dad to Israél
dun, du too mneng. Balù ku fati gebe i uldin, knèan too magtikeng.
8 Bay midul déé fa kagtikeng nimò i Mtiu Tulus.
9 Ku gamtikeng i dalan mlé flayam, mas gamtikeng i dalan mlé kagalwà.
10 Di kaglutan, mdà di kgis i kneng di mdu ani, ta mlanas i kneng di munan.
11 Ku mneng di là mlo i uldin, midul déé kneng i falami kasafnè du kel di
landè sen.
12 Taman, too minit nawami tamdò du nun fye fandenmi di falami kasafnè.
13 Na là salngad gami di ku Mosis du snafangan i bawehan du fye là teen
dad to Israél klanas i neng di bawehan.
14 Magsafang i fandamla di munan, na balù kel di mdu ani. Ku bnasala i
labi kasafnè, magsafang i fandamla. Silang magwè i gamsafang di fandam i
satu to ku ta sasatu di ku Krayst.
15 Na balù di mdu ani, ku bnasala i uldin blé Dwata fagu di ku Mosis, sana
là kaglabatla dun.
16 Bay ku ta ftoo satu to di Amuto, ta magwè i gamsafang di fandaman.
17 Na i Amu manan ani, dunan i Mtiu Tulus. Na nè to gumnè Tulus i Amu,
ta galwà di dad gumgikatan.
18 Taman, kdeeto ta ftoo mite kneng i Amuto, na ta landè safang i bawehto.
Na yé gumdà i kneng ayé di Amu, dunan i Mtiu Tulus, na fnalamin ato du fye
salngad di knengan.

4

I dad kulang tanà fnò i too mabtas knun

1 Mdà di kakdo Dwata, ta blé Dwata gami i nimò ani. Taman, là tmakas
gami mimò dun.
2 Bay toomi knang i kdee dad nimò gbuni na magyà. Là fan-gawmi i dad
to di katdòmi, na là san-gilihmi i katdò i Tnalù Dwata. Bay toomi fbateng i
kaglutan du fye fagu déé dilè i kdee dad to, tluh i ldammi di kite Dwata.
3 I Fye Tulen tdòmi ani, lo yé gugbunin di dad to là galwà.
4 Là ftoo ale du bnutè Satanas i fandamla, du yé sa dwata i dad to là ftoo.
Yé duen Satanas mutè i fandamla fye là teenla i lwa mdà di Fye Tulen gablà
di kdatah Krayst, na Krayst gumite i kagkah Dwata.
5 Du ise yé tdòmi ku gablà di ktomi, bay yé tdòmi Dyisas Krayst i Amu. Na
gami i dad fasakyu du mdà di kimenmi di ku Dyisas Krayst.
6 Di kagatbùan, kmifuh i klamang banwe, na talù Dwata, manan, “Mulà
moon ku nun lwa, fye lanah i kifuh,” na di kmanan ayé, tadè mgimò. Na
kenen i mlé lwa di nawami du fye glabatmi i kdatah Dwata ta gfiten di baweh
Krayst.
7 Bay gami ta gamdawat i kaltulus Dwata, salngad gami i kulang tanà, du
fye too teen na Dwata gumdà i kaltulus ayé, ise ku gami.
8 Balù too dee kaflayam gafat di gami, bay là sa mbakus gami. Na balù lê
too msamuk fandammi, bay là sa gdanà i nawami.
9 Balù dee dmuen gami, bay sana knun msen gami. Na balù toola gami
fatduk, là sa gfisanla gami.
10 Galmi galyalo di lawehmi i kfatila ku Dyisas, du fye lê teen di gami i
klawilan.
11 Du di knèmi dini di tah tanà, fanla gami gal fnati du mdà di ksasatumi
ku Dyisas, du fye too teen klawilan di ktomi.
12 Balù ku mdadong i gami kfati, syan ku gdawatyu gamu i nawa landè sen.
13 Man i Tnalù Dwata, “Ftoo agu di Dwata, taman fitegu fagu di ktalùgu.”
Na salngad di gami, du ta ftoo gami, taman tulenmi di dademe dad to.
14 Du gadèmi ta nték Dwata i Amuto Dyisas, taman lêan gami nték salngad
di ktékan ku Dyisas, na neben gami salngan di gamu ditù di kanfen.
15 Na fagtayud gami di kdee dad kaflayam mkel di gami, du fye magtabeng
gamu. Ku midul i kdee gamdawat i kafye Dwata, lê midul i kdeela dmasal
fasalamat di Dwata, du fye too magdayen kenen.

Nun fanden i to ftoo di ku Dyisas

16 Na yé duenam man, là gdanà i nawami. Balù fganag mlungay i lawehmi,
bay kat du midul kakgis i kaftoomi.
17 Na i kaflayam gnagumi di mdu ani, too tukay, du yé balasan gagin gami
di bong kdatah Dwata kel di landè sen, na i kaflayam, là ti gasalngadan i bong
kdatah ayé.
18 Na là fnèmi di fandammi i dad teen dini di tah tanà, du lo mlius. Bay yé
fnèmi di fandammi i là fa teen, du yé gafat di landè sen.

5

1 I lawehto ani, salngad di lawig, na gadèto ku ta malmo, nun sa falami
laweh blé Dwata di gito. Kenen mimò i laweh ayé, na ta là malmon kel di
landè sen.

2 Di mdu ani, too ato mlidù du yé kayèto ku mlalto gdawat i falami laweh
blé Dwata gito ditù di langit,
3 du fye nun fles gumnè i layefto ku ta mati ato.
4 Na di knèto dini di tah tanà, too sasè kalyaloto dun. Bay ise yé kayèto ku
mlalto tnagak i lawehto ani, bay yé kayèto ku mlalto gdawat i falami lawehto
ditù di langit, du fye matlas i lawehto dankat fati, yé tlas dun i laweh là mati.
5 Dwata i fatlagad gito, du fye gdawatto i falami laweh ayé, na ta fnèan di
gito i Tulusan, du yé gugmadèto dun flesan blé di gito i kdee ta fakangan.
6 Taman, ani gumgal nawato du gadèto ku sana knèto di lawehto ani, là ti
gafat ato di saféd i Amu.
7 Na di knèto dini di tah tanà, yé mebe gito i kaftooto, ise i dad teento.
8 Too minit nawato. Yé kayèto mlalto tnagak i lawehto ani du fye mnè ato
di saféd i Amu.
9 Bay too mabtas di kdee, yé kayèto ku nimento i kdee knayè Dwata, i baling
ato dini di tah tanà, ku demen ditù di safédan.
10 Du i kdeeto ftadag Krayst di kanfe i gumukuman, du dnawatto ulê i
nimòto di knèto dini di tah tanà, ku fye demen sasè.

I ksasatuto di Dwata fagu di ku Krayst

11 Du gadèmi too gten kalnikò i Amu, taman too gami meye kfagu mebe i
dad to. Ta gadè Dwata i mnè di nawami, na yé kayèmi ku lêyu gadè.
12 Ise yé nusalmi ku dagmi i ktomi di gamu, bay yé fan-galmi mlé gamu i
glut kafdalan fye nsenyu gami di kanfe i dad to dmuen gami. Yé duenmi man
ani du nun dademe dad to, yé dagla i kagkahla, na là neyela i ktola.
13 Yé kè mnè di nawayu ta book gami? Kibò sa, syan ku yé gubookmi
i kimenmi di Dwata. Bay ku yé kiteyu gami, ta fye fandammi, yé agumi
tmabeng gamu.
14 Yé mebe gami i kakdo Krayst, du gadèmi lo satu to mati tlas laweh i kdee.
Na yé kayèan man, i kdeeto magin di kenen mati.
15 Yé duen Krayst mati du mdà di kdee dad to, du fye di knèto dini, ta là
nimòto i gito knayè, bay yé loto nimò i knayè Krayst, dunan i ta mati na lê
mték du mdà di gito.
16 Taman, i kafdammi dad to, là salngadan di kafdam i to tanà. Di muna,
yé kitemi ku Krayst, salngad lo btal to, bay di mdu ani, ta toomi kenen gadè.
17 Balù ku simto ta masasatu di ku Krayst, ta falami to kenen, du ta mlius i
labi, na ta tamlas i falami.
18 Nimò Dwata i kdee ayé du fagu di ksasatuto di ku Krayst, ta safye ato di
kenen. Na nimòan ato dad to samfye i dademe dad to di kenen.
19 Yé tdòmi ta nimò Dwata i dalanan samfye di dad to fagu di ku Krayst. Ta
là fandaman i dad salàla. Na yé tdò ta saligan di gami.
20 Taman, gami i dad to dek Krayst, na salngad ku Dwata i fakdo di dad to
fagu di gami, na yé fnimi di dagit Krayst: Safye gamu di Dwata.
21 Landè salà Krayst, bay kenen febe Dwata i dad salàto, na fagu déé, di
kite Dwata dun, ta nun salà déé di kenen. Na mdà di ksasatuto di ku Krayst,
ta tluh ato di kite Dwata.

6

1 Du ta ftabeng Dwata gami di nimòan, taman yé fnimi di gamu, nangyu
falmo i kafye Dwata ta gdawatyu.
2 Falningeyu i man Dwata,

“Di banggu fite i kakdogu, ta lingegu i katloyu do. Di dugu falwà gamu, ta
tnabengta gamu sa.”
Taman, too gamu flinge. Ani bang dmawat i kakdo Dwata. Ani dun falwà
gamu.

I dad sasè gnagu Pol

3 Là mayè gami ku nun gumaslen i nimòmi, taman too gami meye kfagu
fye landè gamsang i kaftoo dad to di ku Dyisas.
4 Bay di kdee nimòmi, toomi fite na gami dad snalig Dwata fagu di
kafagtayudmi di dad klidù, na dad kaflayam, na dad klimah.
5 Fagtayud gami di kfasla gami, na di kablanggùla gami, na di lam i ksamuk.
Fagtayud gami balù too dee nimò, na balù kulang i kakudangmi, na balù ku
bitil gami.
6 Fagu di katluhmi, na di kaglabat, na di ktahà nawa, na di kafye balumi,
déé gumite gami dad snalig i Dwata du mdà di kalak Mtiu Tulus gami, na i
glut kakdomi di kdee.
7 Na ta lêmi fite na gami dad snalig Dwata fagu di ktulenmi i kaglut, na di
kfitemi i kaltulus Dwata. Na yé tekmi na klungmi di kasfati, dunan i katluh.
8 Slaan nafèla gami, na lê slaan fyàla gami. Slaan nadoyla gami, na lê slaan
dagla gami. Yé kafdamla gami, salngad i dad to tmulen kéng balù ku glut i
tdòmi.
9 Balù ku là tatel gami, bay nun dademe, dnilèla gami. Balù ku fandam i
dademe dad to ta kfatimi, bay teenyu sana klawilmi. Na balù ku too gami
falnayam, là sa mati gami.
10 Na balù mlidù gami, bay too gami lehew. Balù landè knunmi, bay ta dee
dad to gamdawat i too glut knun mdà di gami. Na balù ku landè gukelmi, bay
ta gdawatmi i kdee knun.
11 E dad flanek déé di Korintu, ku dét i mnè di fandammi, yé i ta tulenmi di
gamu, na too ti bong nawami gamu.
12 Landè gukulang i kakdomi gamu, bay gamu, kulang sa i kakdoyu gami.
13 Na i ksulatgu di gamu ani, salngad ku yé gustulen-gu di dad ngàgu.
Taman, kandoyu agu salngad kakdogu di gamu.

Gablà di kasatnù i dad to ftoo na i dad to là ftoo

14 Ani lêgu flau di gamu. Nang gamu sasatu di dad to là ftoo di ku Dyisas du
là fakay ku satnù i tluh na i kigò. Là fakay sagin i lwa na i kifuh.
15 Landè ksasatu nawa Krayst na Satanas. Na salngad ayé, landè ksasatu
nawa i dad to ftoo di ku Krayst, na i dad to là ftoo.
16 Du i gumnè gumangamfù di Dwata, là fakay ku lê déé gumangamfù di
dad ise glut dwata. Na salngad di gito dad to ftoo di ku Dyisas, du ta gito i
gumnè Dwata, na là tlag i nimòan. Salngad i man Dwata di Tnalùan,
“Mnè agu di nawa i dad togu. Do i Dwata fnangamfùla, na dale i dad togu.”
17 Yé duenam man, man i Amuto,
“Nang gamu sasatu di dad to là ftoo, bay fahal gamu di dale. Nang gamu
magin di dad magsik nimòla, na yé klogu dmawat gamu.
18 Do i mbaling Màyu, na gamu mbaling dad ngàgu. Yé man i too maltulus
Dwata.”

7

1 E dad flanekgu too mabtas, i kdee ayé slame ta fakang Dwata di gito.
Taman, tooto lnaneb i ktoto, na fawag ato di kdee gamfagsik i lawehto na

i fandamto. Na tooto fanye i kdee dad nimòto, du fye too ato mtiu mdà di kafètо kenen.

I klehew Pol

2 Ani fnimi di gamu, tooyu beg fite i kakdoyu gami. Ta gadèyu sa, landè salàmi di gamu, na landè nimòmi gamfalmo i kaftooyu di Dwata, na landè sa lnufigmi.

3 Ise ku yé duen-gu man ani ku nukumta gamu, bay too gamu mabtas di gami, salngad di ta manmi di gamu, du balù mnè ato dini di tah tanà, ku demen ta mati ato, sana kakdomi gamu.

4 Toota gamu snalig, na dagta gamu. Balù di lam i kdee kaflayam ta mkel di gami, too mgal nawagu. Landè guflingen-gu i bong klehewgu.

5 Balù di muna ksalumi di Masidunya, landè gutlag i klidù nawami, du too dee kaflayam gnagumi. Ta gafat di gami i katduk nawa i dad to là ftoo, na lê gafat di gami i klidù nawa gablà di dad to ftoo.

6 Bay i Dwata lmala nawa i dad to mlidù, na lêan agu lnala kanto kel Titu.

7 Ise ku lo i kakel Titu i gamlala do, bay lê i tulenan gami gablà di katgalyu nawan. Yé tulenan, too gamu mayè samsite gami, na ta msal gamu di sasè nimòyu, na gatlagad gamu msen do. Taman, ta too agu lehew.

8 Balù mlidù gamu di kbasayu i muna sulatgu, là ti nsalgu i kfebegu dun. Bay beg blat nawagu, là mlo, du mdà di klidùyu.

9 Bay ani, ta lehew agu. Ise ku yé duen-gu lehew du ta flidùgu gamu, bay du ta msal gamu mdà di klidùyu ayé. Gnamit Dwata i klidùyu ayé, taman là ti malmo gamu mdà di nimòmi.

10 Du yé ulê i klidù nawa blé Dwata, matlas fandam i to gamsalà fye galwà. Na là ti msal ato ku yé ulêan. Bay yé ulê i klidù dad to nfun i banwe ani, dunan i kfati.

11 Tooyu fandam i ta nimò Dwata ulê i klidùyu ayé. Ta too minit nawayu mimen, na bong ayèyu fite i katluhyu. Ta mlidù gamu di sasè nimòyu, na ta likò gamu di Dwata. Ta too gamu mayè samsite do, na nun klayù nawayu, na gatlagad gamu falmayam i là tluh nimò. Taman, i kdee nimòyu ayé fite ta landè gumaslenyu.

12 Taman, ise ku yé fantadègu i to gamsalà, ku demen i to gugamsalàan. Bay yé duen-gu mimò ayé du fye fiteyu i kakdoyu gami di kanfe Dwata.

13 Taman, too minit nawami.

Na ise ku lo minit nawami, bay lê gami lehew du mdà di kaflehewyu ku Titu.

14 Ta toota gamu dag di ku Titu, na là ti gsal agu di kdaggu gamu. Di katdòmi gamu, lo yé tulenmi i kaglutan. Na salngad ayé, slame glut i kdee man-gu di ku Titu gablà di gamu.

15 Taman, ta too midul i kakdo Titu gamu du gafaldaman i kimen-yu i manan, na i kdawatyu kenen du mdà di kafè na kafdanàyu di kenen.

16 Taman, ta too agu lehew du toota gamu gsalig.

8

I katdò gablà di kablé

1 E dad flanek, yé kayèmi ku gadèyu ulê i kafye Dwata di dad simbahan glam di probinsya Masidunya.

2 Too mlimah i dad tilew gafat di dale, bay knèan too bong klehewla. Na mdà di klehewla, too ale mayè mlé, balù ku tukay knunla.

3 Ani tulen-gu di gamu, ise ku lo yé bléla i gaganla, bay balingla lnukas du
too mdà di nawala,
4 yé fnila di gami falohmi ale mlé tabeng di dad to ftoo ditù di probinsya
Dyudiya.
5 Too gami tikeng di kabléla. Bay yé tnanin nimòla, funala blé i ktola di
Dwata, na kafnge ayé, ta fdanàla i ktola di gami du yé knayè Dwata.
6 Taman, dekmi Titu gadéé di gamu du kenen ta tambù i nimò ani, na
kayèmi ku fanlesan.
7 Ta too bong knunyu, dunan i kaftooyu, i kfulungyu tamdò, i kaglabatyu,
i kafdufyu tmabeng, na i kakdoyu gami. Na yé kayèmi ku lê gamu fles di
kabléyu mdà di kakdo.
8 Ise yé duen-gu man ani ku fnegesta gamu mlé, bay logu tulen gamu i kinit
nawa i dademe dad to mlé, fye teen-gu i glut kakdoyu.
9 Ta gadèyu sa i bong kakdo i Amuto Dyisas Krayst. Balù ku nun bong
knunan, bay balingan tnagak mdà di kakdon gamu du fye nimòan gamu dad
to nun knun, fagu di ktagakan i knunan.
10 Ani flaugu gamu. Yé fye, fanngeyu i ta tanbùyu nimò di muna fali. Ise ku
lo gamu muna mlé, bay gamu sa i muna mayè.
11 Tooyu fannge i ta tanbùyu. Ku dét kinit nawayu di katbùyu dun, yé kinit
nawayu famnge dun. Taman, ku dét i begyu gagan, yé bléyu.
12 Ku mayè gamu mlé, mlé gamu di sen gaganyu, du i Dwata, là ti fnin i
gulandèyu.
13-14 Ise ku yé kayègu dini ku mdà di kabléyu, mbaling gamu mlimah, na
dale, bong knunla. Bay yé fandamgu, du ta fye kagkahyu ani, gten ku banléyu
dad to landè. Du di tmadol, keng gamu i mnè di klimah, na fye kagkahla dale,
lêla gamu tnabeng. Na fagu déé, nun kastabengyu.
15 Du man di Tnalù Dwata,
"I to bong santifunan, landè lukasan. Na i to tukay santifunan, landè
gukulangan."

I ksalu ale Titu di Korintu

16 Bay fasalamat agu di Dwata du ku dét kinit nawagu tmabeng gamu,
salngad ayé i kinit nawa Titu.
17 Ise ku lon nimen i fnimi di kenen, bay balù di lammi là man dun di
kenen, ta sanan fandam i ksalun déé.
18 Na faginmi kenen i satu flanekto di kaftoo too mgafè di dad simbahan
du mdà di katdòan i Fye Tulen.
19 Na ise ku lo yé, bay i dad to ftoo di ku Dyisas gal stifun di dad sahal
banwe, kenen i nalékla magin gami tmunda i tabeng ani di dad to mlimah.
Yé duenmi mimò ani du fye magdayen i Amuto, na lêmi fite i ayèmi tmabeng.
20 Na too gami fgeye di kagotmi i bong filak tabeng ta blé i dad to ftoo, du
là mayè gami ku nun gumaslenmi.
21 Ani duenmi mimò ayé du fye tluh i nimòmi di kite i Amu, na lê man di
kite i dad to.
22 Na lêmi fagin satu flanekto di kaftoo. Ta toomi teen i kinit nawan
tmabeng. Na ani, ta midul i ayèan tmabeng gamu du bong ksaligan gamu.
23 Mdà Titu, kenen i gal magin di do di ktabengta gamu. Na i lwe dademe
magin di kenen di kagun, dek i dad to ftoo ale, na yé nimòla i gumagdayen
Krayst.

24 Taman, tooyu fite kakdoyu dale, du fye too teen i kdee dad to ftoo i
kakdoyu, na gadèla glut i kdagmi gamu.

9

Tabeng di dademe dad to ftoo di ku Dyisas

1 Balù ku là snulatta gamu gablà di tabeng febe di dad to nfun Dwata di
Dyudiya.
2 Na gadègu, gatlagad gamu tmabeng, na ta dagta gamu di dad to di
Masidunya, man-gu dale, "I dad flanekto di Akaya, gatlagad ale tmabeng
mdà di fali ta mlius." Na minit nawala mdà di kalgadyu ayé.
3 Taman, dekgu dad flanekto ani, du fye là myà agu di kdagta gamu. Falayu
fatlagad i tabeng febeyu, du yé ta man-gu di gamu.
4 Du ku nun to mdà di Masidunya magin do, na teenla là gatlagad gamu,
too gami myà di kdagmi gamu, na lê gamu myà.
5 Taman, yé fandamgu funagu fsalu déé i dad flanekto ani du falala
fatlagad i bléyu du fye ku ta kel agu déé, ta gatlagad i kdee. Yé gugmadè dun
too mdà di nawayu i kabléyu, ise ku fagu di kfeges.
6 Na fandamyu i fléd ani. Nè i to tukay flahan, lê tukay i kantun, bay nè i to
bong flahan, lê bong i kantun.
7 Taman, kat satu to, funan fandam ku file i blén, na nangan knabas i blén,
na nangan fandam ku fneges, du yé too fabtas Dwata i dad to lehew mlé.
8 Na i Dwata, toon gamu banlé kafye, na lnukasan i kdee blén gamu du fye
landè gukulangyu, na nun fakayyu blé di dademe to.
9 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Banlén i dad to landè, na kel di landè sen i kafyen."
10 I Dwata mlé bnê di to mlah, na banlén knaan i to bitil. Kenen mlé i bnê,
na i ftabò dun, du fye too bong gwèyu mdà di kabléyu.
11 Too kenen fduf mlé di gamu du fye bong i lêyu blé di dademe dad to, na
fagu déé, dee fasalamat di Dwata du mdà di ktundami i tabengyu.
12 I ktabengyu ani di dad flanekto, ise ku lon gtabeng i klidùla, bay gumdàla
fasalamat di Dwata.
13 Na mdà di kfiteyu i ayèyu mlé, dee dad to dmayen i Dwata mdà di
kimenyu i Fye Tulen ta dnawatyu mdà di ku Krayst.
14 Ise ku lo yé, bay lêla gamu dnasal mdà di kalbong nawala gamu, du ta
toola galyalo i kakdo Dwata fagu di gamu.
15 Tooto fasalamat di Dwata du mdà di too fye gablén di gito, du landè
gamsngad dun.

10

Nsen Pol i katdòan

1 Do Pol stulen di gamu. Nun lingegu to man dun di gamu fye balugu kun,
na fdanàgu i ktogu ku déé agu di safédyu, bay labè agu ku ta gawag di gamu.
Na fagu di klayù nawa na i kakdo Krayst, ani beggu fni di gamu.
2 Nangyu agu fneges flabè ku ta salu agu déé, du tàgu nngak i dad to man
dun yé kun lalòmi knayè i banwe.
3 Glut lo gami btal to, bay di kasfatimi i sasè, là salngadan i dad to di banwe
ani.

4 I tekmi di kasfati ani, ise ku lo btal tek gnamit i dad to dini di tah tanà,
bay tek maltulus mdà di Dwata gamfalmo kbagal i dmuen gami. Taman,
gfisanmi i dad kéng tnadagla.
5 Na lanbàmi i kdee tadag msang i dalan gmadè Dwata. Na fnisanmi i kdee
fandam du fye mgimò ale lmalò di knayè Krayst.
6 Na ku ta sikof i kimenyu di ku Krayst, yé klomi mngewe i kdee dademeyu
là mimen.
7 Baling yé fandamyu i loyu teen. Nun kè to man nawan kenen satu snalig
Krayst? Fye ku nangan glifet, na lê gami dad snalig Krayst.
8 Là sa myà agu balù ku daggu i glal blé Amu di gami, du fagu di glal ayé,
là ti falmota gamu, bay fbagalta gamu.
9 Nangyu fandam ku falnikòta gamu fagu di sulatgu ani.
10 Nun dademe to man dun, “Ku smulat Pol, too labè na bong gnagan i
manan, bay ku ta smalu di gito, mlungay na landè gukel i dad talùan.”
11 I to man ayé, fye ku gadèan, na landè ksahal i manmi di sulat na i nimòmi
ku ta déé gami di safédyu.
12 Là sa faglam gami di dad to fdatah i ktola di dademe, na là ti fasalngadmi
i ktomi di dale. Sawe book ale, du fasalngadla i ktola di dademela, na
safdatah ale.
13 Là ti lnukasmi i kdatah blé Dwata gami, du lo yé gusen i kdatahmi di btas
i fimò Dwata gami, gagin i fimòan gami déé di gamu.
14 Du glam gamu di gusableng i gufatdò Dwata gami, kantomi salu déé
mebe i Fye Tulen gablà ku Krayst, là ti lnukasmi.
15 Taman, là sa nfunmi nimò i dademe dad to sentù di bleng gufimò Dwata
gami. Bay yé kayèmi moon too lamnok i kaftooyu, na midul fa i ta mgimòmi
di blengyu, glam di gufimò Dwata gami.
16 Na fagu déé, nun kibòmi tamdò i Fye Tulen di dademe dad banwe i là
glam di banweyu, du là fdatahmi i ktomi fagu di kfunmi i nimò i dademe to.
17 Na salngad ayé man di Tnalù Dwata, “Nè to mayè mdag, lo yé dagan i
nimò Dwata.”
18 Landè btasan ku dnayen satu to i kton. Silang mabtas ku yé dmayen dun
i Dwata.

11

I gusahal ale Pol na i dad to tamdò kéng

1 Mulà moon begyu fantahà nawayu di do, balù ku yé fandamyu ta book
agu.
2 Too bong kaklen-gu gamu, salngad kaklen Dwata gamu. Du salngad
gamu i satu sawang libun fnakanggu fsong di satu lagi, dunan Krayst.
3 Yé klidù nawagu gasyat fandamyu, na baling nun gbol di kaftooyu di ku
Krayst, salngad i ta mkel di ku Iba di kafgaw ulad dun.
4 Du yé balingyu dnawat i dad to salu di gamu tamdò i mahal gamfalwà,
na là salngadan di gami tdò. Na yé dnawatyu i mahal tulus na mahal tulen,
na là salngadan di Mtiu Tulus na i Fye Tulen ta tdòmi gamu.
5 Yé fandam i dad to ayé ku dale i too mdatah di kdee dad to dek Dyisas
Krayst, bay gadègu na là ti mdanà agu di dale.
6 Keng kulang i kfulunggu talù, bay là kulang i kaglabatgu, du yé sa ta
fbatenggu di gamu di kat katdògu, balù dét kfagugu dun.

7 Di katdògu i Fye Tulen mdà di Dwata, là ti mni agu sukéy, bay fdanàgu i
ktogu du fye gadèyu na too gamu mabtas. Gsalà kè i nimògu ayé?
8 Di lamgu tamdò gamu, yé baling tmabeng do i dademe simbahan. Sawe
salngad agu i to tmaku, du yé gumwègu sukéygu di dad to ise gutamdògu.
9 Na di katdògu déé, là ti mni agu tabeng di gamu. Bay yé baling mlé di kdee
kalnidùgu i dad flanekto mdà di Masidunya. Là ti lmen-gu mni di gamu mdà
di munan kel di gusenan.
10 Ta dini di nawagu i kaglut gablà di ku Krayst, na fagu déé, toogu man di
gamu dnohògu di kabal banwe Akaya i ta man-gu ayé.
11 Dét duen-gu mimò ani? Du là kandota gamu kè? Là. Gadè Dwata na
toota gamu kando.
12 Fanlesgu mimò i nimògu ani du fye i dad tamdò kéng déé là gmanla
salngad gami i nimòla.
13 Ise dale too glut dek Krayst, bay lo ale flingu. Tmulen ale kéng di nimòla,
na falningula i ktola du fye glalòla kun i dad to dek Krayst.
14 Bay nangyu tnikeng i kaflingula, du balù Satanas, lê gal flingu du fye yé
kite i dad to dun kasaligan i Dwata too mneng.
15 Taman, là ti tnikengto dun ku falningu i dad snalig Satanas i ktola du fye
yé kite dad to dale dad snalig Dwata mebe i katluh. Bay gaktula kadang di
fulé du i ulê i sasè nimòla.

Tulen Pol dad kaflayaman

16 Lêgu nulit i man-gu gine. Fye ku nangyu fandam ku book agu. Bay ku yé
fandamyu, syan ku dnawatyu agu salngad i to book, du fye beg nun daggu.
17 I talùgu ani, ise mdà di Amuto Dyisas Krayst, bay kafagdag salngad i to
book.
18 Bay du dee dad to fagdag du mdà di gnagan na di gnadèla, balù do, lê
man fagdag.
19 Tooyu fantahà nawayu di dad to salngad book du mdà di bong kfu-
lungyu.
20 Balingyu faloh i dad to fmasak, lmumì, famgaw, madoy, na tamfiling
gamu.
21 Mayèyu kè ku myà gami di là kgimòmi i dale nimò di blengyu?

Bay ku fagdag i dad to ayé, lê agu do fagdag. Yé kafagdaggu salngad i to
book.
22 Ku Hibru ale, lê agu do Hibru. Ku to Israél ale, lê agu to Israél. Ku bel
Abraham ale, lê agu bel Abraham.
23 Ku snalig Krayst ale, mas bong fa kagsalig Krayst do. Di kman-gu ani,
salngad agu di to book. Bay glut sa du mas bong fa i do nimò di dale. Too ti
dee dulêgu blanggù, na dee dulêgu nfas, na ta too dee dulêgu smalu di fati.
24 Na ta lime dulêgu gmagu kfas i dad Dyu do, na di kat kfasla do, men tlu
falò syem dulê.
25 Tlu dulê i dad to Roma munal do, na sulê agu ndak batu. Ta tlu dulêan
galnab i aweng snakaygu, na sdu na sbutanggu lamtew di mahin du mdà di
kalbà aweng snakaygu.
26 Di dad kagugu, too dee kalnikògu, i dad dunuk, na i dad to tmaku, i dad
Dyu, na i dad to ise Dyu, balù nè gumnègu, baling agu mnè di syudad, ku
demen di bulul, ku demen di talà mahin. Na lê nun dad kalnikògu mdà di
dad to flingu ftoo.

27 Galgu galyalo i klungay mdà di kdee nimògu. Too kulang i kakudanggu,
na bitil agu, na malinum agu. Ta dee dulêgu là kmaan, na kulang i dad
klawehgu, na landè do too gumnè.
28 Yé dademe mkel di do, kat du gal too mlidù nawagu famdam kagkah i
dad simbahan.
29 Ku nun to ta mlungay di kaftoon, lêgu galyalo i klungayan. Na ku nun to
mtatek di salà, too tamduk di nawagu.
30 Ku fagdag agu, yé daggu i dad gumlungaygu.
31 Là ti tmulen agu kéng. Gadè Dwata, dunan Mà i Amuto Dyisas. Mag-
dayen i dagitan kel di landè sen.
32 Di lamgu ditù di Damaskus, mdà i gubirnador snalig Harì Aritas,
fbantayan i bà takab di syudad du fakfèan agu.
33 Bay i dad to magin do, fsudengla agu di satu bong baskit, na fayolla agu,
yé gufagula dun di sol diding i syudad du fye galwà agu.

12

Tulen Pol i ta fite Dwata di kenen

1 Mfeges agu fagdag. Balù ku landè gufyen, tulen-gu gamu ani gablà di dad
knagu na i dad tadè fite Dwata di do.
2 Nun dilègu satu to ta ftoo di ku Krayst. Ta sfalò fat fali mlius, tadè nun
mebe dun gatù di gatlu ksad langit*. Là gadègu ku too glut gafat i lawehan
ditù, ku demen lo fite Dwata. Lo Dwata gmadè ayé.
3 Lêgu nulit i man-gu ayé, du toogu gadè tadè nun mebe dun gatù di Paraiso,
bay là gadègu ku too glut gafat i lawehan ditù, ku lo fite Dwata. Lo Dwata i
gmadè dun.
4 Nun dad lingen ditù i là gubad dun di talù i to tanà, na landè to gmagan
tmulen dun.
5 Taman, daggu i mkel di to ani, bay là daggu i ktogu. Lo yé daggu i dad
gumlungaygu.
6 Ku kayègu fagdag, là fakayyu man ku book agu du slame glut i kdee man-
gu. Bay là ti fagdag agu, du là mayè agu ku glukas kdag i dad to do du mdà di
kitela i dad nimògu na kaklingela i dad man-gu.
7 Du là fakay agu fagdag gablà di kdee dad fite Dwata di do, taman, nun
kaflayam kel di do salngad katdukan ku sulan agu. Yé gumdà i kaflayam ayé
di ku Satanas du kayèan falmayam do.
8 Tlu dulêgu dmasal di Amu fye nwèan.
9 Bay ani timelan di do, manan, “Too sikof sa i ktabengta ge, du ku mnè
ge di klungay, yé klom mite i kaltulusgu.” Taman, lehew agu mdag i dad
gumlungaygu, du fye galyalogu i kaltulus Krayst tmabeng do.
10 Taman, dsal nawagu balù mnè agu di klungay, na kadoy, na klidù, na di
lam i dad gumlungaygu, na i ktalù dad to sasè di do, na kaflayam, na klimah
mdà di ksasatugu di ku Krayst du gadègu ku ta galyalogu i klungaygu, yé
klogu lamyalo i kakgis.

I klidù nawa Pol gablà di dad to di Korintu

11 Sawe book agu di kafagdaggu, bay mfeges agu mimò dun du mdà di
nimòyu. Gamu moon gten mdag do, du balù ku too agu mdanà, là ti mdanà
agu di dademe to tamdò déé.

* **12:2** 12:2 Dunan i gumnè Dwata.

12 Di klogu fanak déé di gamu, dee fimò Dwata di do dad ilè i kdatahan, na
dad tnikeng nimò, na dad gumite i kaltulusan du gugmadèyu dun do i satu
to dek Dyisas Krayst. Na di kimògu ayé, toogu fantahà i nawagu di lam i dad
klimah gafat di do.
13 Na salngad sa i kibòta gamu déé di Korintu na i kibògu i dad to ftoo di
ku Dyisas Krayst di dademe dad banwe. Lo satu gusahalan, du là mni agu
tabeng di gamu di dad kalnidùgu du là mayè agu ku magsamuk gamu. Ku
gsalà i nimògu ayé, begyu agu fnasinsya.
14 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu. Na landè fnigu di gamu tabeng,
du ise yé nibalgu i knunyu, bay gamu i fandufgu. Ise ku dad ngà baling
lmawil i dad tua, bay dad tua lmawil i dad ngà.
15 Too agu lehew mlé i kdee gunun-gu, na balù i ktogu, du fye gtabengta
gamu. Na là kè bnalasyu i bong kakdogu gamu?
16 Gadèyu sa, mdà di munan, là snamukta gamu. Bay nun man dun toota
gamu lnumì kun na fan-gaw.
17 Kan? Ta lnumìta gamu fagu di dad to dekgu déé di gamu?
18 Di munan, ta dekgu Titu na i satu flanekto salu déé di gamu. Lnumìla
gamu kè? Là sa, du salngad i fandammi na i adatmi.
19 Keng yé fandamyu ku nsenmi i ktomi, bay ise ayé. Gadè Dwata i ktalùgu
di gamu glalòan i knayè Krayst, na i kdee nimòmi slame gamfbagal i kaftooyu.
20 Bay yé klidùgu di ksalugu déé, keng baling yé teen-gu di gamu i là
knayègu, na lêyu teen di do i là knayèyu. Du keng sana knun kasbalewyu,
ksafè nawa, kinit ulu, klom, ksadoy, kastugad salék, kafagdag, na là
kasaglabatyu.
21 Yé klidùgu ku di kasfulêgu déé, ta baling agu myà di kanfe Dwata gablà
di dad nimòyu. Na baling too mlidù i nawagu ku dee di gamu ta gamsalà di
munan, là nsalla i magsik nimòla, na i kimòla sasè knayè i lawehla, na i là
kadnanla i ktola.

13

I gusen flau na kumusta Pol

1 Ani kadang i gatlu dulêgu lmauy gamu. Di kukumyu, lalòyu i man Tnalù
Dwata, “Silangyu fantoo i duenla di satu to ku yé kdee to mite i kimòan sasè
lwe ku demen glukas.”
2 Nun kayègu man di gamu dad mtatek di salà di munan, na balù kel di
kdeeyu. Ta man-gu ani di galwe dulêgu lmauy gamu, bay lêgu nulit di lamgu
là samfulê. Na ku ta samfulê agu, sdulêta gamu fanngewe.
3 Teenyu kadang i gugmadè dun na talù Krayst fagu di do. Là mlungay i
kibòan gamu, bay fiten i kaltulusan.
4 Balù landè gal Krayst di kfatin di krus, bay lê mték mdà di kaltulus Dwata.
Na mdà di ksasatumi di kenen, lê landè galmi, bay gagin gami di kenen fagu
di kaltulus Dwata teenyu di katdòmi gamu.
5 Tooyu neye i ktoyu fye gadèyu ku ta sasatu gamu di ku Krayst, ku demen
là. Ta gadèyu sa na ta mnè Krayst Dyisas di nawayu. Silang là déén ku là
fantooyu dun.
6 Yé toogu fantoo teenyu kadang na nun ulê i nimògu.
7 Yé dasalmi gamu, too gamu mimò fye. Na ise yé kayèmi fite i knun ulê i
nimòmi, bay fye moon teen i kafye nimòyu, balù ku yé kite dad to gami landè
gukel i nimòmi.

8 Du là nimòmi i là glalò di kaglut.
9 Too gami lehew ku yé kite dad to gami ta landè glalmi, na gamu mbagal.
Taman, lêmi gamu dnasal, fye sikof i klalòyu ku Krayst.
10 Yé duen-gu smulat ani di lamgu là samfulê déé, du fye ku ta kel agu déé
di gamu ta landè duen-gu mngak gamu mdà di glal blé Amu di do. Ta banlén
agu glal du fye fanbagalgu i kaftooyu, ise ku balinggu flungay.
11 E dad flanek, ani gusen i man-gu di gamu. Tooyu fanduf i katluh, na
falningeyu i dad flaugu gamu ani. Tooyu sansatu i nawayu, na mnè gamu di
ktanak, na mnè di gamu i Dwata mlé kasakdo na ktanak nawa.
12 Tooyu fite i kasakdoyu di kasaflanekyu di ku Dyisas Krayst. I kdee dad
to ta nfun Dwata dini, manla, “Kumusta” gamu kun.
13 Mulà moon mnè di gamu i kafye Amuto Dyisas Krayst, na i kakdo Dwata,
na i kasgalak di Mtiu Tulus.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Galasya

1 Do, Pol, i smulat di gamu. Ise ku to i mdek do, na là fagun dun di dademe
to, bay yé mdek do Dyisas Krayst, na Dwata Mà, i mték ku Dyisas Krayst di
fati.
2 I kdee dad to ftoo dini, magin ale di do kmumusta di gamu di dad
simbahan di Galasya.
3 Yé kayègu moon ku Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.
4 Na Krayst mlé i kton di fati du mdà di dad salàto du fye galwà ato mdà di
lam i dad sasè nimò i dad to là ftoo di mdu ani. Na i nimò Krayst ayé, naginan
knayè i Màto Dwata.
5 Too magdayen i Dwata kel di landè sen. Amén.

Lo satu i Fye Tulen

6 Tikeng agu di klalyu tmagak i Dwata, dunan i tamlo gamu fagu di kafye
Krayst. Na baling gamu ftoo di mahal tdò i manla lê satu Fye Tulen.
7 Bay too ti glut i man-gu di gamu, landè dademe Fye Tulen. Na i dad to ayé,
lola flibug i fandamyu, na kayèla falmo i Fye Tulen gablà di ku Dyisas Krayst.
8 Bay balù gami ku demen i satu kasaligan mdà di langit tamdò, na là
salngadan di ta tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen kel di landè sen.
9 Ta manmi ani di gamu, na ani lêgu nulit. Ku nun to tamdò, na là salngadan
di ta tdòmi di gamu, mulà moon falnayam kenen kel di landè sen.
10 Yé man nawayu kè ku yé kayègu flehew i dad to? Ise. Yé kayègu flehew i
Dwata. Ku yé kayègu flehew i dad to, là gten agu tlo fasak Krayst.

I ktulen Pol gablà di katlo Dwata kenen

11 Dad flanekgu, kayègu fgadè di gamu, na i Fye Tulen ta tdògu di gamu, ise
mdà di dad to.
12 Ise ku gdawatgu mdà di dad to, na landè to tamdò dun di do, bay Dyisas
Krayst i fite dun di do.
13 Ta lingeyu sa i adatgu di munan di klalògu i tdò dad Dyu. Toogu falnayam
i dad to ftoo di Dwata, na nimògu i sen gnagan-gu falmo dale.
14 Di bang ayé, ta baling agu mdatah di dademegu Dyu salngad ktuami di
klalògu i tdò dad Dyu, midul fa i do kimen di tdò i dad gutambulmi.
15 Bay mdà di kafye Dwata, ta tanfingan agu di lamgu là sut, na tlon agu
mimò i knayèan.
16 Na fiten di do i Ngàan du fye tdògu i Fye Tulen gablà di kenen di dad to
ise Dyu. Na di bang ayé, landè to gumnigu flau.
17 Na là salu agu di Dyérusalém lmauy i dad to muna dek Dwata. Bay,
yé nimògu gasil agu salu ditù di Arabya, na kafnge ayé, lê agu samfulê di
Damaskus.
18 Na kafnge tlu fali, yé klogu gatù di Dyérusalém du fye dilègu Piter, na
fanak agu di safédan sfalò lime butang klon.
19 Na landè dademe dad to dek Dyisas teen-gu, lo senan Dyém, i twali
Amuto Dyisas.
20 Slame glut kdee sulatgu ani. Na gadè Dwata là tmulen agu kéng.

21 Kafnge ayé, fles agu ditù di Sirya na Silisya.
22 Na i dad to ftoo di ku Dyisas di Dyudiya, là lmenla mite do di munan.
23 Lo yé gadèla gablà di do i lingela tulen i dademe dad to, yé manla, “I to falmayam gito di munan, ta tamdò i kaftoo di ku Dyisas Krayst. Yé ta tdòan ani i knangan di munan.”
24 Taman, toola dnayen i Dwata mdà di do.

2

Pol na i dademe dad to dek Dyisas

1 Kafnge i sfalò fat fali, yé klogu samfulê ditù di Dyérusalém magin ku Barnabas, na fagin-gu Titu.
2 Yé duen-gu samfulê ditù du dek Dwata agu. Lo yé gustulen-gu di dad ulu i dad to ftoo di ku Dyisas, na yé tulen-gu dale i Fye Tulen tdògu di dad to ise Dyu. Yé duen-gu fbateng dun di dad Dyu ayé, du là mayè agu ku i katdògu di munan na di mdu ani ku landè gukmamu dun.
3 Na balù Titu, i magin di gami, Grik kenen, bay landè fmeges dun fimò ilè di lawehan,
4 balù ku nun dademe dad to mayè fimò dun di kenen. Lo ale flingu ftoo, na ta magin ale di gami du tnanulla i kagalwà ta gdawatmi mdà di ksasatumi di ku Krayst. Na yé kayèla lê gami magfasak samfulê.
5 Bay là ti fafisan gami di dale, du fye fles mnè di gamu kaglut i Fye Tulen.
6 Na i dad sawe ulu ditù di simbahan di Dyérusalém, landè tanlasla di dad tdògu. Na là mabtasan di do ku simto ale du i Dwata landè nungulan.
7 Bay, i dad ulu ayé, gadèla na ta gablé Dwata di do i glal tamdò i Fye Tulen di dad to ise Dyu, salngad i kablén ku Piter i glal tamdò i Fye Tulen di dad Dyu.
8 Du mdà di kaltulus i Dwata, dekan agu tamdò di dad to ise Dyu salngad di kdekan ku Piter tamdò di dad Dyu.
9 Ale Dyém, Piter na Dyan, dilè na dale ulu, gadèla Dwata fimò do ani. Toola gami dnawat dademela salngad tamdò. Na yé gusasatu nawa i kdeemi, lwemi Barnabas, tamdò di dad to ise Dyu, na nè dale, tamdò ale di dad Dyu.
10 Na lo yé fnila di gami ku tnabengmi dad to landè knun di blengla, na too agu mayè mimò dun.

I kngak Pol ku Piter di Antyuk

11 Bay kanto kel Piter di Antyuk, nngakgu kenen di kanfe i dad to du gsalà i nimòan.
12 Di lam là fa kel i dad to dek Dyém, gal kmaan Piter di safèd i dad to ise Dyu. Bay kanto ale kel, ta fawag kenen, na là kmaanan di safédla du likò di dad Dyu gal mdek i dad to ise Dyu fimò ilè di lawehla.
13 Na ta gambet di kenen i dademe Dyu ftoo, na balù Barnabas, ta lê kenen mgebe.
14 Na kantogu teen na là glalò i nimòla di kaglut i Fye Tulen, man-gu di ku Piter di kanfe i kdee dad to, “Dyu ge, bay i nimòam salngad di nimò i dad to ise Dyu. Na ku yé nimòam, dét i kibòam flalò i dad to ise Dyu di adat i dad Dyu?”

Galwà i dad Dyu na dad ise Dyu fagu di kaftoo ku Dyisas

15 Gami i dad Dyu mdà di ksutmi, na ise ayé gutambulmi di dad ise Dyu i galmi man, “Dad gamsalà” du lnafàla i uldin Dwata ta fagun di ku Mosis.

16 Na gadèmi landè to tluh di kanfe Dwata fagu di kimenan i uldin, bay lo
fagu di kaftoon ku Dyisas Krayst. Taman, ta lê gami ftoo ku Krayst Dyisas du
fye tluh gami fagu di kaftoomi di kenen. Na ise ku yé gumdàmi tluh mdà di
kimenmi i uldin, du landè to tluh di kimenan i uldin.
17 Balù ku yé naluh nawami mgimò tluh di kite Dwata mdà di ksasatumi
ku Krayst, bay teen dad to sana kagsalàmi salngad di dad to ise Dyu. Yé kè
kayèan man na Krayst i gal mdek gami mimò salà? Ise ayé.
18 Ku lêgu sanfulê i ta knagolgu, dini gugmadè dun ta lnafàgu i dad uldin.
19 Yé mebe do di fati i uldin du mdà di là kgimen-gu dun. Na ta tnagakgu
du fye gimen-gu i knayè Dwata. Fagu di kaftoogu ku Krayst, ta gagin agu di
kfatin di krus.
20 Taman, ta ise do i mto, bay Krayst i ta mto dini di do. Na i lawilgu
gnamitgu di kaftoogu di Ngà i Dwata, dunan i kambong do nawa na fafati
di do.
21 Là ti tnagakgu i kafye Dwata, du ku yé gumdà Dwata famdam ta tluh i
satu to fagu di kimenan i dad dekan, landè gukmamu i kfati Krayst di krus.

3

I uldin na i kaftoo

1 E, dad to di Galasya, sawe book gamu. Simto i gutabanyu? Ta too mbateng
sa i ktulen dun di gamu gablà di kfati Dyisas Krayst di krus.
2 Nun snalekgu di gamu. Dét kibòyu gamdawat i Tulus Dwata? Gdawatyu
kè fagu di kimenyu i uldin Dwata fagu di ku Mosis, ku demen fagu di
kaflingeyu na kaftooyu di Fye Tulen gablà ku Dyisas Krayst?
3 Tay kbookyu. Di katbùyu ftoo, yé snaligyu i Tulus Dwata. Kafnge ayé, ta
baling yé snaligyu i gamu gnagan.
4 Landè kè btasan di gamu i kdee dad ta gnaguyu? Là fakay ku landè ulê i
dad gnaguyu ayé.
5 Di kablé Dwata i Tulusan di gamu na di kimòan i dad tnikeng di blengyu,
dét duenan mimò dun? Mdà kè di kimenyu i uldin, ku demen mdà di
kaflingeyu na kaftooyu di Fye Tulen?
6 Salngad ayé man i Tnalù Dwata gablà ku Abraham, “Fantoon i Dwata, na
mdà déé, tluh kenen di kanfen.”
7 Na salngad ayé, i kdee dad to ftoo di ku Dyisas Krayst, dale mgimò dad bel
Abraham.
8 Di kafsulat Dwata i Tnalùan, ta sanan gadè na tanluhan i dad to ise Dyu
fagu di kaftoola. Taman, ta falan fgadè i Fye Tulen di ku Abraham, manan,
“Fagu di ge, banlégu kafye i kdee dad sahal to di klamang banwe.”
9 Ftoo Abraham di Dwata, na banlén kenen kafye. Taman, i kdee ftoo, lêan
ale banlé kafye.
10 I kdee dad to smalig di kimenla i uldin, ta mnè di tahla i flayam Dwata,
du ani man i Tnalù Dwata, “Falnayam i kdee dad to ku là sdulêla nimen i kdee
dad uldin ta gsulat.”
11 Na tooto gadè là ti tluh i satu to di kanfe i Dwata fagu di kimenan i dad
uldin Dwata ta fagun di ku Mosis, du ani man i Tnalù Dwata, “Lo yé gamfun
nawa landè sen i to tluh di kanfe Dwata fagu di kaftoon.”
12 Bay i uldin, là tmagenan di kaftoo, du ani man i Tnalù Dwata, “Ku nun
to, sandulêan nimen i kdee uldin, gfunan i nawa landè sen.”

13 Bay baling yé maflayam, Krayst du nsòan ato mdà di kaflayam gdawatto
moon di là kgimento i uldin, du ani man i Tnalù Dwata, “Nè to fnatak di krus,
yé falnayam.”
14 Ani duen Krayst mimò ayé du yé kayèan ku i kafye ta fakang Dwata di ku
Abraham lê gdawat i dad ise Dyu fagu di ku Krayst Dyisas, du fye gdawatto i
Tulus ta fakang Dwata di gito fagu di kaftooto.

I dad uldin na i fakang

15 Dad flanekgu, ani satu guflingen-gu i man-gu ayé. Ku nun kasafnè, na ta
fnge fnirma*, landè fakay lmafà ku demen tamnù dun.
16 Nun dad fakang nimò Dwata di ku Abraham na di belan. Na ise ayé man
Tnalù Dwata ku “di dad belam.” I knayèan man lo satu to, dunan Krayst.
17 I Dwata, nun nimòan kasafnè ku Abraham, na yé fakangan dnohòan.
Silang blé Dwata i uldin kafnge fat latuh tlu falò fali. I uldin, là ti falmon i
kasafnè ku demen landè gukmamu i fakang.
18 Du ku yé duen Dwata mlé kafye di dad to du mdà di kimen i dad uldin,
ta landè gukmamu i fakangan. Bay di kaglutan, yé duen Dwata mlé kafyen
di ku Abraham du dnohòan i ta fakangan di kenen.
19 Ku gambet ayé, dét kè gukmamu i uldin? Yé duen Dwata mlé i uldin
fagu di ku Mosis du fye teen dad to i salàla. Na yé ta gusen i kaflalò Dwata di
uldin kanto kel i satu to ta fakangan, dunan i bel Abraham, yé dagitan Krayst
Dyisas. Na blé Dwata i uldin di ku Mosis fagun di dad kasaligan, na Mosis lê
man tmugad dun di dad to.
20 Landè gukmamu i to mnè di bleng du lo satu Dwata talù ku Abraham di
kablén i fakangan.

I gukmamu i uldin Dwata fagu di ku Mosis

21 Yé kayèan man ani kè i uldin Dwata fagu di ku Mosis na i fakang Dwata,
là maslalò ale? Là sa, du ku nun moon uldin gamlé nawa landè sen di dad to,
fakay mgimò tluh i kdee di kanfe Dwata fagu di kimenla i uldin ayé.
22 Bay yé man Tnalù Dwata, magfasak i kdee dad to di salà. Na mdà déé, lo
yé gamdawat i blé ta fakang Dwata dunan i dad to ta ftoo ku Dyisas Krayst.
23 Di laman là kel i bang kaftoo, magfasak ato di uldin, na silang ato galwà
déé kantoto gadè i dalan ftoo di ku Krayst.
24 Taman, i uldin tamdò gami kel di kakel Krayst, na mdà déé, tluh gami di
Dwata fagu di kaftoomi di ku Krayst.
25 Na ani, du ta ftoo gami di ku Dyisas Krayst, ta landè ktoo uldin tamdò
gami.
26 Na i kdeeyu, ta mgimò gamu nan dad ngà i Dwata fagu di kaftooyu di ku
Krayst Dyisas.
27 Na i kdeeyu ta fbunyag di ku Krayst, ta déé Krayst di gamu.
28 Na gito dad to ta ftoo di ku Krayst Dyisas, ta landè gusahalto, balù ku Dyu
ku demen ise Dyu, balù ku fasak ku demen ise fasak, balù ku lagi ku demen
libun, du i kdeeto ta masasatu di ku Krayst Dyisas.
29 Na du ta nfun Krayst gamu, ta glam gamu di bel Abraham, na gdawatyu
i fakang Dwata.

---

* **3:15** 3:15 Mbagal sulat di kasafnè.

4

1 Kaflingenta dun, ku nun ngà ta mati i màan, kenen mfun kdee dad knun
i màan. Bay du ngà kenen fa, landè gusahalan di dad fasak balù ku kenen
mfun i kdee.
2 Di laman ngà fa, là fakay ku là nimenan i dad to mifat kenen, na i dad to
mifat i dad knunan kel di bang fala nalék i màan.
3 Na salngad ayé i kagkahto gito, du di lam là fa kel Krayst, magfasak ato di
dad gulmalòto magot i banwe ani.
4 Bay kanto kel i bang ta fala nalék Dwata, dekan i Ngàan sut di satu libun,
na glam kenen di dad Dyu mgebe i uldin,
5 du fye falwàan i dad to mgikat di kimen i uldin du fye mgimò ato dad ngà
i Dwata.
6 Na yé gudmilè dun ta ngà gamu i Dwata, du ta dek Dwata i Tulus Ngàan
mnè di nawayu, na mdà ayé ta fakayyu tlo i Dwata "Mà."
7 Na yé duenam man, ta ise gamu fasak bay dad ngà i Dwata. Du ta ngà
Dwata gamu, ku dét i blén di dademe dad ngàan, yé lêan blé di gamu.

I klidù Pol gablà di dad to di Galasya

8 Na di munan, di lamyu là fa dmilè i Dwata, fasak gamu i dad ise glut
dwata.
9 Bay ani, ta dilèyu i Dwata, na ta lêan gamu dilè. Na kan ku mayè gamu
samfulê di dad muna gulmalòyu landè gnagan na landè kamu? Mayè gamu
kè ku lê gamu magfasak di dad tdòla?
10 Kan ku fantooyu i dad lii fagu di kafèyu i dad mabtas du, na ksut i bulen,
na i kaktu di kat fali?
11 Yé klikògu, keng landè gukmamu i kdee ta tdògu di gamu.
12 Dad flanek, fakdogu di gamu, lalòyu i adatgu salngad klalògu i gamu adat.
Na gamu, landè gusasè i nimòyu di do.
13 Na ta gadèyu sa yé gumdàgu gamtdò gamu i Fye Tulen di munan du mdà
di knun tdukgu.
14 Na balù ku maflayam gamu mifat do di knun tdukgu, là ti fantulahyu
agu, na là ti nadoyyu agu. Bay yé kdawatyu do salngad ku yé lmauy gamu
kasaligan i Dwata ku demen Krayst Dyisas.
15 Toogu lyalo i kakdoyu di do di bang atù. Ku loyu fakay nwè i matayu, ta
bléyu do. Kan ani ku ta matlas i fandamyu?
16 Kan dé ku ta knangyu agu nawa? Yé kè duenan du mdà di ktulen-gu
gamu i kaglutan?
17 I dad to tamdò kéng, too ale mayè mlad gamu, bay sasè i fandufla. Yé
kayèla ku gawag gamu di do du fye dale i nsenyu.
18 Too ti fye i mafè syan ku fye i duenan. Fanlesyu i nimòyu ayé balù ku déé
agu ku demen là.
19 E dad ngà toogu kanbong nawa, too agu maflayam di gamu salngad di
kaflayam i libun fan sut ngàan kel di kagfunyu i ldam Krayst.
20 Too fye moon ku déé agu di safédyu du fye fan-ganaggu i ktalùgu di gamu
du too msamuk i fandamgu.

Sara na Hagar, i gugaflingen i lwe kasafnè

21 Nun snalekgu di gamu dad to mayè lmalò di uldin. Ta glabatyu kè i
gumtatekan?
22 Du yé man i Tnalù Dwata gablà ku Abraham, nun lwe ngàan lagi, i satu
sut di libun fasak, na i satu sut di libun ise fasak.

23 I ngàan sut di fasak, sut di btal ksut. Bay i ngàan sut di libun ise fasak, yé
gugdohò i fakang Dwata.
24 Na i lwe libun ayé, yé guflingen di lwe kasafnè. I satu, yé dagitan Hagar,
na yé kagkah i dad belan lê ale magfasak, du yé gugafléd Hagar, dunan i uldin
blé Dwata fagu ku Mosis di Bulul Sinay.
25 Na yé guflingen-gu ku Hagar dunan i Bulul Sinay di banwe Arabya, na
yé gumtatekan dunan i syudad Dyérusalém du magfasak i dad to di klalòla i
uldin.
26 Bay i satu libun, yé dagitan Sara. Ise kenen fasak, na yé banwen satu
Dyérusalém ditù di langit. Na gito i dad belan du là magfasak ato di uldin ayé.
27 Du ani man i Tnalù Dwata,
"E libun landè ngà, too ge flehew. Mkit ge di klehew balù ku là lmenam
gmagu katduk fsut ngà, du i libun tnagak yaanan, mas dee kenen bel
di libun nalay i yaanan."
28 Dad flanek, gito ta dad ngà Dwata du mdà di kdohòan i fakangan. Gito i
dad bel Isaak, i ngà Sara, dunan i ta fakang Dwata ku Abraham.
29 Na di bang atù, i ngà sut di btal ksut, dunan Ismaél, falnayaman i twalin,
Isaak, dunan i ngà sut fagu di gal i Tulus Dwata. Na salngad ayé kagkah i dad
bella di mdu ani.
30 Na dét kè i flau Dwata di ku Abraham i ta gsulat di Tnalù Dwata? Ani
flaun, manan, "Filiham i libun fasak na i ngàan, du i ngà i libun fasak, landè
gfunan di knun i màan."
31 Na yé duenam man, dad flanek, ta ise ato ngà i fasak, bay ta ngà ato i
libun ise fasak.

5

I kafalwà Dyisas gito

1 Yé duen Krayst falwà gito du fye ta là dè ato magfasak di dad muna
gulmalòto. Yé duenam man, too gamu fbagal, na ta nang gamu lê fafasak
samfulê.
2 Do, Pol, i man ani di gamu. Ku yé duenyu fimò ilè di lawehyu du mdà di
klalòyu i uldin, ta landè btas Krayst di gamu.
3 Ani flaugu di gamu, ku nè to fimò ilè di lawehan, là fakay ku là sandulêan
nimen i kdee uldin.
4 Ku yé man nawayu tluh gamu di kite Dwata fagu di kimenyu i uldin, landè
kasgagotyu di ku Krayst, na ta gtagakyu i kafye Dwata.
5 Bay ani i gami fanden: Dwata i tamluh gami. Na yé galmi sanfatan du
mdà di kgagan i Tulus Dwata tmabeng fagu di kaftoomi.
6 Du i to ta masasatu di ku Krayst Dyisas, ta là mabtas di kenen ku ta nun
ilè di lawehan, ku demen landèan. Lo yé mabtas i kaftoo teen di nimòan mdà
di kalbong nawan.
7 Ta too fye sa i kaftooyu di munan. Simto kè i fnang gamu di klalòyu i
kaglutan?
8 Ise ku Dwata mimò ayé, du kenen tamlo gamu fdadong di kenen.
9 Fgeye gamu du fye là kamfit i tdòla di gamu, salngad i bulung falnok fan,
du ani gal man, "Balù ku too tukay i bulung falnok fan gbol di ta sanbool,
kanfitan i kdee."
10 Du mdà di ksasatuto di Amuto, toogu gadè ta fan gamu samfulê lmalò di
glut dalan, na falnayam Dwata i to sambulug gamu, balù simto kenen.

11 Bay dad flanek, ku sana katdògu kfimò ilè di laweh, là falnayam dad
Dyu agu moon, na là ti tamduk nawala do balù ku fagin-gu tdò gablà di kfati
Krayst di krus.
12 I dad to smamuk gamu ayé, yé kayègu nang lo yé nimòla i fimò ilè di
lawehla, bay yé fye fles maklang*.
13 Na dad flanekgu, ta tlo Dwata gamu du fye galwà gamu di dad gumag-
fasakyu. Bay nangyu gnamit i kagalwàyu ayé di sasè kfagu na fles di kagsalà.
Bay yé fye nimòyu, too gamu stabeng du mdà di kasakdo.
14 I kdee uldin Dwata, ta mbaling lo satu di manan, "Kanbongam nawa i
dademem to salngad kalbong nawam i ktom."
15 Bay ku yé ganbetyu i adat dad lmanaf labè, na sigi gamu sngal na sakét,
too gamu fgeye tà gamu sdulê malmo.

I knayè Tulus Dwata na i knayè lawehto

16 Yé duenam man, ani man-gu di gamu, tooyu blé i ktoyu di Mtiu Tulus du
fye ta là nimenyu i sasè knayè i lawehyu.
17 Du too sahal i knayè lawehyu na i knayè Mtiu Tulus. I knayè Mtiu Tulus,
knangan i knayè laweh. Na i knayè laweh, knangan i knayè Mtiu Tulus.
Taman masfati i lwe ani, na yé gamsang di kimòyu fye.
18 Bay ku yé malak gamu i Mtiu Tulus, ta là mgikat gamu di uldin.
19 Too mlal dilè nimò i satu to ku yé malak dun i sasè knayèan. Ani nimòan:
Snafédan i dademe dad to ise yaanan, na too magsik na magyà i dad nimòan.
20 Mangamfù kenen di dad ise glut dwata, na lmoos kenen. I dad to ayé,
snang ale nawa, na sbalew ale, na safè ale nawa, na safalbut ale, na lom ale,
na landè ksasatu nawala, na mungul ale to.
21 Na galla nibal knun i dademe, na flangal ale, na magin ale di dad sasè
nimò. Na nun fa dademe dad sasè nimòla gambet ayé. Na ani fafaldamgu
di gamu i galgu man, i dad to mimò gambet ayé, là ti gdawat ale di Kagot
Dwata†.
22 Bay ani blé i Mtiu Tulus: kalbong nawa, klehew, ktanak nawa, ktahà
nawa, klayù nawa, kafye balu, na kagsalig,
23 i kakdo, na kadnan i kto. I kdee ayé, là ti gkuntran di balù dét uldin.
24 Na i kdee dad to nfun Krayst Dyisas, ta fnatak di krus i labi ktola gagin i
dad sasè niballa.
25 Na du yé gumdà i nawato di Mtiu Tulus, taman kenen i gten malak gito.
26 Na nang ato safdatah, nang ato sbalew, na nang ato safè nawa.

6

I kastabeng

1 E dad flanek, ku nun di gamu tatek di salà, gamu dad to mbagal di kaftoo
mdà di alak i Mtiu Tulus, yé nimòyu fansyeyu mték kenen. Bay fgeye gamu
du fye là lê gamu tatek di salà.
2 Na too gamu stabeng mebe dad klidùyu du ani kibòyu mimen i dad uldin
Krayst gamu.
3 Ku nun to, yé man nawan ta too kenen fye, bay di kaglutan là fyen, ta
fan-gawan i kton.
4 Kat satu to, toon fan-geye i dad nimòan, na ku fye nimòan, fakay kenen
flehew. Na nangan sngad i nimòan di nimò i dademe dad to,

* **5:12** 5:12 Ku demen skah ale di dad to ftoo.
† **5:21** 5:21 Là gfusuk ale di langit.

5 du kat satu to, kenen tmimel di Dwata gablà di kenen nimò.
6 I satu to ta matdò di Tnalù Dwata, yé fye nimòan fagalmenan i to tamdò
kenen.
7 Nang gamu flingu du là ti gafgawyu i Dwata. Ku dét i flah satu to, yé
kantun.
8 Ku simto mlah i dad sasè knayè lawehan, yé gaktun i kalmo. Bay ku simto
mlah i knayè i Mtiu Tulus, yé kantun nawa landè sen.
9 Nang ato ftakas mimò fye, du ku ta kel i du ta nalék Dwata, nun gdawatto
taden ku là fanak ato mimò.
10 Na yé duenam man, too ato fakgis mimò fye di kdee dad to, matnù fa di
dademeto saflanek di kaftooto di ku Dyisas.

I gusen i sulat

11 Neyeyu i kalbang dalan-gu smulat.
12 I dad to mayè ku fimò gamu ilè di lawehyu, lo yé kayèla ku flehewla i
dademela Dyu, na ku là maflayam ale mdà di kaftoola di kfati Krayst di krus.
13 Balù i dad Dyu ta nun ilè di lawehla, là gaganla mimen i kdee dad uldin
Dwata fagu di ku Mosis, bay yé duenla mayè ku nun ilè di lawehyu du fye
dag i dad to ale mdà di kimenyu.
14 Bay do, là sa daggu i ktogu, bay lo yé daggu i Amuto Dyisas Krayst mdà
di kfatin di krus. Du fagu di kfatin ayé, ta landè agot i knayè banwe di do. Na
do, ta lê landè ayègu mimò knayè i banwe.
15 Là ti mabtasan ku nun ilè di laweh i satu lagi, ku demen landèan. Bay yé
lo mabtas ku ta fnalami Dwata i adatan.
16 Mulà moon ku blé Dwata ktanak nawa na kakdo di kdee dad to mimen i
tdògu ani, na kel di kdee dad to i Dwata.
17 Na di gusenan, ani man-gu di gamu. Ta là fakay ku nun to man dun ise
dek Dwata agu. Teenyu sa di lawehgu i dad laas mdà di kaflayam dad to do,
du yé gugmadè dun na do i fasak Dyisas.
18 Na dad flanek, mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.
Amén.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Ifisu

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata.
Na febegu i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata mnè di Ifisu, dunan i dad to
gsalig du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst Dyisas.
2 Yé kayègu moon Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I kafye gfunto fagu di ksasatuto di ku Krayst

3 Fasalamat ato di Dwata, i Mà Amuto Dyisas Krayst, du blén di gito mdà di
langit i kdee gamfye di kaftooto du mdà di ta ksasatuto ku Krayst.
4 Di laman là mimò i klamang banwe, ta sanan ato nalék du nfunan ato
fagu di ksasatuto di ku Krayst du fye too ato tluh, na landè gumaslento di
kanfen.
Na mdà di kalbong nawan gito,
5 ta falan fnè di fandaman i kafbalingan gito dad ngàan fagu di ku Dyisas
Krayst du yé gulehewan na knayèan.
6 Na tooto dnayen i Dwata du tadèan ato banlé kafye fagun di ku Dyisas
Krayst, i Ngàan toon kanbong nawa.
7 Fagu di litè Krayst, ta nsò Dwata ato, na ta fnasinsyan dad salàto. Too
bong kafye Dwata
8 i ta blén gito, landè gamsngad dun.
Di kdee kfulungan na kgadèan,
9 nimò Dwata i ta fnaleh nawan, na fiten di gito i knayèan nimò fagu di ku
Krayst i là lmenan fgadè di munan.
10 Ani fnaleh nawan i dnohòan ku ta kel i du, dunan sansatun i kdee ta
nimòan di langit na di tah tanà, na Krayst ulu di kdee.
11 I kdee fnaleh nawan, slame mgimòan. Na ta nalék Dwata ato du fye
nimòan ato dad ngàan fagu di ksasatuto di ku Dyisas Krayst, du yé ta fnaleh
nawan mdà di kagatbùan.
12 Dunan ayé i nimòan. Taman, gami ta muna smalig di ku Krayst, toomi
dnayen i kdatah Dwata.
13 Na lê salngad ayé gamu dad to ise Dyu du ta lê gamu mbaling dad to
Dwata. Di kaklingeyu i glut tdò, dunan i Fye Tulen mlé gamu kagalwà, ta
fantooyu. Na yé ilè dun gamu ta nfun Dwata du ta blén di gamu i Mtiu Tulus,
dunan i ta fakangan.
14 Du yé funa blé Dwata di gito i Tulusan, yé gugmadèto dun gdawatto
kadang i kdee fakang Dwata di dad ton, na fagu déé gadèto too sikof kafalwà
Dwata i dad nfunan. Taman, tooto dnayen i kdatahan.

I dasal Pol

15 Yé duenam man, mdà di muna kaklingegu gablà di kaftooyu di Amuto
Dyisas na i kalbong nawayu di kdee dad to nfun Dwata,
16 là ti fanak agu fasalamat di Dwata gablà di gamu, na galta gamu fakuf
di kat kdasalgu.
17 Na mni agu di Dwata i Amuto Dyisas Krayst, dunan i Màto too mdatah.
Ani fnigu, blén di gamu i Mtiu Tulus, dunan i mlé gamu kfulung na faglabat
gamu i Dwata du fye midul i kdilèyu dun.

18 Na lêgu fni lanwan i fandamyu fye glabatyu nun fandenyu mdà di katlon
gamu, dunan i kdee kafye ta fakangan di kdee dad to ftoo di ku Dyisas.
19 Na yé duen-gu lê mni ayé du fye galyaloyu kgis i kaltulus Dwata lamyak
di gito dad to ftoo di kenen. I kaltulus ta dini di gito, dunan
20 i gnamitan di ktékan ku Krayst di fati na di kafsudengan kenen di
kwananan ditù di langit.
21 Mdatah Krayst di kdee harì, na di dad ganlal, na di dad tulus*, na di dad
amu, na di kdee dagit, ise ku lo di mdu ani, bay kel di fulé du kadang.
22 Na ta fdanà Dwata i kalbong kdee di ku Krayst, na ta fagotan dun i kdee,
na kenen ulu i kdee dad to ftoo.
23 Na gito dad to ftoo di ku Dyisas Krayst, ta mgimò lawehan, na déé gumite
dun i ksikofan, na kenen smikof kalbong kdee.

2

I ktékto di fati magin ku Krayst

1 Di munan, salngad gamu di dad to ta mati du landè kasgagotyu di Dwata
mdà di ksasèyu, na di dad salàyu.
2 Gamsalà gamu di munan du lalòyu ldam i dad to nfun banwe ani. Yé
nimenyu Satanas, dunan i magot di bleng i langit na i tanà, na lê magot i
dad to là mimen di Dwata.
3 Na di munan, salngad i kdeeto di dale, du yé nimòto knayè i ungad, na
nimento i ibalan na i sasè fandaman. Na salngad ato di dademe dad to là
mimen di Dwata, mnè tahto i kalbut Dwata.
4 Bay mdà di kakdo Dwata na i kalbong nawan gito,
5 di lamto mnè di fati du mdà di là kimento, ta ntékan ato magin ku Krayst.
Du yé duenyu galwà lo mdà di kafye Dwata.
6 Na mdà di ta ksasatuto ku Krayst Dyisas, ta nték Dwata ato magin di
kenen, na ta fsudengan ato di safèd Krayst di langit.
7 Nimòan ayé du fiten kel di landè sen i too bong kafyen ta fgadèan di gito
fagu di ku Krayst Dyisas.
8 Du mdà di kafye Dwata ta galwà gamu fagu di kaftooyu, na ise ku mdà di
gamu nimò bay tadè blé Dwata di gamu.
9 Na yé duenam man, landè to fakay fdatah i kton, du ise ku yé gumdà i
kagalwàto di balù dét i ta mgimòto.
10 Ta fnalami Dwata ato, na di ta ksasatuto di ku Krayst Dyisas, nimòan ato
i dad to mimò i fye nimò ta fala fatlagad Dwata.

I ksasatuto fagu di ku Dyisas Krayst

11 Gamu dad to ise Dyu, fandamyu i muna kagkahyu. Msik dad Dyu gamu,
na yé katlola gamu “dad landè ilè di laweh.” Bay dale, nun fimòla ilè di
lawehla.
12 Na fandamyu i kagkahyu di munan, du gawag gamu di ku Krayst, na là
glam gamu di dad Dyu ta mgalék Dwata, na landè alelyu di kasafnè ta fakang
Dwata di dad ton. Na di knèyu di tah tanà ani, fa landè fandenyu, na là ti
gadèyu i Dwata.
13 Bay balù tagnè gamu gawag di Dwata, di nawan ani, mdà di ksasatuyu
ku Krayst Dyisas, ta neben gamu di kenen fagu di litè faloh Krayst di kfatin.

* **1:21** 1:21 I dad tulus, dunan dad kasaligan i Dwata na i dad busaw.

14 Na Krayst samfye i dad Dyu na i dad ise Dyu du ta sansatun i lwe lumbuk
ani. Na ta falmon i gambleng gito, dunan gumdà i kasnang nawa dad Dyu na
i dad ise Dyu.
15 Du yé nimò Krayst di kfatin, flandèan btas i dad uldin Dwata fagun di ku
Mosis gagin i dad fimòan na i dad fnangan di dad to. Nimòan ayé du sansatun
i lwe lumbuk di satu falami lumbuk mdà di ta ksasatuto di ku Krayst, na
sanfyen ato.
16 Fagu di kfati Krayst di krus, lanmon i kasnang nawa, na sansatun i lwe
lumbuk, na sanfyen ale di Dwata.
17 Du Krayst, tamdò kenen di dad Dyu, dunan i dad to mdadong di Dwata,
na lêan tdò i dad ise Dyu, dunan i dad to mawag di Dwata. Na yé tdòan di
kdeela nun kasafye.
18 Du mdà di ku Krayst i kdee dad to, baling Dyu ku demen ise Dyu, fakay
gafdadong di Mà fagu di Mtiu Tulus.
19 Na yé duenam man, ta ise gamu mahal to, bay ta glam gamu di dad to
nfun Dwata, na ta ngà gamu i Dwata.
20 Na i kdee ta ftoo di ku Krayst, salngad i gumnè ta fdak i dad tugad Dwata
na i dad to dek Dyisas, na Krayst Dyisas i too mabtas batu gufdak i gumnè
ani.
21 Na fagu di ku Krayst, ta sagot i gumnè ani, na ta mgimò i gumnè Dwata
too mtiu.
22 Na fagu di ksasatuyu di ku Dyisas Krayst, ta lê gamu sasatu di kdee ta
ftoo du mgimò i gumnè Dwata, du yé ta mnè di gamu i Tulusan.

3

I katdò Pol di dad to ise Dyu

1 Yé duenam man, do, Pol, i satu blanggù mdà di katdògu gamu dad to ise
Dyu gablà di ku Krayst Dyisas.
2 Na gadègu sa ta lingeyu gablà di kafye Dwata di do, du blén i nimò ani di
do du gamfye di gamu.
3 Na fite Dwata di do i là lmenan fgadè di munan, salngad i ta man-gu di
gamu fagu di sulat.
4 Ku bnasayu i sulatgu ani, glabatyu i là lmen fgadè Dwata di munan gablà
di ku Krayst.
5 Di munan, là tulenan ani di dad to, bay ani ta fgadèan fagu di Mtiu Tulus,
na fgafatan di dad to dek Dyisas Krayst na di dad tugad Dwata.
6 Na dunan ani i là lmenan fgadè di munan, gamu i dad to ise Dyu, fagu di
Fye Tulen, lê gamu gagin di dad Dyu di kagfunla i blé Dwata, na sagin i kdee
di satu laweh, na slame nun alel di fakang Dwata fagu di ku Krayst Dyisas.
7 Mdà di kafye Dwata, ta nimòan agu snaligan tamdò i Fye Tulen mdà di
gnagan ta blén do fagu di kaltulusan.
8 Na balù ku too agu mdanà di kdee dad to nfun Dwata, knèan ta blé Dwata
di do i gnagan tamdò di dad to ise Dyu gablà di too bong kafye blé Krayst di
gito.
9 Na lêan blé di do i gnagan fbateng di kdee dad to i tdò là lmenan fgadè di
munan. I Dwata mimò i kalbong kdee, là tayòan tulen i tdò ani di munan.
10 Yé duen Dwata mimò ani du fye teen i dad ganlal na i dad tulus ditù di
langit i kdee dad sahal gnaganan fagu di kdee dad to ftoo di ku Dyisas.

11 I nimò Dwata ayé saglalò di ta fnaleh nawan di là fa nimòan i kdee, na
dnohòan ayé fagu di ku Krayst Dyisas, i Amuto.
12 Na mdà di ksasatuto di ku Krayst, na fagu di kaftooto di kenen, là gdè
ato, na là myà ato fdadong di Dwata.
13 Taman, ani fnigu di gamu, nangyu fagdanà i nawayu du mdà di dad
kaflayamgu di katdògu gamu, du i dad kaflayam ani gamfye di gamu.

I kalbong nawa Krayst gito

14 Taman, yé duen-gu lkuad di Màto di langit dmasal di kenen.
15 Kenen gumangmà i kdee dad to ftoo ta ditù di langit, na lê man dini fa di
tah tanà.
16 Na ani fnigu di Dwata, mdà di bong kdatahan banlén gamu kgis fagu di
Tulusan, du fye mbagal i nawayu.
17 Ani lêgu fni, too mnè Krayst di nawayu fagu di kaftooyu. Na lêgu fni too
gamu dmalil na lamnok fagu di kalbong nawan gamu,
18 du fye glabatyu i kalbong nawa Krayst gamu salngad di kdee dad to i
Dwata.
19 Mulà moon galyaloyu i kalbong nawa Krayst gamu balù là sikof
kaglabatto dun, du fye too gamu fnò i ldam Dwata.
20 Dnayento Dwata du fagu di kaltulusan gaganan nimò mdatah fa di fnito
na di fandamto.
21 Gito i dad to ftoo di ku Krayst, tooto dnayen i Dwata fagu di ksasatuto di
ku Krayst Dyisas mdà di muna, na kel ani, na gafat di landè sen. Amén.

4

I ksasatu nawa i dad to ftoo di ku Krayst

1 Yé duen-gu blanggù du mdà di kagin-gu di nimò i Amuto. Taman, ani
fnigu di gamu, fanyeyu ldamyu du yé gten nimò i dad to mgalék Dwata.
2 Tooyu fdanà i ktoyu, na too gamu sakdo, na tooyu fantahà nawayu. Na
mdà di kasalbong nawayu, too gamu sfasinsya.
3 Too gamu fgal di ksasatu nawa blé i Mtiu Tulus fagu di kasafye gumdà i
kasbakas nawayu.
4 Du gito dad to ftoo di ku Dyisas, lo satu laweh guglamto, na lo satu Tulus
mnè di gito. Na mdà di kalék Dwata gito, ta lo satu fandento.
5 Na lo satu Amuto, na lo satu fantooto, na lo satu duento fbunyag.
6 Na lo satu Dwata, dunan Mà i kdeeto, na kenen mdatah di kdee, na mnè
kenen di kdeeto, na nimòan i knayèan fagu di kdeeto.
7 Na kat satu di gito, ta banlé Krayst dad sahal gnagan nimò mdà di
knayèan.
8 Du ani man i Tnalù Dwata,
“Di kbatunan di langit, dee neben dad to gtafus, na blén i dad sahal gnagan
di dad to.”
9 Dét gumtatek i manan, “Mbatun kenen?” Yé kayèan man ta muna kenen
tufa di tanà, na fles di gumngalaman.
10 I ta tufa di gumngalaman, dunan i mbatun ditù di tah langit, du fye baling
di dungan ku demen di tah, déé sa kenen.
11 Na kenen i mlé dad sahal gnagan nimò di dad to, na mdà ayé, nun dademe
mgimò dad to dek Dwata, na i dademe tugad Dwata, na i dademe tamdò i Fye
Tulen, na i dademe, ulu di dad to ftoo du tamdò ale di dad simbahan.

12 Na yé duen Krayst mlé dad gnagan ani, du fye gatlagad i kdee dad to Dwata
mimò i knayèan, na kamgis i laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen.
13 Na fagu déé, ta nun ksasatuto di kaftoo na di kgadèto i Ngà Dwata. Na du
yé kagkah, ta mgimò ato mbagal di kaftooto, na sikof i ldamto salngad di ku
Krayst.
14 Na ku yé kagkahto, ta là ti salngad ato i dad malnak ngà mlal mgebe balù
dét tdò i dad to fulung famgaw.
15 Bay yé gito nimò, tmulen ato gagin i kaglut na kasakdo. Na fagu déé, too
ato lamnok di kaftoo kel di kasalngadto di ku Krayst, dunan i Uluto.
16 Na mdà di ku Krayst, i kdee dad to glam di lawehan, ta too sbakas, na ta
sgagot i kabal laweh fagu di kat satu alel di laweh. Na ku kat satu, nimòan
i kenen alel, too lamnok i laweh, na baling too midul i kbagalan fagu di
kasakdo.

I falami to

17 Na yé duenam man, fagu di dagit i Amuto, toogu man di gamu, ta nangyu
ganbet i dad to là ftoo di ku Krayst du landè gukel i fandamla.
18 Na kmifuh i kaglabatla. Là gfunla i falami nawa blé Dwata du landè
gnadèla na magéng ulula.
19 Na landè kyàla, na mdà ayé, ta bléla i lawehla di sasè knibal i ungadla,
na magin ale di kdee dad sahal magsik nimò. Na baling midul i kiballa mimò
sasè.
20 Ise yé teenyu di ku Krayst.
21 Bay ta lingeyu sa gablà di kenen, na di klalòyu kenen, ta gatdò di gamu i
kaglut teen di ku Dyisas Krayst.
22 Taman, tnagakyu i labi ldamyu, dunan i labi ktoyu, du yé gamfalmo
gamu du fibalan na fan-gawan gamu.
23 Na tooyu fafalami i ktoyu na i fandamyu.
24 Yé fye teen di gamu i falami kto nimò Dwata glalò di kenen kagkah du
fye teen i katluhan na i ktiun.
25 Taman, ta nang gamu tmulen kéng. Yé fye, tulenyu kaglutan di dade-
meyu ftoo, du i kdeeto glam di laweh Krayst.
26 Na ku malbut gamu, too gamu fgeye tàan gamu nebe di salà. Na lnifetyu
i kalbutyu ayé di laman là sdaf i du,
27 na nangyu banlé Satanas kdalan fagsalà gamu.
28 I to tagnè tmaku, ta nang dè tmaku, bay yé fye, talbahò du yé fye
kafngabalan i klawilan, na gtabengan i dad to landè knun.
29 Na nang gamu talù sasè, bay yé talùyu i fye du yé gamtabeng, na gamtgal
nawa i dad to lminge gamu di balù dét klidùla.
30 Na nangyu flidù i Mtiu Tulus Dwata, du kenen ilè i ta kfun Dwata gamu,
na i gugmadè dun snikofan i kagalwàyu kadang di fulé du.
31 Na tnagakyu i katduk nawa, na i kalbut, na i kaflabè, na i kafaltê, na i
kaslen, na i kdee dademe sasè nimò.
32 Fanyeyu i ldamyu di dademeyu to, na too gamu sakdo. Na too gamu
sfasinsya salngad i ta kfasinsya Dwata i dad salàyu fagu di ku Krayst.

5

I knè di gumalwan

1 Yé duenam man, tooyu ganbet i ldam Dwata du gamu i dad ngàan toon
kando.

2 Na too gamu sakdo salngad i kakdo Krayst gito di kablén i kton di fati du
mgimò dsù too fye bun gamfye nawa Dwata.
3 Na du ta ngà gamu i Dwata, là gtenan linge ku nun di gamu mimò sasè
knayè i lawehyu, ku demen i dademe magsik nimò, ku demen i klom.
4 Na là fakay ku yé lamwà di bàyu dad magsik talù, na dad talù landè gukel,
na i dad ulek magsik, du là ti gtenan. Bay yé too gten ku mlé gamu fasalamat
di Dwata.
5 Du ta tooyu gadè, i to mimò sasè knayè i lawehan, na i to lom, landè gfunla
di Kagot Krayst na di Kagot Dwata, du i to ayé salngad ku yé fnangamfùan i
ise glut dwata.
6 Nang gamu fagwè di sukat fagu di talù landè gukel, du i dad to mimò ayé,
mnè tahla i kalbut Dwata du là nimenla dun.
7 Taman, niwasyu i dad to ayé.
8 Di munan, mnè gamu di gukmifuhan, bay ani ta mnè gamu di gumalwan
fagu di ksasatuyu di Amuto, Dyisas Krayst. Taman, yé fye i ldamyu salngad
di ldam i dad to mnè di gumalwan.
9 Du yé ulê i knè di kalwa mimò fye, tluh, na kaglut.
10 Na tooyu fkah di nawayu i kdee gamflehew i Amuto.
11 Na nang gamu magin di dad nimò landè gukel salngad di nimò i dad to
mnè di gukmifuhan, bay yé nimòyu i tluh, du fye dilèla i dad sasè nimòla.
12 (Du too ti magyà, balù di lo kastulen dun gablà di sasè nimòla di
gugbunin.)
13 Na ku ta magtuyal i kdee di lwa, yé klom mite i kaglutan,
14 du i lwa fiten i kdee. Taman, ani man i Tnalù Dwata,
“Mukat ge, to kudang, na mték ge, to mati, du tnuyal Krayst ge.”
15 Yé duenam man, tooyu fanye mebe i ktoyu, na nangyu ganbet i dad to là
fulung faldam, bay yé ganbetyu i dad to fulung faldam.
16 Too gamu fagasleng mimò fye, du ta too midul ksasè di nawan ani.
17 Na mdà déé, nangyu nimò i landè gukel, bay yé fye tooyu fanngabal ku
dét knayè i Amu fimò gamu.
18 Na nang gamu flangal du yé gamfalmo gamu, bay too gamu fafnò i Mtiu
Tulus.
19 Na ku stulen gamu, gnamityu i dad Salmo*, na i dademe man i Tnalù
Dwata. Na too gamu lmingag mdà di nawayu i dad lingag dmayen di Amu.
20 Na kloyu to fasalamat di Dwata i Màto fagu di dagit i Amuto Dyisas
Krayst, balù dét i mkel di gamu.

I flau di dad to nun yaan

21 Na too gamu safdanà di kat satu, du yé ilè i kafèyu di ku Krayst.
22 Gamu dad libun nun yaan, fdanàyu i ktoyu di yaanyu salngad i kaf-
danàyu di Amuto, Dyisas Krayst.
23 Du i lagi, kenen ulu i yaanan salngad ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan
i lawehan, na kenen falwà dale.
24 Na nè kafdanà i dad to ftoo di ku Krayst, salngad ayé moon kafdanà i dad
libun di yaanla fagu di kdee dad nimòla.
25 Na gamu dad lagi nun yaan, kandoyu i yaanyu salngad di kakdo Krayst
i dad to ftoo di kenen du blén i kton di fati mdà di gito.
26 Yé duenan fafati du yé dalanan tamluh gito di kafngen damyoh gito di
éél fagu di Tnalùan,

* **5:19** 5:19 Dunan i libru guglam i dad lingag dmayen di Dwata.

27 du fye too gten i dad to ftoo di kenen, na mlaneb, na landè gumaslento
di balù détan.
28 Na salngad ayé, gamu dad lagi, fye ku tooyu kando yaanyu salngad i
gamu laweh, du i lagi kamdo i yaanan, ta lêan kando i kenen kto.
29 (Du landè to ku knangan i kton, bay yé nimòan fankaanan, na toon nifat.
Na salngad ayé i kifat Krayst di dad to ftoo di kenen.
30 Du i kdeeto slame dad alel laweh Krayst.)
31 Na ani sulat di Tnalù Dwata, manan, "Yé duen i lagi tmagak i màan na
yêan, na satnù di yaanan, na i lwe dad to ayé ta mbaling ale satu."
32 Too mngalam gumtatek i manan ayé, bay yé kaglabatgu dun, dunan i
ksasatu Krayst di dad to ftoo di kenen.
33 Bay knèan, kat satu gamu dad lagi, là fakay ku là kandoyu i yaanyu
salngad i kakdoyu i ktoyu, na gamu dad libun, là fakay ku là nafèyu i yaanyu.

6

Dad flau di dad ngà na di dad tuala

1 Dad ngà, nimenyu i dad tuayu du yé gten nimò i dad ngà ftoo di ku Krayst.
2 Ani uldin di Tnalù Dwata, manan, "Nafèam i màam na yêam." Di kdee dad
uldin, yé i tnanin uldin nun fakang magin dun, du ani manan,
3 "Ku nafèam dad tuam, too fye i knèam, na too tahà i lawilam dini di tah
tanà."
4 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut i dad ngàyu, bay di kebeyu dale,
falnauyu na tdòyu ale glalò di katdò i Amuto.

I dad flau di dad fasak na di dad amula

5 Dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini di tah tanà. Nang gamu smumal,
bay tooyu ale nafè, na nimòyu i kdee mdà di nawayu, salngad i kimenyu di
ku Krayst.
6 Tooyu ale nimen. Na nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla gamu
du ku yé nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu. Bay balù ku là teenla gamu,
nimòyu i knayè Dwata mdà di nawayu, salngad ku yé gufafasakyu di ku
Krayst.
7 Na yé duenam man, too gamu falgad mdà di nawayu du di Amuto i
gumimòyu ani, ise ku lo di dad to.
8 Du gadèyu banlé Amuto taden i kdee dad to mdà di dad fye nimòla, balù
ku fasak ku demen ise.
9 Na gamu dad amu, yé fye ku salngad kibòyu i dad fasakyu. Nangyu ale
falnikò du gadèyu lo satu sa i Amuyu di langit, na landè to nungulan.

I dad klung blé Dwata gito

10 Na di gusenan, too gamu fbagal fagu di ksasatuyu di Amu, na di
kaltulusan.
11 Sandulêyu lsak i kdee dad klung blé Dwata du fye gfisanyu Satanas di
kdee galan kafgaw gamu.
12 Du ise ku yé dademeto sfati i dademeto to, bay yé dademeto sfati i dad
ulu i dad sasè tulus, dunan i dad busaw nun glal magot i gukmifuh i banwe
ani, na dale gumdà i sasè nimò di tah tanà na di bleng i tanà na i langit.
13 Yé duenam man, sandulêyu lsak i kdee dad klung blé Dwata du fye ku ta
kel i bang i kdee sasè, gfisanyu kenen, na gaganyu tadag kel di gusen i kasfati.

14 Taman, too gamu fatlagad, na fan-gatyu i galingyu, dunan i kaglutan, na
lê man anit, dunan i katluh.
15 Na lsakyu talumfà, dunan i kafatlagadyu tamdò i Fye Tulen mlé kasgulê
nawa i to gamsalà na i Dwata.
16 Na i kaftooyu di ku Dyisas Krayst, yé klung nagotyu du klungyu di dad
fanà dminè gal gtì Satanas.
17 Na dnawatyu i kagalwà blé Dwata gamu du ani kalù tek ta sukub di
uluyu. Na tooyu gnamit i Tnalù Dwata du ani sundang ta blé i Mtiu Tulus
di gamu.
18 Na di kdee ayé gine, too gamu dmasal mni tabeng di Dwata. Na balù
dét mkel di gamu, too gamu dmasal fagu di kalak i Mtiu Tulus. Na too gamu
fgeye, na nang gamu ftakas. Na tooyu dnasal i kdee dad to Dwata.
19 Na lêyu agu beg dnasal du fye di katdògu, banlé Dwata agu glut tdò du
fye nun klabègu tmulen i ta fgadèan gablà di Fye Tulen, dunan i là fa tayòan
fgadè di munan.
20 Yé duen Dwata mdek do du tdògu i Fye Tulen, na yé duen-gu gablanggù
ani. Taman, begyu agu dnasal du fye landè klikògu tmulen dun, du yé gten
nimògu.

Gusen i sulat

21 Yé tmulen gamu gablà di kagkahgu na di nimògu dini Tikiku, i satu
flanekto too mabtas na gsalig di nimò i Amuto.
22 Taman, ani duen-gu mdek kenen salu déé di gamu du tulenan gamu i
kagkahmi dini, na tan-galan i nawayu.
23 E dad flanekgu, mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé
gamu ktanak, na kalbong nawa, na kaftoo di kenen.
24 Mulà moon banlé Dwata kafye i kdee dad to kambong nawa i Amuto
Dyisas Krayst kel di landè sen.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Filipus

1 Do, Pol na Timoti, i dad fasak Krayst Dyisas, gumdà sulat ani. Na febemi
déé di gamu dad to nfun Dwata ta sasatu ku Krayst Dyisas di Filipus glam di
dad ulu di simbahan, na i dad to gal tmabeng dale.
2 Mulà moon i Màto Dwata na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye na
ktanak nawa.

I dasal Pol di dad to ftoo di ku Dyisas di Filipus

3 Di kafaldamgu gamu, gal agu fasalamat di Dwata.
4 Na di kat kdasalgu gamu, too agu lehew,
5 du tooyu agu tnabeng di katdògu i Fye Tulen mdà di katbùyu ftoo kel di
mdu ani.
6 Na ani i toogu gadè, Dwata tambù i fye nimòan di nawayu, na kenen i
fadlug mimò dun kel di ksikofan di Du Kasfulê Krayst Dyisas.
7 Too ti gten ku yé galyalogu gablà di gamu déé du too gamu mabtas di do
du i kdeeyu, ta nun alelyu di fimò Dwata do, balù di lamgu gablanggù ani, na
lê man di kagugu tamdò na msen i Fye Tulen di munan.
8 Na ta gadè Dwata yé gumdà i kakdogu gamu mdà di kakdo Krayst.
9 Na ani i dnasalgu, mulà moon midul i kasakdoyu, na i kaglabatyu, na i
kgaganyu dmilè i kaglutan,
10 du fye gaganyu malék i too fye, na fagu déé mtiu gamu, na landè
gumaslenyu kel di Du Kasfulê Krayst.
11 Na déé gumdàyu fnò i sikof ldam blé Dyisas Krayst gamu du fye mag-
dayen i Dwata.

I ulê i kablanggù ku Pol

12 Dad flanek, ani kayègu fgadè di gamu, i ta mkel di do ani too gamtabeng
di kbel i Fye Tulen.
13 Du ani ulêan, i kdee dad sundalu gal mantay dini di gumnè i ganlal, na
lê man i kdee dad to, ta sdulêla gadè na yé duen-gu gablanggù du mdà di
katdògu gablà ku Krayst.
14 Na mdà di kablanggùgu ani, i gudee dad flanekto di Amuto, ta matgal
i kaftoola di kenen, na ta midul i klabèla tamdò i Tnalù Dwata du ta landè
klikòla.
15 Too sa, nun dademe di dale, yé duenla tamdò gablà ku Krayst du mafè
nawala di do, na yé kayèla ku dag i dad to ale, bay nun dademe, yé duenla
tamdò du mdà di nawala.
16 I dad to tamdò mdà di nawala, yé duenla tamdò du kakdola di do du ta
gadèla na yé duen-gu gablanggù du mdà di ksen-gu i Fye Tulen.
17 Bay i dademe, ise ku mdà di nawala i duenla tamdò gablà ku Krayst, du lo
yé fandamla i dale kto, na man nawala ku matnù kaflayamgu dini di blanggù
mdà di katdòla.
18 Bay là mabtas ayé di do. Yé lo mabtas ku gatdò Dyisas Krayst balù ku fye
ku demen sasè i duenla tamdò. Na yé duenam man, ta lehew agu,
19 du ta gadègu ta fan agu galwà di blanggù du mdà di dasalyu, na i ktabeng
i Tulus dek Dyisas Krayst.

20 Na ani toogu knayè, nang agu myà, bay baling nun too kgal nawagu
du fye gafdatahgu Krayst fagu di kdee dad nimògu balù ku mlawil agu, ku
demen mati.
21 Du ani fandamgu, di knègu dini di tah tanà, Krayst i lawilgu. Bay ku ta
mati agu, matnù i kafye gwègu.
22 Bay lê fye sa ku mnè agu dini di tah tanà, du mas bong ulê i nimògu.
Taman, là gadègu ku nè i nalékgu.
23 Masbulug nawagu ku dét i fye nalékgu. Yé satu kayègu ku tnagakgu i
banwe ani fye mnè agu di safȩ́d Krayst du yé gamfye di do.
24 Bay di gamu, yé too mabtas ku mnè agu dini di tah tanà.
25 Na du ta gadègu ayé, yé mnè di fandamgu fadlug agu dini di tah tanà di
safédyu du fye lamnok gamu, na midul klehewyu mdà di kaftooyu.
26 Na ku ta samfulê agu di gamu, ta baling midul i kdayenyu di ku Dyisas
Krayst gablà di do du ta lêyu agu teen.
27 Yé duenam man, yé too mabtas, ku i ldamyu maslalò di Fye Tulen gablà
ku Krayst, du fye balù ku gasfulê agu déé, ku demen là, yé too mabtas ku
lingegu na mbagal gamu di kaftooyu, na nun ksasatu nawayu di ksenyu i
Fye Tulen.
28 Na nang gamu likò di dad to dmuen gamu, bay too gamu fbagal. Yé
gugmadèla dun dale falnayam Dwata, bay gamu falwàan.
29 Du ani kafye blé Dwata gamu, ise ku lo gamu ftoo di ku Dyisas Krayst,
bay lê nun kaflayam kel di gamu du mdà di ksasatuyu di kenen.
30 Ta teenyu i dad kaflayam gnagugu di munan, na ta lingeyu i dad
kaflayamgu di mdu ani. Na ta gagin gamu maflayam.

2

I kafdanà Krayst

1 Mdà di ksasatuyu di ku Krayst, ta mbagal gamu. Na mdà di kakdon,
flehewan gamu, na ta nun kasgalakyu di Mtiu Tulus, na nun kasakdoyu na
kaslayù nawa.
2 Taman, ani fnigu di gamu, tooyu sansatu i nawayu, i kasakdoyu, i
knayèyu, na i fandamyu, na ku yé nimòyu, too sikof i klehewgu.
3 Balù dét i nimòyu, nang gamu lom, na nangyu fdatah i ktoyu, bay fdanà
gamu, na yé fabtasyu i dademe to, ise ku gamu kto.
4 Na nang ku lo yé fandamyu i gamfye di gamu kto, bay lêyu fandam ku dét
i gamfye di dademeyu.
5 Fye ku i fandam Krayst mnè déé di gamu.
6 Balù ku yé kagkahan salngad di Dwata, bay là knabasan dun.
7 Bay fagu di knayèan, nlusan i kdatahan, lsakan adat i satu fasak, na fbaling
to dini di tah tanà.
8 Na di kafbalingan to, toon fdanà i kton, na sandulêan nimen i kdee knayè i
Dwata kel di kfatin, dunan kfatin di krus.
9 Taman, mdà ayé, too fdatah Dwata Dyisas, na blén di kenen i dagit mdatah
di kdee dad dagit.
10 Na i kalbong kdee mnè di langit na di tah tanà na di lam i tanà, ku ta lingela
i dagit Dyisas Krayst, sdulê ale lkuad na mangamfù di kenen,
11 na i kdeela sdulê tmulen na Dyisas Krayst i too glut Amu du fye magdayen
Dwata, dunan i Màto.

I knengto salngad blatik

12 Taman, dad flanek toogu kanbong nawa, i tagnè kimenyu di lamgu déé
di safédyu, balingyu too nidul di nawan ani, na fanlesyu mimò dun magin i
afè na i klikò kel di ksikof i kagalwàyu.
13 Du Dwata i mnè déé di nawayu, na kenen i mlé gamu ayè na gnagan
mimò i knayèan.
14 Na balù dét i nimòyu, nang gamu galà mungag, na nang gamu sdò.
15 Ku nimenyu ani, ta landè gumaslenyu, na too gamu mtiu, du ta gamu
dad ngà i Dwata. Na balù mnè gamu di bleng i dad to too kigò, là milih i
katluhyu. Na salngad gamu di dad blatik mneng di langit du tnuyalyu i dad
to mnè di gukmifuhan di tah tanà,
16 du yé tdòyu di dale i tdò mlé nawa. Na ku yé nimòyu, fakayta gamu dag
di Du Kasfulê Krayst du nun ulê i kdee nimògu.
17 Na i kaftooyu salngad dsù bléyu di Dwata. Na ku yé kayè Dwata fagin-gu
tubél i litègu di dsùyu ayé, too agu lehew, na faginta gamu di klehewgu.
18 Na salngad ayé, yé fye lê gamu lehew, na faginyu agu di klehewyu.

Timoti na Ipafroditu

19 Na ku mayè i Amuto, dekgu Timoti salu déé di gamu du fye gadègu i
kagkahyu, na fagu déé, matgal i nawagu.
20 Du lo kenen gamsngad do di kafdammi gamu.
21 I dademe, yé lola fandam i gamfye di dale, ise ku i knayè Dyisas Krayst.
22 Bay ta gadèyu sa gsalig Timoti du tnabengan agu tamdò i Fye Tulen,
salngad di ngà tmabeng i màan.
23 Na yé duenam man, too agu mayè ku dekgu Timoti gadéé di gamu, bay
silang fsalugu déé ku ta gadègu ku dét i mkel di do dini.
24 Na toogu fantoo di là mlo ani mimò i Amuto kfagu du fye gsalu agu déé.
25 Bay yé fandamgu dekgu samfulê Ipafroditu déé di gamu, satu flanekto di
kaftoo, na demegu mimò i nimò Dwata, na demegu sundalu Krayst. Kenen i
to ta dekyu gadini di do di munan du fye tnabengan agu mimò i nimò Dwata.
26 Too kayè nawan samsite gamu. Na too kenen mlidù du gadèan ta lingeyu
i knun tdukan dini.
27 Too glut, nun sa tdukan di munan, na fan mati. Bay mdà di kakdo Dwata,
lê mgulê. Na ise ku lo kenen i kando Dwata di kafgulêan dun, bay lê man do,
tà too midul i klidùgu.
28 Taman, too bong ayègu fasfulê kenen déé di gamu du fye di kiteyu dun,
too gamu lehew, na ta là mlidù agu.
29 Yé duenam man, too gamu flehew dmawat dun, du kenen i flanekyu di
kaftoo, na tooyu nafè i kdee dad to salngad di kenen,
30 du fan mati Ipafroditu du mdà di ktabengan di nimò Krayst. Là ti klenan
i lawilan du mayè kenen tmabeng do dini du landè sa gamu kibò tmabeng
do.

3

I too glut katluh

1 Dad flanekgu, nun fa kayègu man di gamu. Too gamu flehew du mdà di
ksasatuyu di Amuto. Là ti tmakas agu mulit i ta man-gu di muna sulat, du yé
kamlung gamu di dad ise glut tdò.
2 Tooyu fan-geye i ktoyu di dad to salngad i adatla di dad lmanaf. Too ale
sasè du toola gamu fneges fimò ilè di lawehyu.

3 Bay gito i dad to nun too glut ilè du mangamfù ato di Dwata fagu di Mtiu
Tulusan mdà di ksasatuto ku Krayst Dyisas, na ise ayé snaligto i uldin dad to
manla gamfalwà gito kun.
4 Bay di kaglutan, nun ktoogu smalig di kimen-gu i dad uldin ayé. Ku nun
to man nawan nun ktoon smalig di kimenan, midul déé fa i do.
5 Du ani tagnè kagkahgu. Walu butang kafngegu sut, ta sanala nimò ilè di
lawehgu. Do i satu bel Bénhamin, i satu ngà Israél. Too ti glut Dyu agu, na too
ti sikof i kimen-gu di dad uldin i dad Dyu du glam agu di dad Farisi.
6 Na yé gugmadè dad to dun nimen-gu i dad uldin i dad Dyu du ta
falnayamgu i dad to ftoo di ku Krayst. Na landè ti gukulang kimen-gu i dad
uldin, du too agu tluh.
7 Bay ku dét i knabasgu di munan, ta landè gukmamugu dun di mdu ani
du mdà di ksasatugu ku Krayst.
8 Na ise ku lo ayé, bay di fandamgu ta landè gukmamugu i kdee dad
knabasgu di munan, du yé ta too mabtas di do i ksasatugu di ku Krayst
Dyisas, i Amugu. Na mdà di ta ksasatugu ku Krayst, ta lanah di fandamgu
i kdee ayé, na yé fandamgu di ktagakgu dun, sawe lo sabat du fye nun
ksasatugu di ku Krayst.
9 Du yé kayègu too teen i katluhan di do. I katluh ani, ise mdà di kimen-gu i
uldin dad Dyu, bay mdà di kaftoogu ku Krayst, dunan i katluh blé Dwata ulê
i kaftoo.
10 Yé kayègu ku toogu gadè Krayst na ku galyalogu i kaltulusan ta fiten di
ktékan mdà di fati, na i kgagin-gu di kaflayaman, na lê agu mati salngad i
kenen kfati.
11 Du ani fanden-gu, lê agu gagin nték di dad to mati.

Too gamu fadlug di dad nimòyu

12 Ise ku yé man-gu dini ta sikof agu ku demen ta too agu tluh, bay too agu
fakgis du fye gfun-gu i taden tagà Dwata do fagu di kfun Krayst do.
13 Dad flanekgu, ise ayé fandamgu ku ta gfun-gu i taden ayé, bay yé nimògu
ani, lnifetgu i gnagugu di munan, na toogu fakgis kel di gusenan.
14 Too agu fadlug kel di gusenan du fye gfun-gu i taden, dunan i katlo Dwata
do salu di langit fagu di ku Krayst Dyisas.
15 I kdeeto ta mbagal di kaftooto di ku Krayst, yé fye ku fkahto di fandamto
i ta man-gu ayé. Bay ku nun to di gamu mahal fandaman, Dwata faglabat
dun di kenen i kaglutan.
16 Bay yé too mabtas, fanlesto lmalò i ta tdòan di gito.
17 Dad flanekgu, tooyu agu ganbet, na ku simto i teenyu salngad ldaman di
do, tooyu tnanul na lêyu ganbet.
18 Ta dee dulêgu man dun di gamu nun dad to là glalò i ldamla di tdòla, na
fagu déé ta baling yé fitela i knangla di kfati Krayst di krus. Na ani, lêgu nulit
i ta man-gu ayé, na gatugu gngel di kman-gu dun.
19 Bay i dad sasè to ayé, yé gusalula di lanaw lifoh, du yé dwatala i sasè
knayè i lawehla, na yé balingla dag i dad nimò gumagyàla. Taman, lo yé
gumnè i nawala di knèla dini di tah tanà.
20 Bay yé gito banwe di langit, na too minit nawato fatan kasfulê i Amuto
Dyisas Krayst mdà di langit, dunan i Falwà gito.
21 Na too maltulus Dyisas Krayst, na kenen magot i kdee. Na mdà di
kaltulusan, ku ta samfulê kenen, tanlasan i lawehto ani du nun fatin, na yé
tlasan dun salngad di kenen laweh di ta ktékan mdà di fati.

4

I dad flau Pol

1 Yé duenam man, dad flanek toogu kanbong nawa, too gamu fadlug di
kaftooyu di Amuto. Kandota gamu, na too mlifut nawagu gamu. Too agu
lehew mdà di gamu, na toota gamu dag.
2 Na nun fnigu di lwe libun déé, dunan Yudya na Sintiki. Yé fye, safye gamu
du ta saflanek gamu di Amuto.
3 Bay ge, demegu sakdo, yé fnigu toom tnabeng i dad lwe libun ayé du ta
toola agu tnabeng di katdògu i Fye Tulen magin di ku Kléménti na i dademe
gal tmabeng do. Ta gsulat i dagitla di libru i dad to gamfun nawa landè sen.
4 Too gamu flehew du mdà di ksasatuyu di Amuto. Na lêgu nulit man, too
gamu flehew.
5 Tooyu fan-ganag nawayu di kdee dad to du ta too mdadong kasfulê i
Amuto.
6 Na balù dét mkel di gamu, nang gamu flidù, bay too gamu dmasal di
Dwata na fniyu di kenen i kdee kalnidùyu. Na di kdasalyu, gal gamu mlé
fasalamat.
7 Na ku yé nimòyu, blé Dwata gamu i ktanak nawan là glabat i dad to dun.
Na fagu di ktanak nawan ayé, kanlungan i nawayu na i fandamyu du mdà di
ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
8 Dad flanekgu, nun fa kayègu man. Tooyu fnè di fandamyu i fye, i glut, i
mtiu, i tluh, i landè gumaslen, i gten, na i mgafè.
9 Na tooyu ganbet i ta tdògu di gamu, dunan i kdee dad lingeyu na i dad
teenyu di do. Na Dwata, i gumdà ktanak nawa, yé samnagin di gamu.

I kfasalamat Pol di dad bléla

10 Na fagu di ksasatugu di Amuto, too agu lehew ani, du ta gdawatgu i
ktabengyu, balù glut, too mlo i kfatan-gu dun. Gadègu na tagnèyu agu kando,
bay landè kibòyu tmabeng do di munan.
11 Ise yé duen-gu man ani ku mngabal agu gumnigu tabeng, du ta mtigu
ganbet i kdee kfagu du fye dsal nawagu balù dét gnagugu.
12 Ta gnagugu i fye kagkah, na i klimah. Ta tdò Dwata do i kibògu dmawat i
kdee mkel di do, baling agu bsol, ku demen bitil, baling glukas i knun-gu, ku
demen kulang.
13 Na balù dét i mkel di do di kdee dad gnagugu, gagan-gu smalu dun fagu
di gal blé Krayst di do.
14 Bay fye du gtulen nawayu tmabeng do di dad klimahgu ani.
15 Na gamu dad to di Filipus, ta gadèyu na di katbùgu tamdò gamu i Fye
Tulen di fan ktagakgu Masidunya, i guglam banweyu, na di kdee dad to
stifun ftoo di ku Dyisas di dademe dad banwe, landè fa tabengla. Bay gamu
dad to di Filipus, ta gdawatgu i tabengyu.
16 Na balù di lamgu fanak ditù di Tésalonika, dee dulêyu tmabeng do di dad
klandègu.
17 Na ise ku yé fanngabalgu i dad bléyu, bay yé mabtas di do ku tananù
Dwata i taden blén di gamu kadang di fulé du mdà di ktabengyu do.
18 Na ani, ta gbalasyu i nimògu, na mdà di febeyu fagu di ku Ipafroditu, ta
landè gukulanggu, ta baling glukas i dad bléyu. Na i dad bléyu ayé, mgimò
dsù fye bun i too gamflehew di Dwata.

19 I Dwata fnangamfùgu, kenen mlé gamu i kdee dad kalnidùyu mdà di
knunan là mti du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst Dyisas.
20 Mulà moon ku too magdayen i Màto Dwata kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

21 Kumusta di kdee dad to nfun Dwata ta sasatu di ku Krayst Dyisas. Na
lê man i dad flanekto gal tmabeng do dini di blanggù manla, “Kumusta” di
gamu kun.
22 Na kel di kdee dad to nfun Dwata dini di Roma, lêla man “Kumusta” di
gamu kun, kel di dad to snalig Harì Sisar.
23 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Kolosas

1 Do Pol, satu to dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata, na Timoti, i
flanekto, gumdà i sulat ani.
2 Na febemi i sulat ani di gamu dad to nfun Dwata mnè di Kolosas, dunan
i dad flanekmi too gsalig fagu di ksasatuyu di ku Krayst Dyisas.
Mulà moon i Màto Dwata mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I dasal Pol

3 Di kat kdasalmi gamu, gal gami fasalamat di Dwata, Mà i Amuto Dyisas
Krayst,
4 du ta lingemi gablà di kaftooyu di ku Krayst Dyisas na i kakdoyu di kdee
dad to i Dwata.
5 Mdà di kakel i glut tdò, dunan i Fye Tulen, ta lingeyu gablà di knun
fandenyu. Taman, déé gugdak i kaftooyu na i kasakdoyu di fanden tagà
Dwata gamu ditù di langit.
6 Mdà di kgafat i Fye Tulen di gamu, ta lingeyu na gnemyu i kafye Dwata
too glut. Taman, ta too menge na ta mbel di blengyu. Na salngad ayé i lê
kagkah di klamang banwe.
7 Déé gugambetyu i kafye Dwata di ku Ipafras, i dememi snalig too mabtas
na too fduf di nimò Krayst fagu di ktabengan gami.
8 Na ta tulen Ipafras di gami gablà di kasakdoyu ta blé i Mtiu Tulus di gamu.
9 Na yé duenam man, mdà di du kaklingemi dun, là ti tlag gami dmasal
gamu. Ani fnimi di Dwata, toon fgadè di gamu i kdee knayèan fimò gamu
fagu di kfulung na di kaglabat blé i Tulusan.
10 Mdà déé, i ldamyu glalò di knayè Dwata, na kloyu to mimò i gamflehew
kenen, na menge gamu i dad fye nimò, na lamnok i kaglabatyu gablà di
Dwata.
11 Mulà moon fanbagalan gamu mdà di kgis i kaltulusan du fye nun
kagtayudyu na klehewyu matu di kdee mkel di gamu, na nun ktahà nawayu,
na ktanak nawa.
12 Na lê gamu fasalamat di Mà, du ta nimòan gamu dad ton gten mfun i
kafye blén ta falan tagà di dad ton di banwen too mneng.
13 Du ta falwàan ato mdà di kgis i kifuh, na ta fnèan ato di kagot i Ngàan toon
kanbong nawa,
14 dunan gufagun i kafalwàan na i kfasinsyan dad salàto.

I kdatah Krayst Dyisas

15 I Dwata, là teen dun, bay teen déé di ku Krayst i lo sen Ngà Dwata, na
mdatah kenen di kdee nimò Dwata.
16 Du nimò Dwata i kalbong kdee fagu di ku Krayst, i kdee mnè di langit, na
di tah tanà, i kdee teen, na i là teen, i dad maltulus, i dad ulu, i dad harì, na
i kdee nun glal. I kalbong kdee, slame nimò Dwata fagu di ku Krayst du fye
nfunan na gumagdayenan.
17 Na di laman là fa mimò i kdee, ta sana nun Krayst, na kenen magot i
kalbong kdee.
18 Na Krayst i ulu di kdee dad to ftoo, dunan i lawehan. Kenen i mlé nawa
di dale, na kenen i tnanin nték di bleng i dad mati du fye kenen mdatah di
kalbong kdee.

19 Du yé kayè Dwata teen i kenen kagkah di ku Krayst.
20 Na fagu di ku Krayst, fasfulê Dwata di kenen i kalbong kdee du mdà di
litè Krayst maloh di krus, ta safye di Dwata i kalbong kdee di tah tanà na di
langit.
21 Na di munan, mawag gamu di Dwata du dnuenyu kenen mdà di sasè
nimòyu na di sasè fandamyu.
22 Bay ani, fagu di kfati i Ngàan, ta fasfulê Dwata gamu du fye mtiu gamu,
na tluh, na landè gumaslenyu ku ta neben gamu di kanfen.
23 Bay yé fye, too gamu fadlug di kaftooyu di ku Krayst, na too gamu fbagal,
na nangyu flanah di fandamyu i knun fanden ta gdawatyu mdà di klingeyu
i Fye Tulen. Dunan ayé i Fye Tulen ta gatdò di gamu, na lê man kel di kdee
dad to. Na do, Pol, i satu snalig tamdò i Fye Tulen ayé.

I nimò Pol

24 Ani, ta lehew agu gablà di dad kaflayam gnagugu mdà di kakdogu gamu,
na fagtayud agu di kdee dad kaflayam gufagu Krayst do, du yé gamfye di
laweh Krayst, dunan i dad to ftoo di kenen.
25 Ta mgimò agu snalig di dad to ftoo di ku Dyisas mdà di kalék Dwata do
du fye sdulêgu tdò di gamu i Tnalù Dwata.
26 Na yé bunin di dad to di munan, bay ani, ta fgadèan di dad ton.
27 Yé fnaleh nawa Dwata faglabatan di dad ton i là lmenan fgadè di munan
gablà di kafye blén di gamu dad to ise Dyu. Dunan ani, ta mnè Krayst di
gamu, na fagu déé ta yé fandenyu, faginan gamu di kdatahan.
28 Taman, toomi tdò Krayst di kdee dad to. Fanngewemi na tdòmi ale mdà
di kdee kfulung blé Dwata gami du fye ku ta tadag ale di kanfe i Dwata, landè
gumaslenla du mdà di ksasatula di ku Krayst.
29 Na yé duenam man, toogu fbagal na fagtuh di kdee mkel di do du mdà
di kgis blé Krayst di do.

2

1 Na yé kayègu ku gadèyu too agu fakgis du yé gamfye di gamu, na lê man
di dad to di Lawdisya, na di kdee dad to là lmen mite do.
2 Ani duen-gu fakgis du fye matgal i nawala, na sasatu ale di kasakdo, na
fagu déé gdawatla i sikof kaglabat gablà di ta fdilè Dwata, dunan Krayst.
3 Kenen i kunsì mukà i kalbong kfulung na kaglabat i Dwata.
4 Ani duen-gu man ayé di gamu du fye là mafgaw gamu di dad to tamdò
kéng, balù ku too fye falninge i dad manla.
5 Du balù ku là déé agu di safédyu, bay sana kafdamgu gamu, na lehew agu
du ta lingegu kasbakasyu na i kbagal kaftooyu di ku Krayst.

I too fye gfunyu fagu di ku Krayst

6 Du ta dnawatyu Krayst Dyisas na ta nimòyu kenen Amuyu, yé fye tooyu
sansatu i nawayu di kenen.
7 Tooyu fngalam i dalilyu di ku Krayst, na fasalngadyu di kenen i adatyu,
na tooyu nidul kbagal i kaftooyu, salngad i ta tdòmi di gamu. Na too gamu
fasalamat di Dwata.
8 Na too gamu fgeye, tà gamu magfasak di dad tdò landè gukmamu dun na
di dad kéng, du yé gumdà dad tdò ayé lo mdà di dad fantoo i dad to na di dad
tagnè gulmalòla. Na i dad tdòla ayé, là ti glalòan di tdò gablà ku Krayst.

9 Na tooyu fnè ani di fandamyu, i kalbong kdee kagkah Dwata, slame teen
déé di ku Krayst.
10 Na ta sikof gamu nan du mdà di ta ksasatuyu ku Krayst, na kenen i too
mdatah di kdee dad ulu na di kdee nun glal.
11 Na fagu di ksasatuyu di ku Krayst, ta nun ilè nimòan di gamu, ise ku ilè
nimò i to di laweh i lagi, bay yé mimò dun Krayst, dunan i ta là kgikat di ayè
mimò sasè.
12 Na di kbunyag gamu, ta lbang gamu magin di ku Krayst, na ta lê gamu
magin di kenen di ktékan fagu di kaftooyu di kaltulus i Dwata, dunan i mték
ku Krayst mdà di fati.
13 Di munan, mati gamu du landè kasgagotyu di Dwata du mdà di dad
salàyu, na lê mdà di gutambulyu di dad to ise Dyu là glam di uldin Dwata.
Bay ani, ta nték Dwata gamu magin ku Krayst. Na ta fnasinsyan i kdee dad
salàto.
14 Na ta nwè Dwata i dad salàto magin i dad uldin gumgikatto, na ta faginan
ku Krayst fnatak di krus.
15 Na fagu di kfati Krayst di krus, ta falmon kgagan i kdee dad maltulus na
dad busaw nun glal, na ta fiten di kdee i kagfisanan dale.
16 Taman, nangyu falninge i dad to samlen gamu di dad knaanyu na di
ninumyu, na di ta là kgikatyu di dad mabtas du di kat fali, di kat bulen, na di
Du Kaftud.
17 Du i fantoola ayé lo alung i fan kel, bay yé too dunan Krayst.
18 Na nangyu falninge i dad to ku yé fandamla mdatah i dale kaftoo di
Dwata du mdà di dad kanteenla, na i toola kafdanà, na i kfangamfùla di dad
kasaligan. I dad to ayé, fagdag ale, na lo mdà di fandam to tanà i nimòla ayé.
19 I dad to ayé, là gagot ale di ku Krayst, ulu i dad to ftoo, dunan i lawehan.
Mdà di keben i lawehan, mbaling kamgis, na sagot i dad alel di lawehan, na
too fye kalnokan du yé knayè Dwata.

Gagin gamu ku Krayst di fatin

20 Ta mati gamu magin ku Krayst, na ta galwà gamu di dad gulmalò i dad
to di tah tanà. Na kan sa ku i ldamyu salngad di ldam i dad to là ftoo dini di
tah tanà? Na kan ku sana kimenyu i dad flaula?
21 Manla, “Nangam nagot ayé.” “Nangam tilew ayé.” “Nangam ndog ayé.”
22 Du i kdee manla di dad flau ayé, slame nun gusen i kgamit dun. Na i dad
flaula ayé lo mdà di tdò i dad to tanà.
23 Bay yé man nawam ku yé gumdà i dad flau ayé di bong kfulung, du yé
tdòla i kfangamfù di dad kasaligan, i kafdanà i kto, na i kafatduk i laweh, bay
là gadnanla knayè i ungad.

3

1 Du ta nték Dwata gamu magin ku Krayst, taman yé tooyu fnè di nawayu i
kdee kafye ditù di langit du ta sudeng Krayst déé di trunun di kwanan Dwata.
2 Tooyu fnè di fandamyu i kdee tagàan gamu ditù di langit, na nangyu
fabtas i dad teenyu dini di tah tanà.
3 Du ta sawe mati gamu, na i glut tlawilyu ta gbusek ditù di safèd Dwata
magin ku Krayst.
4 Krayst i too glut lawilyu, na ku ta fite Krayst kadang di kasfulêan, lê teen
i kgaginyu di kdatahan.

5 Taman, tnagakyu i kdee knayè i labi ktoyu, dunan i sasè knayè i lawehyu,
na i dad nimò magsik, na i dad sasè nibalyu, na i kalbong kdee dad sasè. Na
nang gamu lom du i klom satu kafdalan di kfangamfù di ise glut dwata.
6 Na mdà di kdee dad sasè nimò ayé, falnayam Dwata i dad to là mimen di
kenen.
7 Di munan, yé tagnè nimòyu du déé i gumagfasakyu.
8 Bay ani, ta là fakay ku là tnagakyu i kdee ani: i kalbut, i kasngat, na i
katduk nawa. Na nangyu falmo dagit i dademe to, na nang gamu flam di
dad magsik kastulen.
9 Na nang gamu tmulen kéng du ta nlusyu* sa i labi ktoyu na i dad adatan.
10 Na ta lsakyu† i falami kto mdà di Dwata, na yé nimò Dwata fanlesan
fmalami gamu kel di kasalngadyu di kenen ldam du fye too sikof i kgadèyu
kenen.
11 Na yé duenam man, ta landè gusahal i Dyu na ise Dyu, i to nun ilè di
lawehan, na i to landè ilè, i to nun gnadè, na i landè gnadè, i fasak, na i ise
fasak. Ta là mabtas i kdee ayé. Lo yé mabtas Krayst, i ta mnè di kdeeto.
12 Gamu i dad to Dwata. Kanbongan gamu nawa, na ta nalékan gamu
kenen nfun. Taman, yé fye nun kaslayù nawayu, na sakdo gamu, na safdanà
gamu, na fanyeyu baluyu di dademeyu, na fantahàyu i nawayu di kat satu
gamu.
13 Tooyu fantahà i nawayu di dademeyu to, na balù dét i salàla di gamu,
fnasinsyayu ale salngad i kfasinsya Dwata gamu.
14 Na mabtas di kdee, too gamu sakdo du yé sambakas gamu fye nun
ksasatu nawayu.
15 Na tooyu fnè di nawayu i ktanak blé Krayst gamu, du yé duen Dwata
samsatu gamu di satu laweh. Na too gamu fasalamat.
16 Na tooyu fnè di nawayu i kdee tdò Krayst. Na satdò gamu, na saflau
gamu fagu di kfulung blé Dwata di gamu, na lingagyu i dad Salmo na i
dademe lingag dmayen di Dwata, na fasalamat gamu di kenen.
17 Na balù dét i nimòyu na balù dét i manyu, nimòyu i kdee ani di dagit i
Amuto Dyisas, na too gamu fasalamat di Màto Dwata fagu di kenen.

Kasgagot i kat satu

18 Na gamu dad libun nun yaan, nimenyu i yaanyu du yé gten nimò i dad
libun ftoo di ku Dyisas.
19 Na gamu dad lagi nun yaan, tooyu kando i yaanyu, na fan-ganagyu i
kastulenyu di dale.
20 Na gamu dad ngà, nimenyu i dad tuayu di kdee dad nimòyu du yé
gamflehew di Dwata.
21 Na gamu dad tua, nangyu nimò gufalbut i dad ngàyu tà gdanà i nawala.
22 Na gamu dad fasak, nimenyu i dad amuyu dini di tah tanà di kdee
nimòyu. Na nang lo yé kafdufyu di nimòyu ku tnanulla gamu, du ku yé
nimòyu, lo yé nusalyu i kdagla gamu. Bay tooyu ale nimen mdà di nawayu
du mdà di kafèyu di Amuto.
23 Na balù dét i nimòyu, tooyu fanye mimò dun du di Amuto gumimòyu
dun, ise ku di dad to.
24 Du ta gadèyu i Amuto, banlén gamu taden, dunan i tagàan di dad ton, du
Krayst i too glut Amu gumimòyu.

---

* **3:9** 3:9 Yé gumtatek nlus, dunan tnagak.
† **3:10** 3:10 Yé gumtatek lsak, dunan dnawat.

25 Na ku simto mimò sasè, bnalas Dwata kenen di sasè nimòan ayé du
Dwata, landè ti nungulan di kukuman.

4

1 Na gamu dad to nun fasak, fatluhyu i baluyu di dale, du nun gamu Amu
di langit.

I dademe dad flau

2 Too gamu fadlug dmasal, na too gamu fgeye, na fasalamat gamu di
Dwata.
3 Yé lêyu dnasal fye nukà Dwata i dalanmi tmulen i ta fgadèan gablà ku
Krayst, du yé duen-gu blanggù.
4 Na dnasalyu agu du fye too mbateng i ktulen-gu dun, du yé fimò Dwata
di do.
5 Tooyu fanye i baluyu di kanfe i dad to là ftoo di ku Dyisas Krayst, na tooyu
gnamit i kdee kafdalan blé Dwata gamu.
6 Na tooyu fanye i kastulenyu du fye gamlé ayè di dad to lminge dun. Ku
yé nimòyu, gtimelyu i kdee dad to smalek gamu.

Gusen i sulat

7 Tikiku i tmulen gamu gablà di do, i satu flanekto too mabtas, na too fduf
tmabeng, na lê satu snalig i Amuto.
8 Yé duen-gu mdek kenen gadéé di gamu du fye gadèyu i kagkahmi dini, na
matgal i nawayu.
9 Yé magin di kenen dunan Onisimu, i flanekto too gsalig na i toogu kando.
Déé gumdàan di gamu banwe. Lwe ale tmulen i kdee gnagumi dini.
10 Aristarku, i demegu blanggù, manan “Kumusta gamu” kun, na lê man
Mark, i flanek Barnabas. (Ta tulen-gu di gamu ku dét i fye nimòyu di ku Mark.
Taman, tooyu dnawat ku ta kel déé.)
11 Na Dyaswa, yé asénla dun Dyustu, manan “Kumusta gamu” kun. I tlu
dad to ayé, lo dale i dad Dyu tmabeng do di katdògu gablà di Kagot Dwata, na
ta toola agu gtabeng.
12 Ipafras, lê satu mdà di dademeyu, na satu snalig Krayst Dyisas, lêan
man “Kumusta gamu” kun. Toon gamu dnasal du fye too gamu mbagal, na
lamnok i kaftooyu, na tooyu gadè i knayè Dwata.
13 Ta toogu teen i bong klidù nawa Ipafras gablà di gamu, na lê man i dad
to ftoo di ku Dyisas di banwe Lawdisya na Hirapolis.
14 Na Luk, i doktor tooto kando, na lê man Dimas, manla “Kumusta gamu”
kun.
15 Begyu man do “Kumusta” di dad flanekto di Lawdisya, na balù di ku
Nimfa, na lê man di dad to ftoo di ku Dyisas gal stifun di gumnèan.
16 Na ku ta fngeyu bnasa i sulatgu ani, lêyu febe di dad to ftoo ditù di
Lawdisya du fye lêla bnasa. Na lêyu man bnasa i sulat febegu di dale.
17 Na tooyu man di ku Arkipu fanngen i ta fimò Dwata di kenen.
18 Do, Pol, febe kumusta fagu di sulat ani. Nangyu glifet sana knègu di lam
i blanggù.
Mulà moon banlé Dwata gamu kafye.

Tnanin Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas déé di Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst i Amuto.
Yé kayèmi moon ku i kafye Dwata na i ktanak nawan mnè di gamu.

I kdayen ale Pol di Dwata gablà di dad to di Tésalonika

2 Sigi gami fasalamat di Dwata gablà di kdeeyu, na klomi to dmasal gamu.
3 Di kat kdasalmi di Màto Dwata, là ti glifetmi i dad fye nimòyu du mdà di
kaftooyu di Dwata, na i kalgadyu du mdà di kakdoyu, na i kbagal nawayu
fatan ku Dyisas Krayst, i Amuto.
4 E dad flanek, gadèmi bong nawa Dwata gamu, na nalékan gamu du fye
nfunan gamu.
5 Du i katdòmi i Fye Tulen, ise ku lo fagu di talùmi, bay lê fagu di gnagan i
Mtiu Tulus, na là lwe nawami ftoo dun. Ta gadèyu i balumi di lammi mnè di
safédyu, na nimòmi ani du gamfye di gamu.
6 Ta ganbetyu gami na i Amu, du balù too gamu maflayam, bay baling
gamu lehew dmawat i Tnalù Dwata du mdà di klehew blé i Mtiu Tulus gamu.
7 Na yé duenam man, gamu nan gugambet i dad to ftoo di ku Dyisas ditù
di Masidunya na Akaya,
8 du ta mbel nan i Tnalù Dwata mdà di gamu banwe. Na ise ku lo di
Masidunya na Akaya, bay ta linge i dad to di kdee banwe gablà di kaftooyu
di Dwata, na taman ta balù là tulenmi dun di dale.
9 Du ta baling dale tmulen gami gablà di kdawatyu gami di klauymi gamu.
Na lêla tulen gami i ktagakyu dademe fnangamfùyu di munan du mdà di
kfafasakyu di too glut Dwata mto.
10 Na lêla tulen gami i ayèyu fatan i kasfulê Dyisas, i Ngàan mdà di langit,
dunan i nték Dwata mdà di fati. Kenen falwà gito mdà di bong kaflayam fan
kel.

2

I ta nimò Pol di Tésalonika

1 Dad flanek, ta gadèyu sa nun bong mgimòmi di klauymi déé di gamu.
2 Na ta gadèyu di lammi là fa gadéé di gamu, ta falnayam na nadoy dad to
gami ditù di Filipus, bay knèan tan-gal Dwata i nawami tamdò gamu i Fye
Tulenan, balù ku dét i kafnang dad to gami.
3 Na i kaflaumi gamu, ise ku kéng, na ise ku sasè i fandufmi, na là ti
lnimbungmi balù simto dun.
4 Bay ku dét i fman Dwata gami, yé lomi man, du di kite Dwata, gsaligan
gami tamdò i Fye Tulen. Ise ku yé flehewmi i dad to, bay yé flehewmi i Dwata,
i gmadè kdee mnè di nawato.
5 Ta tooyu gadè nan di katdòmi déé di gamu, là ti dagmi gamu, na là mimò
gami kfagu mwè dad knunyu. Na Dwata i mite gami.
6 Ise ku yé kayèmi ku gamu na i dademe dad to mdag gami.

7 Du gami i dad to dek Krayst, taman nun ktoomi fatan mdà di gamu. Bay
di knèmi di safédyu, yé balingmi nimò, toomi gamu kando salngad di yê mifat
dad ngàan.
8 Na mdà di kakdomi gamu, ise ku lo yé kayèmi blé di gamu i Fye Tulen mdà
di Dwata, bay lê man i ktomi, du too gamu mabtas di gami.
9 Dad flanek, sana kagafaldamyu i kalgadmi talbahò lammi mnè déé di
gamu. Mdu na kifuh, too dee kafdalanmi mwè gulandèmi du fye là mlidù
nawayu mifat gami di katdòmi i Fye Tulen mdà di Dwata.
10 Gamu na i Dwata mite i nimòmi di gamu dad to ftoo lammi mnè di
safédyu du mtiu gami na tluh, na landè gumaslenmi.
11 Na gadèyu i kibòmi gamu salngad di nimò i mà di dad ngàan.
12 Falnaumi na tdòmi gamu, na tan-galmi nawayu du fye di kaguyu, glalòyu
knayè i Dwata, du faginan gamu di Kagotan na di kdatahan.
13 Na ani lê satu duenmi fasalamat di Dwata, du kantomi tdò gamu i Tnalù
Dwata, di kaklingeyu dun, ta dnawatyu. Na di kdawatyu dun, là salngadan di
tulen i btal to, bay ta dnawatyu salngad ku Dwata i gumdàan, na yé sa dunan.
Du i Dwata, ta nun nimòan di gamu dad to ftoo.
14 Dad flanek, i mkel di gamu ani, salngad di ta mkel di dad to ftoo ditù
di Dyudiya i nfun Krayst Dyisas. I dademe dad to di banweyu, falnayamla
gamu salngad di kaflayam gdawat dad to ftoo di Dyudiya mdà di dademela
Dyu,
15 dunan i fmati ku Dyisas i Amuto, na i dad tugad Dwata, na lêla gami
falnayam. Taman, là gaflehewla i Dwata, na knangla nawa kdee dad to,
16 du fnangla gami tmulen di dad to ise Dyu i tnalù gamfalwà dale. Na fagu
di nimòla ayé, too ale fnò sasè, taman mnè tahla i kalbut Dwata.

I ayè Pol samfulê di Tésalonika

17 Na gami, dad flanek, di ta ksawagto, lo yé sawag i dad lawehto, bay sana
kdéé di gamu i fandammi. Too mlifut nawami gamu, na gal gami mngabal
kfagu salu déé di gamu du fye lê ato site.
18 Kayèmi lê lmauy gamu déé. Do sa, Pol, bong dee dulêgu meye kfagu
gadéé di gamu, bay nsang Satanas i dalanmi.
19 Landè dademe gumgal nawami, lo senan gamu, du gamu gumnè kle-
hewmi, na gumdàmi mdag i kgaganmi di kanfe i Amuto Dyisas di kasfulêan.
20 Du gamu dagmi, na i gulehewmi.

3

I klauy Timoti di Tésalonika

1 Kanto là gaganmi i klifut nawami gamu, yé fandammi, do na Silas, fanak
gami di Atén,
2 na dekmi Timoti gadéé di gamu, dunan i flanekto, na satu di dadememi
gal tamdò i Fye Tulen gablà ku Krayst. Yé duenmi mdek kenen gadéé du fye
tan-galan i nawayu, na tnabengan gamu di kaftooyu,
3 du fye landè satu di gamu mgingok i kaftoon mdà di dad kaflayam mkel
di gamu. Du ta gadèyu sa i dad kaflayam ani slame knayè Dwata di gito.
4 Di lammi fanak di safédyu, ta falami tulen di gamu nun dad kaflayam fan
kel di gito. Na i dad kaflayam ta manmi ayé, dunan i ta mkel ani.

5 Kantogu là gagan i klifut nawagu gamu, taman ta dekgu Timoti gadéé di
gamu du fye gadèmi gablà di kaftooyu. Yé klidùgu, keng gfisan Satanas gamu,
na baling landè gukel i kdee nimòmi di blengyu.
6 Bay ani, ta samfulê Timoti dini di gami, na too fye tulenan gablà di
kaftooyu na di kasakdoyu. Na yé manan kloyu to famdam gami, na too gamu
mayè samsite gami salngad di gami ayè samsite gamu.
7 Na yé duenam man, dad flanek, balù di lam i kdee dad klimahmi na dad
kaflayam ani, ta maglala i nawami du ta lingemi gablà di kaftooyu.
8 Na ani, ta too fye nawami du gadèmi na too gamu kamgis di kaftooyu.
9 Landè gusen i kfasalamatmi di Dwata gablà di gamu, na i klehew
galyalomi mdà di gamu di kanfe i Dwata.
10 Too mdà di nawami mni di Dwata mdu na kifuh fye ku lê ato site na
snikofmi i kaftooyu ku nun gukulangan.
11 Yé kayèmi moon ku Dwata i Màto na Dyisas i Amuto mukà i dalanmi salu
déé di gamu.
12 Na yé lêmi knayè ku tananù Dwata i kasakdoyu di kat satu gamu dad
ftoo, na di kdee to du fye salngad kasakdoyu di kakdomi gamu.
13 Na fagu déé, tan-galan i nawayu, na mgimò gamu tluh na mtiu di kanfe
i Dwata Màto ku ta samfulê i Amuto Dyisas magin i kdee nfunan.

4

I knayè Dwata fimò di dad to ftoo

1 Na ani, dad flanek, nun fa kayèmi fni di gamu. Ta tdòmi gamu i fye kibò
flehew i Dwata, na ta teenmi yé galyu nimò. Na ani fnimi na flaumi di gamu
fagu di dagit Dyisas i Amuto, tooyu nidul fa i kimenyu ani.
2 Ta gadèyu sa i flaumi gamu fagu di kdatah i Amuto Dyisas.
3 Du ani knayè i Dwata, ftiu gamu, na niwasyu sasè knayè i laweh.
4 Na gamu dad lagi, fye ku gadèyu i mtiu na mgafè kfagu mwè yaan.
5 Na nang gamu mwè yaan ku mdà di sasè knayè i lawehyu gambet dad to
là dmilè i Dwata.
6 Taman, gablà di santulento ani, dnilèyu ktoo i satu to, na nang gamu
lmumì. Na ta manmi di gamu di munan ku nè i to mimò salà salngad ani,
falnayam Dwata.
7 Ise ku yé duen Dwata malék gito ku fles ato mnè di kagsik i salà, bay yé
duenan malék gito du fye ftiu ato.
8 Na yé duenam man, nè i to là mimen i tdò ani, ise ku to i là nimenan, bay
Dwata, dunan i mlé gamu Mtiu Tulusan.
9 Na gablà di kasakdoyu i dademeyu ftoo di Dwata, balù landè to fafaldam
dun di gamu du ta tdò Dwata gamu ku dét i kibòyu sakdo.
10 Taman, ta kandoyu i kdee dad flanekyu ftoo di kabal Masidunya. Bay,
dad flanek, yé fnimi di gamu tooyu nidul fa i kasakdoyu.
11 Too gamu fgal du fye nun ktanak di knèyu, na nangyu snamuk i dademe,
na lo yé knudungyu i gamu nimò. Na too gamu falgad du fye gwèyu i dad
gulandèyu salngad di ta manmi gamu di munan.
12 Na ku ani nimòyu, i dad to là ftoo di Dwata, nafèla gamu, na ta là saligyu
di dademeyu i gulandèyu.

I kasfulê Dyisas

13 Na, dad flanek, kayèmi ku gadèyu i kaglutan gablà di dad to ta mati du
fye là mlidù gamu salngad di dad to landè fanden.
14 Ta ftoo ato sa ta mati Dyisas, na ta lê mték. Taman lêto fantoo nték Dwata
i dad to mati ta ftoo di ku Dyisas, na faginan ale di kasfulêan.
15 Du yé gumdà tdòmi ani di Amuto. Gito dad mlawil fa di kasfulê i Amuto,
là ti muna ato di dad to ta mati.
16 Di du ayé, tamlo ulu i dad kasaligan, na salngan déé i uni few Dwata, na
tufa i Amu mdà di langit. Yé muna nték Dwata i dad to ta mati di kaftoola di
ku Krayst.
17 Na kafnge ayé, gito dad to mlawil fa dini di tah tanà, magket ato salu di
dad labun du sagin di dad to ta nték du snitongto Dyisas i Amuto di tah. Na
mnè ato di saféd i Amuto kel di landè sen.
18 Taman, too gamu satgal fagu di tdò ani.

5

Fatlagad gamu di kasfulê i Amuto

1 Na, dad flanek, balù landè to smulat gamu ku kilen kagdohò i kdee ani,
2 du ta gadèyu sa kakel i Du Kasfulê Amuto salngad di kel i to tmaku di
kifuh.
3 Too mlal kel i kalmola, salngad di libun maltien ku ta tamduk i tienan. Du
di kman i dad to dun, “Too mtanak i kdee na landè samuk,” baling yé kakel i
kalmola. Na là giwasla i kalmo ayé.
4 Bay gamu, dad flanek, ta là mnè gamu di gukmifuhan, na yé duenam
man, là makto nawayu di du ayé gambet i dad to là gatlagad di kakel i to
tmaku.
5 Du i kdeeyu, ta mnè gamu di gumalwan na di neng, du ta nfun Dwata
gamu, na ta là mnè ato di gukmifuhan.
6 Taman, dad flanek, too ato fgeye, na kloto to mnè di kagatlagad, na di
ktanak fandam, là salngad di dademe.
7 Yé gubong knudang i dad to di kifuh, na kifuh i lêla kaflangal.
8 Bay du gito dad to mnè di gumalwan, taman là fakay ku là dnanto i ktoto.
I kaftooto na i kasakdo, lsakto gambet anit. Na i kafdento i kagalwà, sukubto
gambet kalù tek.
9 Ise ku yé duen Dwata malék gito ku falnayaman, bay yé duenan du
falwàan ato fagu ku Dyisas Krayst, i Amuto.
10 Yé duen Dyisas mati du kenen i tlasto du fye masasatu ato mnè di saféd an
balù ku ta mati demen ku là di kasfulêan.
11 Taman, satgal gamu nawa, na stabeng gamu, salngad di ta nimòyu.

I gusen flau Pol di dad to ftoo

12 Na, dad flanek, ani fnimi di gamu, nafèyu i dad to falgad tmabeng gamu
fagu di kebela na katdòla du mdà di Amuto.
13 Tooyu ale nafè, na kandoyu ale du mdà di nimòla di blengyu, na
sansatuyu i nawayu du fye nun ktanakyu.
14 Na, dad flanek, ani lêmi fni di gamu, fanngeweyu i dad to malweh. Tan-
galyu nawa i dad to mlidù, na tnabengyu i dad to mlungay. Na tooyu fantahà
i nawayu di kdee.
15 Na ilè ku nun to mimò sasè di gamu, nangyu bnalas. Bay yé nimòyu i fye
di kat satu gamu, na di kdee dad to.
16 Too gamu flehew.

17 Too gamu dmasal di Dwata.
18 Na balù ku dét i mkel di gamu, fasalamat gamu di Dwata fagu di ku
Krayst Dyisas, du yé knayèan di gamu.
19 Na nangyu nsang knayè i Mtiu Tulus.
20 Na nangyu sanlen i dad tdò faglabat Dwata di dad to.
21 Na tooyu neye i kdee tdò ta lingeyu, ku glut, ku demen là. Na nè i glut,
busekyu di nawayu,
22 bay fawag gamu di kdee sasè.

I dasal Pol

23 Mulà moon i Dwata, dunan i mlé ktanak nawa, ftiu gamu, na kamlung
i ktoyu—i layefyu, i nawayu, na i lawehyu—du fye landè gumaslenyu kel di
kasfulê Dyisas Krayst, i Amuto.
24 Du gsalig i tamlo gamu, taman nimòan i kdee ani.
25 E, dad flanek, tooyu gami dnasal.
26 Fiteyu di kdee dademeyu ta ftoo i mtiu kakdoyu dale.
27 Na ani lêgu fni di gamu fagu di kdatah i Amuto. Bnasayu i sulat ani di
kdee dad flanekto ftoo.
28 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst mnè di gamu.

I Galwe Sulat Febe Ale Pol di dad To Ftoo di ku Dyisas di Tésalonika

1 Do, Pol, na Silas, na Timoti febe i sulat ani di gamu dad to ftoo di ku Dyisas
déé di Tésalonika, dunan i dad to nfun Dwata Mà, na Dyisas Krayst i Amuto.
2 Yé kayèmi moon ku Dwata Mà na i Amuto Dyisas Krayst mlé gamu kafye
na ktanak nawa.

I kukum ku ta kel Krayst

3 Dad flanek, là ti fakay ku là sigi gami fasalamat di Dwata du mdà di gamu,
du too midul i kaftooyu di Dwata, na i kasakdoyu di kat satu gamu.
4 Na yé duenam man, galmi gamu dag ku lnauymi i dademe banwe
gustifun i dad to ftoo di Dwata. Yé duenmi mdag gamu du mdà di ktahà
nawayu, na i ksaligyu di lam i kdee dad kaflayam na klimah galyu gnagu.
5 Ani gudmilè dun na tluh i kukum, na mdà ani, nun kagtenyu magin di
Kagotan, na mdà di kaginyu, nun dad kaflayam.
6 Du too tluh i nimò Dwata, taman falnayaman i dad to falmayam gamu.
7 Na faftudan gamu di dad kaflayamyu na lê man gami. Yé kimò Dwata ani
ku ta kel i Amuto Dyisas mdà di langit, magin i dad maltulus kasaliganan.
8 Magin i dinè lifoh du falnayaman i dad to là dmilè Dwata, na là dmawat
i Fye Tulen gablà di Amuto Dyisas.
9 Maflayam ale kel di landè sen, na gawag ale di Amuto, na di kaltulusan
too mneng.
10 Silang gdohò ani ku ta kel i Dun Samfulê du dnawatan i kdayen na afè
mdà di dad ton i ftoo di kenen. Na balù gamu, lê gagin di dale, du ta fantooyu
i Fye Tulen tdòmi di gamu.
11 Yé duenmi sigi dmasal gamu. Ani fnimi di Dwata, nimòan gamu gten di
katlon gamu. Mulà moon fagu di gnaganan, fadsalan i nawayu di kdee fye,
na snikofan i nimòyu di ta kaftooyu.
12 Fagu dini, gdayenyu dagit i Amuto Dyisas, na lêan gamu dnayen, du mdà
di kafye i Dwatato, na i Amuto Dyisas Krayst.

2

I kakel i to mimò i kdee sasè

1 Na ani, dad flanek, gablà di kakel Dyisas Krayst i Amuto, na di kastifunan
gito di safédan, nun kayèmi fni di gamu.
2 Nangyu fsamuk i nawayu, na nang gamu likò di man i dad to ta sana kel
kun i Du Amuto. Na nangyu fantoo, balù ku manla yé gulmingela dun di
satu to gmadè, ku demen di tdò i dad to, ku demen fagu di sulat manla mdà
di gami kun.
3 Too gamu fgeye tà gamu mafgaw. Du silang kel i Du Amuto ku ta too
knang i dad to i Dwata, na ku ta msut i to mimò i kdee sasè. Kabay i to ayé, di
gusenan, landè dademe gugafatan ku là ditù di lanaw lifoh.
4 Knangan i kdee dwata fnangamfù i dad to, na i kdee man i dad to mtiu, na
fdatahan i kton di kdeela. Na fusuk kenen na sudeng di lam i Bong Gumnè
Gumangamfù di Dwata, du yé manan kenen kun i Dwata.
5 Kan? Ta là kè gafaldamyu i tulen-gu gamu di lamgu mnè di safédyu?

6 Du ani, nun fnang dun, na ta gadèyu ani. Bay ku ta ftoh i bangan, yé klon kel.
7 Ta sana matnù i dad tnikeng nimòan too sasè, bay silang mti lamwà i kdeen ku ta là dini i famnang dun.
8 Na yé klo i to mimò kdee sasè ayé msut. Bay ku ta kel i Amuto Dyisas, fnatin i to ayé fagu di yufan, na fagu di kfiten i kneng i kaltulusan.
9 Yé gumdà gnagan i to ayé di ku Satanas, na fiten dad ilè i kdatahan na i dad tnikeng nimò du fye mafgaw i dad to.
10 Gnamitan i kdee kfagu lmimbung i dad to ta fan falnayam. Yé duen falmayam dale, du là dnawatla, na là bong nawala i kaglut gamfalwà dale moon.
11 Du là dnawatla i kaglutan, yé baling febe Dwata di dale i kagéng fandam du fye fantoola i kéng.
12 Taman, maflayam i kdee dad to là ftoo di kaglutan, baling yé kanbayanla i tmunà di salà.

I kalék Dwata i dad to

13 Bay, dad flanek, i too kanbong nawa i Amuto, là fakay ku là sigi gami fasalamat di Dwata gablà di gamu du mdà di munan, ta nalékan gamu du fye galwà gamu* fagu di gnagan i Mtiu Tulus ftiu gamu, na mdà di kaftooyu i glut.
14 Ani duenan malék gamu fagu di katdòmi i Fye Tulen, du fye gagin gamu di kdatah i Amuto Dyisas Krayst.
15 Yé duenam man, dad flanek, fbagal gamu di kaftooyu, na busekyu di nawayu i kdee tdòmi di gamu fagu di talù na di sulat.
16 I Amuto Dyisas Krayst, na i Màto Dwata i kamdo gito, na mdà di kafyen, tan-galan ato kel di landè sen, na banlén ato init nawa fatan i kafye fan kel.
17 Mulà moon tan-galan i nawayu, na fanbagalan gamu du fye gaganyu mimò na talù fye.

3

Dnasalyu gami

1 Na di gusenan, dad flanek, ani fnimi di gamu, tooyu gami dnasal du fye mlal mbel i Tnalù Dwata, na nafè i dad to lminge dun salngad di gamu nimò.
2 Lêyu gami dnasal, fye falwà Dwata gami di dad to sasè du là ti sdulê ftoo i kdee dad to.
3 Bay too gsalig i Amuto, na kenen fambagal na kamlung gamu di ku Satanas.
4 Na mdà di Amuto, gadèmi na nimòyu i dad manmi gamu, na fanlesyu mimò dun.
5 Mulà moon too faglabat Amuto i kakdo Dwata na i ktahà nawa mdà ku Krayst.

Nang gamu falweh

6 Na dad flanek, fagu di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst, dekmi gamu fawag di dademeyu ftoo malweh, du là mimen ale di ta tdòmi gamu.
7 Du ta gadèyu na là fakay ku là ganbetyu i nimòmi, na ta teenyu sa, là ti myà gami talbahò di lammi mnè di safédyu.

* **2:13** 2:13 Ku demen nalékan gamu du fye gamu muna galwà.

8 Là ti tadè gami mni di gamu, bay bnayadmi i kdee gulandèmi. Falgad gami
talbahò di mdu na di kifuh du fye là maflayam gamu mifat gami.
9 Balù nun ktoomi mni di gamu i dad gulandèmi, bay knèan, baling gami
fagtuh talbahò du fitemi gamu i guflingen fye ganbetyu.
10 Di lammi mnè déé di safédyu, ta galmi man di gamu, “Nangyu fankaan i
to malweh.”
11 Na ani duenmi man ani du gadèmi na nun kun dad to déé di gamu too
malweh, na lo yé nimòla lmabet di nimò dademe dad to.
12 Di kdatah i dagit Amuto Dyisas Krayst, ani dekmi na fngewemi di dad to
ayé. Kudung ale talbahò fye nun wèla dad gulandèla.
13 Na gamu, dad flanek, nang gamu ftakas mimò fye.
14 Na ku nun to di gamu là nimenan i manmi di sulat ani, tnandàyu i to ayé,
na nang gamu sgalak di kenen du fye too myà.
15 Na nangyu kenen knuntra, bay fanngeweyu kenen salngad kafngeweyu
i flanekyu.

I gusen i sulat Pol

16 Mulà moon i Amuto, dunan i gutambul i ktanak nawa, klonto mlé gamu
ktanak di kdee kfagu, na i Amuto magin di kdeeyu.
17 Do Pol, smulat ani—kumusta di gamu. Ani ilè di kdee dad sulatgu na do
gumdàan, du ani sa i dalan-gu smulat.
18 Mulà moon i kafye Amuto Dyisas Krayst magin di kdeeyu.

Tnanin Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè Dwata, i
falwà gito, na Krayst Dyisas, i fandento.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, du ge ngàgu di kaftoo. Mulà moon i Màta
Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo, na ktanak nawa.

Nngakam i dad to tamdò kéng

3 Yé kayègu ku fanak ge di Ifisu salngad i ta manta ge di ksalugu di
Masidunya, du nun dad to déé tamdò kéng, na là fakay ku là nngakam ale.
4 Manam di dale nangla fantoo i dad flalok tulen, na nangla gal bnasa i kdee
dagit i dad muna to, du yé gumdà i kasgil. Na là gamtabengan di kagdohò i
knayè Dwata, i gadèto fagu di kaftoo.
5 Yé duen-gu falmau gambet ani du fye sakdo gamu mdà di nawayu, na
mtiu i kafaldamyu, na too glut i kaftooyu.
6 Bay nun dad to, ta tnagakla i kdee ani, na ta tlas ale du mdà di dad
kastulen là mabtas.
7 Yé kayèla ku mbaling ale tamdò i dad uldin Dwata fagu di ku Mosis, bay
là glabatla i dad tdòla na i dad fanngeela.
8 Bay, gadèto i uldin ayé, too fye ku gnamit di fye kfagu.
9 Na gadèto ise ku yé duen Dwata mimò i dad uldin ku mdà di dad to tluh.
Bay yé duenan nun uldin du mngak i to lmafà i dad uldin, na i to là mimen,
na i là fulung likò di Dwata, na i too bayan di salà, na i là ftoo di Dwata, na
madoy i fye, na lê man i to manò i màan na yêan na i dademe dad to,
10 na lê man i to mibal ise kenen yaan, na i lagi mibal i dademen lagi, na i
libun mibal i dademen libun, na i to kamfè i dademen to, na i tmulen kéng,
na i dmalam i to landè salà, na i to mimò là glalòan di glut tdò.
11 Na i tdò ani glalò di Fye Tulen ta salig di do i too maltulus na magdayen
Dwata.

I kfasalamat gablà di kakdo Dwata

12 Fasalamat agu di Amuto Krayst Dyisas du ta banlén agu kgis mimò i
nimògu. Di fandaman gsaligan agu, na yé duenam man nalékan agu mimò
i knayèan.
13 Balù ku too sasè nimògu di munan, na too sasè talùgu gablà di Dwata, na
falnayamgu i dad nfunan, na toogu fansasè kenen, bay knèan, kandon agu
du là fa ftoo agu, na là gadègu i nimògu.
14 Na kok Dwata di do i too sikof kafyen, na banlén agu kaftoo na kakdo i
gfunto di ksasatuto di ku Krayst Dyisas.
15 Nun satu talù too gablà fantoo i kdee, dunan ani, salu Krayst Dyisas dini
di tah tanà du falwàan i dad to gamsalà, na do sa i too sasè di kdee.
16 Bay yé duen Dwata kamdo do du gumite dad to i ktahà nawa Krayst
Dyisas di kakdon do, i too sasè di kdee gamsalà, na ftoo ale di kenen du fye
gfunla i nawa landè sen.
17 Yé duenam man, lo Dwata gumléto i afè na i kdayen kel di landè sen, du
lo kenen mdatah Harì kel di landè sen, na i là mati, na i là teen dun, na lo
kenen i Dwata. Amén.

18 E ngàgu Timoti, ani flaugu ge, toom gnamit i man dad tugad i Dwata di
munan gablà di ge, du fye nun kgisam samfati i dad tilew.
19 Na too ge fles di kaftoom na di fye fandam, du nun dademe dad to,
balingla knang i fye fandam, na fagu déé, ta malmo i kaftoola.
20 I dad to glam di man-gu ani, dunan Himinyu na Alihandru. Na ta fagotgu
ale di ku Satanas du fye madlà ale talù sasè gablà di Dwata.

2

I flau gablà di ksimba

1 Na muna di kdee, man-gu di gamu, too gamu mni, na dmasal, na
fasalamat di Dwata gablà di kdee dad to,
2 dunan i dad harì na i kdee dad ganlal du fye mtanak i knèto, na là msamuk
i nawato fagu di tluh kafaldam na mgafè nimò.
3 Na yé fye kdasal, na gamflehew di Dwata, i falwà gito,
4 du yé knayè Dwata ku galwà i kdee dad to di salàla, na ku gadèla i
kaglutan.
5 Du lo satu Dwata, na lo satu i fakay mnè di bleng i Dwata na i dad to,
dunan Krayst Dyisas.
6 Na blén i kton di fati du fye nsòan i kdee dad to. Na kanto kel i bang ta fala
nalék Dwata, yé klon fite ilè i ayèan falwà i kdee dad to.
7 Na yé duenam man, ta nimò Dwata agu satu to tmulen i Tnalùan, i galan
dek. Too ti glut i man-gu ani, là tmulen agu kéng. Na dekan agu tamdò i kaftoo
na i kaglutan di dad to ise Dyu.
8 Na, yé kayègu ku dmasal dad lagi di kdee dad banwe, kayangla i sigalla
mebe katluh. Na là fakay ku mebe ale kalbut, ku demen kasbalew di dademe
to.
9 Na i dad libun lê man, yé kayègu ku fan-gulitla i kaklawehla, na nangla
flukas kibòla i wakla, na i kabliagla slah blawen na pérlas, na i dad klaweh
too mabtas.
10 Bay yé kayègu ku mimò ale fye, i gten nimò i dad libun ftoo di Dwata.
11 Na yé kayègu ku ftanak i libun, na fdanàan i kton di bang i kasatdò.
12 Bay là falohgu ku yé tamdò i libun. Na là fakay kenen mgimò ulu di dad
lagi. Bay yé fye, tadè kenen ftanak,
13 du yé tnanin nimò Dwata Adan, na tmadol Iba.
14 Na ise ku yé fan-gaw Satanas Adan, bay Iba i fan-gawan, na lnafàan i
uldin Dwata.
15 Bay galwà kenen fagu di ksut i ngà, ku fadlug kenen di kaftoon di Dwata,
na i kakdon, na i tluh nimò, na i kadnanan i kton.

3

I dad ulu di simbahan

1 Too ti glut i man ani: Nè i to mayè mbaling ulu di simbahan, kayèan mimò
i fye nimò.
2 Na i ulu di simbahan, là fakay ku nun gumaslenan. Bay yé fye, lo satu
yaanan, na gulit kenen, na gaganan damnan i kton, na kanbongan nawa i
ktanak, na lehew dmawat dad to tlang, na fulung tamdò.
3 Na là fakayan flangal, na nang sfati, bay yé fye too fye balun. Na là
fakayan sbalew, na nangan kanbong nawa i filak.

4 Na i ulu di simbahan, fye ku too kenen fulung mebe i familyan. Na balù
kel di dad ngàan, fye ku too ale mimen di kenen gagin i afè.
5 Du ku là fulungan mebe i familyan, dét kibò keben i dad to ftoo di Dwata?
6 Na là fakay ku falami kenen ftoo di Dwata tàan fdatah i kton, na baling
falnayam Dwata kenen salngad i kaflayaman ku Satanas.
7 Na yé fye, mgafè kenen di dad to là ftoo, du fye là myà i dad to ftoo mdà
di kenen, na là mtatekan di liman Satanas.

I dad to tmabeng di simbahan

8 Na salngad ayé lê man i dad to tmabeng di simbahan, yé fye ku mgafè ale,
na ku gsalig i manla. Na là fakay ku flangal ale, na nang ale lom.
9 Na fye ku toola fantoo i tdò mdà di Dwata, du fye landè gumyàla.
10 Na yé duenam man, funayu neye i nimòla, na ku landè gumaslenla,
fakay ku mgimò ale dad to tmabeng.
11 Na lê salngad ayé i yaanla, yé fye ku mgafè ale. Na là fakay ku samtugad
ale salék, bay too mabtas ku gadnanla i ktola, na ku gsalig ale di kalbong kdee.
12 Na i dad to tmabeng ayé, lo satu yaanla, na yé fye fulung ale mebe i dad
ngàla, na i kdee mnè di lam gumnèla,
13 du nè kdee dad to too fye nimòla di ktabengla di simbahan, tatel ale, na
landè klikòla tmulen gablà di kaftoola di ku Krayst Dyisas.

I fgadè Dwata gablà di kaftoo

14 Na di ksulatgu ani, yé kayègu ku di là mlo tlang agu déé di gamu.
15 Bay balù ku nun guganggàgu, fagu di sulatgu ani, ta gadèam ku dét fye
balu i dad ngà Dwata, dunan i dad to ftoo di Dwata mto kel di landè sen. Dale
lahan na gugtadag i kaglutan.
16 Na landè gambalew gablà di kafye i ta fgadè Dwata gablà di fantooto:
Fbaling to Dyisas, na yé fgadè i Mtiu Tulus too tluh Dyisas, na teen kenen dad
kasaligan i Dwata. Na tamdò ale gablà di kenen di dad banwe, na nun
ftoo di kenen dini di tah tanà. Na ta mbatun kenen ditù di langit.

4

I dad to tamdò kéng

1 Too mbateng kman i Mtiu Tulus dun, na nun dad to tmagak i kaftoola du
balingla nimen i dad tulus famgaw, na falningela i tdò dad busaw.
2 Na yé gumdà i dad tdò ayé di dad to tmulen kéng di kaflingula ftoo di
Dwata. Ta là mlidù ale di kagsalàla du ta too magéng i ulula.
3 I dad to ayé, fnangla i kwè yaan na i kakaan dademe dad knaan. Bay
Dwata mimò i dad knaan du fye i dad to ftoo na gmadè i kaglutan, di kafngela
fasalamat di Dwata, fakayla knaan.
4 Du kdee dad nimò Dwata, slame too fye, na landè fakay fnang. Bay di
kdawatto dun, fasalamat ato di kenen,
5 du ta mlaneb i kdee ani fagu di tnalù Dwata na di kdasal.

I too fye snalig Krayst Dyisas

6 Ku tdòam ani di dad flanekto ftoo déé, mgimò ge too fye snalig Krayst
Dyisas, na mbaling ge kamgis di kaftoom du mdà di kagbetam i glut tdò ta
lalòam ani.
7 Bay niwasam i dad flalok tulen ise mdà di Dwata, i là mabtas santulen,
na faknalamam i ktom mimen di Dwata.

8 Nun sa gukmamu ku lanwalto i lawehto*, bay tukay. Bay yé too mabtas
ku fakgisto i kaftooto, du yé gamfye di gito di mdu ani, na lê man di fulé du
kadang ditù di langit.
9 I man-gu ayé, too ti glut, na gablà fantoo i kdee.
10 Na ani sa duento too fakgis na fnisanto dad sasè, du yé fandento i Dwata
too mto, dunan falwà i kdee, midul fa i dad ta ftoo.
11 Toom flau i kdee ani, na tdòam di dademem.
12 Na nangam nimò gumdà i dad to madoy ge du tlabo ge ngà. Bay yé fye,
nimòam i ktom gugambet i dademe dad to ftoo fagu di fye kastulenam, di
balum, di kakdom, di kaftoom, na di katluham.
13 Na di lamgu là kel déé di gamu, too ge falgad masa i Tnalù Dwata di kanfe
i dad to, na falnaum ale, na toom ale tdò.
14 Na toom gnamit i kfulung blé Mtiu Tulus di ge fagu di talù i dad tugad
Dwata di kafkah i dad ulu di simbahan i falella di tah ulum.
15 Na too ge falgad, na fkaham di nawam i fimò Dwata ge ani, du fye teen i
kdee dad to na lamnok i kaftoom.
16 Na toom fan-geye i ktom na i tdòam. Na too ge fadlug di nimòam ani du
fye galwà ge, na lê man i dad to flinge di ge.

5

I nimòto di dademe dad to ftoo

1 Nangam nngak i dad lagi twege di ge, bay tdòam ale salngad di màam. Na
fanngewem i dad lagi twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim.
2 Na i dad libun twege di ge, tdòam ale salngad di yêam, na fanngewem i
dad libun twali di ge salngad di kafngewem i too glut twalim libun. Na toom
tanluh i fandamam.
3 Nafèam na tnabengam i dad libun balu landè gumwèla klawilla.
4 Bay nè i libun balu nun ngàan ku demen nun fùan, dale i muna tmabeng
kenen du fye gbalasla kakdo i tuala, du yé gulehew Dwata.
5 Bay nè i libun balu landè ngàan na fùan na ta lon satu, lo yé snaligan i
Dwata, taman kifuh na mdu sigi kenen dmasal na mni di Dwata.
6 Bay nè i libun balu, ku lo yé gubayanan mimò knayè i banwe, ta mati
kenen* balù ku mto kenen fa.
7 Yé toom fafaldam dale du fye landè gumaslenla.
8 Bay, ku nun to là funan nifat i dademen na midul fa i dad to glam di
familyan, ta knagolan i kaftoon, na midul i ksasèan di dad to là lmen ftoo.
9 Na silangam sulat dagit i satu libun balu magin di dademe balu galyu
tnabeng, ku ta nam falò falin, na ku lo satu i yaanan.
10 Na silangam tnabeng ku ta too gadè i fye nimòan fagu di kifatan i dad
ngàan, na i kdawatan i dad to tlang di gumnèan, na i kaloban blì i dademen
ftoo, na i ktabengan dad to mnè di klimah, na i kalgadan mimò fye di kdee
kfagu.
11 Bay nangam fagin sulat dagit i dad libun balu ku lamnok ale fa du keng
lê ale mayè mwè yaan, na mdà ayé ta gtagakla i nimòla di ku Krayst.
12 Na mdà ayé, baling ale gamsalà du ta lnafàla i muna fakangla.
13 Na ise ku lo yé nimòla, bay keng baling ale malweh na sigi ale magu mkat
gumnè. Na too midul i ksasèan déé du gambet ale samtugad salék, na nfunla
i nimò landè labetla dun, na yé balingla santulen i là fakay sansman.

* **4:8** 4:8 Ku demen exercise. * **5:6** 5:6 Ku demen landè kasgagotan di Dwata.

14 Yé duenam man, fye fa ku i libun balu là fa tuan, lê mwè yaan, na mngà,
na mifat i familyan, du fye landè sasè gman i dad to dmuen gito.
15 Yé duen-gu man ani du nun dademe libun balu, ta gasyat ale di kaftoola
di Dwata, na ta baling yé nimenla Satanas.
16 Ku nun libun ftoo di Dwata na nun flanekan balu, fye ku kenen i mifat
dun, na là smaligan di tabeng mdà di simbahan di kifatan i flanekan, du fye
lo yé tnabeng i simbahan dad libun balu landè mifat dale.
17 Na i dad ulu di simbahan, ku too fye i nimòla, gablà ku tananùyu i sukéyla,
midul déé fa ku malgad ale tmulen na tamdò i Tnalù Dwata.
18 Du ani man i Tnalù Dwata, “Nangyu fnungus bà i safì di lamyu ftalbahò
dun,” na lêan man, “Là fakay ku là snukéyam i to talbahò.”
19 Na nangyu falninge balù ku dét i tulenla sasè gablà di dad ulu di
simbahan. Silangyu falninge ku nun lwe ku demen tlu to tmulen i sasè
nimòan.
20 Bay ku nun satu ulu di simbahan gamsalà, nngakam di bleng i dee dad
to du fye likò i dademe dad ulu.
21 Yé duenam man, falnauta ge di kanfe i Dwata, na Krayst Dyisas, na i dad
kasaliganan. Toom nimen i flaugu ge ani. Na nangam nsen balù simto dun,
bay sanngadam i nimòam di kdee.
22 Na nangam san-gwê fkah i falelam di tah ulu dademe to ku malék ge ulu
di simbahan. Na nang ge magin di kagsalà i dademe, bay toom tanluh i ktom.
23 Na nang ge lo minum éél, bay lê ge minum tukay binu, du bulung di
katduk i tukè kfem na i dademe tdukam.
24 Ta too gadè salà i dademe dad to, na ta sana déé di tahla i flayam, bay i
dademe dad to, tlabo gbuni i salàla, bay nun du kadang gadè.
25 Na salngad ayé i fye nimò dad to du too mlal gadè i fye nimò dademe,
bay balù ku là gadè dun ani, bay nun du kadang gadè.

6

1 Na i dad fasak ftoo di Dwata, yé fye toola nafè i amula, du fye landè
gumaslen i dagit Dwata na i tdòto.
2 Nè i dad fasak ftoo i amula di Dwata, là fakay ku kulang i afèla dale balù ku
ta saflanek ale di kaftoola. Bay yé fye, midul i kimenla dale, du yé tnabengla
i dademela salngad ftoo di Dwata, i toola kanbong nawa.

I katdò kéng na i too glut knun

Yé duenam man, yé tdòam na flaum di dad to déé.
3 Na nè i to mahal tdòan, na là masalngadan di talù i Amuto Dyisas Krayst,
na là saglalòan di fantooto,
4 lo fite dag i to ayé, na landè gadèan. Na yé tdukan too mayè sbalew gablà
di gumtatek i dad talù. Na yé gumdà i kafè nawa, na i kasgalel nawa, na i
kadoy, na i landè kagsalig, na i kasdaas.
5 I dad to ayé, ta malmo i fandamla, na là dilèla i kaglutan. Yé man nawala
fagu di ksimbala, déé gumdàla gamwè bong knun.
6 Na too sa, i ksimba gamlé knun di satu to silang ku dsal nawan gablà di
tagnèan gdawat,
7 du di ksutto dini di tah tanà, landè sa nebeto, na ku mati ato, landè sa lêto
nebe.
8 Taman, ku nun knaanto na nun klawehto, gablà ku ta dsal nawato.

9 Bay i dad to mayè bong knun, mlal ale tatek di tilew, na bkeh ale liman du
mdà di kdee dad snawang knayèla, na yé gamfalmo dale. I dad sasè knayèla,
yé damyol dale salu di kalmo na di kaflayam.
10 Du i kalbong nawa i filak, yé gumdà i kdee sasè. Nun dad to, mdà di
kiballa filak, ta balingla gtagak i kaftoola di Dwata, na yé ulêan ta dee klidù
mkel di dale.

Dademe flau Pol ku Timoti

11 Bay ge, Timoti, du ta nfun Dwata ge, niwasam i kdee ayé. Na toom fanles
i fye nimò, i katluh, i kaftoo di Dwata, i kakdo, i kagtayud, na i kafye balu.
12 Na too ge fakgis di kaftoom salngad di to skuya, na gamdawat ge untung,
dunan i nawa landè sen, du yé duen Dwata tamlo ge. Na ta tulenam sa gablà
di kaftoom di bleng i dee to.
13 I dekta ge ani, linge Dwata, dunan i mlé nawa di kdee, na Dyisas Krayst,
dunan i tmulen i kaglutan di kanfe Pontyus Pilato.
14 Dekta ge mimen i kdee fimò ge du fye too ge tluh, na landè gumaslenam
kel di kasfulê i Amuto Dyisas Krayst.
15 Na fasfulê Dwata Dyisas di du ta falan nalék du kenen i magdayen, na i
lo sen Gumdatah. Na kenen Harì i dad harì, na Amu i dad amu.
16 Na lo Dwata i là mati, na mnè kenen di gumalwan di landè fakay
fdadong. Na landè lmen mite kenen, na landè gmagan mite dun. Kenen i
too magdayen na maltulus kel di landè sen. Amén.
17 Fanngewem i dad to nun bong knun nangla fdatah i ktola, na nangla
snalig i knunla du nun gusen i dad knun. Bay lo Dwata i fye gusmaligla, du
kenen i too fduf mlé i kdee gamflehew gito.
18 Fanngewem ale du fye fduf ale mimò fye du yé too glut knun, na too ale
fduf mlé, na gatlagad tmabeng di dademe.
19 Du yé kfagula musek i too glut knun i mgimò mbagal gufdak kel di landè
sen. Na mdà di kbusekla ayé, gfunla i too glut nawa.
20 Na ge, Timoti, toom nimen i tdò ta salig Dwata di ge. Na niwasam i dad
kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata na kasgil i dad to man nawala
ku nun gnadèla.
21 Du nun dademe dad to, man nawala ku nun gnadèla, na ta balingla
gtagak i kaftoola di ku Dyisas.
Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di kdeeyu.

Galwe Sulat Febe Pol di ku Timoti

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu dek Krayst Dyisas mdà di knayè i Dwata.
Dekan agu tmulen gablà di nawa landè sen ta fakangan, dunan i ta gfunto
fagu di ksasatuto di ku Krayst Dyisas.
2 Na smulat agu di ge, Timoti, i ngàgu toogu kanbong nawa. Mulà moon i
Màta Dwata, na i Amuta Krayst Dyisas mlé ge kafye, kakdo, na ktanak nawa.

I kfasalamat na katgal nawa

3 Fasalamat agu di Dwata, i fnangamfùgu, na landè gumyàgu salngad di
dad gutambulgu. Mdu na kifuh, fasalamat agu di kenen di kat kdasalta ge.
4 Gafaldamgu i kaloh lwakam di ktagakta ge, na yé toogu kayè ku teenta
ge, du fye too agu lehew.
5 Na là glifetgu i too glut kaftoom di Dwata, salngad kaftoo i fùam, dunan
Lowis, na i yêam, dunan Yunis, na gadègu too salngad di dale i ge kaftoo.
6 Yé duenam man, toom gnamit i kfulung ta blé Dwata di ge fagu di
kafkahgu i falelgu di tah ulum.
7 Du ise ku yé blé Dwata gito i tulus gumdà i klikò, bay i Tulus gumdà i
kgagan, i kakdo, na i kadnan nawa.
8 Yé duenam man, nang ge myà tmulen gablà di Amuta, na nangam agu
kyà balù ku blanggù agu du mdà di kenen. Bay magin ge faflayam fagu di
katdòam i Fye Tulen du mdà di kgis blé Dwata di ge.
9 Du ta falwà Dwata ato, na ta nalékan ato du mbaling kenen nfun, na ise
ku mdà di dad fye nimòto, bay mdà di knayèan na i kafyen. Blén gito i kafye
ani fagu di ku Krayst Dyisas di laman là fa mimò balù détan.
10 Na ani, ta fgadè Dwata di gito i kafyen fagu di ksalu Krayst Dyisas dini,
i Falwà gito. Ta gfisanan kgagan i fati, na ta fgadèan di gito i nawa landè sen
fagu di Fye Tulen.
11 Na ta nalék Dwata agu du dekan agu tmulen na tamdò i Fye Tulen.
12 Na yé duen-gu maflayam ani. Bay knèan là myà agu du dilègu i guftoogu,
na toogu gadè na gaganan kamlung i ta saligan di do kel di fulé du kadang.
13 Na toom fantoo i dad fye tdò ta lingem di do, du yé gulmalòam, na fles ge
di kaftoom na kakdom du mdà di ta ksasatuta di ku Krayst Dyisas.
14 Na toom fkah di nawam i kaglutan ta salig Dwata di ge fagu di tabeng i
Mtiu Tulus, dunan i mnè di gite.
15 Ta gadèam na i kdee dademegu dini di Asya ta tnagakla agu, balù ale
Figilu na Hérmohinis, lêla agu tnagak.
16 Bay mulà moon ku kando Dwata i familya Onisiforu du dee dulêan
tamgal nawagu, na là myàan di kablanggùgu.
17 Bay kakelan dini di Roma, balingan agu fanngabal kel di kiten do.
18 Na ta gadèam i bong tabengan di do di Ifisu. Yé duenam man, mulà moon
too kando i Amuto kenen di fulé du kadang.

2

1 Na ge, Timoti, i ngàgu, too ge fakgis di kaftoom di Dwata fagu di kafye ta
gdawatta mdà di ta ksasatuta di ku Krayst Dyisas.

2 Na nè i ta lingem tdògu di gudee dad to, yé lêam tdò di dademe dad to
gsaligam du fye lêla tdò di dademe.
3 Magin ge faflayam mdà di kaftoom gambet i fye sundalu Krayst Dyisas.
4 I satu sundalu, là ti lmabetan di dad nimò i dad to ise sundalu, bay lo yé
nimòan i gamflehew di mdek dun.
5 Na lê i satu to skuya milah, là ti gamwèan taden ku là nimenan i uldin di
kaskuya ayé.
6 Na salngad lê man di to dmaru, kenen gten gamwè i tnanin ulê i dad fele.
7 Taman, toom fandam i kdee guflingen man-gu du i Amuto faglabat ge i
kdee.
8 Na toom fandam Dyisas Krayst, i ta mték di fati, dunan i bel Dabid, du yé
man i Fye Tulen tdògu.
9 Na mdà di katdògu i Fye Tulen, blanggù agu na bnakus salngad di to lmafà
i uldin, bay knèan i Tnalù Dwata, là gbakus dun.
10 Na yé duenam man, fan-galgu nawagu di kdee dad kaflayam gal mkel
di do, du fye gtabenggu i dad to ta nalék Dwata, na gfunla i kagalwà mdà ku
Krayst Dyisas na lê ale gagin di kdatahan kel di landè sen.
11 Na too ti glut i man ani:
"Ku gagin ato di kfati Dyisas, lê ato mnè di safédan.
12 Ku gamtayud ato, faginan ato di kagotan. Bay ku là dnilèto kenen, là lêan
ato dnilè.
13 Ku là gsalig ato, knèan too kenen gsalig, du là gaganan tamlas i kenen adat."

I fasak gamflehew i Dwata

14 Toom fafaldam di kdee dad to déé gablà di kdee ani. Na toom ale
fanngewe di kanfe i Dwata du fye là sanbalewla i gumtatek dad talù, du
landè gufye i kasbalew, bay balingan gafalmo i dad to falminge dun.
15 Na toom fkah di nawam i kablém i ktom di Dwata, du yé gamflehew
kenen, du fye mgimò ge snalig landè gumyàam di kdee nimòam, na tdòam i
kaglutan di fye kfagu.
16 Na niwasam i dad kastulen landè gukmamu dun i là knayè Dwata, baling
gamfawag i dad to di kenen.
17 I kastulen salngad ayé gambet i bkukang du knaanan i ungad. I lwe to
tamdò gambet ani, dunan Himinyu na Filitu,
18 du ta gasyat ale di kaglutan, na falmola i dademe dad to ftoo di Dwata
fagu di kmanla dun ta sana kel kun i kték dad to mati.
19 Bay là mgilih i kbagal gufdak ta nimò Dwata, na ani ta gsulat di tahan,
"Dilè i Amu kenen nfun," na "Nè i to nfun i Amuto, tnagakan i dad sasè
nimòan."
20 Di satu bong gumnè, nun dad sahal kalyak di laman. Nun blawen, na
blawen bukay, na lê nun dademe kalyak nimò mdà di kayu na tanà. Bay
nè i dad kalyak too mabtas di to mfun i gumnè ani, tanfingan du mabtas i
gugmamit dun, na i dademe kalyak gnamitan di kat du.
21 Na yé duenam man, nè i to ta mlaneb i kton di kdee sasè, gnamit kenen
di mabtas nimò du ta tanfing i Amun, du nun gukmamu Dwata dun, na ta
gatlagad kenen gnamit i Amun di kdee fye nimò.
22 Taman, fawag ge di dad sasè knayè i dad lamnok. Na toom fkah di
nawam i katluh, i kaftoo, i kakdo, na i ktanak nawa, magin di dademe dad to
dmasal di Dwata mdà di katluh i nawala.

23 Na fawag ge di dad kastulen landè gukmamu dun, du yé gumdà i
kasbalew.
24 Na là fakay sbalew fasak i Amuto. Bay yé fye fanyen i balun di kdee dad
to, na fulung kenen tamdò, na toon fantahà i nawan.
25 Na di dad to mnang i kaglutan, fye ku fan-ganagan ale fanngewe, du
keng banlé Dwata ale bang msal, na baling ale ftoo di kaglutan,
26 na ta fye i fandamla, du fye galwà ale di liman Satanas, na i kfasakan
dale di kenen knayè.

3

Di fulé du

1 Bay toom fandam ani. Kadang di fulé du, nun bang i dad sasè klimah kel.
2 I dad to, lo yé fandamla i dale kto, lom ale, na fite ale dag, na fdatahla i
ktola, na madoy ale, na là nimenla i dad tuala, na là fulung ale fasalamat, na
landè afèla di Dwata.
3 Na landè kakdola, na là mayè ale safye di dademela, na falmola dagit i
dademe to, na là dnanla i ktola, na labè ale, na knangla nawa i fye.
4 Na makal ale, na là funala fandam ku fye i nimòla, na dnayenla i ktola.
Na là kanbongla nawa i Dwata, bay yé balingla kanbong nawa i dale knayè.
5 Na flingu ale ftoo di Dwata, bay fankéngla i too glut kaltulusan. Na taman,
fawag ge di dad to ayé.
6 Na nun dademe dad lagi gambet ayé, fusuk ale di dad gumnè i dad libun
mlal mgebe, du lêla ale nebe. Na i dad libun ayé, too msamuk nawala du mdà
di dad salàla, na yé fmasak dale, dunan dad sasè niballa.
7 Na too ale mayè gambet, bay là glabatla i kaglutan.
8 Na i dad lagi ayé, knangla i kaglutan salngad i knang ale Dyanis na
Dyambris di ku Mosis, du ta malmo i fye fandamla, na ta landè kaftoola di
Dwata.
9 Bay là gafles i ksasè nimòla du ta teen kdee dad to salngad di ta mkel di
dale Dyanis na Dyambris.

I kafadlug di glut katdò

10 Bay ge, Timoti, ta gadèam sa i katdògu, i balugu, i nafatgu di ktogu, i
kaftoogu, i ktahà nawagu, i kakdogu, na i kagtayudgu.
11 Na lêam gadè gablà di dad kaflayamgu, na dad klimahgu di Antyuk,
Ikonyum, na Listra. Bay Amu i falwà do di kalbong kdee ani.
12 Na i kdee dad to mayè ku tluh i ktola di ksasatula di ku Krayst Dyisas,
maflayam ale.
13 Bay i dad sasè to gal flingu, baling matnù i ksasèla, du famgaw ale na lê
ale mafgaw.
14 Bay ge, Timoti, fafles ge mnè di kaglut ta tdògu di ge, na toom fantoo, du
ta toom gadè sa i dad to tamdò ge.
15 Na mdà di ktukayam, ta tdò di ge i Tnalù Dwata Too Mtiu i mlé ge kfulung
gumdà i kagalwà, fagu di kaftoo di ku Krayst Dyisas.
16 Na Dwata fsulat i kdee mnè di Tnalùan, na i sulat ayé, yé gukmamu dun
gnamit di kasatdò, na di kngak i sasè nimò, na di kafngewe, na di katdò di
tluh nimò,
17 du fye i to nfun Dwata landè gukulangan, na gatlagad kenen di kdee fye
nimò.

4

1 Falnauta ge di kanfe i Dwata na Krayst Dyisas, du kenen mukum i kdee
dad to mlawil na mati ku ta samfulê kenen magot i kdee.
2 Too ge falgad tamdò i Tnalù Dwata. Fye ku klom to gatlagad balù dét oras,
i baling nun mayè flinge ku demen landèan. Fgadèam di dad to i dad salàla,
na nngakam ale, na fanngewem ale, na fantahàam nawam tamdò dale.
3 Yé man-gu di ge du nun du kel, ta là flinge i dad to di glut tdò, bay lo yé
lalòla i dale knayè, na baling ale mngabal dad to tamdò, lo yé tdòla i knayèla
falninge.
4 Na ta là falningela i kaglutan, bay yé balingla falninge i dad flalok tulen.
5 Bay ge, toom dnan i ktom di kdee nimòam, na fagtayud ge, na nimòam i
gten nimò i satu to tamdò i Fye Tulen, na fanngem i kdee fimò Dwata ge.
6 Yé duen-gu man ani di ge du salngad agu di dsù du ta mdadong i kfatila
do, na tnagakgu i banwe ani.
7 Ta nimògu i sen gnagan-gu di kaskuya ani, na ta milah agu kel di gusenan,
na kanlunggu i kaftoogu.
8 Yé duenam man, nun fala gatlagad taden, ulê i katluh, du yé blé i Amu di
do du kenen sa i tluh Mukum. Na ise ku lo do i gamdawat di du ayé, bay lê
man i kdee dad to minit nawa fatan i kasfulêan.

Dad kated Pol

9 E Timoti, too ge fabaltik salu dini di do,
10 du ta tnagak Dimas agu mdà di kalbong nawan i knèan dini di tah tanà,
na ta salu ditù di Tésalonika. Na Krisan, ta gatù kenen di Galasya, na Titu gatù
di Dalmasya.
11 Na ta lo Luk i tagak di safédgu. Nngém Mark, na faginam gadini du fye
tnabengan agu di nimògu.
12 Na ta dekgu Tikiku gatù di Ifisu.
13 Na ku ta gadini ge, begam nebe do i saulgu mangfel ta tagakgu ku Karpu
di Troas. Na lêam nebe do i dad librugu, na faginam i dad too mabtas sulat.
14 Alihandru, dunan i to msel, too sasè nimòan di do. Amu i malas i sasè
nimòan di do.
15 Bay ge Timoti, too ge fgeye gablà ku Alihandru, du toon knang nawa i
tdòta.
16 Di tnanin kebela do di gusukum, landè msen do, bay mtila agu tnagak.
Mulà moon fnasinsya Dwata i salàla ayé.
17 Bay magin i Amu di do, na banlén agu kgis, du fye sdulêgu gatdò i Fye
Tulen di dad to ise Dyu. Na falwàan agu mdà di dad sasè to mayè fmati do.
18 Na balù dét fan mkel di do, lêan agu falwà, na neben agu di banwe
nagotan di langit. Lo kenen too magdayen kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

19 Manam di dale Prisila na Akwila “Kumusta gamu” kun, na di familya
Onisiforu.
20 Sana kditù Irastu di Korintu, na ta tnagakgu Trofimu di Militu du nun
tamdukan.
21 Too ge beg fabaltik gadini di laman là fa kel i bang tno.
Yubyulu, Fudin, Linu, na Klawdya, na i kdee dad flanekta di kaftoo, manla
“Kumusta ge” kun.
22 Mulà moon i Amu samnagin di nawam.
I kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Titus

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, satu di dad fasak i Dwata, na dek Dyisas Krayst.
Ta nalékan agu, na dekan agu fambagal i kaftoo dad to ta nalék i Dwata, na
mebe dale di kaglut i tdò ta fantooto.
2 Na déé gumdà kafden i nawa landè sen ta fala fakang Dwata di laman là
fa mimò i balù détan, du i Dwata, là ti tmulenan kéng.
3 Na kanto kel i bang ta nalék Dwata, fgadèan ayé di Tnalùan. Na saligan di
do tmulen dun di dad to, du yé mdek do i Dwata Falwà gito.
4 Na smulat agu di ge, Titus, i ngàgu di kaftoo di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i Màta Dwata na Krayst Dyisas i ta Falwà gite, mlé ge kafye na
ktanak nawa.

I nimò Titus di Krit

5 Ta tnagakta ge di Krit du fye fanngem i dad nimò là fa fngen, na malék ge
dad ulu di dad simbahan di kat banwe. Toom fandam i flaugu ge ani:
6 I ulu di simbahan, là fakay ku nun gumaslenan, na yé fye lo satu yaanan,
na ftoo i dad ngàan, na ku gdal ale, na là magéng ulula.
7 Là fakay ku nun gumaslen i ulu di simbahan du ta salig di kenen i dad
nimò i Dwata. Na là fakayan fagdag, na mlal falbut, na flangal, na sfati, na
lom.
8 Bay yé fye, lehew kenen dmawat i dad to tlang, na bong nawan i fye, na
nun ldaman, na tluh i nimòan, na mtiu i fandaman, na gaganan damnan i
kton.
9 Na yé lê fye, too mbagal i kaftoon di tnalù too gsalig, salngad i ta tdò di
kenen, du fye gaganan fanngewe i dad to fagu di glut tdò, na fiten moon di
dad to mnang nawa dun i gugsalàla.
10 Du nun dee dad to déé di gamu na balù i dad to ta mgebe mdà di kaftoo
dad Dyu, là mimen ale, na fasyatla i dademe dad to fagu di katdòla i là glut.
11 Na là fakay ku là nngakam ale du gamsamuk ale di kdee dad to di
dademe familya fagu di katdòla i là fakay tdò. Na yé duenla tamdò gambet
ayé du fye gamwè ale filak.
12 Nun satu to mdà di Krit, satu tugadla, ani manan, “I dad to mdà di Krit,
tmulen ale kéng, na salngad ale di labè lmanaf, na too ale malweh, bay tyan
ale.”
13 Too glut i manan ayé. Yé duenam man, toom ale nngak du fye glalòla i
glut kaftoo,
14 na ta nangla falninge i dad flalok tulen i dad Dyu, na i flau i dad to ta
tmagak i kaglutan.
15 I to ta mtiu, mtiu kiten kdee. Bay i to là mtiu, na là ftoo, landè mtiu di
kenen, du magsik i fandaman na i nawan.
16 Yé manla dilèla kun i Dwata, bay i nimòla fite dun kéng i manla. Too ale
sungat, na là mimen ale, na landè fye nimòla.

2

I glut tdò

1 Bay ge, Titus, toom fasalngad i tdòam di glut tdò.

2 Na ani fngewem di dad tua lagi, fgulit ale, tanluhla i dad nimòla fye mgafè
ale, na dnanla i ktola, na fakgis ale di kaftoola, na di kakdola, na lê man di
kafgalla i nawala.
3 Na ani lêam fngewe di dad tua libun, fitela i ldam mgafè. Nangla santulen
dademe to, na nang ale fafasak di dad gamflangal. Bay lo yé tdòla i fye,
4 du fye nun gugambet i dad lamnok libun ku dét kibò kakdola i yaanla na
i dad ngàla,
5 na di kadnanla i ktola, na di kaftiu, na di kifatla i familyala, na di kafèla i
yaanla, du fye landè samlen i Tnalù Dwata.
6 Na ani lêam fngewe di dad lamnok lagi, toola dnan i ktola.
7 Na di kdee kfagu, fitem di dademem i fye gugambet i kdee fye nimò. Na
di katdòam, fitem i katluham, na nangam fagu di ulek.
8 Na toom gnamit i tluh kastulen, du fye i dad to kmuntra ge, landè sasè
gmanla gablà di gito, na fagu déé baling ale myà.
9 Na toom fanngewe i dad fasak fye fdanàla i ktola di dad amula, na
flehewla ale di kdee nimòla, na nang ale smumal,
10 na nang ale kalmat. Bay yé fye fitela i kafye balula, na i kagsalig dale, du
fye mdà di kdee nimòla ayé, magdayen i tdò gablà di Dwata, dunan i falwà
gito.
11 Du ta fite Dwata i kafyen fagu di kafalwàan i kdee dad sahal to.
12 Na fagu di kafye i Dwata, tdòan gito kmagol i kdee knangan, na i sasè
nibal i dad to nfun i banwe ani. Na lêan gito tdò damnan i ktoto, na tamluh i
nimòto, na mimen di knayèan di knèto dini di tah tanà ani,
13 di lamto fatan i too mabtas Du fandento, du yé kfite i maltulus Dwata na
Dyisas Krayst, i Falwà gito, i kdatahan.
14 Ta blén i kton di fati du fye falwàan ato di kdee sasè, na lnaneban ato, na
nimòan ato kenen nfun, na banlén ato kinit nawa mimò fye.
15 Yé tdòam di dad to déé. Na gnamitam i ktoom fminit nawa i dad to
flinge di ge. Na ku nun sasè nimòla, nngakam ale. Na nangam faloh ku nun
gumadoy i dad to ge.

3

I ldam i dad to ftoo

1 Fafaldamam di dad to ftoo déé nafèla dad ulu magot i banwela, dunan i
dad ganlalla, na nimenla ale, na gatlagad ale mimò i kdee fye.
2 Na nangla santulen sasè di balù simto dun. Bay lo yé fye nebela i ktanak,
na i kafye balu, na fitela i kafè di kdee dad to.
3 Du balù gito di munan, là gmadè ato, na là mimen ato, na gsalà i nimòto.
Magfasak ato di kdee dad nibalto, na di dad knayèto. Na lo yé gadèto nimò i
sasè, na ksafè nawa, na kasnang nawa.
4 Bay Dwata, i Falwà gito, kanton fite di gito i kafyen na i kalbong nawan
di dad to,
5 ta falwàan ato. Na ise ku yé gumdàto galwà mdà di dad fye nimòto, bay lo
mdà di kakdo Dwata fagu di kalob i Mtiu Tulus gito, dunan i mlé gito falami
nawa.
6 Du ta sdulê kok Dwata i Mtiu Tulus di gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Falwà
gito,
7 du fagu di kafye Dwata nimòan ato tluh di kiten, na gfunto i nawa landè
sen i tooto fanden.

8 Na too ti glut i man-gu ayé.
Yé kayègu ku toom tdò i kalbong kdeen du fye i dad to ftoo di Dwata déé,
toola fkah di nawala i kafduf mimò fye. Na i dad tdògu ayé too fye, na nun
gukmamu i dad to dun.
9 Na fawag ge di dad kasdaas landè kamu, na i kbasa kdee dagit i dad muna
to, na lê man dad kasbalew na kasgil gablà di dad uldin Dwata fagu di ku
Mosis, du i kdee nimò ayé lo gamfalmo, na landè ti gukmamu i dad to dun.
10 Na ku nun to mlak sbalew, na yé gumdàan masgalel fandam i dad to ftoo,
nngakam kenen sulê, balù kel di lwe dulê. Na ku là mimenan, tadèam kenen
tnagak,
11 du gadèam i to gambet ayé, ta malmo i fandaman, na i dad salàan fgadè
dun là glut i nimòan.

I gusen i sulat Pol

12 E Titus, ku dekgu Artimas ku demen Tikiku gadéé di ge, too ge beg fdohò
smitong do di Nikopulis du yé ta fnaleh nawagu mnè agu ditù di bangan kel
i tno.
13 Na toom tnabeng Sinas i abugadu na Apulus di kagula, na begam snikof
dale i kdee dad kalnidùla.
14 Na toom tdò i dad to ftoo déé fye gnamitla orasla mimò fye du fye
gtabengla i dad to nun bong kalnidùla. Là fyen ku tadè ale fanak di landè
gukmamu dale.
15 Na i kdee dademegu dini manla “Kumusta ge” kun. Na manam di dad
flanekto ftoo déé kumusta di dale.
Mulà moon ku i kafye Dwata mnè di kdeeyu.

I Sulat Febe Pol di ku Filimun

1 Do, Pol, gumdà i sulat ani, lwe gami Timoti, i flanekta di kaftoo. Mdà di katdògu gablà ku Krayst Dyisas, ta blanggù agu.

Febemi sulat ani di ge, Filimun, i dememi sgalak na i dememi mimò i nimò Dwata.

2 Na lêmi fagin snulat i dad to ftoo gal stifun di gumnèam, na lê Afya, i flanekto libun di kaftoo, na Arkipu, i dadememi sundalu Dyisas Krayst.

3 Mulà moon Dwata i Màto, na Dyisas Krayst i Amuto mlé gamu kafye na ktanak nawa.

I kakdo na i kaftoo Filimun

4 Flanekgu Filimun, di kat kagafaldamta ge di kdasal, fasalamat agu di Dwata fnangamfùgu,

5 du galgu linge i kakdom di kdee dad to i Dwata, na i kaftoom di ku Dyisas, i Amuto.

6 Yé dasalgu mdà di ksasatuto di kaftoo, midul i kaglabatto di kdee kafye blé Dwata di gito fagu di ku Krayst.

7 Na ani, flanek, too agu lehew na matgal i nawagu du mdà di kakdom ta tan-galam nawa i dad to Dwata.

Fakdo Pol gablà ku Unisimu

8 Taman, du do i flanekam di ku Krayst, nun ktoogu mdek ge mimò i gtenam nimò.

9 Bay mdà di kakdo, mfeges agu fakdo di ge balù ku do Pol ta tua, na ani, ta blanggù mdà di klalògu ku Krayst Dyisas.

10 Fakdo agu di ge gablà di ku Unisimu, i ngàgu di kaftoo ku Krayst du mgimò màan agu di kaftoo di lamgu blanggù.

11 Di munan, landè ti gukmamum dun, bay ani ta too nun gukmamuta dun.

12 Na ani, dekgu kenen mulê di ge, na salngad ku do salu déé.

13 Too agu mayè moon ku fanak kenen dini di safédgu du kenen tlas laweham tmabeng do lamgu blanggù du mdà di katdògu i Fye Tulen.

14 Bay là tayògu nimò ayé ku là funa agu mbal di ge, du yé kayègu ku yé gumdà i ktabengam di do mdà di nawam, ise ku mdà di kfegesta ge.

15 Keng yé duen Dwata fawag ku Unisimu di ge là mlo du fye lê samfulê di ge, na fles mnè di safédam kloto.

16 Na ku ta samfulê kenen déé di ge, ta ise ku lo fasakam, bay mabtas kenen fa di fasak du ta flanekam di kaftoo di ku Krayst. Na balù ku too kenen mabtas di do, bay mas mabtas fa di ge du fasakam, na lê man flanekam di ku Krayst i Amuto.

17 Yé duenam man, ku dnilèam agu demem stabeng, dnawatam Unisimu salngad di kdawatam do.

18 Na ku nun salàan di ge ku demen nun utengan, do i mayad dun.

19 Do i smulat ani: Do, Pol, mayad di ge. (Balù ta là fafaldamta ge i bong utengam di do di ta kagfunam nawa landè sen.)

20 Taman, flanek, toom beg nimò do i fnigu ayé du mdà di Amuta, du fye do i flanekam ku Krayst, maglala i nawagu.

21 Na di ksulatgu ani, toogu gadè nimòam i kdee fnigu, na midul fa déé i
nimòam.
22 Na ani fa fnigu di ge. Beg ge fala fatlagad do snifil, du yé kayègu ku ta
tnimel Dwata i dasalyu, galwà agu di blanggù, na samfulê agu déé di gamu.

Gusen i sulat Pol

23 Na Ipafras, i demegu blanggù du mdà di kaftoon di ku Krayst Dyisas,
manan “Kumusta ge” kun.
24 Na lê man Mark, Aristarku, Dimas, na Luk, i dad to tmabeng do dini,
manla “Kumusta ge” kun.
25 Mulà moon i kafye Dyisas Krayst i Amuto mnè di gamu.

I Sulat Di Dad To Hibru

Talù Dwata fagu di Ngàan Dyisas

1 Di munan, dee dulê Dwata talù di dad gutambulto fagu di dad tugadan,
na sahal kfagun mimò dun.
2 Bay di fulé du ani, ta talù Dwata di gito fagu di Ngàan. Nimòan i klamang
banwe fagu di Ngàan, na nalékan kenen mfun i kdeen.
3 I kdatah Dwata, teen di Ngàan, na too salngad kagkahan di kagkah Dwata,
na kenen magot i klamang banwe fagu di too maltulus talùan. Di kafngen
malob dad salà i dad to, ta sudeng kenen gsen di kwanan i Dwata ditù di
langit.

I Ngà mdatah fa di dad kasaligan

4 Mgimò Dyisas mdatah fa di dad kasaligan i Dwata. Na i dagit blé Dwata
di kenen mdatah fa di dagit i dad kasaligan.
5 Du là lmen Dwata man di balù satu kasaligan,
“Ge i Ngàgu, na di mdu ani, ta mgimò agu i Màam.”
Du ise dad kasaligan gugtadè di kmanan ani,
“Do i Màan, na kenen i Ngàgu.”
6 Bay di ta fan kdek Dwata i lo sen Ngàan dini di tah tanà, lêan man,
“Là fakay ku là mangamfù di kenen i kdee dad kasaligan Dwata.”
7 Ani man Dwata gablà di dad kasaliganan,
“Fanbalinggu nus ku demen lifoh i dad kasaligan-gu.”
8 Bay gablà di Ngàan, ani manan,
“E Dwata, landè gusen i Kagotam, na tluh i kebem.
9 Kanbongam nawa i tluh, bay nuteh nawam i sasè.
Taman, i Dwatam malék ge, na banlén ge klehew na afè mdatah fa di
dademem.”
10 Na lêan man,
“Ge mimò i klamang banwe di kagatbùan, na lê tnalòam mifil i langit.
11 Mlanas i kdee ayé, bay ge, là mgilih. Salngad ale klaweh salu di gulabin.
12 Lanfìam ale salngad saul, na tanlas ale salngad klaweh.
Bay là mgilih ge kel di landè sen, na landè sen i lawilam.”
13 Là lmen Dwata man di balù satu kasaliganan,
“Sudeng ge dini gsen di kwanan-gu,
dunan i gufdatahta ge, kel di kafkahgu i dad to muteh ge nawa di dungan i
falel blìam.”
14 Bay dét kè i dad kasaligan? Dale i dad tulus talbahò di Dwata, du dekan ale
tmabeng di dad to fan gamdawat i sikof kagalwà.

2

I too fye kagalwà

1 Taman, tooto fakgis magot di kaglut ta lingeto, du fye là gasyat ato.
2 Ta too gfite kaglut i tdò ta blé di dad gutambulto fagu di dad kasaligan, na
nè i to là lmalò na mimen dun, gdawatan flayam gten di sasè nimòan.

3 Taman, dét kibòto miwas i kaflayam ku là dnawatto i bong fye kagalwà?
I Amu muna fgadè i kagalwà ani, na i dad to lminge dun, fitela di gito i
kaglutan.
4 Na lê fite Dwata i kaglutan fagu di kimòan dad ilè na dad sahal tnikeng,
na dad gnagan blé i Mtiu Tulus fagu di knayèan.

Dyisas i dalan kagalwà

5 Nun falami banwe fan kel galmi santulen, bay ise ku yé duen Dwata
mimò dad kasaligan ku fagotan dale.
6 Bay lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,
"E Dwata, dét kè kabtas i to duenam famdam dun? Kan kè ku nifatam i lo
btal to?
7 Ta nimòam kenen beg mdanà di dad kasaliganam, là mlo. Ta banlém kenen
kdatah na afè,
8 na ta fagotam di to i kalbong kdeen."
Yé manan ta fagot Dwata i kdee di to, na sdulê glam déé i kdee. Bay, là teento
di mdu ani ku i to ta magot kdeen.
9 Bay yé teento, fdanàan Dyisas di dad kasaligan, là mlo, na mdà di kafye
Dwata, mati kenen di kdee dad to. Na lêto teen, ta banlén kenen kdatah na
afè du mdà di kgagun i kaflayam di kfatin.
10 Dwata mimò na mifat i kalbong kdee. Taman, kenen i gten smikof ku
Dyisas fagu di kaflayam, du fye dee to geben gagin mfun i kdatahan. Du
Dyisas i mebe dale di kagalwà.
11 Du i Ftiu na i dad ftiun, lo satu Màla, taman là myàan tamlo dale dad
flanekan.
12 Manan di Dwata,
"Fdilègu i dagitam di dad flanekgu. Lmingag agu dmayen ge di kanfe i dad
to."
13 Na lêan man, "Smalig agu di Dwata."
Kafnge ayé, lêan man, "Ani agu, magin do i dad ngà ta salig Dwata di do."
14 Du i dad ngà manan ani, to tanà ale, taman fbaling To tanà Dyisas du fye
salngad di dale, na fagu déé, gafalmon Satanas, i magot fati,
15 na yé kfagun falwà i dad to tagnè magfasak di klikòla i fati.
16 Du too ti mbateng, ise yé tnabengan i dad kasaligan, bay i dad bel
Abraham.
17 Yé knayèan man ani, là fakay ku là salngad kenen di dad flanekan di kdee
gnagula du fye mgimò kenen Mdatah Mnè di Bleng too gsalig na too kamdo,
du fye magfasinsya salà i dad to.
18 Du ta gnagun dad kaflayam na dad tilew, gaganan tmabeng i dad to mnè
di tilew.

3

Mdatah Dyisas di ku Mosis

1 Dad flanekgu di kaftoo lê tlo Dwata, fandamyu Dyisas, i dek Dwata mgimò
Mdatah Mnè di Bleng di kaftoo nagotto.
2 Too fduf Dyisas di Dwata, i mdek kenen, salngad di kafduf Mosis mifat i
dad to glam di gumnè Dwata.
3 Too mdatah i to fdak gumnè di gumnè fdakan. Na salngad ayé Dyisas,
gten kenen mdatah di ku Mosis.
4 I kdee gumnè, nun to mimò dun, bay Dwata mimò i kalbong kdee.

5 Na Mosis, du snalig kenen, too fduf di kabal i gumnè Dwata, na falan tulen
gablà di dad tulen Dwata di fulé du.
6 Bay Krayst, fduf kenen du kenen i Ngà snalig magot i gumnè Dwata. Gito
i gumnèan ku mbagal i ksaligto fatan i fandento.

I kaftud i dad to ftoo di Dwata

7 Taman, salngad di man i Mtiu Tulus,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani,
8 nangyu fagéng i uluyu salngad i dad gutambulyu di là kimenla i Dwata ditù
di banwe landè to mnè ditù di ktilewla i Dwata."
9 Ani man Dwata,
"Di banwe landè to mnè ditù, tnilewla agu balù ku ta teenla i dad nimògu di
lam i fat falò fali.
10 Taman, falnabègu ale na man-gu, 'Sigi ale samyat, na là nimenla i dad
uldin-gu.'
11 Mdà di kaflabègu, ani fakanggu, 'Là ti gfusuk ale di gufaftudgu dale.' "
12 Dad flanekgu, too gamu fgeye du fye landè di gamu sasè i mnè di nawan,
na là ftoo, na balingan knagol i Dwata too mto.
13 Bay ani fye nimòyu du fye landè mafgaw di salà, na là magéng uluyu. Kat
du, too gamu satgal di laman fa nun bang.
14 Du i kdeeto gagin di ku Krayst ku fles ato fbagal di ksaligto di kenen kel
di gusenan.
15 Ani man di Tnalù Dwata,
"Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng i uluyu salngad i
gutambulyu di là kimenla i Dwata."
16 Simto kè lminge i talù Dwata na là mimen kenen? Dunan i dad to nebe
Mosis lamwà di Idyip.
17 Simto kè i falnabè Dwata di lam i fat falò fali? Dunan i dad to gamsalà
na mati di banwe landè to mnè ditù.
18 Simto i man Dwata di kasdagèan, "Là ti gfusuk ale di gufaftudgu dale?"
Dunan i dad to là mimen kenen.
19 Taman, gadèto là fafusukan ale di banwe fakang du mdà di klandè
kaftoola.

4

1 Ani, sana knun i fakang Dwata fafusuk na faftud di safédan. Bay fgeye
gamu, keng baling nun di gamu là gamdawat i fakang ani.
2 Ta lingeto i Fye Tulen salngad dale. Bay balù lingela, di kaklingela dun,
là ti ftoo ale.
3 Lo gito dad ftoo i gfusuk na gaftud di saféd Dwata, bay ani manan gablà
di dad là mimen,
"Mdà di kaflabègu dale, ani fakanggu, 'Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu.'
"
Bay balù là gfusuk ale, ta sana gatlagad i kdee mdà di kimòan i klamang
banwe.
4 Du ani man di satu alel di Tnalù i Dwata gablà di gfitun du,
"Na di gfitun du, ftud Dwata di nimòan."
5 Bay ani manan gablà di dad là mimen,
"Là ti gfusuk ale na gaftud di safédgu."
6 I dad muna lminge i Fye Tulen, là gfusuk na là gaftud ale du là ftoo ale. Bay
di kaglutan, nun dademe gfusuk na gaftud di saféd Dwata.

7 Yé gugmadèto dun, du ta nun blé Dwata di gito satu du, yé katlon dun, “Mdu
ani.” Kafnge i dee fali, yé manan di Tnalùan fagu ku Dabid,
“Ku lingeyu i talù Dwata di mdu ani, nangyu fagéng uluyu.”
8 Di kebe Dyaswa i dad to, ku ta blén moon i kaftud ta fakang Dwata, ta là
santulen Dwata i satu du ani.
9 Bay di kaglutan, nun kaftud tagà Dwata di dad ton salngad di kenen kaftud
di gfitun du.
10 Du balù simto to gfusuk di gufaftud Dwata dun, lê ftud di dad nimòan
salngad i kaftud Dwata di munan.
11 Taman, too ato fgal du fye gfusuk ato di gufaftudan gito, na landè di gito
gtagak salngad dale du là fkahla di nawala i man Dwata.
12 Na i Tnalù Dwata, mto na maltulus, na too gamban fa di sundang sbalà
bà salmahul kel di lam i fandamto, i nawato, i tulanto, na i kalngatto. Du i
Dwata, neyen i dad knayè na i dad fandam gbuni di lam nawato.
13 Na landè ti gbuni di kite i Dwata du too mefe i kdee di kenen, na i kdeeto
tmimel i nimòto di kenen.

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

14 Taman, tooto fanbagal i kaftooto du nun sa Mdatah Mnè di Bleng ta
fusuk di langit, dunan Dyisas, i Ngà Dwata.
15 Du i Mdatah Mnè di Blengto, glabatan i dad gumlungayto, na toon ato
kando, du ta tnilew kenen di kdee kfagu salngad gito, bay là gamsalàan.
16 Taman, nang ato gdè fdadong di Dwata du déé gumite i kafyen, du fye
gamdawat ato kakdo na kafye, na magtabeng ato di orasto nun klidù.

5

1 Kat satu mnè di bleng, mgalék kenen mdà di dademen to, na dek kenen
mnè di bleng i dad to na Dwata, du dsùan i dad tadè blé na dad lmanaf du
mdà di dad salà.
2 Du lo to tanà i to ayé, na nun dad gumlungayan, taman kandon i dad to
kulang gnadè na i dad to gamsalà.
3 Du lo to tanà i to ayé, taman gamsalà kenen. Yé duenam man, là fakay ku
là damsùan mdà di kenen salà salngad kadsùan di salà i dad to.
4 Too mgafè i to mnè di bleng, na landè to malék i kton mgimò mnè di bleng,
bay lo Dwata malék kenen salngad i nimòan ku Aron.
5 Na salngad déé, là tan-gaad Krayst malék i kton mgimò Mdatah Mnè di
Bleng, bay Dwata malék kenen, manan,
“Ge i Ngàgu, na di mdu ani, fgadègu na do i Màam.”
6 Na yé lêan man di satu alel di Tnalù Dwata,
“Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisidék.”
7 Di lam Dyisas mnè dini di tah tanà, too kenen dmasal na mni di Dwata,
na falbongan i talùan, na tamdak i lwakan, du gadèan lo Dwata i gamfalwà
kenen di fati. Na falninge Dwata i dasalan ayé du fdanàan i kton di Dwata du
mdà di kafèan dun.
8 Na balù Dyisas i Ngà Dwata, glabatan gumtatek i kimen fagu di dad
kaflayam gnagun.
9 Na kanto sikof i kdee gnagun, mgimò kenen Falwà di kdee dad to mimen di
kenen kel di landè sen.
10 Na banlé Dwata kenen glal Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék.

I fgadèan di dad to du fye là kmagol ale

11 Nun dee kayèmi man gablà di manmi ayé, bay mlimah faglabat dun di
gamu, du là mayè gamu flinge.
12 Ta mloyu gmadè i kaglutan, na gablà moon ku ta fulung gamu tamdò.
Bay, di kaglutan, là fakay ku landè tamdò gamu i dad mlahil tdò di Tnalù i
Dwata. Yé ta gablàyu knaan moon i dad magéng knaan, bay kel di mdu ani,
sana kafngabalyu gatas.
13 I to sana kafngabalan gatas, tlabo ngà fa. Là gadèan ku nè i fye, na i sasè.
14 Bay i magéng knaan, gten di dad tua ta fulung dmilè i fye na i sasè.

6

1 Taman, nang ato fanak di dad muna tdò ta gadèto gablà ku Krayst, bay
flesto ganbet i dad mngalam tdò. Nang lo yé gufsento nawato di tdò i ktagak
i dad nimò landè gukmamu dun, na di kaftoo di Dwata,
2 na i dad tdò gablà di dad sahal kbunyag, na di kafkah falel di dad to, na i
dad tdò gablà di kték i dad to mati, na i ukum landè gusenan.
3 Na nimòto i kdee ayé tagen di knayè Dwata.
4 Du dét kibò fasfulê fsal i dad to ta kmagol? Di munan, ta gadèla i kaglut,
gtilewla i kafye mdà di langit, na ta gdawatla i dale alel di Mtiu Tulus,
5 ta glabatla kafye i Tnalù Dwata, na ta gnemla i kaltulus Dwata kel kadang
di fulé du,
6 bay balingla knagol i kdee ayé. Ta landè kibò lê fsal dale du ta lêla fnatak
di krus i Ngà Dwata, na fyàla kenen di kanfe i dad to.
7 I tanà banlé Dwata kafye, nsafan i ulen, na ftabòan i dad fele nun
gukmamu dun di dad to gutmagà dun.
8 Bay i tanà fnò sual na bnas, landè gukmamu dun, bay falnayam Dwata
na falmon fagu di lifoh.
9 Bay, dad flanekgu too mabtas, balù ku yé kibò ktalùmi, landè kalwe
nawami gamu. Gadèmi ta gdawatyu i too bong kafye Dwata di kagalwàyu.
10 Too fulung Dwata samtadè. Là ti glifetan i fye nimòyu, na i kalbong
nawayu kenen ta fiteyu fagu di ktabengyu i dademeyu ftoo balù kel di mdu
ani.
11 Yé kayèmi ku kat satu di gamu fadlug di kinit nawayu kel di gusenan, du
fye gdohò na gdawatyu i fandenyu.
12 Taman, nang gamu falweh, bay ganbetyu i dad to ftoo fagtayud na
smalig di Dwata, du fye gdawatyu i ta fakangan.

Too dnohò Dwata i fakangan

13 Di kfakang Dwata di ku Abraham, gnamitan i dagitan fambagal i fakan-
gan. Du landè dademe mdatah di kenen, taman kenen dagit i gnamitan.
14 Manan,
“Ani fakanggu di ge, banléta ge kafye, na toogu fdee i belam.”
15 Fantahà Abraham i nawan, na gdawatan i fakang Dwata.
16 Ku samdagè i satu to, gnamitan dagit mdatah fa di kenen dagit, na fagu di
sdagèan, maklang i kasduenla.
17 Du kayè Dwata fite di dad to gumakangan i là kgilih i knayèan, taman,
gnamitan i dagitan di kfakangan di dale.
18 Fagu di lwe là mgilih ani, dunan i kfakangan na i kafbagalan dun fagu di
dagitan, fite Dwata là tmulenan kéng. Taman, gito dad mloh di kenen, yé
gamfinit nawato di kafakgisto fatan i fandento.

19 Nagotto i fanden ani salngad blangaw too mbagal di ktoto. Ta fusuk i
fanden gsen ditù i kurtina di lam i Snifil Too Mtiu di Gumnè Dwata di langit.
20 Gito i duen Dyisas muna fusuk déé, na ta mgimò kenen Mdatah Mnè di
Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisidék.

7

Mélkisidék

1 Mélkisidék i harì di banwe Salém. Kenen mnè di bleng i dad to, na Dwata, i
mdatah di kdee. Di kulê Abraham fdu di gusfatin fmisan dad harì, ta snitong
Mélkisidék kenen, na banlén Abraham kafye.
2 Na blé Abraham di ku Mélkisidék gasfalò i kdee dad gwèan di kasfati ayé.
Yé tnanin gumtatek i dagit Mélkisidék "Harì mebe di katluh." Na yé gumtatek
i galwen "Harì mebe di ktanak," du harì kenen di banwe Salém.
3 Na là gadè ku simto i màan, ku demen i yêan, ku demen i gutambulan, ku
demen i du ksutan, na i kfatin. Taman, salngad kenen i Ngà Dwata, landè
gusen i kablengan.
4 Taman, gadèto i kdatahan du balù too tatel Abraham, i gutambulto, blén
di ku Mélkisidék i gasfalò i kdee gwèan di kasfati.
5 I dad bel Libay lê mnè di bleng, yé uldin Dwata di dale, mwè ale gasfalò
di kdee gunun i dademela, balù ku slame dad bel Abraham.
6 Na Mélkisidék ani, ise bel Libay, bay knèan, dnawatan i gasfalò ayé mdà di
ku Abraham, na dnasalan kenen, dunan i to gumakang Dwata.
7 Na gadèto mdatah i to dmasal mlé kafye di to dnasalan.
8 I dad mnè di bleng gal dmawat i gasfalòan, nun fatila, bay Mélkisidék
i dmawat gasfalò mdà ku Abraham, landè fatin, salngad i man di Tnalù
Dwata.
9 Na di kablé Abraham i gasfalòan, salngad ku ta gagin Libay di kablén, balù
ku dale i gal mwè gasfalò,
10 du di ksitong Mélkisidék di ku Abraham, balù là fa sut ale Libay, knèan
gagin ale di kablé Abraham atù, du dale i belan.
11 Blé i uldin di dad to Israél mdà di ta kableng i dad bel Libay. Ku ta sikof
moon i kableng dad bel Libay, landè nan gukmamu moon satu mnè di bleng
ise mdà di bel Aron salngad ku Mélkisidék.
12 Bay du tanlas Dwata i mnè di bleng, lê tanlas i uldin.
13 I Amuto i santulento ani, mahal i kenen gutambul, na landè lmen mnè
di bleng mdà di kenen gutambul ayé.
14 Gadèto sut kenen di bel Dyuda, na landè man Mosis gablà di dad
gutambul ani di kastulenan gablà di dad mnè di bleng.

Nun Mnè di Bleng salngad ku Mélkisidék

15 Midul i toon kbateng kanto msut i satu Mnè di Bleng salngad ku
Mélkisidék.
16 Ise ku yé gumdàan mgimò mnè di bleng di uldin to tanà na di kag-
tubadan, bay yé gumdàan di kaltulusan. Na yé gumite dun du landè sen i
lawilan.
17 Du ani man di Tnalù Dwata gablà di kenen,
"Ge i Mnè di Bleng kel di landè sen salngad ku Mélkisidék."
18 I muna uldin, là gaganan mimò gito sikof. Bay ta tanlas ani di too fye fanden,
na fagu di fanden ani, gafdadong ato di Dwata.

20 Na gablà di kbagal blé Dwata di kfakangan, là gnamitan i dagitan
fambagal di kalékan i dademe to mnè di bleng.
21 Bay di kalékan ku Dyisas, ta nun kbagal i fakangan, salngad i man di
Tnalù Dwata,
“Makang i Amu, na là matlas i fandaman, ‘Ge Mnè di Bleng kel di landè sen.’
”
22 Mdà di kafbagal i fakang Dwata, mgimò Dyisas bagal i too fye kasafnè.
23 Ani lê satu gusahalla. Di munan, dee sahal dad to mnè di bleng, du ku ta
mati i satu, lê man tamlas i satu.
24 Bay mto Dyisas kel di landè sen, taman landè tlasan di kablengan.
25 Taman, gaganan falwà i kdee fdadong di Dwata fagu di kenen, du mto
kenen kel di landè sen, du fye dnasalan ale di Dwata.
26 Taman, Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng i too mlé dad kalnidùto. Too kenen
mtiu, na landè gumaslenan, na landè salàan. Ta matfing kenen mdà di dad
to gamsalà, na ta mbatun ditù di langit.
27 Là salngadan di dademe mnè di bleng du landè gukmamun damsù kat
du di kenen kto di laman là damsù di dademe. Lo sulêan damsù di kdee,
dunan i kablén i kton di fati.
28 Là sikof i dad mnè di bleng nalék mdà di uldin. Bay yé sikof kel di landè
sen i Ngà nalék mdà di mbagal fakang. Na gfulé kel i fakang ani.

8

Dyisas i Mdatah Mnè di Bleng

1 Ani kayèmi faglabat di gamu. Ta nun Mdatah Mnè di Blengto, na ta
sudeng kenen gsen di kwanan i trunu Dwata Too Mdatah di langit.
2 Kenen Mdatah Mnè di Bleng di Too Gumtiu, dunan i too Glut Gumnè i
Dwata. Yé fdak dun i Amu, ise ku to.
3 I kdee mdatah mnè di bleng, mgalék ale du fye dsùla di Dwata i dad tadè
blé na dad lmanaf. Taman, i Mdatah Mnè di Blengto, là fakay ku landè kenen
dsù.
4 Ku dini kenen di tah tanà, là fakayan mnè di bleng du ta nun dad to mnè
di bleng damsù, du yé dek i uldin.
5 I dad nimòla ayé di kablengla, lo guflingen na alung i teen di langit.
Salngad di kafdak Mosis i Slung, man Dwata di kenen,
“Di kimòam dun, toom lalò i guflingen ta fiteta ge ditù di bulul.”
6 Bay ani, i kableng ta gdawat Dyisas too mgafè fa di dale kableng, du too fye
fa i kasafnè nimòan di dad to, du yé gufdàan dun di kfakangan mlé i too fye.
7 Ku landè gukulang i muna kasafnè, ta landè moon gukmamu i galwen.
8 Bay teen Dwata gukulang i dad ton, du ani manan di Tnalùan,
“Man i Amu, kel i du, mimò agu falami kasafnèmi i dad bel Israél na dad bel
Dyuda.
9 Là salngadan di muna kasafnèmi i dad gutambulla di dugu malak dale
lamwà di Idyip. Là nimenla i kasafnèmi, taman, là fandufgu ale.
10 Man i Amu, ani i kasafnèmi i dad to Israél. Nun du kadang, fnègu i dad
uldin-gu di fandamla, na fkahgu di nawala. Mgimò agu Dwatala, na
dale mgimò dad togu.
11 Balù ta là tdòla i dademela, na balù ta là manla di dademela, ‘Dnilèyu i
Amu,’ du i kdeela ta dmilè do mdà di too mdanà kel di too mdatah.
12 Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fandamgu i dad gugasyatla.”

13 Di kman Dwata nun falami kasafnè, yé kayèan faglabat ta labi i muna. Na
i kdee, ta landè gnaganan, na ta mlanas.

9

I kfangamfù di tah tanà na di langit

1 Di muna kasafnè, nun dad uldin gablà di kfangamfùla, na lê nun bong
slung nimò i dad to gumangamfùla.
2 Fdakla i bong slung ayé, na lwe snifilan. I tnaninan, yé katlola dun Snifil
Mtiu. Ditù di laman i gufkah salò na i lamisa gumkahla i fan blé di Dwata.
3 I galwe snifil gsen ditù i kurtina dnagit Snifil Too Mtiu.
4 Ditù gumnè i fatal blawen gumtam i falbuk mangbun na i kahun kasafnè.
Lnafin blawen i kahun ayé, na déé gumnè i sabuy blawen gufkah i mana, na
i tugad Aron ta tmuneh, na i lwe batu kufil gugsulat i dad uldin Dwata.
5 Gsen tah i kahun, nun lwe gtadag déé dnagit kérabim gugmadè dun déé
Dwata, na i fafakla magbel gmalung di tah i gufmasinsya i salà. Bay là tayòmi
sandulê tulen i kdee ani di gamu.
6 Na kanto gatlagad i kalbong kdee di lam i slung ayé, i dad mnè di bleng,
fusuk ale kat du ditù di lam i tnanin snifil du nimòla i dale alel.
7 Bay lo i mdatah to mnè di bleng fusuk di Too Mtiu Snifil, na lo men sulê
di sfali. Mebe kenen litè dsùan di Dwata mdà di kenen salà, na di salà gimò
dad to i là tan-gaadla dun.
8 Mdà di kdee ani, too mbateng tdò i Mtiu Tulus. I dalan fusuk ditù di lam
i Too Mtiu Snifil, là mgukàan di laman déé i tnanin snifil.
9 I nimòla ayé, lo guflingen i ta mkel ani. I dad tadè blé na dad lmanaf dsùla
di Dwata, là gaganla lmaneb fandam i dad to mangamfù di Dwata.
10 I nimòla ani, lo gablà di kakaan na kinum na dad sahal nimòla di klaneb
i lawehla kel di katlas Dwata i kdee.
11 Bay ta kel Krayst, i Mdatah Mnè di Bleng i falami kasafnè. Na i slung
gumlengan too fye fa na too ti sikof. Ise ku nimò to, na ditù gumite i slung
ayé di langit.
12 Na di kfusuk Krayst ditù di Too Mtiu Snifil di lam i slung ayé, ise ku litè
kambing ku demen litè safì i dsùan, bay i kenen litè. Na lo sulêan fusuk du ta
sikof kbayadan kdee salà i dad to kel di landè sen.
13 Di muna, i to magsik di kafaglut i dad Dyu, snabul i dad ganlal kenen litè
kambing, na safì, na lê man kaful safì lamnok du fye mlaneb.
14 Bay too ti bong mgimò i litè Krayst! Fagu di Mtiu Tulus landè gusenan,
blén i kton di Dwata du mgimò too sikof dsù. Na i litèan ani lmaneb i
fandamto mdà di dad nimòto landè gukel, du fye nimòto i knayè Dwata too
mto.
15 Taman, nimò Krayst i falami kasafnè du fye i kdee dad to ta tlo Dwata,
gdawatla i kafye landè sen ta fakang Dwata. Yé duenan mgimò ani du ta nun
mati falwà dad to mdà di salà di laman nun i muna kasafnè.
16 Di adat to tanà, di laman là mati, falan sulat dagit i dad to gumalelan i
knunan, bay silangla gfun ku funa fite i kaglutan ku ta mati i to ayé.
17 Di laman là fa mati i to ani, landè fa gukmamu i ta sulatan ayé. Silang
nun gukmamu dun ku ta mati.
18 Salngad déé, i muna kasafnè, yé fambagal dun i litè lmanaf ta fnati.
19 Funa tulen Mosis di dad to i dad dek i uldin. Kafnge ayé, mwè kenen litè
safì na kambing nbol éél, na nwèan bul bilibili tninà fulè, na labédan di fanga

hisop du lnaban di litè, klon fmilik dun di gugsulat i uldin, na lê man di dad to.
20 Na manan,
“Ani i litè mlé kbagal di kasafnè flalòan gamu.”
21 Na salngad déé, lê fnilik Mosis litè i slung kasafnè na i kdee gnamitla di kfangamfù.
22 Glut, man i uldin, fan kdee maglaneb fagu di litè, na landè kfasinsya salà ku landè litè maloh.

I dsù Krayst, yé falmo dad salà

23 I dad gnamit di gumangamfù, alung i dad gnamit di langit, na silang maglaneb ku nun dsù. Bay i dad dsù di gumangamfù di langit, là fakay ku là midul déé fa i kafyen.
24 Du ise ayé gufusuk Krayst di gumangamfù nimò dad to i lo alung i too glut gumangamfù. Bay yé gufusukan di langit, na ditù kenen di kanfe Dwata du kenen mnè di blengto na i Dwata.
25 I mdatah mnè di bleng i dad Dyu fusuk di Too Mtiu Snifil kat fali, na nun neben litè lmanaf. Bay Krayst, ise ku dee dulêan damsù i kton.
26 Ku yé nimòan, lê dee dulêan maflayam mdà di katbù i klamang banwe. Bay lo sulêan fbaling to di ta fan gusen i banwe, du fye falmon i salà fagu di kadsùan i kton.
27 Yé man Dwata lo sulê mati i kdee dad to, na kafnge ayé, nukuman ale.
28 Na salngad ayé Krayst, lo sulêan mati du falmon salà i dad to. Na samfulê kenen dini, bay ta ise ayé duenan salu dini ku lêan bnayad i salà, bay nngén i dad to fatan kenen.

10

1 I uldin i dad Dyu, là sikofan, na là glalòan di too kaglutan. Lo alung i dad fan kel. Nulitla dsù kat fali i dad sahal dsù. Taman, dét kibò i uldin smikof dad to mayè fdadong di Dwata fagu di dad dsù ani?
2 Ku glut, ta maglaneb salà i dad to mangamfù ayé, ta là msamuk nawala moon di salàla, na ta là lê ale damsù.
3 Bay i dad dsù kat fali, yé fafaldam dad to i dad salàla,
4 du i litè dad safì na dad kambing, là ti gafalmon i dad salà.
5 Taman, di fan ksalu Krayst dini di tah tanà, manan di Dwata,
“Ise ku lmanaf na dad tadè blé i knayèam, bay nun tagàam do laweh du dsù.
6 Là fnò nawam di dad lmanaf snakuf di gudamsù ku demen i dad dsù falmo moon i salà.
7 Taman, ani man-gu, Dwata, ani agu sa du dnohògu i knayèam, salngad i ta gsulat gablà di do di gugsulat i uldin.”
8 Yé funan man,
“Ise yé knayèam, na là fnò nawam di dad lmanaf, na dad tadè blé, ku demen dad lmanaf snakuf di gudamsù, na dad dsù falmo moon i salà.”
Yé manan balù ku kdee dad dsù ani glalò di man i uldin.
9 Na kafnge ayé, manan,
“Dwata, ani agu sa, du dnohògu i knayèam.”
Taman, kah Dwata i dad muna dsù, na yé tlasan dun i dsù Krayst.
10 Du mdà di kimen Dyisas Krayst di knayè i Dwata, ta maglaneb ato di dad salàto fagu di lo sulê kadsùan i lawehan, na ta sikof nan.
11 Kat to mnè di bleng i dad Dyu, nimòla i dale alel kat du, na sansulitla i dad sahal dsù, bay là gagan i dad dsù falmo salà.

12 Bay Krayst, lo sulêan damsù i kton di salà, na ta sikof kel di landè sen. Na
kafnge ayé, ta sudeng kenen gsen di kwanan i Dwata.
13 Na ditù gufatanan i kafkah Dwata i dad to muteh dun nawa di dungan i
falel blìan.
14 Taman, fagu di lo satu dsù, snikofan kel di landè sen i dad to flaneb i
salàla.
15 I Mtiu Tulus, lê nun tulenan di gito du manan,
16 “Man i Amu, ani i kasafnè nimògu di dad to. Nun du kadang, fnègu i dad
uldin-gu di fandamla, na fkahgu di nawala.”
17 Na lêan man,
“Fnasinsyagu i dad salàla, na ta là fandamgu i dad gugasyatla.”
18 Taman, du ta magfasinsya dad salà, ta landè gukmamu i dad dsù falmo i
dad salà.

Fdadong ato di Dwata

19 Taman, dad flanekgu, ta là gdè ato fusuk di Too Mtiu Snifil du mdà di
kfaloh Dyisas i litèan.
20 Du ta nukàan di gito i sati falami dalan too mlawil fles di bali kurtina ta
kasê, dunan i lawehan.*
21 Ta nun satu Too Mdatah Mnè di Blengto. Kenen Ulu i too glut gumnè
Dwata.
22 Taman, tooto fdà di nawato fdadong di Dwata, na fbagal ato di kaftoo du
ta mlaneb i fandamto, na ta là msamuk nawato di dad salàto, na i lawehto ta
lnaneb i mtiu éél.
23 Na too ato fbagal di fanden nagotto, na nang lwe nawato, du gsalig
Dwata dmohò i fakangan.
24 Sfinit ato nawa, fye sakdo ato na gamgimò ato fye.
25 Nang ato tlag smimba salngad i nimò dademe. Bay nidulto i kasfinit
nawato du gadèto ta mdadong i kasfulê Amuto.
26 Ku ta gadèto i kaglutan, bay tan-gaadto fadlug mimò salà, ta landè nan
dsù falmo salàto.
27 Bay i mkel kadang, too maglikò, kukum na too minit lifoh falmo i dad to
matu di Dwata.
28 Di muna, ku nun to lmafà i uldin Mosis, na lwe ku demen tlu to tmulen
i ktoon, landè kakdola kenen, na fnatila.
29 Taman, dét mkel di to mlék i Ngà Dwata? Du là fabtasan i litè mlé kbagal
di kasafnè nimò Dwata i lmaneb kenen moon di dad salàan, na nadoyan i
Tulus mlé kafye. Fandamyu kun ku dét kablat flayam i gten di kenen.
30 Du ta gadèto ku simto i man,
“Do i tong malas, na do i falmayam.”
Na i lê man,
“I Amu mukum i dad ton.”
31 Too ti maglikò i flayam Dwata too mto di dad to gambet ayé ku ta bang
Dwata kamfè dale.
32 Fandamyu ku dét i mkel di gamu di ta kgumah i kaglut Tnalù Dwata
gamu. Dee kaflayam gnaguyu, bay gamtayud gamu.
33 Slaan nadoyla na falnayamla gamu di kanfe i dad to, na nun slaan,
kayèyu flam gamu di kaflayam i dademeyu gmagu salngad ayé.

---

* **10:20** 10:20 Yé satu gumtatek i manan dini ta nukàan di gito i falami dalan mlé nawa landè sen. Yé kayèan man i kurtina, dunan i laweh Dyisas du kanto mati, salngan di kaftoh i nawan, tadè kasê i bong kurtina i tagnè gamsang i dad to mayè fdadong di Dwata.

34 Kandoyu i dad to mnè di blanggù, na baling gamu lehew dmawat i
kaflayam di kladla i kdee knunyu, du ta gadèyu nun too fye knun gfunyu kel
di landè sen.
35 Taman, nangyu fantulah i ksaligyu du nun bong lubayyu.
36 Là fakay ku là fantahàyu nawayu du fye gimòyu i knayè Dwata, na
gdawatyu i fakangan.
37 Du ani man Tnalù Dwata,
“Ta là mlo nan, kel i sanfatanto, na là ti fganggàan.
38 I dad togu tluh, ftoo ale na mlawil. Bay ku nun di dale mahal, là fye nawagu
dun.”
39 Bay ise ato i dad to kmagol na malmo, du ftoo ato gito, na ta galwà ato.

11

I kaftoo

1 Yé gumtatek i ksalig di Dwata ku fantooto na mkel i dad fandento na
fantooto i kdee là fa teento dun.
2 Mdà di kaftoo i dad to di munan, fye nawa Dwata dale.
3 Mdà di kaftoo, gadèto nimò Dwata i klamang banwe fagu di talùan, na
fagu déé, yé gumdà i dad teen di là teen.
4 Mdà di kaftoo Abél, i dsù blén di Dwata, too fye fa di dsù Kain. Mdà di
kaftoon, fye nawa Dwata di kenen, na di kiten dun, tluh kenen. Na balù ta
mati, sana ktalùan fagu di kaftoon.
5 Mdà di kaftoo Inok, là matin, bay tadè mbatun salu di langit, na ta là teen
dun, du Dwata mket dun. Di laman là mbatun, yé man Tnalù Dwata gablà di
kenen too gtadè kenen di nawa Dwata.
6 Landè to gmagan samtadè nawa Dwata ku landè kaftoon. Taman ku
simto mayè fdadong di Dwata, là fakay ku là fantoon na nun Dwata, na kenen
mlé lubay di dad to mngabal kenen.
7 Mdà di kaftoo Nowa, falningen dad fala man Dwata gablà di dad fan kel i
là fa teenan. Na nimenan i Dwata, na mimò kenen aweng, i snakayan magin
i familyan duenla galwà. Fagu déé, fiten gten falnayam i klamang banwe,
bay gamdawat kenen mdà di Dwata i katluh fagu di kaftoon.
8 Mdà di kaftoo Abraham, nimenan i dek Dwata dun, du salu di banwe ta
fakang Dwata blé di kenen. Tnagakan i kenen banwe balù là gadèan ku nè
gusalun.
9 Na mdà di kaftoon, mnè kenen di banwe ta fakang Dwata di kenen, bay
i knèan, sawe lo to magu. Lo dad slung gumnèan salngad di dale Isaak na
Dyékob, du lêla gdawat i fakang ayé mdà di Dwata.
10 Du yé fatan Abraham i syudad fnaleh na fdak Dwata, dunan i syudad
gtadag di gufdak là mgingok.
11 Mdà di kaftoo Abraham, mgimò mà balù ku ta tua kenen, na là fakay
Sara mngà. Fantoon dnohò Dwata i fakangan.
12 Balù là gaganan fngà i yaanan du mdà di ta ktuan, bay mdà di kenen,
mbel i dee to salngad i kdee blatik di langit, na i kdee falak di kilil mahin, là
gagan mse dun.
13 Sana kaftoo i kdee dad to ani balù kel di kfatila. Là gdawatla i dad fakang
Dwata, na balù léét fa, teenla na dnawatla, na toola fgadè salngad ale dad
mahal to magu dini di banwe ani.
14 Na i dad to talù gambet ayé, fdilèla i kafngaballa i too banwela.

15 Ta là fandamla i banwe ta tnagakla. Ku sana kafdamla dun, ta samfulê
ale moon.
16 Bay too fye fa i banwe nusalla, dunan i langit. Taman, là myà Dwata di
katlola kenen i Dwatala du ta nun tagàan dale banwe.
17 Kanto tnilew Dwata Abraham, mdà di kaftoon, gaganan damsù i ngàan
Isaak. Abraham i ta gumakang Dwata, bay gatlagad kenen damsù i sen
ngàan.
18 Du ta man Dwata di ku Abraham, “Isaak gumdà i dee belam ta fakanggu
di ge.”
19 Fantoo Abraham gagan Dwata mték ku Isaak mdà di fati. Di ktoon, ta
sawe mati Isaak, na ta nték Dwata kenen.
20 Mdà di kaftoo Isaak, makang kenen kafye di dale Dyékob na Isaw i
gdawatla kadang di satu du.
21 Mdà di kaftoo Dyékob, banlén kafye i kdee ngà Dyosip di laman là mati.
Tudan di tanà i tugadan kudung mangamfù di Dwata.
22 Mdà di kaftoo Dyosip, di laman là mati, falan fgadè i kdà dad to Israél
lamwà di Idyip, na falan flau dale ku dét kibòla i dad tulanan.
23 Mdà di kaftoo dad tua Mosis, bunila kenen di lam i tlu bulen mdà di
ksutan. Teenla too fye lawehan, na là likò ale lmafà uldin i harì.
24 Mdà di kaftoo Mosis, di ta kalbongan, là mayèan ku yé katlola dun ngà i
ngà Féro libun.
25 Baling yé nalékan faflayam magin di dad to Dwata, na knagolan i dad
klehew mlal mlius i blé salà.
26 Bay yé fabtasan i kaflayam mdà di kaftoon i Mgalék Dwata, ise i dad
knun di Idyip, du yé too gumnè nawan di taden gdawatan kadang.
27 Na mdà di kaftoo Mosis, tnagakan Idyip, na là likòan di kalbut i harì. Ta
là samfulêan, du sawe teenan i Dwata balù landè lmen mite dun.
28 Mdà di kaftoon, tanbùan i Fista di Du Kaglius, na dekan ale lmunà litè di
dad takab fye là fnati i Kasaligan Mebe Fati i dad twege ngà i dad Dyu lagi.
29 Mdà di kaftoo i dad to Israél, mifal ale di Fulè Mahin salngad di kafag
tanà. Bay kanto tilew i dad to Idyip mifal, mti ale mlimas du ta sgulê i mahin.
30 Mdà di kaftoo i dad to Israél, malbà i labat batu di syudad Dyériko
kafngela lmibut dun di lam i fitu du.
31 Mdà di kaftoo i sasè libun dnagit Rahab, là gaginan mati di dad to là
mimen di Dwata, du ta tnabengan i dad to dek Dyaswa meye gumlungay i
syudad ayé.
32 Dét kibògu? Too dee kayègu man moon gablà di dale Gidyun, Barak,
Samson, Dyéftah, Dabid, Samwél, na i dademe tugad Dwata, bay landè
gugaslenggu.
33 Mdà di kaftoola, sanfatila dad banwe, na gfisanla ale. Tluh i kebela, na
gdawatla i ta fakang Dwata. Mdà di kaftoola, là gabngat i dad liyun i bàla.
34 Na nun dademe, mdà di kaftoola di Dwata, bat ale di lifoh, bay là mati
ale, na nun dademe galwà di fati. I dad mlungay, mgimò ale kamgis fye
fulung ale sfati, na gfisanla i dad sundalu mdà di mahal banwe.
35 Mdà di kaftoo i dad libun, nték Dwata i dademela ta mati.
Lê nun dademe fakay galwà, bay yé nalékla fati fagu di flayam, fye lê ale
gték, na too fye kagkahla.
36 Nadoy i dademe, na nfas i dademe, na bnakus na blanggù i dademe.

37 Ndak batu i dademe kel di kfatila, sanfola gabas i dademe, na tnibeh i
dademe kel di kfatila. I dademe, magu ale lamsak kulit bilibili na kambing.
Landè knunla, na fatduk na falnayam ale.
38 Là gtenan di dale i banwe ani! Flabag ale di dad banwe landè to mnè
ditù na di dad bulul, na déé gufanakla di dad ilib na di dad sol di lam i tanà.
39 Mdà di kaftoola, too dag Dwata ale. Bay là fa gdawatla i ta fakang Dwata
di dale,
40 du nun too fye fnaleh nawa Dwata di gito. Yé kayèan ku salngan ale di
gito gamdawat i sikof.

12

Dwata i Màto

1 I kdee dad to ayé, salnibutla gito. Taman, nlusto i kdee gamsang gito na i
salà gamgikat gito, na tooto fkah di nawato milah di kaskuya ani.
2 Too ato meye di ku Dyisas du kenen gumdà i kaftooto na i smikof dun.
Gamtayud kenen di kfatin di krus, na ise yé fandaman i kyà, bay lo yé
fandaman i klehew gdawatan ku ta mlius i kaflayaman. Na ani, ta sudeng
kenen gsen di kwanan i trunu Dwata.
3 Tooyu fandam Dyisas, na i bong kagtayudan di dad kaflayam gnagun di
bleng i dad to gamsalà du fye là mlungay nawayu, na là gwè nawayu.
4 Landè fa di gamu fnati mdà di knangyu i salà.
5 Kan? Ta glifetyu kè i man Dwata gamfinit nawayu, dad ngàan, manan,
“E ngàgu, nangam fandam ku landè gukmamu i kafngewe Amu ge, na nang
gdanà nawam ku nngakan ge,
6 du tanluh Dwata i dad to kanbongan nawa, na fanngewen i dad to tnabòan.”
7 Dnawatyu i dad flayam kel di gamu salngad ku yé famngewe gamu i màyu,
du yé gumite dun gamu i dad ngà Dwata. Nun kè ngà i là fanngewe màan?
8 Ku là fanngewen gamu salngad i nimòan di kdee dad ngàan, yé gumtatekan,
ise ku gamu i dad too ngàan, bay dad ngà magu dungan.
9 Ku i dad btal màto, fanngewela gito, na nafèto ale, midul fa déé i kdawatto
i kafngewe Màto di langit gito fye nun nawato landè sen.
10 Là mlo i kafngewe dad màto gito, na lo yé lalòla i fandamla ku dét i gablà.
Bay yé duen Dwata mngewe gito du gamfye di gito, du fye mtiu ato salngad
kenen.
11 Ku nun mngewe gito, mlidù ato, ise ku lehew. Bay kafnge ayé, i dad to
dmawat fngewe salngad ayé, yé kantula i katluh na i ktanak nawa.

I dad kaflau

12 Taman, fakgisyu i dad sigalyu na i dad bukalyu ta mlungay.
13 Lalòyu i tluh dalan du fye là kmimay i blìyu ta slaléh, bay mgulê.
14 Tooyu fan-gal nawayu mebe ktanak di kdee dad to, na mnè gamu di ktiu,
du ku là lalòyu ani, là teenyu i Amu.
15 Too gamu fgeye, du fye landè di gamu kmagol i kafye Dwata. Lê gamu
fgeye du fye landè di gamu mgimò sasè na mlé ksamuk di dademe.
16 Na fgeye gamu fye landè di gamu lmalò sasè knayè i ungadan, na là
nafèan i Dwata salngad ku Isaw, du lulukan kdatah i katwegen di satu fligo
knaan.
17 Na ta gadèyu, kafnge ayé, yé kayèan ku dnasal màan kenen fye banlé
Dwata kenen kafye, bay landè kibò du ta guna i nimòan, balù ku too mngel.

18 Di kafdadongyu di Dwata, là salngadan di kafdadong i dad to Israél di
satu bulul teen, di Bulul Sinay nun dminè lifoh, na too mgat kifuh, na mgal
nus,
19 na uni i bong féw, na lê talù. Kanto linge dad to i talù Dwata, yé fnila di
kenen fye ku fanak,
20 du là gaganla falminge i uldin, manan,
“Balù ku lo lmanaf gamlék di bulul ani, là fakay ku là ndak dun batu kel di
kfatin.”
21 Too ti maglikò i teenla ayé. Balù Mosis, ani manan, “Kankal agu di klikò.”
22 Bay yé fandadongyu gamu i Bulul Sayun, na i syudad i mto Dwata, dunan
i Dyérusalém di langit, na i dad file libu kasaligan.
23 Ta fdadong gamu di lehew kastifun i dad twege ngà Dwata ta gbatak
dagitla di langit. Ta fdadong gamu di Dwata, i mukum kdee dad to, na di
dad layef i kdee dad tluh to ta sikof.
24 Ta fdadong gamu di ku Dyisas, i mnè di bleng i falami kasafnè, na di
litèan fambagal i dad fye fakangan. Mas fye fa i litèan maloh di kfatin di litè
Abél du fye ulê i kenen litè.
25 Taman, fgeye gamu, na falningeyu i talù di gamu. I dad to là flinge di to
tmulen i Tnalù Dwata dini di tah tanà, là gilah ale di kaflayam. Na midul déé
fa i là kgilahto ku là falningeto i talù mdà di langit.
26 Di muna, kankal i tanà di talùan, bay ani, yé fakangan, manan, “Ta ise ku
lo tanà i fakankalgu, bay lê man i langit.”
27 I tnalùan ayé, yé lê faglabat i kdee ta nimòan, ningokan na nwèan du fye
i kdee là mgingok, yé lo tagak.
28 Taman, fasalamat ato di Dwata du ta gdawatto i banwe là mgingok. Too
ato fasalamat na fnangamfùto kenen di kfagu gamflehew kenen, magin i afè
na klikò,
29 du i Dwatato salngad di lifoh kmaan ku nun falnayaman.

13

I kibò flehew i Dwata

1 Too gamu fadlug di kasalbong nawa du ta saflanek gamu ku Krayst.
2 Na nangyu glifet mafè i dad to magu slob di gumnèyu. Nun dademe dad
to mimò ayé, na là gadèla dun dad kasaligan Dwata kadì i nafèla.
3 Fandamyu i dad to mnè di blanggù, salngad ku blanggù gamu magin dale.
Na fandamyu i dad to maflayam salngad ku lê maflayam gamu magin dale.
4 I kdee dad to, gtenla nafè na fabtas i kaswè yaan, na nang gamu slafà.
Falnayam Dwata i kdee dad to mimò sasè knayè i lawehla na lmafà i yaanla.
5 Nangyu too fabtas i filak, na fye ku dsal nawayu balù dét i gununyu, du
yé man Dwata,
“Là sa tnagakta gamu na là ti bayàta gamu.”
6 Taman, labè ato man dun,
“Yé tmabeng do i Amu, taman là likò agu. Dét kè gnagan i dad to di do?”
7 Fandamyu i dad to mebe gamu di munan, dunan i dad to tamdò gamu i
Tnalù Dwata. Fandamyu i knèla na i kibòla mati, na lalòyu i kaftoola.
8 Dyisas Krayst, là mgilihan, du salngad i kagkahan di munan, na di mdu
ani, na kel di landè sen.

9 Nangyu lalò i dad mahal tdò fagasyat gamu mdà di tluh dalan. Fye ku
fbagal gamu fagu di kafye Dwata, na ise ku fagu di klalòyu i dad flau gablà di
kakaan, du là gamtabeng i dad flau ayé di dad to mimen dun.
10 Landè ktoo i dad ganlal di kafaglut i dad Dyu kmaan i gito dsù.
11 Nebe i mdatah to mnè di bleng i dad Dyu i litè dad lmanaf di lam i Too
Mtiu Snifil du dsùan di dad salà. Bay laweh i dad lmanaf ayé, nebela lamwà
di banwe gustifunla, du déé gusmakufla dun.
12 Taman, nebela Dyisas lamwà di syudad, na ditù gumatin du fye
lnaneban dad to di dad salàla fagu di litèan.
13 Taman, lamwà ato salu di kenen, na magin ato di kyàan.
14 I banwe gumnèto ani, mlius, na yé fatanto i too glut syudad fan kel.
15 Taman, dnayento i Dwata, du yé mgimò dsùto di kenen fagu di ksasatuto
ku Dyisas, du yé kibòto fdilè i dagitan.
16 Nangyu glifet mimò fye, na too gamu stabeng du yé dsù gamflehew di
Dwata.
17 Nafèyu i dad ulu di kaftoo, na nimenyu i dad dekla, du landè kaftudla
mifat gamu, na dale tmimel i katalbahòla di Dwata. Ku nimenyu ale, too ale
lehew mimò i nimòla. Bay ku là, mlidù ale di kimòla dun, na landè kibòla
tmabeng gamu.
18 Fles gamu dmasal gami. Gadèmi ta mlaneb i fandammi, du lo yé nimòmi
tluh.
19 Na fnigu di gamu, tooyu agu dnasal du fye fasfulê Dwata agu déé di gamu
di là mlo mdà ani.

I dasal

20 Ta nték Dwata i Amuto Dyisas, dunan i Mdatah Mifat dad Bilibili mdà di
kfatin, na i litèan too fambagal i kasafnè landè sen.
21 Dwata gumdà ktanak, na kenen moon mlé gamu kdee kalnidùyu du
fye gimenyu i knayèan, na fagu di ku Dyisas Krayst, nimòan di gito i kdee
gamflehew di kenen. Magdayen Krayst kel di landè sen. Amén.

Gusen i manan

22 E, dad flanekgu, fnigu di gamu, fantahàyu nawayu flinge i tdògu gamfinit
nawayu ani, du là too tahà sulatgu ani.
23 Fgadègu di gamu i flanekto, Timoti, ta galwà di blanggù. Ku mlal kenen
kel dini, fagin-gu ku ta lnauyta gamu.
24 Manyu di dad ganlal di simbahanyu na di kdee dad to Dwata déé
“Kumusta.” I kdee dad flanekyu mdà di Itali, manla, “Kumusta” di gamu kun.
25 Mulà moon i kafye Dwata magin di kdeeyu.

I Sulat Febe Dyém

1 Do, Dyém, satu snalig Dwata, na i Amuto Dyisas Krayst febe i sulat ani.
Kumusta di kdeeyu dad to nfun Dwata ta sbalét di klamang banwe.

I kaftoo na kfulung faldam

2 E dad flanekgu, too gamu flehew ku nun sahal tilew kel di gamu,
3 du gadèyu ku gamtayud gamu mdà di kaftooyu balù nkel gamu dad tilew, baling midul i kbagalyu.
4 Yé fye, too gamu fbagal du fye tmua i kaftooyu, na too gamu sikof, na landè gukulangyu.
5 Na ku nun di gamu kulang kfulungan, fye ku mni di Dwata, na banlén, du too kenen mayè mlé, na là ntengan dun.
6 Bay ku ta mni gamu di Dwata, tooyu fantoo, na nang lwe nawayu. Nè to lwe nawan, gambet lwek mahin nebe i nus.
7 I to gambet ayé, nangan fandam ku nun gdawatan mdà di Amuto,
8 du là too glut i ksaligan, na lwe nawan di kdee dad nimòan.

I dad to landè knun na i dad to bong knun

9 Ku nun flanekto mlimah du mdà di klandèan, too kenen flehew du Dwata i fdatah kenen.
10 Na ku nun flanekto bong knunan, na fdanà Dwata kenen, fye ku lê flehew, du i knunan salngad bulek di bnas, too mlal mlanas.
11 Ku ta minit du, mlal mlanas na mtatek i bulekan, na lanah i kafye bawehan. Na salngad ayé i to bong knun du makto kenen mati, balù di laman mngabal knun.

I dad tilew

12 Nun bong kafye i to gamtayud di dad tilew mkel di kenen du ku ta gfisanan, nun gdawatan kyangen, dunan nawa landè sen ta fakang Dwata di kdee dad to kambong dun nawa.
13 Ku nun tilew mkel di satu to gumdàan gamsalà, nangan man ku Dwata gumdà i tilew ayé, du landè gmagan ftatek Dwata di salà, na ise Dwata ftatek dad to di salà.
14 Bay kat satu to, yé gumdàan tnilew, du yé fasyat kenen i sasè nibalan, na kafnge ayé, bkeh di liman fagu di knayè ungadan.
15 Na ku ta nalékan i sasè nibalan, ta gamsalà kenen. Na ku ta faknalaman i kton di kagsalà, ta yé gukelan fati.
16 Yé duenam man dad flanekgu toogu kando, nangyu ti fafgaw i ktoyu.
17 I kdee dad fye gdawatto, slame mdà di Dwata, na landè gukulangan. Kenen mimò i dad mneng di langit, na balù mgilih ale, bay là ti mgilihan kenen.
18 Na mdà di knayè Dwata, ta blén di gito i falami nawa fagu di katdò i glut Tnalùan, du fye gito i too mdatah di kdee dad nimòan.

I kaflinge na kimen

19 E dad flanekgu toogu kanbong nawa, ani i fkahyu di nawayu. Too gamu flinge, na fafulung gamu damnan i ktalùyu. Na nang gamu mlal falbut,
20 du ku falbut i satu to, là gamgimòan tluh salngad di knayè Dwata.

21 Taman, tnagakyu i kdee dad magsik ldamyu, na dad sasè nimòyu, na
tooyu fdanà i ktoyu dmawat i Tnalù Dwata felen di nawayu, du yé gamfalwà
gamu.
22 Nangyu lo falninge i Tnalù Dwata ku là nimenyu dun, du ku loyu
falninge, fan-gawyu i ktoyu.
23 Nè i to lo falminge i Tnalù Dwata, bay là nimenan dun, salngad di to meye
bawehan di gumeye alung.
24 Bay kafngen meye di gumeye alung, ta mdà kenen, na glifetan i ta
teenan.
25 Bay nè to too meye di uldin Dwata, na kahan di nawan, banlé Dwata
kenen kafye di kdee nimòan, du ise ku lon falninge na glifetan, bay toon
nimen. Too sikof i uldin ayé, na gafalwàan dad to di dad gumgikatla.
26 Ku nun to, yé man nawan ta too fye kaftoon, bay là gadnanan i bàan, ta
fan-gawan i kton, na landè gukmamu i kaftoon ayé.
27 Ani ilè i too glut kaftoo landè gumaslenan di kite i Màto Dwata, dunan i
kifatto i dad ngà fikit na dad libun balu di klidùla, na i kbantayto i ktoto du
fye là damkat di gito i kagsik i banwe ani.

2

Nang ato mungul

1 E dad flanekgu, di kaftooyu di too mdatah Amuto Dyisas Krayst, nangyu
nalék ku simto nafèyu.
2 Kaflingenta dun, nun to fusuk di simbahanyu bong knunan, tmising
blawen, na slame too fye klawehan, na lê nun fusuk satu to too mlimah, na
lo yé began lsak dad sè lwék.
3 Keng yé nafèyu i to kalmaweh fye, na manyu dun, “Beg ge sudeng dini di
too fye gusudeng,” bay balingyu man di to mlimah, “Tadè ge tadag déé,” ku
demen, “Fakay ge sudeng di saal.”
4 Ku yé nimòyu, ta mungul gamu, na sasè nimòyu.
5 Dad flanekgu toogu kanbong nawa, too gamu flinge. Nun dad to landè di
kite i dad to di tah tanà, bay ta nalék Dwata ale du fye gfunla i bong knun,
dunan i kaftoola, du ta gagin ale di kagotan salngad i ta fakangan di dad to
kambong dun nawa.
6 Bay gamu, balingyu fyà i dad to landè. Blaam yé lmumì gamu i dad to
bong knun, na nebela gamu di ukum.
7 Na gal ale talù sasè gablà di too mabtas dagit Dyisas Krayst, i ta mfun
gamu.
8 Yé fye nimòyu, nimenyu i mdatah uldin di Tnalù Dwata, manan, “Kan-
bongam nawa i dademe dad to salngad kalbong nawam i ktom.”
9 Bay ku nalékyu ku simto i nafèyu, ta gamsalà gamu, na ta too gadè fagu di
uldin Dwata ta lnafàyu i uldin ayé.
10 Na ku nun to nimenan dad uldin Dwata, bay nun lo satu glafàan, sawe ta
glafàan i kdee.
11 Du i Dwata man dun, “Nangam lnafà i yaanam,” ta lêan man, “Nang ge
manò.” Na balù ku là lnafàam i yaanam, bay ta manò ge, salngad ta glafàam i
uldin Dwata.
12 Taman, tooyu fan-geye i ktalùyu, na i nimòyu, du nukuman gamu fagu di
uldin gamfalwà gamu di dad gumgikatyu.

13 Du landè kakdo Dwata di kukuman i dad to là kamdo. Bay nè to kamdo
i dademen to, landè klikòan di kukum Dwata.

I kaftoo na dad fye nimò

14 Dad flanekgu, landè gufye i satu to ku yé manan ta ftoo kenen, bay là
fiten dun fagu di fye nimòan. I manan ayé là gamfalwà kenen.
15 Kaflingenta dun, nun flanekyu ftoo, na too mlimah kagkahan du kulang
klawehan na kakaanan.
16 Na ku loyu man di kenen, "Kamdom sa. Fye ku smaul ge na kmaan ge,"
bay là banléyu kenen, landè gukmamu ayé.
17 Na salngad ayé i kaftoo. Ku landè magin dun fye nimò, landè gukelan.
18 Bay nun man dun, "Nun kaftoo i dademe to, na nun fye nimò i dademe."
Bay ani timelgu dun, "Fitem do i kaftoom i landè fye nimò, na fitegu ge i
kaftoogu fagu di dad fye nimògu."
19 Ftoo gamu kè lo satu Dwata? Too fye ayé, bay nun gukulangan, du balù
dad busaw, fantoola sa ayé, na kankal ale du mdà di klikòla dun.
20 Tay kbookyu! Kayèyu kè ku nun fitegu gamu gugmadè dun na landè
gukel i kaftoo ku landè magin dun fye nimò?
21 Na, fandamyu i gutambulto, Abraham. Yé kfagun fite i katluhan di kite
Dwata di nimòan. Fanan dsù i ngàan Isaak du nimenan i man Dwata di kenen.
22 Taman, ta too mbateng. I kaftoon nagin i nimòan, na i kaftoon sikof fagu
di nimòan.
23 Na fagu déé, ta gdohò i man di Tnalù Dwata, "Fantoo Abraham Dwata, na
mdà déé ta tluh kenen di kite Dwata." Na yé katlo Dwata dun demen sgalak.
24 Taman, yé gugmadèyu dun na i satu to ta tluh kenen di kite i Dwata fagu
di nimòan, ise ku lo fagu di kaftoon.
25 Na salngad ayé i ta mkel di ku Rahab, i libun mkat lagi. Tluh kenen di kite
i Dwata fagu di fye nimòan, du dnawatan i dad to meye gumlungay i banwe*,
na tnabengan ale lamwà magu di mahal dalan.
26 Taman i laweh, ku landè nawan, mati. Salngad ayé i kaftoo. Ku landè
dad fye nimò magin dun, landè gukmamu dun.

3

I dilà

1 Dad flanekgu, fye ku là dee di gamu mgimò tamdò du ta gadèyu sa na
midul fa kablat i kukum Dwata gito di dademe.
2 I kdeeto, mlal ato gsalà. Bay ku nun to, landè gugsalà i ktalùan, ta sikof
kenen, na ta gaganan damnan i kton.
3 Na fandamyu i kudà. Ku ta knakangto, ta mfeges kenen mimen gito balù
nè gufsaluto dun.
4 Na lêyu fandam dad kafal. Balù too ale malbang na gal sansebe i kamgis
nus, knèan fagu di tukay ulinan, gagan i satu to mebe dun balù nè gufsalun
dun.
5 Lê salngad ayé i dilàto. Balù ku too tukay, bay knèan too fulung fdatah
gablà di kdee dad malbang mgimòan.
Fandamyu i too mabal dlag. Gagan i tukay dinè lifoh smakuf dun.

* **2:25** 2:25 Ku demen spay, dunan i dad to meye i kibòla fmusuk i satu banwe.

6 I dilà salngad lifoh. Dunan ani i alel di lawehto too fnò sasè du gaganan
falmo i ktoto. I sasè talù lamwà di bà i satu to, gafalmon i knèan salngad lifoh
mdà di lanaw lifoh.
7 I dad sahal lmanaf mlayal, na dad anuk, na dad nalaf, gagan i dad to
mgang dale.
8 Bay i dilà, là gagan ban-gang dun, du too sasè gambet alas ulad.
9 Yé gukmamu dilàto gnamit fasalamat di Amuto na Màto, bay baling lê
gnamit falmagi dademe dad to ta nimò Dwata salngad di kenen kagkah.
10 I kdayen na i kaflagi, lo satu bà gulamwàla. Dad flanekgu, là gtenan ku
ani mkel.
11 Landè teenam sfut ku yé lamwà di kenen i fye na lê man i féét.
12 Dad flanekgu, i kayu fig, là ti mengen olib. Na i grép, là ti mengen fig. Na
i sfut féét, là mlén fye.

I kfulung mdà di langit

13 Ku nun to déé di gamu, fulung kenen na galmabat, là fakay ku là fiten
dun fagu di fye keben i kton na di fye nimòan, na fdanàan i kton na too
fafulung.
14 Bay ku mafè nawayu na lom gamu, là fakayyu dag i kfulungyu du tmulen
gamu kéng, na là nimenyu i glut tdò.
15 I kfulung manyu ayé, ise ku mdà di langit, bay mdà di banwe ani. Yé
gumdàan di knayè i to, na di busaw.
16 Du nè to mafè nawan na lom, kenen sa mebe samuk na i kdee dad sasè
nimò.
17 Bay mahal i kfulung faldam blé Dwata. Nè to nun kfulungan mdà di
Dwata, too kenen tluh, na too fye kasgagotan di dademen to, na too fye balun,
na toon fdanà i kton, na too fulung kamdo, na lo yé nimòan i gamfye di
dademen to, na là mungulan, na là flingun.
18 Yé flah dad to mebe kasafye dunan i ktanak, na yé ulêan i katluh.

4

Sasatu ato di Dwata na knangto knayè i banwe

1 Dét gumdà kè i kasfatiyu na i kasgilyu? Yé gumdàan di dad sasè nibalyu,
na yé mebe samuk di lam i fandamyu.
2 Ku nun knayèyu, na là gwèyu dun, yé gumdàyu mayè fmati i dademeyu.
Na ku nun nibalyu di dademeyu, na ku là gwèyu dun, yé gumdàyu sgil na
sfati. Blaam yé duenyu là gamwè dun du là fniyu dun di Dwata.
3 Balù ku ta fniyu di Dwata, là gdawatyu dun du sasè mnè di fandamyu, du
yé fanyu gukmamu dun di sasè knayè i ibalyu.
4 Gamu dad to lmafà Dwata, ku sansatuyu nawayu di dad to mimò knayè i
banwe, ta knangyu i Dwata. Du balù simto samsatu i nawan di dad to mimò
knayè i banwe, sanfatin i Dwata.
5 Nangyu fnè di fandamyu ku landè btas i man di Tnalù Dwata, du “I Mtiu
Tulus ta fnèan di nawato, too lmabè.”
6 Bay i kafye Dwata, too midul fa, du ani man di Tnalùan, “Knang Dwata i
dad to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola.”
7 Taman, too gamu fdanà di Dwata, na natuyu Satanas, na milah kenen
fawag di gamu.

8 Too gamu fdadong di Dwata na lê kenen fdadong di gamu. Gamu dad
to gamsalà, tnagakyu i dad sasè nimòyu. Na gamu dad to lwe nawa gablà di
kaftooyu, tooyu tanluh i nawayu na fandamyu.
9 Flidù na mngel gamu mdà di dad salàyu. Ta tongyu mulé na flehew, bay
yé fye ku gkudung gamu mdà di kyàyu.
10 Fdanàyu i ktoyu di Dwata, na fdatahan gamu.

Nang gamu safalmo

11 Dad flanek, nang gamu sastulen. Du i to falmo i dademen ftoo ku demen
mukum kenen, ta lêan falmo i uldin Dwata, na nukuman. Na ku nukumam i
uldin, ta là gimenam dun, du ta baling ge gafdatah di uldin ayé.
12 Lo Dwata mlé i uldin, na lo kenen i fakay mukum. Lo kenen mlé kagalwà
na flayam. Simto ge kè? Dét ktoom mukum dademem to?

Nang gamu fdatah

13 Nun di gamu gal man, “Di mdu ani ku demen fayah, gatù gami di satu
banwe, na fanak gami ditù sfali, na fatyalì gami du fye gamwè gami bong
filak.” Bay too gamu flinge,
14 du là gadèyu ku dét mkel di gamu fayah. Salngad gamu i buk du là mlo
kite dun, kafnge ayé, tadè mlanas.
15 Bay ani i fakayyu man, “Ku mayè Dwata, mto gami fa, na ani nimòmi.”
16 Bay ta balingyu fdatah i ktoyu na fagdag. Too sasè i nimòyu ayé.
17 Taman, nè to gmadè ku dét i fye nimò, bay là nimòan dun, ta gamsalà
kenen.

5

I flau di dad to nun bong knun

1 Gamu dad to nun bong knun, too gamu flinge. Yé fye nimòyu, too gamu
mngel na lmanu du mdà di dad klimah i fan kel di gamu.
2 Du ani fan kel di gamu, i dad knunyu mti malmo, na i dad klawehyu mti
knaan i ifas.
3 Mti malmo i blawenyu na blawen bukay, na i kalmon, yé gugmadè i
ksasèyu du lêan knaan i lawehyu salngad lifoh. Ta tooyu santifun bong knun
du tagàyu di fulé du.
4 Là ti snukéyyu i dad to talbahò di tanàyu. Falningeyu i ungagla! Ta linge i
Amu Too Maltulus ungag i dad to kamtu di tanàyu.
5 Di knèyu dini di tah tanà, too fye kagkahyu, na ta gwèyu kdee dad nibalyu.
Ta fabùyu i ktoyu salngad i ngà safì tagà di du ktatê.
6 Ta falnayamyu na fnatiyu i dad to landè salà, na tadè ale fagbayà.

I ktahà nawa na kagtayud

7 Taman, dad flanekgu, tooyu fantahà i nawayu kel di kasfulê i Amuto.
Fandamyu ktahà nawa i to dmaru du fatanan ulê i dad felen. Fatanan i
tnanin ulen gamftabò felen, na lê i ulen gamfbenge dun.
8 Taman, tooyu fantahà nawayu, na fanbagalyu i kafdenyu du ta mdadong
nan kasfulê Amuto.
9 Dad flanek, nang gamu safalmo, tà nukum Dwata gamu, du i Mukum, ta
déé di bà takab.
10 E dad flanekgu, fandamyu i dad tugad Dwata tamdò di dagit i Amuto di
munan. Ganbetyu i ktahà nawala di lamla gmagu i dad klimah.

11 Yé manto nun kafye i dad to atù du gamtayud ale. Ta lingeyu i kagtayud
Dyob di dad tilew gnagun, na gadèyu balas i Amu dun di ta gusen i dad tilew
ayé. Too kamdo i Amu, na too kenen fye.
12 Na mabtas di kdee, dad flanekgu, ku makang gamu, nang gamu
samdagè. Là fakay ku yé dnagityu i langit, ku demen i tanà, ku demen balù
détan di kfakangyu. Bay ku mayè gamu, yé manyu, "Hee," na ku là, yé manyu,
"Là," du fye là fanngewe Dwata gamu.

I btas i kdasal

13 Ku nun to di gamu gmagu dad klimah, fye ku dmasal kenen. Na ku nun
to lehew, fye ku lmingag kenen dmayen di Dwata.
14 Ku nun di gamu fandas, fye ku fatlon i dad ulu di simbahan fye dnasalla
na nihokla fngalo fagu di dagit i Amuto.
15 I dasal ayé nagin i kaftoo gamfgulê i to fandas, du i Amuto fulê kenen di
fye laweh, na fmasinsya i dad salàan.
16 Taman, tulenyu i salàyu kat satu gamu magin i ksal, na sdasal gamu du
fye mgulê gamu. I dasal i to ta tluh, too ti bong mgimòan.
17 Fandamyu Ilaydya. Lo kenen to salngad gito. Bay too kenen dmasal di
Dwata fye là mulenan, na yé klon là mulen tlu fali tngà.
18 Na kafnge ayé, ta lê kenen dmasal du fye mulen moon, na too glut ta
mulen, na ta tmabò i dad fele.
19 Dad flanekgu, ku nun satu di gamu gasyat mdà di glut tdò, fye ku nun
satu tmabeng kenen samfulê.
20 Fye ku gadèyu ani. I to gafablalingan i satu to gamsalà fye tnagakan i
sasè nimòan, falwàan kenen mdà di fati, du ta magfasinsya i dee salàan.

I Tnanin Sulat Febe Piter

1 Do, Piter, gumdà i sulat ani, i satu to dek Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta nalék Dwata flo masbalét di dad banwe Pontu,
Galasya, Kapadosya, Asya, na Bitinya.
2 Mdà di knayè i Màto Dwata, ta nalékan gamu, na ftiun gamu di Tulusan,
du fye nimenyu Dyisas Krayst, na maglaneb gamu di litèan.
Sikof moon i kagfunyu kafye na ktanak nawa.

I fanden là mgingok

3 Too ato fasalamat di Dwata, Mà i Amuto Dyisas Krayst, du mdà di bong
kakdon, ta banlén ato falami nawa fagu di ktékan ku Dyisas Krayst mdà di
fati, dunan i mlé gito i fanden là mgingok.
4 Taman, fatanto i bong kafye blé Dwata di dad ton. Yé gutmagàan dun
gamu ditù di langit gulà malmon, là magsikan, na là mlanasan.
5 Na fagu di kaftooyu, kanlung Tulus Dwata gamu di lamyu fatan i sikof
kagalwà tagàan gamu du fiten di fulé du.
6 Taman, too gamu flehew, balù ku nun dad klidùyu di du ani du mdà di
dad sahal tilew gnaguyu là mlo.
7 Yé gukmamu i dad tilew ani du fite na too glut kaftooyu. Balù i blawen
lo mlius, bay fagu di lifoh du fye gadè ku untù. Na too mabtas fa di blawen
i kaftooyu, na là fakay ku là tnilew dun fye teen i kbagalan. Na kafnge ayé,
gamdawat gamu dayen, kdatah, na afè di du kfite ku Dyisas Krayst.
8 Na balù ku là lmenyu mite kenen, knèan bong nawayu dun. Na balù ku
là teenyu kenen di mdu ani, ta fantooyu. Taman, too gamu flehew i klehew
landè gamsngad dun,
9 du gdawatyu benge i kaftooyu, dunan i kagalwàyu.
10 Na i dad tugad Dwata di munan, toola fan-glabat gablà di kagalwà, na
falala tulen gablà di kafye ani i blé Dwata gamu.
11 Yé fanngaballa ku dét du na ku dét i kibòan kel. Ani i du man i Tulus
Krayst ta déé di dale, du falan tulen i dad kaflayam gnagu Krayst, na lê man
i kdatah gdawatan kafnge i dad kaflayam.
12 Yé fgadè Dwata di dale na i nimòla ayé ise ku gamfye di dale, bay di gamu,
du tmulen ale gablà di ta lingeyu mdà di dad to tamdò i Fye Tulen fagu di
gnagan i Mtiu Tulus dek mdà di langit. Balù i dad kasaligan Dwata, toola
kayè ku gadèla ani.

Nang ato fagsalà

13 Taman, fatlagadyu i fandamyu du fye too gamu falgad di nimò i Dwata,
na tooyu dnan i ktoyu. Na tooyu kah di nawayu i kafdenyu i kafye blén di
gamu di kasfulê Dyisas Krayst.
14 Na du ta dad ngà Dwata gamu, tooyu kenen nimen. Na ta nangyu nimen
i dad sasè knayèyu salngad di muna di lamyu là fa gmadè i Tnalù Dwata.
15 Bay, ftiu gamu di kdee dad nimòyu, du i Dwata malék gamu, mtiu,
16 du ani man i Tnalù Dwata, “Ftiu gamu du mtiu agu.”
17 Du tloyu Mà i Dwata, na kenen i mukum kdee dad to mdà di nimòla, na
là mungulan, taman nafèyu kenen di lamyu mnè di tah tanà.

18 Du gadèyu ku dét i sòan gamu mdà di muna ldamyu sasè i ta lalòyu mdà
di gutambulyu. Ise ku dad kalyak lo mlius salngad filak na blawen.
19 Bay yé sòan gamu i too mabtas litè Krayst, du salngad kenen i satu ngà
bilibili landè slenan.
20 Ta sana nalék Dwata kenen di là fa mgimò i klamang banwe, bay
silangan fite, di dad du falami ani du gamfye di gamu.
21 Fagu di kenen, ta ftoo gamu di Dwata, dunan i mték kenen di fati na lê
fdatah kenen, du fye yé gufkahyu i kaftooyu na i fandenyu di Dwata.
22 Ani, ta mlaneb gamu mdà di kimenyu i kaglut, na ta nun glut kasakdoyu
di dademeyu ftoo. Taman, too gamu salbong nawa mdà di foon i nawayu.
23 Du fagu di Tnalù Dwata mlé nawa na landè gusenan, ta sut gamu
samfulê, na ise ku fagu di to mlal mati, du landè fati i Màyu.
24 Du ani man di Tnalù i Dwata,
"I kdee dad to, salngad bnas. I kdatahla, salngad dad bulek di lam bnas. I
bnas, mati, na tatek dad bulekan.
25 Bay Tnalù i Dwata, landè gusenan."
Dunan ani i Fye Tulen ta tdò di gamu.

2

I batu too mabtas na dad to mtiu nfun Dwata

1 Taman, tnagakyu i kdee dad sasè nimòyu, balù i ktulen kéng, i kaflingu, i
ksafè nawa, na i kasafalmo.
2 Salngad i dad ngà falami sut mibal tmutù, fye ku yé nibalyu i mtiu Tnalù
Dwata fye di kimenyu dun, lamnok gamu di kagalwà.
3 Du man di Tnalù Dwata, "Ta gtilewyu i kafye i Amu."
4 Too gamu fdadong di Amu, i mto batu knang i dad to du yé man nawala
ku landè gukmamu dun. Bay ta nalék Dwata kenen, na dnilèan i kabtasan.
5 Na gamu lê salngad i dad mto batu, fdadong gamu, na fgamityu i ktoyu
di kafdak Dwata i gumnèan. Na di gumnè ayé, gamu i mtiu dad to snalig mlé
mtiu dsù gten dnawat i Dwata fagu di ku Dyisas Krayst.
6 Du yé man di Tnalù Dwata,
"Ta nalékgu i too mabtas batu gufdak i gumnègu di Sayun, na i to ftoo di
kenen, là gsalan."
7 Too mabtas i batu ani di gamu dad ftoo. Bay di dad to là ftoo, ani i man di
Tnalù Dwata,
"I batu knang dad fanday du man nawala landè gukmamu dun, yé too
mabtas di kdee."
8 Na lê nun man di Tnalù i Dwata,
"Dunan ayé i batu gugsungkul na gumdà i dad to glakob."
Yé duenla gsungkul na glakob du là fantoola i Tnalù Dwata, na yé tagà Dwata
di dale.
9 Bay gamu dad ftoo i lumbuk ta nalékan, na i dad snalig i Harì mlé dsù, na
i dad to tanfingan, na i dad to nfunan du fye tulenyu i dad fye nimòan du ta
tlon gamu mdà di lam kifuh salu di gumalwan too gamtikeng.
10 Di munan, ise dad to Dwata gamu, bay ani, ta dad ton gamu. Di munan,
là fa gdawatyu i kakdo Dwata, bay ani, ta gdawatyu.

Dad fasak Dwata

11 E dad flanek, mni agu di gamu du salngad ato i dad to tlang magu di tah
tanà ani. Nang gamu fafisan di dad nibal i ungadyu, du yé samfati i nawayu
di kaftoo.
12 Tooyu fanye i ldamyu di knèyu di saféd i dad to là ftoo, du fye, balù ku
dnalamla gamu mimò sasè, yé balingla teen i dad fye nimòyu, na dnayenla i
Dwata kadang di Du kasfulêan.
13 Tooyu nafè i kdee mebe i banwe, du yé knayè Dwata, mdà di ulu i kdee
ganlal,
14 na kel di dad gubirnador, du dale ta gusmaligan falmayam i dad to mimò
sasè, na mdag i dad to mimò fye.
15 Du ani knayè Dwata ku gfafanakyu i kastulen landè gukel i dad to kulang
fandam fagu di dad fye nimòyu.
16 Ta galwà gamu di dad gumgikatyu. Nangyu gnamit i kagalwàyu smafang
i sasè, bay fanyeyu mebe i ktoyu salngad i dad fasak Dwata.
17 Nafèyu i kdee dad to, kandoyu i dademeyu ftoo, kalnikòyu i Dwata, na
nafèyu i ulu i kdee dad ganlal.

I guflingen i kaflayam Krayst

18 Gamu dad fasak, tooyu nimen na nafèyu i dad amuyu, balù ku kamdo
ale na fye balula, ku demen sasè.
19 Ku sasè kibòla gamu balù ku landè salàyu, banlé Dwata gamu kafye ku
fagtayud gamu du mdà di kimenyu i knayèan.
20 Dag gamu kè ku fagtayud gamu di kfasla gamu ulê i sasè nimòyu? Là sa.
Bay ku fagtayud gamu di sasè kibòla gamu balù ku slame fye i nimòyu, yé sa
gumlé Dwata gamu kafye.
21 Du yé knayè Dwata di gamu di katlon gamu, du ta maflayam Krayst di
gamu, du blén i guflingen fye lalòyu.
22 Là gamsalà Dyisas Krayst, na là tmulenan kéng.
23 Nadoyla kenen, bay là ti malàan. Na falnayamla kenen, bay là bnantakan
ale. Lo yé nimòan, saligan i kton di Dwata, i Tluh Mukum.
24 Di kagatlawéngan di krus, neben kdee dad salàto di lawehan du fye ta là
lê ato mimò salà, bay mnè ato di katluh. Fagu di dad seeyan, ta mgulê gamu.
25 Di muna, salngad gamu dad bilibili ta tlas, bay ani, ta neben gamu
samfulê du fye lalòyu i Mifat na Kamlung i layefyu.

3

I fye nimò i lagi na yaanan

1 Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad libun, tooyu fdanà i ktoyu di
yaanyu, du balù nun di dale là ftoo di Tnalù Dwata, baling ale mgebe di
kaftoo di ku Krayst du mdà di fye nimòyu. Balù ku là tnulenyu ale,
2 du teenla i kafye baluyu na ktiu i ktoyu.
3 Na gamu dad libun, nangyu fandam ku lo yé gumdà i kafye bawehyu
di dad kasyu, salngad kaswatyu i wakyu, na kgamityu i dad blawen, na
kalsakyu i dad mabtas klaweh.
4 Bay yé tooyu fanduf i kafye baweh mdà di lam, i kafye baweh là mwàan
teen di kafye baluyu na ktanak nawayu, du yé mabtas di Dwata.
5 Du salngad ayé i kafafye baweh i dad libun fye balu di munan i smalig di
Dwata. Fdanàla i ktola di yaanla.

6 Salngad ayé i nimò Sara, du nimenan Abraham, i yaanan, na yé katlon
dun “amu.” Na gamu dad ngà Sara ku fye nimòyu, na landè klikòyu balù
détan.
7 Na lê salngad ayé kagkahan di gamu dad lagi di ksasatuyu yaanyu,
dnilèyu i klungayla fagu di kakdoyu dale. Nafèyu ale, du salngad kagdawatyu
nawa landè sen blé Dwata. Tooyu nimò ani du fye landè gambleng di
kdasalyu.

I dad kaflayam mkel mdà di dad fye nimò

8 Taman, tooyu sanngad i fandamyu na i galyaloyu. Salbong gamu nawa
du ta saflanek gamu. Na sakdo gamu, na fdanàyu i ktoyu di dademeyu.
9 I sasè, nangyu bnalà sasè. Ku nun to talù sasè di gamu, nangyu bnalà sasè.
Bay yé balingyu balà dun i fye, du di katlo Dwata gamu, yé fakangan banlén
gamu kafye,
10 du man di Tnalù i Dwata,
“Nè to mayè lehew na fye kagkahan, nang talù sasè, na nang tmulen kéng.
11 Là fakay ku là tnagakan i sasè, na mimò kenen fye. Na yé toon nusal i
kasafye du fye nun ktanak.
12 Du i Amu, knudungan i dad to tluh, na falningen i dad dasalla, bay
knangan i dad to mimò sasè.”
13 Simto kè famsasè gamu ku yé gukamgisyu di kimò fye?
14 Bay, ku maflayam gamu mdà di kimòyu fye, banlén gamu klehew.
Nangyu kalnikò i dademeyu to, na nangyu flidù i nawayu.
15 Tooyu fabtas Krayst di nawayu, na nafèyu du kenen i Amuyu. Na kloyu
to gatlagad tmimel balù simto smalek gamu gablà di fandenyu.
16 Bay fan-ganagyu tmimel dale, na nafèyu ale. Na fye ku landè salà
gamsamuk di nawayu, du fye i dad to famsasè gamu di klalòyu ku Krayst,
dale baling myà.
17 Baling too fye fa maflayam mdà di kimò fye ku yé knayè Dwata. Sasè ku
yé gumdàan di kimò sasè.
18 Balù Krayst, mati kenen du mdà di dad salàyu. Lo sulêan mati ta sikof.
Mati i landè salà du tlas i dad to gamsalà du sanfyen gamu di Dwata. Gfati i
lawehan, bay mték fagu di Mtiu Tulus.
19 Fles i layefan ditù di gugtafus dad layef i dad to ta mati du fgadèan dale
i kaglutan.
20 Dunan ayé dad layef i dad to là mimen di Dwata balù fantahà Dwata
nawan fatan dale di lam Nowa mimò i bong aweng. Bay lo walu to galwà
mdà di éél, du smakay ale di aweng.
21 I kagalwàla mgimò guflingen di gito kagalwà di mdu ani, dunan i
gufbunyagto. Na i kbunyag, ise ku alob i laweh, bay gugmadè dun ta mloh
ato di Dwata du fye mlaneb i fandamto. Na yé gumdàto galwà du ta mték
Dyisas Krayst di fati.
22 Na ta mbatun kenen ditù di langit, na di bang ani, ta ditù kenen di
kwanan i Dwata, na kenen magot i dad kasaligan i Dwata, na i kdee nun glal,
na i kdee maltulus.

4

I katlas dad nimòyu

1 Du ta maflayam Krayst, taman tooyu fan-gal nawayu di kaflayamyu
salngad di nimòan, du nè to gamtayud di kaflayam, ta fanak di kimòan salà.

2 Taman, mdà ani, yé tooyu kah di nawayu mimen knayè Dwata, ise ku
sasè knayè i ktoyu.
3 Ta batongyu lmalò i nimò dad to là ftoo. Di munan, yé nimòyu i dad
magsik nimò, i sasè knayè i ungad, i kaflangal, i kaglukas sasè nimòyu di
lamyu flehew, na i kfangamfù di dad ise glut dwata.
4 Bay di nawan ani, tikeng i dad to là fa ftoo, du ta là magin gamu di dad
sasè nimòla, taman, galla gamu nadoy.
5 Bay nun du kadang, dale tmimel i sasè nimòla di Dwata, du ta gatlagad
kenen mukum i dad to mto, na i dad mati.
6 Lê tdò i Fye Tulen di dad to ta mati ani, dunan i ta gugafat i tagà di laweh
i kdee, du fye lê ale mto salngad di Dwata.

I dad to gsalig magot i dad blé Dwata

7 Ta mdadong nan gusen i kdee knun di tah tanà ani. Taman, tooyu dnan i
ktoyu, na too gamu fgeye, du fye gamdasal gamu.
8 Mdatah di kdee, too gamu salbong nawa. I kasalbong nawa, yé galmimun
i dad salà, balù too ale dee.
9 Too gamu sdawat di landè kablat nawa.
10 Kat satu to gufagot Dwata i dad gnagan tadèan blé. Fye ku toon gnamit
gamfye di dademe to du yé gumdàan di Dwata.
11 I tamdò, yé tdòan i tnalù blé Dwata. Na i to tmabeng di nimò Dwata, fye
ku gnamitan i kgis blé Dwata, du fye di kalbong kdee, magdayen Dwata fagu
di ku Dyisas Krayst du kenen mfun i kalbong kdatah na kaltulus kel di landè
sen. Amén.

I dad kaflayam gnaguyu mdà di kaftooyu

12 E dad flanekgu too mabtas, nang gamu tikeng gablà di dad féét tilew
gnaguyu. Nangyu fandam ku mahal klasi tilew i gnaguyu di gnagu dademe.
13 Bay too gamu flehew du ta nun alelyu di dad kaflayam Krayst. Na fagu
déé, too sikof klehewyu ku ta fiten i kdatahan di kasfulêan.
14 Banlén gamu kafye ku fyàla gamu mdà di klalòyu ku Krayst, du yé
gugmadè dun i too mdatah Tulus, dunan i Tulus Dwata, déé di gamu.
15 Là fakay ku nun di gamu maflayam mdà di kbanòan, ktakun, klafàan i
uldin, ku demen klabetan i dademe.
16 Bay ku yé gumdàyu maflayam du mdà di kaftooyu di ku Dyisas Krayst,
nang gamu myà, bay fasalamat gamu di Dwata du mdà di kfun Krayst gamu.
17 Ta kel nan i bang mukum, na yé funan nukum i dad to Dwata. Na ku yé
gutambùan di gito dad ftoo di kenen, dét gukel i dad to là fkah di nawala i Fye
Tulen blé Dwata?
18 Du ani man di Tnalù Dwata,
"Ku mlimah galwà i fye to, dét kibò i dad to bayan mimò salà na là ftoo di
Dwata?"
19 Taman, i dad to maflayam mdà di knayè Dwata, là fakay ku là mimò ale
fye, na saligla i ktola di Mimò dale, du dnohòan i fakangan.

5

I dad to Dwata

1 Nun fnigu di gamu dad ulu di simbahan du do i lê satu ulu salngad gamu,
na ta teen-gu dad kaflayam gnagu Krayst, na nun alelgu di kdatah fiten
kadang. Fnigu di gamu,

2 tooyu bnantay dad to ta salig Dwata di gamu, na fanyeyu mifat dale.
Tooyu ale nifat, ise ku feges di gamu, bay mdà di klaan nawayu mimò i knayè
Dwata. Nimòyu i alelyu, ise ku lo mdà di sukéy, bay mdà di kinit nawayu
tmabeng.
3 Nangyu fandam ku mdatah gamu di dad to ta salig Dwata di gamu, bay
fiteyu di dale i too fye guflingen.
4 Na ku ta samfulê i Too Mdatah Mifat, gamdawat gamu kyangen là mwàan.
5 Na gamu dad lamnok, nafèyu i dad twege di gamu. Na tooyu fdanà i ktoyu
di dademeyu, na stabeng gamu, du ani man di Tnalù Dwata, "Knangan i dad
to fdatah i ktola, bay banlén kafye i dad to fdanà i ktola."
6 Taman, fdanà gamu di Dwata too maltulus, na fdatahan gamu ku ta kel i
bangan.
7 Na saligyu di kenen i kdee klidùyu, du kenen mifat gamu.
8 Tooyu dnan i ktoyu, na mantay gamu, du Satanas, i dmuen gamu, gal
lmibut salngad liyun du mngabal falmon.
9 Bay too gamu fbagal di kaftooyu, na natuyu Satanas, du ta gadèyu balù i
dad flanekyu ftoo di klamang banwe, lêla gnagu dad kaflayam gnaguyu.
10 Bay kafngeyu gmagu i kaflayam di là mlo, snikof Dwata gamu, na
fanbagalan gamu, fakgisan gamu, na ftadagan gamu, du kenen sa i gutambul
kdee kafye, na ta nalékan gamu magin di kdatahan kel di landè sen du mdà
di ksasatuyu di ku Krayst.
11 Kenen mfun gnagan kel di landè sen. Amén.

Gusen i sulat

12 Di kimògu i fukal sulat ani, yé tmabeng do Silbanu. Yé kafdamgu dun,
kenen i flanekgu too gsalig. Yé kayègu ku tan-galgu nawayu, na tulen-gu
gamu, dunan ani i too glut kafye Dwata. Taman, tooyu snalig.
13 I dad flanekgu di Babilon ta nalék Dwata, manla, "Kumusta gamu" kun,
na lê man Mark, dunan i ngàgu di kaftoo.
14 Tooyu fite i kasakdoyu du ta saflanek gamu mdà di ku Dyisas Krayst.
Mulà moon i ktanak nawa mnè di gamu dad to nfun Krayst.

I Galwe Sulat Febe Piter

1 Do, Simon Piter, gumdà i sulat ani, i satu snalig na dek Dyisas Krayst.
Na yé gugtadèan di dad to ta gamdawat i mabtas kaftoo salngad di gami,
du mdà di katluh i Dwata na Dyisas Krayst, i Falwà.
2 Mulà moon fnò gamu kafye na ktanak nawa fagu di kdilèyu i Dwata na
Amuto Dyisas Krayst.

I kalék Dwata na katlon

3 Fagu di bong kaltulus Dwata, ta blén di gito i kdee gamtabeng gito du fye
lmalò ato di knayèan fagu di kdilèto kenen, du ta nalékan ato fye nun alelto
di kdatahan na di kafyen.
4 Fagu dini, ta blén di gito i kdee fye ta fakangan too mabtas du fye giwasto
i sasè kibal gamfalmo dini di tah tanà, na nfunto i ldam Dwata.
5 Taman, nimòyu i sen gnaganyu tamnù di kaftooyu i fye balu, na tnùyu di
fye balu i kaglabat.
6 Na tnùyu di kaglabat i kadnan i kto, na tnùyu di kadnan i kto i kafagtayud,
na tnùyu di kafagtayud i kagbetyu i adat Dwata.
7 Na tnùyu di kagbetyu i adat Dwata i kasakdo salngad di saflanek, na tnùyu
di kasakdoyu i kasalbong nawa.
8 Ku teen i kdee ayé di gamu, na lamnok, bong mgimòyu na nun ulê i kdilèyu
di Amuto Dyisas Krayst.
9 Bay nè to là teen di kenen i kdee ayé, butè kenen, ku demen là tafad keyen,
na ta glifetan i klaneb Dwata kenen di dad salàan.
10 Taman, dad flanekgu, tooyu fkah di nawayu i katlo Dwata na i kalékan
gamu, du ku yé nimòyu, là gfisan gamu.
11 Na fagu déé, banlén gamu ktoo fusuk di banwe landè sen nagot Dyisas
Krayst, dunan i Amu na i Falwà gito.
12 Taman, toogu fafaldam i kdee ayé di gamu, balù ku ta gadèyu na ta
mbagal gamu di kaglut ta dnawatyu.
13 Taman, yé fandamgu, nun gufyen ku fafaldamgu gamu i kdee ayé di
lamgu mto,
14 du gadègu ta là mlo i knègu di tah tanà ani du yé ta fgadè i Amuto Dyisas
Krayst di do.
15 Taman, nimògu i sen gnagan-gu du fye balù ta lanah agu di safédyu, là
glifetyu i kdee man-gu di gamu ani.

I dad to mite i kaltulus Krayst

16 Di ktulenmi gamu gablà di kaltulus na kasfulê i Amuto Dyisas Krayst, ise
yé gufdàmi dun di kfulungmi talù, du ta toomi teen kneng i kaltulusan.
17 Ditù gami di kablé Màto Dwata dun afè na kdatah, du gafat di kenen i
talù Dwata mdà di langit, manan, “Ani i Ngàgu, i toogu kanbong nawa. Too
fye nawagu dun.”
18 Lingemi i talù ayé mdà di langit du magin gami di kenen di bulul mtiu
ayé.
19 Taman, too midul kbagal i kaftoomi i tdò dad tugad Dwata. Na fye ku
tooyu fkah di nawayu du salngad salò mneng di gukmifuhan kel di ksut i
blatik too mneng tmuyal di nawayu, dunan Dyisas Krayst.

20 Bay mdatah di kdee, tooyu fandam ani. I kdee ta fala tulen di Tnalù
Dwata, ise ku yé gumdàan di fandam i dad tugad Dwata.
21 Du i dad falala tulen, ise mdà di dale knayè, bay i dad to ayé, nebe i Mtiu
Tulus ale, na fagu déé, yé tulenla i fafgadè Dwata.

2

I dad to tamdò kéng

1 Di munan, nun dad to flingu tmulen i Tnalù Dwata mdà di dad to Dwata.
Na salngad di gamu, nun dad to tamdò kéng mdà di blengyu. Yé tdòla dad
kéng i gamfalmo, na knangla i Amu falwà dale moon. Taman, makto kel di
dale i kalmo.
2 Bay balù ayé, dee baling lmalò di dad sasè nimòla. Na mdà di sasè nimòla,
sanlen dademe to i Glut Dalan.
3 Mdà di klomla, yé kibò dad to tamdò kéng ayé gamwè knun fagu di
kfulungla talù. Ta mlo gatlagad i flayamla, na yé fatan i Falmo dale.
4 Là ti knabas Dwata i dad kasaligan ta gamsalà, bay batan ale di lam i sol
too kmifuh magbakus kel di Du Kukum.
5 Lê là knabas Dwata i kdee mnè di klamang banwe di munan, bay falmon
i dad to fagu di dunuk du mdà di là kafèla dun. Yé lon falwà Nowa, i tamdò
katluh, na i fitu dademen.
6 Na lê falnayam Dwata i dad to di syudad Sodom na Gomora, du falmon
ale fagu di lifoh, na nimòan ale guflingen i mkel di dad to là mafè i Dwata.
7 Na falwàan Lat, i satu to tluh du mlidù nawan mdà di dad magsik nimò i
dad to là mafè i Dwata.
8 Du di knè Lat di blengla, kat du teenan na lingen i dad sasè nimòla, na too
mlidù nawan.
9 Taman, too fulung Dwata falwà i dad to mafè kenen mdà di lam i dad
tilew, na lê kenen fulung mkah i dad sasè to di kaflayam kel di Du Kukum.
10 Midul fa kablatan di dad to ta fafisan di magsik knayè i ungadla na
kamnang i kdatah Dwata.
I dad to tamdò kéng ayé, too ale labè na fdatahla i ktola, na landè afèla di
dad maltulus, bay balingla ale nadoy.
11 Balù too mdatah fa na maltulus i dad kasaligan Dwata, là glasla madoy
di ktifùla dale di kanfe Dwata.
12 Bay yé mebe dad to ayé i dale gnadè, du salngad ale i dad lmanaf mlayal
kanfè na tnatê. Nadoyla i là glabatla, taman fnati ale salngad i dad lmanaf
mlayal.
13 Lê ale falnayam du mdà di kaflayamla i dademe. Yé kanbayan nawala
mimò i kdee sasè niballa balù di mdu. Too ti magyà i kakaanla di safédyu du
sana kimòla sasè.
14 Lo yé fanngaballa i dad sasè libun. Là dsal nawala mimò salà. Faginla
dale i dad to mlal mgebe, du fye bkeh ale di limanla, na yé kagkahla, lom ale.
Déé di tahla i flayam Dwata.
15 Ta samyat ale mdà di tluh dalan, na ta tlas ale. Ganbetla i nimò Balaam,
i ngà Biyor, du kanbongan nawa i gdawatan di kimòan sasè,
16 na nngak kenen di kaglafàan. Talù i dongki snakayan salngad di talù to,
na nsangan i kbook nimò Balaam, i tugad Dwata ayé.
17 I dad to tamdò kéng ayé, salngad ale i sfut ta kafag, na lê ale salngad di
dad labun malis nus. Yé tagà Dwata dale i too mgat gukmifuhan.

18 Too ale fagdag na landè gukel i kastulenla, na gnamitla i sasè knayè i
ungad lmiman i dad to falami lamwà di dad to mnè di kagsalà.
19 Yé fakangla di dale, galwà ale di kagfasakla, blaam dale, sana kagfasakla
di dad nimò gamfalmo, du nè fmisan i satu to, yé fmasak dun.
20 I dad to ta tmagak i dad magsik nimò i dad to dini di tah tanà fagu di
kdilèla ku Dyisas Krayst, i Amu na Falwà, ku lê ale fgikat na fafisan déé, midul
fa di munan i ksasè kagkahla.
21 Baling fye fa ku là gadèla i tluh dalan, bay too sasè du gadèla na knagolla
i mtiu uldin blé Dwata di dale.
22 I ta mkel di dale fite na too i man ani, "I ayem, sanfulêan knaan i ta utàan,"
na "I sdè falami danyoh, lê samfulê tmunà di fitak."

3

I fakang i Amuto gablà di kasfulêan

1 Dad flanekgu mabtas, ani i galwe sulat febegu di gamu. Na yé kayègu ku
fagu di dad sulat ani, mukat i klaneb fandamyu fagu di kafafaldamgu gamu
ani.
2 Yé kayègu ku là glifetyu i ta fala man dad tugad Dwata di munan, na i uldin
ftulenan fagu di dademeyu ta dekan. Na yé gumdà i uldin ayé di Amuto,
dunan i Falwà.
3 Mdatah di kdee, là fakay ku là gadèyu ani: Ku ta mdadong i gusen du, nun
dad to kel, yé lola nimò i sasè knayè i lawehla. Nadoyla gamu,
4 manla, "Yé sa fakang Dyisas samfulê. Ta nèan sa? Ta fan sdulê mati dad
tuato, bay landè kgilih i banwe mdà di kimò dun."
5 Bay tan-gaadla lnifet i ktoon ani. Fagu di talùan, nimò Dwata i klamang
banwe mdà di éél, na gnamitan éél di kimòan dun.
6 Na lêan gnamit éél fagu di dunuk di kafalmon i kdee mnè di klamang
banwe di muna.
7 Na lê fagu di talù Dwata, i langit na tanà teento ani, nifatan du tagàan di
lifoh di du kukuman na kaflayaman i dad to sasè.
8 Bay dad flanekgu mabtas, nangyu glifet ani. Di fandam i Amuto Dwata, i
sdu salngad i mlibu fali, na i mlibu fali salngad sdu.
9 Là ti fganggà i Amuto dmohò i fakangan salngad man nawa dademe dad
to. Bay fantahàan nawan di gamu, du là mayèan ku nun malmo, bay yé
kayèan ku sdulê msal i kdee na tnagakla i dad salàla.
10 I Du i Amu kel, salngad di kakel i to tmaku. Di Du ayé kadang, tadè
mlanas i tah kmawang gagin i bong uni, na sakuf i kalbong kdee mnè ditù.
Na kabal i tanà na i kdee mnè déé, mti knaful.
11 Du mti malmo i kdee gambet ayé, dét kè gten nimòyu? Là fakay ku là ftiu
gamu, na bléyu i ktoyu di Dwata,
12 di lamyu fatan i Du i Dwata, na nimòyu i sen gnaganyu du fye mlal kel i
Du ayé. Na ku ta kel, sakuf na malmo i tah kmawang, na mtunal i kdee mnè
ditù mdà di sasè init.
13 Bay yé fatanto i fakang Dwata, dunan i falami langit na tanà, gumnè i
katluh.
14 Taman, dad flanek, di lamyu fatan i Du ayé, nimòyu i sen gnaganyu du
fye mtiu gamu na landè gumaslenyu di kite Dwata, du fye too fye kasgalakyu
di kenen.

15 Fandamyu i kaftahà Amu i nawan du mlé kenen oras fye galwà ato.
Salngad ayé man i mabtas flanekto Pol di ksulatan di gamu gmamit i kfulung
blé Dwata di kenen.
16 Yé manan di kdee dad sulatan. Na nun dad mngalam tdò gablà ani
di dad sulatan, na dad to landè gnadè na là mbagal di kaftoola, nakingla i
gumtatekan salngad kibòla i dademe tdò di Tnalù Dwata. Taman, yé lmugad
dale di kaflayam.
17 Bay, dad flanekgu, ta gadèyu i kdee ayé. Taman, fgeye gamu du fye là
mgebe gamu di gugsalà i dad to lmafà i uldin, na là fuléh gamu mdà di mbagal
gutadagyu.
18 Too gamu fadlug di kalnokyu mdà di kafye i Amuto Dyisas Krayst, i
Falwà, na di kgadèyu kenen. Too kenen magdayen di mdu ani na kel di landè
sen. Amén.

I Tnanin Sulat Febe Dyan

I Tnalù mlé nawa

1 Smulat gami gablà di Tnalù mlé nawa. Di laman là fa mgimò i klamang
banwe, ta sana nun i Tnalù ayé. Na kanto fbaling To, ta lingemi talùan, na ta
teenmi kenen, na ta nagotmi.
2 Na kanton fite i kton, ta teenmi, na yé duenam man, tulenmi gablà di
kenen. Na i nawa landè sen ani i tulenmi di gamu, dunan i sagin di ku Mà,
na i ta fite di gami.
3 Ani duenmi tmulen di gamu ku dét i teenmi na i lingemi du fye lê gamu
sasatu di gami, du ta nun ksasatumi di Màto Dwata na di Ngàan, Dyisas
Krayst.
4 Taman, sulatmi ani di gamu du fye too sikof i klehewto.

Dwata i lwa

5 Ani ta lingemi mdà di Ngàan, na lêmi tugad tulen di gamu. I Dwata, kenen
i too glut lwa, na landè kifuh di kenen, balù tukay.
6 Na ku yé manto na ta sasatu ato di Dwata bay sana knèto di gukmifuhan,
tmulen ato kéng du là glalò i knèto di kaglutan.
7 Bay ku mnè ato di gumalwan, salngad i knè Dwata kenen di gumalwan,
ta nun ksasatuto, na i litè Dyisas, i Ngàan, malob gito di kdee dad salàto.
8 Ku yé manto landè salàto, tnulento kéng i ktoto, na landè kaglut mnè di
gito.
9 Bay ku nsalto i dad salàto, na tulento di Dwata, fnasinsyan i dad salàto,
na naloban ato di kdee dad gusasèto du too kenen gsalig na too tluh.
10 Ku yé manto là lmen ato gamsalà, fankéngto i Dwata, na là mnè Tnalùan
di nawato.

2

Krayst i tmabeng gito

1 E dad ngàgu di kaftoo, ani duen-gu smulat di gamu du fye là gamsalà
gamu. Bay ku nun to gamsalà, nun sa samfye gito di Mà, dunan Dyisas
Krayst, na kenen i too tluh.
2 Na Krayst i dsù du fye gfasinsya dad salàto. Na ise ku lo gito salà, bay lê
man dad salà i dademe dad to di klamang banwe.
3 Ani gudmilèto dun ta gadèto i Dwata, ku nimento i dad uldinan.
4 Bay ku nun to man dun, “Ta gadègu i Dwata,” bay là nimenan i dad
uldinan, tmulen kenen kéng, na landè kaglut mnè di kenen.
5 Bay ku nun to mimen i tnalù Dwata, too sikof i kalbong nawa Dwata di
kenen. Na ani gugmadèto dun ku nun ksasatuto di Dwata.
6 Ku yé manto ta sasatu ato di kenen, yé fye fasalngadto di ku Dyisas Krayst
i ldamto.

I falami uldin Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, ise ku falami i uldin sulatgu ani di gamu,
bay ta sanayu gadè mdà di kagatbùan. Dunan ani i tdò ta lingeyu.

8 Bay balù ta mlo i uldin ayé, bay falami i uldin sulatgu ani di gamu, du ta
teen i kaglutan di ku Krayst na lê déé di gamu, du ta mlius i kifuh, na ta kel i
too glut lwa.
9 Ku nun to, yé manan ta mnè kenen di gumalwan, bay nutehan nawa i
dademe to, sana knèan di gukmifuhan.
10 Nè i to kamdo i dademen to, ta mnè di gumalwan, na landè gugsungkul
teen di kenen.
11 Bay nè i to nutehan nawa i dademen to, sana knèan di gukmifuhan, na
yé dalanan magu di lam kifuh. Là gadèan i gusalun du bnutè i kifuh kenen.
12 E dad ngà, smulat agu di gamu du ta fnasinsya Dwata i dad salàyu fagu
di ku Krayst.
13 Na smulat agu di gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman
là fa mimò i klamang banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta
gfisanyu Satanas.
14 Na smulat agu di gamu, dad ngà, du ta gadèyu i Mà. Na smulat agu di
gamu, dad tua, du ta gadèyu kenen, i sana mnè di laman là mimò i klamang
banwe. Na smulat agu di gamu, dad lamnok, du ta mbagal gamu. Ta mnè di
nawayu i Tnalù Dwata, na ta gfisanyu Satanas.
15 Nangyu fabtas i knèyu dini di tah tanà, na i dad knun nfun i banwe ani.
Nè i to fabtasan i knèan dini di tah tanà, là kanbongan nawa i Mà.
16 Du i kdee dini di tah tanà—dunan knayè i ungad, knayè i mata, na
kafagdag i dad to - ise mdà di ku Mà, bay slame mdà dini di tah tanà.
17 I banwe ani na i kdee knayè i dad to di laman, nun gusenan. Bay nè i to
mimò i knayè Dwata, nun nawan landè sen.

I to dmuen ku Krayst

18 E dad ngà, ta mdadong gusen i banwe. Ta sanayu linge sa ku ta mdadong
gusen i banwe, nun to msut dmuen ku Krayst. Na di nawan ani, ta dee to
dmuen ku Krayst. Na yé gugmadèto dun ta mdadong i gusenan.
19 I dad to ayé, ta lamwà ale mdà di kaftooto di ku Dyisas Krayst, du ise dale
too glut dademeto. Du ku too glut dademeto ale, là ti tnagakla gito. Bay du ta
tnagakla gito, yé gugmadèto dun ise dale i too glut dademeto.
20 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu, na i kdeeyu ta slame gmadè i kaglutan.
21 Ise ku yé duen-gu smulat di gamu ku là fa gadèyu i kaglutan, bay yé duen-
gu smulat du ta gadèyu i kaglutan, na lêyu gadè landè kéng gbol di kaglutan.
22 Simto kè i to tmulen kéng? Dunan i to man dun Dyisas ise Mgalék i Dwata.
Nè i to talù gambet ayé, dnuenan Krayst du knangan Dwata Mà, na i Ngàan
Dyisas Krayst.
23 Nè i to kamnang i Ngà, ta lêan knang i Mà. Bay nè i to dmawat i Ngà, ta
lêan dnawat i Mà.
24 Yé duenam man, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan.
Ku nimòyu ayé, ta nun ksasatuyu di Ngà na lê man di Mà.
25 Na ani ta fakangan di gito, dunan nawa landè sen.
26 Ani duen-gu smulat ayé gine di gamu du fye gadèyu gablà di dad to mayè
famgaw gamu.
27 Bay ta mnè i Mtiu Tulus di gamu. Na di laman mnè di gamu, balù ku
landè tamdò gamu, du i Tulusan tamdò i kdeen di gamu, na slame glut i
tdòan, na landè bolan kéng. Taman, nimenyu tdò i Mtiu Tulus, na fles gamu
di ksasatu nawayu di ku Krayst.

28 Yé duenam man dad ngà, too gamu fles di ksasatuyu di ku Krayst du fye
ku ta samfulê kenen, na landè gumyàto.
29 Ta gadèyu too kenen tluh. Yé fye lêyu gadè ku simto mimò tluh, kenen i
satu ngà Dwata.

3

Dad ngà i Dwata

1 Fandamto kalbong nawa Màto gito! Yé ilè dun du tlon ato dad ngàan, na
yé sa glut kagkahto. Na ani duen i dad to nfun i banwe là dmilè gito, du là
dilèla i Dwata.
2 E dad flanek kanbonggu nawa, ta ngà ato nan i Dwata, bay là fa tooto gadè
ku dét i kagkahto kadang. Bay lo ani gadèto, ku ta samfulê Krayst, masalngad
ato di kenen du ta teento i too glut kagkahan.
3 Na i kdee dad to ta gmadè na nun fandenla, yé fye toola tanluh i nimòla
salngad i katluh Krayst.
4 Ku simto gamsalà, glafàan i uldin Dwata, du yé gumtatek i salà dunan
klafà i uldin Dwata.
5 Bay ta gadèyu na yé duen Krayst salu dini di tah tanà du nwèan i dad
salàto, du Krayst, landè salàan.
6 Na yé duenam man, nè i to ta sasatu di ku Krayst, ta là fadlugan di salà.
Nè i to fadlug di salà, là glabatan na là dilèan Krayst.
7 E dad ngà kanbonggu nawa, too gamu fgeye, tà gamu mafgaw. Ku nè i to
mimò tluh, ta tluh kenen salngad ku Krayst.
8 Bay nè i to fles mimò salà, yé mfun dun Satanas, du fagsalà Satanas mdà
di kagatbùan. Na ani duen i Ngà Dwata salu dini di tah tanà du falmon i nimò
Satanas.
9 Nè i to ta ngà i Dwata, ta là fadlugan di salà, du i ldam Dwata ta déé di
kenen. Là gaganan fles di salà du ta ngà kenen i Dwata.
10 Na ani gusahal i dad ngà Dwata na i dad ngà Satanas. Nè i to là mimòan
tluh, ku demen là kanbongan nawa i dademe to, ise kenen ngà i Dwata.

Sakdo ato

11 Ani i tdò ta lingeyu mdà di kagatbùan, sakdo ato.
12 Nangto ganbet Kain. Yé mfun kenen Satanas, na bnanòan i twalin. Dét
duenan manò dun? Du sasè i kenen nimò, na tluh i nimò twalin.
13 Dad flanekgu, nang gamu tikeng ku i dad to nfun i banwe ani, nutehla
gamu nawa.
14 Gadèto na ta gliusto i fati, na ta mnè ato di falami nawa. Na yé gugmadèto
dun du kanbongto nawa i dademeto to. Bay i to là kanbongan nawa i
dademen, sana knèan di fati.
15 Nè i to nutehan nawa i dademen to, salngad di to manò, na ta gadèto i to
manò là gfunan nawa landè sen.
16 Na ani gumiteto i too glut kasalbong nawa di ku Dyisas Krayst du fafati
kenen mdà di kalbong nawan gito. Na yé duenam man, gten ato fafati mdà
di kalbong nawato i dademeto to.
17 Bay ku i satu nun knunan, teenan klandè i dademen bay là tnabengan
dun, dét kibòan man dun kanbongan nawa i Dwata?
18 E dad ngà toogu kanbong nawa, yé fye too glut i kasalbongto nawa, ise
ku lo fagu di talù, bay lêto fite fagu di dad nimòto.

19 Na yé gugmadèto dun ta yé mfun gito i kaglutan, na yé gumdà landè klikòto tadag di kanfen.
20 Ku msamuk nawato gablà di dad salàto, gadèto mas mdatah fandam i Dwata di gito fandam, na gadèan i kdee.
21 E dad flanek toogu kanbong nawa, ku ta fnasinsya Dwata dad salàto, ta là msamuk nawato, na ta landè klikòto fdadong di kenen.
22 Na ku yé kagkahto, balù dét i fnito di kenen, blén di gito du nimento i dad uldinan, na nimòto i gamflehew kenen.
23 Dunan ani i uldinan gito, fantooto i Ngàan Dyisas Krayst, na salbong ato nawa du yé uldin Krayst di gito.
24 Nè i to mimen di dad uldin Dwata, ta mnè kenen di Dwata, na i Dwata mnè di nawan. Na ani gugmadèto dun ta mnè Dwata di nawato, du ta blén di gito i Tulusan.

4

I gusahal i to nanè i Tulus Dwata na i to flingu

1 E dad flanek kanbonggu nawa, nangyu tadè fantoo i kdee dad to man dun yé mnè di dale i Mtiu Tulus. Bay funayu ale too tnanul du fye gadèyu ku i tulus mnè di dale mdà di Dwata ku demen ise, du ta dee dad ise glut tugad Dwata kel di klamang banwe.
2 Na ani gugmadèyu dun ku yé mnè di satu to i Mtiu Tulus. Nè i to tmulen dun ta salu dini Dyisas Krayst na fbaling To, yé mnè di kenen i Tulus Dwata.
3 Bay nè i to famkéng i tdò ayé gablà ku Dyisas, ise Tulus Dwata mnè di kenen. Yé mnè di kenen i tulus dmuen ku Krayst, dunan i ta lingeyu salu dini, na ani, ta dini di klamang banwe.
4 Bay gamu, dad ngàgu, ta nfun Dwata gamu, na ta gfisanyu i dad ise glut tugad, du i Mtiu Tulus mnè di gamu mas maltulus di tulus mnè di dad to nfun i banwe.
5 Yé mfun dale i banwe. Taman, lo yé santulenla i kdee mnè di banwe ani, na flinge di dale i dad to di banwe.
6 Gito ta nfun Dwata, na nè i to dmilê i Dwata, flinge kenen di gito. Bay nè i to ise nfun Dwata, là flingen di gito. Fagu déé, gadèto i Tulus tamdò i kaglutan, na i tulus tamdò kéng.

I kakdo Dwata

7 E dad flanek kanbonggu nawa, too ato sakdo du yé gumdà i kakdo di Dwata. Nè i to kamdo, ngà kenen i Dwata, na gadèan i Dwata.
8 Nè i to là kamdo, là ti gadèan i Dwata, du Dwata gutambul i kakdo.
9 Na ani kibò Dwata fite i kakdon di gito, dekan i sen Ngàan dini di tah tanà du fye gfunto nawa landè sen fagu di kenen.
10 Dunan ani i too glut kakdo, ise ku gito kamdo i Dwata, bay kenen i kamdo gito, na dekan i Ngàan dini du mgimò dsù bayad i dad salàto.
11 E dad flanek kanbonggu nawa, du gambet ayé i kakdo Dwata gito, là fakay ku là sakdo ato.
12 Landè to lmen mite i Dwata. Bay ku sakdo ato, mnè Dwata di gito, na ta sikof nan i kakdon dini di gito.
13 Fagu dini gadèto ta mnè ato di Dwata, na mnè Dwata di gito, du ta blén gito i Tulusan.
14 Na ta teenmi i Ngà Dwata, na yé tulenmi ta dek Dwata Mà i Ngàan dini di tah tanà du fye falwàan i dad to.

15 Nè i to tmulen na Dyisas i Ngà Dwata, ta mnè Dwata di kenen na kenen
mnè di Dwata.
16 Na ta gadèto na fantooto i kakdo Dwata di gito.
Dwata gutambul i kakdo, na nè i to fanlesan kakdon, mnè kenen di Dwata,
na Dwata mnè di kenen.
17 Na fagu dini, ta sikof i kasakdoto du fye landè klikòto di Du Kukuman du
balù di lamto mnè dini di tah tanà, salngad ato di kenen.
18 Landè klikò di kasakdo, du i sikof kakdo, filihan i klikò. Nè i to likò, là fa
sikof i kakdo déé di kenen, du i klikò nun kasgagotla i flayam.
19 Yé duento kamdo du Dwata muna kamdo gito.
20 Bay ku nun to, na yé manan kandon kun i Dwata, bay nutehan nawa i
dademen to, ta tmulen kéng, du dét kibòto kamdo i Dwata di là teento ku là
kandoto i dademeto to i teento?
21 Ani uldin ta blén di gito: nè to kandon i Dwata, lêan kando i dademen to.

5

I kagfisanto dad sasè di banwe ani

1 Nè to ftoo na Dyisas i Mgalék Dwata, ngà i Dwata kenen. Na nè to kamdo
i Mà, lêan kando i dad ngàan.
2 Ani gugmadèto dun ta kandoto i dad ngà Dwata, ku kandoto i Dwata, na
nimento i dad uldinan.
3 Ani ilè i kakdoto di Dwata, nimento i dad uldinan. Na là mlimah mimen
dun,
4 du i kdee dad ngà i Dwata, ta gfisanla i sasè dini di tah tanà ani. Na ani
gamfisan dun, i kaftooto.
5 Simto kè gamfisan i sasè di banwe ani? Yé dunan i to ftoo na Dyisas i Ngà
Dwata.

I tmulen gablà ku Dyisas Krayst

6 Ta salu Dyisas Krayst dini di tah tanà, na bnunyag kenen di éél, na falohan
i litèan di kfatin di krus. Ise ku lo kenen fbunyag di éél, bay lê maloh i litèan.
Na i Mtiu Tulus tmulen gablà ayé, du kenen i kaglut.
7 Nun tlu tmulen gablà ku Dyisas,
8 dunan i Mtiu Tulus, na i éél, na i litè, na i tlu ani, sasatu ale.
9 Ku fantooto i tulen dademe to, midul déé kaglut tulen Dwata gablà di
Ngàan.
10 Nè i to ftoo di Ngà i Dwata, ta toon gadè i kaglutan. Bay nè i to là ftoo di
Dwata, fankéngan i Dwata du là fantoon i tulen Dwata gablà di Ngàan.
11 Ani i ta tulen Dwata: Banlén ato nawa landè sen, na yé gumdàan di
Ngàan.
12 Nè i to ta dmawat i Ngà Dwata, ta nun nawan landè sen, bay nè i to là
dmawat i Ngà Dwata, landè nawan landè sen.

Nawa landè sen

13 Sulatgu ayé di gamu du fye gadèyu na gamu ta ftoo di Ngà Dwata nun
nawayu landè sen.
14 Na là gdè ato mni di Dwata du gadèto balù dét i fnito, tnimelan syan ku
glalò di knayèan.
15 Na du gadèto na galan linge i kdee fnito di kenen, taman gadèto balù dét
i fnito, gdawatto.

16 Na ku teenyu i flanekyu di kaftoo ta tatek di salà, bay i salà ayé là
gamgebe dun di fati, yé fye dnasalyu du fye banlé Dwata kenen nawa. Bay
nun salà gamgebe i satu to di fati. Ise ku yé man-gu dnasalyu i to mimò salà
salngad ayé.
17 I kdee dad sasè nimò, slame salà, bay nun salà là geben ge di fati.
18 Ta gadètо nè i to too glut ngà i Dwata, ta là fadlugan di salà, du Krayst, i
Ngà Dwata, kamlung kenen du fye landè kibò Satanas magot dun.
19 Ta tooto gadè na ngà ato i Dwata, na lêtо gadè Satanas magot i klamang
banwe.
20 Na lêtо gadè ta salu dini di tah tanà i Ngà Dwata, na ta banlénn ato kaglabat
du fye gadètо i too glut Dwata. Na ta sasatu ato di too glut Dwata, na di Ngàan,
dunan Dyisas Krayst. Kenen i too glut Dwata, na i gutambul i nawa landè sen.
21 E dad ngàgu, tooyu niwas i dad ise glut dwata.

I Galwe Sulat Febe Dyan

1 Yé gumdà i sulat ani di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst. Na febegu i
sulat ani di ge, na kel di dad ngàam du ge i libun ta mgalék Dwata. Too gamu
mabtas di do, na ise ku lo di do, bay lê man di kdee dad to ta gmadè i kaglutan,
2 du ta mnè di gito i kaglutan di mdu ani, na kel di landè sen.
3 Mulà moon i Dwata Mà na i Ngàan Dyisas Krayst mlé gito kafye, kakdo,
na ktanak nawa mdà di kaglutan na di kakdon.

I kaglutan na i kakdo

4 Too agu lehew du ta gadègu na nun di dad ngàam too fduf lmalò i kaglutan
salngad di ta fimò Dwata Mà di gito.
5 Na yé duenam man, flanekgu libun, ani fnigu di ge, i kdeeto salbong
nawa. Ise ku falami i uldin ani di gito, bay ta mloto gadè mdà di kagatbùan.
6 Ani ilè i kalbong nawa, ku nimento i dad uldin Dwata. Na ani i uldin ta
linge dad to mdà di kagatbùan, mnè gamu di kasakdo.
7 Du dee dad to famgaw ta kel di klamang banwe. Là fantoola i kafbaling
Dyisas Krayst to. Dunan ayé i dad to famgaw na dmuen ku Krayst.
8 Taman, too gamu fgeye tà malmo i lubayto mimò, bay yé fye ku too sikof
i kagdawatto dun.
9 Nè to là mnè di tdò Krayst, bay balingan tananù, là déé Dwata di kenen.
Bay nè to mnè di tdò Krayst, ta déé di kenen i Mà na i Ngà.
10 Na ku nun to kel déé di gamu, na mahal i tdòan, nangyu dnawat di
gumnèyu, na nangyu nafè.
11 Du nè to mafè kenen, ta gagin di sasè nimòan.

Gusen i sulat Dyan ani

12 Nun dee fakaygu man di gamu moon, bay là mayè agu flam dun di sulat,
du yé kayègu di là mlo site ato du fye too sikof i klehewto.
13 Yé man i dad ngà flanekam libun ta nalék Dwata, “Kumusta ge” kun.

I Gatlu Sulat Febe Dyan

1 Mdà di ulu i dad to ftoo di ku Dyisas Krayst. Ani sulatgu di ge, Gayus, i
demegu sgalak toogu kando.
2 E flanek kanbonggu nawa, yé dasalgu mulà moon ku too fye kagkaham,
na fye laweham salngad di kafye i kaftoom.
3 Too agu lehew kanto kel i dad flanekta ftoo du yé tulenla di do too ge fduf
di kaftoom i kaglutan, salngad di klalòam dun.
4 Landè gamsngad i klehewgu ku lingegu klalò dad ngàgu di kaglutan.

I kdagan ku Gayus

5 E flanek kanbonggu nawa, ta gadègu too ge fduf di galam kifat i dademeto
ftoo tlang di gumnèam, balù ku là dilèam ale.
6 Ta tulenla di dademela ftoo dini gablà di kakdom. Midul i kafyen ku
tnabengam ale di kagula du yé gten nimò i dad to ftoo di Dwata.
7 Yé duenla magu du tamdò ale gablà di dagit Krayst, na là mni ale tabeng
di dad to là ftoo.
8 Yé duenam man, gito dad to ftoo, là fakay ku là tnabengto ale du fye nun
alelto di katdòla i kaglutan gablà ku Dyisas Krayst.

Dyutrifis na Dimitriyu

9 Ta nun sulatgu di dad to ftoo, bay là mayè Dyutrifis flinge di do. Yé kayèan
ku lo kenen i mebe gamu.
10 Yé duenam man, ku ta salu agu déé di gamu, tulen-gu gamu i kdee
nimòan du too kenen samtugad salék gablà di gami. Na ise ku lo ayé, bay
ku nun dad to ftoo salu déé, là dnawatan ale. Na ku nun to mayè dmawat
dale, fnangan ale na falwàan di simbahan.
11 E flanek kanbonggu nawa, nangam ganbet i sasè, bay yé ganbetam i fye.
Nè i to mimò fye, yé mfun dun i Dwata. Bay nè i to mimò sasè, là glabatan i
Dwata.
12 Dag i kdee dad to Dimitriyu, na too glut i kdagla dun. Balù gami, toomi
kenen dag, na ta gadèyu sa slame glut i kdee manmi.

Gusen i sulat Dyan

13 Nun dee fa i kayègu man di ge, bay là mayè agu flam dun di sulat.
14 Yé kayègu di là mlo, site ate du fye gastulen ate.
15 Mulà moon i ktanak nawa magin ge. Man i dademem sgalak dini
“Kumusta ge” kun. Na manam “Kumusta” di dademem sgalak déé, kat satu
di dale.

I Sulat Febe Dyud

1 Do, Dyud, febe i sulat ani, satu fasak Dyisas Krayst, na i flanek Dyém.
Na yé gugtadèan di dad to ta tlo Dwata i mnè di kalbong nawa i Màto Dwata,
na di kifat Dyisas Krayst.
2 Gfunyu moon i sikof kakdo, na ktanak nawa, na kalbong nawa.

I dad to tamdò kéng

3 Dad mabtas flanekgu, too agu mayè moon smulat di gamu gablà di
kagalwà ta gusasatuto, bay mfeges agu smulat di gamu du fye tan-galgu
nawayu di ksenyu i kaftoo ta blé Dwata di dad ton.
4 Du nun dad to là mafè Dwata talgunus fusuk di blengto, na nakingla i tdò
gablà di kafye i Dwatato du fye nun dawala mimò sasè knayè i lawehla, na
knangla Dyisas Krayst, i lo sen Ulu na Amuto. Di munan, ta fala fgadè Dwata
di Tnalùan i kaflayam ta gfunla.
5 Balù ta gadèyu i kdee ani, kayègu fafaldam gamu i kafalwà i Amuto dad
to Israél mdà di Idyip, bay di gusenan, falmon i dad to là ftoo.
6 Lêyu fandam i dad kasaligan lmafà i glalla na tmagak i tagnè gumnèla.
Bnakus Dwata ale sangkalì là ftoh di too mgat kifuh, du tagàan ale di Mabtas
Du i kaflayaman dale.
7 Na lêyu fandam Sodom na Gomora na i dademe lunsud mdadong déé,
du i nimò dad to di dad banwe ayé, salngad i nimò dad kasaligan ayé, na
toola fabsol i nawala mimò sasè knayè i lawehla, na mimò i magyà na magsik
knayè i ungadla. Glam ale di lifoh landè fati, du gumite ksasè gukel i dad to
mimò sasè.
8 Na salngad déé, kamna na nun kanteen i dad to tamdò kéng ayé, na
yé gumdàla fagsik i lawehla. Knangla i kdatah Dwata, na nadoyla i dad
maltulus.
9 Balù Mikaél, ulu i dad kasaligan Dwata, là glasan madoy ku Satanas di
ktifùan dun. Du di kasgilla gablà di laweh Mosis, lon man, “Dwata mngak ge
moon.”
10 Bay i dad to ayé, nadoyla i kdee là glabatla. Na i gnadèla salngad i lmanaf
mlayal, yé gamfalmo dale.
11 Too ale magakdo! Lalòla i nimò Kain. Na mdà di kiballa knun, lêla ganbet
Balaam di kagsalàan. Na lêla natu i Dwata salngad i nimò Kora, na lê ale
malmo gambet kenen.
12 Dale gumdàan maslen i kasgalakyu kmaan du mdà di sasè nimòla. Lo
yé nifatla i ktola. Salngad ale i labun falis nus là mebe ulen, na dad kayu là
menge di bangla menge ta magdot na mati.
13 Salngad ale i malbang lwek mahin du teen i dad magyà nimòla salngad
kitem i bulak lwek. Salngad ale i dad blatik tatek, na ta nun tagà Dwata dale
too mgat gukmifuhan kel di landè sen.
14 Inok, i gfitu tugad to mdà di ku Adan, ta falan tulen gablà di dale, manan,
“Salu gadini i Amu, magin dun i file libu mtiu kasaliganan,
15 du nukuman i kdee, na falnayaman i kdee là mafè Dwata du mdà di sasè
nimòla na i kadoyla i Dwata.”
16 Gal mungag i dad to ayé, na dmalam ale. Lalòla i dale knayè. Fagdag ale,
na too ale fulung stulen fye gwèla i knayèla.

Dad fgadè na fngewe

17 Bay dad flanekgu, tooyu fandam i ta tulen dad to dek Amuto Dyisas
Krayst.
18 Manla, “Kadang ku ta mdadong i gusen du, nun dad to kel i madoy gamu,
na lo yé lalòla i sasè knayèla.”
19 Dale gumdàyu masgalel, na yé too mebe dale i sasè knayèla, na là mnè di
dale i Mtiu Tulus.
20 Bay dad flanek, too gamu fadlug satgal di mtiu kaftooyu. Too gamu
dmasal fagu di tabeng i Mtiu Tulus.
21 Fles gamu mnè di kalbong nawa Dwata di lamyu fatan i kablé Amuto
Dyisas Krayst gamu nawa landè sen mdà di kakdon.
22 Tooyu kando i dad to lwe nawa.
23 Falwàyu i dademe fagu di kaskotyu dale mdà di lanaw lifoh, na
tnabengyu i dademe, bay too gamu fgeye, na knangyu i dad klawehla ta
magsik mdà di sasè niballa.

Sangal dasal mlé kafye

24 Lo kenen i kamlung gamu fye là tatek gamu, na neben gamu di kanfe i
kdatahan di landè slenyu na di knun klehewyu—
25 i lo sen Dwata na Falwà gito fagu di ku Dyisas Krayst, i Amuto, yé banlé
afè, kdatah, kgis, na glal mdà di muna, kel di mdu ani, na kel di landè sen.
Amén.

I Ta Fite Dyisas Krayst ku Dyan

1 Di libru ani gugsulat i ta fite Dyisas Krayst. Ta fgadè Dwata ku Krayst i dad
fan mkel du fye fiten di dad snaligan, na fafgadè Krayst ani di satu snaligan,
dunan Dyan, fagu di kasaliganan.
2 Yé fgadè Dyan na glut i kdee teenan, du slame mdà di man Dwata na
Dyisas Krayst di kenen.
3 Too nun kafye i to masa ani di kanfe i dad to, na ku simto i falminge dun
na fnèan di nawan, lê nun kafyen du ta mdadong nan i kagdohò i ta fgadè
Dwata ani.

I sulat di dad fitu lumbuk i dad to ftoo

4 Mdà di ku Dyan salu di dad fitu simbahan glam di Asya.
Mulà moon gamdawat gamu kafye na ktanak nawa mdà di Dwata, dunan
i Dwata mdà di munan, kel di mdu ani, na kel di landè sen, na lê man mdà di
Mtiu Tulus déé di kanfe Dwata, dunan i fite kaltulusan di fitu kfagu,
5 na lê man mdà di ku Dyisas Krayst, i tmulen kaglutan, dunan i tnanin
mték mdà di fati, na magot i kdee dad harì dini di tah tanà.
Kanbongan ato nawa, na fagu di litèan maloh di kfatin di krus, ta falwàan
ato di dad salàto.
6 Na lê nimò Dyisas Krayst ato i dad to fakay magin di Kagotan, na ta
nimòan ato i dad to mnè di bleng i Dwata na di dad to du fye nimòto knayè
i Màan, dunan i Dwata. Too kenen magdayen, na maltulus kel di landè sen.
Amén.
7 Tooyu fandam du lê samfulê Dyisas Krayst teen di labun. Na i kdee dad
to mite dun, balù i dad to fmatak kenen di krus. Na i kdee dad sahal lumbuk
i dad to, too ale lmanu kadang du mdà di kaflayaman dale. Too ti glut ayé du
too ti gdohò i man-gu ani.
8 I Amuto Dwata i too maltulus, na kenen i Dwata mdà di munan, na kel
di mdu ani. Na ani manan, “Do i Alfa na Omiga,” dunan i tambù i kdee, na i
famnge dun. Kenen i mdà di muna, na sngé kel di mdu ani, na kel di landè
sen.

I kfite Dyisas Krayst i kton di ku Dyan

9 Do, Dyan, i flanekyu, na fagu di ksasatugu ku Dyisas, ta gagin agu di
kaflayaman salngad di gamu, na lê agu gagin di Kagotan, na di kagtayudan.
Na mdà di katdògu i Tnalù Dwata, dunan i kaglut ta fite Dyisas, ta bat dad
ganlal agu ditù di fungul dnagit Patmus.
10 Na di satu du kfangamfù di Amu, ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun lingegu
talù gsen di kagolgu, na too ti bong talùan gambet i uni bong féw.
11 Na ani manan di do, “Sulatam i teenam, na febem di dad to ftoo ku Dyisas
di dad fitu syudad, dunan di Ifisu, na Smirna, na Pirgamu, na Tiyatira, na
Sardis, na Filadélfya, na lê man di Lawdisya.”
12 Na ta kmangél agu du fye teen-gu ku simto i talù di do, na nun teen-gu
fitu blawen gufkah salò.
13 Na di bleng i dad gufkah salò ayé, nun tadag déé i kbaweh to. Na smaul
kenen tahà kel di blìan, na nun blawen labéd di kfen.
14 Na i wakan, gambet bul bilibili falami sut du too ti bukay. Na i matan,
gambet dinè lifoh.

15 Na too samfilà i blìan, gambet tambaga tnunal di luben. Na i talùan,
gambet luk i bong fikong.
16 Na di sigalan gsen di kwanan, nun nagotan fitu blatik, na nun lamwà di
bàan satu gamban sundang sbalà bà. Na too mneng i bawehan gambet kneng
i du ku ta ltu.
17 Na kantogu teen kenen, tadè agu galfan gambet i to ta mati. Bay i sigalan
kwanan, yé agotan do, na manan, "Nang ge likò. Do tambù i kdee, na i
famnge dun.
18 Do i mto. Ta gagu agu di fati, bay neyem, ta lê agu mto, na ta là mati agu
kel di landè sen. Do magot i fati na Hadis.
19 Yé duenam man, sulatam i kdee fitegu di ge, dunan i kdee mkel ani, na
lê man i kdee mkel kadang.
20 Ani gumtatek i dad fitu blatik teenam di sigalgu kwanan, na lê i dad
fitu blawen gufkah salò. Mdà dad fitu blatik, yé dad kasaligan mifat dad
fitu simbahan i dad to ftoo, na mdà dad fitu gufkah salò, dunan i dad fitu
simbahan ayé."

2

I fafgadè Dyisas di simbahan di Ifisu

1 Na ta lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Ifisu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To magot i fitu blatik di sigal
kwananan, na magu di bleng i dad fitu blawen gufkah salò.
2 Ta gadègu sa i kdee dad nimòyu, dunan i kalgadyu na i kagtayudyu di dad
kaflayam. Ta gadègu na là falohyu i dad to sasè magin di gamu, du i dad to
flingu fagu di kmanla dun dale i dek Dyisas, ta tooyu ale tnanul, na ta teenyu
na ise ale glut dek Dyisas.
3 Na ta gadègu sa i kafagtayudyu di dad kaflayam gafat di gamu fagu di
ksasatuyu di do, na là sa fdonyu dun.
4 Bay ani là kayègu di gamu, du i kalbong nawayu do, ta là salngadan di
muna.
5 Taman, fandamyu i muna kagkahyu, na nsalyu i gukulangyu ani, na
nulêyu i fye ldamyu di munan. Ku là msal gamu, salu agu déé di gamu, na
nwègu i gufkah salòyu.
6 Bay ani gufyeyu du knangyu i sasè nimò dad Nikolaytas, salngad do.
7 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.
Na nè i to gamfisan kel di gusenan, banlégu ktoo kmaan benge kayu mlé
nawa landè sen di Paraiso, i banwe Dwata.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Smirna

8 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Smirna. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To tambù i kdee na
famnge dun, dunan i ta mati di munan, na ta lê mték.
9 Ta gadègu i dad kaflayamyu, na i klandèyu. Bay di kaglutan, too bong i
knunyu mdà di Dwata. Ta gadègu i sasè kastulen i dad Dyu gamu. Bay balù
ku man nawala ku too ale glut Dyu, bay yé mfun dale Satanas.
10 Nangyu kalnikò i dad kaflayam fan kel di gamu, du nun di gamu
fablanggù Satanas du tnilewan gamu, bay lo sfalò butang i klo kaflayamyu.
Ani flaugu di gamu, too gamu fduf lmalò di do, balù ku fnatila gamu, du
banléta gamu kyangen, dunan i nawa landè sen.

11 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan. Na nè i to gamfisan kel di gusenan, là gnagula i galwe fati, dunan
kaflayam landè sen.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Pirgamu

12 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Pirgamu. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To magot i sundang
sbalà bà too gamban.
13 Ta gadègu i banwe gumnèyu, déé gumnè Satanas, na kenen magot dun.
Bay knèan, tooyu knabas i kaftooyu di do, na là sa tnagakyu dun, balù ku déé
gufmatila ku Antipas, du mdà di kafdufan tmulen gablà di do.
14 Bay ani là knayègu di gamu, du nun dademe déé lmalò di tdò Balaam di
munan, na balingyu ale faloh. Mdà Balaam, kenen i tamdò ku Balak i kibòan
fagsalà dad to Israél fagu di kakaanla i dad dsù di dad ise glut dwata, na di
ksafédla ise yaanla.
15 Na lê nun dademe lmalò i tdò i dad Nikolaytas.
16 Taman, msal gamu, du ku là msal gamu, fabaltik agu salu déé, na
gnamitgu i sundang lamwà di bàgu samfati i dad to ayé.
17 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan. Na nè i to gamfisan kel di gusenan, banlégu kenen knaan* busek
Dwata. Na lêgu kenen banlé batu bukay, na nun falami dagit gsulat déé, na
lo yé gmadè dun i to gamdawat i batu ayé.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Tiyatira

18 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Tiyatira. Manam di dale, 'Ani fafgadè i Ngà Dwata, dunan i
To nun mata gambet dinè lifoh, na blìan samfilà gambet tambaga tnunal di
luben.
19 Ta gadègu i kdee dad nimòyu, dunan i kakdoyu, na i kaftooyu, na i
kafdufyu mimò i nimògu, na i kafagtayudyu di dad kaflayam. Na lêgu gadè
ta baling midul i kalbong nimòyu di mdu ani.
20 Bay ani là knayègu di gamu, du balingyu faloh i katdò Dyésibél, i libun
manan kenen kun tugad Dwata. Bay fan-gawan i dad snaliggu du yé tdòan
fakayla snaféd i ise yaanla, na fakayla knaan i ta dsù di dad ise glut dwata.
21 Ta banlégu kenen bang msal di dad sasè nimòan ayé, bay là ti mayèan.
22 Bay tadègu bat kenen di gumilèan, na lê gagin falnayam i kdee dad to
lmalò i nimòan ku là msal ale di sasè nimò ganbetla di kenen.
23 Fnatigu i dad ngàan, na fagu déé, teen i kdee dad to ftoo na gadègu i
fandamla na knayè i dad to, na bnalàgu di kat satu gamu i dad nimòyu.
24 Bay nun di gamu déé di Tiyatira, là lalòyu i sasè tdò Dyésibél, na là
ganbetyu i manla "dad mngalam tdò mdà di ku Satanas." Na landè dademe
fimòta gamu.
25 Ani logu man gamu. Too gamu fbagal di kaftooyu.
26 Nè i dad to gamfisan kel di gusenan, na fles mimen di knayègu, banlégu
ale glal magot i dad to mdà di dad sahal banwe.
27 Too mbagal i kagotla salngad di bala tek là gagan tanfò, du lnunahla i
dad banwe salngad i kulang tanà. Na banlégu ale kdatah, salngad kdatah ta
gdawatgu di ku Mà.

---

* **2:17** 2:17 Dunan mana mdà di langit.

28 Na lêgu blé di dale i blatik too mneng.
29 Ku nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad
simbahan.' "

3

I fafgadè Dyisas di simbahan di Sardis

1 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Sardis. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To fite kaltulusan di fitu
kfagu, na magot i fitu blatik. Ta gadègu i dad nimòyu, na gadègu yé kite dad
to gamu nun falami nawayu, bay di kaglutan salngad gamu fa di to mati.
2 Mukat gamu, na fanbagalyu i gdè kaftooyu du fye là sdulêan malmo, du
là fa sikof i dad nimòyu di kanfe Dwata.
3 Taman, tooyu fnè di nawayu i tdò ta lingeyu na ta dnawatyu di munan.
Too gamu mimen, na nsalyu i dad sasè nimòyu, du ku là, tadè agu msut déé
di gamu gambet i to tmaku.
4 Bay nun là dee di gamu i là fagsik saulla. Dale i gten falsak saul bukay
magin do.
5 Na nè i to gamfisan kel di gusenan, lê kenen snaul bukay salngad dale. Na
là ti nifugu i dagitan di libru gugsulat dagit i dad to gamdawat nawa landè
sen. Bay di kanfe Màgu na i dad kasaliganan, yé fgadègu dale i dad togu.
6 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen man i Mtiu Tulus di dad simbahan.' "

I fafgadè Dyisas di simbahan di Filadélfya

7 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Filadélfya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To too mtiu na too glut
gsalig, dunan i mfun kunsì nagot Harì Dabid di munan. I fintù ta nukàan, ta
landè gmagan tmakab dun. Na i fintù ta tnakaban, ta landè gmagan mukà
dun.
8 Ta gadègu i dad nimòyu. Gadègu too tukay i kgisyu, bay ta nimenyu i tdògu,
na too gamu fduf di klalòyu do. Ta nukàgu gamu i satu fintù, na ta landè
gmagan tmakab dun.
9 Na mdà i lumbuk Satanas gal tmulen kéng fagu di kmanla dun, dale kun
dad glut Dyu, falkuadgu ale di blìyu du fye gadèla bong nawata gamu.
10 Yé ta man-gu di gamu fagtayud gamu, na ta nimenyu sa i man-gu ayé.
Taman, kanlungta gamu di kaflayam fan kel ku ta tnilewgu i kdee dad to di
klamang banwe.
11 Na lê agu samfulê di là mlo. Tooyu fnè di nawayu i kaftooyu du fye landè
gamlad i kyangen ta tagà Dwata gamu.
12 Nè i to gamfisan kel di gusenan, nimògu kenen lahan i Gumnè Dwata, na
ta là milihan déé. Na sulatgu di kenen i dagit Dwata, i dagit syudad Dwata,
dunan falami Dyérusalém ftuntun mdà di langit. Na lêgu sulat di kenen i
falami dagitgu.
13 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.'
"

I fafgadè Dyisas di simbahan di Lawdisya

14 Na lê talù Dyisas, manan, "Ani sulatam di kasaligan i Dwata mifat i
simbahan di Lawdisya. Manam di dale, 'Ani fafgadè i To too gsalig. Too
kenen fduf, na slame glut i kdee manan, na kenen gutambul i kdee dad nimò
Dwata.

15 Ta gadègu i dad nimòyu. Là sa minit nawayu, na là sa tnon. Yé kayègu,
ku tno gamu, gafles i katnoyu, na ku minit gamu, gafles i kinityu.
16 Bay du gambet gamu i éél lo mduf, taman ta fanta gamu lwà.
17 Yé manyu bong knunyu na fye kagkahyu na landè klidùyu. Bay di
kaglutan maflayam gamu, na magakdo gamu, na landè knunyu, na tadè
gamu flaweh, na butè.
18 Taman ani flaugu gamu. Mwè gamu i untù blawen di do du fye bong
knunyu. Na mwè gamu saul bukay di do du fye lsakyu, du fye ta là myà gamu
di kaflawehyu. Na mwè gamu bulung matayu, du fye mite gamu.
19 Nngakgu na fanngewegu i kdee to kanbonggu nawa. Taman, too gamu
fduf, na nsalyu dad salàyu.
20 Fandamyu ani. Tadag agu di sablà i fintù, na mbal agu fusuk. Ku nun
to lminge i talùgu, na nukàan i fintù, fusuk agu di gumnèan, na song gami
kmaan.
21 Nè to gamfisan kel di gusenan, yé banlégu glal sudeng di safédgu di
trunugu. Yé gufasalngadgu dun i kafsudeng Mà do di safédan di kafngegu
fmisan i dad sasè.
22 Nè i to nun klinge, yé fye, falningen i man Mtiu Tulus di dad simbahan.'
"

4

I kfangamfù ditù di langit

1 Na kafnge ayé gine, lê nun fite i Amu di do, i satu takab ta mgukà ditù di
langit.
Na mdà i talù ta lingegu salngad bong fέw, ta lê talù, manan, "Myak ge dini,
du fiteta ge ku dét i mkel kadang di fulé du."
2 Na ta nagot Mtiu Tulus agu, na nun teen-gu trunu di langit, na nun sudeng
di tahan.
3 Too mneng i bawehan salngad dad batu malung dnagit dyaspér na
kornalina, na glibut di trunun ayé, nun bluntu mlunu salngad bawehan di
ésméralda.
4 Na glibut di trunu ayé, lê nun lwe falò fat dademe trunu, na yé sudeng di
tahla lwe falò fat tua. Smaul ale bukay, na nun sukubla kyangen blawen.
5 Na mdà di tnanin trunu, mkal i silà, na nun lugung na kilet. Na gsen di
muna i trunu, nun fitu salò ta dminè, dunan i Mtiu Tulus, du fiten i kaltulusan
di fitu kfagu.
6 Na di gusmalu i trunu, nun sawe mahin too mtiu salngad kristal.
Na glibut di trunu ayé, nun fat maltulus tadag déé, na fnò mata i kfela na i
kagolla.
7 Yé baweh i tnanin maltulus salngad liyun, na i galwen, salngad safì, na i
gatlun, salngad baweh to, na i gfatan salngad banug ku mayeng.
8 Na kat satu maltulus ayé, men nam fafakla, na slame mata di dungan na
di tah i fafakla. Mdu na kifuh, là ti fanak ale lmingag dmayen Dwata, manla,
"Too ti mtiu i Amuto Dwata Too Maltulus, dunan i Dwata mdà di munan, kel
di mdu ani, na kel di landè sen."
9 Na yé duen i dad maltulus lmingag du dnayenla, nafèla, na fasalamat ale
di sudeng di tnanin trunu, dunan i mto kel di landè sen. Na gasalngan di
kdayenla ayé,
10 tadè lamfan i dad lwe falò fat ulu di muna i trunu, na fnangamfùla i Mto
kel di landè sen. Na flasàla i dad kyangenla di kanfen, na manla,

11 “E, Amumi na Dwatami, gten ge dmawat kdayen, afè, na kaltulus du ge sa
mimò kalbong kdee, na mdà di knayèam, yé duenla mto.”

5

I sulat maglulun na i Ngà Bilibili

1 Na nun teen-gu kalatas lnulun sbalà sulat di kwanan i sudeng di tnanin
trunu, na lê nun fitu fadkat dun du fye là mgukàan.
2 Na nun teen-gu satu kasaligan maltulus, na toon falbong i talùan, na
manan, “Simto gablà mwè i dad fadkat di sulat ani na mukà dun?”
3 Bay landè teenla di langit, ku demen di tah tanà, ku demen di dungan i
tanà ku gablà mukà i sulat ayé, na masa dun.
4 Taman, too agu mngel du landè teenla i gablà mukà sulat ayé na masa
dun.
5 Na man i satu dad tua di do, “Nang ge mngel. Neyem i Liyun mdà di bel
lumbuk Dyuda, dunan i too mdatah bel Dabid. Kenen i gamfisan, na gablà
mwè dad fitu fadkat di sulat, na mukà dun.
6 Na kafnge ayé, nun teen-gu Ngà Bilibili tadag di safèd i tnanin trunu di
bleng i dad fat maltulus na dad lwe falò fat tua. Di keyem dun, gadèam ta
gagu di fati. Fitu suketan na lê fitu matan, dunan i Mtiu Tulus dek di klamang
banwe fite kaltulusan di fitu kfagu.
7 Na fdadong i Ngà Bilibili du nwèan i sulat lnulun di kwanan i sudeng di
trunu.
8 Na kanton nimò ayé, ta lamfan i dad fat maltulus na i dad lwe falò fat tua
di kanfe i Ngà Bilibili. Na kat satu dale, nun nebela arpa*, na dad tukung
blawen fnò falbuk fye bun, dunan dasal i dad to nfun Dwata.
9 Na lmingag ale i satu falami lingag, manla,
“Ge i gablà mwè i sulat lnulun, na mwè i dad fadkatan, du ta fnati ge, na fagu
di litèam maloh di krus, ta msò ge to mdà di kdee sahal gutambulla,
na di sahal talùla, na di sahal adatla, na di sahal banwela du fye nfun
Dwata ale.
10 Na ta nimòam ale dad to magin ge di Kagotam, na ta fanbalingam ale dad
to mnè di bleng i Dwata na i dademe dad to du fye nimòla i knayèan.
Na dale magot i dad banwe di tah tanà.”
11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu na lingegu i file kati dad kasaligan Dwata,
na salnibutla i tnanin trunu, na dad fat maltulus, na dad lwe falò fat tua.
12 Na toola fan-gal i klingagla, manla,
“I Ngà Bilibili ta fnati, too kenen gablà dmawat i glal, na knun, na kfulung,
na kgis, na afè, na kdayen, na kafye.”
13 Na lêgu linge talù i kdee mnè di langit, na di tah tanà, na di dungan i tanà,
na di mahin. Na sdulê ale lmingag, manla,
“Mdà i sudeng di trunu, na i Ngà Bilibili, gablà ale dmawat kafye, na afè, na
kdayen, na glal kel di landè sen.”
14 Na lê tmimel i dad fat maltulus, manla, “Amén.” Na lamfan dad lwe falò fat
tua du mangamfù ale.

6

Dad fitu fadkat

* **5:8** 5:8 Sawe fuglung ku faglung, bay dee tafasan/kw'erdasan.

1 Kafnge ayé, teen-gu i kwè Ngà Bilibili i tnanin di dad fitu fadkat, klogu
lminge talù i satu maltulus salngad lugung, manan, “Salu ge dini.”
2 Na lê nun teen-gu kudà bukay, na i smakay dun, nun nagotan bohol, na
banléla kenen kyangen. Na mdà kenen salngad i to mdà sfati na gamfisan.
3 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i galwe fadkat, na flesgu linge talù i
galwe maltulus, manan, “Salu ge dini.”
4 Na lê nun lamwà satu kudà too fulè, na i smakay dun, banléla ktoo mebe
kasfati dini di tah tanà du sbanò i dad to. Na lê nun too tahà sundang bléla di
kenen.
5 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gatlu fadkat, na flesgu linge talù i gatlu
maltulus, manan, “Salu ge dini.” Na kantogu meye, nun teen-gu kudà fitam,
na i smakay dun, nun nagotan timbang.
6 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di bleng i dad fat maltulus, manan,
“Ta lo tlu sufa trigo gwè satu to i sukéyan di sdu, na lo sgantang barli gwè satu
to i sukéyan di sdu. Bay là fakay falmo i olib na i grép.”
7 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfat fadkat, na flesgu linge talù i gfat
maltulus, manan, “Salu ge dini.”
8 Na kantogu meye, lê nun teen-gu kudà bukes. Na yé dagit i smakay dun
Fati, na yé tmadol dun Hadis. Na banléla ale ktoo fmati dee dad to di tah
tanà fagu di sundang, na di kbitil, na di dad tduk, na di dad lmanaf labè. Na
yé kdee dad to mati, tngà di tngà i kdeela mnè dini di tah tanà.
9 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i glime fadkat, na flesgu teen di dungan
gudamsù layef i dad to ta fnati mdà di kaftoola na kafdufla tmulen Tnalù
Dwata.
10 Na toola falbong i talùla du fakdo ale di Dwata, manla, “E Amu Maltulus,
ge i too mtiu na gsalig. Kilen kè kaflayamam i dad to di tah tanà ani du balas
i kfatila gami?”
11 Na kat satu dale, nun gdawatla tahà saul bukay. Na yé flaun dale fatan
ale là mlo du nun dademela snalig i Dwata, i dad flanekla di kaftoo lê fan
fnati gambet dale, na silang gdohò kaflayaman dad to fmati dale ku ta sdulê.
12 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gnam fadkat, na fles nun bong linol.
Na i du, ta mgimò fitam gambet falnas too fitam, na i bulen, ta mbaling fulè
gambet litè.
13 Na mtatek i dad blatik kel di tanà gambet i benge fig tlabo muhad mdà
di kgal nus.
14 Na tadè mlanas i kmawang salngad di klulun i sulat. Na kdee dad bulul
na dad fungul, mgidul ale.
15 Na kafnge ayé, i kdee dad harì, na i dademe ganlal dini di tah tanà, na i
dad ulu i dad sundalu, i dad to bong knun, i dad to kamgis, na i kdee dademe
dad to, baling fasak, ku demen ise fasak, sdulê ale salbuni di lam i dad ilib na
di bleng i dad malbang batu di dad bulul.
16 Na tlola i dad bulul na i dad batu, manla, “Mtubak gamu di tahmi fye
maglidung gami di kanfe i sudeng di trunu, na là gafat di gami i kalbut i Ngà
Bilibili.
17 Du ta kel i dula falmayam, na landè to gmagan famgal nawan di
kaflayam ani.”

7

I 144,000 bel dad to Israél

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu fat kasaligan i Dwata, yé gutadagla di fat
syung i tanà, na nsangla i nus du fye là mbalan di tanà, di mahin, ku demen
di dad kayu.
2 Na lê nun teen-gu kasaligan i Dwata fdu di gusut i du salu tah. Na yé
neben i gal gnamit mimò ilè* di dad to nfun i too glut Dwata. Na fan-galan i
talùan tamlo i dad fat kasaligan ayé gine ta banlé ktoo falmo i tanà na i mahin.
3 Na manan dale, "Nangyu tayò falmo i tanà, na i mahin, na i dad kayu.
Silangyu falmo ku ta mimò gami ilè di baweh i dad to snalig i Dwatato."
4 Na kafnge ayé, lê nun tmulen di do ku file kdee dad to i nun ilè, 144,000 i
kdeela mdà di dad sfalò lwe lumbuk i dad bel Israél.
5 Mdà di lumbuk Dyuda, 12,000, na mdà di lumbuk Rubén, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Gad, lê 12,000.
6 Na mdà di lumbuk Asér, lê 12,000, na mdà di lumbuk Néftali, lê 12,000, na
mdà di lumbuk Manasi, lê 12,000.
7 Na mdà di lumbuk Simyun, lê 12,000, na mdà di lumbuk Libay, lê 12,000,
na mdà di lumbuk Isakar, lê 12,000.
8 Na mdà di lumbuk Sibulon, lê 12,000, na mdà di lumbuk Dyosip, lê 12,000,
na mdà di lumbuk Bénhamin, lê 12,000.

I mlabung dad to smaul bukay

9 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu mlabung dad to i là gagan nse. Na mdà
ale di dad sahal banwe, na di sahal gutambul, na di sahal adat, na di sahal
talù. Na déé gutadagla di kanfe i trunu Ngà Bilibili. Na ta smaul ale bukay,
na magot ale taglang palmira.
10 Na fan-galla i talùla, manla, "Magdayen Dwatami i ta sudeng di trunu,
na lê man i Ngà Bilibili, du dale gumdà i kagalwàmi."
11 Na sdulê tadag i kdee dad kasaligan Dwata salmibut di trunu, na di dad
lwe falò fat tua, na di dad fat maltulus. Na fles ale lamfan di kanfe i trunu du
mangamfù ale di Dwata,
12 na ani manla, "Too ti glut. I Dwatato, too kenen gablà dmawat kafye,
kdayen, kfulung, kfasalamat, afè, glal, na kgis kel di landè sen. Amén."
13 Na lê smalek satu tua di do, manan, "Simto i dad to smaul bukay ayé, na
nè gumdàla?"
14 Na tmimel agu, man-gu, "Wanta. Ge sa i gmadè ayé."
Na lêan agu tnimel, manan, "Dale sa i gamfisan di sasè kaflayam. Ta nfukla
saulla di litè i Ngà Bilibili, du fye too bukay.
15 Taman, yé gutadagla di kanfe i trunu Dwata, na nimòla i knayèan mdu
na kifuh déé di gumnèan. Na i sudeng di trunu ayé i kamlung dale du déé
gumnèan di blengla.
16 Na ta là ale bitil ku demen malinum. Ta là maflayam ale di kinit du, na i
dademe init,
17 du i Ngà Bilibili déé di trunu, yé i mifat dale, na nalakan ale salu di dad
sfut éél mlé nawa. Na nifu Dwata dad lwak maloh di matala."

8

I kwè i gfitu fadkat

1 Na kafnge ayé, lê nwè Ngà Bilibili i gfitu fadkat, na ta landè muni di langit
kel di tngà oras klon.

* **7:2** 7:2 Ku demen kyaf.

2 Na kafnge ayé, lêgu teen dad fitu kasaligan gal tadag di kanfe i Dwata, na
kat satu di dale, banlé bong fév.
3 Na lê nun satu kasaligan i Dwata magot tukung blawen gumkah falbuk
fye bun. Ta fdadong kenen di gudamsù, na tadag déé. Banléla kenen too bong
falbuk du tnùan di dasal i dad to nfun Dwata di gudamsù blawen di kanfe i
trunu.
4 Salngan salu tah i buk na dasal i dad to nfun Dwata mdà di lam falel i
kasaligan tadag di kanfe i Dwata.
5 Na kafnge ayé, lê nwè kasaligan i tukung ayé gine, na fananòan bala lifoh
mdà di gudamsù, klon mbat dun di tanà. Na tadè lmugung, na kmilet, na
smilà, na lminol.

I dad malbang fév

6 Na i fitu kasaligan magot fév, ta fatlagad ale myuf dun.
7 I tnanin kasaligan, ta nyufan i féwan. Tambù tatek i bulek ulen * na lifoh,
nun bolan litè. Na sakuf i fan tngà i klamang banwe, gagin i dad kayu, na i
dad bnas falami tmabò.
8 I galwe kasaligan, lêan nyuf i kenen fév, na nun bong dminù sawe bulul
bat talà mahin, na tadè mbaling litè i fan tngà kabal i mahin,
9 na fan tngà i kdee mnè di lam mahin mati, na fan tngà i kdee dad kafal di
talà mahin malmo.
10 I gatlu kasaligan, lêan nyuf i kenen fév, na nun bong blatik dminè gambet
salò bnakas mtatek mdà di langit, na yé gugtadèan di fan tngà i kdee dad éél
maloh, na i dad sfut.
11 (Yé dagit i blatik ayé Féét.) Na fan tngà i dad éél, mbaling féét, na dee to
mati mdà di kinumla i éél féét ayé.
12 I gfat kasaligan, lêan nyuf i kenen fév, na fan tngà i du, na fan tngà i
bulen, na fan tngà i kdee dad blatik, malmo ale na mbaling kifuh. Taman,
ku file kdee oras di mdu, fan tngà i là kneng i du. Na ku file kdee oras di
kifuh, fan tngà i là kneng i bulen na dad blatik.
13 Na klogu meye, lê nun teen-gu banug mayeng di tah, na fan-galan i
talùan, manan, “Too ti magakdo dad to mnè di tah tanà du mdà di sasè mkel
ku ta nyuf i dad dè tlu kasaligan i dale fév.”

9

1 I glime kasaligan, lêan nyuf i kenen fév, na nun teen-gu satu blatik ta
mtatek di tanà. Na bléla di kenen i kunsì mukà i too mngalam sol landè
gusenan.
2 Na kanton nukà i sol ayé, lamwà i mangfel buk gambet i bong buk lamwà
di sol gumtam uling*. Na magsafang i neng du, na kmifuh i klamang banwe.
3 Na nun dad tlangas lamwà di buk ayé, na mdaf ale di tah tanà, na banléla
ale gnagan makét salngad alas i sifit†.
4 Na yé fnang di dale ku falmola i dad bnas di tah tanà, ku demen i dad fele,
ku demen i dad kayu. Bay lo yé fakayla falnayam i dad to landè ilè i ta kfun
Dwata dale di bawehla.
5 Na falohan ale falmayam i dad to kel di lime bulen klon, bay fnangan ale
fmati dale. Na i katduk galyalo i dad to di kakét i tlangas dale, salngad alas
sifit.

---

* **8:7** 8:7 Mulen ays. * **9:2** 9:2 Ku demen using. † **9:3** 9:3 Ku demen kuleng tanà.

6 Na di lam i lime bulen ayé, too mayè i dad to ku mati ale, bay landè kibòla,
du fawag i fati di dale.
7 I dad tlangas ayé, yé lawehla sawe kudà ta gatlagad snakay sfati. Na di
tah ulula, nun sawe kyangen blawen, na i bawehla sawe baweh to.
8 Na i wakla, sawe wak libun, na i dad kifanla, sawe kifan liyun.
9 Na i dad anit di kfela sawe tek. Na ku mayeng ale, i lafluk fafakla, salngad
lduk i dee kudà na uni kalisa dyolla salu di gusfati.
10 Na nun ikongla na knamatla gambet sifit, na déé di ikongla gumnè
gnaganla falmayam i dad to di lam i lime bulen klon.
11 Na nun harì i dad tlangas ayé, dunan i kasaligan Satanas magot i too
mngalam sol. Yé dagitan di talù Hibru, dunan Abadon, na di talù Grik
Apolyun. (Na yé gumtatek i dagit ayé, dunan "Gal Falmo.")
12 Na yé gusen i tnanin kalnikò. Bay nun lwe gdè fa.
13 Na lê nyuf gnam kasaligan i kenen féw, na nun lingegu talù fdu di sbalà
syung i gudamsù blawen di kanfe i Dwata.
14 Na yé manan di gnam kasaligan ta myuf i féwan gine, "Ftakum i dad fat
kasaligan Satanas ta bnakus di kilil i bong éél dnagit Yufratis."
15 Na ftakun i fat kasaligan Satanas ayé i ta fala gatlagad fatan i bang, ku
dét falin, na i bulenan, na i dun, na i orasan, du fnatila fan tngà i kdee dad to
di klamang banwe.
16 Na yé kdee dad sundalu kmudà lwe latuh kati. Yé duen-gu gmadè dun
du nun tmulen di do.
17 Di kanteen-gu, ani kbaweh i dad sundalu na i dad kudà snakayla. I dad
sundalu, nun anit di kfela, yé batakan fulè gambet lifoh, na lê too mlunu, na
mlalél gambet sandawà. Na i ulu dad kudàla, gambet ulu liyun, na yé lamwà
di bàla lifoh, na buk, na sandawà.
18 Na fan tngà i kdee to di klamang banwe mati mdà di tlu flayam ayé,
dunan i lifoh, i buk, na i sandawà lamwà di bà i dad kudà.
19 Déé gumnè i gnaganla fmati di bàla na di ikongla. Na i dad ikongla, nun
dad ulun salngad ulad i gnamitla falmayam dad to.
20 Na i dad to là mati di dad flayam ayé, là ti nsalla i dad sasè nimòla. Baling
ale fadlug mangamfù di dad busaw, na di dad ise glut dwata nimòla mdà di
blawen, blawen bukay, tambaga, batu, na kayu. I dad dwatala ani, là mite
ale, na là lminge ale, na là magu ale.
21 Na i dad to ayé, là ti nsalla i kbanòla, na i kloosla, na i ksafédla i dad ise
yaanla, na i ktakula.

10

I kasaligan Dwata na i tukay sulat lnulun

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata too maltulus tufa
mdà di langit. Gsafut kenen labun, na nun bluntu* lmibut di ulun. Na i
bawehan, gambet mata du, na i blìan, gambet lahan dminè.
2 Na nun tukay sulat ta magbel di falelan. Mdà i blìan gsen di kwanan, lékan
di mahin, na i blìan gsen di bibeng, lékan di tanà.
3 Na fan-galan i talùan salngad liyun. Na kanton talù, fles kmilet fitu dulê.
4 Na kafngen kmilet, sulatgu moon i ta lingegu. Bay lê nun lingegu talù mdà
di langit, manan do, "Nangam tulen i ta man fitu kilet, na nangam sulat."

* **10:1** 10:1 Ku demen lawés ku dawin dawé.

5 Na i kasaligan Dwata ta teen-gu tadag di mahin na di tanà, kayangan salu
tah sigalan kwanan,
6 du samdagè di dagit i Dwata mto kel di landè sen, dunan mimò i langit,
tanà, mahin, na i kdee mnè di lamla, manan, "Ta landè guganggà i fan mkel
ani.
7 Bay ku ta nyuf i gfitu kasaligan i kenen féw, yé klo Dwata dmohò i knayèan
tagnèan buni, dunan i ta tulenan di dad tugadan toon snalig."
8 Kafnge ayé, lêgu linge talù i ta lingegu gine mdà di langit, ani manan,
"Mdà ge. Nwèam i sulat ta magbel di falel i kasaligan tadag di mahin na di
tanà."
9 Taman, ta fdadong agu di kasaligan ayé, na fnigu di kenen i tukay sulat
nagotan. Na yé manan do, "Nwèam, na knaanam. Too ti mih kadang di lam
bàam gambet tnab, bay ku ta kel di lam tienam, too ti féét."
10 Na ta nwègu i tukay sulat mdà di falelan, na flesgu knaan. Na glut, too ti
mih gambet tnab di lam bàgu, bay kantogu floh, ta too féét di lam tien-gu.
11 Na lê nun talù di do, manan, "Là fakay ku là lêam fgadè i ta lingem gablà
di fan mkel di dad to sahal adat, na sahal banwe, na sahal talù, na lê sahal
ganlal."

11

I lwe to tmulen i Tnalù Dwata

1 Na kafnge ayé, banléla agu btas gambet tugad, na dekla agu, manla, "Mdà
ge, na bantasam i Bong Gumnè Dwata, na i gudamsù, na nsem i kdee dad to
mangamfù di Dwata déé.
2 Bay nangam fagin bantas i nasel di lwà, du yé ta gablé di dad to ise Dyu
i gal madoy Dwata. Fagsikla i syudad Dyérusalém, dunan i banwe Dwata, di
lam i fat falò lwe bulen.
3 Na dekgu i lwe dad togu gal tmulen Tnalù Dwata, na yé klola tmulen 1,260
du. Na lamla tmulen, yé saulla falnas too mileng salngad sakù."
4 Na i lwe to ayé, yé guflingen dale di munan di lwe kayu dnagit olib, na di
lwe gufkah salò tadag di kanfe Dwata, dunan i mfun i kabal tanà.
5 Na ku nun to fan famsasè i lwe to ayé, nun lifoh lamwà di bàla du falmon
i dad dmuen dale. Yé fati i dad to mayè famsasè dale.
6 Na i lwe to ayé, nun gnaganla msang i ulen di lamla tmulen i ta fgadè
Dwata. Na lê nun gnaganla fambaling litè i dad sfut éél, na mlé kdee flayam
balù dét knayèla.
7 Na kafngela tmulen i Tnalù Dwata, nun labè lmanaf lamwà di mngalam
sol, na sanfatin ale. Gfisanan i lwe to ayé, na gfatin ale.
8 Na déé gumlasà i lawehla di dalan i bong syudad di gufmatak di krus i
Amula di munan. Na yé gugaflingen i syudad ayé Sodom ku demen Idyip.
9 Na dee dad to mdà di dad sahal adat, na dad sahal gutambul, na dad sahal
talù, na dad sahal banwe i salu déé di lam i tlu du tngà du neyela i laweh i
dad to ayé, bay là ti falohla ale lbang du kayèla ale flagas.
10 Na mdà di kfati i lwe to ayé, too ti lehew i dad to mnè di tah tanà, na
baling ale mimò fista na lê nun kasabléla, du i dad tugad Dwata ayé, toola
falnayam i dad to di lamla mnè di tah tanà.
11 Bay kafnge i tlu du tngà, lê nték Dwata ale, na fles ale tadag. Na kanto
teen i kdee dad to ayé, too ale likò.

12 Na kafnge ayé, nun lingela talù mdà di langit, manan di lwe to ayé,
"Mbatun gamu." Na tadè ale magket magin di labun, na teen i dad to dmuen
dale.
13 Salngan di kbatunla, nun bong linol, na malbà i gasfalò di kdee dad
gumnè di syudad ayé. Fitu libu i kdee dad to mati di linol ayé, na i dad to
là mati, too ale likò, na dnayenla i kdatah Dwata di langit.
14 Na yé gusen i galwe kalnikò. Bay kel i gatlun di là mlo.

*I kyuf i gfitu fé*w

15 Na kafnge ayé, lê nyuf gfitu kasaligan i kenen fé*w*, na nun dad talù too
mgal di langit, manla, "I kdatah magot i kalbong kdee dini di tah tanà, ta yé
gamfun dun i Amuto Dwata, na i Mgalé*kan*, dunan Krayst. Na kel di landè
gusen i Kagotan."
16 Na i lwe falò fat tua sudeng di dad trunula di kanfe Dwata, ta lamfan ale
du mangamfù ale di Dwata,
17 na manla,
"E Amumi Dwata too maltulus, ge i Dwata mdà di muna kel di mdu ani.
Fasalamat gami di ge du ta gnamitam i bong glalam, na ta tanbù*am*
magot i kdee di tah tanà.
18 I dad to dmuen ge, too ale falbut, bay ta kel i bangam falmayam dale. Na ta
lê kel i bangam mukum i dad to ta mati, na mlé lubay di dad snaligam,
dunan i dad tugadam, na i kdee dad to nfunam, dunan i kdee mafè ge,
i baling mdanà, ku demen mdatah. Na ta lê kel i bangam falmayam i
dad to gamfalmo i banwe."
19 Na kafnge ayé, mgukà i Bong Gumnè Dwata di langit, na teen ditù di lam
kahun i gufkah i kasafnè Dwata na i dad ton. Na tadè smilà, na lmugung, na
kmilet, na lminol, na tatek i bulek ulen.

12

I libun na i bong dragon fulè

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit satu ilè too gamtikeng. Nun libun,
yé saulan i du, yé gutadagan di bulen, na yé kyangenan sfalò lwe blatik.
2 Na maltien kenen, na mkit du too tamduk i fan ksut ngà*an*.
3 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu di langit satu ilè too gamtikeng. Nun too
bong ulad fulè, yé dagitan dragon, fitu i kdee ulun, na sfalò suketan. Na di
kat ulun, nun kyangenan.
4 Na dyol ikongan i fan tngà i kdee dad blatik, na ftatekan ale di tanà. Na
tadag kenen di kanfe i libun maltien, du falmon i ngà*an* ku ta sut.
5 Na kanto sut ngà i libun ayé, yé ngà*an* lagi. Na landè kibò i dragon falmo
dun du nun samkot kenen salu di trunu Dwata di langit. Na nun du kadang,
kenen magot i kdee dad banwe dini di tah tanà, na landè ti gamfisan kenen.
6 Na milah i libun ayé salu di banwe landè to mnè ditù di gufafanak Dwata
kenen. Na nifat Dwata kenen déé di lam i 1,260 du.
7 Na di bang ayé, lê nun bong kasfati di langit. I satu mdatah kasaligan
Dwata, yé dagitan Mikaél, na lê man i dademe dad kasaligan mdanà di
kenen, sanfatila i bong dragon fulè. Na lê malas i bong dragon, na i dad
snaligan.
8 Bay gfisanla i dragon na i dad snaligan, na filahla ale mdà di langit.

9 Yé duenam man, magbat i bong dragon ayé mdà di langit, dunan i ulad di
muna, dnagit ku Satanas, ku demen tong gal dmalam. Tagnèan fan-gaw dad
to di klamang banwe, bay bat kenen di tah tanà, magin i dad snaligan.
10 Na kafnge ayé, lê nun lingegu bong talù di langit, manan, "Ta gdohò nan i
kafalwà Dwata i dad to, na ta fiten i bong kaltulusan! Ta tambù nan i kagotan,
na ta nun glal i Mgalékan, du Satanas, i dmalam dad flanekto mdu na kifuh,
ta bat mdà di langit!
11 Ta gfisan i dad flanekto Satanas fagu di litè i Ngà Bilibili, na fagu di kaglut
tdòla. Na là ti knabasla i ktola, bay gatlagad ale fafati du mdà di kaftoola.
12 Yé duenam man, i kdeeyu mnè di langit, too gamu flehew. Bay gamu dad
mnè di tah tanà, na di mahin, magakdo gamu, du ta déé Satanas. Too ti sè i
kalbutan du gadèan ta là mlo i kaflayaman."
13 Na kanto gadè i dragon na ta bat kenen kel di tanà, mdà kenen du dluhan
i libun mngà lagi.
14 Bay i libun, banléla kenen fafak gambet fafak banug du fye nun kibòan
mayeng salu di banwe landè to mnè ditù di gufafanak Dwata dun. Na déé
gumifat Dwata kenen di lam i tlu fali tngà, du fye là gafit i ulad dun.
15 Na kafnge ayé, lwà i ulad i too bong éél du kayèan fanul i libun ayé.
16 Bay i tanà, tnabengan i libun ayé du tin tadè mgukà, na nsafan i bong éél
ta lwà i dragon.
17 Na kafnge ayé, too sè kalbut i dragon di libun, na mdà kenen mbet sfati
di dademe dad belan, dunan i dad to toola fkah di nawala i dad uldin Dwata,
na tmulen i kaglutan ta fgadè Dyisas.
18 Na lo tadè tadag i bong dragon di kilil mahin.

13

I lmanaf lamwà di mahin

1 Na lê nun teen-gu lmanaf too kalnikò lamwà di mahin. Sfalò i kdee
suketan, na fitu ulun. Di kat suketan, nun kyangen, na di kat ulun, nun dagit
gsulat ilè i knangla i kdatah Dwata.
2 Na i lmanaf ayé, yé kbawehan gambet liyupardu*, bay i blìan sawe blì i
bong labè lmanaf dnagit oso, na i bàan gambet bà liyun. Na mdà i dragon,
blén di lmanaf ayé i kaltulusan, na i kagotan, na i glalan.
3 Na satu di dad ulu i lmanaf ayé, ta gseey di munan na ta mati, bay ta lê
mgulê. Na too ti tikeng i kdee dad to di tah tanà, taman, magin ale di kenen.
4 Na fnangamfù i dad to i dragon du ta blén i glalan di lmanaf ayé. Na lê ale
mangamfù di lmanaf ayé, manla, "Landè gamsngad di lmanaf ayé. Na landè
gamfisan dun."
5 Na tadè bayà Dwata i lmanaf ayé di kafagdagan, na di kafalmon i kdatah
Dwata, na falohan kenen di glalan fat falò lwe bulen i klon.
6 Di kat ktalù i lmanaf ayé, falmon i kdatah Dwata, na fansasèan i dagitan,
na i gumnèan di langit, na lê man i kdee dademe mnè di safédan.
7 Na yé faloh di lmanaf ku sanfatin i dad to nfun Dwata, na gfisanan ale. Na
banlé kenen glal magot i dad to mdà di kdee dad gutambul, na i kdee sahal
adat, na i kdee dad sahal talù, na i kdee dad sahal banwe.

* **13:2** 13:2 I satu klasi kukù too labè mnè di bnas.

8 Na sdulê mangamfù di lmanaf kalnikò ayé i kdee dad to là gsulat i dagitla
di libru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman là
mimò i klamang banwe. Na yé mfun i libru ayé i Ngà Bilibili ta fnati.
9 Ku nè to nun klinge, yé fye, toon falninge i man-gu ani.
10 Ku yé knayè Dwata di satu to blanggù, gablanggù kenen. Na ku yé knayè
Dwata di satu to mati bnanò, lê mati bnanò. Yé duenam man, gito dad to nfun
Dwata, too ato fagtayud di dad kaflayam kel di gito, na too ato fduf smalig di
kenen.
11 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu lmanaf too kalnikò lamwà di lam
tanà. Lwe suketan, na yé kbaweh suketan galò suket ngà bilibili, bay i talùan
gambet talù dragon.
12 Ku dét glal i tnanin lmanaf kalnikò gine, lê salngad ayé fite i galwen,
du yé mdek dun. Na i galwe lmanaf, fnegesan i kdee dad to di tah tanà
mangamfù di tnanin lmanaf ta gseey i satu ulun bay ta lê mgulê.
13 Na nun dad mgimòan too ti gamtikeng. Ftatekan i lifoh mdà di langit salu
di tah tanà di kanfe dad to.
14 Na mdà di dad gamtikeng nimò i galwe lmanaf fagu di tnaninan, fan-
gawan i dad to di tah tanà. Na nun fimòan dale kbaweh i tnanin lmanaf,
dunan i ta tnibeh sundang, bay lê mgulê.
15 Na lê faloh Dwata i galwe lmanaf mlé nawa di kbaweh i tnanin lmanaf
du fye talù i kbaweh i tnanin lmanaf ayé, na fnatin i dad to là mangamfù di
kenen.
16 Na lêan fneges i kdee dad to dmawat ilè di fangmùla kwanan, ku demen
di bawehla, i baling mdanà to, ku demen mdatah, baling bong knunla, ku
demen landè, i fasak, ku demen ise fasak.
17 Na silang fakay mayad ku demen fbayad i satu to ku ta nun ilèan. Na yé
ilè nimòan di dad to, dunan dagit i tnanin lmanaf kalnikò, ku demen numiru
gugaflingen i dagitan.
18 Silang glabat i satu to i gumtatek ani ku ta nun gdawatan kfulung mdà
di Dwata. Na ku nun kfulungan, fye ku nintungan numiru i lmanaf ayé, du
gugaflingen dagit i satu to, na ani i numirun, 666.

14

I lingag i dad to galwà

1 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu i Ngà Bilibili tadag di Bulul Sayun
magin i 144,000 dad to, na kat satu dale, ta gsulat di bawehla dagit i Ngà
Bilibili na dagit i Màan.
2 Na nun lingegu uni mdà di langit gambet luk i bong fikong, na gambet
kilet. Na lê nun lingegu uni gambet i dee dad to kambit arpa.
3 Na tadag ale di kanfe i trunu Dwata, na i dad fat lmanaf, na i dad lwe
falò fat tua. Na lmingag ale satu falami lingag. Na lo yé galmabat i lingagla i
144,000 to ta nsò Dwata mdà di kagsalàla dini di tah tanà.
4 I dad lagi ayé, là ti lmenla smaféd i dad libun, na landè yaanla. Na magin
ale di Ngà Bilibili balù nè gusalun. Ta nsòan ale mdà di bleng i dad to du
gambet ale i tukè fali nwè du blé di Dwata, na lê man di Ngà Bilibili.
5 Na là lmenla tmulen kéng, na landè gukulangla.

I tlu kasaligan Dwata

6 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan mayeng di tah, na yé tdòan
i Fye Tulen landè gusenan. Na yé gutamdòan dun di dad to mnè di tah tanà,

dunan di kdee dad sahal banwe, na dad sahal gutambul, na dad sahal talù,
na lê man di dad sahal adat i dad to.
7 Na fan-galan i talùan, manan, “Tooyu nafè Dwata, na dnayenyu kenen,
du ta kel i bangan mukum. Kenen fnangamfùyu du kenen mimò langit, na
tanà, na mahin, na i kdee dad sahal sfut.”
8 Na nun galwe kasaligan tmadol, manan, “Ta too ti malmo i bong syudad
Babilon, du di muna, i dad to déé, finumla di kdee dad to i binula too labè,
dunan i dad magsik nimòla.”
9 Na nun gatlu kasaligan tmadol, na fan-galan i talùan, manan, “Nè i to
mangamfù di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na lê dmawat ilèan di bawehan
ku demen di fangmùan,
10 lêan gnem i kaflayam blé Dwata du mdà di kalbutan. Yé flayam Dwata
i kdee dad to mimò gambet ayé, dunan lifoh na sandawà dminè. Na teen i
Ngà Bilibili na i dad kasaligan Dwata.
11 Na ti fles kel di landè gusen i buk lifoh ayé du landè kfati i lifohan. I dad
to mangamfù di lmanaf kalnikò na i kbawehan, na dmawat ilè i dagitan, klon
to maflayam du na kifuh.”
12 Taman, yé fye, too fagtayud i dad to nfun Dwata, dunan i dad to toola
fkah di nawala i uldin Dwata, na too fduf smalig di ku Dyisas.
13 Na kafnge ayé, nun lingegu talù mdà di langit, manan, “Ani sulatam:
Nun kafye i dad to mati mdà di mdu ani ku nun ksasatula di Amuto.”
Na tmimel i Mtiu Tulus, manan, “Too ti glut ayé, du gaftud ale di kdee dad
nimòla, na nun gdawatla lubay mdà di nimòla.”

I kaktu di tah tanà

14 Na kafnge ayé, tukeng agu, na teen-gu i satu labun bukay, na nun sudeng
di tahan, yé kbawehan to. Na nun kyangenan blawen, na kmitin garab too
gamban.
15 Na kafnge ayé, lê nun lamwà satu kasaligan di Bong Gumnè i Dwata, na
tlon i sudeng di tah labun ayé, manan dun, “Ta tagah i dad fele di tah tanà.
Taman, gnamitam garabam, du ani bang kamtu.”
16 Taman, i sudeng di tah labun ayé, gnamitan garaban kamtu di klamang
banwe.
17 Na lê nun satu kasaligan lamwà di Bong Gumnè i Dwata di langit, na lê
nun kitinan too gamban garab.
18 Na lê nun fa satu kasaligan Dwata kel di gudamsù. Kenen gal munung
i lifoh. Na toon falbong i talùan du tlon i satu kasaligan kmitin too gamban
garab. Manan, “Gnamitam i garabam, na kantum dad benge grép di tah tanà,
du ta tagah.”
19 Na gnamit kasaligan i garaban di tah tanà, du kantun i dad grép, na batan
di gufmisà dale, du yé flayam Dwata di dad to là ftoo di kenen.
20 Na kanton fnisà i grép ditù di lwà i syudad, too ti bong litè maloh mdà
déé, yé kngalaman sdife, na yé kawag i gusenan maloh 320 kilumitru.

15

I fitu kasaligan mebe dad gusen flayam

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong gamtikeng di langit. Nun fitu
kasaligan Dwata, na yé nebela fitu flayam. Ani ta sen dad flayam febe Dwata,
du déé gumite i gusen kalbutan di dad to.

2 Na yé teen-gu sawe mahin, bay yé kbawehan gumeye alung na masbool
lifoh. Na tadag di kililan i kdee dad to ta gamfisan i lmanaf kalnikò na i
kbawehan, du là mangamfù ale di dale, na là dnawatla numiru i dagitan.
Na i dad to ayé, magot ale arpa ta blé Dwata dale.
3 Na lmingag ale i lingag Mosis, satu snalig Dwata di munan, na lingag i
Ngà Bilibili, manla,
"E Amumi Dwata, ge i too maltulus. Too bong na too gamtikeng i dad nimòam.
Ge Ulu di kdee dad banwe, na too ge tluh, na too ge gsalig.
4 Landè ti to ku là likò di ge. Landè ti to ku là dmayen di kdataham. Too ge
mtiu. I dad to mdà di kdee dad banwe, fdadong ale mangamfù di ge,
du teen i kdee dad to katluh i dad nimòam."
5 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i Gumnè Dwata di langit, na i too mtiu
snifil di laman.
6 Na lamwà di Gumnè Dwata i fitu kasaliganan mebe fitu flayam. Na smaul
ale bukay too mlaneb, na nun blawen labéd di kfela.
7 Mdà i dad maltulus gine, nun satu di dale mlé fitu tukung blawen di fitu
kasaligan ayé. Na fnò dad tukung ayé i kalbut Dwata, dunan i Dwata landè
gusenan.
8 Na too fnò buk i Gumnè Dwata du mdà di bong kdatahan na i kaltulusan.
Na landè gfusuk di laman kel di kti i fitu flayam nebe i fitu kasaligan ayé.

16

I kakok fitu tukung fnò kalbut Dwata

1 Na kafnge ayé, lê nun lingegu too bong talù mdà di Gumnè Dwata, na ani
manan di dad fitu kasaligan ayé, "Mdà gamu, na kokyu di tanà i fitu tukung
fnò kalbut Dwata."
2 Na mdà i tnanin kasaligan, na kokan di tanà i kenen tukung, na tadè nun
dad bkukang di laweh i dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò na mangamfù
di kbawehan.
3 Na kafnge ayé, lê kok galwe kasaligan i kenen tukung di tah mahin, na
tadè mbaling litè i mahin salngad di litè i to ta mati, na sdulê mati i kdee
mnè di lam mahin.
4 Na kafnge ayé, lê kok gatlu kasaligan i kenen tukung di lam i kdee éél
maloh na i dad sfut, na sdulê mbaling litè i kdee éél.
5 Na kafnge ayé, lingegu talù i kasaligan Dwata magot i dad éél, manan, "E
Dwata too mtiu, ge i Dwata mdà di munan, na kel di mdu ani. Nun ktoom
febe i dad flayam ani di dad to di tah tanà,
6 du ta falohla litè i dad to nfunam, na dad tugadam. Taman, ta finumam
ale litè, du yé gten balas di ksasè nimòla."
7 Na lê nun lingegu tmimel mdà di gudamsù, manan, "E Amumi Dwata too
maltulus, dunan sa. Too ti glut na tluh i kukumam."
8 Na kafnge ayé, lê kok gfat kasaligan i kenen tukung di mata du, na snakuf
init du i dad to.
9 Glut, sakuf i dad to mdà di too sè init, taman, falnagila i dagit Dwata,
dunan i nun ktoo febe dad flayam ayé, bay là nsalla i dad salàla, na là
dnayenla i kdatahan.
10 Na kafnge ayé, lê kok glime kasaligan i kenen tukung di trunu i bong
lmanaf kalnikò, na tadè kmifuh kabal banwe nagotan. Na mdà di too sasè
katduk flayam ani, nakét dad to i dilàla.

11 Na falnagila i Dwata di langit mdà di sasè katduk galyalola di bkukang.
Bay là ti nsalla i dad sasè nimòla.
12 Na kafnge ayé, lê kok gnam kasaligan i kenen tukung di bong éél dnagit
Yufratis, na tadè kafag i éél ayé du fye nun dalan i dad harì salu déé mdà di
gusut i du.
13 Na kafnge ayé, teen-gu tlu busaw, yé kafbawehla dad fak, lamwà di bà i
dragon, na di bà lmanaf too kalnikò, na di bà i tugad Satanas.
14 Nun tulusla mimò dad gamtikeng. Salu ale di klamang banwe du
santifunla i kdee dad harì du tagà ale di bong kasfati ku ta kel i too mabtas
du ta nalék Dwata.
15 Ani man i Amuto, "I kasfulêgu salngad di kakel i to tmaku. Bay nun kafye
i to ku klon to mantay na falan fatlagad i klawehan du fye là magun flaweh,
na là myàan."
16 Na glut, santifun dad busaw i dad harì di satu banwe, yé dagitan di Hibru
Armagédon.
17 Na kafnge ayé, lê kok gfitu kasaligan i kenen tukung di tah kmawang. Na
nun bong talù mdà di trunu di lam i Bong Gumnè Dwata, manan, "Ta fnge
nan."
18 Na smilà, na lmugung, na kmilet, na nun bong linol. Di kdee linol kel
mdà di katbù i dad to mnè di tah tanà, landè ti gamsngad di kakgis i linol
ayé.
19 Na mdà di linol ayé, i bong syudad too tatel, ta maskah di tlu, na ta malmo
i dad syudad di kdee dad banwe. Na là sa glifet Dwata i sasè nimò dad to di
Babilon. Taman, finuman ale di basù gumnè i kalbutan.
20 Na mti mlanas i kdee dad fungul, na i kdee bulul.
21 Na mtatek i malbang bulek ulen, mlukas 50 kilu i kablatan, na gtadè di
dad to. Taman, falnagila i Dwata du mdà di too sasè flayaman dale.

17

I libun mkat lagi smakay di lmanaf kalnikò

1 Na kafnge ayé, lê kel satu di dad fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung, na
manan do, "Salu ge dini, du fiteta ge i flayam blé Dwata di libun too dilè mkat
lagi, dunan i bong syudad tadag mdadong di dee éél.
2 I dad harì di tah tanà, ta snafédla kenen, na langal i kdee to di klamang
banwe du ta ninumla i binu, dunan i magsik nimòan.
3 Na nebe Mtiu Tulus agu, na i kasaligan i tmunda do salu di satu banwe
landè to mnè ditù. Na nun teen-gu ditù satu libun, yé snakayan fulè lmanaf,
fitu ulun na sfalò suketan, na nun dee dagit gsulat di lawehan gamfalmo i
kdatah Dwata.
4 Na i libun ayé, smaul kenen fulè na malung fulè. Na mkas kenen blawen,
na dad batu malung, na lê man dad pérlas. Na nun kitinan tabù blawen fnò i
kdee sasè nimòan di galan kakat lagi.
5 Na nun gsulat di bawehan, gbuni i gumtatekan, manan, "Ani bong
syudad Babilon, dunan gumdà i kdee dad libun mkat lagi na i kdee dademe
dad sasè nimò di tah tanà."
6 Na yé teen-gu di libun ayé, ta langal kenen di litè i dad to nfun Dwata,
dunan i dad to ta fnati mdà di kaftoola di ku Dyisas.
Na kantogu teen kenen, ta too agu tikeng.

7 Na man i kasaligan ayé di do, “Kan dé ku tikeng ge? Tulenta ge ku dét
gumtatek i libun ani, na i lmanaf snakayan fitu ulun na sfalò suketan.
8 I lmanaf ta teenam gine, mnè kenen di tah tanà di muna, bay ani ta mati.
Bay nun du kadang, lê man msut mdà di lam i mngalam sol du falnayam. Ku
ta lamwà i lmanaf ayé, di kitela dun, tikeng i kdee dad to là gsulat dagitla di
libru gusmulat Dwata dagit i dad to banlé nawa landè sen di laman là mimò
i klamang banwe. Yé duenla tikeng du mnè kenen di tah tanà di munan, bay
ani ta mati, bay nun du lê msut.
9 “Silang gadè satu to mubad ani ku ta gdawatan i kfulung na kaglabat mdà
di Dwata. Ani gumtatekan: I fitu ulu lmanaf, dunan i fitu bulul gusudeng i
libun, na lê man fitu harì.
10 Ta gfisan i lime harì, na i satu magot di bang ani. Na nun satu fan kel. Ku
ta kel, là mlo i kagotan.
11 I lmanaf mnè di tah tanà di muna, na ta mati ani, yé i gwalu harì. Bay lê
faglam kenen di kagot i dad fitu harì. Na gafles kenen ditù di gumaflayaman.
12 “Ani gumtatek i dad sfalò suket ta teenam gine, dunan sfalò harì là fa
kel i bangla magot. Na di satu du kadang, banlé ale glal magin di lmanaf too
kalnikò, bay là mlo kagotla.
13 Lo satu naluh i sfalò harì ayé, na bléla di lmanaf kalnikò ayé i dale gnagan
na i dale glal.
14 Sanfatila i Ngà Bilibili, bay gfisanan ale du kenen Amu di kdee dad amu,
na Harì di kdee dad harì. Na yé magin di kenen i dad to ta tlon, na ta nalékan,
dunan i dad to fduf lmalò di kenen.”
15 Na kafnge ayé, man i kasaligan di do, “Ani gumtatek i dad éél teenam
gine gusudeng i libun mkat lagi, dunan i dad to sahal adat, na sahal
gutambul, na sahal banwe, na sahal talù.
16 I lmanaf kalnikò na i dad sfalò suketan ta teenam gine, balingla knang
nawa i libun mkat lagi. Falmola kenen, na ftila nwè dad klawehan, na
tnagakla flaweh. Na knaanla ungadan, na snakufla kenen.
17 Yé duenla gamgimò gambet ayé du ta fkah Dwata di nawala du fye gdohò
i knayèan. Na yé ulêan, ta sansatula i nawala mlé i glalla di lmanaf kalnikò
kel di kagdohò i kdee man Dwata.
18 “Na ani gumtatek i libun teenam gine, dunan i too mdatah syudad magot
i kdee harì di tah tanà.”

18

I kalmo i syudad Babilon

1 Na kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata tufa mdà di langit.
Too ti bong glalan, na magtuyal i klamang banwe du mdà di nengan.
2 Na toon ti falbong i talùan, manan, “Ta too malmo i bong syudad Babilon.
Ta baling gumnè i dad busaw, na ta fnò i dad sasè tulus, na i kdee dad anuk
magsik.
3 Du ta finuman i binun di dad to di kdee dad banwe di tah tanà, dunan i
keben dale di dad magsik nimò. Na i dad harì mdà di dad sahal banwe, ta
snafédla kenen. Na i dad to dmagang di tah tanà, ta baling bong knunla du
mdà di kablin i dad gnamitan di sasè knayèan.”
4 Na kafnge ayé, lê nun lingegu talù mdà di langit, manan,
“E dad togu, lamwà gamu di syudad ayé, na nang gamu magin di kagsalà i
sasè libun ayé, tà gamu gakuf di kaflayamgu kenen,

5 du ta gasduk di langit i dad salàan, na là ti glifet Dwata i ksasèan.
6 Bnalas di kenen i dad kaflayam blén di gamu. Na ku dét i flayaman di gamu,
lwe dulê bkut i flayam kel di kenen. Na ku dét kféét i ta finuman di
gamu, lwe dulê bkut i kféét finum di kenen.
7 Ku dét i kalbong kdatah na knun i ta gfunan, yé kaflayam na klimah lê blé
di kenen. Ani gal mnè di nawan, manan, 'Harì libun agu, na ise agu
balu. Landè sa klidùgu, balù kel di file fali.'
8 Na mdà déé, makto kel di kenen i dad kaflayam. Yé dad kaflayaman dunan
i sasè tamduk, na i klidù nawa, na i kbitil. Na snakuf kenen di lifoh du
too maltulus i Amuto Dwata, dunan i mukum kenen."
9 Na i dad harì di tah tanà gal smaféd dun na magin di sasè nimòan, ku
teenla i buk lamwà di ksakufan, too ale mngel na lmanu di kitela dun.
10 Too ale ti fawag déé du likò ale gagin di sasè kaflayaman. Manla, "E
Babilon, magakdo ge du too ge bong syudad, na tagnè mdatah glalam, bay
makto i kalmom!"
11 Na i dad to gal dmagang di tah tanà, too ale mngel na lmanu mdà di
kalmon du ta landè mli i dad fablila.
12 Ta landè mayad i dad blawenla na i blawen bukay, na dademe dad batu
malung, na dad pérlas. Na landè mayad i kdee dad falnasla bukay, na i dad
falnas fulè na malung fulè, na i dademe dad sahal falnas too mabtas. Na
landè lê mli di dale i dad kayu too mangbun, na i dademe kalyak too mabtas,
na i dad kayu too mabtas, na tambaga, na tek, na i satu batu too mabtas
dnagit marmol.
13 Na balù i dad bol uten, na i dademe dad falbuk mangbun gambet miro
na insénso, na i binu, na i fngalo mdà di benge olib, na i arina, na i trigo, ta
landè mli dale. Na balù kel di dad lyak gambet i dad safì, na i dad bilibili, na
i dad kudà, na i dad kalisa, na i dad to fasak, na balù i dademe dad to galla
fabli, ta landè nan mli dale.
14 I dad to dmagang, manla di syudad ayé, "I kdee dad knun toom nibal, ta
mti malmo. Ta lanah i kdee knaanam, na knunam, na ta là lêam man teen
dun."
15 I dad to gamwè bong knun di muna di kdagangla i kdee dad nibal i
syudad ayé, too ale ti fawag déé du likò ale gagin di sasè kaflayaman. Na
too ale mngel na lmanu.
16 Na ani manla, "Too magakdo i bong syudad ayé, du yé knalaman mkas
falnas bukay, falnas fulè, falnas malung fulè, na lê man blawen, na i dad batu
malung, na pérlas.
17 Bay ta makto malmo i kdee dad knunan ayé."
Na i kdee dad to mebe kafal, na i dad to smakay, na i kdee dad to talbahò
di dad kafal, na i dad to, yé gumwèla klawil di mahin, fawag ale ku ta teenla
i buk di ksakuf i bong syudad ayé.
18 Ku ta teenla i buk di ksakufan, mkit ale, manla, "Landè dademe syudad
gamsngad i kdatah syudad ayé."
19 Na mdà di klidù nawala, bnulusla kfung di tah ulula, na mngel ale na
lmanu, manla, "Magakdo i bong syudad ayé. Kabasan du di muna, i kdee
dad to mfun kafal, too bong knunla mdà di syudad ayé. Bay ta sdulê malmo
i kdeen."
20 Gamu dad mnè di langit, flehew gamu du ta falnayam kenen. Gamu dad
to nfun Dwata, na dad to dek Dyisas Krayst, na dad tugad Dwata, too gamu
flehew du ta falnayam Dwata i syudad ayé du bnalasan i sasè kibòan gamu.

21 Na kafnge ayé, lê nun satu kasaligan maltulus mket batu salngad
kalbongan di giling agul, na flesan bat di lam i mahin, manan, “Salngad ani
kalmo bong syudad Babilon du ta là nan teen dun.
22 E Babilon, ta là linge déé di ge i uni arpa, na dad to lmingag, na dad to
fmalandag, na dad to mféw. Na balù dét kfulung i dad to fanday, ta landè teen
déé. Na balù i giling, ta là linge lukan.
23 Na ta là teen di ge i neng salò, là linge talù i dad to sansong. Di muna,
i dad to dmagang déé, dale i too tatel dad to. Na ta mafgaw i dad to mdà di
kdee dad banwe di tah tanà mdà di ksukatam dale.”
24 Too maflayam i dad to di syudad Babilon, du déé gumite i litè dad tugad
Dwata, na i dademe dad to nfun Dwata, na i kdee dad to bnanò di tah tanà.

19

1 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong kastifun di langit. Na too ale tamlo,
manla, “Magdayen i Dwata. Kenen i falwà, kenen i magdayen na maltulus.
2 Too ti tluh na gsalig i kukuman. Ta falnayaman i libun too dilè mkat lagi,
dunan i falmo dad to di tah tanà fagu di magsik nimòan. Na ta bnalas Dwata
litè i dad snaligan ta bnanò libun ayé.”
3 Na lêla fan-gal i talùla, manla, “Magdayen i Dwata. I buk mdà di bong
syudad sakuf fles kel di landè sen.”
4 Na i dad lwe falò fat tua, na i dad fat maltulus, lamfan ale, mangamfù di
Dwata, dunan i sudeng di trunu, manla, “Dunan sa. Magdayen i Dwata.”

I fista di ksong Ngà Bilibili

5 Na kafnge ayé, lê nun talù mdadong di trunu Dwata, manan, “I kdeeyu dad snalig Dwata i mafè kenen, i baling mdanà, ku demen mdatah, dnayenyu i Dwatato.”
6 Na kafnge ayé, lingegu ugak i too bong kastifun, salngad luk i bong fikong
na kilet, manla, “Magdayen i Amuto Dwata too maltulus du kenen ta magot
i kdee.
7 Too ato flehew, na dnayento kenen du ta ftoh i butang Ngà Bilibili song,
na ta gatlagad i libun nwèan.
8 Na nun saul too bukay, na samfilà blé di libun ayé du lsakan.” (Na yé
gumtatek i saul bukay ani, dunan i fye nimò i dad to ta nfun Dwata.)
9 Na kafnge ayé, lê talù i kasaligan di do, manan, “Sulatam ani: Nun kafye
i dad to nlak di ksong i Ngà Bilibili.” Na lêan man di do, “Yé too glut man
Dwata.”
10 Na kafnge ayé, fles agu lamfan di muna i kasaligan ayé du mangamfù di
kenen. Bay manan di do, “Nang ge mangamfù di do, du lo agu snalig Dwata
gambet ge na i dad flanekam ta dmawat i kaglut tdò Dyisas. Yé fnangamfùam
i Dwata.”
Du i kaglut tdò Dyisas, yé ta tdò Dwata di muna fagu di dad tugadan.

I smakay di kudà bukay

11 Na kafnge ayé, teen-gu ta mgukà i langit, na nun kudà bukay tadag déé,
yé dagit i smakay dun Gsalig na Tluh, du too tluh i kukuman na i kasfatin dad
dmuen kenen.
12 I matan, gambet dinè lifoh, na nun dee kyangen di tah ulun. Na nun
dagit gsulat di lawehan, bay lo kenen gmadè i gumtatekan.
13 Na ta lnab i saulan di litè, na yé dagitan, “Tnalù i Dwata.”

14 Tmadol di kenen i dad sundalu mdà di langit lamsak saul bukay too
mlaneb, na smakay dad kudà bukay.
15 Na lamwà di bàan i sundang too gamban, du yé tekan di kfisanan i dad
to di dad sahal banwe. Too ti kamgis i kagotan dale, du landè gamfisan dun.
Yé kaflayam blén dale ulê i too sè kalbut i maltulus Dwata salngad i to mlék i
benge grép di kfisàan dun.
16 Nun dagit gsulat di saulan na di fuadan, manan, “Harì di kdee harì, na
Amu di kdee amu.”
17 Na lê nun teen-gu satu kasaligan Dwata tadag di mata du. Fan-galan i
talùan tamlo i kdee dad anuk mayeng di tah, manan, “Salu gamu dini. Stifun
gamu, du too bong i fkaan Dwata gamu.
18 Knaanyu ungad i dad harì, na ungad i dad sundalu, na i dad ganlalla, na
ungad i dad kudà, na ungad i dad to smakay dale, na lê man ungad i kdee dad
to, i baling fasak ku demen ise fasak, i baling mdanà ku demen mdatah to.”
19 Na kafnge ayé, lêgu teen i bong lmanaf kalnikò, na dad harì dini di tah
tanà, na i dad sundalula. Stifun ale du sanfatila i smakay kudà bukay na i
dad sundalun.
20 Bay gakfè i lmanaf kalnikò, na lê man i tugad Satanas, dunan i ta mimò
dad tnikeng di dagit i lmanaf kalnikò. (Na fagu di dad tnikeng nimò i tugad
Satanas, fan-gawan i dad to ta dmawat ilè i lmanaf kalnikò, na mangamfù di
kbawehan.) Na lwe ale, di lamla mto, bat ale di lanaw lifoh, dunan i sandawà
dminè.
21 Na i kdee dad sundalula, mti fnati i smakay kudà fagu di sundang lamwà
di bàan. Na sankaan dad anuk i ungad i dad to mati kel di ktakasla.

20

Di lam i mlibu fali

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu kasaligan tufa mdà di langit, nagotan i
bong sangkalì na kunsì i mngalam sol.
2 Na flesan kanfè i dragon, dunan i ulad di muna, ku demen Satanas, i gal
dmalam. Na nikatan kenen sangkalì di lam i mlibu fali klon.
3 Na kafnge ayé, batan Satanas di too mngalam sol landè gusenan, na
tnakaban, klon kmunsì dun, na nkahan ilè du fye landè gamgukà dun. Yé
nimòan du fye ta landè kibò Satanas famgaw i dad to di dad sahal banwe kel
di kafnge i mlibu fali. Na ku ta sikof i mlibu fali, yé klon lê ftaku dun, bay là
mlon.
4 Na lê nun teen-gu dad trunu, na yé sudeng di tahla i dad to ta banlé glal
mukum. Na lêgu teen dad layef i dad to ta bnanò mdà di kaftoola di ku Dyisas
na i ktulenla Tnalù Dwata. I dad to ayé, là lmenla mangamfù di bong lmanaf
kalnikò na di kbawehan, na là lmenla dmawat i ilèan di bawehla ku demen
di fangmùla. Mték ale mdà di fati, na gagin ale di ku Krayst di Kagotan kel di
mlibu fali klon.
5 Yé tnanin kték Dwata i dad to. (Silang mték i dademe ta mati ku ta fnge i
mlibu fali.)
6 Nun kafye na ktiu i dad to gagin di tnanin kték Dwata i dad to. Landè
gagan i galwe fati di dale, bay mgimò ale dad ganlal mangamfù di Dwata na
di ku Krayst, na gagin ale di Kagotan kel di mlibu fali klon.

I kfisan ku Satanas

7 Ku ta fnge i mlibu fali, yé klon lê ftaku ku Satanas mdà di sol gublanggùan,

8 na mdà kenen salu di klamang banwe, dunan Gog na Magog, du fan-
gawan i dad to. Santifunan ale du sanfatila i Dwata, na yé kdeela gambet
i falak di kilil mahin.
9 Na fananòla i kabal tanà, na salnibutla Dyérusalém, dunan i syudad too
kando Dwata gumnè i dad ton. Bay nun lifoh mdà di langit, na ftin ale falmo.
10 Na Satanas, dunan i famgaw dale, bat kenen di lanaw lifoh na sandawà
dminè, dunan ta gumbat i bong lmanaf kalnikò na tugad Satanas. Na déé
gumaflayamla mdu na kifuh kel di landè sen.

I gusen kukum Dwata

11 Kafnge ayé, lê nun teen-gu satu bong trunu bukay, na lêgu teen i sudeng
di tahan. Ta mlanas langit na tanà mdà di kanfen, na ta là teen dun.
12 Na teen-gu i kdee dad to ta mati, i baling mdanà ku demen mdatah, tadag
di kanfe i trunu ayé. Nun dad libru nukàan, na yé gumdàan mukum dad to
ta mati di dad nimòla ta gsulat di lam i dad libru ayé. Na lê nun mahal libru
nukàan gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa landè sen.
13 Na balù i dad to ta mati di mahin, ku demen di tanà, mti lamwà dad
layefla mdà di Hadis. Na kat satu to, nukum kenen mdà di kdee nimòan.
14 Na kafnge ayé, i fati na i Hadis bat di lanaw lifoh. (I lifoh sansman ani,
dunan i galwe fati.)
15 Ku nè i to là gsulat dagitan di libru gugsulat dagit i dad to banlé nawa
landè sen, bat kenen di lanaw lifoh.

21

I falami langit na i falami tanà

1 Kafnge ayé, lê nun teen-gu falami langit na falami tanà, du ta mlanas i
muna langit na i muna tanà, na ta landè mahin.
2 Na lêgu teen i Mtiu Syudad, dunan i Falami Dyérusalém, ftuntun mdà di
Dwata di langit. Na too ti fye bawehan gambet libun ta fnge nkas di du
ksongan, du ta gatlagad smitong i yaan ton.
3 Na lê nun lingegu mgal talù mdà di trunu, manan, “Mdà di du ani, yé ta
gumnè Dwata di saféd i dad to. Na mgimò ale i dad ton, na mnè kenen di
safédla, na mgimò kenen Dwatala.
4 Na nifun i kdee lwak di matala. Na ta landè mati, na ta landè mlidù, na ta
landè mngel, na ta landè katduk, du i labi, ta mlius.”
5 Kafnge ayé, talù i sudeng di trunu, manan, “Neyeyu, du fnalamigu i kdee.”
Na lê talù, manan, “Sulatam i kdee ani, du too ti gsalig na glut i kdee dad talù
ani.”
6 Na ani fa i manan di do, “Ta gdohò nan i kdee. Do i Alfa na Omiga, dunan
tambù i kdee na i famnge dun. Nè i to malinum, finumgu kenen landè bayad
di sfut éél mlé nawa landè sen.
7 Nè i to gamfisan, ani gdawatan mdà di do: Do i Dwatan, na kenen i ngàgu.
8 Bay nè to likò lmalò di do, na i dad là ftoo, na i dad to mimò sasè, na i dad
manò, na i dad smaféd i ise yaanla, na i dad mimò tnikeng mdà di dad busaw,
na i dad mangamfù di ise glut dwata, na i dad tmulen kéng, yé gumbat dale
di lanaw lifoh na sandawà dminè, dunan i galwe fati.”

I Falami Dyérusalém

9 Di fitu kasaligan ta mebe i fitu tukung fnò sen flayam Dwata, fdadong di
do i satu, manan, “Salu ge dini, du fiteta ge i libun sansong, dunan yaan i Ngà
Bilibili.”

10 Na nebe i Mtiu Tulus agu, na kasaligan i tmunda do di satu bulul too
mdatah na too mefe. Na fiten di do i Mtiu Syudad, dunan Falami Dyérusalém
ta ftuntun mdà di Dwata di langit.
11 Too ti mneng i syudad ayé du déé kneng i kaltulus Dwata. I nengan
salngad neng i batu malung dnagit dyaspér, na too mtiu salngad di batu
malung dnagit kristal.
12 Na nun bong labatan too mdatah, na sfalò lwe i kdee takaban, na di kat
takab, nun satu kasaligan Dwata mantay dun. Na déé di dad takab, ta gsulat
dagit i sfalò lwe lumbuk bel Israél.
13 Na i labat ayé, nun fat kililan, na di kat kililan men tlu takaban. Dunan
nun tlu takab gsen di gusut i du, na tlu di gusdafan, na tlu di gufdu i nus
sabnal, na tlu di gufdu nus mahin.
14 Na yé gufdak i labat ayé di sfalò lwe dad malbang batu gugsulat dagit i
dad sfalò lwe to dek i Ngà Bilibili.
15 Na i kasaligan talù di do, nun neben btas blawen du bantasan i syudad,
na i dad takaban, na i labatan.
16 I syudad ayé, salngad i ktahàan na i kabalan. Kanto bantas kasaligan i
syudad, yé ktahàan 2,400 kilumitru, na salngad ayé i kabalan na i kdatahan.
17 Na lêan bantas i labat, na yé kdatahan nam falò fat mitru. Na yé btas
gnamit i kasaligan salngad di gito btas.
18 Slame batu malung dnagit dyaspér i labat i syudad ayé. Na di kimòla i
syudad, yé gnamitla too blawen, salngad ktiun di batu malung dnagit kristal.
19 Yé kas i dad malbang batu gugtadag i labat di syudad dunan i dad sahal
batu malung. I tnanin batu, dunan dyaspér, na i galwen safiro, na i gatlun
agata, na i gfatan ésméralda.
20 Na i glime batu, dunan sardonik, na i gnaman karnalina, na i gfitun
krisolito, na i gwalun birilo, na i gasyeman topasyo, na i gasfalòan krisofraso,
na i gasfalòan satu hasinto, na i gasfalòan lwe amatista.
21 Na di dad sfalò lwe takab i labat, yé gnamitla pérlas. Kat takab, satu bong
pérlas. Na i dalan di syudad ayé, slame blawen too mtiu, na too minal salngad
i batu malung kristal.
22 Bay landè teen-gu gumnè gumangamfù di Dwata di syudad ayé, du i
Amu, dunan i Dwata too maltulus, na i Ngà Bilibili gumangamfù i dad to déé.
23 Na di syudad ayé, ta landè gukmamu i neng du na i neng bulen, du i
kaltulus Dwata, yé tmuyal dun, na i Ngà Bilibili, yé i salò déé.
24 Na balù nè gusalu i dad to mdà di dad sahal banwe, magtuyal ale di
nengan, na nebe i dad harì di klamang banwe i dad mabtas knunla di syudad
ayé.
25 Na klonto mgukà i dad takab di syudad ayé, du ta landè kifuh.
26 Na i kdee dad sahal to di tah tanà, lêla nebe i knun gamftatel dale, na i
dad kalyak, du déé gumléla dun.
27 Bay landè magsik i gfusuk déé, na landè to mimò dad magyà nimò, ku
demen i to tmulen kéng. Lo yé gfusuk di syudad ayé i dad to ta gsulat dagitla
di libru i Ngà Bilibili gugsulat dagit i kdee dad to banlé nawa landè sen.

22

1 Na kafnge ayé, lê fite i kasaligan di do satu éél maloh mlé falami nawa.
Too mtiu i éélan salngad kristal. Yé gumdàan maloh di trunu Dwata na di Ngà
Bilibili.

2 Na yé dalanan maloh di gutngà i dalan di syudad. Na di sbalà kilil éél
ayé, déé gumnè i kayu mlé falami nawa. I kayu ayé, sfalò lwe dulêan menge
di sfali, kat bulen falami bengen. Na yé gukmamu i dad doonan gamfgulê i
dad to mdà di sahal banwe.
3 Na ta là teen déé i kdee ulê i salà.
Bay di syudad ayé, déé i trunu Dwata na i Ngà Bilibili, na i dad snalig
Dwata, mangamfù ale di kenen.
4 Di bang ayé, teenla i bawehan, na gsulat di bawehla i dagitan.
5 Ta landè kifuh déé, na ta landè gukmamula i neng salò, ku demen i neng
du, du i Amu, dunan i Dwata, yé tmuyal di dale. Na magin ale di kagotan kel
di landè sen.

I kdadong kasfulê Dyisas

6 Na man i kasaligan di do, "Too ti glut na too ti gsalig i dad talù ani. I Amu,
dunan i Dwata, fnèan i Tulusan di dad tugadan, na dekan i kasaliganan du
fafgadèan di dad snaligan i dad fan mkel.
7 Na ani man Dyisas, "Fandamyu. Ta mdadong i kasfulêgu. Nun bong kafye
i to fkah di nawan i dad talù ta gsulat di libru ani."
8 Na do, Dyan, i ta lminge na ta mite i kdee man-gu ani. Na di kafngegu
lminge dun na mite dun, ta lkuad agu mangamfù di kasaligan fite i kdee ayé
di do.
9 Bay manan di do, "Nang ge mangamfù di do, du lo agu snalig Dwata
gambet ge na i dad flanekam, dunan i dad tugad Dwata na kdee dad to fkah
di nawala i ta gsulat di libru ani. Yé fnangamfùam i Dwata."
10 Na lêan man di do, "Nangam buni i ta tulenta ge, dunan i ta sulatam di
libru ani, du ta mdadong nan i kagdohòan.
11 Ku nè i to mimò sasè, gafles i sasè nimòan, na nè i to mimò magsik, gafles i
kagsik nimòan, na nè i to mimò tluh, gafles i tluh nimòan, na nè i to ftiu, gafles
i ktiun."
12 Na ani man Dyisas, "Fandamyu. Ta mdadong i kasfulêgu. Mebe agu
taden du blégu di kat satu, balas i nimòan.
13 Do i Alfa na Omiga, dunan tambù i kdee, na famnge dun.
14 Nun bong kafye i dad to ta mfuk i saulla, du banlé ale ktoo fusuk di
syudad ayé na kmaan i benge kayu mlé falami nawa.
15 Bay tagak di lwà i dad to mimò dad magyà nimò, na i dad to mimò dad
gamtikeng mdà di dad busaw, na i dad to smaféd i ise yaanla, na i dad to
manò, na i dad to mangamfù di dad ise glut dwata, na i kdee dad to tmulen
kéng fagu di kastulenla na di dad nimòla.
16 Do Dyisas, ta dekgu i kasaligan-gu tmugad i kdee fgadègu di dad to ftoo
di do. Do i bel Dabid, na do i blatik too mneng kel di flafus."
17 Ani man i Tulus Dwata, na yaan i Ngà Bilibili di dad to là fa ftoo, manla,
"Salu gamu dini, na ftoo gamu."
Na i kdee lminge i man-gu ani, fye ku manla, "Salu gamu dini, na ftoo
gamu."
Ku simto i malinum, salu kenen dini, du ku simto mayè, fakay kenen
minum di éél mlé falami nawa, na landè ti bayadan.
18 Do Dyan, na ani fgadègu di kdee dad to lminge i man-gu di libru ani: Ku
nun to tamnù dun, lê tananù Dwata i kaflayaman ta gsulat di libru ani.

19 Na ku nun to kmulang i dad talù ta gsulat di libru ani, nwè Dwata i alelan
di kayu mlé falami nawa, na lê man i alelan di syudad Dwata, dunan i gsulat
di libru ani.
20 Dyisas gmadè kaglut i kdee man-gu ani, na ani manan, “Ta mdadong sa
i kasfulêgu.”
Na ani timelgu dun, “Dunan sa, Dyisas Amugu. Mulà moon mlal ge kel.”
21 Mulà moon ku i kafye Amuto Dyisas samnagin di kdeeyu dad to nfun
Dwata. Amén.